



**АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ**

БИБЛИОТЕКА ИНФОРМАТИВНИХ СРЕДСТАВА

ИНВЕНТАР

**ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ  
ЈУГОСЛАВИЈЕ У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ – ЛОНДОН  
1918-1945 (1918-1946)**

Лидија Опојевлић Хофман  
Видосава Ераковић

Београд, јули 2017.



Библиотека информативних средстава

**ИНВЕНТАР**  
сумарно-аналитички

**AJ-341**

**ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ – ЛОНДОН  
1918-1945 (1918-1946)**

Лидија Опојевлић Хофман  
Видосава Ераковић

Београд, 2017.



АРХИВ ЈУГОСЛАВИЈЕ



## САДРЖАЈ ИНВЕНТАРА

Страна

ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА .....	V
ИСТОРИЈАТ СТВАРАОЦА ФОНДА .....	VII
УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА СТВАРАОЦА ФОНДА.....	XIV
РЕГИСТРАТУРСКО ПОСЛОВАЊЕ СТВАРАОЦА ФОНДА .....	XV
СТАЊЕ И ЗНАЧАЈ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА .....	XVI
СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА.....	XXXI
ОПИС ЈЕДИНИЦА ОПИСА .....	1
ПОПИС КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈА.....	257
ИНДЕКСИ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА .....	265
ИМЕНСКИ ИНДЕКС .....	267
ГЕОГРАФСКИ ИНДЕКС .....	296
ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНДЕКС .....	306
ТЕМАТСКИ ИНДЕКС .....	320



## **ИСТОРИЈСКА БЕЛЕШКА**





## ПОСЛАНСТВО КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ – ЛОНДОН 1918-1945 (1918-1946)

### ИСТОРИЈАТ СТВАРОЦА ФОНДА

Зачеци дипломатских односа Србије и Велике Британије сежу у прву половину 19. века када је 1837. године у Крагујевцу британски конзул, пуковник Џорџ Лојд Хоџес предао акредитиве кнезу Милошу Обреновићу.<sup>1</sup> То је био резултат састанка кнеза Милоша и британског дипломате у Турској, Дејвида Уркварта 1833. године, када је кнез изложио британском дипломати српске националне циљеве и своје спољнополитичке планове.<sup>2</sup>

Политика Велике Британије током 19. века, а које су спроводиле све британске дипломате у Србији, било је сузбијање руске експанзије, одржавање Османског царства и спречавање стварање низа нових националних држава. Током Источне кризе, 1876-1878, Британци су отворено негодовали због уласка Србије у рат, посебно председник британске владе Бенџамин Дизраели. Санстефански мир је предвиђао независну Србију и Црну Гору, али уз уступање дела територија тзв. Великој Бугарској, што свакако није одговарало Србији. Међутим, одлуке Санстефанског мира, са јачањем руског утицаја на Балкану, нису одговарале ни Великој Британији ни Аустроугарској, које су затражиле ревизију уговора и нови конгрес. Тако је, без обзира на ненаклоност британског премијера, Србија добила нову прилику на Берлинском конгресу 1878. Иако нису иступали против одлука Берлинског конгреса о независности Србије и Црне Горе, Британци су се залагали да Србија не добије територије које је тражила. Стицањем различитих интереса великих сила на Балкану, Србија је, испуњавајући неке услове које су поставили Британци, ипак добила територијално проширење и независност те 1878.<sup>3</sup>

Независност стечена на Берлинском конгресу ставила је Србију у положај државе која је сада била у позицији да суверено унапређује односе са другим земљама. Већ следеће 1879. године донете су одлуке о отварању неколико дипломатских представништава у Европи, између осталих и у Лондону.<sup>4</sup> Након тога је, 1886. године, и британска краљица Викторија донела одлуку о подизању ранга британског представништва на виши ниво именовањем Џорџа Виндхема за првог изванредног посланика у Београду. У том периоду успостављене су и боље трговинске везе између две земље, што је 1879. резултирало Привременом трговинском конвенцијом а 1880. године Уговором о пријатељству и трговини.<sup>5</sup>

Први дипломатски представник Србије у Лондону био је Филип Христић, именован јуна 1880. године. До тада је ту дужност обављао Јован Мариновић, посланик у Паризу. Христића је 1884. године наследио Чедомиљ Мијатовић, који ће ову дужност обављати у три периода до 1903. године, затим Јеврем Грујић, професор Сима Лозанић и други. Србија је од 1883. године имала и своје почасне конзулате у Лондону, Манчестеру, Бредфорду, Ливерпу-

<sup>1</sup> Александар Раствовић, *Велика Британија и Србија 1903-1914*, Београд, 2005, 28-30.

<sup>2</sup> Радош Љушић, *Књига о начертанију*, Београд 2004, стр. 48-50.

<sup>3</sup> Милош Ковић, *Дизраели и Источно питање*, Београд 2007, 132-358.

<sup>4</sup> Закон о дипломатским представништвима и конзулатима у иностранству од 18.1.1879. године, чланом 1 предвиђа да „Дипломатска заступништва Србије у иностранству постоје: у Бечу, Букурешту и Цариграду, а заводе се још у Атини, Берлину, Лондону, Паризу, Петрограду, Риму, Цетињу и у Бугарској“, Српске новине, 23.1.1879., бр. 17, стр. 88.

<sup>5</sup> А. Раствовић, *наведено дело*, 44-45.

лу и Сасексу. Дужност конзула обављали су угледни енглески трговци који су развили везе са Србијом.<sup>6</sup>

Ни након Берлинског конгреса Велика Британија није била много наклоњена Србији у погледу остваривања њених националних и државних циљева. Србија је од Велике Британије једино добијала моралну подршку, у одбрани претњи од Немачке и Аустроугарске, бринући пре свега да се Србија, не упусти у рат са тим силама.

Најтежи период у односима Велике Британије и Србије, наступа 1903, након Мајског преврата. Овај догађај је у Европи изазвао велики шок и огорчење. Након изјаве британског премијера Артура Балфура у Доњем дому да су односи две земље прекинути са смрћу краља Александра, уследило је опозивање посланика у Београду и суспендовање дипломатских односа са новим властима. Изгледа да је велики утицај да дипломатски односи две земље буду прекинути пуне три године имао енглески монарх Едвард VII. Дипломатски односи две земље успостављени су 1906. године након испуњења енглеског услова да се завереници казне, односно пензионишу. У обнови односа, са британске стране, вероватно је пресудила чињеница да је Србија у том тренутку могла да буде добар савезник у спречавању даљег немачког и аустроугарског продора на југ и исток.<sup>7</sup>

У годинама које су наступиле у току Анексионе кризе и Балканских ратова до 1914. године, Велика Британија је са једне стране подржавала Србију, али и спречавала неке њене тежње као што је излазак на Јадранско море, све време водећи рачуна да Србија директно не изазове Аустроугарску на отворену реакцију, која би могла да израсте у сукоб већих размера.<sup>8</sup> У свим спорним ситуацијама британска подршка Србији била је подређена непосредним британским интересима. Тек након Другог балканског рата Србија је прерасла у централно упориште Антантине одбране у овом делу Европе.<sup>9</sup> Развој дипломатских односа две земље битно је допринео и промени британског јавног мњења о Србији.

Почетком XX века Србија се налазила између два супарничка блока великих сила. Са једне стране Русија, Велика Британија и Француска, а са друге Немачка, Аустроугарска и Италија. Истовремено, Србија је тада била у завршној фази процеса свог привредно и спољнополитичког осамостаљења. У настојању да задржи своју самосталност Србија се ослањала на Русију, али и на Велику Британију и Француску. Британски и српски државни интереси су се поклопили, пре свега у спречавању даљег продора Аустроугарске на Балкан и даље на Исток.<sup>10</sup>

Позитиван ток односа од 1906. године нашао је свој прави одраз у савезништву две земље у Првом светском рату, где је Србија била придружена чланица силама Антанте. Свакако је вредно поменути да је позитиван однос резултирао и присуством многих хуманих Британаца на територији Србије у току рата.

Након завршетка Првог светског рата новопроглашено Краљевство Срба, Хрвата и Словенаца преузела је дипломатска представништва Краљевине Србије у свету. Успостављање нормалних дипломатских односа могло је да наступи тек након формалног признања нове државе.<sup>11</sup> Признање водећих савезничких држава Француске и Велике Британије уследило је

<sup>6</sup> Исто, 36-37.

<sup>7</sup> Исто, 57-104; Ljiljana Aleksic Pejčević, *Britansko-srpski odnosi i pregrupisanje velikih sila na početku XX veka*, Jugoslovensko-britanski odnosi, ISI, Beograd 1988.

<sup>8</sup> А. Раствовић, *наведено дело*, 215.

<sup>9</sup> Љ. Алексић-Пејаковић, *наведено дело*, 162.

<sup>10</sup> Исто, 152.

<sup>11</sup> Архив Југославије, Збирка Јована Јовановића Пижона -80-10-46, телеграм председника владе Н. Пашића из Солуна, пов.бр. 5420 од 9.12.1918, упутство свим Посланствима и конзулатима Србије, да своју преписку врше као Посланства КСХС, али за сада само са МИД-ом КСХС, односно било са ким из Краљевине, а да се са тамошњим министарствима исто може учинити тек кад те земље признају новостворену државу.

тек 5. јуна 1919, након што је у мировни уговор са Немачком унето име „Држава Срба Хрвата и Словенаца“.<sup>12</sup>

У свом извештају о раду и формалном признању Краљевства СХС 1919. године обавестио је владу и отправник послова Посланства у Лондону, Драгутин Којић.<sup>13</sup> Посланство Краљевине Србије у Великој Британији је несумњиво одиграло важну улогу у српској дипломатији у току али, пре свега у завршници рата и преговора о формирању нове заједничке државе.

Одлуком Министарског савета Краљевине СХС од 22.12.1918. дипломатско-конзуларна представништва Краљевине Србије преименована су у дипломатско-конзуларна представништва Краљевине СХС. Два дана касније је председник владе Стојан Протић обавестио о томе сва српска представништва „на страни“.<sup>14</sup> Без обзира на то, последњи посланик (од 1916. године) Краљевине Србије у Лондону још неко време остао Јован Јовановић Пижон.<sup>15</sup> Влада КСХС је пензионисала Ј. Јовановића 10. децембра 1918. године, а отправник послова Драгутин Којић преузео је дужност од бившег посланика 19. априла 1919. године.<sup>16</sup> Изгледа да примопредаја дужности није била једноставна, јер бивши посланик Јовановић није журио да преда дужност.<sup>17</sup> У августу исте године Драгутин Којић је дао оставку на место отправника послова, а одлуком Министарства иностраних дела за новог отправника послова изабран је

<sup>12</sup> Bogdan Krizman, *Pitanje međunarodnog priznanja jugoslovenske države 1919. godine*, Istorija XX veka, Zbornik radova III, Beograd, 1962, str. 345-386; Андреј Митровић, *Србија у Првом светском рату*, Београд 1984, 563-564.

<sup>13</sup> Архив Југославије, Посланство Краљевине Југославије у Великој Британији - Лондон (341) - 1-1, стр. пов.120 од 30.8.1919. године. У једном допису председник владе С. Протић ургира код посланика у Лондону (Ј. Јовановића) да ради на томе да и Енглеска призна новостворену државу, као што су то већ урадиле САД, Грчка, Норвешка и Швајцарска, а највеће савезнице Енглеске, Француска и Италија нису то учиниле..., АЈ-341-1-1, пов. 179 19.3.1919. Лорд Керзон који је тада замењивао Артура Балфура, министра спољних послова који је био на Конференцији мира, по речима нашег отправника послова у Лондону имао је пресудну улогу у признању.

<sup>14</sup> Б. Петрановић, М. Зечевић, *Југославија 1918-1984, Збирка докумената*, Београд 1985, стр. 135; Ф. Шишић, *Документи о постанку Краљевства СХС 1914-1919*, Загреб 1920, стр. 290-292.

<sup>15</sup> Јован Јовановић Пижон је рођен у Београду 1869. године. Дипломирао на Правном одсеку Велике школе у Београду 1891. У Паризу је завршио право. Радио је као судија (1892-1896), затим у Политичком одељењу Министарства иностраних послова Краљевине Србије (1896-1900), а онда веома кратко као професор Правног одсека Велике школе у Београду (1900), затим је био секретар у Министарству финансија Краљевине Србије. Потом се, од 1903. определио за дипломатску службу Краљевине Србије: отправник послова у посланствима у Софији (1903) и Атини (1906-1907), д генерални конзул у Каиру (1907), на челу поверљиве мисије на Цетињу (1908) генерални конзул у Скопљу (1909-1911), посланик у Бечу (1912-1914), као посланик Краљевине Србије и Краљевине СХС у Лондону (1916-1918), а 1918/1919 отправник послова у истом Посланству. У Министарству иностраних дела Краљевине Србије био је: шеф Конзуларног одељења (1904-1906), начелник Министарства (1911-1912), министар иностраних дела (1912) и помоћник министра (1914-1915). Након пензионисања Ј.Ј. Пижон се посветио политичком деловању. Од 1920. постао је председник Земљорадничке странке, на чијем ће челу бити до смрти 1939. Био је народни посланик у Уставотворној скупштини КСХС (1920-1921), Види: *Српски биографски речник*, књига 4, И-К, Нови Сад 2009, стр. 524; Д. Јончић, Г. Маловић; С. Илић, Н. Петровић, *Водич кроз збирке*, Београд 2007, стр.14-15.

<sup>16</sup> АЈ-341-134-334, Протокол о примопредаји дужности између Ј. Јовановића и Д. Којића бр. 304 од 19.4.1919. године.

<sup>17</sup> Судаћи по неким документима у грађи примопредаји дужности је претходило неколико ургенција да се примопредаја изврши, а једном документу пише да је Јовановићу „категорично“ саопштено да преда дужност, исто, бр. 232 од 2.4.1919.

дотадашњи секретар Посланства Светислав Ђорић.<sup>18</sup> Примопредаја дужности извршена је 6. новембра.<sup>19</sup>

Указом краља од 11. новембра 1919, именован је први опуномоћени посланик КСХС у Великој Британији, *Михаило Гавриловић*.<sup>20</sup> М. Гавриловић је стигао у Лондон 27.12.1919,<sup>21</sup> али је до преузимања дужности између отправника послова С. Ђорића дошло тек у 20. фебруара 1920. године.<sup>22</sup> Посланик М. Гавриловић је крајем марта 1920. године предао акредитиве енглеском краљу Џорџу V.<sup>23</sup>

Након поновног успостављања дипломатских односа са Холандијом,<sup>24</sup> влада Краљевине СХС је одлучила да се посланик у Лондону акредитује и код холандске краљице, што је он и учинио почетком маја 1922. године, након примљеног агремана преко холандског посланика у Букурешту. Непосредно по повратку у Лондон, Гавриловић је известио владу у Београду да је предао акредитиве у Хагу. Био је примљен од стране принца Консорта и краљице Вилхелмине.<sup>25</sup> Тиме се наставља пракса од раније, када су посланици Краљевине Србије у Великој Британији били акредитовани и у Холандији.<sup>26</sup> Од тада је посланик Гавриловић, када би се за то указао важан повод, боравио неки краћи период у Хагу, као нпр. за време посете шведске краљице Холандији и сличним поводима, уједно да обави своје редовне посланичке дужности.<sup>27</sup>

Нажалост, посланик Михаило Гавриловић је умро 1. децембра 1924, о чему је секретар Посланства у Лондону, Ђорђе Тодоровић известио Министарство иностраних послова, исте вечери.<sup>28</sup>

Указом краља Александара Првог од 28. априла 1925. године на место посланика Краљевине СХС у Лондону постављен је *Ђорђе Ђурић*, до тада на раду у Репарационој комисији.<sup>29</sup> Због велике оптерећености послом у Репарационој комисији Ђ. Ђурић је стигао у Лон-

<sup>18</sup> АЈ-341-134-334. бр. 1152 од 18.8.1919, бр. 1511 од 30.10.1919.

<sup>19</sup> Исто, бр. 1525 од 6.11.1919, Протокол о примопредаји дужности између Д. Којића и С. Ђорића.

<sup>20</sup> АЈ-334-123-433, бр. 13488 од 13.9.1919. Михаило Гавриловић (1868-1924), био је доктор права, једно време управник Државне архиве, а затим у служби МИД-а Краљевине Србије, где је као посланик службовао на Цетињу (1913/1914), Букурешту (1914), Петрограду (1917) и Лондону 1919, иако је ступио на дужност 1920: Досије Михаила Гавриловића, АЈ-334-145-468.

<sup>21</sup> АЈ-Министарство иностраних послова -334-Перс.-145-468, Досије Михаило Гавриловић.

<sup>22</sup> АЈ-341-134-334, бр. 371 од 20.2.1920.

<sup>23</sup> АЈ-341-67-197- пов. бр. 150 од 28.3.1922. године.

<sup>24</sup> Миладин Милошевић, *Дипломатски односи између Краљевине СХС и Холандије 1918-1922 – континуитет дипломатских односа, прекид и њихово поновно успостављање*, Архив 2, 2001, стр. 127-145.

<sup>25</sup> АЈ-341-5-20, пов.бр. 170 од 4.4 1922, Посланик Гавриловић говори о намери да преда акредитиве у Холандији; исто, бр. пов. 196 од 10.5.1922. године, извештај о предаји акредитива у Холандији.

<sup>26</sup> Иако су дипломатски односи Србије и Холандије успостављени након Берлинског конгреса, Посланство Краљевине Србије у тада неутралној Холандији отворено је тек 1916. године, а отправник послова Краљевине Србије у Холандији Милан Милојевић, ступио је на дужност почетком 1917. До тада су посланици Србије у Великој Британији били акредитовани и у Холандији. Милан Ђ. Милојевић, *Балканска равнотежа*, Београд, 1994, 164-185.

<sup>27</sup> АЈ-341-67-197, пов. бр. 49 од 28.2.1923. године.

<sup>28</sup> АЈ-334-145-468, пов. бр. 3794 од 3.11.1924. године, Досије Михаила Гавриловића; АЈ-341-134-334, Записник бр. 1212 од 1.12.1924.

<sup>29</sup> АЈ-334-153-476, Досије Ђорђа Ђурића, пов. бр. 1517 од 3.6.1924. године. Ђорђе Ђурић, професор Правног факултета у Београду, био је од прве половине 1920. године помоћник делегата Делегације КСХС при Репарационој комисији, а више година и помоћник у Заједничкој делегацији при Репарационој комисији. У Берлину је 1925. године при Сервису КСХС за лифровање поруцбина на име репарација, саставио план плаћања да би се на време могао преда-

дон тек крајем августа 1925. године, када је преузео дужност од отправника послова Ђорђа В. Тодоровића.<sup>30</sup> У новембру те године посланик Ђурић је предао акредитивне енглеском краљу Џорџу, а затим обавио разговоре са челним људима Форин офиса о актуелним спољнополитичким проблемима.<sup>31</sup> Због своје улоге у репарационим питањима, као и другим веома важним финансијским преговорима, Ђурић је често одсуствовао из Посланства.<sup>32</sup>

Јуна месеца 1927. године посланик Ђ. Ђурић је предао акредитивне холандској краљици у Хагу.<sup>33</sup> Године 1933, Посланство у Лондону је преузело архиву укинутаг Посланства у Холандији и добило улогу заступника интереса Краљевине Југославије у Холандији.<sup>34</sup> Посланик Ђурић је 1931. године именован за министра финансија, да би на тој дужности провео неколико месеци, а затим поново Указом од 19. новембра 1931. године постављен за опуномоћеног посланика у Лондону.<sup>35</sup> Указом од 1. марта 1935. године посланик Ђ. Ђурић је стављен на „расположење“.<sup>36</sup>

На место Ђурића постављен је посланик у пензији *Славко Грујић*,<sup>37</sup> а дужности је примио 1. октобра 1935. године.<sup>38</sup> Нови посланик је предао акредитивна писма енглеском краљу крајем октобра исте године.<sup>39</sup> По налогу председника владе Милана Стојадиновића нови посланик у Лондону добио је агреман холандске владе за посланика у Хагу.<sup>40</sup> Посланик је изненада умро на дужности марта 1937.<sup>41</sup>

У мају исте године, указом краља Петра II за новог посланика КЈ у Лондону постављен је *Драгомир Касидолац*.<sup>42</sup> Нови посланик је ступио на дужност 17. јула, а након неколи-

---

ти Репарационој комисији. Био је преговарач у Вашингтону ради закључења споразума о регулисању српских ратних дугова САД. Године 1926. био је и члан делегације на Седмом заседању Скупштине Друштва народа: АЈ-334-153-476, Досије Ђорђе Ђурић.

<sup>30</sup> АЈ-341-134-334, бр. 1077 од 31. 5.1925.

<sup>31</sup> АЈ-341-1-3, стр.пов. 320 од 12.11.1925.

<sup>32</sup> АЈ-341-51-157, пов. бр. 338. од 24.11. 1925. телеграм министра финансија Стојадиновића Ђурићу којим га позива да се придружи делегацији КСХС за преговоре у САД о дуговањима наше према тој држави. О Ђурићевом учешћу у преговорима види и АЈ-341-51-158, Споразум између КСХС и САД о регулисању дугова. Посланик у Лондону је такође учествовао у преговорима за склапање новог Трговинског уговора између КСХС и Велике Британије: Види, АЈ-341-46-142, пов. 652 од 20.12.1926.

<sup>33</sup> АЈ-341-67-198, пов. бр. 339 и пов. бр. 357 од 5.6.1927. године.

<sup>34</sup> АЈ-34168-199, пов. бр. 594 од 27. 6. 1933. године.

<sup>35</sup> АЈ-334-153-476, Досије Ђорђа Ђурића, У. Пр. Пов. 5689 од 20.11.1931; *исто*, У. Пр. Пов. 1831 од 25.маја 1935. године.

<sup>36</sup> *Исто*, У. Пр. пов. бр. 898 од 1.3.1935. године.

<sup>37</sup> АЈ-334-147-470, Досије Славка Грујића, У. Пр. пов бр. 4175 од 15.10.1935. Славко Грујић (1871-1837), био је доктор права, од 1894 на неколико места у МИД-у Краљевине Србије, затим посланик Краљевине Србије у Берну и Краљевине СХС у Вашингтону. Након преласка Албаније, имао је задатак да организује прелазак наших избеглица на Крф и у Француску. Током рата био је веома активан при Црвеном крсту у Женеву у помоћи окупираној Србији. Хуманитарним радом се бавио и после рата, а радио је и на развијању пријатељства између Велике Британије и Југославије. Током 1934-1935 био је маршал двора, пензионисан, а затим постављен за посланика у Лондону, АЈ-334-147-470.

<sup>38</sup> *Исто*, У. Пр. пов. бр. 741 од 1. 10.1935.

<sup>39</sup> АЈ-341-68-200, пов.бр. 826 од 25.10.1935. и пов. бр 872 од 1.11.1935.

<sup>40</sup> АЈ-334, У. Пр.пов. бр. 4571 од 23.10.1935.

<sup>41</sup> АЈ-334, У. Пр.пов. бр. 1308 од 23.3. 1935; види и АЈ-341-68-200.

<sup>42</sup> АЈ-334-160-483, Досије Драгомир Касидолац, Указ бр. 2189 од 4. маја 1935; АЈ-341-69-201, пов. бр. 918 од 25. маја 1937. Драгомир Касидолац (1888-1939) је у служби МИД-а Краљевине Србије, а касније Југославије, од 1916. године, у посланствима и генералним конзулатима. Једно време и у Делегацији КЈ при Репарационој комисији, а од 1935. налазио се на месту посланика КЈ у Брислу, а затим исте године и у Букурешту до 1937, када је постављен за посла-

ко дана предао је акредитиве енглеском краљу.<sup>43</sup> Почетком следеће године предао је акредитиве и холандској краљици.<sup>44</sup>

Посланик Касидолац је указом краља Петра II маја 1939. године премештен на место посланика КЈ у Берну.<sup>45</sup> На његово место постављен је *Иван Субботић*, до тада на дужности посланика КЈ у Анкари.<sup>46</sup> У свом извештају с почетка јула 1939. године посланик Субботић је обавестио МИП КЈ о предаји акредитива енглеском краљу.<sup>47</sup> У међувремену је у Посланство стигла вест о смрти бившег посланика Драгомира Касидолца.<sup>48</sup>

Иван Субботић је био на дужности посланика у Лондону у најдраматичнијим тренуцима у дотадашњој историји Југославије, у време избијања Другог светског рата, уласка Велике Британије у рат, поморске блокаде, бомбардовања Велике Британије, тројног пакта и пуча, напада нацистичке Немачке на Југославију и њеног распада. Долазак краља и владе у Лондон утицаће и на рад Посланства. Субботић је био акредитован и као посланик у Хагу.<sup>49</sup>

Посланик Субботић је Указом бр. 5695 од 4.8.1941. стављен на располагање,<sup>50</sup> док је решењем председника владе за отправника послова одређен *Владимир Милановић*, помоћник министра иностраних послова, као вршилац дужности шефа Посланства у Лондону.<sup>51</sup> В. Милановић је на овом месту остао пуне две године, а што је, ако се посматра преписка са Министарством, види се да је продужавање тог провизоријума било штетно за рад Посланства.<sup>52</sup>

Посланство КЈ у Лондону је половином 1942. године подигнуто на ранг Амбасаде.<sup>53</sup> Указом бр. 2496 од 31.8.1943. године за амбасадора КЈ у Лондону постављен је *Богољуб Јевтић*.<sup>54</sup>

---

ника у Лондону; у мају 1939. године постављен је за посланика у Берну, где је и умро убрзо по ступању на дужност (Лозана), АЈ-334-160-483, исто, Службенички лист Драгомира Касидолца.

<sup>43</sup> Исто, пов. бр.3622 од 22 јула 1937, пов. бр.3710 од 24. јула 1937.

<sup>44</sup> АЈ-341-69-201, пов. бр. 91 од 26.1.1938.

<sup>45</sup> Исто, У. пр. Пов. бр. 2763 од 20. маја 1939.

<sup>46</sup> АЈ-341-69-201 пов. бр. 620 од 12.6.1939. Иван Субботић (1893-1973), је био доктор права, после Првог светског рата ступио је на дужност у МИД Краљевине СХС; углавном и у самом Министарству, а неко време као секретар Посланства у Лондону, 20-тих година; заступао је интересе КЈ на многим конференцијама, а 1935. налазио се у Делегацији КЈ при Друштву народа у Женеви, од 1936. постављен је за сталног делегата КЈ; 1939. године постављен је за посланика у Анкари, да би исте године био постављен у Лондону; након разрешења дужности посланика постављен је за делегата КЈ при Црвеном Крсту у Вашингтону. Након рата, бавио се успешно правничком струком у Њујорку, где је живео са породицом; АЈ-334-195-518, Досије Ивана Субботића.

<sup>47</sup> АЈ-341-69-201, пов. бр. 748 од 15. јула 1939. године.

<sup>48</sup> Исто, пов. бр. 629 од 14. јуна 1939. године.

<sup>49</sup> АЈ-341-5-20;

<sup>50</sup> АЈ-341-69-201, пов. бр. 1164 од 15. 9. 1941. године.

<sup>51</sup> АЈ-341-69-201, На основу сачуваног Записника о примопредаји дужности сазнајемо да је примопредаја извршена између писара Ф. Азабагића и Т. Ђурђевића, пов. 672 од 27. маја 1941.

<sup>52</sup> Исто, пов. бр. 90 од 10.9.1943. године.

<sup>53</sup> АЈ-341-69-201, Указ бр. 1326 од 18. јуна 1942. године.

<sup>54</sup> Исто, пов. бр. 293 од 30. 9 1943, Примопредајни записник између В. Милановића и Б. Јевтића. Богољуб Јевтић (1886-1960), завршио је права у Београду, учествовао у Балканским и Првом светском рату као резервни официр. Дипломатску каријеру започиње у посланствима Краљевине Србије у Стокхолму и Лондону, као секретар. Једно време је шеф одсека у Одељењу за међународне уговоре, а од 1926. посланик КЈ у Тирани, Бечу и Будимпешти. Неко време је провео као вршилац дужности министра иностраних послова да би 1932 то и званично постао. 1934/1935, након смрти краља Александра постаје председник владе. У влади Душана Симовића 1941/1942, био је министар саобраћаја, затим шеф владе делегације у САД, а

Влада Ивана Шубашића је на предлог министра иностраних послова, међу осталим предложеним посланицима и амбасадорима, пензионисала и амбасадора Богољуба Јевтића, октобра 1944. године.<sup>55</sup>

Новостворена влада ДФЈ је почела да доводи нове људе на место југословенских представника у иностранству. Тако је у мају 1945. године, постављен и први амбасадор ДФЈ у Великој Британији члан председништва АВНОЈ-а, Љубо Леонтић.<sup>56</sup>

Као и друга дипломатска представништва Краљевине Југославије, и Посланство КЈ у Великој Британији је, према уредбама о уређењу Министарства иностраних послова, вршило више функција, а најважније је да одржава и јача односе између две земље, да обавештава о политичким догађајима у земљи у којој се налазе и штити своје држављане, да што боље заступа интересе своје земље и да даје директиве за рад подручном особљу.<sup>57</sup>

У надлежности Посланства у Лондону били су и конзулати у Великој Британији и Доминионима, како каријерни тако и почасни. Као наследница представништва Краљевине Србије, Краљевина Југославија је у Великој Британији затекла читав низ почасних конзулата као последицу развијених трговинских веза две земље. На основу дела грађе Посланства Краљевине Србије у Лондону из Збирке „Јован Јовановић Пижон“, видимо да су постојали конзулати у Лондону, Ливерпулу, Манчестеру, Бристолу, Глазгову, Шефилду, Сасексу и у Канади, у Монтреалу, у Ирској у Даблину<sup>58</sup>, док се у грађи Конзуларно-привредног одељења МИП-а КЈ помињу још и конзулати КЈ у Бредфорду, Њукаслу, Кардифу, Халу.<sup>59</sup> Што се тиче британски доминиона временом су отворени, осим у Монтреалу, у Сиднеју, Мелбурну, Фримантлу (Аустралија), Окланду (Нови Зеланд), Преторији, Јоханесбургу, Дурбану (Јужноафричка унија), Ла Валети (Малта), Порт оф Спеину (Тринидад), Сингапуру, Јерусалиму и др.<sup>60</sup> Неки од ових конзулата су постали каријерни, или су отворени нови. Тако је конзулат у Монтреалу прво био почасни, затим каријерни, а од 1935. генерални конзулат КЈ.<sup>61</sup> Године 1941. по први пут је отворен Генерални конзулат у Кејптауну, јер су тако налагале прилике. Раније су у тим земљама били само почасни конзулати, на челу којих су обично били угледни трговци, понекад и југословенског порекла. Како се надлежност Посланства КЈ у Лондону простирала и на Холандију то је у њеној надлежности био и генерални конзулат у Ротердаму,<sup>62</sup> као и почасни конзулати у Амстердаму, Ротердаму, Хагу и Херлеену.<sup>63</sup> Египат је био енглески протекторат до 1922, али је до стицања независности била само једна конзуларна трговинска агенција КЈ у Порт Саиду.<sup>64</sup>

У Посланству је 1920. године постојала идеја да се у Лондону отвори и каријерни конзулат Краљевине СХС. Краљевина је тражила дозволу од британских власти, али иако је добила позитиван одговор, идеја није спроведена у дело.<sup>65</sup>

---

1943, до доласка на место амбасадора у Лондону, министар шума и руда. Умро је у Паризу 1960.

<sup>55</sup> Записник 204 са седнице Министарског савета одржане 12. октобра 1944., *Записници са седница Министарског савета Краљевине Југославије 1941-1945*, приредили Комнен Пијевац, Душан Јончић, стр.244.

<sup>56</sup> *Политика* од 1. маја 1945. године, стр. 6.

<sup>57</sup> Милоје Милојевић, *Наши односи са другим државама*, Јубиларни зборника живота и рада СХС 1918-128, Београд, 1928,

<sup>58</sup> АЈ-341-70-204.

<sup>59</sup> АЈ-334-217-549, КПО.

<sup>60</sup> АЈ-334-242-633, КПО.

<sup>61</sup> АЈ-334-222-566, КПО.

<sup>62</sup> АЈ-341-69-201, Указ бр. 1755 од 5. 4. 1939.

<sup>63</sup> АЈ-334-235-612-616.

<sup>64</sup> АЈ-334-219-556.

<sup>65</sup> АЈ-341-101-275, бр. 2481 од 6. августа 1920.

При Посланству су деловали и Војни аташе Краљевине Југославије у Великој Британији кога је именovalo Министарство војске и морнарице, као и Просветни инспектор Министарства просвете КЈ у Великој Британији. Иако су били постављени од других министарстава, а не Министарства иностраних послова, посланик, као једини дипломатски представник координирао је радом ових служби, о чему сведочи грађа Посланства.

### УНУТРАШЊА ОРГАНИЗАЦИЈА СТВАРОЦА ФОНДА

Унутрашња организација дипломатско-конзуларних представништава није била регулисана позитивним прописима МИП-а Краљевине Југославије. Неке уредбе о уређењу МИД-а, односно МИП-а, само помињу да поред шефа мисије дипломатска представништва могу имати и по једног саветника, а затим и потребан број секретара, писара и осталог особља,<sup>66</sup> а неке касније да посланства могу имати осим шефа мисије, и једног саветника, потребан број секретара, писара, канцеларијских и манипулативних чиновника, помоћног и техничког особља.<sup>67</sup>

Детаљнији увид у организацију рада може се стећи једино на основу увида у саму грађу Посланства. У почетку рада ово Посланство, као и друга дипломатска представништва ослањала су се на затечену организацију посланстава Краљевине Србије у иностранству. У једном документу из 1919. године, осим отправника послова Д. Којића има 3 секретара и они чине указно особље.<sup>68</sup>

Према документу Посланстава из 1930. године стоји да је постојала одређена подела рада у њему: саветник је задужен за строго поверљиву преписку, он „прима пошту и по заводу дели г.г. чиновницима. Прима ради потписивања сву пошту и ради реферисања г. Министру (посланику)“; први секретар је задужен за поверљиву преписку, други секретар за административну и део поверљиве, трећи за пасошко одељење, део поверљиве архиве, а сва три и за шифру; писар је био задужен за благајничку преписку (набавке, заоставштине и др).<sup>69</sup> Према једном другом документу из исте године, Посланство је имало и саветника, по потреби отправника послова (Божидар Пурић) и једног протоколисту.<sup>70</sup> У већини спискова Посланства наводи се и аташе за штампу Лука Смодлака, раније као аташе Одељења за штампу МИП-а КЈ, а касније ЦПБ-а.

Подизање Посланства на ранг Амбасаде КЈ у Великој Британији утицао је и на унутрашњу организацију. Након именовања амбасадора Б. Јевтића, указом бр. 2497 постављена су још 4 указна чиновника у Амбасади: Миливој Гавриловић, саветник, Бранимир Поповић, секретар, Коста Павловић, секретар и Вјекослав Примуж, секретар.<sup>71</sup> У једном документу из септембра 1943. године види се да су унутар краљевске Амбасаде осим амбасадора и два главна саветника радила још 3 саветника, 6 секретара, неколико старешина канцеларије, неколико писара и других распоређених у неколико целина: политички одсек, шифра, благајна, администрација, секретар амбасадора, сервис припреме материјала за конференцију мира и међународно-правни сервис и стање у земљи.<sup>72</sup> У исто време у Амбасаду је био упућен и шеф канцеларије Министарства за социјална питања Владимир Витковић на рад за специјална

<sup>66</sup> *Службене новине Краљевине СХС*, I бр. 42 од 10.5.1919.

<sup>67</sup> *Службене новине Краљевине Југославије*, I, бр. од 18.8. 1939, члан 47.

<sup>68</sup> АЈ-341-134-334, бр. 354 од 2.5.1919.

<sup>69</sup> АЈ-341-67-98

<sup>70</sup> *Исто*, пов. бр 773 од 23.9.1930.

<sup>71</sup> АЈ-341-69-201, пов. бр. 294 од 21. 9.1943.

<sup>72</sup> *Исто*, пов. бр. 383 од 27.9.1943.



питања.<sup>73</sup> Оваква организација Амбасаде може бити и последица одсуства југословенске емигрантске владе из Лондона, односно њеног привременог боравка у Каиру 1942/1943.

Као што је то случај са већином дипломатско-конзуларних представништава у иностранству, и ово Посланство, односно Амбасада неко, време је патило од недостатка особља. Тако се секретар Миленковић жали отправнику послова Амбасаде В. Милановићу да у једном тренутку „амбасада има само пет службеника од којих су два стално одсутна (у другим министарствима КЈ), а један службеник води благајну амбасаде и МИП-а и сл.....“<sup>74</sup>

Као што је већ напоменуто при Посланству је деловао и аташе за штампу Одељења за штампу МИП-а КЈ, да би исти касније радио као аташе при Централном Прес Бироу Министарског савета КЈ-и у том смислу није део особља Посланства, иако се кроз документе може видети да је дугогодишњи аташе за штампу радио и друге послове када је то било неопходно.<sup>75</sup>

Одлуком МИД-а да се сви сервиси за информативну службу претворе у Дописништво за штампу, број чиновника при Краљевској амбасади у Лондону се знатно увећао.<sup>76</sup> Током 1944. године на платном списку Дописништва имамо 13 особа, било новинара или осталог особља.<sup>77</sup> Одрама по формирању овог Дописништва у њему је почео да ради и књижевник Милош Црњански.<sup>78</sup>

## РЕГИСТРАТУРСКО ПОСЛОВАЊЕ СТВАРАОЦА ФОНДА

У Министарству иностраних послова КЈ нису постојали прописи којима би се прецизно регулисало канцеларијско пословање дипломатско-конзуларних представништава, док су питања значајна за заштиту архивске грађе настале радом ових институција регулисана Законом о архивама МИП-а и дипломатско-конзуларних представништава.<sup>79</sup>

Регистратурско пословање Посланства КЈ у Лондону може се реконструисати само на основу нама данас доступне грађе и административних књига.

На основу увида у грађу овог Посланства може се закључити да је канцеларијско пословање било децентрализовано, што значи да су за одређене врсте аката завођене у посебне врсте деловодника, као основне врсте евиденције. Тако су документи строго поверљиве и поверљиве природе завођени у поверљиви деловодник, обична, административна акта у отворени или административни деловодник, пасоши и визе у посебне књиге (књиге пасоша, виза, легализација, овера и сл), а акта која се тичу рачуноводства у благајнички деловодник, а вођени су депозитни дневници, партијалници и регистри за благајничку архиву. Неколико година вођен је и деловодник за циркуларе. Акта су након деловодника уписивана у регистре, тако постоје регистри поверљивих предмета, отворених предмета, регистри издатих пасоша и благајнички регистри.

Акта су у Посланству уписивана у деловоднике, са уобичајеним рубрикама – редни број, ознака регистра, опис предмета, датуми пријема и решења, али готово по правилу нема везу бројева. Акта су даље уписивана у регистре и одлагана по досијеима. На актима постоје

<sup>73</sup> Исто, пов. бр. 301 од 15.9.1943.

<sup>74</sup> Исто.

<sup>75</sup> АЈ-334-84-253, Досије: Посланство КЈ у Лондону: на одговор Посланства у Лондону да ли да Смодлаку пријаве као аташеа Посланства МИД КЈ одговара позитивно (пов. бр. 3295 од 18.8.1922. године), а касније добија и решење за место дописника Одељења за штампу МИД-а КСХС (пов. бр. 4510 од 11.12.1924).

<sup>76</sup> АЈ-341-69-201, пов. бр. 285 од 7.9.1943. године.

<sup>77</sup> АЈ-341- Платни списак Дописништва за штампу за месец април 1944. године. Платни спискови су издвојени у посебну фасциклу.

<sup>78</sup> АЈ-341-69-201, пов. бр. 286 од 7.9.1943.

<sup>79</sup> Службене новине КЈ, бр. 83, од 11.4.1930. године.

уобичајена обележја регистратуре меморандум, штампил са деловодним бројем, датумом и ознаком регистра на полеђини. Међутим, нису сва акта завођена, део нема никакве ознаке, а део је означен са „службено“.

У току рада Посланства, од 1920. (јер 1919. године не постоји подела поверљиве и административне) систем досијејског одлагања поверљивих докумената се неколико пута мењао. У почетку су досијеи означавани са почетним словима нпр. „Реп“ (репарације), док су акта од 1920. до 1925. године одлагана број на број, иако су готово увек на полеђини акта, у горњем десном углу, писали име предмета или ширу тему. Од 1926. године постоји посебан начин одлагања, који ће са мањим изменама, бити примењиван до краја. Тако је најдуже постојао систем одлагања аката у три групе досијеа, према теми на коју се односе: I) политички, II) економски и III) досијеи општег карактера. Тако је нпр. I-1 Албанија (Арбанија), а II-4 Трговински уговори, III-5 Штампа. Ипак, током времена неки досијеи су изгубили значај, а неки су добијали друге ознаке.

У административној архиви постојао је другачији начин одлагања. Од почетка је био у употреби, сличан систем досијејског одлагања који се временом кориговао. Акта су одлагана у досијеје по азбучном реду, називаним по почетном слову предмета, а понекад и по теми, тако имамо под „Р“ - рачуноводствена акта, „РС“ - репарације, реституције, секвестри, „П“ - разна акта о Југославији, Великој Британији и међународној политици, „К“ - акта о раду конзулата и конзуларни извештаји и др. Један део аката се одлагао само под „А“ - разни административни акти, па су се ту могли затећи предмети са разним темама, затим је одређени број аката означаван са „Службено“ итд.

Како је деловала ова регистратура веома илустративно говори један извештај отправника послова из 1935. године где он, критикујући једног протоколисту, наводи да се административни деловодник не води на прописан начин, односно да се акта сумарно заводе, да се садржина решења и датум не уписују, а да се разводе са великим закашњењем...<sup>80</sup>

Из једног примопредајног записника сазнајемо да су у Посланству „архивска документа смештена у кутије на којима делимично стоје натписи по предметима и надлештвима. Подела по годинама није постојала.“<sup>81</sup>

## СТАЊЕ И ЗНАЧАЈ АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА

Грађу Посланства Краљевине Југославије у Лондону преузео је Архив Југославије октобра 1989. године од Савезног секретаријата за иностране послове, а Записник о примопредаји грађе сачињен је нешто касније јер је у Архиву Југославије вршена провера комплетности фонда на основу пописа, а према договору Комисије за примопредају грађе између ССИП-а и Архива Југославије. Према подацима из Записника преузета грађа износила је укупно 44 т, фасцикле 463, књига 92. Распон грађе је 1918-1945. године. Грађа је имала неколико целина – 1. Поверљива архива Посланства (фасцикле -107, књиге - 62), 2. Административна архива (фасцикле – 235, књиге – 10); 3. Аташе за штампу и дописник Прес бироа - 1919-1932, 1939-1945 (фасцикле – 12); 4. архива војног аташеа (Ф-8, К-3); 5. просветни инспектор - 1918-1945 (Ф-28, К-3); 6. „хашка архива“ - 1922-1932, 1942-1945 (Ф-21); 7. Благајничка архива (Ф-33); 8. Српска делегација при Међународној комисији за снабдевање у Лондону (Ф-6); 9. Незаведена архива (Ф-13, К-11). Са грађом је преузет и детаљан попис поверљиве архиве, који се користио као информативно средство а постојали су и пописи: административне до 1930, Благајничке архиве од 1932-1945, незаведене архиве за „трајно чување“ (1941-1945), архиве Српске делегације при Међународној комисији за снабдевање, визно-па-

<sup>80</sup> АЈ-341-68-200, пов. бр.400 од 4. јуна 1935. године.

<sup>81</sup> АЈ-341-69-201, Записник о примопредаји дужности између писара Посланства, пов. бр. 672 од 27.4.1941, а то се односи на грађу до 10.9. 1937. године.

сошке архиве (до 1930) и књига евиденције. У Депоу Архива Југославије разграничена је грађа Посланства Краљевине Југославије у Хагу (21 фасцикла и 3 књиге).<sup>82</sup>

Већина грађе Посланства КЈ у Лондону дошла је у Архив у фасциклама Дипломатског архива Државног секретаријата за иностране послове СФРЈ, са унутрашњим листама, односно пописима досијеа која се налазе у фасцикли, и тако је урађена и поверљива и административна архива. По свему судећи у Дипломатском архиву је ова грађа сређена по годинама, јер у регистратури то није била пракса. При том сређивању задржана је унутрашња структура, тамо где нису постојали досијеи остављено је број на број. У административној архиви досијеи у оквиру једне године стављени су у нове кошуљице. На неком од досијеа потписан је архивиста<sup>83</sup> и година (1962). Тако да можемо рећи да је највећи део грађе препакован, пописан и сређен по годинама у Дипломатском архиву и тако је преузет у Архив Југославије. Део грађе је препакован касније, а то се види по изгледу фасцикли, као нпр. Благајничка архива.

Како су у склопу Посланства или при Посланству од 1918/1919. до 1945. деловали разни аташеи, делегати и инспектори, грађа која је проистекла из њиховог рада такође се затекла уз грађу Посланства.

Као најистакнутији дипломатски представник Краљевине Југославије у Великој Британији посланик је био надлежан за све званичне државне представнике у земљи у којој је акредитован. Део тих делегација било је подређено Министарству иностраних дела, а део другим министарствима. Аташе за штампу, као што је већ напоменуто био је аташе Одељења за штампу МИД-а, а тек касније Централног пресбиороа Министарског савета КЈ (од 1929), да би 40-тих, кад је Посланство подигнуто на ранг Амбасаде, било формирано Дописништво у оквиру Амбасаде КЈ у Лондону. Како је грађа сачувана у оквиру грађе Посланства и највећим делом потиче из периода када је аташе био подређен МИП-у КЈ (1919-1932, 1942-1945), она је тематски уклопљена у грађу Посланства.

Као посебна целина, а у оквиру грађе Посланства налази се и грађа Просветног инспектора КЈ у Великој Британији. Просветни инспектор (29 фасцикли) је по свему судећи био подређен Министарству просвете КЈ, са својим меморандумом, печатом и другим обележјима посебне институције.<sup>84</sup> Принадлежности је примао преко Посланства, од Министарства просвете. Грађа просветног инспектора у Лондону такође је уклопљена у грађу Посланства и чини посебну тематску целину.

Исто тако увид у грађу Војног и поморског делегата Краљевине Југославије у Великој Британији (Архива војног аташеа – 1919-1931, 1939-1945), упућује на то да је овај делегат био подређен Министарству војске и морнарице. Делимично (1920-1921), овај делегат има печат у оквиру Посланства (Посланство КСХС у Лондону - војни изасланик), док се касније могу запазити само одлике посебне институције. Једно време у Лондону није није био посебан војни аташе, већ је војни аташе у Паризу био надлежан и за Велику Британију. Грађа војног аташеа такође је разграничена од грађе Посланства.

Грађа која се односи на рад Српске делегације при Међународној комисији за снабдевање (Commission Internationale de Ravitaillement - International Commission for the Purchase of Supplies)<sup>85</sup> у Лондону, такође је уклопљена у грађу Посланства као посебна тематска целина.

<sup>82</sup> Досије фонда 341, Примопредајни записник бр. 740/1 од 22.12.1989. године и неколико пописа у Досијеу.

<sup>83</sup> По свему судећи грађу Посланства КЈ у Великој Британији је тада сређивао службеник МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Великој Британији у пензији Војислав Јовановић Марамбо.

<sup>84</sup> АЈ-334-84-253, Министар просвете предлаже 1920. године, очито због недостатка средстава, да се укине просветни инспектор и да се прикључи Посланству али то очито није усвојено, бр. 1979 од 26.8.1920.

<sup>85</sup> Commission Internationale de Ravitaillement (International Commission for the Purchase of Supplies) формирана је августа 1914. године између Француске и Велике Британије у циљу што боље координације у снабдевању храном, муницијом, војном и поморском опремом, а да би

Целине као што су, према попису, „политичка незаведена архива за трајно чување“ и део грађе Дирекције за информативну службу, који нема формална обележја, тематски су уклопљена у целину са грађом Посланства.

Укупно је разграничено око 1 m грађе и око 0.50 m књига евиденција. Разграничене целине су предате Депоу Архива Југославије.

У току рада на сређивању и обради фонда извршено је издвајање око 22 m безвредног регистратурског материјала. Оно се пре свега односи на пасошку и благајничку архиву, експедиционе листе, расходовање инвентара, дипломатску преписку куртоазног карактера, овере разних докумената, заоставштине, судске доставнице, преписку у вези са утврђивањем држављанства, пензије и друга акта административно-правне природе, административне књиге без икакве вредности, али и акта која по свом садржају немају никакав значај за историјска или друга научна истраживања.<sup>86</sup>

Грађа Посланства КЈ у Лондону је у релативно добром стању. Мање-више је комплетна, изузев периода 1942-1945, што се пре свега односи на поверљиву, односно политичку грађу. Такође недостаје и један део књига евиденција.

Архивска грађа је писана пре свега на српском, затим на енглеском, француском, холандском, немачком и другим језицима. Врсте докумената које су заступљене у фонду су: извештаји, преписке, коминикеи, меморандуми, споразуми, уговори, новински чланци, билтени, експозеи, молбе, планови, спискови, и др.

Граничне године фонда Посланства КЈ у Великој Британији су 1918-1945, а грађе 1918-1946.

С обзиром на чињеницу да су у регистратури акта политичке провенијенције завођена у поверљиви (заједно са строго поверљивим), а остала у општи деловодни протокол, у току сређивања је испоштован степен тајности, тако да су акта овог фонда класификована у две опште групе: поверљиву и општу архиву. Даље, узимајући у обзир надлежност ствараоца фонда, садржај и врсту грађе, начин евидентирања и одлагања грађа, архивска грађа Посланства је сређена је по принципу слободне провенијенције, облик функције и делатности ствараоца фонда према следећој класификационој шеми:

### ***I Поверљива архива***

1. Велика Британија
2. Холандија
3. Краљевина Југославија
4. Међународни односи
5. Антидржавна делатност
6. Економски односи Велике Британије и КЈ
7. Репарације
8. Међусавезнички дугови и зајмови
9. Међународне организације, конференције и конгреси
10. Штампa и пропаганда
11. Протокол
12. Рад Посланства и Конзулата КЈ у Великој Британији
13. Разно

### ***II Општа архива***

1. Економски односи Велике Британије и Краљевине КЈ
2. Краљевина Југославија
3. Конзулати КЈ у Великој Британији

---

се избегла тржишна утакмица и инфлација. Касније су се овој Комисији придружиле и друге савезнице.

4. Југословенски исељеници у Великој Британији
5. Штампa и пропаганда
6. Протокол
7. Рад Посланства КЈ у Великој Британији
8. Благајничка архива Посланства
9. Међународне организације, конференције и конгреси
10. Разно
11. Просветни инспектор КЈ у Лондону
12. Српска делегација при Међународној комисији за снабдевање у Лондону

### III Књиге евиденције

Може се рећи да је фонд Посланство КЈ у Лондону један од најзначајнијих и најчешће коришћених фондова из групе дипломатских представништава Краљевине Југославије. Када је постао доступан за јавност, у Дипломатском архиву ССИП-а, постао је незамењив у прегледима спољнополитичких односа Краљевине Југославије. Део архивске грађе овог фонда објављен је као критичко издање,<sup>87</sup> а велики део је коришћен приликом научно-истраживачког рада на некој теми о спољној политици Југославије између два рата.<sup>88</sup>

Велика Британија је између два светска рата, једна од водећих европских сила, гарант мира. Циљеви њене спољне политике у овом периоду су очување европске равнотеже, као и постизање трајног мира, а све то у циљу економског просперитета Велике Британије, знатно ослабљеног након Првог светског рата. Таква британска политика је значила и онемогућавање Француске да игра водећу силу, да се у склопу тога повољно реше југословенско-италијански спорови, као и томе да подржи јачање Италије на рачун Француске. Посебан интерес 20-тих година 20. тог века, а повод је пре свега економски, Велика Британија је имала да се одржи и ојача економско стање Немачке, са којом је ова имала веома чврсте предратне економске односе.<sup>89</sup>

Несумњиво је да је Краљевина Југославија имала велики интерес да са својом великом савезницом одржава што боље односе, иако није увек изгледало да је Велика Британија у свему на страни Краљевине, па чак је водећи се својим практичним спољнополитичким циљевима, штитила интересе својих дојучерашњих противника. Ипак, Велика Британија која је помно посматрала све односе на Балкану на Краљевину Југославију гледала је као фактор стабилности у овом делу Европе.

Такве ставове пратимо кроз грађу Посланства, пре свега кроз политичку грађу, која у овом фонду представља свакако најважнију целину, посебно она која се односи на међународне односе. Ипак не треба потценити ни остале делове грађе. Наравно, посебно треба истаћи да је значај ове грађе увећан чињеницом да је због недостатка великог дела грађе фонда Политичког одељења МИП-а КЈ и неких од кључних Посланстава КЈ (Париз, Рим, Берлин, Софија), ово најкомплетнији и најбоље очуван фонд те врсте.

Треба напоменути да је из овакво богате архивске грађе тешко набројити све теме које се могу изучавати на овом месту, тако да ћемо овде дати приказ само дела тема које су запажене у току обраде и сређивања грађе фонда.

<sup>87</sup> *Месечни извештаји Југословенског посланства у Лондону (1930-1941)*, приредили Миодраг Зечевић, Миладин Милошевић. - Београд, 1991.

<sup>88</sup> Навешћемо само неке примере: Živko Avramovski, *Balakanska Antanta*, ISI, Beograd 1986; Dunja Hercigonja, *Velika Britanija i spoljno-politički položaj Jugoslavije 1929-1933*, ISI, Beograd 1987; *Месечни извештаји Министарства иностраних послова Краљевине Југославије 1930-1941*, 1-11, Београд 2004-2011; Philip Hepburn, *The Origins of "Apeasment" and Anglo-Yugoslav Relations 1931-1937*, Jugoslovensko-britanski odnosi, ISI, Beograd 1988; Милан Терзић, *Југославија у виђењима краљевске владе и намесништва 1941-1945*, докторска дисертација.

<sup>89</sup> Dunja Hercigonja, *Velika Britanija i spoljno-politički položaj Jugoslavije 1929-1933*, ISI, Beograd 1987, стр.7-10.

Кроз извештаје посланика, али и кроз разноврсну преписку по разним темама, може се пратити ток политичких догађаја у *Великој Британији*, као и њене ставове о свим важним питањима у европским дешавањима. Поред редовних прегледа о раду влада Лојда Џорџа, Стенлија Болдвина, Бонара Лоа, Ремзија Мекдоналдса, Невила Чемберлена, Винстона Черчила, изборима, сменама конзервативаца и лабуриста на политичкој сцени ту су и анализе економских проблема и сл. За истраживање исто тако могу бити интересантни и ставови Британаца према спору између Ирака и Турске по питању Мосула, турско-британском уговору о пријатељству, успостављању и развоју англо-совјетских односа 20-тих година, деловању Леонида Красина у Лондону и совјетском утицају на радничке партије у Великој Британији.<sup>90</sup> Кроз грађу видимо и помно праћење извршавања мировних уговора, и с тим у вези и репарација, наплате предратних дугова и сл. За нас су посебно интересантни ставови британских политичара о стварању Краљевине СХС и све што се тиче унутрашње и спољне политике Југославије („јадранско питање“, „црногорско питање, питање мањина, односима са Албанијом, Бугарском и многа друга питања), као и писање британске штампе и ставовима јавности. У том смислу битна су гледишта Велике Британије односима балканских држава, о Балканском пакту и Малој Антанти. Кроз грађу пратимо и рад британске владе на стварању пакта сигурности - Локарно.<sup>91</sup> Питање међународних односа у Европи у току тридесетих за Велику Британију добија посебан значај. Једно од главних питања које пратимо кроз грађу је успостављање равнотеже у Европи стварањем тзв. Четворног пакта 1933. (или Споразума о разумевању и сарадњи између Велике Британије, Француске, Немачке и Италије,<sup>92</sup> а затим учешће Велике Британије у свему ономе што се догађало у Европи и ван ње, јачањем Немачке и њеним ширењем, Минхенском споразуму, наоружавању, објави рата, рату на мору, поморској блокади Немачке, ставу Велике Британије према Шпанском грађанском рату, односу према европским владама којима су уступили гостопримство у току рата и др. Посебни значај имају и извештаји из британских доминиона и протектората, посебно са Блиског истока пред Други светски рат, успостављање независности Ирске, и многе друге теме које осликавају значајну улогу ове земље на европској сцени између два светска рата. Месечни извештаји посланика о стању у Великој Британији редовни су и исцрпни од 1930. године, мада су и пре тога посланици мање више редовно извештавали о свим важним питањима у овој земљи. За праћење југословенско-британских односа важни су разговори посланика са водећим људима у Форин офису и приједи током предаје акредитива британском краљу .

Став Велике Британије према другим земљама и њен утицај можемо посматрати кроз грађу о другим земљама, посебно када су у питању нама веома важне суседне земље, као што је Бугарска, Грчка, Италија, Мађарска. Кроз извештаје који су сачувани у грађи Посланства, а који су слали наши представници у тим земљама ми пратимо цео политички ток у тим земљама, али и британски однос према њима. Улогу и значај коју су британске владе имале у односима европских држава, а посебно за нас значајна њихова улога на Балкану посебно се може пратити кроз грађу Посланства у групи Штампa и Пропаганда, о чему ће бити речи касније.

Мањи део грађе осликава ситуацију у Холандији, пошто је Посланство у Лондону било акредитовано једно време и на ту земљу<sup>93</sup>: успостављању дипломатских односа између КЈ и Холандије и предаји акредитива југословенских посланика холандској краљици, спољној и унутрашњој политици Холандији, нападу Немачке на Холандију, холандској влади у емиграцији и сл.<sup>94</sup>

Кроз грађу у класификационој групи *Краљевина Југославија* могу се пратити сви догађаји од стварања државе, питања признања КСХС од стране других држава, енглеским

<sup>90</sup> АЈ-341-1-3, пов. 514 од 16.8.1929.

<sup>91</sup> Исто, пов. бр. 290 од 13.10.1925. и др. У оквиру ових докумената цитиране су изјаве Остина Чемберлена о Локарну „разделна политика између година рата и година мира“.

<sup>92</sup> АЈ-341-2-7.

<sup>93</sup> О томе је било речи у првом делу белешке.

<sup>94</sup> АЈ-341-5-20.

плановима за федерално уређење Југославије, стању у Црној Гори и деловању црногорских сепаратиста у Лондону и лобирање у британском парламенту присталица Николе Петровића, посети енглеских политичара Југославији (Ситон Вотсон, Едвард Бојл, Ноел Бакстон, Викам Сид). Архивска грађа ове класификационе групе обилује извештајима о унутрашњим приликама у Југославији, као и о спољној политици.<sup>95</sup> Такође могу се пратити и обавештења енглеског војног изасланика у Југославији, предавања британских јавних личности о Југославији у склопу Друштва за Блиски и Средњи исток, али и у другим приликама, реакцијама на смрт Николе Пашића, атентат у Скупштини и атентат на краља Александра. Такође се могу пратити посете југословенских политичара, уметника и црквених великодостојника Великој Британији. Занимљиви су и коментари водећих британских политичара о Југославији, као рецимо, Винстона Черчила о Југославији као „кључној земљи у Европи“.<sup>96</sup>

Посебну целину у оквиру ове групе чине материјали о Југославији у рату, који пружају податке о ситуацији пред избијање рата, евакуацији краља и владе, доласку у Лондон, њиховом деловању у емиграцији, као и о стању у земљи. Посебно треба нагласити извештаје амбасадора Богољуба Јевтића о разговорима са британским краљем и политичарима о ситуацији у Југославији, положају југословенске владе у избеглиштву, генералу Михаиловићу и партизанском покрету,<sup>97</sup> разговорима председника владе Божидара Пурића са руским амбасадором Новиковим о совјетско-југословенском споразуму, извештаји са терена чланова Меклинове мисије у Југославији и сл. Посебну целину обухватају Војна питања – од питања репатрирања заробљеника из Првог светског рата, набавке војних авиона, бродова и подморница за југословенску војску (посебно пред Други светски рат), школовању и слању југословенских официра на обуку у Велику Британију, раду југословенског изасланика у Лондону. У оквиру ове групе налазе се и разни материјали о Југословенима у Великој Британији, школовању југословенских ђака, раду добротворних друштава као што су Друштво српског Црвеног Крста у Лондону, Југословенско друштво Црвеног крста у Лондону и сл.<sup>98</sup>

Кроз документа у групи *Међународни односи* можемо пратити политичку ситуацију у Европи и свету од краја Првог светског рата до завршетка Другог, од документа који се односе на више земаља (*општи материјали*) и осликавају токове Мирвне конференције у Паризу,<sup>99</sup> Лондонске конференције за решавање спорних политичких питања између Грчке и Турске, Лозанске, па све до извештаја са ратишта у Другом светском рату. Посебне целине приказују проблеме које су на неки начин решавали у оквиру Друштва народа а то су питање мањина у оквиру новостворених земаља након Првог светског рата, а што се посебно односило на мањине у Југославији, Чехословачкој, Грчкој и Пољској. Друго питање је питање *разоружања* које је било актуелно све до друге половине 30-тих година. Кроз месечне извештаје МИП-а о стању у Европи и неким ваневропским државама, који су у овом Посланству сачувани у великом броју, можемо пратити цео ток политичких збивања од 1930. до 1941. године.

Најзначајнији део групе *Међународни односи* чини грађа о појединачним земљама, односно унутрашњим и спољнополитичким приликама у земљама Европе и света. Ипак за нас су овде најзначајнија она документа која осликавају односе Југославије са тим земљама, пре свега оне које су је окруживале и са којима је Краљевина имала највише проблема. Тако је грађа која се односи на Албанију, Бугарску и Италију најобимнија, мада не треба подценити ни грађу која се односи на друге земље.

Југословенско-италијанске односе, актуелне током 20-тих година пратимо кроз редовне извештаје о догађајима у Италији и на југословенско-италијанској граници у Далмацији.

<sup>95</sup> Односи Југославије и других земаља могу се пратити кроз грађу групе *Међународни односи*.

<sup>96</sup> АЈ-341-7-26.

<sup>97</sup> АЈ-341-8-29.

<sup>98</sup> О овим темама више ће бити речи касније у оквиру група Опште архиве.

<sup>99</sup> АЈ- 341-13-43.

Интересантни су и подаци о зближавању Велике Британије и Италије, деловању Д'Анунциа у Италији,<sup>100</sup> и питању поморске границе са Италијом. Треба напоменути и меморандум делегације КСХС у вези решења тзв. "Јадранског питања",<sup>101</sup> преписку америчког председника В. Вилсона и савезница о Јадранском питању и многа друга питања која су све до потписивања Римског споразума 1924. била веома актуелни између две земље. Односе Италије и Југославије пратимо и кроз извештаје Посланства КЈ у Риму ставовима италијанских политичара о Далмацији, као што је изјава италијанског војног министра о „ослобађању“ Сплита,<sup>102</sup> италијанској пропаганди у Далмацији и ставовима Форин Офиса о Мусолинију.<sup>103</sup> Кроз те извештаје може се пратити и развој догађаја у Италији 20-тих и 30-тих, приближавање са Аустријом, Мађарском<sup>104</sup> и Немачком, анексију Абисиније и реакције Велике Британије и других земаља на тај чин и друго.

Значајан део грађе обухватају извештаји о Бугарској, пре свега о њеним односима са Краљевином Југославијом. Односи ове две земље у многоме су утицали на стабилност на Балкану, због чега су и Британци помно пратили догађаје у обе земље.<sup>105</sup> Главни проблем између две земље, осим разграничења и пограничних сукоба, било је нерешено македонско питање, односно бугарске аспирације према Македонији и подржавање антијугословенског покрета Македонског комитета, односно ВМРО-а, комита и других. Грађа овој теми посебно је богата 20-тих година, а кроз грађу из 30-тих можемо пратити тежње две земље да се нађу заједнички језик и да се Бугарска приволи за улазак у Балкански споразум, односу Бугарске и Мале Антанте,<sup>106</sup> и друге теме везане за ову земљу.

Такође су веома значајни документи који говоре о односима са Албанијом, која је убрзо после рата постала поприште борбе интереса Италије и Југославије. Питање доделе Св. Наума Албанији, погранични спор између две земље који се решавао пред међународном арбитражом, нашао је одјека у грађи.<sup>107</sup> Редовни су извештаји и када је у питању утицај Италије у тој земљи, нпр. у антијугословенским акцијама као што је стварање тајног Балканског комитета 1926. године ради ослобођења Косова и Македоније.<sup>108</sup>

Неоспоран је и значај грађе која приказује Немачку и југословенске односе са том земљом, посебно после доласка Хитлера на власт. Овде можемо напоменути нпр. разговор посланика КЈ у Немачкој, Живојина Балугџића са Хитлером у Берлину о више значајних политичких питања – немачка спољна политика, бојкот немачке робе у западним земљама, однос Хитлера према Хабзбурговцима и др.<sup>109</sup> Такође овде треба указати и на ставове Мекдоналдсове владе према пројектованој сарадњи између великих сила које укључују и Немачку, став Немачке према италијанско-британском споразуму 1937. године,<sup>110</sup> британском систему блокаде према Немачкој, као и детаљни извештаји о почетку рата и нападима Немачке на европске земље.

<sup>100</sup> АЈ-341-26-85.

<sup>101</sup> Исто.

<sup>102</sup> АЈ-341-27-87, пов. бр. 274 од 30.5.1930.

<sup>103</sup> Исто, пов. бр. 355 од 9.5.1930.

<sup>104</sup> АЈ-341-27-88, пов. бр. 142 од 19.2.1934, Римски протокол између три земље.

<sup>105</sup> Види: Živko Avramovski, *Balkanska antanta*, ISI, Beograd 1986.

<sup>106</sup> АЈ-341-25-78, пов. бр. 283 од 28.3.1933.

<sup>107</sup> АЈ-341-21-64. Ово питање решавано је пред Конференцијом амбасадора, да би исход нашло 1925. године, када су обе стране пристале на понуђени Протокол о разграничењу.

<sup>108</sup> АЈ-341-21-65, пов. бр. 151 од 27.3.1928.

<sup>109</sup> АЈ-341-29-97, стр. пов. бр. 242 од 17.3.1934.

<sup>110</sup> АЈ-341-30-98.



Не мање значајна грађа говори и о политичкој ситуацији у СССР-у, совјетско-британским односима, подстицању комунистичке пропаганде, успостављању југословенско-совјетских односа<sup>111</sup> и слично.

Треба напоменути и веома важну грађу о другим европским и ваневропским земљама као што је Француска, Чехословачка, Румунија, затим Сједињене Америчке Државе, Јапан, као и активности земаља у оквиру Мале Антанте и Балканског споразума и друге.

Један већи део грађе приказује ставове европских земаља у вези са Шпанским грађанским ратом и деловање Комитета за немешање у Шпански грађански рат у правцу спровођења Споразума о немешању, прохибитивних мера и мера контроле Шпаније копненим и морским путем<sup>112</sup> (контрола увоза оружја и ратног материјала, уласка страних добровољаца у Шпанију, забрана финансијске помоћи зараћеним странама и др.), као и учешће Краљевине Југославије у раду Комитета, југословенски став према шпанском питању који је подразумевао немешање у Шпански грађански рат и сукоб великих сила у Комитету, Краљевину Југославију у систему мера контроле и др.

Причу о мађарском и аустријском ревизионизму можемо пратити и у грађи која се односи на *Антидржавну делатност*.<sup>113</sup> Он се одражава како кроз деловање потомака династије Хабзурговаца, Отона и других, пропагандни рад у Европи, али пре свега у Великој Британији, као и кроз прећутну дозволу за присуство антијугословенских снага на тлу Мађарске. У званичној политици ревизионизам се отворено исказао за време владе грофа Бетлена. Поред ревизионизма, грађа претежно говори и о хрватском сепаратизму (антидржавна делатност хрватских емиграната са посебним освртом на рад Аугуста Кошутића, Јураја Крњевића, Анте Павелића, Густава Перчеца, Ивана Перчевића), црногорском сепаратизму<sup>114</sup> (сепаратистичка делатност црногорских емиграната у Италији, Великој Британији и САД-у, активност Јована Пламенца, Александра Девина, кнеза Мила Петровића и др), комунистичкој пропаганди<sup>115</sup> (југословенски комунистички агенти и ширење револуционарне пропаганде међу југословенским исељеницима у иностранству и др), македонској пропаганди<sup>116</sup> (пропаганда македонских емиграната у иностранству, злочини тзв. Македонствујушчих у Јужној Србији, четничке акције ВМРО против Краљевине Југославије, везама Ванче Михајлова са хрватском емиграцијом и др).

Веома је значајан и део грађе који приказује економске односе Краљевине Југославије и Велике Британије: унапређивање југословенско-британских трговинских односа потписивањем трговинских споразума и уговора<sup>117</sup> и преговорима војних и привредних експерата у вези набавке калаја за потребе железнице, трампа југословенских руда за британски војни ма-

<sup>111</sup> АЈ-341-31-106, пов. бр. 820 од 10.7.1941. Разговори дипломате СССР Мајског и посланика КЈ И.Субботића о обнови дипломатских односа СССР и КЈ, ратној ситуацији и др.

<sup>112</sup> АЈ - 341-35-121, Записник пов.бр.1309 од 30. јула 1937. са XIII седнице Комитета за немешање у Шпански грађански рат на којој се расправљало о питању индиректне интервенције са посебним освртом на улазак страних добровољаца у циљу учествовања у Шпанском грађанском рату; извештај Техничког саветодавног под-комитета пов.бр. 553 од 8. априла 1937. о забрани превоза оружја, ратног материјала и добровољаца; Извештај и сугестије органа Комитета за немешање о контролном плану пов.бр. 1424 од 31. августа 1937. године;

<sup>113</sup> АЈ-341-42-134.

<sup>114</sup> АЈ-341-43-136.

<sup>115</sup> АЈ-341-42-133.

<sup>116</sup> АЈ-341-43-137.

<sup>117</sup> АЈ-341-46-142, Уговор о трговини и пловидби између Краљевине СХС и Уједињеног Краљевства Велике Британије и Ирске (1927); Извештај Ивана Субботића о трговинским преговорима Краљевине Југославије и Велике Британије о компензацијама и узајамној помоћи услед санкција према Италији и штете која је нанета југословенском извозу; Југословенско – британски трговински споразум (1936).

теријал, набавка санитетског материјала,<sup>118</sup> економски утицај Велике Британије на европске државе економске односе Краљевине Југославије и Италије, за чији је развој Велика Британија била заинтересована; југословенско-немачки трговински односи и британски став према том питању као одраз постизања равнотеже у трговини балканских земаља са Енглеском и Немачком; економске и трговинске прилике у Краљевини Југославији, трговинску размену и др. За тему о југословенско-британским односима интересантан је и досије о повластицама југословенској трговини у Великој Британији.<sup>119</sup> Део грађе илуструје британско-југословенске преговоре о сарадњи у области размене, наоружавања и снабдевања што је резултирало финансијским аранжманом о набавци војних авиона,<sup>120</sup> споразумом о рудама и другим споразумима.<sup>121</sup>

Ту се уклапа и прича о репарацијама, јер је ово питање окупирало европску јавност све док из познатих разлога није стављено ад акта. Питања репарација су се преламала са разним економским и финансијским питањима. У класификационој групи *Репарације* срећемо следеће теме: питање немачких репарација, утврђивање мађарских, аустријских и бугарских репарација, мораторијум на дуговања Немачке, учешће Југославије на Међусавезничкој конференцији у Лондону, ратни дуг Краљевине СХС/Југославије, рад Комитета експерата на решавању репарационог питања, релифни и реконструктивни дугови, Хуверов мораторијум и др. Није безначајно напоменути да на квалитет грађе у вези са репарацијама, међусавезничким дуговањима и сличним темама, утицала и чињеница да је дугогодишњи посланик Ђорђе Ђурић био делегат при Комисији за репарације, као и члан многих експертских тимова за решавање питања дугова Краљевине Југославије према другим земљама.

Разна питања која се тичу југословенских и међусавезничких дугова, као и зајмова можемо пратити кроз материјале класификационе групе *Међусавезнички дугови и зајмови*, као што је грађа о српским трговачким дуговима у Великој Британији, Црногорском предратном зајму од 5%, регулисању ратних дугова Велике Британије, Француске, Белгије, КСХС (Србије) и Румуније према САД (везивање овог дуга са наплатом британског дуга у Европи, репарационим плаћањима и сл.),<sup>122</sup> покушајима југословенских власти да ублаже услове за враћање дугова у Великој Британији, преговорима за југословенски државни зајам у Енглеској,<sup>123</sup> као и намери да заједнички реши сва дуговања у Великој Британији (релифни, ратни, за репатрирање)<sup>124</sup> и др.

У класификационој групи *Међународне организације, конференције, конвенције и конгреси* имамо материјале који се односе на рад Друштва народа и ОУН-а, конференције у Хагу, Ђенови (1922), Поморску конференцију у Лондону 1930 („медитерански Локарно“) и учешће југословенских делегација на њима, доношење конвенција и њихове ратификације, рад Међународне дунавске комисије и унификацији речног права на Дунаву и др. Такође у овој групи имамо као посебну целину - рад Међународног суда у Хагу (мандати чланова, надлежности, заседања, котизације и др).

У грађи класификационе групе *Штампа и пропаганда* се може видети обиље извештаја о писању британске штампе о разним домаћим, европским или светским догађајима. Пратимо и боравке британских новинара у Југославији, као и присуство неких наших јавних радника у Великој Британији, о Краљевини Југославији, унутрашњим приликама, спољној политици Краљевине Југославије, односима са суседима, Југославији у страним публикација-

<sup>118</sup> АЈ - 341 - 46- 143; Записници са седница југословенско – британских експерата; Споразум о лиферирацији руда.

<sup>119</sup> АЈ-341-45-140.

<sup>120</sup> АЈ-341-46-143, стр. пов. 2055 од 22.12 1939.

<sup>121</sup> Исто.

<sup>122</sup> АЈ-341-51-157.

<sup>123</sup> АЈ-341-52-160.

<sup>124</sup> АЈ-341-52-159.

ма и кампањи за одговорности за Први светски рат, (предавања Ситона-Вотсона, чланак Викама Стида „Ко је изазвао рат“ и његово полемисање са Идис Дарам, књига Ситона-Вотсона „Сарајево“ у којој је Централне силе прогласио одговорним за избијање Првог светског рата, брошура „Исповести“ Гаврила Принципа, немачка кампања о одговорности Србије за Први светски рат која се одвијала у духу немачке ревизионистичке политике и др.)<sup>125</sup> југословенским емигрантима у Великој Британији, црногорској пропаганди у иностранству, југословенској пропаганди у Великој Британији, питању опстанка Мале Антанте у судару са фашизмом, ситуацији у окупираној Југославији и др.

О догађајима везаним за двор Карађорђевића, али и краљевске породице Виндзор, као и другим краљевским породицама сазнајемо у групи *Протокол*. То су подаци у вези рођења, смрти, прослава рођендана чланова краљевских породица, путовањима, затим набавкама у Великој Британији за југословенски краљевски дом и, аудијенцијама посланика на британском двору, школовању престолонаследника и принчева и др. У овој групи као посебна целина налазе се документа везана за предлоге и доделу одликовања заслужним Британцима, као што су Едвард Бојл, Ситон-Вотсон, као и Југословенима на раду у Великој Британији и југословенским исељеницима. У овој групи налазе се и материјали у вези Марсејског атентата.

Све у вези рада Посланства и конзулата на територији Велике Британије и доминиона, ликвидације рада Посланстава КЈ у Холандији, разних аташеа и делегација, који у радили у оквиру Посланстава, као и визно-пасошке политике Југославије налазе се у класификационој групи *Разно*.

У грађи опште класификационе групе *Опште архиве* налазимо грађу која у великој мери надопуњује сазнања из *Поверљиве архиве*. Тако у Економским односима можемо пратити развој економских односа између Краљевине Југославије и Велике Британије кроз трговинску размену. Краљевина Југославија је у Велику Британију и њене доминионе извозила: пољопривредне производе, дрво и дрвену грађу, руде, челик, цемент и многе друге сировине и прерађевине, док је из Велике Британије и њених доминиона увозила какао, кафу, мед, екзотично воће, мармеладу, алкохолна пића, петролеј, кокс, цигарете, аутомобиле, медицинску опрему, производе од коже и друге артикле. Група *Економски односи* садржи и материјале о британским концесијама у југословенским рудницима,<sup>126</sup> као британским фирмама у Југославији,<sup>127</sup> Британско-југословенске трговинске коморе у Лондону и Повлашћене трговинске агенције у Лондону и Манчестеру на унапређивању британско-југословенске економске сарадње, учешћа Краљевине Југославије у међународном Саветодавном одбору за жито и у Међународном савету за шећер, међународној трговини у условима британске блокаде, југословенској економској и туристичкој пропаганди у Великој Британији и др.

Поред тога што кроз документа у групи *Краљевина Југославија* можемо допунити исту тематску целину из *Поверљиве архиве*, налазимо и податке у вези са радом делегације КЈ при Међународној комисији за обнову у Лондону (за снабдевање и обнову Србије), затим о југословенској влади у Лондону и Каиру у Другом светском рату, као и југословенским избе-

<sup>125</sup> АЈ-341-57-175, Извештај Драгутина Суботића о предавању Идис Дарам у Историјском институту Лондонског универзитета којим је намеравала да докаже да је за Сарајевски атентат одговорна Србија и дебата са Ситоном-Вотсоном који је имао супротно гледиште; превод писма Ситона-Вотсона уреднику Times-а под насловом „Сарајевски атентат“; стенографске белешке са предавања Ситона-Вотсона о Сарајевском атентату које је одржао у Кингс Колеџу; превод писма Ситона – Вотсона објављено у Morning Postу под насловом „Одговорност за рат“ у коме говори о кампањи коју је водила Идис Дарам против „српског црва“; Ситон – Вотсонов приказ књиге Идидс Дарам „Сарајевски злочин“ и др.

<sup>126</sup> АЈ-341-86-249, Уговор између Радомира Пашића и Selection Trust Limited о откупу рударских концесија

<sup>127</sup> То су углавном уговори, статуту и извештаји о раду британских друштава која су имала властништво или концесије у Југославији, а овде се налазе као последица легализације документа у Посланству.

глицама у Великој Британији, повратку у земљу 1945 и др. Међутим вредност ове групе је у посебним целинама као што су Војна питања, са подацима о заробљеницима из Првог светског рата и њиховом репатрирању, српским војничким гробљима, југословенским заробљеницима у немачким логорима, као и свему ономе што је било у надлежности војног изасланика у Лондону. Интересантни су и разни подаци из домена просветног инспектора Драгутина Суботића, репатрирању српских ђака и студената, о југословенским ђацима и студентима на школовању у Великој Британији, њиховом смештају и издржавању, просветном систему у Великој Британији и КЈ, раду Школе словенских и источноевропских студија на лондонском универзитету, студијским боравцима југословенских професора у Великој Британији, фондovima за помоћ Југословенима (*Фонд Српског посланика у Лондону, Британски фонд за Југословене, Друштво српског Црвеног крста*)<sup>128</sup> у Лондону, који су пре свега служили за стипендирање југословенских студената у Великој Британији.<sup>129</sup> Интересантни су и подаци о раду Српског црвеног крста али и других добротворних друштава као нпр. *Фонда за помоћ деци* или *Фонда сер Артура Маркама* за помоћ рањеним српским војницима, као и о заслужним поједнцима – Хаверфилд Евелин, гђица Стоборт, и многи други. На предлог *Меморијалног фонда Елси Инглис* ректор Универзитета у Београду, Слободан Јовановић основаће, 1929 катедру посвећену Елси Инглис. Такође наилазимо и на предлог британског професора да се оснује фонд Нил Фрејзер, која је умрла у Србији 1915. Овде се налазе и подаци о раду Југословенског потпорног друштва у Другом светском рату, као и других потпорних друштава, УННРА -е и др.

У групи *Краљевина Југославија* налази се и подаци у вези присуства југословенских трговачких бродова у Великој Британији, куповини нових или половних бродова и њиховој пререгистрацији, поморским незгодама и судбини југословенских бродова у време поморске блокаде, мерама британског министарства блокаде према страним бродовима и њиховом реквирирању, дезертирању морнара, страдању бродова и др.

Податке о раду конзулата на територији Велике Британије и доминиона и Холандије налазимо у групи *Конзулати КЈ у Великој Британији Холандији*. У питању су почасни конзулати на територији Велике Британије, Ирске (Слободне државе Ирске), Канаде, Малте, Палестине, Јужноафричке Уније, Аустралије и Новог Зеланда, Тринидада, Индије, Египта (конзуларна агенција) и др. Једини каријерни конзулат је постојао у Монреалу. Осим редовних извештаја о раду ових конзулата, преписке о постављењима и сменама конзула, отварању и затварању конзулата, посредно садрже и податке у вези са економским и политичким приликама, југословенским исељеницима, антијугословенским покретима, што посебно важи за Канаду.<sup>130</sup>

Делом кроз поверљиву,<sup>131</sup> али и кроз већи део грађе опште провенијенције провлаче се питања везана за Југословене, исељенике у Великој Британији и колонијама, као и у Холандији. Једним делом, стање исељеништва приказују конзули КЈ у британским колонијама и доминионима, а највећи број таквих потиче из Конзулата КЈ у Монреалу, а делом из преписке исељеника са Посланством и конзулатима по разним питањима. Ова грађа садржи извештаје о бројном и економском стању исељеника у Великој Британији, али пре свега у Канади, Аустралији, Новом Зеланду, Јужноафричкој Унији, исељеничким квотама (по условима тих земаља), преписку о репатрирању исељеника и квотама за репатрирање (процедура и примери), условима за рад, положају радника (види извештаје о ограничењу запошљавања и незапослености у Аустралији),<sup>132</sup> положају југословенских рудара у Холандији,<sup>133</sup> организацији

<sup>128</sup> Ови фондови су настали 1916. године од добровољних прилога Британаца у циљу помоћи Србима и српској војсци.

<sup>129</sup> АЈ-341-97-267.

<sup>130</sup> АЈ-341-104-281.

<sup>131</sup> АЈ-341-12-39.

<sup>132</sup> АЈ-341-107-287.

<sup>133</sup> АЈ-341-108-288.

исељеничке службе у Аустралији и Новом Зеланду, исељеничким друштвима у Јужноафричкој Унији и Родезији, Холандији,<sup>134</sup> Новом Зеланду. Кроз преписку у вези административно-правне проблематике везане за исељенике (држављанство, развод, одштета, пензија, осигурање и др) сазнајемо посредно о социјалном и имовинском статусу исељеника. Посебну целину представљају „*Заоставштине*“ исељеника. Без обзира, што су у питању веома мали износи које су остали иза умрлих или погинулих, најчешће у рудницима, југословенских исељеника, ова подгрупа такође нам пружа неке посредне податке о животу југословенских исељеника у Великој Британији.

Може се рећи да је грађа о *Штамп и пропаганди* опште провенијенције врло интересантна. Поред редовних извештаја о писању британске штампе о Југославији и важним догађајима у свету, кроз ове материјале можемо пратити рад Посланства и Аташеа за штампу, а касније дописника ЦПБ-а на пропаганди, раду британских публициста за и против Југославије (Дадли Хиткет, С. Ф. Мелвил и др), уређивачкој политици британских листова („Блиски Исток – Near East“ и др), специјалном броју Тајмса о Југославији, дистрибуцији разних књига као што су „Аутобиографија жене војника“ Флоре Сандс, „Комитско питање у Јужној Србији“ Арчибалда Рајса, путописе Рут Александар, издавању југословенских новина на енглеском језику „Јужнословенски Гласник– South Slav Herald“, писању канадске штампе о КЈ и Канади, радио емисији на српско-хрватском на ББС-ију. Посебну целину представљају преписка аташеа за штампу и дописника ЦПБ-а Луке Смодлаке, а затим и дописнике Душана Стојановића, Павла Јевтића. У грађи се налазе и телеграми МИП-а о ситуацији у Југославији које је МИП слао аташеу да би га овај пласирао у британској јавности (редовни 1919-1922), а затим и извештаји на основу писања британске штампе и др. Овде се налазе и подаци о оснивању и раду Дирекције за информативну службу.<sup>135</sup> Нешто материјала из указује на сарадњу југословенских представника са ББС-ијем и и филмској пропаганди.

Грађа опште провенијенције у групи Протокол допуњује сазнања која имама на основу поверљиве грађе исте теме, посебно када се ради о одликовањима и набавкама за двор (картијеов накит и хавана цигаре за кнеза Павла, аутомобили rolls royce за краља Александра и кнеза Павла, делове за аутомобиле, разне тканине и др.).

Свакако је вредна помена грађа која се односи на учешће Краљевине Југославије у међународним организацијама и на међународним конференцијама и конгресима као што су Међународна дунавска комисија, Међународни савез суфражеткиња, Европска организација за угаљ и челик, Друштво народа, Организација уједињених нација,<sup>136</sup> Међународни славистички конгрес, Конференција за организацију унутрашњег европског саобраћаја....

Грађа о раду Посланства КЈ у Лондону лепо илуструје рад ове дипломатског представништва, кроз извештаје о раду, персонална питања, акредитације, тако да допуњује грађу исте тематске целине у Поверљивој архиви. Друга целина у овој групи је *Визно-пасошка политика Краљевине Југославије* са примерима захтева за визе и пасоше. Посебну тематску целину чини и *Благајничка архива*, где се налазе подаци о разним трошковима Посланства, исплатама припадљивости, извештаји о приходима и расходима, записници о стању благајне Посланства, преписка о формирању „Специјалног владиног рачуна“ из кредита намењеног

<sup>134</sup> АЈ-341-109-290.

<sup>135</sup> Дирекција је основана по Уредби о оснивању Дирекције за информативну службу од 23.11.1942. као орган државне управе за сву делатност око прикупљања и растурања вести и информација у циљу обавештења и пропаганде путем штампе, радија, слике, кинематографа, предавања, изложби, народних манифестација .... Интересантни су пропагандни материјали у вези наступа амбасадора Леонтића у Савету министара спољних послова у Лондону, посети британских парламентарараца Југославији 1945. и Записници са састанака Информативне организације и др. У грађи се налазе и билтени Дирекције за информативну службу.

<sup>136</sup> АЈ-341-146-353, учешће југословенских делегата на Конференцији ОУН у Сан Франциску и раду Припремне комисије ОУН-а, као и на Конференцији за културну и просветну организацију УН-а, УННРА-е и др.

за набавку санитетског материјала и слични материјали. Из преписке о плаћању закупнина сазнајемо нешто више о зградама Посланства КЈ у Лондону. Осим главне зграде Посланства/Амбасаде у Queens Gate, помоћне зграде за послаников стан и пријеме у Upper Grossvenor, закупу резервне зграде Посланства у Горингу, 1940, пресељењу дела архиве у ту зграду, посебним мерама за заштиту у току бомбардовања Велике Британије, поправкама и адаптацијама зграде Queens Gate, закупу зграде за амбасаду ДФЈ у Харингтон Гејт (Кенсингтон) у и сл.

Грађа Просветног инспектора има своју посебну вредност. Кроз ову грађу пратимо школовање у току Првог светског рата, касније школовање српских и југословенских студената у Великој Британији између два рата. Посебан значај за то имао је Фонд српског посланика, о чијем историјату и функционисању сазнајемо кроз грађу. Улога самог просветног инспектора који је координирао радом овог Фонда, али његова улога у организовању школовања југословенских ђака и студената уопште, бризи за смештај, здравље и др. очита је кроз највећи део грађе. Рад просветног инспектора огледао се и у његовом присуству на важним културно-просветним манифестацијама, као представника наше земље, у Великој Британији и Холандији. Ова документа употпуњују слику о којој о овој теми имамо на основу фонда Министарства просвете КЈ.

Документа Српске делегације при Међународној комисији за снабдевање (Commission Internationale de Ravitaillement - International Commission for the Purchase of Supplies) илуструју разна питања у вези са набавком намирница и других производа за снабдевање и реконструкцију Србије, узимањем кредита за набавке, упутства владе, посебно министарства привреде делегату Лозанићу за координацију са Међународном комисијом и сличним организацијама у Великој Британији.

На сређивању и обради грађе овог фонда радиле су виши архивиста Лидија Опојевлић Хофман, архивиста Видосава Ераковић и. виши архивски помоћник прве врсте Весна Арсеновић.

Након обраде и сређивања грађе Посланства Краљевине КЈ у Лондону има око 24, 50 m грађе, односно око 21 m списка и 3.5 m књига евиденција, односно 173 кутије и 418 јединица описа, 62 књиге евиденције.

Као информативно средство о грађи Посланства КЈ у Лондону, урађен је сумарно-аналитички инвентар са именским, географским, институционалним и тематским индексом.

Приликом цитирања докумената из овог фонда истраживачима се предлаже да користе сигнатуру која се састоји из скраћенице Архива Југославије-АЈ, броја фонда -341, броја фасцикле и броја јединице описа.

У Београду, јуни 2016. године

виши архивист  
Лидија Опојевлић Хофман  
архивист  
Видосава Ераковић

**СТРУКТУРА  
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА**





**СТРУКТУРА АРХИВСКЕ ГРАЂЕ**

	бр. јед. описа	страна
<b>ПОВЕРЉИВА АРХИВА</b>	1-211 .....	3
<b>ВЕЛИКА БРИТАНИЈА</b>	1-19 .....	3
<b>ХОЛАНДИЈА</b>	20 .....	19
<b>КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА</b>	21-42 .....	20
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ</b>	21-27 .....	20
<b>ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ</b>	28-32 .....	27
<b>ВОЈНА ПИТАЊА</b>	33-37 .....	31
<b>РАЗНО</b>	38-42 .....	34
<b>МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ</b>	43-131 .....	36
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА</b>	43-47 .....	36
<b>МАЊИНЕ</b>	48 .....	40
<b>РАЗОРУЖАЊЕ</b>	49 .....	41
<b>МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ</b>	50-61 .....	42
<b>АЛБАНИЈА</b>	62-66 .....	45
<b>АУСТРИЈА</b>	67-68 .....	49
<b>БУГАРСКА</b>	69-79 .....	51
<b>БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ И ДРУГИ САВЕЗИ</b>	80 .....	60
<b>БЕЛГИЈА</b>	81-81 .....	61
<b>ГРЧКА</b>	82-83 .....	62
<b>ЕГИПАТ</b>	84 .....	64
<b>ИТАЛИЈА</b>	85-90 .....	65
<b>МАЂАРСКА</b>	91-95 .....	73
<b>МАЛА АНТАНТА</b>	96 .....	79
<b>НЕМАЧКА</b>	97-99 .....	80

	бр.јед. описа	страна
<b>ПОЉСКА</b>	100-101 .....	84
<b>РУМУНИЈА</b>	102-103 .....	85
<b>РУСИЈА</b>	104-106 .....	88
<b>СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ И ПРЕКОМОРСКЕ ЗЕМЉЕ</b>	107 .....	91
<b>ФРАНЦУСКА</b>	108 .....	93
<b>ТУРСКА</b>	109-111 .....	94
<b>ЧЕХОСЛОВАЧКА</b>	112-113 .....	98
<b>ШПАНИЈА</b>	114 ....	100
<b>КОМИТЕТ ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ</b>	115-131 ....	101
<b>АНТИДРЖАВНА ДЕЛАТНОСТ</b>	132-137 ....	107
<b>ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ</b>	138-149 ....	110
<b>ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА ПИТАЊА</b>	138-140 ....	110
<b>ПРЕГОВОРИ И СПОРАЗУМИ</b>	141-143 ....	111
<b>ЕКОНОМСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ</b>	144-145 ....	113
<b>САВЕТОДАВНИ ОДБОР ЗА ЖИТО</b>	146-149 ....	114
<b>РЕПАРАЦИЈЕ</b>	150-155 ....	115
<b>МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ</b>	156-163 ....	118
<b>МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ</b>	164-172 ....	123
<b>ДРУШТВО НАРОДА</b>	164-165 ....	123
<b>КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ</b>	166-171 ....	126
<b>МЕЂУНАРОДНИ СУД У ХАГУ</b>	172 ....	131
<b>ШТАМПА И ПРОПАГАНДА</b>	173-185 ....	131
<b>ПРОТОКОЛ</b>	186-196 ....	138
<b>ДВОР</b>	186-188 ....	138
<b>ОДЛИКОВАЊА</b>	189-190 ....	141
<b>РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ</b>	191-193 ....	142
<b>ВЕРСКА ПИТАЊА</b>	194 ....	143

<b>МАРСЕЈСКИ АТЕНТАТ</b>	195-196 .....144
<b>РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	197-205 .....145
<b>РАД ПОСЛАНСТВА</b>	197-203 .....145
<b>РАД КОНЗУЛАТА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА</b>	204 .....150
<b>ВИЗНО-ПАСОШКА ПОЛИТИКА КЈ</b>	205 .....151
<b>РАЗНО</b>	206-211 .....151
<b>ОПШТА АРХИВА</b>	212-360 .....154
<b>ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ</b>	212-252 .....154
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ</b>	212-229 .....154
<b>УВОЗ-ИЗВОЗ</b>	230-241 .....161
<b>ТРГОВИНСКЕ КОМОРЕ И АГЕНЦИЈЕ</b>	242 .....165
<b>ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ</b>	243-245 .....165
<b>САЈМОВИ И ИЗЛОЖБЕ</b>	246 .....166
<b>ЈАВНЕ НАБАВКЕ</b>	247 .....167
<b>ЕКОНОМСКА БЛОКАДА</b>	248 .....167
<b>РУДНИЦИ</b>	249-250 .....167
<b>МЕЂУНАРОДНИ ОДБОР ЗА ШЕЋЕР</b>	251 .....168
<b>ФИРМЕ</b>	252 .....168
<b>КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА</b>	253-274 .....169
<b>СНАБДЕВАЊЕ И ОБНОВА СРБИЈЕ</b>	253 .....169
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О КЈ</b>	254-257 .....169
<b>РУСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ</b>	258 .....172
<b>ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ</b>	259-261 .....172
<b>ВОЈНА ПИТАЊА</b>	262-264 .....173
<b>ПРОСВЕТНА ПИТАЊА</b>	265-267 .....175
<b>ЦРВЕНИ КРСТ</b>	268-270 .....177
<b>ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА</b>	271-274 .....179

	бр.јед. описа	страна
<b>КОНЗУЛАТИ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	275-284 ....	181
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О КОНЗУЛАТИМА</b>	275-280 ....	181
<b>КАНАДА</b>	281-282 ....	183
<b>АУСТРАЛИЈА И НОВИ ЗЕЛАНД</b>	283-284 ....	184
<b>ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	285-297 ....	185
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О ЈУГОСЛОВЕНИМА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	285-291 ....	185
<b>ЗАОСТАВШТИНЕ</b>	292-296 ....	189
<b>РЕСТИТУЦИЈЕ</b>	297 ....	191
<b>ШТАМПА И ПРОПАГАНДА</b>	298-319 ....	191
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ</b>	298-301 ....	191
<b>МАТЕРИЈАЛИ АТАШЕА ЗА ШТАМПУ</b>	302-313 ....	194
<b>ДИРЕКЦИЈА ЗА ИНФОРМАТИВНУ СЛУЖБУ</b>	314-315 ....	200
<b>РАЗНО</b>	316-319 ....	201
<b>ПРОТОКОЛ</b>	320-333 ....	202
<b>ДВОР</b>	320-325 ....	202
<b>ОДЛИКОВАЊА</b>	326-331 ....	204
<b>РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ</b>	332-333 ....	205
<b>РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	334-343 ....	206
<b>РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	334-336 ....	206
<b>ВИЗНО-ПАСОШКА ПОЛИТИКА КЈ</b>	337-343 ....	208
<b>БЛАГАЈНИЧКА АРХИВА ПОСЛАНСТВА</b>	344-347 ....	212
<b>МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ</b>	348-354 ....	215
<b>РАЗНО</b>	355-366 ....	218
<b>ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР КЈ У ЛОНДОНУ</b>	367-407 ....	224
<b>ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ</b>	367-381 ....	224
<b>СРПСКИ ЂАЦИ И СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	382 ....	234

<b>СТИПЕНДИСТИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ КСХС У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	383 .....235
<b>ФОНД СРПСКОГ ПОСЛАНИКА</b>	384-395 .....235
<b>БРИТАНСКИ ПИТОМЦИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ КЈ</b>	396 .....243
<b>ОСТАЛИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ</b>	397-399 .....244
<b>РАЗНА УДРУЖЕЊА, ФОНДОВИ И УГЛЕДНЕ ЛИЧНОСТИ</b>	400-401 .....246
<b>КОНФЕРЕНЦИЈА МИНИСТАРА ПРОСВЕТЕ САВЕЗНИЧКИХ ДРЖАВА У ЛОНДОНУ</b>	402-407 .....247
<b>СРПСКА ДЕЛЕГАЦИЈА ПРИ МЕЂУНАРОДНОЈ КОМИСИЈИ ЗА СНАБДЕВАЊЕ У ЛОНДОНУ</b>	408-418 .....249
<b>ОПШТА ПИТАЊА СНАБДЕВАЊА СРБИЈЕ</b>	408-409 .....249
<b>ТРАНСПОРТ РОБЕ У СРБИЈУ</b>	410 .....250
<b>НАБАВКЕ</b>	411-417 .....251
<b>УСЛОВИ ТРГОВИНЕ НАКОН РАТА И ИЗВОЗ У СРБИЈУ</b>	418 .....254



**ОПИС**  
**ЈЕДИНИЦА ОПИСА**





## ПОВЕРЉИВА АРХИВА

### ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

#### 1 1 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1919-1922.

Извештаји и приписка о спољнополитичкој и унутрашњој ситуацији у Великој Британији (у грађи углавном "Енглеска"), њеним ставовима у погледу светских збивања, политици према Балкану, стању у Доминионима и др:

- Признање Краљевине СХС од стране Велике Британије и прослава поводом тога - извештај отправника послова пов. бр. 120 од 30. VII 1919; разговор са новим британским послаником у Београду, А. Јангом; ставови Британаца о црногорском питању (дебате у парламенту, интерпелација М. Neilla (1919); укидање свих представништава Црне Горе у Великој Британији и сл); британски ставови о Јадранском питању (ставови Лојда Џорџа - 1919, нотификација Рапалског уговора - 1921) и др; разматрање положаја Албаније и њених односа са суседима; потписивање руско-британског трговинског уговора 1921. (извештај са конференције и уговор); руско-енглески спор због продаје робе конфисковане у Русији.

- Рад владе Лојда Џорџа, криза владе, оставка и избори - октобар 1922. (чланак Лојда Џорџа о ситуацији после избора - пов. бр. 439 од 24. XI 1922. и извештај о изборима - пов. бр. 437 од 22. XI 1922); уговор између Ирске и Велике Британије о новом статусу Ирске у оквиру Велике Британије (6. XII 1921) и нотификација уговора у парламенту.

- Извештаји о: односима Немачке и Француске, ставу Велике Британије према турско-грчком сукобу, односима Велике Британије и Француске (сусрет Л. Џорџа и Поенкареа); ситуацији на Блиском Истоку (Лојд Џорџ у Парламенту); савезничким дуговима; репарацијама (британски ставови према уделу Краљевине СХС у репарацијама); британско-италијанским односима и др.

**Година:** 1919-1922.

**Врста документа:** извештај, уговор, преписка, белешка, службене новине.

**Језик:** српски, енглески.

#### 1 2 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1923-1924.

Извештаји и преписка о спољнополитичкој и унутрашњој ситуацији у Великој Британији, њеним ставовима у погледу светских збивања, политици према Балкану, стању у Доминионима и др:

- Криза владе и оставка премијера А. Бонар Лоа; формирање новог кабинета Стенлија Болдвина; избор за новог председника Конзервативне странке; месечни извештаји о стању у Великој Британији (јун, август 1923); долазак Лабуриста на изборима у јесен 1923. и формирање прве лабуристичке владе Ремзија Мекдоналда (састав владе и кратке биографије министара - пов. бр. 44 од 30. I 1924); рад Мекдоналдове владе и нови избори; долазак на власт Конзервативне странке и формирање друге Болдвинове владе (пов. 990 од 31. X 1924.);

- Енглеско-руски односи - дебате у парламенту о ноти британске владе Русији и мерама за превазилажење кризе у односима, руски одговор на британску ноту, окончање спора (пов. бр. 196 од 15. VI 1923.), енглеско-руска конференција за решавање спорних питања (пов. бр. 768 од 18. VIII 1924.);

- Британско-италијански односи - посета краља Џорџа Италији, састанак Чемберлен-Мусолини, посета италијанског краљевског пара енглеском двору;

- Историјат фабијанског покрета у Енглеској; енглеско-француски односи - састанак премијера;

- Решавање спорних проблема између Улстера и Северне Ирске (пов. бр. 754 од 16. VIII 1924.);

- Конференција представника Империје у Лондону - говор генерала Иана Смотса о европској политичкој ситуацији;

- Разна спољнополитичка питања разматрана у парламенту (извештаји о дебатама): репарације, однос Француске према Руру, однос Велике Британије према европским савезима и француској спољној политици; питање Тангира, Авганистана, ситуација у Немачкој, односи са Грчком, питање мањина у Друштву народа, дебате о разоружању, извршење мировних уговора, финансијска реконструкција Мађарске, односи Египта и Велике Британије;

- Досије - Британско-југословенски односи: црногорско питање, јадранско питање (статус Ријеке), деловање Британије на Балкану (Едвард Бојл), долазак енглеске флоте на Јадран, рад катедре за српски језик на лондонском универзитету, посета посланика премијеру Мекдоналду и др.

**Година:** 1923-1924.

**Врста документа:** извештај, преписка, статут.

**Језик:** српски, енглески.

### 1 3 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1925-1929.

Извештаји и преписка о спољнополитичкој и унутрашњој ситуацији у Великој Британији, њеним ставовима у погледу светских збивања, улози Велике Британије у европској политици, политици према Балкану, стању у Доминионима:

- Британско-руски односи: посета британских радничких унија СССР-у; заостравање односа; британска парламентарна мисија у Русији и питање наставка преговора између две земље (пов. бр. 168 од 24. III 1926); питање умешаности руских радничких организација у штрајкове и рударску кризу у Енглеској; долазак Красина у Лондон на преговоре са Чемберленом и др.

- Разна питања спољне политике: зближавање Велике Британије са САД-ом, совјетско-јапанско зближавање, потписивање енглеско-француског споразума, рад британске владе на стварању пакта сигурности, припремама за конференцију у Локарну, нота Немачке упућене Великој Британији у вези статуса Немачке њеног уласку у Друштво народа, Конференција у Локарну - извештаји, коментари из штампе и изјаве Остина Чемберлена ("разделна политика између година рата и година мира") - пов. бр. 290 од 13. X 1925. и пов. бр. 302 од 24. X 1925;

- Преговори о балканском гарантном пакту, протестна нота Турској због кршења Лозанског уговора. британски меморандум о Кини и италијанска реакција, однос Египта и Велике Британије, ангажовање Велике Британије по питању Мосула, дебате у парламенту поводом енглеско-италијанског спора-

зума о Абисинији (пов. бр. 418 од 3. VIII 1926), дебата у Парламенту о изјави Љ. Јовановића по питању сарајевског атентата, односно одговорности за I светски рат;

- Предаја акредитива посланика Ћ. Ђурића енглеском краљу и разговору у Форин офису о актуелној спољнополитичкој ситуацији (1925);

- Унутрашња политика: развој политичких странака у Великој Британији, организација британског МИП-а, развој рударске кризе и штрајкова и утицај Русије на те догађаје, конгреси лабуристичке и конзервативне странке, као и ситуација у либералној странци; извештаји (нередовни) о политичкој ситуацији у Енглеској; империјална конференција октобар-новембар 1926. (излагање Лорда Балфура); разговор Чемберлен-Мусолини у Риму 1926; однос Велике Британије према Кини и преговори са САД; криза владе, распуштање парламента, мајски избори, резултати и састав нове Мекдоналдове владе; одлазак Невила Хендерсона у Београд на место посланика (1929) и други материјали.

**Година:** 1925-1929.

**Врста документа:** извештај, преписка, исечци из штампе.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види АЈ-341-13-44 (Група Међународни односи - Општи материјали)

## 2 4 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1930-1931.

Извештаји и преписка о унутрашњој и спољнополитичкој ситуацији у Великој Британији 1930-1931.

Обнова дипломатских односа између СССР-а и Велике Британије (размена нота - пов. бр. 45 од 29. I 1930) и британско-руски односи у току 1930. године:

- Месечни извештаји о спољној и унутрашњој политици у Великој Британији - јануар-јули, септембар-новембар 1930: стални раст незапослености и решавање проблема произашлих из економске кризе; односи са САД-ом; југословенско-британски односи (протесно писмо Ситон Вотсона); криза владе; питање односа Енглеске и Доминиона; реконструкција лабуристичке владе; извештај Џона Сајмона о стању у Индији (Сајмонова комисија); ситуација на Малти и италијанским националним тежњама; ситуација у Египту и однос Египта и Велике Британије (питање Суеца и Судана); енглеско-амерички однос политичке јавности према "поморском споразуму"; енглеско-мађарски односи и посета Бетлена Великој Британији; енглеско посредовање у сређивању италијанско-француских односа; грчко-турски споразум и окончање спора (види пов. бр. 664 од 5. VII 1930); економска конференција енглеских синдиката (Трејд-јунион) - заштита индустрије и сарадња са Доминионима; став Велике Британије по питању "Бријанове Европске уније"; конференција о Индији (Ганди) и став владајуће странке о немирима у Индији; став владе према Немачкој и успеху Хитлера на изборима; програм владе за решавање економских проблема и незапослености; империјална конференција - решавање економских и царинских односа између чланица; промена закона о деполитизацији синдиката; припрема конференције за наоружање; односи Ватикана и Велике Британије услед догађаја на Малти и др.

- Ратификација Лондонског поморског споразума;

- Реакције енглеске штампе на Бријанов меморандум и одговор британске владе; резултати Лондонске поморске конференције; реаговање енглеске

јавности на догађаје у Југославији (на тзв. Мачеков процес); југословенска уметничка изложба у Лондону;

- Став великих сила, пре свега Немачке и Италије, по питању мировних уговора, односно ревизије (пов. бр. 16 од 9. I 1931);

- Палестинско питање - став Британаца према насељавању Јевреја у Палестину и др; положају лабуристичке владе и питању коалиције са либералима.

- Империјална конференција - економски односи, увођење арбитражних судова, став Доминија (чланица) о актуелним политичким питањима - Келогов пакт, разоружање и др. (пов. бр. 906 од 20. XI 1930.)

- Посета Југославији Британско-српских јединица одељења британске легије;

- Месечни извештаји 1931. (фебруар-мај, август-новембар): последице економске кризе - пад извоза, исељавање, финансијска политика министра Снодена, превирање у Парламенту, енглеско-амерички споразум, споразум о репарацијама са Немачком, питање споразума Немачке и Француске о ограничењу наоружања, британско мешање у италијанско-француске и француско-југословенске односе и др.

- Посета немачког председника Брининга и Курцијуса Великој Британији (пов. бр. 266 од 9. XI 1931.); стање енглеске фунте; конгрес Лабуристичке странке (пов. бр. 516 од 10. X 1931.); предизборна ситуација у Великој Британији; Закон о заштити државе у Ирској; немири на Кипру;

- Избори октобра 1931. године - резултати, формирање нове Мекдоналдове националне владе уз подршку конзервативне и либералне странке и др.

- Политичка ситуација у Канади и др.

**Година:** 1930-1931.

**Врста документа:** извештај, нота, распис, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

## 2 5 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1932.

Извештаји и преписка о Великој Британији, њеној унутрашњој и спољној политици, ситуацији у Доминионима и улози у међународним догађајима и савезима.

- Месечни извештаји (децембар 1931, фебруар, април-новембар 1932): решавање питања ратних дугова Велике Британије и Француске САД-у; ревизија Јанговог плана; британска политика према Југославији (деловање британског посланика у Београду Хендерсона); питање статуса Индије; питање репарација, односно укидање репарација (енглеска банка), изјаве немачког канцелара Брининга о репарацијама, став Француске, Хуверов мораторијум; решавање статуса Бурме и њеног издвајања из Индије; увођење заштитних царина; договор великих сила за одржавање Конференције о репарацијама; економска ситуација (финансијска политика, предлог буџета Невила Чемберлена); питање Ирске - стање и односи са Великом Британијом; енглеско-француски односи (посета Тардјеа Великој Британији); дунавска конференција; енглеско-немачки односи и енглески став према догађајима у Немачкој; Лозански споразум са Француском; резултати финансијских мера владе; питање ограничења слободне трговине; незапосленост; припреме за светску економску конференцију; енглеска нота о питању наоружања Немачке; питање разоружања (Черчилова беседа у Парламенту) и др.

број бр.јед.  
фасцикле описа

- Посета енглеске Средоземне флоте југословенским лукама на Јадрану;
- Спољна политика Енглеске - пов. бр. 392 од 1. VIII 1932;
- Немачки захтеви о изједначавању у наоружању - пов. бр. 541 од 12. IX 1932;
- Досије: Доминиони - конференција у Отави (империјална конференција о економским и политичким везама између Енглеске и чланица Империје и међу чланицама; Ирска - резултати избора, енглеска управа на Кипру) и др.

**Година:** 1932.

**Врста документа:** извештај, распис, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** У извештајима од 1925. и даље, веома су исцрпне не само политичке теме већ и економске (Ђ. Ђурић-посланик)

## 2 6 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1933.

Извештаји и преписка о спољнополитичкој и унутрашњој ситуацији у Великој Британији, ситуација у Доминионима и положају Велике Британије у међународним збивањима.

Месечни извештаји (децембар 1932, јануар-јули, септембар-новембар 1933): питање Индије и планови за ново конституционално решење - реорганизација (пов. бр. 315 од 2. IV 1933); повратак Немачке на конференцију за разоружање (Женевски споразум); ратни дугови Америци - одлазак британске мисије у САД, француско-британски заједнички ставови, амерички ставови, став председника Рузвелта о томе; Ирска - стање, избори и влада де Валере; економска ситуација у Великој Британији - мере за смањење незапослености, биланс стања, стабилизација фунте; држање Јапана у Друштву народа; однос британске јавности према догађајима у Немачкој; рад монетарне и економске конференције - јун 1933. - питање ратних дугова, ставови Мале Антанте (Јан Масарик), држање Аустрије (Долфус) - пов. бр. 607 од 3. VI 1933. и пов. бр. 647 од 28. VII 1933; положај Мекдоналдове владе и др.

- Спољна политика Велике Британије (пов. бр. 657 од 1 VIII 1933) - став према Немачкој, Малој Антанти, Аустрији, француско-италијански споразум, питање ревизије мировних уговора и др.

- Коминике Савета Друштва народа о спору Велике Британије и Персије (Ирана) по питању претролеумске концесије Англо-персијске нафтне компаније; ситуација на Малти и енглеско-италијански односи; пријем јеврејских избеглица из Немачке у Великој Британији (пов. бр. 926 од 24. XI 1933); држање Велике Британије по питању реформе Друштва народа и француско-немачких преговора (пов. бр. 992 од 11. XII 1933); трговински преговори између Русије и Велике Британије (пов. бр. 736 од 13. IX 1933) и др.

**Година:** 1933.

**Врста документа:** извештај, коминике, меморандум, новински чланак, преписка.

**Језик:** српски, француски.

## 2 7 ЧЕТВОРНИ ПАКТ

Извештаји, преписка и новински чланци о преговорима и склапању споразума између Италије, Француске, Немачке и Велике Британије:

- посета премијера Мекдоналда Риму, коментари у британској штампи о посети и договору са Мусолинијем; улога Француске у преговорима; настојање Мале Антанте да спречи преговоре (споразум); француско-немачки и италијанско-немачки преговори; расположење јавности о Четворном пакту; Хитлеров говор о споразуму; одлазак Мекдоналда у САД;

- текст споразума - Споразум о разумевању и сарадњи између Француске, Немачке, Италије и Велике Британије од 7. VI 1933. у Риму (енглески и француски текст).

**Година:** 1933.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински чланак, брошура.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Може се повезати са I/4 - општи материјали (AJ-341-13-45)

## 2 8 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1934-1935.

Извештај и преписка о спољнополитичкој и унутрашњој ситуацији у Великој Британији, Доминионима и улози Велике Британије у међународним збивањима:

- Месечни извештаји (децембар 1933, јануар-април 1934): економско стање (побољшање државних финансија, раст прихода, смањење броја незапослених, конверзија унутрашњег дуга и сл.); разоружање - став Енглеске према Француској и Немачкој - Остин Чемберлен, преговори о разоружању у Друштву народа и наоружавању Немачке, меморандум Велике Британије о наоружању (компромисно решење између Француске и Немачке), пораст енглеског буџета за наоружавање, реакција на немачки буџет за ваздухопловство и на тајно наоружавање Немачке и сл; немачко-аустријски односи и стање у Аустрији (меморандум Аустрије против Немачке); однос Велике Британије према аустријском питању; потписивање Привременог трговинског споразума између Велике Британије и СССР-а; британско-бугарски трговински односи; став Велике Британије према римским економским преговорима и према извештају Комитета тројице у Саару.

- Инциденти уперени против југословенских исељеника у Западној Аустралији и питање заштите интереса наших грађана;

- Месечни извештаји о стању у Великој Британији за 1935. (децембар 1934, јануар-фебруар 1935): питање Индије - закон о статусу; став Велике Британије према Саарском плебисциту и према француско-италијанском споразуму, повратку Немачке у Друштво народа и наоружавању Немачке; лондонски споразум Француске и Енглеске; стање у енглеским политичким странкама - активности конзервативаца (Черчил) и др.

- гледиште Велике Британије на споразум Лавал-Мусолини; потписивање британско-француског споразума (Лондонски споразум); немачки одговор на Лондонски споразум; одлазак Џона Сајмона у Берлин и неуспех посете; британска нота немачкој влади у вези наоружања (пов. бр. 252 од 19/20. III 1935); посета Џона Сајмона, секретара за спољне послове, Берлину пов. бр. 278 од 27. III 1935. и пов. бр. 416 од 3. VI 1935. увод - резултати Хитлерове обавештајне и контраобавештајне службе и пропаганде у Великој Британији; пут А. Идна на исток у Пољску, Чехословачку и Русију и разговори о Источном и Дунавском пакту; пут А. Идна у Москву - извештај чехословачког посланика пов. бр. 426 од 3. VI 1935.

- Конференција у Стреси - одговор Француске, Италије и Велике Британије на увођење опште војне обавезе у Немачкој;

- став Велике Британије према Аустрији и њеној одбрани од Немачке (пов. бр. 688 од 13. IX 1935);

- Конференција о ограничењу поморског наоружања у Лондону; нови курс англо-мађарских односа; став Велике Британије према рестаурацији Монархије у Грчкој; одлазак посланика Хендерсона из Београда.

- Италијанско-абисински сукоб (досије): став британске владе према италијанско-абисинском сукобу (резолуција), говор британског представника Кора у Друштву народа, предлог о увођењу санкција, формирање Комитета за санкције, реакције Италије и италијанска протестна нота поводом санкција и одговор британске владе на то, британска уредба о примени санкција, предлог Лавала и Кора за решење италијанско-абисинског сукоба;

- Резултати избора у Великој Британији (пов. бр. 960 од 18. XI 1935), посета британског амбасадора у Берлину Хитлеру и др. материјали.

**Година:** 1934-1935.

**Врста документа:** извештај, преписка, нота, меморандум, изјава, новински чланак.

**Језик:** српски, енглески.

### 3 9 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1936.

Извештаји и преписка о унутрашњој и спољнополитичкој ситуацији у Великој Британији, Доминионима и улози Велике Британије у актуелним збивањима у Европи и свету:

1. Политичка ситуација - разни материјали: избор А. Идна за новог министра иностраних послова; протест Италије на британско-турски споразум о узајамној помоћи; британско гледиште на регенство Штаремберга и повратку Хабзбурговаца и став југословенске владе о томе; кретање британске флоте у Средоземљу; несташица угља у Великој Британији; реквирирање рибарских бродова за обуку морнарице; британско деловање у Друштву народа (пољско становиште); неки сегменти спољнополитичке ситуације (гледиште секретара за спољну политику); Италијанско-абисински сукоб - италијанска нота Комитету Друштву народа за координацију санкција као одговор на меморандум Велике Британије; ситуација у Аустрији и увођење опште војне обавезе (гледиште Е. Идна); расположење према Француској у Великој Британији; став Велике Британије на враћање колонија Немачкој; ставови Ситон-Вотсона, других политичара и јавних радника о ситуацији у Средњој Европи; турски захтев за наоружавање Дарданела и реакције у Великој Британији; немачко-аустријски споразум и коментари у аустријској штампи; реакције у Великој Британији на догађаје у СССР-у, Немачкој, Шпанији - пов. бр. 1150 од 20. IX 1936; немачко-мађарски односи (путовање фон Нојрата у Будимпешту) - коментари британске владе; смрт мађарског председника владе Гембеша; говор белгијског краља о белгијској спољној политици и став Велике Британије према Локарну, Југославији и Белгији; долазак фон Рибентропа за амбасадора у Лондону, посета пољског министра иностраних послова Бека Великој Британији др.

2. Досијеи:

- Велика Британија - народна одбрана;

- Велика Британија и реформа Друштва народа;
  - Поморска конференција у Лондону, Протокол о поступању подморница за време рата
  - Британско-италијански односи (рат у Абисинији, санкције, спор пред Друштвом народа, питање акредитивних писама, изјаве о средоземном мору, разговори у циљу потписивања "центлменског" договора);
  - Прекршаји од стране Немачке одредаба Версајског уговора (Рајанска област, водени путеви), преговори о новом Локарну;
  - Абдикација краља Едварда VIII;
  - Велика Британија и шпански грађански рат: иницијатива Француске да велике силе заузму неутрални став, британско-француска иницијатива за посредовање у шпанском грађанском рату и др;
  - Велика Британија и Југославија - преговори и потписивање центлменског споразума између Италије и Велике Британије и гаранције Југославији да ће водити рачуна о њеним интересима;
3. Политички извештаји: децембар 1935, јануар-март 1936.

**Година:** 1936.

**Врста документа:** извештај, новински чланак, преписка, распис, досије, меморандум, уговор.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Сачувани су досијеи који су настали у регистратури.

### 3 10 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1937.

Материјали о унутрашњој и спољној политици Велике Британије 1937:

- ставу Велике Британије према слању добровољаца у Шпанију; британско-немачком "центлменском" споразуму и одјеку тог споразума у Југославији; реаговање британског парламента о одлуци Немачке да затвори Килски канал; постављање новог британског посланика у Берлину; дебатама у Парламенту о спољнополитичким приликама; пријему страних дипломатских представника на британском двору; говору посланика Грујића на пријему у Бредфорд у спољној политици Југославије; британско-југословенским односима (разговор отправника послова са Идном); британско-немачким односима (извештај посланика КЈ у Берлину); енглеско-италијанском зближавању; ставу британске владе према апелу ционистичке организације за помоћ против терора (Палестинско питање), изградњи ратне морнарице Велике Британије; захтевима Ирана према Бахреинским острвима (документ Друштва народа); британско-немачким односима и посети Халифакса Немачкој (пов 1834 од 18.11. и пов. бр 1879 од 2.12. 1937); реформама у војсци; трговинском уговору Велике Британије и САД и др.

- Месечни извештаји посланика о Великој Британији децембар 1936, јануар-мај 1937, новембар, са следећим темама: ситуацији у Великој Британији изазваној абдикацијом краља Едварда VIII; југословенско-британским односима; раду комисије Велике Британије у Палестини; уговору о ограничењу поморског наоружања, питању враћања колонија Немачкој, економској ситуацији; реаговању у Великој Британији на пактове у Европи; односу Британаца према питању рестаурације Хабзбурга; југословенско-британским трговинским односима; посети краља Леополда III Великој Британији; оставци Болдвина и доласку на власт Невила Чемберлена; империјалној конференцији;



француско-британској декаларацији о Белгији; светској економској конференцији; Бриселској конференцији, плановима за закључење Западног пакта и многим другим питањима који су обележили 1937. годину.

Година: 1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, декларација, коминике.

**Језик:** српски, француски, енглески.

### 3 11 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1938.

1. Извештаји и преписка о унутрашњој и спољној политици Велике Британије и њеној улози у међународним збивањима 1938. године:

- преговори између Италије и Велике Британије у циљу склапања новог споразума (цео ток преговора, потписивање споразума између две земље и утисци у Великој Британији у вези с тим); ступање на снагу споразума и признање Абисиније; британска нота у Друштву народа да се питање Абисиније стави на дневни ред;

- преговори између Велике Британије и Немачке у циљу склапања споразума; став британске владе по питању Чехословачке и судетских Немаца; став британске владе по питању Аустрије, немачке експанзије у Средњој Европи; однос британског јавног мњења о Аншлусу; британско-француско зближавање и преговори о споразуму, став Немаца по питању тог споразума и сл. (пов. бр. 453 од 7. V 1938.); став Велике Британије према чехословачком питању, оснивање Чехословачког комитета (пов. бр. 557 од 10. VI 1938); британско-немачки разговори у Берлину (лорд Халифакс); преговори са Бенешом о решавању питања Судетских Немаца (притисак на Бенеша); потписивање Минхенског споразума 29. IX (на конференцији Мусолини, Даладје, Хитлер и Чемберлен);

- појачано деловање Велике Британије на Балкану; мисија британског народног посланика у Софији; посета бившег лабуристичког вође Ленсберија Бугарској и Југославији; обавештајна служба Велике Британије шаље своје службенике у Велику Британију; стање у војсци Велике Британије; извоз оружја из Велике Британије; организовање добровољачке службе у Великој Британији и др.

- румунско-британска сарадња, долазак румунског краља Карола у Велику Британију, подизање румунског посланства на ранг амбасаде и др.

- рад британске обавештајне службе, посета Ситон-Вотсона Словачкој; однос према шпанском грађанском рату и др.

2. Разни материјали и званична документација о Великој Британији:

- Коминике Друштва народа о званичном називу Слободне државе Ирске

- "Бела књига" о државној одбрани Велике Британије

- Споразум између Велике Британије и Италије од 16. IV 1938.

- Споразум између Велике Британије и Пољске о ограничењу поморског наоружања

- Споразум између Велике Британије и Турске о трговини и клирингу и зајму за наоружање

- Говор краља у Парламенту

- Споразум између Велике Британије и Немачке о ограничењу поморског наоружања од 30. VII 1938.

- Конвенција између Велике Британије и Мађарске о ваздухопловству

3. Месечни извештаји посланика о Великој Британији (Д. Касидолац) јануар-јули, септембар-новембар 1938: питање Северне Ирске, чехословачко питање (сусрети на релацији Велика Британија-Француска, Велика Британија-Немачка, Велика Британија-Италија, Немачка-Италија); немачко-чехословачки односи; наоружавање Велике Британије (посебно ваздухопловство); однос према шпанском грађанском рату; расправе у Парламенту о разним актуелним питањим, стављање на снагу италијанско-британског споразума; минхенски споразум - етапе преговора; бела књига о развоју кризе; коментари британске јавности (пов. бр. 974 од 7. X 1938) као и многа друга питања и теме везане за догађаје 1938. године.

**Година:** 1938.

**Врста документа:** извештај, преписка, споразум, изјава, нота, брошура, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Ова јединица описа има три групе докумената.

### 3 12 ПАЛЕСТИНА 1938.

Извештаји генералног конзула КЈ у Јерусалиму Иве де Ђулија о стању у Палестини и решавању палестинског питања са следећим темама:

- Јевреји и Арапи у Палестини, политичка и економска структура; питање поделе Палестине, арапска акција и тероризам; премештање и отварање британских нових авионских база у арапским земљама; рад комисије за поделу Палестине и стање у Палестини (арапска солидарност); меморандум емира Абдулаха од Трансјорданије за решење палестинског питања; распламсавање терора изазваног осудом на смрт јеврејског младића ционисте Бен Јосефа; мере палестинске владе у спречавању тероризма (експозе новог секретара за колоније Мекдоналда); посета генералног конзула емиру од Трансјорданије; резултати рада Техничке комисије (Вудхедова комисија - Woodhead); долазак државног секретара за колоније Мекдоналда у Палестину, састанак са високим комесаром Мекмиленом и другим званичницима; Веџвудово писмо и његов утицај на јеврејску акцију одмазде; мере британске владе у јесен 1938. за сређивање прилика и спречавање тероризма (пов. бр. 1052 од 7. XI 1938);

- извештај МИП-а о протесним телеграмима југословенских Јевреја британским званичницима због држања Велике Британије у палестинском питању; увођење јаке војне контроле у области да би систематски уништио тероризам; избор нове владе Трансјорданије - Тефик бег Абу ел Худа; апели Јевреја британској и америчкој влади и светској јавности да се реши палестинско питање, очува Балфурова декларација и да се дају могућа решења (привремена) за палестинско питање (Вудхедова комисија); планови за Лондонску конференцију о палестинском питању и други материјали о овом питању.

**Година:** 1938.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

#### 4 13 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1939.

1. Месечни извештаји посланика о ситуацији у Великој Британији (јануар, март, мај-новембар 1939): ефекти Минхенског споразума; наоружање и припреме за рат (Чемберленов позив на радију за упис у добровољце); деловање ИРЕ у Лондону; припреме за конференцију о Палестини у Лондону; Чемберленово тумачење Хитлерових говора и намера; нота британске владе Јапану по питању Кине; реакције британске владе на улазак Немаца у Чешку и протесна нота британске владе Берлину поводом тога; Чемберленово обраћање на радију британском народу; заједничка декларација Велике Британије, Француске, Пољске, Румуније и СССР-а; спровођење британске политике заокруживања или "фронт мир"; британско-турски споразум о помоћи у наоружању; британско-руски преговори; закључивање немачко-руског споразума о ненападању и реакција у Великој Британији; немачко-пољски спор око Данцига; преговори Велике Британије са Јапаном и питање британских позиција у Кини;

- избијање рата; реконструкција британске владе ("ратни кабинет"); припреме Велике Британије за "дуг рат", заштиту напада из ваздуха; рат на мору и губици британске ратне морнарице; економска блокада Немачке од стране Велике Британије; упад Русије у Пољску; руско-британски односи на почетку рата; став Велике Британије према Италији; британско-амерички односи; британски односи са Пољском; чешка влада у емиграцији; развој рата на мору; одговор британског краља и Чемберлена холандској краљици и белгијском краљу за посредовање за мир (пов. бр. 1956 од 1. XII 1939); деловање Велике Британије и Француске, као и сарадња са другим државама и владама у емиграцији и други материјали.

2. Извештаји и преписка о унутрашњој и спољној политици у Великој Британији 1939: политичка ситуација настала победом Франка у Шпанији и захтеви Италије; реконструкција владе; ваздухопловно наоружање Велике Британије; посета Н. Чемберлена и Халифакса Риму; француско-британски односи; британско-руски преговори; пољско-румунски односи; деловање САД у Тихом океану, на основу споразума са Великом Британијом; британско-немачки односи - покушај споразумевања; усвајање опште војне обавезе у Великој Британији; британско-шведски трговински односи; немачки став о британској реакцији на догађаје у Чехословачкој (пов. бр. 495 од 9. V 1939); анексија Чешке и Моравске; став британске владе на немачко-италијански споразум о савезу ("осовина"); отказ немачко-британског споразума о поморском наоружању; став Форин Офиса о важним политичким питањима и југословенској спољној политици (разговор посланика Субботића са Ванистартом (стр. пов. бр. 798 од 12. VII 1939); британска војна мисија; преговори о турско-иранској војној сарадњи; став Велике Британије о руско-немачком споразуму о ненападању; британско-пољски споразум.

- Преписка између Берлина и Лондона о могућностима да се избегне немачко-пољски сукоб (преко Хендерсона) и званична "бела књига" докумената о томе.

- Напад Немачке на Пољску, општа мобилизација у Великој Британији; објава рата Немачкој 3. IX 1939. (текст објаве рата) и извештај пов. бр. 1253 од 3. IX 1939.

- Став Италије о сукобу; формирање Министарства за блокаду и пропаганду; одлазак британских трупа у Француску; разговор посланика Субботића са Черчилем о актуелним догађајима, хрватском питању, Италији, даљем току рата и односима са Југославијом и др. (стр. пов. бр. 1390 од 14. IX 1939.); став Велике Британије према улазу руских снага у Пољску; одговор британске и

француске владе на понуду (говор) Хитлера за преговоре; признање пољске владе у емиграцији од стране Велике Британије; путовање Лојда Џорџа на Балкан; британско-италијански трговински преговори (споразум); посета краљевског пара САД-у и други материјали.

3. Разна званична документа о Великој Британији 1939:

- Конвенција о статусу избеглица из Пољске;
- Споразум о финансијској помоћи Чехословачкој;
- Поморски споразум између Велике Британије, Данске, Финске, Шведске и Норвешке;
- Енглеско-пољски уговор о узајамној помоћи 2. VIII 1939;
- Разна документа о посебним мерама британске владе за време рата.

**Година:** 1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, објава, новински чланак, конвенција, споразум, уговор.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Постоје три групе докумената у овој јединици описа.

#### 4 14 ПОМОРСКА БЛОКАДА - ЕКОНОМСКИ РАТ

Материјали - извештаји и преписка, као и званична акта британске владе о: стварању и одржавању ратних резерви животних и других потреба у Великој Британији; формирању база за контролу контрабанде; рату подморница; организовању Министарства привредног ратовања и других мера које је влада Велике Британије преузела у циљу вођења овог рата; реаговању Немачке на ову врсту рата (блокада) - пов. бр. 1385 од 13. IX 1939; прокламацији краља Џорџа VI о производима чија је трговина забрањена или релативно забрањена; британско-шведским трговинским односима; уредби о даљим репресалијама у циљу ограничења спољне трговине; Черчиловим изјавама о борби на мору; британским преговорима са неутралним земљама због блокаде - преговори са Исландом; протесту Русије због блокаде; британско-италијанском трговинском споразуму; привредној сарадњи Француске и Велике Британије; мерама Холандије - увођење система конвоја за бродове; уредби о новим репресалијама у циљу ограничења немачке спољне трговине; британско-мађарским разговорима о блокади; рату на мору и неутралним државама; дозволи за истовар са југословенских бродова; заробљавању југословенских трговачких бродова; британско-шпанским трговинским преговорима и др.

**Година:** 1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински чланак, прокламација, уредба, распис.

**Језик:** српски, енглески.

#### 4 15 ИРСКА, ДОМИНИОНИ, ПРОТЕКТОРАТИ И МАНДАТИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ

1. Општи извештаји о држању британских доминиона у рату Велике Британије и Немачке (материјална и морална помоћ, одбрамбене мере): Јужноафричка унија - смена неутралне владе генерала Херцога и долазак на власт генерала Сметса чија се влада ослања на Велику Британију и њене ратне

циљеве; Канада - ратни циљеви у сагласности са Великом Британијом и објава рата Немачко, однос са САД (примена акта неутралности).

2. Ирска - став Ирске о рату (неутраност), успостављање директних дипломатских веза између Ирске и Канаде, извештај о неутралности Ирске у Друштву народа и др.

3. Палестина - извештаји Генералног конзулата КЈ у Јерусалиму о стању у Палестини - терористичке акције Арапа и војно-полицијске акције против њих; мере палестинских власти које су допринеле погоршању стања; став Арапа и Јевреја према Лондонској конференцији, састав делегација и ток конференције; британски став о решењу палестинског питања на лондонској конференцији; меморандум јеврејске агенције британској влади; бела књига о британској политици на Блиском истоку; декларација лорда Халифакса о Палестини; покушаји за уједињење Сирије и Трансјорданије; утицај рата на догађаје у Палестини и смиривање ситуације; одјек англо-француско-турског уговора на догађаје у Палестини; извештаји о жртвама тероризма и други материјали.

4. Канада - разни материјали: путовање краљевског пара Велике Британије у Канаду; одбрана Канаде у случају рата; конгрес канадске омладине у Винипегу против Чемберленове политике; објава рата Немачкој; делатност комуниста у Канади; ратна политика Канаде и др.

Година: 1939.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски.

#### 4 16 ПОЛИТИКА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ НА БАЛКАНУ 1939.

- Извештаји и преписка о политичким и економским активностима Велике Британије које се односе на државе на Балкану: долазак разних британских званичника у Румунију; долазак британског генерала Несбита у Софију и Анкару; британско-бугарски трговински односи; рад британско-америчког југословенског клуба; долазак представника конзервативне странке у Букурешт у циљу сузбијања немачког привредног утицаја на Балкану; активности Велике Британије у Бугарској - извештај пов. бр. 304 од 5. IV 1939; покушај преврата у Албанији; давање одобрења за кредите Велике Британије Румунији, Грчкој; преговори Велике Британије и Француске са Турском;

- економска активност Велике Британије на Балкану (пов. бр. 462 од 5. V 1939); међународни положај КЈ из угла Форин офиса; долазак новог посланика Велике Британије у КЈ (Јан Кембел); разговори посланика са Идном о положају КЈ у рату; британска акција на Балкану у циљу утицаја на балканске земље током почетка рата (пов. бр. 1555 од 2. X 1939); британско признање италијанског заузимања Албаније; испоруке ратног материјала Грчкој; британско-пољски преговори о зајму за наоружање; британска пропаганда на Балкану;

- Споразум између Велике Британије и Турске о кредиту за наоружање (27. V 1938, 17. V 1939); размена нота између британске и турске владе о амандманима на споразум о трговини и клирингу (23. VIII 1939); споразуми Велике Британије са Румунијом и Грчком о гарантованим кредитима за наоружање.

Година: 1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, споразум.

**Језик:** српски, енглески.

**5 17 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1940.**

Извештај и преписка о ситуацији у Великој Британији 1940:

- британски одговор на протест Панаме на повреду зоне безбедности дуж Северне и Јужне Америке; британски став о комунистичкој опасности; реконструкција владе/ратног кабинета; британско-руски односи и питање објављивања "плаве књиге" о руско-британско-француским преговорима у току 1939; британско-италијански односи и питање примене "Центлменског споразума"; британски систем блокаде према Немачкој (пов. бр. 185 од 7. II 1940); подаци о личностима које руководе пословима у Форин офису (пов. бр. 199 од 16. II 1940.); сакупљање добровољаца за Финску и однос Велике Британије према рату у Финској; случај ратног брода "Алтмарка"; италијанска протесна нота против британских мера блокаде; напад Немачке на Белгију; деловање британске пропаганде у Италији; заседање Врховног ратног савета савезника у Лондону; улазак британско-француске флоте у Црно море ради контроле одласка робе из Русије у Немачку преко црноморских лука; заједничка француско-немачка декларација о минирању норвешких вода; ситуација у вези рата у Норвешкој - Черчилов говор (пов. бр. 570 од 13. IV 1940); конференција британских посланика из Југоисточне Европе (Атина, Београд, Букурешт, Будимпешта и Софија);

- нотификација о полагању мина у норвешким водама и забрани трговине са Немачком у неким областима Данске и Норвешке; разговор југословенског посланика са Батлером из Форин офиса о актуелној политичкој ситуацији, посебно у односу на Италију (пов. бр. 628 од 23. IV 1940) и Ормом Сарцентом о бугарско-турским односима, Италији и др. (стр. пов. бр. 629 од 23. IV 1940); заседање Врховног ратног савета у Паризу - одлуке;

- посета епископа од Глостера Београду; Чемберленов говор о ситуацији у Југоисточној Европи и Средоземном мору; питање отварања фронта на Блиском истоку; бугарско-британски односи и притисак Велике Британије на Бугарску; коментари Чемберлена и Халифакса о упаду Немаца у Холандију и Белгију;

нова британска влада Винстона Черчила; потписивање Трговинског споразума између Шпаније и Велике Британије; инцидент у Ђурђеву на британским шлеповима; реакције Велике Британије на упад Немаца у Норвешку; питање британске реакције у случају напада Немачке на Холандију; питање правца могућег напада Немачке на Француску; расположење у Великој Британији поводом догађаја у Европи - напади Немачке на земље Бенелукса и Француску (пов. бр. 805 од 20. V 1940); британско-руски привредни преговори (наставак преговора након закључења руско-финског мира); посредовање Рузвелта у вези са питањем уласка Италије у рат; ситуација у Великој Британији почетком маја 1940. (пов. бр. 895 од 3. VI 1940); повлачење британских трупа из Фландрије; повлачење британских и француских трупа из северне Норвешке, као и долазак норвешког краљевског пара у Лондон;

- објава рата Италије Великој Британији; реакција у Великој Британији на пад Париза и слом Француске; став војводе од Виндзора о наставку рата; прекид дипломатских односа између Велике Британије и Француске; посредовање Шпаније за успостављање мира (распоред минираних поља); тонажа савезничког трговачког бродовља; италијанска офанзива у Сомалији; стање у Великој Британији после нестанка Француске (пов. бр. 1053 од 12. VII 1940); судбина француске флоте после пада Француске; однос Велике Британије са САД-ом и др. (пов. бр. 1070 од 17. VII 1940); поштравање мера блокаде према Немачкој, односно према бродовима неутралних земаља; стање у Великој

Британији изазвано ваздушним нападима немачке авијације и намере Велике Британије да истраје у борби без преговора о миру са Немцима - пов. бр. 1193 од 20. VII 1940); говор председника владе Черчила; неуспех Италије и Немачке да придобију Ирску за себе; подаци о немачким војним губицима; британски став о румунско-мађарском спору око Трансилваније и румунско-бугарском око Добруце; потписивање Тројног пакта (коментари у британској штампи) и реакције британске владе; извештај о стању блокаде (пов. бр. 1352 од 3. X 1940); реконструкција владе; извештаји о бомбардовању Лондона и околине (досије) - пов. 1685 и извештај о војно-политичкој ситуацији, људским и материјалним жртвама (Черчилов говор) - пов. бр. 1504 од 6. XI 1940.

- рат у Северној Африци између Италије и Велике Британије као и у Средозмељу; напад Италије на Грчку крајем октобра и став британских политичара о томе; румунско-британски односи, блокирање румунских рачуна у Великој Британији; ставови британских политичара о немачким наступањима, окупацији Румуније, даљим немачким намерама, Балкану; захтев Велике Британије да од Ирске добије ваздухопловне и поморске базе и други материјали.

**Година:** 1940.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински чланак.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 5 18 ДОМИНИОНИ И ПРОТЕКТОРАТИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ

Извештаји и преписка о ситуацији у британским доминионима, протекторатима и мандатним територијама:

- састанак Империјалне конференције за организацију ратне производње у Делхију; учешће Новог Зеланда у рату (разговор Субботића са високим комесаром за Нови Зеланд); изгласавање про-ратне резолуције у јужноафричком парламенту на предлог председника владе генерала Јана Сматса;

- Канада: путовање британског политичара Дафа Купера по САД; смрт генералног гувернера Канаде лорда Твидсмира од Елсфилда; устав и државна управа Канаде (историјат); постављање новог француског амбасадора у Канади (Рене Ристелхубем); састанак Рузвелта и председника федералне канадске владе Мекензија Кинга (Мацкензије Кинг); наименовање канадског посматрача код француске владе у Вишију;

- Палестина: извештаји и стање у Палестини почетком 1940. (нормализација односа између Арапа и Јевреја); долазак трупа из Аустралије у Палестину; Уредба о забрани и ограничењу преноса земље у Палестини и њено спровођење (пов. бр. 541 од 11. IV 1940) и др.

**Година:** 1940.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

## 5 19 ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1941, 1943.

Извештаји и преписка о ситуацији у Великој Британији и спољнополитичкој ситуацији 1941:

- финансирање рата од стране Велике Британије - преглед дневних ратних расхода, дефицит који одатле настаје, начин покривања дефицита (зајмови) и поређење са трошковима из прошлог (I светског) рата; стање британске

трговачке морнарице - укупна тонажа бродова, губици, планови за изградњу нових бродова и сл.);

- значај победе британских снага у Либији; британски ставови о положају Југославије и догађајима у Грчкој (разговор посланика са А. Идном - пов. бр. 24-26. од 9. I 1941) и руско-британским односима;

- потписивање културне конвенције између Велике Британије и Грчке; ситуација на северноафричком ратишту и Средоземљу, унутрашња ситуација у Великој Британији и помоћ САД-а Великој Британији; споразум између Шпаније и Велике Британије о увозу канадског жита; ставови британских политичара о питању Бугарске, њеном могућем уласку у рат на страни Немачке и догађајима на Балкану; бомбардовање Велике Британије, стање у Лондону и другим градовима, исхрана у Великој Британији; реконструкција владе Велике Британије; наименовање Џорџа Рендела за посланика при влади КЈ у Лондону;

- преписка о политици британске владе у вези са материјалима примљеним под условима Land lease act (Закон о зајму и најму САД ("Закон о даљем унапређењу одбране Сједињених држава") који је прописивао услове за испоруку ратног материјала Великој Британији и другим државама); ратна помоћ Канаде Великој Британији и др.

- Разни материјали о Великој Британији у 1941: недељни билтени Министарства здравља о епидемијама; извештаји о минским пољима; извештаји Министарства за вођење економског рата о раду страних радника у Немачкој и др.

- Извештаји, преписка и др. материјали о ситуацији у Великој Британији 1943:

- измене у британском законодавству које се тичу трговине са непријатељем; састанак министара (посланика) неких савезничких земаља са А. Идном пред Московску конференцију, где је било речи о будућим решењима за Балкан (пов. бр. 483 од 8. X 1943); британске поставке и циљеви за наступ у Москви (према писању штампе) - пов. бр. 646 од 15. X 1943. као и коментари у британској штампи о резултатима Московске конференције (даље ратне операције, Европски саветодавни комитет, Декларација о општој безбедности и др); парламентарни избори у Јужноафричкој унији; стање у Италији након пада и увођења војне управе; спољна политика Велике Британије у последњих педесет година (реферат);

- коментари британске штампе о говору Кордела Хола о московској конференцији, посебно о систему колективне безбедности (Декларација безбедности) и положају САД у том систему; писање руске штампе ("Известија") о закључцима Московске конференције које се тичу федерација (нпр. федерације у источној и југоисточној Европи) - пов. бр. 1065 од 29. XI 1943; чланак посланика Филипа Проја у Contemporary Review "Москва и после" и британско-руским односима и руској спољној политици према суседима (Балтичке земље, Финска, Балкан);

- извештај о говору А. Идна о конференцијама у Техерану и Каиру, са значајним освртом на Југославију и дебату која је уследила након тога (пов. бр. 1308 од 17. XII 1943); инструкције дате ББЦ-у у вези са ситуацијом у Југославији; извештај о говору генерала Сметса о уређењу света после рата (размишљања о новом свету); тенденциозно писање британске штампе према Југославији и други материјали.

**Година:** 1941, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, циркулар, билтен, табела, конвенција, новински чланак, говор.



**Језик:** српски, енглески.

## ХОЛАНДИЈА

### 5 20 ХОЛАНДИЈА

Материјали о унутрашњој и спољној политици Холандије, као и холандско-југословенским односима:

- успостављање дипломатских односа између Холандије и Југославије; постављање посланика КСХС у Лондону за посланика КСХС при холандском двору и влади у Хагу, предаја акредитива холандској краљици (С. Гавриловић) и наименовање холандског посланика у Београду (1922);

- извештај о холандско-белгијском политичко-економском уговору 1925. и проблемима са његовим ратификовањем (1927);

- извештај Холандије поднет Друштву народа о италијанско-абисинском сукобу (1935);

- извештај о предаји акредитива Славка Грујића холандској краљици и разговору посланика у холандском МИП-у о актуелним међународним проблемима; питање уласка Холандије у "Западни пакт"; ставови холандских политичара и британског политичара Сарцента; (1936)

- говори холандске краљице приликом отварања скупштинских сесија (1936-1939);

- рад делегације Холандије при Друштву народа, став холандске владе о раду Комитета за немешање у шпански грађански рат; (1937)

- предузимање посебних мера холандске владе услед тешке међународне ситуације и ратне опасности - наоружавање, реформе војске и др; долазак посланика Касидолца у Хаг ради предаје акредитива холандској краљици и посета посланика Ротердаму;

- холандска иницијатива за признање Абисиније (односно италијанско освајање Абисиније); (1938).

- став Холандије према чланству у Друштву народа и неутралности; развој унутрашњих прилика - криза владе, образовање пете владе Х. Колејна; став Холандије по питању британске економске блокаде и др; проглашење неутралности Холандије; (1939)

- вести о општој мобилизацији; атмосфера у Холандији у ишчекивању могућег напада Немачке; став САД према могућем нападу на Холандију; коментари у холандској штампи о говору грофа Тана о немачко-италијанском савезу;

- немачке намере против Белгије и Холандије; јачање одбране Холандије; путовање бившег председника владе Колејна у Италију као председника Централног комитета Друштва народа и у вези тренутне политичке ситуације у Холандији; припреме услед ратне опасности од немачке инвазије (евакуација становништва); холандско-белгијски односи; немачки напад на Холандију (1940);

- говор краљице Вилхемине на радију у Лондону на годишњицу напада на Холандију; учешће холандске морнарице у ратним операцијама; објава рата Јапану (1941);

- став помоћника министра иностраних послова Билантона о актуелној политичкој ситуацији и др. (1943).

**Година:** 1922, 1927, 1934-1941, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, експозе.

**Језик:** српски, холандски, енглески, француски.

**Напомена:** О холандском двору (осим говора краљице у парламенту) види групу I/11.

## КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА

### ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ

#### 6 21 КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА 1919-1921.

Материјали о стању у Краљевини СХС у току 1919-1921:

- рад Делегације КСХС на Конференцији мира у Паризу; положај Срба у бугарској окупационој зони и покушај српске владе да преко холандског посланика побољша положај Срба у Бугарској (документ са Крфа - јул 1918); политичка активност Стјепана Радића; оставка владе Стојана Протића августа 1919; побуна Албанаца у Дреници; стање у Црној Гори изазвано нападом Италијана; општи југословенски покрет у Грацу; мишљење генерала М. Рашића о савезничком предлогу о учешћу српских војних снага у савезничкој окупацији Бугарске и др. (1919)

- Досије - Уједињење КСХС и њено признање: поздрав Уједињењу у француској скупштини; укидање Југословенског одбора; окупација територија на Јадрану од стране југословенских и савезничких трупа и италијанских (по Лондонском уговору); питање признања КСХС од стране Велике Британије; Црна Гора - деловање црногорског краља Николе Петровића; одликовања црногорских министара од стране Велике Британије; стање у Црној Гори након Подгоричке скупштине - антисрпски покрет и немири које су изазвали присталице краљевске куће Петровић и противници Уједињења (под утицајем Италије); посета Н. Пашића и Анте Трумбића америчкој делегацији у Паризу (Р. Лансину и председнику Вилсону); признање Краљевине од стране САД, Норвешке, Грчке, Швајцарске и нотификација тих признања; проблеми око признања новостворене државе од стране Велике Британије и Француске због проблема са Италијом; признање КСХС од стране Велике Британије, Француске (јун), Румуније, Холандије (јул), Шпаније (август) и Ватикана (новембар) - 1919.

- британски планови за уређење КСХС по федералном принципу ради решења црногорској питања; мобилизација у Србији за Далмацију; долазак А. Трумбића на састанак са лордом Керзоном у Лондон; оставка владе Љ. Давидовића, распуштање скупштине, расписивање избора и формирање нове владе; напади Албанаца код Скадра на југо-албанској граници; побуна у Суботици у организацији мађарских иредентиста; плебисцит у Корушкој (Целовац); деловање хрватског антиујединитељског покрета (Франк и Немеш) у циљу присаједињења Хрватске Мађарској и др. (1920.)

- Досије - Црногорско питање 1920: лобирање лорда Сајденхајма у Доњем дому британског парламента у вези црногорског питања; стање у Црној Гори (извештаји А. Радовића); деловање Јована Пламенца у Лондону против Уједињења; планови Д'Анунција и генерала Гарибалдија да упадну у Црну Гору; избори за уставотворну скупштину КСХС у Црној Гори и британски став према црногорско-српским (југословенским) односима; састанци југословен-

ског посланика са британским званичницима по питању делегата (британских) за време избора; дезинформација о убиству политичара Секуле Дрљевића; стање за време избора и резултати (1920.)

- хапшење британског војног изасланика у Бару; одлазак министра трговине КСХС (Куковца) у Лондон; питање доласка регента Александра у Лондон; помен у Руској цркви поводом смрти краља Петра, изјаве саучешћа и др.

- Досије - Црногорско питање 1921: извештаји Брајса и Темперлеа о стању у Црној Гори крајем 1920; заклетве посланика из Црне Горе у Уставотворној скупштини; окупљања и лобирања присталица краља Николе Петровића (извештај Чедомиља Мијатовића) и др.

**Година:** 1919-1921.

**Врста документа:** преписка, извештај, новински чланак.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## 6 22 КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА 1922-1924.

Извештаји и преписка о стању у КСХС, као и њеној спољно-политичкој ситуацији 1922-1924:

- став владе КСХС о избору новог васељенског патријарха Мелетија; експозе министра М. Нинчића о спољној политици Краљевине (по повратку са Конференције у Ђенови); политичко стање у Италији и планови фашиста да помогну организацију устанка у Црној Гори; (1922)

- стање у Краљевини; проблеми Југославије (са становишта штампе); писмо Степана Радића о ситуацији у Хрватској; финансијска ситуација у КСХС; посета Николе Пашића Мађарској; преузимање јужних железница од стране државе и др. (1923)

- стање немачке и мађарске мањине у Краљевини СХС (бројно стање, школе, друштва, одредбе из Устава о мањинама); извештај Харолда Спендера о утисцима са пропутовања кроз Грчку, Бугарску и Југославију; оптужбе у јавности на рачун Раде Пашића због спекулација и злоупотребе зајма за грађење јадранске железнице; најава посете сер Едвард Бојла земљама на Балкану (Бугарској и КСХС); предавање Чарлса Бакстона о Балкану; посета групе британских професора на челу са Ф. Вудхаусом и противуречни извештаји о њиховим намерама и боравку; посета британске флоте јадранским лукама (Бока, Дубровник) и питање посете британског адмирала краљу Александру; расправа у британском Доњем дому о наводном наоружању КСХС, покушајима да добије зајам у Великој Британији и увезе оружје из Аустрије и Чехословачке; рад владе Љ. Давидовића и упутство за спољнополитичко деловање; положај радника у КСХС; разговор посланика са саветником руског посланства у Варшави о актуелној ситуацији у КСХС, Радићевом политичком деловању, односу Русије и КСХС и др. (1924)

**Година:** 1922-1924.

**Врста документа:** преписка, извештај, табела.

**Језик:** француски, српски.

## 6 23 КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА 1925-1927.

Извештаји и преписка о унутрашњој и спољнополитичкој ситуацији у КЈ:

- поздравни телеграм ЈНО из Валпараиза за 6. годишњицу Уједињења краљу и народу Југославије; "окружница" хрватском народу поводом хиљадугодишњице хрватског краљевства; извештај о јеврејско-муслиманским сукобима у Босни и јеврејском питању у Краљевини; извештаји о привредном и финансијском положају КЈ (трговински биланс, стање усева, преглед монополских производа, и др.); посета краљевског пара Карађорђевић Црној Гори и Далмацији;

- Досије - Црногорско питање: деловање британског конзула на Цетињу пред изборе; стенографске белешке са седница Доњег дома о стању у Црној Гори и спољнотрговинским односима Велике Британије и Црне Горе; питање смене британског вице конзула на Цетињу Монк Мејсона (1925);

- боравак Рустин-беја у Београду; финансијске прилике у земљи и отпочињање трговинских преговора за закључење нових трговинских уговора са Великом Британијом, Француском, Белгијом, Турском и др. (пов. бр. 57 од 8. II 1926); болшевичка пропаганда међу црногорским емигрантима; одјек посете министра М. Нинчића Риму, Паризу и Женеви у Великој Британији - о италијанско-југословенским односима, могућим последицама уједињења Немачке и Аустрије и др; вести о посети југословенског краља и краљице; министарска криза у КЈ изазвана оставком Николе Пашића и одраз тог догађаја у британској штампи; забрана боравка А. Барти, комунисти из Мађарске; чланак Ане Христић о Николи Пашићу у британској штампи; расправа у Британском институту за стране послове о Балканском Локарну или балканској конференцији која би средила међусобне односе балканских држава;

- питање премештања британског вице конзула са Цетиња у Груж; држање југословенске власти на Сушаку према Ј. Сасенбаху, секретару Синдикалне Интернационале у Амстердаму; брошура "Црна Гора пред Међународном лигом жена"; расправа о Југославији у Удружењу за Блиски и Средњи исток; долазак словеначких студената и чланова Друштва за учење енглеског језика у Лондону; одјек склапања уговора између Пољске и КСХС у британској штампи; деловање југословенске делегације у Међународној дунавској комисији и односи са чланицама Мале Атанте по питању Дунава; преговори о закључењу Конкордата између КСХС и Ватикана; положај Југословена у Немачкој;

- признање балтичких држава - Естоније, Литваније и Летоније од стране КСХС и акредитовање посланика КСХС у Пољској за балтичке државе;

- вести о смрти Николе Пашића, изјаве саучешћа британских званичника; реферат "Шта мисле енглески државници о господину Пашићу" и др.

- стенографске белешке са расправе у Доњем дому о балканским државама; (1926)

- предлог Закона о Конвенцији између КСХС и Пољске о правним односима њихових држављана (текст Конвенције); састав нове владе Николе Узунковића; допуна уредбе о приступу страних ратних бродова у територијалне воде КСХС; демант вести о наводно катастрофалном земљотресу у Далмацији и други материјали.

**Година:** 1925-1927.

**Врста документа:** извештај, преписка, чланак, табела, брошура, списак.

**Језик:** српски, француски, енглески, немачки.

**Напомена:** Већина предмета везана за односе Краљевине Југославије са другим земљама налази се у групи I/4 - по земљама.

**7 24 КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА 1928-1931.**

Извештаји и преписка о стању у Југославији, њеној унутрашњој и спољној политици 1928-1931:

- Вести о скупштинском атентату; рад владе Антона Корошеца; пропагандни рад сељачко-демократске коалиције и инструкције владе за посланство у вези са тим; стање у земљи након атентата и смрти С. Радића; телграм ХСС упућен председнику Интерпарламентарне уније и одлазак њених представника на конференцију у Берлин; настојање сељачко-демократске коалиције да оспори право југословенске делегације у Женеви да наступа у име државе; оптужбе министра унутрашњих послова на рачун Марије Радић; деловање Анте Трумбића у Лондону (стр. пов. бр. 664, 671 и стр. пов. 682 децембар 1928.) и састанци са угледним члановима британско-југословенског друштва; инциденти у Загребу 2. XII 1928. (1928)

- Увођење шестојануарске диктатуре, укидање Устава и састав и програм нове владе Петра Живковића; писање канадских новина о хапшењу лидера хрватске опозиције; интервенција за ослободјење С. Прибићевића из интернације у Брусу; антидржавно деловање А. Павелића у Европи (посебно у Бечу); промена назива државе - Југославија; информације о кретању хрватских сепаратиста (Павелић, Крњевић, Кошутућ, Перчевић) по Европи; бекство Бабића и З. Поспишила у Ријеку и захтев за њихово изручење; долазак Крњевића и Кошутућа у Лондон; писање британске штампе о хапшењу и третману над политичким затвореницима у Краљевини; (1929)

- Рад Британско-југословенског друштва; деловање Ситон-Вотсона против режима у КЈ, посебно у "Мачековом процесу"; спољна политика КЈ у мају 1930. (односи са Бугарском и др.); деманти МИП-а КЈ о разним лажним вестима о заверама против државе и сл;

- Манифестације у част краља и резолуција коју су поднела југословенска национална друштва и загребачко грађанство; проглашење новог Устава; вести о економској ситуацији и мораторијуму у КЈ; предавање Ситон-Вотсона О Југословенској диктатури и други материјали.

**Година:** 1928-1931.

**Врста документа:** извештај, преписка, саопштење, програм.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**7 25 КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА 1932-1936.**

Извештаји о променама влада - оставка владе Петра Живковића и нова влада Војислава Маринковића; извештај МУП-а о дезинформацијама које шири страна штампа о побунама у КЈ, пре свега у Лици, о деловању хрватских сепаратиста у Лици и инцидентима које су они изазвали (пов. бр. 495 од 19. X 1932.); памфлет настао као резултат истраживања два британска политичара "Хрвати под југословенском влашћу" (Дејвис и Рајли); извештај о предавању професора Артура Ивенса у Југословенском друштву у Великој Британији о Југославији; изјаве британских политичара окупљених у Балканском комитету о федералном уређењу Југославије; (1932)

- Извештај МИП-а о деловању организоване кампање Италије против Југославије, помагању политичких избеглица из КЈ, убацивању оружја и муниције, утицају на Албанију, положај КЈ међу европским државама у односу на Италију и упутство посланику за деловање против италијанске пропаганде; предлог закона о прогону језуита; извештај о боравку Мештровића у Лондону

и састанцима са Вотсоном, Стидом и др. (пов. бр. 197 од 8. III 1933); обавештења британског војног изасланика о приликама у КЈ; писање британске штампе о суђењу Влатку Мачеку; писање британске штампе о положају Јевреја у Југославији и антисемитизму у Загребу; захтев британских активиста југословенској влади да побољша положај заробљеника у Митровачкој казниони и др; (1933)

- Расправа у Доњем дому британског парламента по питању обештећења поседника којима је одузета земља у КСХС на основу Закона о аграрној реформи у КЈ 1919; боравак епископа далматинског Иринеја у Великој Британији; енглеско-француско-италијански демарш код југословенске владе да спрече припреме за пуч у Аустрији који се наводно спрема на југословенској територији; убиство краља Александра и захтев владе од посланика у Лондону да доведе престолонаследника Петра из Лондона у Париз; британски став о атентату; информација о атентаторима и писање британске штампе; долазак кнеза Павла у Лондон на венчање војводе од Кента и вест о плану за атентат на њега; предавања Ноела Бакстона, Артура Еванса и Ситон-Вотсона о односима Бугарске и Југославије и "македонском питању"; протеривање Мађара из Југославије, посредовање британске владе на захтев Мађарске да се ублаже мере према Мађарима и став југословенске владе о томе; став британског посланика о посети кнеза Павла Великој Британији; (1934)

- Унутрашња политичка ситуација у КЈ виђена из угла В. Мачека у интервјуу дописнику Ројтера; резултати избора и састав нове владе Милана Стојадиновића; став КЈ према примени економских санкција према Италији; извештај МИП-а о актуелној политичкој ситуацији у земљи; амнестија затвореника у децембру 1935; покусај атентата на Милана Стојадиновића у Народној скупштини и експозе председника владе при том заседању (6. III 1935); економски губици КЈ због санкција према Италији; подршка Мале Антанте и Југославије Француској; коментари у британској штампи о хапшењу и суђењу комунистима у Петрињи; став Југославије по питању рестаурације Хабзбурга и питању Аншлуса (упореди I/4 Аустрија); говор Милана Стојадиновића на првом конгресу Југословенске радикалне заједнице (ЈРЗ); представка Савеза јеврејских општина британском посланику у Београду због ситуације у Палестини; укидање санкција КЈ према Италији; резултати избора за скупштину и сенат; (1935)

- писање британске штампе о промени курса југословенске спољне политике и приближавању фашистичким државама и став југословенске владе о томе; став југословенске владе о грађанском рату у Шпанији; реакција европских држава и КЈ на отказ режима водених путева од стране Немачке; реакције у КЈ на Мусолинијев говор о југословенско-италијанским односима и др.(1936)

**Година:** 1932-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, памфлет, новински чланак, експозе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Документи у вези убиства, сахране и судјења краља Александра Карађорђевића видети у групи I/11.

## 7 26 КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА 1937-1939.

Извештаји и преписка о ситуацији у КЈ и њеној спољној политици у периоду 1937-1939:

- однос Југославије према англо-италијанском споразуму (центлменски) о статусу quo у Средоземљу; експозе Милана Стојадиновића у Народној скупштини о спољној политици КЈ; коментари А. Идна о делу експозеа који се односи на "центлменски споразум"; коментари у Доњем дому о потписивању југословенско-италијанског споразума; ступање на снагу Лондонског протокола о подморничком рату у КЈ; састанак Стојадиновића са представницима Румуније и Чехословачке; обавештење о сахрани патријарха Варнаве; вест о прихватању Конкордата у Народној скупштини и говор М. Стојадиновића на седници одбора за Конкордат; преписка о посети председника југословенске владе Паризу и Лондону и утисци британских политичара о посети; гледиште владе КЈ о споразуму сељачко-демократске опозиције и Удружене опозиције; чланак Винстона Черчила о Југославији, као кључној земљи у Европи; уговор о поморском наоружању - став југословенске владе у вези са тим и преписка са Великом Британијом у вези резерве коју је изразила према Уговору; експозе М. Стојадиновића о спољној политици 4. III 1937, за време заседања Народне скупштине о буџету; говори Милана Стојадиновића од 4. II, 25. III, 7. V и 21. XII 1937; (1937)

- неповољни коментари у француској штампи о посети југословенског председника владе Берлину и став британског министра спољних послова о томе; став Велике Британије, Француске и Италије о статусу Аустрије; експозе председника владе о спољној политици КЈ у Народној скупштини 9. III 1938; упозорење МИП-а КЈ на долазак Ј. Крњевића у Париз и Лондон, ток саме посете, састанци са британским политичарима и сл.

- коментар МИП-а на саопштење Свете столице о нератификовању конкордата, односно повлачењу из процедуре и образложење; гледиште југословенске владе на Аншлус;

- одлазак председника владе у Венецију у посету павиљону југословенског сликарства; иселење муслимана из Јужне Србије; реконструкција владе; састанак Кјосеиванов-Стојадиновић у Нишу и коментари у британској штампи о томе; инцидент у Загребу на државни празник (1. XII); избори за Народну скупштину, оставка старе и образовање нове владе; говор председника владе у Новом Саду 13. XI 1938. (1938)

- посета грофа Ђана председнику владе; оставка владе Милана Стојадиновића; упозорење МИП-а на могућу акцију хрватских емиграната (Франковаца) у циљу ометанае потписивања споразума са Хрватима; састанак Цинцар-Марковић -Ђано у Венецији у вези са догађајима у Албанији (пов. бр. 414 од 25. IV 1939); извештај о одласку Цинцар-Марковића у Берлин на позив фон Рибентропа и значај саме посете (пов. бр. 446 од 30. IV 1939.); долазак Ј. Крњевића у Лондон и разговори са британским политичарима и хрватским емигрантима; извештај о путу кнеза Павла у Берлин и писање британске штампе о томе (пов. бр. 614 од 10. VI 1939. и пов. бр. 630 од 14. VI 1939.); пут Д. Цветковића у Рим и тумачење у британској јавности; разматрање међународне ситуације и положаја КЈ у томе; потписивање споразума Цветковић-Мачек и реакције британске јавности о томе; изјава неутралности југословенске владе поводом напада Немачке на Пољску; проглашење опште мобилизације; немачки привредни захтеви од Југославије и писање британске штампе о томе; успостављање редовних дипломатских односа са Словачком; улога Југославије у сређивању мађарско-румунских односа; југословенско-италијански односи у светлу односа Италије са Француском и Великом Британијом; вести о большевичкој опасности у КЈ; питање успостављања дипломатских односа са СССР; југословенско-мађарски односи и сл. (1939)

Година: 1937-1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински чланак, експозе, наредба, говор, декларација, циркулар, билтен.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** О наоружању КЈ видети групу I/6, као и о економским односима КЈ и Велике Британије. О посетама кнеза Павла Карађорђевића Лондону и Паризу (приватна писма) видети групу I/11.

## 8 27 КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА 1940.

Извештаји и преписка о стању у КЈ и њеној спољној политици 1940:

- Образовање Сталне комисије за концилијацију са Данском, на основу данско-југословенског уговора о концилијацији, арбитражи и судском расправљању; писање британске штампе о боравку кнеза Павла у Загребу; одговор посланика Субботића на упозорење италијанског амбасадора да Југославији прети опасност од комунистичке делатности; вести у Великој Британији о присуству немачких бродова у Јадрану који преносе југословенску руду и мере против извоза; споразум "Јадранске пловидбе" са британским министарством за економско вођење рата; упутства посланику у Лондону у вези са спољнополитичком ситуацијом КЈ, посебно у односу на Италију; одлазак југословенске трговинске делегације у Москву; инцидент са анти-немачким и анти-италијанским лецима у Љубљани; политика југословенске владе по извештају Ројтера (набавке хране, политика неутралности и др.); вести о протеривању британског конзула у Скопљу и дописника британске штампе Атертона; последице "бечке арбитраже" и изјаве фон Рибентропа о територијалним променама у Подунављу и реакцијама југословенске владе; потписивање југословенско-немачког трговинског уговора (види I/4 - Немачка) и писање британске штампе о томе; држање Југославије у грчко-италијанском сукобу и декларација поводом тога;

- Бомбардовање Битоља и дипломатска активност југословенске владе код британске и италијанске владе у вези са тим; говор кнеза Павла на радију од 2. XII 1940; писање британске штампе о састанку Хитлер-Цинцар Марковић и други материјали.

Година: 1940.

**Врста документа:** извештај, преписка, коминике, новински чланак.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ

### 8 28 ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ 1941.

Материјали о ситуацији у Југославији пред почетак рата, Априлском рату и одласку краља и владе у емиграцију, као и о ситуацији у земљи након окупације:

- гледиште Форин офиса о ситуацији на Балкану; извештај о бомбардовању Сушака у децембру 1940. и истрази поводом тога; југословенско-немачки састанак у Салцбургу 14. II 1941 - Д. Цветковић, Цинцар-Марковић, Хитлер, Рибентроп, саопштење југословенске владе у вези са тим, коментари Форин офиса, писање британске штампе и др.



број бр.јед.  
фасцикле описа

- сукоби италијанске и грчке морнарице у југословенским територијалним водама; југословенско-турски односи и контакти две владе по питању немачког присуства у Румунији и виђење Британаца у вези са тим;

- посета Александра Цинцар-Марковића Будимпешти у циљу размене ратификационих инструмената у вези са уговором о пријатељству између две земље; став британске владе о ситуацији у Југославији и Грчкој; изјаве југословенске владе у вези са односом са Немачком; писање југословенске штампе о приступању Бугарске Тројном пакту;

- говор Рибентропа при потписивању приступања Југославије Тројном пакту; саопштење владе генерала Симовића, након пуча; манифест краља Петра II и изјава краљице мајке о ступању Петра II на престо; текст совјетско-југословенског пакта о ненападању и пријатељству.

#### РАТ У КЈ:

- Евакуација југословенског краља, владе и високих чиновника и дела војске из КЈ; долазак краља и владе у Атину; тешкоће у успостављању поновне везе Лондона са владом; изражавање подршке Велике Британије југословенској влади; упутства југословенског војног изасланика команди ваздухопловства у Никшићу о евакуацији; интервенције посланика Субботића код британских власти за помоћ при евакуацији из Грчке; пребацивање краља и владе у Александрију и већег дела владе и избеглица у Јерусалим;

- неке промене у саставу владе у односу на 27. март; евакуација једног дела цивилних и војних избеглица у Канаду и САД преко Јужноафричке уније; избор Лондона за седиште краљевске владе Југославије, краља и избеглица војних и цивилних и даља судбина оних који путују од Јерусалима до Бомбаја, Јужноафричке уније и САД (пов. бр. 587 од 28. V 1941); посета краља Петра II и дела владе Черчилу и Идну (пов. бр. 765 од 2. VI 1941); отпремање избеглица из Јужноафричке уније за Канаду и САД;

- проглашење Југославије за непријатељску територију; опис стања у КЈ у време "пуча" (стигло са великим закашњењем); вести о стању у Југославији и питању капитулације војске; изјава А. Идна о гаранцијама југословенског владе да је британска влада признаје као и њену намеру да обнови независност Југославије; изјава Рузвелта да ће дати гаранције југословенској влади; британска и грчка одбрана Крита;

- декларација владе Душана Симовића из Атине 19. IV 1941; вести о затварању Ђердапа; вест о заробљавању патријарха Гаврила Дожића; аргументација Хитлера за напад на Југославију; питање заштите југословенских интереса у Немачкој од стране Швајцарске; ширење наше пропаганде путем радио Лондона; југословенско-бразилски односи (извештај посланика Фране Цвијетише);

- састанак посланика Субботића са Черчилом и Мајским; питање заштите интереса Југославије у Италији; и други материјали везани за смештај владе у Лондону, набавке и снабдевање и др.

**Година:** 1941.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински чланак, циркулар, манифест, декларација.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** О војним питањима видети групу И/3 - војна питања.

## 8 29 ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ 1942.

Материјали о: персоналним променама у влади и министарствима емигрантске владе КЈ у Лондону;

- Преписка која је ишла преко Посланства у Лондону о разним питањима везаним за путовања чланова владе, министара, државних чиновника и њихових породица; упутства за рад и др;

АРХИВА ГРГЕ АНЂЕЛИНОВИЋА (1941-1942):

1. преписка Грге Анђелиновића и Манфреда Паштровића, инжењера (Каиро) о стању у Југославији, информацијама о судбинама рођака и познаника, стању у НДХ, политичкој ситуацији, раду владе, делегацији КЈ на Блиском и Средњем истоку, Југословенском гласнику (Каиро), стању у Далмацији, питању опстанка југословенске идеје, стању у југословенског војсци у Каиру и др.

2. Преписка (писма) Грге Анђелиновића са председницима владе Д. Симовићем и С. Јовановићем, Ј. Бањанином и краљем Петром II о разним питањима везаним за политику владе, али и личним захтевима Анђелиновића (1941-1942).

3. Писма Берислава Анђелиновића упућена брату Г. Анђелиновићу у Лондон о породичним проблемима, са освртом на стање у Далмацији, италијанској окупационој зони и НДХ (1941-1942).

4. Реферат Ж. Антића министру двора Кнежевићу од 23. I 1942.

- Реферат Анте Јерића, финансијског делегата КЈ у Лисабону (април 1942.) о "Кризи државног јединства".

- Реферат (Бартићев извештај) о стању у Југославији и раду НОФ-а (фебруар 1942).

Година: 1942.

**Врста документа:** реферат, преписка, извештај.

**Језик:** српски, француски.

## 9 30 ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ 1943.

Извештаји и преписка о раду владе у избеглиштву, избеглицама и стању у Југославији:

- Строго поверљива архива: извештаји амбасадора Јевтића о контактима са британским краљем и владом, положају југословенске владе, стању у Југославији и др; владине коминике о Другом заседању АВНОЈ-а; ставовима британских јавних личности (Ситон Вотсон) о стању у Југославији и на Балкану, као и другим деловима Европе.

- Југословенска влада у избеглиштву (Каиро, Лондон): Уредба (допуна) о држављанству; одлука канадско-америчког епископа Дионизија о подизању Српске цркве у Великој Британији на ранг мисије; реконструкција владе 1943; ефекти извештаја британског генерала Вилсона о Дражи Михаиловићу у енглеској јавности; питање дипломатских односа југословенске владе са Шпанијом, због НДХ-а и међународног положаја НДХ; Каирска афера и доношење указа о аболицији умешаних у аферу; говор краља Петра II на британском радију; изјава Луја Адамича на седници Уједињеног одбора југословенских Американаца; проблемима амбасадора Јевтића у комуникацијом са владом у Каиру (питање извештавања о актуелним политичким догађајима); извештаји владе о ефектима мисије британског официра Меклена код Тита; одлуке Ав-

ноја („Слободна Европа“); односима југословенске и совјетске владе (разговор амбасадора Јевтића и совјетског амбасадора у Лондону Мајског);

- Извештај југословенског посланика у Шведској Авакумовића о утисцима које су догађаји у Југославији изазвали у тамошњим политичким и новинарским круговима (пов. бр. 1414 од 31.12.1943);

- Југословенске избеглице и емигранти: преписка о развој административним и материјалним проблемима југословенских избеглица у Лондону, Лисабону, Мадриду и Штокхолму (проблем око збрињавања југословенских избеглица у Шведској);

- Стање у Југославији: хрватско-немачке операције у Далмацији, разоружавање Италијана; стање у Београду из визуре једног Швеђанина; активности партизана 1943; недељни извештаји министарства вањских послова НДХ о стању у држави; вести „Слободне Југославије“ о стању у држави и писање шведске штампе о Југославији (пов. бр. 449 од 7.10.1943); стање у НДХ, односу неких политичара у НДХ према југословенској влади; пропаганди А. Павелића против југословенске владе и партизана (наступи Матије Ковачића на радију); вести о прилици неких политичара из ХСС-а покрету Драже Михаиловића; вести о састанку Павелић-Недић на иницијативу Немаца; деловање донских козака против партизана; саопштење шведских новинара о Србима у Бачкој, зверствима козака у Срему, интернираним Србима у Мађарској, великој оскудици и глади и британској помоћи партизанима; извештај Југословена из Сплита избеглог у Италију, о стању у земљи (пов. бр. 1256 од 13.12.1943); изјаве генерала Михаиловића о ситуацији у земљи шведском листу Дагенс Нухетер и многи други материјали о стању у земљи.

- Разни материјали 1943: одржавање Скупштине југословенских удружења у Лондону, разних молби упућених Посланству, питање одржавања зграде владе у Харпендену и предлогу да се иста задржи за југословенску децу без родитеља; прослава Студентског дана 1. децембра; формирање југословенско-јеврејског удружења; лична преписка чланове владе која је ишла преко Абасаде; комеморација Николи Тесли у Лондону и др.

**Година:** 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, уредба, наредба.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-61-184 (штампа и пропаганда).

## 9 31 ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ 1944.

- Строго поверљива архива - извештаји и преписка о: разговору Б. Пурић-Новиков о совјетско-југословенском споразуму; инструкцијама за рад амбасадора Јевтића у Лондону; утисцима једног британског официра, члана Меклинове мисије у Титовом штабу о стању у Југославији и ситуацији у Титовом штабу; саопштењу секретара Посланства при Светој столици о стању у Југославији на основу информација добијених од Југословена који су избегли у Италију; телеграмима са ванредне скупштине Српске православне цркве у Лондону упућене краљу Петру II кентеберијском надбискупу; упутству владе у вези са емисијом "Глас Југославије"; утисцима Е. Бенеша о свом боравку у Москви; руским плановима за касније уређење Европе и др. (односно подели интересних сфера); покушају Д. Михаиловића да се споразуме са партизанима уз посредовање британске мисије у Југославији; гласинама о могућностима споразума између краља и Тита; сазнањима посланика Р. Шуменковића о пре-

сији која се врши на Турску да уђе у рат на страни савезника; Черчиловим изјавама о помоћи Титу и Д. Михаиловићу; пољским војним базама у Италији (Бари);

- сазивању црквено-народног сабора у Питсбургу; стању у Србији (политичке прилике, свакодневни живот у Београду 1943); наступу генерала Симовића на радију - обраћање српском народу; доласку совјетске војне мисије код Тита; присуству усташке емиграције у Шведској; Черчиловом говору у Доњем дому о политичкој и војној ситуацији, Русији, Југославији и др;

- обустави британско-турских преговора и уласку Турске у рат; писању билтена совјетског посланства у Стокхолму о Дражи Михаиловићу као "Хитлеровом агенту у Југославији"; подели војних интернираца на "националисте и Титовце"; бомбардовању Београда у лето 1944. и евакуацији становништва; захтевима КЈ у вези са преговорима са Бугарском о закључењу примирја; југословенске избеглице у Египту и други материјали.

- Реферати и преписка А. Јерића трговинског изасланика при Одбору за послератну обнову, Н. Димовића делегата министарства финансија и Амбасаде КЈ у Лондону и др.

**Година:** 1944.

**Врста документа:** извештај, белешка, реферат.

**Језик:** српски, француски, енглески, немачки.

## 9 32 ПРЕГЛЕД СТРАНЕ ШТАМПЕ О ЈУГОСЛАВИЈИ 1944.

- Извештаји посланстава КЈ у Лондону, Вашингтону, Каиру, Берну и Дирекције за информативну службу (Лондон) о писању стране штампе (америчке, британске, швајцарске, руске, египатске и др.) о актуелним догађајима везаним за Југославију (стање у земљи, ратне операције, краљевска влада, преговори Тито-Шубашић, утицај савезника на догађаје и планове за Балкан, избеглице из Југославије и друге теме), као и питањима везаним за Пољску, Грчку и сл. (март-јул 1944).

**Година:** 1944.

**Врста документа:** билтен, извештај, телеграм.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## ВОЈНА ПИТАЊА

### 10 33 ВОЈНА ПИТАЊА 1919-1928.

Материјали о:

- захтеву војног аташеа КСХС у Лондону упућеног Посланству да посредује код британске владе да би се изашло у сусрет помоћи за снабдевање југословенске војске храном и опремом (1919); репатрирању српских заробљеника из Русије - Владивосток (1920-1923); разним набавкама за југословенску војску (ранчеви и сл.); Уредби о приступу страних ратних бродова у морске територијалне воде и луке КСХС (1924);

боравку представника војне морнарице КСХС у Лондону; војним бегунцима из КСХС у Холандији; (1926); британском гледишту о укидању подморница;

- техничкој обуци посаде на борбеним чамцима; дозволама за прелет британских војних авиона преко наше територије; доласку југословенског

брода "Хвар" у британске луке са посадом за подморнице које су купљене у Великој Британији за потребе југословенске морнарице у Њукаслу израђени по плановима британског адмиралитета; школовању официра југословенске морнарице за подморнице "Храбри" и "Небојша"; процедури око доласка и одласка брода и морнара и др; обуци официра југословенске морнарице на артиљерском курсу британске морнарице; одликовању официра британске морнарице због помоћи у случају "Хвар"; слању једне југословенске комисије за проучавање рефлектора и звучне апаратуре на авионима и др.

**Година:** 1919-1928.

**Врста документа:** извештај, преписка, уредба, формулар.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 10 34 ВОЈНА ПИТАЊА 1929-1933.

Материјали о:

- набавци оруђа и опреме за бродове и подморнице југословенске морнарице у Великој Британији (торпеда, мине, гас-маске), одређивању официра за комисије које преузимају набавке; обукама официра југословенске војске и морнарице у Великој Британији (курс за бежичну телеграфију и сигнализацију и др.) - 1929-1931; посети дела југословенске морнарице британској морнарици на Малти; смени на месту војног изасланика КЈ за Велику Британију и Француску - Димитрије Предић уместо Михаила Јовановића; боравку југословенских ваздухопловних официра на курсу у британском ваздухопловству; обуци чиновника полиције КЈ у Скотланд Јарду (проучавања британске полицијске организације); постављењу Владимира Маријашевића, капетана бојног брода, за поморског и ваздухопловног војног аташеа и његовом ступању на дужност (пов. бр. 695 од 5. VIII 1930); изради муниције за војску КЈ у Бирмингему; посети наших школских бродова "Далмација" и "Спасилац" Малти и другим средоземним лукама (програма), као и програму посете британске флоте јадранским лукама - 1931; доласку кнеза Павла Карађорђевића и кнегиње Олге да би присуствовали поринућу и крштењу брода "Дубровник" у Великој Британији; монтажи опреме на броду "Дубровник" и долазак посаде у Велику Британију на обуку и преузимање брода; материјали.

- предаја архиве Поморског и ваздухопловног војног изасланика Посланству КЈ на чување, поводом одласка изасланика Маријашевића (1932) и други материјали.

**Година:** 1919-1933.

**Врста документа:** реферат, извештај, преписка, списак, наредба, новински чланак, програм.

**Језик:** српски, енглески.

## 10 35 ВОЈНА ПИТАЊА 1934-1936.

Материјали о:

- враћању књига Министарства војске и морнарице достављених раније војном изасланику; оснивању територијалних добровољачких трупа у Ирској; понуди за учествовање у коњичким утакмицама официрима наше војске у Лондону; избегавању војне обавезе (војним бегунцима); путовању школског брода "Јадран" кроз Гибралтар до Казабланке и Лисабона; дозволама за прелет

авионима из Ирака (1934); доласку пилотске комисије војске КЈ у Лондон у циљу испитивања понуђених нових ловачких авиона (са рефератом о потреби наоружања са ловачким авионима); војном и цивилном ваздухопловству (статистички подаци на захтев издавала "All the world aircraft"; одобрењима за прелет јужноафричких авиона (влада Јужноафричке уније) преко КЈ; одређивању комисија за преглед поруцбина из фабрике муниције у Бирмингему; боравку две југословенске подморнице ("Храбри" и "Осветник") на Малти; слању пошиљке два митраљеза из Француске за авионе за војску КЈ поручених у Великој Британији; трошковима обавештајне службе Велике Британије; доласку ваздухопловне комисије КЈ у Велику Британију; доласку комисије (Надзорна грађевна комисија краљевске морнарице) у циљу надзора над изградњом "торпилерки" за потребе морнарице КЈ; посети брода "Јадран" Малти; посети југословенских ваздухопловних официра ваздухопловној изложби у Енглеској; набавкама у Великој Британији за команду морнарице КЈ; усавршавању механичара ваздухопловства у Великој Британији; транзиту авионских (Ролс Ројс) мотора из Велике Британије преко Француске; доласку комисије за проучавања мера предострожности у случају авионског напада и др.

Година: 1934-1936.

**Врста документа:** извештај, преписка, формулар, фотографија, реферат, програм.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** 1935/1936 нема војног изасланика у Лондону већ је војни изасланик у Паризу надлежан за Велику Британију.

## 11 36 ВОЈНА ПИТАЊА 1937-1939.

Материјали о:

- обуци пилота КЈ на авионима порученим у Великој Британији (Хокер Хјуи); доласку групе војних пилота КЈ и генерала Симовића на ваздухопловну изложбу братског друштва авионских конструктора у Хатфилду 1937;

- регрутовању југословенских држављана у Холандији (пов. бр. 819 од 16. VIII 1937); крстарењу брода југословенске морнарице "Јадран" по источном Медитерану, Црном и Црвеном мору и одобрењу за упловљавање у луке Малте; југословенском војном ваздухопловству (општи подаци); упућивању у Велику Британију ваздухопловне комисије војске КЈ ради проучавања нових авиона поручених из Велике Британије (у оквиру обуке у Немачкој, Великој Британији, Француској);

- наоружавању војске Југославије у Великој Британији - потреби набавке ловачких авиона, односно ваздухопловном наоружавању, контакти са британским послаником у Београду и посланика у Лондону са британским властима по овом питању (склапање уговора са фирмама); питању дозвола извоза и добијања кредита за отплату и др. (1937);

- путовању школског брода "Јадран" у Северну Америку; обавештавању о ваздухопловним питањима у Великој Британији (дописник Завода за унапређење спољне трговине Н. Димовића); набавци ваздухопловног наоружања у Великој Британији - наставак преговора о проби пилота КЈ на британским ловачким авионима и куповини авиона (Хокер-Хурикан и Викерс Спитфајер); добијању дозволе за пробне летове наших авиона; проблемима у извозу наоружања због ембарга британске владе на извоз ратног материјала; дозволи за испоруку једног дела поручених авиона (пов. бр. 1109 - Досије);

број бр.јед.  
фасцикле описа

- смени војног изасланика за Велику Британију, Француску, Шпанију и Белгију Ђ. Глишића и постављењу Драгутина Савића; преузимању брода "Београд" у луци Гринок код Глазгова (1938);

- постављању бригадног генерала Милорада Радовића за војног, поморског и ваздухопловног изасланика у Великој Британији; путовању школског брода "Јадран" по Немачкој, Пољској, Шведској и Холандији и захтеву за упловљавање у луке Малте (1939).

**Година:** 1937-1939.

**Врста документа:** решење, реферат, извештај, преписка.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Видети I/6 (Увоз наоружања из Велике Британије).

## 11 37 ВОЈНА ПИТАЊА 1941-1944.

Материјали о:

- плановима за формирање југословенског корпуса у Каиру од југословенске војске избегле из земље и резерве међу исељеницима у Канади и САД; споразуму са Британцима о пребацивању једног дела наших авијатичара из Египта у Канаду; интервенцијама код совјетског амбасадора у Лондону да се одобри повратак наших авијатичара из Русије; сакупљању наших добровољаца у Аргентини; извештају генерала Симовића о договорима са британским генералима о формирању ваздухопловних ескадрила од ваздухопловних снага југословенске војске на Средњем истоку и оних који треба да долазе из Русије; одласку једног дела авијатичара на обуку у Канаду, формирању војног логора у Канади и др; словеначким заробљеницима у Етиопији; помоћи породицама војних обвезника у Турској; бројном стању југословенске војске, морнарице и ваздухопловства у егзилу (Средњи и Блиски исток);

- раду војног изасланства КЈ у Британији; упутству Форин офиса у погледу набавке ратног материјала и доставе преко потребног материјала; питању постављења војног изасланика у Москви; питању набавке принципијелне одлуке у погледу издавања виза за војне обвезнике који преко Јужноафричке уније долазе у Каиро; југословенским војницима у француским слободним и сиријским трупима и захтеву владе да се искључе из тих трупа и пређу у војску КЈ на Средњем истоку; списковима југословенских војних обвезника на територији Велике Британије (1941);

- персоналним променама у командним кадровима војске КЈ и војних изасланика у Вашингтону и Анкари; службеним путовањима официра наше војске и преписци везаном за добијање виза за њих; бегу једног дела официра и војника КЈ из Украјине и Галиције у Румунију где су интернирани;

- оснивању нове ратне јединице југословенске морнарице; броју југословенских заробљеника о земљама (пов. бр. 1310 од 20. XII 1943) и др.

**Година:** 1941-1944.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**РАЗНО****11 38 РАСПИСИ МИП-а КЈ**

Расписи Министарства иностраних послова КЈ и појединих одељења и одсека (Политичко, Управно, Конзуларно-привредно, Протокол) и других министарстава о:

раду и реорганизацији МИП-а; упутствима за рад Посланстава о управљању актима, персоналним питањима, отварању и затварању представништава, курирској пошти, писању извештаја, упутствима о протоколу (Правилник о ношењу дипломатске униформе) и др.

**Година:** 1925-1928, 1930-1933, 1936-1941.

**Врста документа:** распис, преписка, правилник.

**Језик:** српски, француски.

**12 39 ПОДАЦИ О ЈУГОСЛОВЕНИМА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ**

Материјали о: повратку исељеника из иностранства у КЈ 1932; броју запослних Југословена у Великој Британији са доминионима и Холандији; подаци о политичкој поузданости, материјалном положају и сл. Југословена у Великој Британији, југословенском културно-просветном друштву Св. Барбаре у Холандији (правилник) и др.

**Година:** 1931-1932, 1935-1939.

**Врста документа:** преписка, списак, формулар, статут.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види II/4

**12 40 ПРОСВЕТНА ПИТАЊА**

Материјали о:

оснивању југословенских школа по узору на британске гимназије (1928); избор питомца "Фонда српског посланика" (1932); раду просветног референта Д. Суботића у Лондону; раду Ажмен Марије, југословенске учитељице у Холандији; субвенцији факултету словенских и средњеевропских студија на лондонском универзитету; раду и успесима питомаца "Фонда српског посланика у Лондону" и предлогу за избор нових питомаца; стипендијама за академију међународног права у Хагу; уредби коју је Министарски савет прописао о упису лица јеврејског порекла и други материјали.

**Година:** 1919, 1922, 1925, 1927-1928, 1932-1933, 1935-1936, 1939-1940.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, словеначки, енглески.

**12 41 ЦРВЕНИ КРСТ**

Материјали о:

- раду и историјату Српског друштва Црвеног крста у Великој Британији; прикупљању добровољних прихода за Србију у Великој Британији; учешћу југословенског Црвеног крста на Међународном базару Црвеног крста у Лондону 1937; предлозима делегата Међународног комитета Црвеног крста у Лон-



дону о функционисању црвеног крста за Југославију и координацији са Међународним Црвеним крстом у вези са ратним заробљеницима и интернираним лицима; извештају Међународног Црвеног крста о условима у којима се налазе југословенски заробљеници (око 100000) које Немци спроводе кроз Румунију;

- оснивању Сервиса југословенске централне агенције за ратне заробљенике; оснивању Привременог одбора Југословенског црвеног крста у Лондону и чланству Одбора (извештај о оснивању и раду);

- упутству за слање помоћи заробљеницима у Немачкој;

- слању помоћи Међународног Црвеног крста за цивилно становништво у Србији, раду и организацији Црвеног крста на југословенској територији (пов. бр. 908 од 18. VII 1941);

- пребацивању у Цирих Бироа за информације о југословенским заробљеницима;

- међународној конвенцији о третману према ратним заробљеницима, прикупљању и организацији слања помоћи ратним заробљеницима; 1941.

- Преписка и извештаји о раду Извршног одбора Југословенског друштва Црвеног крста у Лондону у сарадњи са Међународним Црвеним крстом, посланствима и конзулатима КЈ у Стокхолму, Мадриду, Мелбурну, Вашингтону, Буенос Ајресу, Техерану, Анкари и Кејптауну и исељеничким друштвима у Јужној и Северној Америци на сакупљању помоћи за југословенске заробљенике и интернирце у Немачкој, Италији и Норвешкој (процедури за набавку хране, одела, лекова и др.) и помоћи цивилном становништву у земљи; стању заробљеника и интернираца; стању избеглица из Италије у Швајцарској; помоћи интернирцима после пада Италије на ослобођеним територијама; стању у Србији; стању Јевреја у логорима; црногорским војницима у логорима у северној Албанији; и други материјали о слању намирница заробљеницима у Немачкој и Италији из Шпаније (пов. бр. 770 од 1. XI 1943) и други материјали.

**Година:** 1920-1921, 1937, 1941, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, конвенција, исечци из штампе.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Друштво Српског црвеног крста у Великој Британији основано је 1916. као огранак Друштва српског црвеног крста у Београду.

## 12 42 РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ

Материјали о: изради кованог новца за КЈ у Великој Британији; ковници "Ројал Минт"; ратификацији конвенције о оптерећењу бродова; намерама холандског археолога да врши ископавања у Југославији; извештају Министарства трговине и индустрије КЈ о промету опојних дрога за 1932; статистичким подацима о Србији у I светском рату; подизању нових радио-станица у КЈ; плановима за отварање Зоолошког врта у Београду и др.

**Година:** 1932-1933, 1935-1936, 1938.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ

### ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА

#### 13 43 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА 1919-1923.

Материјали о:

- Мирвној конференцији у Паризу - разговорима посланика са грчким, француским амбасадорима у Лондону о проблемима који су се јавили на Мирвној конференцији; изјавама Венизелоса приликом боравка у Лондону о савезу балканских држава; ставу америчког Сената према Версајском уговору и ставовима америчког председника Вилсона; објави извода докумената у Тајмсу који приказују да је 5. јула 1914. донета одлука у Немачкој о рату на Балкану; потписивању мира са Турском; мировним уговорима са Аустријом и Бугарском; територијалним проблемима покренутим на конференцији мира (Струмица); грчко-турском сукобу; притиску Бугарске и Италије на КСХС и др;

- ставу савезника према "јерменском питању" - рефлексива мировног уговора са Турском; реакцији чехословачког листа на пољско-мађарски војни савез; уговору у Севру између савезничких сила и Грчке; питању признања Литваније као независне државе (1920);

- Лондонској конференцији (фебруар-март) 1921 - решавању питања везаних за грчко-турски спор, признање Литваније, излазак Бугарске на Егејско море и др. (односно став великих сила према тим питањима); наставку грчко-турског сукоба; односу Италије са Ангорском владом; ставу Велике Британије према том сукобу; одржавању економске конференције у Хагу; ступању на снагу Тријанонског уговора и евакуацији мађарских крајева; резолуцији Балканског комитета (Лондон) о југословенској политици према Албанији; односима балканских земаља, пре свега КСХС и Бугарске; односу савезника према Мађарској и раду међународних комисија за извршење Тријанонског уговора; односу међу државама наследницама Аустро-Угарске; решењу Међусавезничке комисије у Паризу по питању доделе округа у Епиру Албанији; извршењу економских клаузула Версајског уговора (1921);

- одразу европских догађаја, Ђеновске конференције и догађаја у КСХС у Канади; италијанско-грчким споразумима у вези Додеканеза; захтеву Васељенске патријаршије краљевској влади да је узме у заштиту (због укидања);

- Конференцији у Лозани - новембар 1922-јули 1923 - припремама за решавање спора између Грчке и Турске и осталих питања везаних за турске територије - Тракија, арапске територије, Јерменија; ставовима великих сила и Русије о томе; учесницима и одлукама; ставовима југословенске владе (пов. бр. 152 од 25. V 1923); питању Мосула (пов. бр. 22 од 24. I 1923); прекиду Лозанске конференције и наставку у облику Конференције експерата великих сила за разматрање турских предлога за решење; држању Бугарске у овом питању;

- ставу Велике Британије о ситуацији на Балкану - односима Румуније и Грчке;

- раду међусавезничке комисије у Бугарској; односима Мађарске и Мале Антанте; питању репарација, ситуацији у Руру и ставовима британске владе о томе; проблемима између КСХС, Аустрије и чехословачке ("Проблем источно-централне Европе" - чланак у часопису "Округли сто"); италијанско-грчком спору и гледишту Друштва народа и Конференције амбасадора о томе;

- међународној ситуацији - општи преглед - говор лорда Курзона (пов. бр. 55 од 3. III 1923) и други материјали.

Година: 1919-1923.

**Врста документа:** преписка, извештај, списак, уговор, новински чланак.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Конференције у Хагу и Ђенови су у групи I/9 види АЈ-341-52-164 (Хаг) и АЈ-341-53-165 (Ђенова).

### 13 44 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА 1924-1930.

Материјали о:

- француско-чешком уговору (1924); питању Источне Галиције у Пољској; питању одласка, односно протеривања цариградског патријарха; писању Сталног међународног бироа против III интернационале; сељачкој интернационали; раду међусавезничких комисија у Мађарској и Аустрији (О. Чемберлен); уговору између Италије и Русије о питању источне Европе (Турска, Балкан, и др.); британско-турским односима и односима Турске са осталим земљама, пре свега на Балкану;

- предлогу о стварању Пакта балканских држава - Балкански пакт - мишљење британских политичких кругова, југословенске владе; грчко-југословенским односима; британско-турским преговорима по питању Мосула (Досије-1926);

- акцији Велике Британије и Друштва народа против Русије уз увлачење Немачке, Пољске и Румуније; пољско-италијанским односима; немачко-италијанским односима и одласку Штреземана у Италију; ставу Немачке и Велике Британије по питању југословенско-италијанских односа; италијанско-британским односима; ставу Друштва народа према албанско-италијанском уговору из 1921; међународној ситуацији, КСХС, Албанији, Мађарској - разговор Ђ. Милојевића, посланика Краљевине СХС у Аустрији са Ситон-Вотсоном; мађарско-италијанским односима; антифашистичким покретима у иностранству (избеглице из Италије) 1927;

- Бријан-Келоговом пакту; америчком предлогу о избегавању рата као одговор на предлоге А. Бријана; ставовима Велике Британије, Француске, КСХС и других земаља (Мале Антанте) о америчком предлогу; ситуацији у Ватикану; питању закључења Конкордата између Југославије и Ватикана; питању склапања белгијско-француско-италијанског савеза; односу Велике Британије и Француске и држање Белгије у вези са тим; меморандуму француске владе у вези стварања европске федералне уније; претпоставкама у вези састанака на релацији Гранди-Литвинов-Курцијус-Бетлен;

- преписка и званична акта Форин офиса о ограничењу наоружања; преписка између америчких амбасадора и Форин Офиса о предлогу, текст Келоговог предлога (1928) и други материјали.

Година: 1924-1930.

**Врста документа:** извештај, преписка, билтен, меморандум.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Види о Конференцији у Локарну АЈ-341-1-3.

**13 45 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА 1932-1938.**

Материјали о:

- међународној ситуацији на основу писања британске штампе (април-јуни 1932) - Велика Британија, Француска, Лозанска конференција и репарације, Дунавски блок и др; проблемима Средње Европе (разговор делегата са генералним секретаром Друштва народа - стр. пов. бр. 291 од 4. IV 1934.); Источном пакту - предлозима Француске о узајамној помоћи против нападача; француско-руским уговорима; односу Немачке, Пољске и Велике Британије према Источном пакту; ставу Ватикана према итало-абисинијском сукобу; присуствовању Јапана на Поморској конференцији у Лондону; општој политичкој ситуацији у Европи почетком 1936. године (месечни извештаји Политичког одељења МИП-а - италијанске избеглице, Албанија, Мађарска (ревизионизам), отказ Локарна у Немачкој, Аустрија, став Француске према итало-абисинском сукобу; стању на Блиском истоку као последица итало-абисинског сукоба; захтеву Аргентине да се сазове скупштина Друштва народа; немачком отказу дела Версајског уговора; признању Франка; захтеву држава западне Азије да Афганистан, Персија, Ирак, Турска имају једно нестално место у савету Друштва народа и др. (1936);

- ставу Ирака према Палестини - излагање делегације у Друштву народа; промени режима у Ираку; сазивању Конференције средоземних сила у Ниону о сузбијању пиратерије (нису присутне Немачка, Италија и Албанија); постицању споразума, ставовима земаља на конференцији - Нионски споразум (аранжман) (посебно став земаља Балканског споразума - пов. бр. 1612 од 11. X 1937) и Париски споразум између Француске, Италије и Велике Британије (1937); француско-турским односима; изменама Нионског споразума у смислу разграничења зона; стварању неутралног блока од Балтика до Црног мора (пов. бр. 702 од 28. VII 1938); посети Невила Чемберлена Риму; француско-италијанским односима и др.

**Година:** 1932-1938.

**Врста документа:** карта, извештај, преписка.

**Језик:** српски, француски.

**13 46 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА 1939-1940.**

Материјали о:

- ситуацији у Европи 1939. изазваном немачком анексијом Чешке; ставовима свих европских земаља о томе; положају Пољске; настојањима Велике Британије и Француске да већину европских земаља увуку у антинемачки блок и њиховима реакцијама на то; економском ултиматуму Немачке према Румунији и идеји о стварању Црноморског пакта (Румунија, Пољска, Русија, Турска); протесту влада Француске и Велике Британије у Берлину; немачкој политици према Пољској; коментарима у европској штампи о Средњој Европи; пољско-руским преговорима; британским преговорима са балканским државама о отпору према Немачкој и Италији; англо-француској декларацији о вођењу рата; шведско-британским и шведско-немачким односима; ставу земаља групе Осло о рату, блокади и др.

Материјали о:

- проглашењу неутралности Ирана; преговорима Велике Британије са немачким војним министрима који су противници руско-немачког пакта; одјеку Черчиловог говора о улози неутралних земаља у рату; рату у Финској; не-

број бр.јед.  
фасцикле описа

мачком ставу према Великој Британији и немачким идејама за мир са Великом Британијом;

- склапању дефанзивног савеза Финске, Шведске и Норвешке након руско-финског мира; нордијском дефанзивном савезу; немачкој инвазији на Норвешку; изјавама норвешке владе у Лондону и др. (1940)

**Година:** 1939-1940.

**Врста документа:** преписка, извештај, изјава.

**Језик:** српски, енглески, немачки.

**Напомена:** Види: I/4 - Велика Британија (1939), Немачка.

### 13 47 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О МЕЂУНАРОДНИМ ОДНОСИМА 1943.

Материјали о:

ситуацији у Португалији, Летонији, Литванији (публикације о немачком држању у Литванији); конференцији у Москви (коментари и утисци из Велике Британије, Шведске, Москве и Вашингтона о резултатима конференције); статусу француског комитета за национално ослобођење; раду комитета за примирје; питање уласка Шведске у рат на страни савезника; хапшењу студената од стране Немаца у Ослу.

Извештаји (51) британског министарства рата о стању на бојиштима од краја 1942. до краја 1943. (Европа, Русија, Африка, Далеки Исток итд.).

**Година:** 1943.

**Врста документа:** извештај, меморандум.

**Језик:** енглески, српски.

### МАЊИНЕ

#### 14 48 МАЊИНЕ - РЕВИЗИЈА УГОВОРА

- Мемоар о мањинама - израђен на Конференцији посланика о мањинама (Грчка, КЈ, Пољска, Румунија, Чехословачка);

- Деловање ужег одбора Савета Друштва народа за израду мемоара по питању мањина (О. Чемберлен на челу);

- Писање чехословачке штампе о бугарским мањинама у Србији;

- Конференција Мале Атанте у Београду, резултатима рада Одбора Тројице;

- Ставови Ремзија Мекдоналда о проблему мањина у Југославији, Италији и Чехословачкој, нарочито у Србији и Македонији (пов. бр. 357 од 17. VII 1929);

- Став британске владе о мањинама;

- Оснивање нове организације у Женеви за заштиту бугарске и мађарске мањине у КЈ ("Друштво за заштиту мањина у Југославији");

- питање националних мањина у Немачкој (1933);

- питање ревизије уговора у вези мањина у британској јавности и држање Италије;

- меморандум Бугарског удружења за Лигу народа Унији удружења за Лигу народа и одговор Југословенског удружења;

- долазак посланика британског Парламента у Мађарску - подстрек ревизионизму;
- присуство британских политичара у Бугарској (Мекин);
- деловање мађарске ревизионистичке пропаганде и деловање мађарских мањина у земљама Мале Атанте;
- деловање појединих британских посланика у циљу ревизије Тријанонског уговора; предавања Едварда Бојла председника Балканског комитета у Будимпешти, Софији и Тирани о мањинама у Југославији - пов. бр. 950 од 23. XI 1933. и ревизијама уговора;
- интервенција посланика Ђурића код Форин офиса да се предузму мере против агитације за Мађаре у британском парламенту;
- посета грофа И. Бетлена - изјаве, предавања о разоружању, дунавском проблему, ревизији уговора, Трансилванији и др.
- долазак Тибора Екхарта, председника мађарске ревизионистичке Лиге у Лондону - предавање;
- растурање листа "Дунавске новости" у циљу мађарске ревизионистичке пропаганде (1 примерак); подаци о исељавању Мађара из КЈ после II светског рата;
- антиревизионистичка пропаганда у Великој Британији у корист Мале Атанте (писање "Пешти Хирлеп");
- одјек у мађарској јавности говора који је у Женеви одржао британски министар иностраних послова Кор;
- акција британске групе парламентарца за мађарски ревизионизам (пов. бр. 119 од 25. I 1936.);
- књига сер Ернеста Говера "Ревизија уговора и мађарске границе"
- изјава Лојда Џорџа да је учињена неправда Мађарској;
- изјаве МИП-а Италије и Немачке о ревизионизму Мађарске;
- мишљења Черчила и Чемберлена о мађарском ревизионизму (питање ревизионизма и питање колонија);
- ревизионистичка акција мађарских студената у иностранству;
- став Кјосеиванова о мањинским питањима;
- писање шведског листа "Свенска Дагбладет" о мањинама у КЈ;
- немачка мањина у КЈ и југословенска мањина у Немачкој;
- мађарска мањина у КЈ и југословенска мањина у Мађарској;
- Резолуција Балканског комитета о мањинама;
- деловање Ота Хабзбуршког у циљу рестаурације аустријског престола, а против немачке агресије;
- став Британаца и Француза по том питању и мађарске владе 1939; расположење у Аустрији по том питању;
- реакција југословенских исељеника на деловање Отонове пропаганде у Америци (1940);
- боравак Роберта Хабзбуршког у Лондону (1941);
- проглас Словенаца у Јулијској крајини (1945).

**Година:** 1926, 1928-1941, 1945.

**Врста документа:** извештај, преписка, мемоар, меморандум, новински чланак, новине, коминике.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Види: I/4-Мађарска, I/4-Аустрија, I/9-Друштво народа.

## РАЗОРУЖАЊЕ

### 14 49 РАЗОРУЖАЊЕ

Материјали о:

- француско-италијанском споразуму о поморском разоружању (поморски споразум); саопштењима и обавештењима држава Ирске, Новог Зеланда, Канаде, Индије, Велике Британије, Аустралије по питању разоружања, примирја у наоружању и стања наоружања; конференцији о разоружању - питању одржавања нове конференције у Женеви и питање учешћа Немачке и ставу о равноправности Немачке у овом питању (пов. бр. 545 од 12. XI 1932.); декларацији Велике Британије о разоружању у вези са немачким захтевом о једнакости права немачких захтева и нота британске владе упућена влади САД у вези британског ратног дуга;

- разговору Едварда Бенеша са британском владом о разоружању;

- држању Италије у вези са Конференцијом за разоружање и односу британске владе у вези са тим, одлазак Мекдоналда;

- гледиште сталне делегације КЈ при Друштву народа о британском пројекту Конвенције о разоружању; британско-француском ставу о разоружању након промене власти у Немачкој; повлачењу Немачке са Конференције за разоружање и реакције у Великој Британији; расправама у британском парламенту о разоружању; разговору француског и британског амбасадора са Хитлером о наоружању Немачке;

- посети Џона Сајмона Италији и питању разоружања; француско-немачким разговорима и др; меморандуму влада Велике Британије, Француске, Немачке и Италије о разоружању (јануар 1934);

- разговору посланика југословенске владе у Берлину са Фон Нојратом о међународним преговорима о разоружању и преговорима са Француском и посредовању Велике Британије и др. (1934);

- немачко-британским разговорима о поморском наоружању и др.

**Година:** 1926, 1929, 1931-1934.

**Врста документа:** извештај, коминике, декларација, меморандум.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Ова јединица описа је формирана као Досије у регистратури Посланства. Види АЈ-341-13-44 и АЈ-341-13-45.

## МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ

### 14 50 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА 1930.

Извештаји МИП-а КЈ за 1930. годину за август, септембар, октобар, новембар и децембар на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама (Италија, Албанија, Бугарска, Грчка, Турска, Чехословачка, Пољска, Немачка, Мађарска, Аустрија, Румунија, Белгија, Велика Британија, Финска, Русија, Египат, Аргентина, Друштво народа, преглед писања стране штампе).

**Година:** 1930-1931.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**15 51 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а ЗА 1931. - I**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за месеце јануар-јун 1931. године на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама (Италија, Албанија, Бугарска, Грчка, Турска, Чехословачка, Пољска, Немачка, Мађарска, Аустрија, Румунија, Белгија, Велика Британија, Совјетска унија (Русија), Летонија, Естонија, Литванија, САД, Швајцарска, Шпанија и Друштво народа).

**Година:** 1931.

**Врста документа:** извештај.

**Напомена:** Нема извештаја за све наведене земље сваког месеца.

**15 52 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а ЗА 1931. - II**

Месечни извештаји МИП-а за јули-децембар 1931. године на основу извештаја посланика у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Холандија, Луксембург, Италија, Албанија, Бугарска, Грчка, Турска, Чехословачка, Пољска, Немачка, Мађарска, Велика Британије, Аустрија, Совјетска Русија, САД, Шпанија, Швајцарска, Белгија и Друштво народа).

**Година:** 1931-1932.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**15 53 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА ЈАНУАР-МАРТ 1932.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за јануар-март 1932. године на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Албанија, Бугарска, Италија, Швајцарска, Шпанија, САД, Румунија, Аустрија, Мађарска, Велика Британија, Турска, Совјетска Русија и Друштво народа).

**Година:** 1932.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**16 54 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА АПРИЛ-ДЕЦЕМБАР 1932.**

Извештаји МИП-а КЈ за април-децембар 1932. године на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Италија, Албанија, Бугарска, Грчка, Чехословачка, Пољска, Немачка, Мађарска, Аустрија, Румунија, Белгија, Русија, Египат, Летонија, Естонија, Литванија, Холандија, Швајцарска, Велика Британија, САД, Шпанија, Финска и Друштво народа).

**Година:** 1932-1933.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.



**16 55 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА 1933.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за 1933. годину на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Русија, САД, Велика Британија, Турска, Грчка, Пољска, Чехословачка, Аустрија, Мађарска, Албанија, Белгија, Италија, Немачка, Бугарска и Друштво народа).

**Година:** 1933.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**17 56 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА 1934.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за 1934. годину на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Аустрија, Албанија, Велика Британија, Бугарска, Грчка, Белгија, Италија, Немачка, Пољска, Чехословачка, САД, Турска, Француска, Русија, Румунија, Друштво народа).

**Година:** 1934-1935.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**17 57 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА 1935.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за 1935. годину на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Аустрија, Албанија, Велика Британија, Бугарска, Грчка, Италија, Немачка, Мађарска, Пољска, Чехословачка, САД, Турска, Француска, Русија, Румунија, Шпанија, Друштво народа).

**Година:** 1935-1936.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**18 58 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА 1936.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за 1936. годину на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Аустрија, Албанија, Бугарска, Грчка, Египат, Белгија, Италија, Мађарска, Немачка, Пољска, Чехословачка, САД, Турска, Француска, Румунија, Шпанија, Друштво народа).

**Година:** 1936-1937.

**Врста документа:** извештаји.

**Језик:** српски.

**18 59 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА ЈАНУАР-ФЕБРУАР 1937.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за 1937. годину на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Албанија, Велика Британија, Бугарска, Грчка, Египат, Белгија, Италија, Мађарска, Немачка, Пољска, Румунија, Чехословачка, Турска, Француска, Шпанија, Друштво народа).

Година: 1937-1938.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**19 60 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА 1938.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за 1938. годину на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Албанија, Белгија, Велика Британија, Бугарска, Грчка, Египат, Италија, Мађарска, Немачка, Пољска, Румунија, Чехословачка, Турска, Француска, Шпанија).

Година: 1938-1939.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**19 61 МЕСЕЧНИ ИЗВЕШТАЈИ МИП-а КЈ ЗА ЈАНУАР-НОВЕМБАР 1939.**

Месечни извештаји МИП-а КЈ за 1939. годину на основу извештаја посланика КЈ у датим земљама и делегата КЈ у Друштву народа (Албанија, Белгија, Велика Британија, Бугарска, Грчка, Египат, Италија, Мађарска, Немачка, Пољска, Румунија, Чешко-словачка (Чешко-моравски протекторат), Турска, Француска, Шпанија).

Година: 1939-1940.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски.

**АЛБАНИЈА**

**20 62 АЛБАНИЈА 1919-1922.**

Материјали о:

- покретању албанских племена у окупираним подручјима под италијанским утицајем; формирању албанске владе у Драчу (Туркан паша); настојањима принца Вида да се Албанија стави под утицај КСХС уместо италијански (1919);

- протесту владе КСХС упућен америчком председнику Вилсону због давања Валоне Италијанима на Конференцији мира; новој албанској влади; захтеву албанске владе да се измене одлуке Конференције мира о Албанији; италијанској окупацији Скадра и отпору (меморандум од 9. XII 1919); расправама и одлукама британских политичара (Форин офис) о будућности Албаније; одлуци Међународне конференције мира о италијанском мандату у Скадру; дипломатским напорима у циљу спровођења међународне анкете у Албанији; грчком признању италијанског мандата над Албанијом; борбама између војске КСХС и албанских снага; успостављању демаркационе линије и питању њеног наоружавања од стране КСХС; намери великих сила да у Албанију пошаљу Комисију која би проучила опште стање (1920);

- захтеву албанске владе Савету Друштва народа да покрене питање евакуације југословенских трупа из окупираних делова Албаније и одговор Савета; одговорима посланика на писање британске штампе о инвазији наших трупа; питању граница Албаније и мемоару грчке владе у вези са граничним областима - Северни Епир, Аргирокастро и Корица; британским преговорима

са Италијом о судбини Албаније; питању евакуације југословенских трупа из Албаније; продубљивању кризе у односима између КСХС и владе у Тирани; експозеу о границама КСХС са Албанијом (предлог Декларације КСХС на Конференцији амбасадора у Паризу); стању у коме се налази то питање (А. Радовић, члан Делегације); декларацији Конференције амбасадора о том питању (Друштво народа, Велика Британија, Француска као гарантне силе); положају југословенских трупа на демаркационој линији; ставовима Велике Британије о Албанији; признању владе у Тирани; раду Балканског комитета по питању албанских граница;

- наставку борбе тиранске владе против Миридита и пружању помоћи од југословенске владе и Међународне комисије у Албанији; избору нове владе у Тирани (Хасанбег Приштинац) - 1921.

- побуни у Албанији под вођством Ахмед-бега и наводној повезаности побуњеника са КСХС; признању албанске владе од стране владе КСХС; ставу владе КСХС у италијанско-албанском сукобу; италијанској акцији и пропаганди у Албанији и Црној Гори - пов. бр. 396 од 30. XI 1922;

- прокламацији Бајрама Цура; немирима (револуцији) у Албанији под вођством Хасанбега Приштине и Бајрама Цурија под италијанским утицајем и други материјали.

**Година:** 1919-1922.

**Врста документа:** извештај, преписка, мемоар, експозе, исечак из штампе, декларација.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## 20 63 АЛБАНИЈА 1923-1924.

Материјали о: албанско-италијанским односима, италијанском утицају у Албанији, деловању маркиза Дураца и сл. (види извештај пов. бр. 30 од 9.5. 1923); питању концесија за експлоатацију нафтних извора у Албанији и односима са Француском и Великом Британијом; албанско-немачким односима и уговору између албанског министарства грађевине и немачког аерогеодетског удружења; југословенско-албанским односима, питању границе, економским и саобраћајним везама, питању смене скадарског епископа Виктора; унутрашњој политичкој ситуацији у Албанији предизборној атмосфери, политичким партијама и др; активностима Македонског комитета у Албанији и организовању тајне организације „Црна рука“ за терористичке акције; (1923)

- акцијама бугарских комитета у Албанији уперених против Краљевине СХС и интервенцији југословенске владе код владе у Тирани да се спрече комитске акције и мерама албанске владе; акцијама бугарских комитета и Бајрама Цура у циљу ослобођења Косова; деловању британског пуковника Едена у Албанији; раду Косовског револуционарног комитета и Албанији и пребацивању комитета на Косово; акције качака у пограничном подручју Албаније и Краљевине СХС; плановима за извршење војног удара у Албанији; окупљању политичких противника владе Шефкета Врлаџија у Албанији под окриљем Ахмета Зогуа у Валони; тешкој унутрашњој ситуацији у Албанији насталом побунама у Валони, Драчу и Љешу; британским ставовима о ситуацији у Албанији; ставу југословенске владе према унутрашњој ситуацији, узроцима побуне, захтеву албанских власита за помоћ у оружју од војног изасланика Краљевине СХС (види пов. бр. 450 од 7.6.1924);

- преговорима за постизање примирја између валдиних снага и побуњеника; италијанском ставу према сукобима у Албанији и присуству италијанске посаде у Валони; избору и међународном статусу нове владе Фан Нолија, положају снага Ахмета Зогуа, односу владе и револуционарних снага, питање међународно признања, активностима а Италије да добије мандат над Албанијом; одласку избеглица у Краљевину СХС; проблему глади и интервенцији Друштва народа по том питању; апелу мис Дарам за помоћ Албанији;

- Преписка и извештаји о: предавању меморандума албанске делегације на челу са Бајрам Цуријем Друштву народа у Женеви о положају албанске мањине у Краљевини СХС и Грчкој; питању Дебра, односно његовом положају између Албаније и Југославије; деловању Косовског комитета и ВМРО-а (пов. бр. 374 од 29.10.1924); изјавама Хасана Приштине о заустављању качачке акције; албанско-совјетским односима и признању совјетске Русије; ставу земаља савезница према албанско-југословенским односима (пов. бр. 22.4.1924) и други материјали.

**Година:** 1923-1924.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак, нота, карта, саслушање.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Разграничење са КСХС видети јединицу описа 64 у 21 фасцикли. Јединица описа обилује извештајима југословенског посланика у Тирани и конзулата у Скадру и Љешу о актуелним догађајима.

## 21 64 РАЗГРАНИЧЕЊЕ КРАЉЕВИНЕ СХС И АЛБАНИЈЕ - Св. НАУМ

- Материјали о: разграничењу Краљевине СХС и Албаније – раду Комисије за разграничење, ставу југословенске владе о одлукама Конференције амбасадора и примедбе упућене Поенкареу, пројектима за разграничење из 1913, захтеву југословенске владе о измени одлуке Конференције амбасадора о мањини Св. Наум и ратификацији границе у пределу Плава и Гусиња, примедбама генерала Јовановића; (1923);

- Преписка и извештаји о: митингу у Корчи за присаједињење Св. Наума Албанији и апелу послатом Друштву народа са тог скупа; деловању комитета на граници; апелима југословенске владе Француској, Конференцији амбасадора за решавање питања разграничења са Албанијом, Међународном суду у Хагу (меморандум посланика Спалајковића Међународном суду о питању разграничења - пов. бр 587 од 9.7.1924.); интервенцији посланика у Берну код генералног секретара Друштва народа по питању разграничења; ометању рада Комисије од стране албанских власти; одласку Фан Нолија у Женеву; објављивању „Плаве књиге“ о Св. Науму; публикацији међународног суда у Хагу о питању Св. Наума (брошура); раду техничке комисије Конференције амбасадора и учешћу генерала Јовановића у раду (1924);

- преговорима Албаније и Краљевине СХС по питању разграничења, албанским захтевима и пројектима споразума (1925) и други материјали о том питању.

**Година:** 1923-1925.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум, коминике, декларација, споразум.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**21 65 АЛБАНИЈА 1925-1928.**

Извештаји и преписка о: унутрашњој ситуацији у Албанији, побуни против владе Фан Нолија, доласку на власт Ахмета Зогуа и судбини Фан Нолија након одласка са власти; ставу Велике Британије о неутралности Албаније; односима Албаније са Грчком, Румунијом и Мађарском; албанској православној цркви; албанским емигрантима у иностранству; утицају Италије у Албанији, питању примене декларације из 1921. о очувању независности Албаније (од стране четири силе); експлоатацији нафте у водама Албаније;

- потписивању Тиранског пакта између Италије и Албаније и реакцијама британске и југословенске владе на то (писање британске штампе, разговори југословенских посланика у Лондону и Риму са представницама тамошњих влада о Албанији, тумачењу последица Тиранског уговора, ставовима британских политичара о томе, британско-италијанским односима); нормализацији односа између Ватикана и Албаније;

- односима између Југославије и Албаније, оптужбама Италије на рачун КЈ да помаже албанске побуњенике, став Велике Британије о томе (Винстон Черчил), војним припремама у Албанији због наводних могућих напада југословенске војске, италијанском меморандуму југословенској влади, пристанак владе КЈ на формирање анкетне комисије Друштва народа која би утврдила стање на југословенско-албанској граници /види стр.пов 279 1927/, југословенско-италијанским односима;

- случају хапшења преводиоца југословенског посланства у Тирани – Ђурашковића, интервенцијама југословенске владе и прекиду дипломатских односа (мај-јули 1927);

- мисији албанског посланика у Лондону; активностима Македонског комитета у Албанији; италијанским провокацијама и оснивању Балканског комитета на италијанску иницијативу радиослобођења Косова и Македоније; односу Италије према Ахмету Зогуу; покушајима Велике Британије да врши утицај на Зогуа; затварању албанске границе према КЈ, наводно због ширења епидемије пегавог тифуса; питању монопола над експлоатацијом нафте; прогону бугарских комита из Албаније по налогу власти; организовању беговске завере против Ахмета Зогуа; намерама Зогуа да прогласи монархију (пов бр. 458 од 23.6.1928) и прогашењу Краљевине Албаније и Ахмета Зогуа за краља, питању признања од стране европских сила и КЈ; италијанској политици у Албанији и ставу Француске и Велике Британије о томе и други материјали.

**Година:** 1925-1928.

**Врста документа:** извештај, преписка, фотографија, шема.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-21-64.

**21 66 АЛБАНИЈА 1929-1943.**

Материјали о унутрашњој и спољнополитичкој ситуацији у Албанији и југословенско-албанским односима: болести краља Зогуа; протесту архиепископа Германоса против нелегалног проглашења аутокефалности албанске праславне цркве; посети италијанског министра иностраних послова Грандија Албанији; раду британских официра на обуци албанске жандармерије; (1929)

- завери против режима Зогуа I, деловању албанске емиграције, присталица Фан Нолија, на припреми побуне; реорганизацији Косовског комитета;

албанској војсци, испоруци италијанског оружја Албанији, доласку италијанске флоте у Драч; денационализацији српских презимена у Албанији; економским приликама у Албанији, буџету, зајмовима у Италији, концесији за фабрику пива у Скадру и сл; положају католика у Албанији, односима са Ватиканом, питању конкордата; ставу званичне владе према Косовском комитету и Хасану Приштини; писму албанске емиграције Аристиду Бријану о ситуацији у Албанији; доласку енглеске флоте у албанске воде; грчко-албанским односима; односу енглеског посланика у Тирани са албанским краљем; циљевима Косовског комитета (види пов.бр. 197 од 14.5.1931); учешћу Албаније у Друштву народа; италијанским плановима за албански престо; хапшењу енглеског публицисте у Албанији; хапшењу припадника националног покрета (Тирански процес); италијанско-албанским односима и питању новог зајма за Албанију у Италији; енглеским концесијама у албанским рудницима бабра; посети Едварда Бојла Албанији; побуни у Фијери против власти и суђењу завереницима; албанско-југословенским односима (разговор посланика Грујића са албанским послаником у Лондону); влади Мехдија Фрашерија и унутрашњој ситуацији у Албанији; албанском ставу према санкцијама Италији због интервенције у Африци (пов. бр. 1017 од 28.11.1935); италијанским аспирацијама према концесијама у Албанији, у замену за зајмове (пов. бр. 841 од 24.10.1935); албанско-британским односима (разговор енглеског посланика са краљем Зогуом, посети енглеског посланика Асланија у Лондону министру Идну); тајним економско-финансијским споразумима Италије и Албаније; оставци владе М. Фрашерија и новој влади Коче Коте; раду италијанског друштва за експлоатацију нафте и извозу албанске нафте у Италију; пројету исушивања Скадарског језера (пов. бр. 254 од 19.2.1937); одласку албанске делегације на крунисање Џорџа VI; југословенско-албанским односима 1937;

- завери против краља Зогуа, организованој из Италије; могућностима италијанског напада на Албанију, неуспелим преговорима Италије и Албаније о закључењу пакта и британским ставовима о томе, британској заштити Грчке, реакцијама других европских држава на ситуацију у Албанији, југословенским ставовима о томе, италијанско-британским односима и др; ставу Турске (Ружди Арас) о Албанији; укидању албанског Посланства у Лондону; стању у Албанији након италијанске окупације; активностима бившег албанског краља Зогуа у Турској и други материјали;

- мишљењу Черчила о ситуацији у Албанији 1943. године и др.

**Година:** 1929-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, нота.

**Језик:** српски.

## АУСТРИЈА

### 22 67 АУСТРИЈА 1919-1929.

Материјали о: монархистичким тежњама Хабзбурговаца у Аустрији и Мађарској; положају немачко-аустријског становништва око Радкерсбурга (ед-мемоар високом изасланику британског краља у Аустрији - Хординг) на територији под окупацијом КСХС (1919);

плановима за реконструкцију Аустрије, ставу Велике Британије и Италије, као и наводним плановима Италије за окупацију Аустрије (1922); путу И. Зајпела, аустријског канцелара у Варшаву; питању недозвољеног извоза аустријске муниције у суседне државе (расправа у британском парламенту) и

извоз у КСХС; унутрашњем стању у Аустрији 1924-штрајкови, криза, незадовољство радника и раду национал-социјалиста; идеји спајања Аустрије и Немачке (односно стварање Великог немачког царства) и Хабзбуршком питању; большевичкој пропаганди кроз лист "Балканска федерација"; фалсификаторској афери упереној против Француске; трговинским односима са Русијом; питању склапања уговора о арбитражи са КСХС; одржавању средњо-европског саобраћајног конгреса; одржавању Паневропског конгреса у Бечу; повратку И. Зајпела на место канцелара;

- политичко-економској и социјално-просветној сарадњи између Немачке и Аустрије у циљу јачања јединства те две државе; однос Аустрије према Италији и италијанској политици према Албанији, Јужном Тиролу и др; односу грофа Бетлена и Италије према Хабзбуршком питању; француско-аустријским односима и подршка Француске у самосталности Аустрије; мађарско-руском зближавању; зближавању Италије, Бугарске и Мађарске у Аустрији; приближавању Аустрије Немачкој и рад свих сегмената друштва на уједињењу са Немачком; јачању италијанског утицаја у Аустрији; ситуацији у Аустрији (разговор са градоначелником Бела Зајцом); социјалистичком покрету у Мађарској и Аустрији и ставу Р. Мекдоналда према њима, политичкој ситуацији у Аустрији 1929; уставној реформи; преговорима владе Шобера са социјалдемократима, с једне и хајмеровцима с друге стране и гледиштима европских земаља на то; хабзбуршкој пропаганди у Аустрији; аустријско-југословенским односима и др.

**Година:** 1919, 1922-1929.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

## 22 68 АУСТРИЈА 1930-1938.

Материјали о: исходу уставне реформе у Аустрији 1929. године, аустријско-италијанским односима и путу канцелара Шобера у Италију; разоружавању профашистичке групе „Хајмвер“ и „Шуцбунд“ и раду Шоберове владе из угла енглеског посланика Фипса; реорганизацији аустријске војске; посетама аустријског канцелара Паризу и Лондону; новом аустријском зајму у Великој Британији; меморандуму Лиге за ревизију уговора Карнецијевој фондацији; политичкој ситуацији у Европи из угла папског нунција у Бечу; политичкој ситуацији у Аустрији након оставке Шобера и доласка на власт Карла Ваугоина (пов. бр.184 од 24.10.1930); сукобу између „Хајмвера“ и хришћанско-демократске странке и могућностима државног удара (1930);

- стварању немачко-аустријске царинске уније и реаговању европских влада и Мале Антанте на то (1931);

- путу канцелара Долфуса у Мађарску и питање стварања аустријско-мађарско-италијанског блока (1932);

- намери Немачке да увуче Аустрију у неки подунавски блок и питању Аншлуса; аустријском зајму у Великој Британији; афери у вези са кријумчарењем оружја из Аустрије; стању у Аустрији након доласка Хитлера на власт у Немачкој, активностима присталица Хитлера и програму Хајмероваца; путу канцелара Долфуса у Рим; ситуацији у Аустрији (пов. бр. 592 ид 6.6.1933.); аустријско-немачким односима; хиртенбуршкој афери и сл (1933);

- југословенско-аустријским односима и инциденту у Целовца; односу Велике Британије према „аустријском питању“ (питању положаја Аустрије у

односу на Немачку) и стављању тог питање пред Друштво народа; британском гледању на гаранције аустријске независности (извештај Сталне делегације КЈ при Друштву народа-пов. бр. 16.11.1933);

- преговорима Долфуса и Штарембергера о стварању „патриотског фронта“; тешкој економској ситуацији у Аустрији и „Римском протоколу“; помену поводом годишњице смрти бившег цара Карла Првог Хабзбуршког; аустријско-италијанским односима канцелара Шушнига Риму; раду Шушнигове владе; покрету за рестаурацију Хабзбурговаца (пов. бр. 501 од 5.6.1934); мађарско-аустријским односима (1934);

- настојању фон Папена да поправи односе Немачке и Аустрије; посетама канцелара Шушнига Лондону и Паризу; питању зближавања Аустрије и Југославије; ставу земаља Мале Антанте по питању рестаурације Хабзбурговаца; гледишту Аустрије на италијанско-абисински сукоб; оживљавању индустрије у Аустрији, односу владе према радништву; обнови фабрике оружја у Хиртенбургу; питању отплате аустријског зајма у Великој Британији; (1935)

- циљевима аустријске спољне политике (разговор Валденега и Ружди Араса); повећању војне силе Аустрије; легитимистичкој акцији у Аустрији и намери кнеза Штарембергера да се прогласи за регента; политичкој клими у Аустрији према национал-социјалистима и Италији; аустријско-чехословачким односима; изјавама Хитлера о Аустрији, отказу Локарноског пакта и др; аустријско-немачком споразуму- јул 1936; бечкој конференцији потписница „Римског протокола“; (1936)

- предавњу фон Визнера, аустријског легитимисте, у Лондону; ставу Немачке према рестаурацији Хабзбурговаца; приликама у Аустрији 1937 (пов. бр. 1793 од 15.11.1937); путу аустријског министра финансија у Лондону; (1937)

- реаговањима европских влада на Аншлус; гаранције Геринга Чехословачкој; упутства МИП-а КЈ о издавању виза аустријским држављанима, пре свега Јеврејима (1938);

- преговори Аустријске демократске уније (Лондон) са југословенском владом о будућој сарадњи (1943).

**Година:** 1930-1938, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум.

**Језик:** српски.

## БУГАРСКА

### 22 69 БУГАРСКА 1919-1922.

Материјали о:

- захтевима бугарске делегације на Конференцији мира у вези аутономије Македоније; (1919)

- посети председника владе Александра Стамболијског Великој Британији, циљевима посете и ставу Британаца према Бугарској; питању репатрирања бугарских заробљеника из Србије и неизвршавању обавезе Бугара о испоруци ратних злочинаца; прекиду железничког саобраћаја између КСХС и Бугарске; (1920)

- држању Бугарске при склапању уговора у Севру и питању аутономије Тракије; заштравању југословенско-бугарских односа и препорукама Конференције амбасадора југословенској влади у вези са тим; посети министра унутрашњих послова Бугарске Београду и промени курса бугарске политике пре-



ма КСХС; примени закона о општој обавези рада у Бугарској; неизвршавању војних клаузула уговора о миру у Неију и реакцији југословенске владе, приближавању Бугарске Немачкој; организовању четничких чета; деловању Македонског комитета, Александра Тодорова и др; приближавању бугарске владе комунистима и раду комунистичке партије Бугарске; бугарско-руским преговорима по доласку руске делегације у Софију и контактима са ангорском владом Кемал паше; завери са циљем довођења на власт бившег краља Фердинанда; разоружању Бугарске, одлукама Конференције амбасадора о томе и раду Контролне комисије у Софији; (1921)

- упозорењу које је влада КСХС упутила бугарском посланику у Београду у вези са упадом бугарских комитских чета на нашу територију; саопштењу Скотланд Јарда о наводним плановима о атентату на краља Александра на свадби у организацији Бугарско-македонског комитета; организовању бугарских комитских чета за деловање у КСХС и састанцима вођа бугарско-македонског комитета са Црногорцима и Албанцима у Италији; меморандуму грчке владе против акције бугарских комита у Тракији и грчкој Македонији; избеглицама из Македоније, Добруџе и Тракије у Бугарској; спорним питањима између КСХС и Бугарске које бугарска влада износи пред Друштво народа; питању ревизије Нејског уговора у вези са општом војном обавезом и други материјали (1922).

**Година:** 1919-1922.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 22 70 БУГАРСКА 1923.

Материјали о:

- мобилизацији у Бугарској; мерама бугарске владе у вези са акцијама Македонског комитета у околини Софије и Петрича; реакцији Бугарске на споразум у Муданији између Турске и Грчке; преврату у Бугарској; предузимању мера наше владе поводом војног преврата у Бугарској од 9. јуна и мобилизацији бугарске војске; догађајима у Бугарској након преврата, потери за Стамболијским; изјави новог министра иностраних послова Бугарске за одржавањем добрих односа са КСХС; акцији присталица Стамболијског у Лондону; реакцији бугарофила у Великој Британији на пад Стамболијског и званичних власти (Форин Офиса), као и ставу према новој бугарској влади Александра Цанкова; плановима нове владе (војничке лиге) у вези са изборима; убиству Стамболијског; унутрашњим борбама и распореду снага; намерама бугарске владе према КСХС; реакцијама европских влада на војне припреме у Бугарској и повреди Нејског уговора; писању британске штампе о револуцији у Бугарској;

- британском признању нове бугарске владе и утицај на нашу владу да призна нову владу;

- договору Македонског револуционарног комитета и генерала Лазарова, представника власти о заједничком деловању у Македонији и Албанији; плановима Тодора Александрова за наставак револуције у Македонији (започете у Бугарској);

- одјеку дешавања у Бугарској у Турској (извештај делегата КЈ у Цариграду пов. бр. 277 од 17. VII 1923); реакцијама мађарске владе на догађаје у Бугарској, а у вези односа према КСХС;

- оснивању комитета од присталица Стамболијског у Прагу и конференцији Комитета (пов. бр. 278 од 17. VII 1923); деловању бугарских политичара, противника Стамболијског у Лондону;

- извештају Главног генерал-штаба војске КСХС о разбијању комитских чета пред бугарску револуцију на нашој територији; обележавању годишњице Илинденског устанка; ставовима британских политичара према бугарском захтеву за излазом на Егејско море; југословенско-бугарским односима (Нишки споразум, мемоар о јунским догађајима у Бугарској, историјат Македонствујушчих);

- активностима македонствујушчих у Македонији -реакције југословенске владе, долазак трупа на границу и реакције у Бугарској на то; борбама у Бугарској против комунистичког покрета; атентату на нашег војног изасланика у Софији и реаговању југословенске владе (захтеви - пов. бр. 501 од 5. XI 1923); злочинима бугарског револуционарног комитета над српским становништвом; писању британске штампе о ултиматуму југословенске владе Бугарској; спровођењу обавеза Бугарске према КСХС у вези са реституцијама (протокол о реституцији и Нејски уговор) и други материјали.

**Година:** 1923.

**Врста документа:** извештај, преписка, мемоар, промеморија, новински исечак.

**Језик:** српски, енглески, француски, бугарски.

## 23 71 БУГАРСКА 1924.

Материјал о:

- бугарском савезу официра и његовом утицају на политички живот у Бугарској, пре свега у пучу 9. јуна 1923; снабдевању бугарских комитета од стране бугарских граничних трупа; унутрашњој политичкој ситуацији у Бугарској; припремама Македонског комитета за деловање у КСХС и члановима главног штаба Комитета (псеудоними); упадима комитских чета из Бугарске на нашу територију; питању опште војне обавезе у Бугарској и путовању бугарских политичара у вези са трошковима окупационих власти Лондон и Париз; одговору бугарске владе на југословенске примедбе у вези упада комитета на нашу територију; пробугарској пропаганди у Лондону; покушајима Бугарске да сукоб са КСХС изнесу пред Друштво народа;

- расправи у британском парламенту о изјави генерала Томсона да је Македонија бугарска територија; припремама Мекедонског револуционарног комитета за пролеће, насилном прикупљању новца, држању владе према томе, изјавама Тодора Александрова и др. (извештај посланика Ракића пов. бр. 127 од 1. III 1924); држању југословенске владе према Бугарској;

- спољној политици Бугарске (расправа у Собрању); препорукама британске владе Бугарској; мерама бугарске владе за сузбијање рада Македонског комитета; настојању британске владе да спречи сукоб КСХС и Бугарске (разговор министра Нинчића са британским послаником у Београду); позадини мера бугарске владе против Македонског комитета (извештај Посланства у Софији пов. бр. 164 од 10. III 1924);

- личности Тодора Александрова (реферат); унутрашњем политичком животу Бугарске; посети бугарских министара Љапчева, Букова и других Лондону и резултатима те посете; упутствима (препорукама) бугарофила у Лондону за односе са КСХС и сл. (пов. бр. 186 од 14. III 1924); атмосфери у Бугарској услед деловања "Војни савеза" и "Македонствујушчих"; хапшењу Маке-

донствујушчих у Бугарској; тајној организацији за преврат - "Кубрат"; разговорима посланика у Софији са министром иностраних послова о хапшењима "Македонствујућих" (извештај Генералштаба); пуштању на слободу земљорадничких вођа; политичкој ситуацији у Бугарској и конгресу бугарске радикалне странке; организацији и дислокацији ВМРО-а; декларацији ВМРО-а поводом хапшења њених чланова; везама бугарске владе са ВМРО-ом и циљевима бугарске политике; питању окупационих трошкова и савезнички споразум у Софији; међународној савезничкој комисији у Софији и бугарским репарацијама (расправа у британском парламенту); забрани македонских листова у Софији;

- приближавању дела земљорадничке странке влади; писању британске штампе о уцени бугарских Јевреја од стране Македонског револуционарног комитета; грчко-бугарским односима и питању економског изласка Бугарске на море; путовању Тодора Александра у Лондон; Илинденском конгресу у Пловдиву;

- ставу Велике Британије према Бугарској; односима Бугарске са суседима - Турска, Грчка и Румунија (пов. бр. 668 од 22. VII 1924); сталним упадима комитских чета на територију КСХС и југословенска акција код владе Бугарске; захтеву Бугарске за повећањем војске и реакцији Велике Британије, Румуније и КСХС на то; обрачуну бугарске владе са комунистима и вођама земљорадничке странке; прослави Илиндена у Софији; стању у Бугарској из перспективе грчког, италијанског, француског и румунског војног изасланика; убиству Т. Александра и још неких вођа ВМРО-а; сукобу југословенских жандара са четом комите Панче Михаилова;

- доласку Дикенсона, председника Међународне комисије за мањине, у Бугарску и састанку са митрополитом Стефаном и представницима мањина у Бугарској; раду ВМРО-а у Бечу; маневрима бугарске војске; књизи А. Рајса - "Комитације у Јужној Србији"; организацији "Демократическог сговора" - владајуће коалиције; раду Комисије за истраживање ратног материјала у Бугарској; совјетској пропаганди у Бугарској; програму ВМРО-а; редовним извештајима МИП-а, МУП-а и Главног генерал-штаба КСХС о комитским припремама за акцију; кретању вођа ВМРО-а и сарадњи ВМРО-а са другим (хрватским и др.) организацијама тог типа и други материјали.

**Година:** 1924.

**Врста документа:** извештај, преписка, реферат, декларација, легитимација.

**Језик:** српски.

## 23 72 БУГАРСКА 1925-1926.

Материјали о: посети А. Цанкова Београду и Букурешту; унутрашњој политичкој ситуацији у Бугарској крајем 1924. године; војним припремама за случај нереда у земљи; писању британске штампе ("Тајмс") о Бугарској - Бугарска и Друштво народа, бугарске репарације и др; бугарско-румунским односима; постављењу Н. Милева за бугарског посланика у Вашингтону; раду земљорадничког савеза; обрачуну бугарске владе са комунистима и анархистима; акцијама Македонствујушчих у Југославији; одржавању конгреса уједињене македонске организације;

- доласку британских парламентарца и официра у Бугарској у вези са бугарским захтевима за повећањем војске; меморандуму британске радничке

делегације бугарском посланству приликом демонстрација за време боравка министра Калфова; обустави издавања виза бугарским држављанима;

- упаду комита на територију КСХС, борбама са њима и саслушањима; бугарском тражењу интервенције Друштва народа због пограничног сукоба са Грчком и писању британске штампе о томе (1925);

- оставци председника владе А. Цанкова и доласку Љапчева на место председника владе; коментарима у британској штампи о најважнијим проблемима нове бугарске владе; питању укидања војне контроле у Бугарској; југословенско-бугарским односима (жеља за приближавањем - посланик код Бурова); члановима нове владе (циљеви и програм); резултатима општинских избора; конгресу македонских братстава у Бугарској; односу нове владе према ВМРО-у; питању изласка Бугарске на Егејско море; састанку А. Буров-Нинчић у Женеви; потписивању уговора о арбитражи КСХС и Бугарске; избеглицама у Бугарској из КСХС и њиховим организацијама; писању британске штампе о југословенско-бугарском спору због упада комита на нашу територију; југословенској ноти бугарској влади због упада комита и мере бугарске владе против комита; расцепу у владајућој странци Бугарске - Демократски сговор; интересовању бившег бугарског краља Фердинанда за Бугарску; стални извештаји Обавештајног одсека МИП-а о политичкој ситуацији у Бугарској, акцијама и организацији ВМРО-а, упаду комита и др.

**Година:** 1925-1926.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум, изјава, распис, новински чланак, нота.

**Језик:** српски, енглески, бугарски.

## 23 73 БУГАРСКИ ЗАЈАМ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ

Материјали о:

- писању британске штампе о давању зајма Бугарској за избеглице; захтеву бугарске владе британској влади да посредује у узимању зајма код Енглеске банке; обраћању Бугарске Друштву народа за зајам од 2.500.000 фунти; образложењу Бугарске (Буров) за тај зајам; расправама у британском парламенту о зајму; мишљењу југословенске владе о давању зајма под гаранцијом Друштва народа; Балканском комитету; ноти југословенске владе упућене Аристиду Бријану и италијанској влади; циљевима британске политике у вези зајма; заседању Финансијског комитета Друштва народа у Лондону; разлозима Велике Британије за фаворизовање бугарског зајма - пов. бр. 380 од 24. VII 1926; извештају Међународног бироа рада о бугарским избеглицама; потписивању провизорног споразума о бугарском зајму са британском банком;

представци југословенске владе Савету Друштва народа о зајму за избеглице;

- извештајима и одлукама Финансијског комитета Друштва народа о бугарском зајму; предлогу о стварању консултативног тела од представника КСХС, Грчке и Румуније;

- одлуци Репарационе комисије о решењу Међусавезничке комисије у Софији о дизању хипотеке са имовине који ће гарантовати бугарски зајам;

- реализовању зајма и ратификовању у бугарској скупштини и др. (пов. бр. 644 од 20. XII 1926)

**Година:** 1925-1926.

**Врста документа:** извештај, преписка, нота.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**24 74 БУГАРСКА 1927.**

Материјали о:

- одржавању III конгреса македонске омладине у Софији; промени става Русије према ВМРО-у; конгресу бугарских емиграната из Тракије; ставу Комитета македонских емигрантских организација о закону о насељавању избеглица; променама у Земљорадничкој странци; грчко-бугарском трговинском уговору; ставу ВМРО-а према италијанско-албанском уговору и раду ВМРО-а у Албанији; питању давања кредита Народној банци Бугарске; политичким плановима краља Бориса и бившег краља Фердинанда; бугарско-италијанским односима; припремама ВМРО у сарадњи са Косовским комитетом и Италијом за устанак у Јужној Србији; питању смањења или одлагања репарационих плаћања; издавању "Македонских новости" у Хагу; насељавању бугарских избеглица дуж граница са КСХС; доласку краља Бориса III у Велику Британију и игнорисању штампе о томе; терористичким акцијама ВМРО-а на југословенској територији и захлађењу односа две земље, обустави издавања виза бугарским грађанима, атентату на генерала Ковачевића (пов. бр. 616 од 28. X 1927); реакцијама британских посланика на рад бугарске владе у вези ВМРО-а; питању новог зајма за Бугарску; предлогу делегације Финансијског комитета да проучи ситуацију; раду Балканског комитета; кретању комитета у Њустендилском и петрићком округу; упаду комитета на нашу територију; изјави убице генерала Ковачевића о комитеској организацији (пов. бр. 755 од 23. XII 1924); хапшењу студената у Скопљу; ставу југословенске владе о новом бугарском зајму у Великој Британији под гаранцијом Италије; питању укидања Ликвидационог војног органа у Бугарској и др.

**Година:** 1927.

**Врста документа:** извештај, распис, преписка, билтен, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**24 75 БУГАРСКА 1928.**

Материјали о:

- упозорењу Велике Британије Бугарској да предузме озбиљне мере против акција Македонског комитета да не би имала опозицију за зајам у Друштву народа и да би КСХС могла да отвори границу; деловању Македонског комитета у сарадњи са Италијом; предавању леди Мјур (Стажев) поводом отварања катедре за бугарски језик на факултету словенских наука; инцидентима на југословенско-бугарској граници; препорукама британске владе о отварању границе према Бугарској; петицији ВМРО-а упућене Друштву народа наводних убистава које је извршила југословенска полиција у Јужној Србији; упутствима Македонског националног комитета у Софији свим македонским организацијама у иностранству; наоружавању Бугарске; земљотресу у Бугарској - реакције у КСХС и оснивању Одбора за прикупљање помоћи у Лондону; бугарско-турским преговорима о склапању трговинског уговора и рефлектовању тог на југословенско-бугарске односе (разговор посланика са министром иностраних послова Бугарске); ставу југословенске владе о одлагању плаћања бугарских репарација; сукобу између Љапчева и ВМРО-а; поку-

шају доласка главног секретара ВМРО-а Чкартова у Канаду; ангажману делегата КСХС у Друштву народа да Друштво народа не прими петицију Централног комитета македонских избеглица, односно ВМРО-а у иностранству; деловању ВМРО-а у САД и Канади и одржавање конвенције у Детроиту; атентату на начелника јавне безбедности МУП-а од стране ВМРО-а (Иван Момчилов); меморандуму који су присталице Протогера предали председнику владе Љупчеву против терора Ванче Михаилова; променама у редакцији листа "Македонија" на захтев Националног комитета; карактеру и циљевима ВМРО-Михаиловисти - у листу "Слобода и смрт"; питању бугарских мањина - тумачење говора А. Цанкова о овом питању у разним политичким листовима;

- разни материјали о ВМРО, унутрашњим расправама, акцијама, обрачунама и др.

**Година:** 1928.

**Врста документа:** извештај, преписка, легитимација, распис, меморандум.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## 24 76 БУГАРСКА 1929.

Материјали о:

- наименовању генерала Влкова за посланика у Риму и реакцијама на то; отварању границе КЈ са Бугарском и плановима за склапање трговинског уговора; петицији Балканског комитета у Лондону Друштву народа о бугарским мањинама у Јужној Србији и реакцији југословенске владе; раду Георга Баждарова у Француској на привлачењу македонске омладине у фракцију "Протогераваца";

- посети бугарског краља Бориса III Чехословачкој и разговорима са Бенешом и Масариком; раду Мешовите (југословенско-бугарске) комисије у Пироту по питању безбедности и олакшања саобраћаја на југословенско-бугарској граници, двовласничким имањима и др (извештај и протоколи); мишљењу бугарског посланика о томе и унапређењу југословенско-бугарских односа;

- сарадњи македонског комитета и Анте Павелића и примедбе југословенске владе Бугарској на то; припремама ВМРО-а за терористичку акцију у упад комита на нашу територију; стању на југословенско-бугарској граници, сугестијама британске владе да се ратификују пиротске конвенције да би се побољшало стање; реакцијама и мишљењу наше владе о провокацијама Бугара, писању штампе; утицају краља Бориса III на политичке догађаје у Бугарској; стављању питања бугарско-југословенског сукоба пред Друштво народа; разлозима за прекид преговора између Бугарске и КЈ; расправи у британском парламенту о пограничном спору између КЈ и Бугарске; протесту југословенске владе против повреде закона о амнестији и амнестији ратних злочинаца у Бугарској (према Нејском уговору); протесту бугарских социјалиста упућених британској радничкој странци због убиства на нашој граници; актерима у убиству генерала Протогера; предавању Ђ. Капчева у Лондону; организацији "Бојни Јетки" унутар ВМРО;

- одговору Југославије бугарској влади односно три правилника према вођеним преговорима на Конференцији у Пироту; усаглашавању и потписивању Правилника о двовласницима, служби на граници и полицијским мерама за олакшавање прелаза преко границе (Пиротски протоколи); раду Мешовите бугарско-југословенске комисије за ликвидацију двовласничких имања;

- конгресима Македонаца у Торонту, Онтарио и други материјали.

Година: 1929.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак, моморандум, фотографија.**Језик:** српски, енглески.

## 24 77 БУГАРСКА 1930-1931.

Материјали о: унутрашњој политичкој и економској ситуацији, бугарским репарацијама, Демократском сговору; југословенско-бугарској конференцији у Софији и раду Мешовите комисије (протоколи); петицији Друштва народа о стању бугарских мањина у Јужној Србији; терористичком нападу комита у Пироту са 25 жртава; питању женидбе краља Бориса III са италијанском принцезом; резолуцији Мешовите комисије по питању атентата (у Кочанима, Пироту, Кривој Паланци) и захтеву југословенске владе од Велике Британије и Француске да интервенишу по том питању; припремама за атентате у Кратову и Цариброду; долазак И. Михаилова из Рима у Софију; Закону о конвенцији између КЈ и Бугарске о ликвидацији двовласничких имања; раду македонских организација у Канади и протесту македонских и хрватских емиграната у Канади упућених канадском премијеру и Друштву народа за пуштање на слободу В. Мачека; сугестијама британске и француске владе бугарској влади за сређивање односа са Југославијом и обрачун са ВМРО-ом; раду Удружења македонских студената у иностранству; посети Хендерсона, посланика у Београду Софији (писање штампе); посети надвојводе Јосифа Франца у Бугарској; политичкој ситуацији у Бугарској половином 1930. године;

- разговору између британског и југословенског посланика у Софији о актуелној ситуацији поводом премештаја Љубомира Нешића из Софије; акцијама Македонствујушких и хапшењима, писању штампе ВМРО - "Слобода или смрт"; маневру бугарске војске; раду Мешовите комисије (извештај); одјеку папиног говора о женидби краља Бориса у Бугарској; аудијенцији британског посланика код бугарског краља;

- грчко-бугарском спору и посредовању британског посланика Хендерсона; акцији Свебугарског савеза "Отац Пајсиј" за ревизију Уговора о миру и заштити бугарских мањина; путовању митрополита Стефана на Конгрес Лиге за приближење хришћанских цркава; предузимању корака југословенске владе код бугарске због покушаја атентата код Врања и Куманова и други материјали.

Година: 1930-1931.

**Врста документа:** извештај, протокол, закон, табела, преписка.**Језик:** српски, француски.

## 25 78 БУГАРСКА 1932-1937.

Материјали о:

- питању захтева и дозволе доласка у Бугарску бившег краља Фердинанда; конгресу ВМРО (писање бугарске штампе); могућности добијања новог зајма за Бугарску; боравку чланова Балканског комитета (Бен Рајли и Рис Дејвис) у Софији; бугарској спољној политици и бугарско-југословенским односима; (1932)

- договору бугарске владе са британским и француским портерима пред-ратног бугарског зајма; односима Бугарске према Малој Антанти, Југославији (односно споразуму са Југославијом), зближавању са Италијом и сл; продаји

опијума у Бугарској; доласку бугарског краља у Велику Британију; односу Грчке према могућности зближавања Бугарске и Југославије; (1933)

- доласку бугарског министра финансија у Лондон поводом питања бугарских дугова; наоружању Бугарске у Италији; мисији митрополита Стефана у Лондону; односу официра и бугарске владе; доласку Ноела Бакстона у Софију; (1934)

- новом бугарском посланику у Лондону; унутрашњој политичкој кризи у Бугарској изазваној падом владе Тошева; бугарским зајмовима; турском мишљењу о бугарској кризи и утицају Велике Британије на краља Бориса III; ставовима дописника Тајмса у Софији о југословенско-бугарским односима и бугарској кризи; питању одобрења опште војне обавезе и наоружавања од стране Друштва народа за Бугарску и др. (1935)

- односу Бугарске и Италије - тајној трговини у време санкција; процесу бугарске државе против Дамјана Венчева и односима владе Кјосеиванова са Југославијом у вези са тим; посети бугарског краља Београду; преговорима бугарског министра финансија о бугарским дуговима у Лондону; бугарском посланику у Москви (Антонов Никола); питању утврђења мореуза - став бугарске владе према турском утврђењу мореуза; доласку британских ветерана у Бугарској; новом британском посланику у Бугарској; (1936)

- потписивању југословенско-бугарског пакта о пријатељству; путу краља Бориса у Француску и Велику Британију и питању наоружања Бугарске; доласку бившег краља Фердинанда у Бугарску; британском ставу о бугарским односима са суседима посебно Турском; премештајима бугарских посланика; (1937)

**Година:** 1932-1937.

**Врста документа:** извештај, новине, новински чланак.

**Језик:** српски, француски.

## 25 79 БУГАРСКА 1938-1943.

Материјали о:

- ставовима бугарских Јевреја - циониста о интегралној Палестини; иницијативи Ружди Араса да се склопи аранжман држава Балканског споразума са Бугарском о равноправности у наоружању; спољној политици Велике Британије на Балкану (пов. бр. 694 од 28. VII 1938) и ставу према споразуму Балканског споразума и Бугарске (саопштење британског посланства у Београду и саопштење југословенске владе поводом тога); деловању "македонствујушких" Ивана Михаилова и посети "михаиловиста" британском посланику у Софији; бугарском дугу у Француској; унутрашњој и спољној политици владе Кјосеиванова, односима са КЈ и Турском; демонстрацијама против владе и др. (1938)

- споразуму са партнерима бугарских сајмова у иностранству; вестима о наводној абдикацији краља Бориса; односу Бугарске према Балканском споразуму; покретању питања бугарских територијалних аспирација, односу са суседима и посети турског министра Сараџоглуа Бугарској; италијанској подршци "македонствујушких" и противљењу Бугарске због утицаја на односе са Југославијом; британској политици на Балкану у циљу зближавања балканских држава против утицаја Немачке и Италије; енглеско-турском споразуму у циљу осигурања безбедности на Балкану и однос Бугарске према томе; реаговању Бугарске на војне мере Турске у Тракији; питању Јужне Добруце и опа-



ности да се Бугарска веже за Силе осовине (предавање Е. Бојла); посети Кјосеиванова Берлину; бугарским територијалним захтевима према суседима (Добруца, Западна Тракија, Царибродски крај); разговору председника владе Цинцар-Марковића и Кјосеиванова на Бледу; мисији председника Собрања Мошанова у Лондону и разговору са Халифаксом; инцидентима на бугарско-турској граници; бугарској спољној политици према Немачкој, Балканском споразуму, суседним државама и др; ставу великих сила о питању Добруце; посети краља Бориса Лондону; питању уласка Бугарске у Балкански споразум; бугарско-руским односима; питању неутралности Бугарске; наоружавању из Немачке; односу према избијању рата; бугарско-британски платни споразум; одјеку Анкарског пакта у бугарској јавности; (1939)

- бугарско-турским односима; смрти бугарског краља (1943) и др.

**Година:** 1938-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински чланак.

**Језик:** српски.

## БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ И ДРУГИ САВЕЗИ

### 25 80 БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ И ДРУГИ САВЕЗИ

Материјали о:

- потписивању пакта Балканског споразума (Румунија, Грчка, Турска и КЈ) у Атини 8. фебруара (са текстом Пакта и статута); одјеку потписивању пакта у Великој Британији; предавању Леди Мјур о Балканском пакту и односима КЈ и Бугарске; декларацији Балканског споразума у генералној дебати на Скупштини Друштва народа; састанку Савета Балканског споразума и Савета Мале Атанте у Београду 6-8. маја 1936 (коминике о закључцима); путовању Едварда Бојла по Балкану; међусобним посетама председника владе Балканског споразума;

- питању приступања Бугарске Балканском пакту; италијанском утицају против интегритета Балканског пакта; прихватању од стране земаља Балканског пакта југословенско-бугарског пакта о пријатељству;

састанку Савета Балканског споразума у Атини фебруара 1937; питању југословенско-бугарског пакта о пријатељству;

- састанку Савета Балканског споразума у Анкари фебруара 1938. и одлукама у вези са грчко-турским уговором, питањем Шпаније и признањем генерала Франка, питањем Абисиније, конвенцијом о мореузима и односом са Бугарском и одјек у Италији и Бугарској; споразуму између Балканског споразума и Бугарске (1938);

- заседању Савета Балканског споразума у Букурешту и одлукама; настојању Велике Британије да створи нови Балкански блок; британско-турској декларацији и настојању да се прошири и реорганизује Балкански пакт; предлогу Турске да се образује један неутрални блок балканских држава; потписивању британско-турског, турско-француског и турско-британско-француског уговора о сарадњи (текст уговора);

покушају стварања неутралног блока балканских држава; ставовима Велике Британије, Француске, Русије и други материјали.

- билтен Балканског споразума.

**Година:** 1934-1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, статут, коминике, билтен, уговор.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види I/4 - Турска, Грчка, Румунија и АЈ-341-25-79.

## БЕЛГИЈА

### 25 81 БЕЛГИЈА

Материјали о:

- питању референдума у белгијским областима припојеним после 1918. године (1927);

- спољној политици Белгије према Великој Британији и Француској (1934);

- ставу према француском предлогу о колективном протесту Берлину и сарадњи са Холандијом у том погледу; спољно-политичкој орјентацији Белгије 1936, односу према Француској и др. (1936)

- промени спољнополитичке орјентације Белгије и потписивању немачке декларације у јесен 1937;

- белгијским односима са Фанковом Шпанијом, белгијско-холандским односима, односима према догадјајима у Великој Британији;

- спољнополитичким гледиштима белгијског амбасадора у Лондону о међународној ситуацији, ставу према Немачкој, Русији, Југославији; уверењу белгијске владе да ће у случају рата остати ван конфликта; поделама у белгијској влади на "неутралце" и "интервенционисте"; ставу Француске према белгијској неутралности; ставу Немачке (Фон Рибентропа) према Белгији; унутрашњој ситуацији у Белгији крајем 1939. године (подељеност између присталица идејних блокова унитариста и сепаратиста, интервенције, неутралности); утицају стране пропаганде у Белгији; утицају британске блокаде на ситуацију у Белгији; економским преговорима Белгије са државама које су у рату (1939);

- ситуацији у Белгији пред немачки напад на Холандију; белгијско-немачким односима; ставу белгијских политичара; мишљењу званичника Белгије о Черчиловом говору упућеном неутралним земљама; белгијско-немачким односима; међународном положају Белгије пред напад Немачке; капитулацији Белгије и одразу тих вести у Британији (1940);

- ситуацији у Луксембургу почетком 1940. и други материјали.

**Година:** 1927, 1934, 1936-1940.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски.

## ГРЧКА

### 25 82 ГРЧКА 1921-1929.

Материјали о:

- питању поштовања југословенско-грчког савеза; аранжману КСХС са Грчком у вези са Солунским пристаништем (1921);

- важењу српско-грчког савеза у току рата (преписка адмирала Кера и грчког секретара Вензелоса); разговору министра иностраних послова КСХС са грчким министром иностраних послова Политисом о склапању новог трговинског уговора, солунској конвенцији и сл; писању британске штампе о српском пристаништу у Солуну (1922);

- солунској конвенцији из 1914; југословенском признању грчког краља Ђорђа; стању у Грчкој; ставу Велике Британије према њој; политичком стању у Грчкој након избора крајем 1923. године, свргавању краља Ђорђа и његовом протеривању, општем политичком расулу, доласку Е. Венизелоса и формирању владе, контрареволуцији Метаксаса, зачецима републиканског покрета, питању расписивања плебисцита о укидању монархије, ставовима Француске и Велике Британије о томе и др. (извештаји Јована Дучића); грчко-бугарским односима и доласку председника Арбитражног суда у Атину по том питању; уклањању дефанзивног савеза између КСХС и Грчке; питању разграничења Грчке са Албанијом (1924);

- увођењу војне диктатуре Пангалоса и прокламацији поводом тога; одлуци грчке владе о уступању земљишта на острву Виду за изградњу споменика српским војницима и саопштење општине Крфа да ће финансирати изградњу споменика; расписивању унутрашњег зајма; гледишту грчке владе у питању обнове преговора са КСХС; стању у Грчкој Македонији и Солуну; покушају Пластираса да изврши пуч; питању преговора са Бугарском о економском излазу Бугарске на Егејско море; економском стању у Грчкој; положају словенског живља у Северној Грчкој; писању британске штампе о нашем положају у Слободној зони у Солуну; стању у Македонији и избеглицема из Турске; потписивању споразума између Грчке и КСХС (политичко-економског) и значају истог; политичкој ситуацији у Грчкој након формирања концентрационе владе; британским упутствима Грчкој за вођење спољне политике према суседима (КЈ, Бугарска и Турска); посети министра иностраних послова Михалокопулоса Лондону (нови зајам за избеглице, унутрашња ситуација, односи са суседима и Русијом, Тирански пакт) - пов. бр. 483 од 22. VII 1927;

- потписивању пакта о пријатељству, арбитражи и концилијацији између КЈ и Грчке у Београду 27. III 1929. (текст пакта) и протоколи о споразуму у циљу да одреди начин примене одредаба конвенције из 1923 о Југословенској слободној зони у Солуну; политици грчких влада према Македонији; доношењу закона од стране Венизелосове владе којим се потврђује Кондилисов декрет из 1926. године о мењању имена турских и словенских у грчка, односно врши Хеленизација Македоније и други материјали.

**Година:** 1921-1924, 1926-1927, 1929.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински исечак, споразум, протокол.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Види АЈ-341-13-43 турско-грчки сукоб.

## 25 83 ГРЧКА 1930-1943.

Материјали о:

- разговору посланика КЈ у Атини са грчким министром иностраних послова о Бугарској, комитама и демаршима који су учиниле у Софији Француска, Велика Британија и Италија; посети британског посланика у Софији Атини; неуспелој посети Венизелоса Солуну; коментарима у грчкој штампи о закљученом споразуму између Грчке и Турске (1930);

- акцији Венизелоса за решавање спорних питања између Грчке и Бугарске; питању независности Кипра (односно давања независности) од Велике Британије; односу грчке владе према побуни на Кипру; грчко-бугарском спо-

разуму о извршењу конвенције Кафидерис - Молов; финансијској ситуацији у Грчкој (1931);

- сусрету грчког и турског председника владе са министром иностраних послова у Атини и разматрању грчко-турског споразума; грчко-бугарском споразуму о ликвидацији спорних питања; спољнополитичкој ситуацији Грчке (разговор посланика са председником владе Цалдарисом о односима међу великим силама и њиховој сарадњи, односима са КЈ, Хиландару, Нејском уговору и др. (пов. бр. 521 од 6. VI 1933);

- изјавама министра иностраних послова Максимоса о питању грчко-турско-бугарског пакта; односима са КЈ и Турском; посети Ружди беја Атини; грчко-турским односима и потписивању Пакта о пријатељству и узајамном потраживању између Грчке и Турске; ставу Грчке о Балканском пакту; питању закључења Медитеранског пакта између Италије, Француске, Грчке, Турске и Русије; унутрашњој политици владе Цалдариса (1934);

- грчким иностраним зајмовима - преговори са британским носиоцима зајмова; неуспелом Венизелесовом пучу марта 1934; питању поновног успостављања монархије у Грчкој; питању односа према италијанско-абисинском сукобу и односу са Великом Британијом; односу политичких снага према расписивању референдума у монархији; мерама нове, Кондилисове владе према политичким противницима, резултатима плебисцита, повратку краља и мишљењу Велике Британије о ситуацији у Грчкој; питању грчког устава; унутрашњој консолидацији и влади Демерциса; ставу Венизелоса према монархији (1935);

- изјавама Венизелоса против Мусолинија; писању грчке штампе о Медитеранском пакту; изборима и ситуацији у Грчкој након избора и рестаурације монархије; деловању краља Ђорђа у циљу смиривања политичке ситуације; нападима опозиције на владу Демерциса; ставу Грчке о Балканском пакту; британском утицају у Грчкој и ставу Италије о томе; ставу Грчке према британском деловању на Кипру; обавезама Грчке у случају напада Италије на Велику Британију (пакт Друштва народа); однос Грчке према санкцијама према Италији; увођењу диктатуре Метаксаса, као вид борбе против комунизма; однос према британско-египатском споразуму; посети Гебелса Атини; односу Грчке према рату у Шпанији (1936);

- путу грчког краља у Рим, Париз и Лондон; одјеку британско-италијанског споразума у Атини (1937);

- председавању Грчке у Балканском споразуму; енглеско-грчким економским преговорима; побуни на Криту у циљу обарања режима; грчко-албанским односима; односима са Бугарском и државама Балканског споразума; грчко-југословенским односима и разговору југословенског посланика Вукчевића са краљем Ђорђем II о актуелним проблемима;

- односу грчке владе према намерама Велике Британије да заузме Крф, Солун и неке важне стратешке тачке у Грчкој; грчко-немачким односима (пов. бр. 1294 од 9. IX 1939); реакцијама на избијање рата и могућностима совјетског напада на Балкан и реаговању Италије на то;

- питању судбине грчког краља после II светског рата (1943).

**Година:** 1930-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски.

**ЕГИПАТ****26 84 ЕГИПАТ**

Материјали о:

- политичкој кризи у Египту изазваној сукобом краља Фуада са парламентом, односно парламентарном већином на челу са Нахас-пашом (ВАФД); уличним немирима, држању Велике Британије према Египту, питању Судана, продаји памука и влади Сетки-паше; ставовима краља Фуада о политичкој ситуацији и ревизији устава исказаним у разговору са отправником послова КЈ Ј. Дучића (пов. бр. 767 од 22. IX 1930);

- резултатима избора половином 1931. године; годишњој диктаторској влади Сетки-паше, односу Британаца према резултатима избора и др.

- путовању египатског премијера у Сирију и Палестину; арапском национализму и ставу Велике Британије и Француске о томе; египатском ставу о разоружању, финансијској ситуацији, концесијама и др. (1932)

- политичкој ситуацији у Египту 1934; реорганизацији Мешовитих судова; болести краља Фуада; односу са Великом Британијом; доласку новог британског високог комесара Лампсона; одјек смрти краља Александра у египатској штампи и др; политичкој ситуацији у Египту крајем 1934. и почетком 1935. године; новој влади Насим-паше; растурању парламента и укинућу устава; капитулацијама; конгресу странке ВАФД; одлагању исплате зајмова; британско-египатским односима и утицају високог комесара на египатску владу; спорним питањима са Суданом; борби Ибрахим паше, експонента двора против владе; ставу Египта о италијанско-абисинском сукобу и утицају рата на Египат; британским мерама да се заштити Суецки канал; меморандуму странке ВАФД-а Друштву народа против Велике Британије; немирим у Египту изазваним изјавама британског министра иностраних послова С. Хора о питању независности Египта и прогласу Нехас-паше као одговор на то; (1935)

- економској ситуацији; смиривању ситуације и поновном избијању немира крајем године; обнављању устава из 1923. године; захтеву британске владе упућене Египту за склапање војне конвенције и суданског статута и потписивању британско-египатског споразума о савезу (повлачење британских снага из Каира и Александрије у унутрашњост, капитулације и Судан - британско-египатски кондомнијум) - пов. бр. 987 од 16. VIII 1936. (1936)

- конференцији између представника капитуларних сила и Египта; положају југословенских држављана после укидања капитулација; пријему Египта у Друштво народа (са позивима КЈ и других земаља да приступи Друштву народа); 1937

- сукобу између владе Нахас-паше и краља почетком 1938. године; питању приступања Египта Четворном азијском пакту (Турска, Ирак, Иран и Афганистан); посети Ружди беја у вези са тим;

- новој влади Мохамед Махмуд паше, њеном програму и очекивању јавности; спољној политици Египта (експозе египатског министра иностраних послова Абдел Фатах Јехија) о египатској спољној политици - пов. бр. 797 од 1. IX 1938; споразум са Великом Британијом, односи са Италијом, Турском и питање Палестине; положају Египта у случају британско-италијанског сукоба; односу Египта према Немачкој и догађајима у Европи после Минхена; конгресу арапских и муслиманских земаља у Каиру; (1938)

- манифестацији поводом проглашења краља Фарука за калифу; доласку Гебелса у Каиро; односу Египта према јачању италијанских војних снага и

наоружању у Либији; прокламацији председника владе Али Махер паше у вези са међународном ситуацијом; стављању питања "опсадног стања" пред Сенат; посети ирачког председника владе Каиру (решавање палестинског питања и др) 1939;

- британско-египатском размимоилажењу; односу Египта са западним силама; питању стварања египатске флоте; посети Али Махер паше Судану и др. (1940)

**Година:** 1930-1932, 1934-1940.

**Врста документа:** извештај, преписка, новински чланак, коминике.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Види I/1 Велика Британија.

## ИТАЛИЈА

### 26 85 ИТАЛИЈА - ЈАДРАНСКО ПИТАЊЕ

Материјали о унутрашњој и спољној политици Италије, пре свега о југословенско-италијанским односима тзв. "Јадранском питању":

- демонстрацијама на универзитетима у Риму и Торину против српских студената и Србије са захтевима италијанској влади да интервенише у Далмацији; италијанско-грчким односима - подршка Италије Грчког на Конференцији мира; одбијању владе КСХС да прими акредитиве италијанског посланика у Београду због непризнавања КСХС од стране Италије; борби италијанских снага са албанским побуњеницима у охридском округу; достављању Меморандума југословенске делегације на Конференцији мира председнику Вилсону о Јадранском питању; заостравању односа између КСХС и Италије, ратно-хушкачкој атмосфери у Италији, прекиду демобилизације, задржавању југословенских заробљеника и др. (пов. бр. 122 од 29. IX 1919); резултатима избора у Италији, став Велике Британије о Јадранском питању;

- акцији Gabriјela D'Anunciја у Ријечи (заузимању), мерама југословенских снага у Далмацији, уласку D'Anunciја у Задар, плановима за Боку Которску; деловању Велике Британије и Француске у циљу смиривања ситуације и њиховом ставу према јадранском питању; писању британске штампе о догађајима у Далмацији; избору нове владе и министра иностраних послова и ставу према решењу јадранског питања, доласку министра иностраних послова у Лондон и др.

- британско-француско-америчком ставу о решењу "Јадранског питања"; ставу Нитијеве владе према D'Anunciјевој акцији у Ријечи и двовлашћу у Италији и сл. (пов. бр. 1770 од 16. XII 1919); (1919)

- наступу југословенске делегације пред Врховним саветом на Конференцији мира о Јадранском питању (Пашић, Трумбић, Жоглер, А. Радовић); експозеу Трумбића, мишљењу Лојд Џорџа, одговору краљевске владе на предлог Врховног савета о решењу Јадранског питања и одговору на предлог председника Вилсона;

- преписка између председника В. Вилсона и Врховног савета на Мировној конференцији;

- преписка у вези: примедби Француске и Велике Британије на решење Јадранског питања; повлачењу британских трупа и немери D'Anunciја да је окупира; југословенско-италијанским преговорима; реакцији југословенских власти на D'Anunciјево акције и претње (Сушак); инцидентима у Сплиту и Тр-

сту (истицање италијанске заставе, напад на конзулат у Трсту) за време југословенског празника и демонстрације Италијана у Сплиту и упутствима датим делегацији КСХС на Конференцији у вези с тим; D'Anunciјевој намери да прогласи независност Ријеке против воље Народног вијећа; одлуци Конференције амбасадора о привременој предаји Боке Которске КСХС и одлуци о напуштању савезничког бродовља из Јадрана; потписивању уговора у Рапалу (текст уговора); (1920)

- конференцијама у Риму и Порторозеу, доласку југословенске делегације у Рим на позив грофа Сфорце; инциденту у Шибенику са војницима из италијанских торпиљера и реаговању југословенске владе (пов. бр. 327 од 29. XII 1921.); (1921)

- догађајима у Риједи изазваним нападом фашиста, присталица D'Anunciја на Ријеку, окупацији, рушењу ријечке владе Занелија (Ricardo Zanella) и др. (реконструкција целог догађаја); реаговању италијанске и југословенске владе на догађај; питању изношења питања Ријеке и поштовања Рапалског уговора пред Друштво народа, одласку срушене ријечке владе на територију КСХС; изјавама италијанске владе о обавезном извршењу уговора; стању после преврата у Риједи; доказима о припремама фашиста за напад на Ријеку; порукама Занелија југословенској влади; раду комисије за разграничење италијанске и југословенске територије (Ријека - Сушак); британски и француски ставови о томе (Контарини); италијанско-југословенски преговори на Конференцији у Ђенови и упутства за делегацију; питање извршења Рапалског уговора и Св. Маргаритске конвенције; потписивању у Риму 29. октобра италијанско-југословенског споразума и конвенција закључених у Св. Маргарити још априла 1922; покушају Италије да уђе у англо-француски савез; уласку фашиста у владу и изјави Мусолинија о спољној политици Италије према КСХС и Русији. (1922)

**Година:** 1919-1922.

**Врста документа:** извештај, уговор, преписка, меморандум.

**Језик:** српски, француски, енглески, италијански.

## 26 86 ИТАЛИЈА 1923-1928.

Материјали о:

- италијанској дипломатској акцији према Аустрији, Бугарској и Мађарској у циљу изоловања КСХС; италијанско-грчком спору око Крфа, надлежности Друштва народа и питању италијанске евакуације Крфа (окупираног 1923.); вестима о мобилизацији у Италији и припремама за анексију Ријеке; италијанској подршци ВМРО-а, доласку италијанског генерала Ђиордана у Ријеку; италијанско-југословенским односима и преговорима о решавању спорних питања; британском ставу о југословенско-италијанским односима; италијанском ставу о евентуалним изменама Нејског уговора; италијанско-бугарским односима и посети Калфова Риму; позадини промене италијанског посланика у Пољској (1923);

- унутрашњој и спољној политици Италије у I полугодишту 1924; Пакту пријатељства КСХС и Италије (текст Пакта) од 27. I 1924; односу Италије према приближавању Бугарске и Румуније; (1924)

- наводном тајном споразуму између Италије и Румуније; састанку Чемберлен-Мусолини и питањима које су покренули; (1925)

- писању италијанске штампе о Мусолинију, његовој унутрашњој и спољној политици; немачко-италијанским односима, питању Међусобног споразума; питању Тирола; ставовима италијанских емиграната о Мусолинију; италијанским ставовима о КСХС и Чехословачкој; италијанско-шпанском уговору и коментарима у британској штампи; италијанско-француским односима; утисцима о посети Р. Поенкароа Риму; односима у фашистичкој партији; финансијској ситуацији Италије; посети америчког министра финансија Мелона Италији; италијанско-румунском споразуму; политици Италије према Балкану; (1926)

- плановима Италије да осноје мрежу обавештајних агенција на Балкану; зајмовима Италији у САД и Великој Британији; југословенско-италијанским односима; заостравању изазваним Тиранским пактом (Албанија-Италија); препоруци А. Бријана да се реши спор преко Друштва народа; настојањима југословенске владе да дође до директних преговора; препорукама Велике Британије - Остина Чемберлена за правац директних преговора (међу осталим и пов. 682 од 19. XI 1927); упутства посланику Ракићу за разговоре са Мусолинијем; ратификовање Нептунских конвенција; италијанско-мађарском пакту пријатељства и војној конвенцији; заостравању односа између Италије и Француске и покушају договора са Немачком око Аншлуса и противуслуга; покушају италијанског новинара Ђ. Бодачија да организује групу у Албанији и Бугарској за атентат на краља Александра; (1927)

- италијанско-албанском уговору и британском ставу о томе (II Тирански пакт);

- наставку италијанско-југословенских преговора и потписивању Протокола о продужењу рока за отказ или обнову Римског пакта између КСХС и Италије; доласку Ружди беја у Италију и спољнополитичком курсу Турске посебно према КСХС и Балкану; протесту Мусолинија због оптужби на рачун Италије; француско-италијанском пакту; економској ситуацији у Италији 1928. године; југословенској мањини у околини Трста (Јулијска Венеција); акцијама фашиста против словенског живља у Трсту; школама југословенске мањине (Св. Јаков код Трста); антииталијанским демонстрацијама у Сплиту и Шибенику и званичном извињењу италијанском конзулу у Сплиту; фашистичким нападима у Задру; грчко-италијанском уговору и други материјали. (1928)

**Година:** 1923-1928.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-21-66 Албанија

## 27 87 ИТАЛИЈА 1929-1932.

Материјали о:

- гледишту Британаца о италијанско-југословенским односима и могућности наставка преговора; положају словеначке мањине (забрани књига на словеначком и сл.); југословенским напорима да се наставе преговори са Италијом о обнављању пакта пријатељства; држању Мусолинија и италијанској политици савеза са југословенским суседима (види извештај М. Ракића бр. 68), Чемберленовом гледиштима на те односе и стању у КЈ (види препис целокупне преписке о овом питању - пов. бр. 75 од 16. II 1929.);

- састанку Чемберлен - Мусолини у Фиренци, садржају сусрета (посебно оно што се тиче односа КСХС са Италијом); нападима на Југославију у итали-



јанској штампи (Љornale D'Italiја); италијанско-турским односима (састанак Тефик Руждија и Мусолинија); италијанско-грчким односима у време југословенско-грчких преговора у Женеви; прикупљању прилога за Бугарску у Италији; прекиду италијанско-француских преговора; суђењу и пресуди осморици младића из Истре, због инцидента код Пазина; гледишту Италије по питању ревизије међународних уговора; односу Немачке према италијанско-француским односима; италијанској пропаганди у Далмацији, јачању италијанског иредентизма, конгресима фашиста, скуповима студената у циљу јачања иредентизма у Далмацији и рад на италијанизацији Истре; инциденту у Шибенику; ставовима Италије по питању поморског разоружања; зајму Италије у Америци; (1929)

- колонијалним аспирацијама Италије и питању Далмације; италијанској кампањи против Француске (Посланство у Риму - пов. бр. 16 од 6. I 1930); спољнополитичком курсу Италије у циљу зближавања са Мађарском; италијанској пропаганди у Далмацији и италијанским аспирацијама на Далмацију и Црну Гору, италијанској акцији за ослобођење "Далмације"; хапшењу и страдању Југословена у Италији; плановима Италије да дођу до архива у Сушаку и Конзулата у Ријеци; исељавању Словенаца из Јулијске Венеције у унутрашњост Италије; забрани словеначког и хрватског језика у школама и цркви; предавањима Александра Марескотија о правима Италије на читаву Далмацију; изложба "Југословенски живаљ у Јулијској Крајини" у Београду и реакција на то италијанске иреденте за Далмацију; говорима Мусолинија, његовом садржају и карактеру, антифранцуској кампањи (у Фиренци и Милану); говори-ма Туратија, секретара фашистичке партије; одјеку француског наоружавања у италијанској штампи и јавности уопште; антијугословенским и антифранцуским демонстрацијама на универзитету у Барију и предаји фашистичке заставе бугарским и албанским студентима; судском процесу у Трсту против словеначких сељака оптужених да су радили за КЈ;

- приликама у Истри; променама у италијанској влади;  
- југословенско-италијанским односима по писању Манчестер Гардијана;  
- антијугословенским и антииталијанским демонстрацијама након извршења пресуде у Трсту 6. IX 1930;  
- италијанско-мађарском војном савезу из 1929;  
- италијанско-румунским односима и доласку Титулеска у Рим;  
- најави доласка Грандија за италијанског амбасадора у Лондону;  
- раду врховног фашистичког савета; (1930)

- суђењу члановима антиржимског (завереничког) друштва Алеанха Национале; унутрашњој политичкој ситуацији и Италији (пов. бр. 40 од 23. I 1931); италијанско-грчким односима - посети Вензелоса италијанском краљу и председнику владе; грчко-бугарским односима и сл; италијанском захтеву за зајмом у САД; Мусолинијевом обраћању америчкој јавности; ставовима Форин офиса о југословенско-италијанским односима у вези независности Албаније; Тиранском пакту и др.

- положају Хрвата и Словенаца у Јулијској Крајини, њиховом прогањању од стране фашиста и апелу Друштва народа; демонстрацијама против њих; активностима фашиста у Трсту, прогањању словеначких свештеника; (1931)

- пропаганди за Далмацију организованој у Италији (Комитет за далматинску акцију); раду Комитета у Трсту и италијанским аспирацијама на југословенску Далмацију; италијанским претензијама на Малту; јачању националистичког покрета на острву; италијанско-бриттанском сукобу интереса;

- разним акцијама профашистичких удружења у циљу јачања италијанске пропаганде у Далмацији (Задар, Ријека, Трст) и др.

- правцу италијанке спољне политике по одласку Грандија (министра иностраних послова) и реконструкције кабинета; инцидентима на Крку између домаћих и италијанских држављана - оптаната; припремама за царинску унију са Албанијом и др.

**Година:** 1929-1932.

**Врста документа:** извештај, говор, преписка, новински чланак.

**Језик:** српски, француски.

## 27 88 ИТАЛИЈА 1933-1935.

Материјали о:

- ставовима Мусолинија о италијанско-француским односима, подели интересних сфера између великих сила и - Чехословачкој, Мађарској и Југославији (изложено на Волтином конгресу у Риму децембра 1932. године); реакцијама италијанске штампе на писање Викама Стида; самом конгресу, делегатима, Мусолинијевим сугестијама Немачкој за политичко зближење; италијанско-југословенским односима по обавештењима француског Генералштаба и спољној политици Италије према Мађарској, Албанији, Бугарској и Француској; италијанској пропаганди за Далмацију; италијанско-југословенском заопштравању и настојању Италије у наоружању Бугарске, Мађарске и Албаније; италијанско-француским преговорима и италијанско-немачким односима; питању царинске уније Италије са Албанијом; ратним припремама у Јулијској Крајини; италијанској пропаганди против Југославије; италијанско-румунским односима и Мусолинијевим ставовима о Малој Антанти и Француској; писању британске штампе о спољној политици Италије; ширењу италијанске пропаганде (брошуре Е. Козелског "Слободна Хрватска") поводом суђења В. Мачеку; настојањима Италије да створи један нови "Балкански савез" (итало-турско-грчко-бугарски); италијанско-немачким односима односно размимоилажењу по питању Аншлуса и Мађарске; италијанско-руским преговорима и др. (1932)

- односу Италије према државама Мале Атанте, Мађарској и Аустрији (деловање савеза и ревизија уговора); потписивању Римских протокола између Италије, Мађарске и Аустрије (преписка, садржај, одјек); италијанској акцији против Балканског пакта; Мусолинијевим изјавама о евентуалном рату и плановима о рату са КЈ; односу Италије према Источном пакту; италијанској политици на Балкану и према Турској; односу Италије према француско-британским односима; немачко-аустријско-италијанском састанку у Фиренци; доласку италијанских трупа пред Драч; италијанским плановима за Абисинију; односу Италије према независности Аустрије (састанак Алонзи-Барту); ставу Мусолинија према убиству краља Александра I Карађорђевића и питању суђења Павелићу, Кватернику и Будаку у Италији (пов. бр. 967 од 26. XI 1934. године); ставу барона Алојзија о спољној политици и односу са КЈ, Француском и Аустријом;

- почетку рата у Абисинији (напад италијанских снага на Абисинију); посети Гембеша Италији и мађарско-италијанским односима; раду Друштва пријатеља Албаније и Македоније; (1934)

- Италијанима на Малти и нашим сународницима у Јулијској Крајини и на Малти; резултатима конференције у Стреси, праву на наоружање Бугарске,

Мађарске и Аустрије, заједничкој декларацији учесница и сл. (пов. бр. 327 од 17 IV 1935. године); новом италијанском посланику у Београду;

- ванредном заседању Савета Друштва народа по питању италијанско-абисинског спора као и односима Великих сила у вези са тим; заштравању односа између Велике Британије и Италије у погледу сукоба у Абисинији и надлежности Друштва народа; италијанско-турским односима и појачаним снагама Италије код Додеканеза проузрокованим држањем Велике Британије; италијанско-албанским односима (зајму Албаније у Италији); боравку Ђани Бај - Макориа, италијанског адвоката у КЈ и његова обавештења о спољној политици Италије; циљевима Италије у Абисинији; току преговора о решењу италијанско-абисинског сукоба, држању Француске; питање изласка Италије из Друштва народа; ставу осталих држава; могућности избијања италијанско-британског сукоба (разговор југословенског посланика са француским амбасадором у Риму); ставу италијанског краља према италијанско-абисинском сукобу; преговорима између Велике Британије и Француске о могућности војних мера на основу Пакта Друштва народа; италијанско-британским преговорима о Средоземном мору и могућности споразума; ставу Албаније о сукобу са Италијом;

- увођењу санкција Италији; одразу сукоба на стање у Италији, искоришћавању петролејских извора од стране Италије; споразуму Хор-Лавал о решењу сукоба; ставу Југославије и Русије о претњама Италије у случају ембарга на петролеум- односу Италије према Друштву народа; раду и закључцима Комитета Друштва народа за координацију санкција према Италији; примени одлука Комитета; одлукама Друштва народа о санкцијама према Италији (пов. бр. 1153 од 21. XII 1935. године); односу Француске, Велике Британије и Италије према плану Лавал-Хор; одговору владе КЈ Италији по питању санкција у складу са договором земаља Мале Антанте и Балканског споразума и други материјали.

**Година:** 1933-1935.

**Врста документа:** извештај, преписка, исечак из штампе, декларација, говор.

**Језик:** српски, енглески, италијански.

## 27 89 ИТАЛИЈА 1936-1937.

Досије: ИТАЛО-АБИСИНСКИ СУКОБ: ставови Италије о чланству у Друштву народа и Лавал-Хоров предлог за решење сукоба; мишљење италијанског војног изасланика о италијанско-абисинском сукобу; опсервације италијанског амбасадора у Лондону о италијанско-абисинском сукобу (пов. бр. 148 од 3 II 1936. године); очекивања Мусолинија да Е. Бенеш посредује по питању санкција; декларација етиопске владе у Друштву народа; заседање и извештај 13-горице експерата о предлогу Лавал-Хор; трговински односи Италије са санкционистичким државама; извештај о тешком економском и финансијском стању Италије; зајам Абисиније у Великој Британији; протести етиопске владе Друштву народа због бомбардовања; стање у Абисинији; долазак цара Селасија у Лондон; укидање санкција Италији и југословенско-италијански односи (пов. 930 од 21. VIII 1936. године); генеза итало-абисинског сукоба (извештај Друштва народа пов. бр. 1014 од 26. VIII 1936. године); питање анексије Етиопије.

Материјали о:

- економским односима Италије и Пољске (угаљ, челик, аутомобили); италијанском протесту против британског меморандума о узајамној војној по-

моћи; италијанском гледишту на британско-француски споразум; италијанско-немачком споразуму о Аустрији;

- конференцији држава Римског протокола у Риму (три нова протокола);

- генези ставова Италије по питању испоручења (екстрадиције) Павелића и Кватерника Француској или Југославији;

- приближавању Немачке и Италије и њиховом споразуму по питању Хабзбурга; италијанско-мађарским односима; питању побољшања британско-италијанског односа у Средоземном мору; југословенско-италијанским односима и спољној политици Италије (пов. бр. 1517 од 15. XI 1936. године);

- изјави грофа Ђана о унапређењу италијанско-југословенских односа и разговорима посланика Дучића са краљем, Мусолинијем и Ђаном; (1936)

- тешкој економској ситуацији у Италији; ставу Велике Британије према италијанско-југословенским односима и могућностима споразума две земље;

- преговорима КЈ и Италије (основама, карактеру, доласку грофа Ђана у Београд и потписивању споразума, садржају и самом тексту споразума, ставу Велике Британије о споразуму) - пов. бр. 475 од 26. III 1937. и пов. бр. 540 од 5. IV 1937. године;

- ставовима Италије о питању одрицања Мађарске војних клаузула Тријанонског уговора, Аншлусу, и сл.

- питању акредитива новог југословенског посланика у Риму у вези југословенског признања италијанске анексије;

- настојању Италије да питање Абисиније скине са дневног реда Друштва народа;

- односу Италије према грађанском рату у Шпанији; сусрету Мусолини-Хитлер; положају католичке цркве у Немачкој после конгреса у Нирнбергу; италијанском иступању из Друштва народа и др.

**Година:** 1936-1937.

**Врста документа:** извештај, декларација, споразум, преписка,, коминике.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Види I/1 Велика Британија - Центлменски споразум.

## 28 90 ИТАЛИЈА И ВАТИКАН 1938-1943.

Материјали о:

- тешком економском стању у Италији (последике спољне политике, посебно према Великој Британији); питању признања анексије Абисиније/Етиопије - разматрање стања у Абисинији у Савету Друштва народа (на енглеском предлог); наступу делегације Абисиније/Етиопије у Скупштини Друштва народа; актуелној ситуацији у Етиопији, ратним операцијама; договору Велике Британије, Француске и Италије о признању анексије, односно условима за признање;

- италијанским аспирацијама у Северној Африци; односу Италије према догађајима у Аустрији, према Шпанском грађанском рату и предлозима Велике Британије о заштити бродова у Средоземном мору; италијанско-француским преговорима (питању Туниса, Суецког канала, питању умешаности Италије у Шпански грађански рат, настојањима Француске да споразум веже за британско-италијански споразум); платформи за преговоре Немачке и Итали-

је, односу Италије према питању Судетских Немаца; доласку Немаца у погранични део КЈ и др. (1938)

- настојањима папског нунција за мирним решавањем сукоба и одржавањем једне мировне конференције са учешћем Пољске, Немачке, Француске, Велике Британије и Италије; мишљењу Ватикана о положају Италије и Шпаније (Ватикан); италијанско-британским односима, као и италијанско-француским и италијанско-југословенским односима; антииталијанским демонстрацијама у Албанији; италијанској политици на Балкану (Грчкој и Турској); мишљењу грофа Ћана о актуелној политичкој ситуацији у Европи; основама за италијанско-француске преговоре (Абисинске железнице, Цибути, Суецки канал, Тунис); италијанском гледишту на ситуацију у вези Данцинга; ставу грофа Ћана о југословенској политици неутралности према силама Осовине; италијанско-шпанским односима, питању међусобног споразума, ставу Шпаније према приступању силама Осовине; италијанско-немачким односима; настојањима Италије да се избегне рат и држању у кризи пред сам рат; питању неутралности у будућем рату; намерама Италије да нападне Грчку; ставу Италије по избијању рата; иселјавању Немаца из Јужног Тирола; италијанско-грчком споразуму о повлачењу војних снага из Албаније;

- доласку Бастијанија, новог амбасадора Италије у Велику Британију, предаји акредитива, Мусолинијевој поруци Британцима са посебним захтевима према Балкану; питању статуса Дарданела (сагласност Британије и Италије о одржавању Status quo; разговору Бастијанија и Субботића о односу Италије према сарадњи Немачке и Русије; антисемитизму у Италији; генези италијанских ставова према Немачкој и питању уласка у рат; (1939)

- рањавању Мусолинија приликом хапшења у време ослобађања Италије; питању враћања реквирираних бродова трговачке морнарице; питању учешћа делегације КЈ у Комисији за примирје (Армистиц); циљевима програма радио-станице Бари која је водила антијугословенску пропаганду; слању у Италију југословенске војне мисије ради прикупљања људи и организовања војног логора - базе у сектору Бари-Бриндизи; питању будућих односа Италије и Албаније; протестном збору у Великој Британији због неоптуживања за ратне злочине италијанског генерала Амбразија и Роате; Југословенима упућеним из Палерма у америчке војне базе у Африци и питање формирања Медитеранске комисије, односно Саветодавне комисије за Италију и питање учествовања КЈ у томе;

- Протокол о условима Примирја са Италијом и накнадним условима примирја. (1943)

Година: 1938-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, коминике, преписка, протокол.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## МАЂАРСКА

### 28 91 МАЂАРСКА 1920-1923.

Материјали о:

- стању у Мађарској 1920. године, жалбама Мађара на рачун српске окупационе војске у Баји;

- захтеву Мађара упућеном Великим силама за добијање помоћи у наоружавању због одбране источног дела државе од "бољшевичке опасности" и југословенском тумачењу тог захтева (скривеним намерама Мађара);

- мађарском односу према шовинистичким организацијама са деловањем у Мађарској и КСХС; деловању групе од 150 лица у Суботици, оптужених за антијугословенско деловање (Друштво за интегритет Угарске); војним припремама Мађарске на граници са КСХС; деловању банди које су у тајној вези са мађарским официрима; деловању тајних удружења за рушење Хортијевог режима и довођења Карла Хабзбуршког на престо; производњи оружја у Мађарској (Вајс-Манфред); (1920)

- агитацији против извршења Тријанонског уговора (Апоњи у САД); покрету за рестаурацију Хабзбурговаца; доласку Карла Хабзбуршког у два наврата (април, октобар) у Мађарску из Швајцарске, реаговању КСХС и Мале Антанте на то, одласку на захтев Хортија, као и ставу британске владе о томе; иницијативи југословенске владе Румунији, Чехословачкој и Италији за заједничко реаговање на питање рестаурације Хабзбурговаца, ултиматуму Чехословачке упућене Конференцији амбасадора у Паризу, реаговању Велике Британије и Француске и одласку Карла под претњом рата Мађарској од КСХС и Чехословачке;

- Телекијевој мисији у Западној Европи и САД у циљу сређивања стања у Западној Мађарској и евакуацији југословенске војске из области Барање и Баје; ситуацији након повлачења југословенске војске из Западне Мађарске и положају српског становништва и мерама југословенске владе у циљу њихове заштите (упутство М. Бошковићу, делегату у Комисији за репарације); раду Лиге за одбрану интегритета Мађарске (извештај А. Христића, секретара Лиге); питању евакуације Бургенленда од стране Мађарске и додели те области Аустрији (мировни уговор и Протокол из Венеције - текст); (1921)

- мађарској пропаганди у Шкотској; ноти КСХС Конференцији амбасадора по питању издржавања краља Карла Хабзбуршког и ноти британској влади у вези мађарског отпора у извршавању Тријанонског уговора; злостављању југословенских дипломатских, конзуларних и војних представника у Мађарској; развијању мађарске пропаганде у Великој Британији - Оксфордска лига (Свечана скупштина у Оксфорду);

- промађарској, прочешкој, румунској и југословенској пропаганди у Великој Британији и могућности развијања југословенске пропаганде у Великој Британији; (1922)

- стању у мађарској војсци и неиспуњавању војних клаузула Тријанонског уговора; питању опстанка Контролне савезничке комисије за Мађарску; писању британског дописника (Тајмс) о Мађарској - "Невоље Мађарске" и реакције Ситон-Вотсона на то; раду организације "Мађари који се буде"; мађарској агитацији у свету за ревизију Тријанонског уговора; меморандуму мађарске емиграције (Карољи, Јаси, Линдер) упућеног југословенској влади у Београду и Малој Антанти да им се помогне у циљу промене режима;

- Бетленовом путу у европске престонице и Лондон ради добијања једног интернационалног зајма са санирање економске кризе у Мађарској; граничним инцидентима на југословенско-мађарској граници; раду Оксфордске лиге за самоопредељење Мађарске; изјави Репарационе комисије о условима за добијање мађарског зајма; извештају грофа Бетлена у мађарском парламенту о боравку у Европи;

- војној ситуацији у Мађарској (поверљиви француски извештаји); мађарским репарацијама (расправа у британском Парламенту); третману Мађарске према оптантима; раду Контролне комисије у Мађарској, наоружавању Мађарске; мађарским односима са КСХС, осталим суседима и Малом Антантом (пов. бр. 412 од 18. IX 1923. године); говору Хортија за Велику Мађарску;

одразу деловања Стјепана Радића у иностранству; боравку руског владике из Житомира, Евлогија у Краљевини СХС и Мађарској; пристанку владе КСХС, у договору са владама Мале Антанте, на услове зајма Мађарској; изјави Финансијског комитета Друштва народа о зајму; набавци мађарског оружја у Италији и други материјали.

**Година:** 1920-1923.

**Врста документа:** извештај, преписка, протокол, меморандум, распис.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види I/7 Репарације.

## 28 92 МАЂАРСКА 1924-1927.

Материјали о:

- војним припремама у Мађарској; реакцији у Мађарској на долазак социјалиста на власт у Великој Британији; деловању мађарске опозиције у Америци и Великој Британији (гроф Карољи); реакцији на одлазак британског посланика Холера и деловању Веџвуда, представника британске Радничке странке у Мађарској; реализацији мађарског зајма; политичкој ситуацији у Мађарској, односима Бетлена и Хортија; везама мађарских и британских социјалиста;

- мађарској спољној политици - уговору са Турском, везама мађарских легитимиста и Стјепана Радића; војном буџету Мађарске, изради тенкова; деловању мађарских фашиста; неизвршавању војних одредби уговора о миру (извештај Контролне комисије у Мађарској); положају Југословена у Мађарској (пов. бр. 811 од 3. IX 1924. године); општем стању у мађарској, националистичким и ревизионистичким активностима, расположењу према немађарском становништву (војни извештаји); мађарско-совјетским односима и успостављању дипломатских и економских веза; прогону Јевреја у Мађарској; ревизији Печујског процеса; (1924)

- боравку и предавању грофице Карољи у САД; суђењу у Мађарској Михаилу Карољију, као државном непријатељу, жалби на основу члана 76 Тријанонског уговора и одбијању жалбе; мађарској пропаганди у иностранству, агенцијама, удружењима и јавним личностима у служби про Мађарске пропаганде (Велика Британија, Француска, Италија, Швајцарска, Ватикан, Шпанија, Пољска, САД, Аустрија, Бугарска, Немачка); (1925)

- боравку хабзбуршког принца Ота на шпанском двору ("Мађари и њихов краљ"); фалсификаторској афери у Мађарској; реаговању Мале Антанте; политичкој и економској афери;

- политичким активностима Беле Линдера, мађарског емигранта у Београду и његовом прогласу Савету Друштва народа; деловању мађарских легитимиста у свету; деловању милитантно-иреденистичких удружења у Мађарској (Савез друштвених удружења, Народни савез и шпијунска делатност Мађарске у земљама Мале Антанте); питање ревизије Тријанонског уговора; мађарско-југословенском аранжману о размени политичких криваца; прикупљању новца за мађарски ратни фонд; ширењу Пантуранизма у Мађарској (неговање мађарско-турских односа); потписивању трговинског уговора између Мађарске и КСХС и конвенција о разним питањима; опозицији у Мађарској-Кар (Независна национално-демократска странка); политичким и економским односима Мађарске и Русије (пов. бр. 498 од 9. IX 1926. године), као и са Бугарском, Аустријом и Немачком; настојањима Бетлена да се Ото Хабзбуршки и формално одрекне престола; (1926)

- мађарско-италијанским односима и питању склапања уговора са Италијом; писању хабзбуршког надвојводе Јосифа о Великом рату; реаговању КСХС на питање укидања Војне контролне комисије у Мађарској и предлогу Велике Британије да се та функција пребаци на Друштво народа; делегатима КСХС у Мешовитом мађарско-југословенском арбитражном суду; мађарским односима са државама Мале Антанте и питању мађарских мањина; промађарској пропаганди лорда Ротермира, ставу британске владе о томе; питању постављења мађарских војних агената у Лондону, Паризу, и др; меморандуму мађарске владе Савету Друштва народа за одобрење утrophка остатка зајма за продуктивне инвестиције; доласку сер Роберта Гауера у Будимпешту (председника Комитета за проучавање разних питања Средње Европе) и др. (1927)

**Година:** 1924-1927.

**Врста документа:** извештај, преписка, исечак из штампе, меморандум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 29 93 МАЂАРСКА 1928-1931.

Материјали о:

- давању помоћи за мађарске избеглице и промађарској делатности британског лорда Ротермира;

- афери са мађарским наоружањем (Св. Готхардска афера) - заплени оружја на мађарско-аустријској граници (Св. Готхард), меморандуму КСХС и Мале Антанте Друштву народа о томе, пореклу и путу оружја (Италија-Аустрија-Мађарска), интервенцији Друштва народа по том питању, уништењу оружја од стране Мађарске (пов. бр. 121 од 17. III 1928. године);

- питању ревизије Тријанонског уговора (захтев Мађарске и коментари у британском парламенту);

- мађарским односима са КСХС и Малом Антантом (изјава Бетлена Сандеј Тајмсу и извештај Посланства КЈ у Будимпешти); ставу Мађарске о могућности стварања економске заједнице земаља Средње Европе; сукобу Бетлена и мађарских легитимиста о питању избора краља; петицијама Друштву народа у погледу ревизије Тријанонског уговора; (1928)

- унутрашњој политичкој ситуацији; односима између Бетлена и Хортија и Хортијевој намери да се повуче; мађарским ставовима о промени режима у Југославији, међусобним односима, мађарским односима са Француском и суседима (пов. бр. 67 од 14. II 1929. године); јачању ревизионистичког покрета у Мађарској (пов. бр. 227 од 17. V 1929. године); мађарско-пољским односима (посета министра иностраних послова Залеског); хабзбуршком питању;

- мађарско-француским односима, посети Бетлена Паризу; мађарско-румунским односима; југословенским реакцијама на изјаве Бетлена о Малој Антанте и КСХС; мађарској политичкој емиграцији - Бела Линдер у Великој Британији; одјеку велеиздајничког процеса у Братислави; незадовољству политиком Бетлена у Мађарској; мађарско-британским односима; (1929)

- мађарским мањинама у суседним (наследним) државама; питању кандидатуре за мађарски престо (италијански војвода од Аосте и надвојвода Алберт Хабзбуршки); мађарским официрима - тајна ранг листа; писању мађарске штампе о наводном финансирању мађарске опозиције у Паризу од стране КЈ;

- третману мађарских власти према Југословенима; мађарско-италијанским односима - посети Бетлена Риму; мађарско-југословенским односима



(посета југословенског посланика у Мађарској Хортију и војног изасланика министру војном Гембешу);

- боравку Бетлена у Великој Британији на позив британске владе; мађарско-румунским односима и одјеку проглашења принца Карола за румунског краља у Мађарској; пропаганди и манифестацији за ревизију Тријанонског уговора; односима Мађарске и Ватикана; питању могућности доласка Отона Хабзбуршког за мађарског краља и рестаурацији Хабзбурговаца уопште (ставови Мале Атанте и Конференције амбасадора); српској православној цркви у Мађарској; политичкој ситуацији у Мађарској септембра 1930. (месечни извештај); (1930)

- истрази у КЈ у вези са мађарском помоћи хрватским терористима и протесту југословенске владе мађарској влади; мађарско-аустријским односима - посета Бетлена Бечу и други материјали.

**Година:** 1928-1931.

**Врста документа:** извештај, списак, преписка, новински чланак.

**Језик:** српски.

## 29 94 МАЂАРСКА 1932-1935.

Материјали о:

- тешкој финансијској ситуацији у Мађарској (мораторијум на иностране зајмове, узроци кризе и др.) и Аустрији; питању приступања Мађарске војној конвенцији између Италије и Албаније; новом министру иностраних послова Коломану Кањи и промени спољне политике ка Немачкој; тајним плановима Италије и Албаније с једне, и Италије и Мађарске (ушашка акција) с друге у вези напада на КЈ;

- реорганизацији легитимистичког покрета у Мађарској (Карољ Јосип); промађарској пропаганди у Великој Британији; мађарско-британском уговору о набавци угља; мађарској ревизионистичкој пропаганди; техничкој спреми мађарске војске; реакцијама на Мусолинијев предлог о царинског унији Мађарске и Аустрије и рестаурацији Хабзбурга; кријумчарењу оружја у Мађарској; (1932-1933)

- легитимистичком покрету у Мађарској и мисији грофа Зичија у Ватикану; мађарско-југословенским односима - међусобним односима, граничним инцидентима и тужби мађарске владе Друштву народа у вези са граничним инцидентима; посредовању Француске; мађарско-аустријским односима - посета аустријског канцелара Мађарској; (1934)

- захтеву Мађарске Друштву народа да се измене војне одредбе Тријанонског уговора (као што је то урађено у Немачкој); хапшењу служитеља Посланства у Будимпешти, Комадиновића (саслушање, нота мађарској влади, саопштење); путовању грофа Бетлена у Лондон; предлогу Централно-европског пакта; оснивању катедре за мађарски језик на факултету словенских студија; писању мађарске штампе о британској средоземној флоти у Јадрану; одјеку у Мађарској британског одговора примени пакта у вези са ревизијом мировних уговора; мађарском становишту према санкцијама Друштва народа према Италији и ситуацији у Европи насталој заоштравањем италијанско-британских односа и реакцији Велике Британије на њихов став (пов. бр. 918 од 9. XII 1935. године); оставци министра иностраних послова Кање; писању мађарске штампе о санкцијама према Италији; мађарском ставу о могућностима политичког

савеза са Италијом и Немачком (изјаве Кање чехословачком посланику - пов. бр. 1120 од 20. XII 1935. године); акцији легитимиста у Мађарској (Јанош Зичи);  
 - мађарско-аустријским односима (посета Гембеша и Кање Бечу); активностима мађарских студената у Европи и др.

**Година:** 1932-1935.

**Врста документа:** извештај, новински чланак, плакат.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 29 95 МАЂАРСКА 1936-1939.

Материјали о:

- политици Мађарске према Друштву народа у вези са ревизијом тријанонског уговора (чланак грофа Бетлена); променама у мађарској дипломатији (у Берлину, Паризу, и др.); одјеку у Мађарској на наименовање Идна за британског министра иностраних послова и смрти британског краља; смени на месту министра иностраних послова (Миклош Козма на место Кање); извозу жита у Италију из Мађарске; одјеку у Мађарској Хитлерове одлуке о отказу обавеза из Локарнског пакта (пов. бр. 533 од 20. IV 1936. године), реакцијама ревизионистичке лиге на то и др; лиферовању муниције из Италије за Мађарску; легитимистичком покрету у Мађарској и питању рестаурације Хабзбурга; одјеку промена британских ставова по питању санкција према Италији; садржају и значају Хортијеве посете Хитлеру (пов. бр. 1075 од 1. IX 1936. године); реакцији на италијанске победе у Абисинији; залагању Мусолинија за ревизију Тријанонског уговора; јачању немачког утицаја у Мађарској; резултатима Бечке конференције (Римски споразум);

- мађарско-италијанским односима - посета Хортија Риму, ревизионизму и југословенско-мађарским односима (разговор посланика у Риму са Хортијем); резултатима састанка Хорти-Шушниг и Хорти-Мусолини; (1936)

- деловању британско-италијанског споразума на Мађарску; питању наоружавања Мађарске; неуспелом десничарском пучу у Будимпешти; делегацији Мађарске на крунисању британског краља; питању опште војне обавезе и ставу Мале Антанте; активности мађарске владе у погледу ремилитаризације у Мађарској (активности мађарске владе); мађарско-немачким војним односима; мађарским мањинама у војним државама; ревизионистичким изјавама Лојда Џорџа; мађарским утицима о састанку Мусолини-Хитлер и јачању мађарско-немачких односа и земљама Средње Европе (Чешком, Аустријом); преговорима Мађарске и Мале Антанте (разговор Кање и Идна у Женеви); посети Кање и Дарањија Берлину (мађарско-немачки односи, мађарски односи са КЈ и Чехословачком); десничарским нападима на британског посланика у Будимпешти; мађарско-британским односима по извештавању мађарског посланика у В. Британији (1937)

- преговорима мађарске владе и банака о унутрашњем зајму; мађарском гледишту према осовини Рим-Берлин и немачким намерама према Чехословачкој и Мађарској (пов. бр. 504 од 26. V 1938. године); мађарском ставу о могућем немачко-чехословачком сукобу; унутрашњој и спољној политици Мађарске (разговор посланика са новим председником владе - Б. Имредијем); сузбијању десничарског покрета у Мађарској (списак екстремних странака); реконструкцији Имредијеве владе; односу Мађарске према Италији и Немачкој; питању заједничке мађарско-пољске границе; русинском питању, питању мађарске интервенције у циљу припајања Подкарпатске Русије; интервенцији

Немачке и Италије по том питању и неуспеху Мађарске; оставци министра иностраних послова Кање; (1938)

- посети министра Чакија Берлину - питање Чехословачке и грофа Тана Будимпешти (мађарско-италијански односи, мађарско-југословенски и мађарско-румунски односи); пољско-немачким односима; иницијативи регента Хартија за сазив једне међународне конференције за мир; мађарској ревизионистичкој пропаганди у Великој Британији; атмосфери у Мађарској пред почетак рата; састанку Чакија са Рибентропом; изјави Чакија о спољнополитичкој оријентацији Мађарске; преговорима о пропуштању страних трупа; преговорима са Румунијом о заштити мађарских мањина у Румунији и обрнуто; мађарском ставу о италијанској неутралности; мађарском ставу о неутралности у рату; мађарско-румунском споразуму о повлачењу војске са границе; мађарском мишљењу о решењу сукоба и др. (1939)

- доласку мађарског преговарача Вилмоша Бема у Лондон; британско-мађарским договорима; министру иностраних послова Јаношу Чакију; мађарској пропаганди у рату, писању мађарске штампе и сл. (1943).

**Година:** 1936-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

## МАЛА АНТАНТА

### 29 96 МАЛА АНТАНТА

Материјали о:

- потписивању споразума између Румуније и КСХС (какав је већ потписан са Чешком) и позиву Бенешу да дође у Београд; боравку мађарског политичара Телекија у Великој Британији и његовој агитацији против Тријанонског уговора и земаља Мале Антанте; експозеу Бенеша пред Конференцијом амбасадора о Малој Антанте и другим питањима; (1921)

- нападима мађарских и бугарских банди на Румунију; писању британског католичког листа о прогањању католика у државама Мале Антанте; писању британске штампе о Конференцији Мале Антанте у Синаји - "Проблеми Мале Антанте"; (1923)

- коментарима у британског штампи о конференцији Мале Антанте у Београду, посебно о објави југословенске владе о "Ријечком питању" (пов. бр. 22 од 22. 1. 1924. године); одјеку београдске конференције Мале Антанте у Румунији, француско-чешком савезу, односима са Русијом, јадранском питању и др; односу држава Мале Антанте и Русије (коментари у совјетској штампи о београдској конференцији и односима са свим државама, питању признања Совјетске Русије) и др. (1924)

- продужењу дефанзивног савеза између држава Мале Антанте; (1925)

- састанку Мале Антанте (13-15. мај) у Јоакимову (коминике о суштини постојања Мале Антанте - статус кво у Централној Европи); предавању Ситон-Вотсона о Малој Антанте у Бриселу; реаговању Мале Антанте на инцидент у Мађарској са наоружањем; (1927) договору југословенске владе са Бенешом о састанку Мале Антанте у Румунији; ставу Мале Антанте по питању рестаурације Хабзбурга; (1930)

- програму ванредног састанка Мале Антанте у Београду 1932. године;

- изјавама Б. Мусолинија о Малој Антанти (објављених у британској штампи); седницама Сталног савета Мале Атанте у Прагу (коминике са седница); потписивању конвенције између држава Мале Атанте и Русије и Турске о дефиницији напада; питању реаговања Мале Атанте на захтеве аустријске владе за наоружањем; (1934)

- преговорима о Дунавском пакту и односу Мале Атанте; састанку Мале Атанте у Женеви априла 1935. године и представци Форин Офису у вези споразума са Мађарском;

- заседању Мале Атанте на Бледу - коминике са заседања и исечци из штампе); ставу држава Мале Атанте и Турске о рату у Абисинији; посети принца Павла Букурешту и званичном саопштењу југословенске владе поводом писања немачке штампе о радикалној промени спољне политике; (1935)

- ставу Мале Атанте у вези доношења закона о успостављању опште војне обавезе у Аустрији;

- састанку кнеза Павла, Бенеша и краља Карола у Букурешту; ставу Мале Атанте о рестаурацији Хабзбурговаца; XI заседању Мале Атанте у Братислави (коминике); Мусолинијевим ставовима о Малој Антанти; односима Француске и Мале Атанте; питању заједничког протеста Мале Атанте у Берлину, као и Велике Британије и Француске;

- заседању Сталног савета Мале Атанте у Београду и Одлукама (нови локарнски пакт, Шпанија, немачко-чехословачки односи, пројекат уговора Мале Атанте са Француском и др.); преговорима са Мађарском, ставу Италије о сарадњи у Подунављу; ставу Велике Британије о сарадњи у Средној Европи; заседању Сталног савета Мале Атанте у Синаји и одлукама; састанку делегација држава Мале Атанте у Женеви (разматрање предлога Мађарске о споразуму); (1937)

- изјави румунског министра иностраних послова Петреску-Комнена, у име земаља Мале Атанте и Балканског споразума о британско-италијанском споразуму од 16. IV 1938. године; састанку Сталног савета Мале Атанте на Бледу (одлуке и коминике); току преговора са Мађарском о споразуму и др.

**Година:** 1921-1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, експозе, новински чланак, коминике.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Види КЈ, Чехословачка, Румунија.

## НЕМАЧКА

### 29 97 НЕМАЧКА 1921-1935.

Материјали о:

- састанку А. Бријана и Лојда Џорџа о питању окупације Рура; (1921)

- ситуацији у Руру - расправа у британском парламенту; ставу југословенске владе по питању повратка Хоенцолерна у Немачку; (1923)

- немачко-руским односима, дипломатском спору две земље и питању екстериторијалности руске трговинске агенције у Берлину; ноти немачке владе по питању 231. члана Версајског уговора, питању одговорности за рат, реакцији националистичких кругова и др. (пов. бр. 893 од 7. X 1924. године);

- немачкој ноти у вези прихватања учешћа на Конференцији у Локарну; (1925)

- питању држања Италије у случају "Аншлуса" (припајање Аустрије Немачкој); уредби о данским школама у Шлезвинг-Холштајну; немачко-руским трговинским односима и потписивању трговинског уговора о руском кредиту за набавке из машинске индустрије; потписивању немачко-руског политичког уговора 24. IV 1926. и реакцијама на тај уговор (пов. бр. 483 од 31. VIII 1926. године); питању разоружања у Немачкој (расправа у британском парламенту); смени команданта немачке војске, генерала Секта; пруском закону о поравнању са Хоенцолернима; (1926)

- положају Немачке, с обзиром на прекид британско-совјетских односа и посети Чичерина Берлину (пов. бр. 521 од 20. VIII 1927. године); питању Штреземанове посете Риму; немачким намерама у вези Рајнске области; (1927)

- финансијским проблемима Немачке и питању новог кредита; немачко-југословенским односима; новом министру иностраних послова и односима са Италијом; немачко-пољском уговору и његовом значају; ставу Немачке о новој влади у Француској (Тардије); (1929)

- стању у Немачкој након оставке Хилфердинга, министра финансија; покушајима преврата у Немачкој; тешкој ситуацији у Немачкој због противуречности у политици владе; последице изборног успеха националсоцијалиста; на јави доласка Бетлена у Берлин и др. (1930)

- Мусолинијеве сугестије за политику зближавања са Немачком; прогањању Јевреја у Немачкој; односу Велике Британије према Немачкој и наоружању; интервенцији Великих сила код Немачке по предмету немачке пропаганде авионима и радијом против Аустрије; немачко-пољским односима; разговору Хитлер-Понсе (Хитлеровим ставовима, о наоружању и војсци Немачке, Друштву народа, Сарској области, Аустрији и др.); (1933)

- немачко-пољским преговорима за закључење уговора о ненападању крајем 1933. године; немачко-француским односима (изјаве Фон Папена југословенском посланику у Берлину); значају немачко-пољског споразума као дипломатског маневра; немачко-југословенским привредним односима; економској кризи, бојкоту Немачке у САД и Великој Британији, Аустрији, Хабзбурзима и др. (разговор југословенског посланика са Хитлером); немачко-италијанским и односима између Ватикана и Немачке; немачкој политици према Аустрији; држању Немачке према актуелним политичким проблемима (Дунавском пакту, и др.); боравку Геринга у Београду; унутрашњој политичкој ситуацији у Немачкој; одразу немачко-пољских односа на Русију; односу Немачке према "Источном пакту"; састанку Хитлер-Мусолини у Венецији - извештај Ј. Дучића према изјавама фон Хаселта, амбасадора Рајха у Риму; ставу британског краља и председника владе о Хитлеру; став Немачке према Источном пакту и настојању Велике Британије да приволи Немачку за пакт и сл. (пов. бр. 641 од 3. VII 1934. године); руско-немачким односима; (1934)

- односу Немачке према Друштву народа, гарантном пакту за Аустрију или Источном пакту о немешању; ставу Немачке према Римском споразуму; одговору Немачке на италијанско-француску ноту о Источном пакту (Дунавски пакт); захтевима Немачке за поморским наоружањем; Геринговој посети Југославији; немачко-јапанском споразуму (тумачење); немачком ставу о италијанско-абисинском сукобу и примени санкција; сусрету немачких и италијанских државника у Минхену; декрету Цинцар-Марковића и Нојрата; положају Немачке у поморским преговорима у Лондону и др.

**Година:** 1921, 1923-1927, 1929-1930, 1933-1935.

**Врста документа:** извештај, преписка, експозе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**30 98 НЕМАЧКА 1936-1938.**

Материјали о:

- држању Немачке по питању нафтног ембарга, Аустрије и др; политици Немачке према Мемелу и држању мемелског парламента према Литванији; ставу Немачке према рестаурацији Хабзбурга; односима између Немачке и Италије; уласку Немачке у Рајнску демилитаризовану зону и предлогу Хитлера француској влади о новим споразумима (Нови Локарно са Француском и Великом Британијом, ваздухопловни пакт, нова демилитаризована зона и сл.); положају јеврејских избеглица из Немачке; немачким намерама у Аустрији; немачко-италијанским односима; немачко-британским односима и питању реакције Британаца на немачке ноте о Рајнској области; писању немачке штампе поводом дебате у британском парламенту о Немачкој и годишњице потписивања британско-немачког поморског споразума; немачком гледишту о покушајима Британије и Француске да утврде заједнички план за решење актуелних међународних проблема; немачком признању анексије Албаније; немачко-италијанском споразуму (значај); немачком отказивању појединих одредби Версајског уговора; одразу немачког и италијанског признања Франкове владе и немачко-јапанског споразума против Коминтерне у дипломатској јавности; британском предлогу о новом гарантном пакту и положају Немачке у томе; одразу говора Идна о међународним односима - британско-немачким, немачко-италијанским, Немачкој и питању колонија (говор др. Шахта); развоју британско-немачких односа - пов. бр. 1815 од 31. XII 1936. године; (1936)

- немачком гледишту о британско-италијанском споразуму од 2. I 1937. године; споразуму о избеглицама и доласку високог комесара Друштва народа у Београд и немачким избеглицама пољског држављанства у КЈ; југословенско-немачким односима (разговор југословенског посланика са Рибентропом); немачком ставу о ступању на снагу плана о контроли шпанских граница; британској и француској декларацији о Белгији; немачко-италијанским односима; значају изложбе у Дизелдорфу; планираном путу министра Нојрата за Југославију, Бугарску и Мађарску; посети Литвинова Лондону и настојању Немачке да искључи Русију из будућег гарантног пакта; немачко-белгијским односима - посети Бека Бриселу; немачко-канадским односима (разговору Хитлера, Геринга, Нојрата и Кинга); реакцији у Немачкој на разговор Чемберлен-Гранди у Лондону; Мусолинијевој посети Хитлеру (циљ); немачко-британским односима; унутрашњој политичкој ситуацији; јачању немачке војске; Хитлеровој изјави о колонијама; (1937)

- немачким плановима према Чехословачкој и могућим последицама; немачким коментарима на држање Велике Британије по питању Аншлуса и Чемберленовог говора у погледу гаранција Чехословачкој; општем расположењу у САД према Хитлеру и режиму у Немачкој; нацистичкој активности у Аустрији (поверљиви досије - коментари у штампи); подели интересних сфера између Немачке и Италије и посети Хитлера Риму; немачко-чехословачким односима и судетском питању; коментарима у немачкој јавности британске финансијско-привредне акције на југоистоку Европе; наоружавању Немачке; реакцији Ватикана на немачке ратне планове према Украјини и други материјали.

**Година:** 1936-1938.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види I/4 - Аустрију, Чехословачку и Опште материјале.

**30 99 НЕМАЧКА 1939-1943.**

Материјали о:

- односу Немачке према Друштву народа; немачким намерама према Украјини; немачко-британским односима и анти-немачкој (нацистичкој) пропаганди у британској и америчкој јавности; немачко-пољским односима; посети Рибентропра Пољској - питање Данцига, питање продужења Пакта о пријатељству; италијанско-немачким односима (социјално-економска питања); немачким припремама за колоније; спорним моментима у италијанско-немачком војном уговору; немачким захтевима према Пољској и односу Британије према томе; односу између Ватикана и Немачке; војној сарадњи Шпаније са Немачком и Италијом; немачко-француским односима; односима између Немачке и Русије; немачко-чилеанским односима и трговини Немачке у Јужној Америци;

- ставу Француске у питању Данцига и коридора (преписка са Рибентропом); коментарима у немачкој штампи о кредитима које Велика Британија даје земљама Југоисточне Европе за наоружање; коментарима Немачке на политику Британије и Француске према Пољској; атмосфери у дипломатским круговима у лето 1939. године; могућности британско-немачких преговора; немачком утицају у Финској (Аландско питање, долазак Халдера у Хелсинки); британском утицају у КЈ; немачко-југословенском односима и немачком пристиску на КЈ да иступи из Друштва народа; питању решења проблема око Данцига и могућности рата са Пољском; разговор немачког амбасадора у Лондону фон Билова и југословенског посланика); наредби немачким грађанима у Британији да се врате у Немачку; немачко-мађарским и немачко-румунским односима; италијанској иницијативи за смиривање ситуације; састанку Бурхарт-Хитлер; немачко-словачком војном уговору; немачко-руском трговинском уговору; концентрацији немачких трупа на пољској граници;

- немачко-совјетском пакту о ненападању и одјеку тог пакта у Европи; коментарима Немачке на понашање Пољака неколико дана пред рат; фактичком немачком присаједињењу Данцига и новим захтевима према Пољској (Познањ, Горња Шлезеја коридор); размени преписке на релацији Немачка - Француска - Велика Британија; Хитлеровим предлозима за споразум са Француском и Британијом; немачком нападу на Пољску и реакцији у Великој Британији; намерама Немачке по питању обнављања преговора са Пољском и Британијом;

- међусобним протестима Велике Британије и Немачке због прелета британских авиона преко Холандије; присуству немачких подморница у Средоземљу; Хитлеровим захтевима Пољској (преко Хендерсона); шпијунској афери са Фердинандом Мајзнером; немачким намерама према Балкану;

- проширењу ратних циљева у односу на Пољску; посети грофа Ћана Берлину; настојању Берлина да дође до преговора са Француском и Великом Британијом;

- односима између Русије и Немачке (изјаве саветника немачког посланства у Букурешту); општој политичкој ситуацији у Немачкој (пов. бр. 1888 од 22. XI 1939. године); гледишту Берлина на холандско-белгијску акцију за мир; намерама Русије и Немачке према Скандинавским државама и др. (1939)

- немачким коментарима о говору грофа Тана; преговорима између француске, британске и немачке опозиције; немачким покушајима за закључење мира; италијанско-руским односима по Рибентропу; немачком ставу према случају "Алтмарка"; немачко-совјетском привредном споразуму (од 11. II 1940); италијанским ставовима о немачким плановима за мир; британском ставу по питању преговора за мир; састанку Мусолини-Хитлер (коментарима у дипломатској јавности); састанку Немачке, Италије и Велике Британије у (италијанско виђење);

- уласку Немаца у Данску и Норвешку; намерама Немачке на Балкану (изјаве Папена, Сарацоглуа); Хитлеровим покушајима да дође до зближавања Москве и Рима; немачком објављивању пољских докумената (са циљем да разоткрије Рузвелтове намере у рату); Шахтовом плану за економску поделу Европе; немачким условима за мир Француској; могућностима за мир Немачке са Британијом; британском бомбардовању Берлина; немачким ваздушним нападима на Велику Британију; циљевима Рибентроповог пута у Рим; немачким намерама у Румунији (обука војске); духовном расположењу у Немачкој; изјави Маврудиса о немачким ратним циљевима на Балкану и др. (1940)

- немачком повлачењу у Русији; стању у Немчкој (морал, исхрана, Берлин); преговорима Нојбахера и разних балканских држава; стању у Берлину; стању на фронту, британски билтен о немачкој политици у југоисточној Европи и др. (1943)

**Година:** 1939-1940, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види Велику Британију 1939 - АЈ-341-3-13-16.

## ПОЉСКА

### 30 100 ПОЉСКА 1921-1938.

Материјали о:

- излагању Лојда Џорџа о држању Пољске у Шлеском питању (1921); монархистичким тежњама у Пољској (1926); руској западној граници; пољско-литванским односима (због Вилна), Мемелу, пољском коридору и ставу Немачке о томе;

- уговору између Пољске и Чехословачке о помирењу и арбитражи -уговор (1928); доласку Залеског за амбасадора у Лондон; пољско-немачком трговинском уговору и др; посети Грандија Пољској (1930); пољско-италијанским односима - пут помоћника министра иностраних послова у Рим (1933);

- циљевима италијанске политике према Пољској (пов. бр. 395 од 18. В 1934. године); пољској реакцији на позив Италије и Француске да се Пољска придружи Гарантном пакту за Аустрију;

- пољско-мађарским односима; британско-пољским односима (британски став према Немачкој и сл.); односу Пољске у актуелној политичкој ситуацији (Источни пакт, В. Британија, Средња Европа, француско-руски односи); пољско-француским односима поводом посете Бартуа Варшави; спољној политици Пољске; пољско-немачким односима; пољско-чехословачким односима (Бенешово гледање на пољску спољну политику); (1934)

- пољско-француским односима, Источном пакту, савезу са Француском, односу Пољске према Русији и Немачкој и др. (пов. бр. 239 од 15. III



1935. године); пољско-румунским односима (разговор Бека и румунског посланика); посети Бека Берлину (питање продужења немачко-пољског пакта, Данциг и др.); писању пољске штампе о итало-абисинском сукобу и ставу Велике Британије о томе; (1935)

- аустријско-пољској трговини (брашно, цинк); најави посете Бека КЈ; ставу Бека о рестаурацији Хабсбурговаца; санкцијама Друштва народа; пољско-немачким односима; посети Бека Лондону - писању пољске штампе; (1936)

- пољском ставу према Комитету за немешање у Шпански грађански рат; ставу пољске владе према абисинском питању; британско-пољском преговорима за продужење споразума о угљу; (1937)

- односу Пољске према идеји "Новог Локарна"; пољско-француским односима; посети Делбоса Варшави; пољској спољној политици; односу са суседима, посебно према Совјетској Русији и Чехословачкој; односу Пољске према британско-италијанском споразуму; пољско-литванским односима (пов. бр. 357 од 6 IV 1938. године); пољско-италијанским односима - посета Бека Риму; унутрашњој ситуацији у Пољској; преговорима у Великој Британији за закључење зајма за електрификацију Пољске; питању Поткарпатске Русије - однос Пољске, Немачке, Мађарске и Румуније;

- односу Пољске према Јеврејском питању; пољско-руском споразуму; захлађењу односа између Румуније и Пољске; немачко-пољским односима и предлозима за решење међусобних проблема - коридор и др и платформи за састанак Бек-Хитлер и други материјали.

**Година:** 1921, 1930, 1933-1938.

**Врста документа:** извештај, преписка, уговор.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Види Немачка АЈ -341-30-97-98.

## РУМУНИЈА

### 30 101 ПОЉСКА 1939-1943.

Материјали о:

- немачко-пољским односима (украјинско питање, Мемел, Данциг) крајем 1938. године; посети Ј. Бека, министра иностраних послова Хитлеру (питање Данцига) - састанак у Берхтесгадену; британско-пољском споразуму о огачењу поморског наоружања;

- британско-пољским односима; посети Бека Великој Британији - јеврејско питање (исељавање Јевреја из Пољске); изјави гаранција Пољској Невиле Чемберлена; питање учешћа Русије у давању гаранција Пољској и Румунији; пољско-румунским односима и доласку Гафенка у Пољску; предлозима Немачке Пољској након присаједињења Мемела, регулисању међусобних односа (пов. бр. 423 од 26. IV 1939. године); пољском тумачењу немачких претњи;

- британском ставу према Русији; пољско-румунском савезу; отказу пољско-немачког споразума из 1934; пољско-руским преговорима о закључењу пакта; тумачењу Италије и Јапана о пољско-немачком споразуму; наоружавању Пољске; маневрисању немачких трупа у близини границе и пољским реакцијама; ситуацији у Данцигу (Гдањск); француском ставу према могућем сукобу и питању помоћи Пољској; погоршавању односа између Немачке и Пољске; италијанском ставу о ситуацији у Пољској;

- одјеку вести о совјетско-немачком пакту о ненападању у Пољској и држању пољског амбасадора из Берлина у Варшави; ставу Пољске према Русији; британском одговору Немачкој о Хитлеровим предлозима о Пољској; мобилизацији у Пољској крајем августа; демаршу пољског амбасадора након напада на Пољску код британске владе да Велика Британија изврши своје обавезе према Пољској; изјаве Невила Чемберлена у вези са нападом на Пољску;

- немачком бомбардовању Пољске 1. IX 1939; ставовима пољског посланика у Бриселу о предратној ситуацији, немачко-пољским односима, улози Велике Британије и Француске и др. (пов. бр. 1349 од 12 IX 1939. године); разматрању развоја међународне ситуације у вези са немачким нападом на Пољску (Ружди Арас, посланик Турске у Лондону); оружаном сукобу Пољске и Немачке (извештај ПО МИП-а);

- држању Пољске у вези са британско-руским односима; доласку пољске владе у Велику Британију у званичну посету; (1939)

- званичној публикацији пољске владе у избеглиштву о стању у Пољској, Немачкој и руској окупационој зони са званичним документима из 1939. и 1940. године; (1941)

- формирању нове владе Станислава Николајчика;

- руско-пољским односима (пов. бр. 999 од 29. XI 1943. године) и др.

**Година:** 1939, 1941, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, публикација, новински чланак.

**Језик:** српски, француски, енглески.

### 30 102 РУМУНИЈА 1919-1930.

Материјали о:

- стању у Румунији 1919; доласку председника владе Румуније у Лондон да тражи кредит за обнову земље; румунско-југословенским односима 1920. године; стању у Торонталског жупанаји и отпору југословенској окупацији;

- веридби регента Александра са румунском принцемом; (1920)

- значају питања пролаза из Црног мора у Средоземно за Румунију и односу Румуније према питању рестаурације Хабзбурга у Мађарској; протесту Румуније против ревизије уговора у Севру и интервенцији код британске владе против Бугарске; протесту Румуније против предлога британског делегата у Дунавској комисији о питању Бердапа; комунистичкој агитацији у Румунији и Југославији; конвенцији о одбрамбеном савезу између Румуније и Југославије потписаној јула 1921; доласку Јонескуа у Лондон, односу Румуније према питању Западне Мађарске (Бургенланд);

- значају измена уговора у Севру за Румунију и Грчку; саветовању краљева КСХС и Румуније грчком краљу Константину И да абдицира; унутрашњој политици Јона Братианија; (1922)

- доласку Винтиле Братиана, румунског министра финансија у Лондон ради узимања зајма (пов. бр. 274 од 14. VII 1923. године); (1923)

- посети румунског краљевског пара и министра иностраних послова Дуке Лондону и питању румунског зајма, наоружавања и Бесарабији (меморандум руској влади о питању Бесарабије); стању у Румунији (мишљење руског посланика Раковског); руско-румунским односима у вези Бесарабије; (1924)

- доласку румунске делегације у Лондон у циљу решавања питања ратног дуга Великој Британији и Аустралији; америчком аранжману Румунији за решавање питања ратног дуга; (1925)

- абдикацији принца Карола I; питању мораторијума на ратне дугове Румуније у Великој Британији; могућностима заједничког деловања против комунистичке акције земаља Мале Антанте (Конференција полиције Мале Антанте); политичком прегруписавању у Румунији; новом изборном закону; румунским мањинама у КЈ; питању продужења румунско-пољског дефанзивног уговора и обнови, као и реакцији Русије; (1926)

- промени реда наслеђа на румунском престољу; посети Миронскуа, министра иностраних послова, Лондону, румунско-британским односима, румунско-мађарским односима, оптантима и др. (1929).

**Година:** 1919-1930.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, румунски.

**Напомена:** Види АЈ-341-29-96 Мала Антанта.

### 30 103 РУМУНИЈА 1933-1943.

Материјали о:

- стању у Бесарабији; питању повратка краља Карола II у Румунију; (1927-1930)

- потписивању конвенција и споразума између Румуније и КЈ; (1933)

- доласку Титулескуа у Лондон; посети румунског краља Београду; извозу нафте из Румуније у Италију; програму румунске либералне партије Ђорђа Братијана и румунско-руским односима; румунско - југословенским односима; доласку Милана Стојадиновића у Букурешт и потписивању споразума о економској сарадњи ("петролеумски споразум"); ситуацији у Румунији у октобру 1937. године- парламентарни избори (извештај) и др. (1937)

- политичкој ситауцији у Румунији почетком 1938. доласком Гогинове владе на власт; ставу Румуније према могућем рату због Чехословачке; посети Татареска Великог Британији;

- румунско-турским односима - путу краља Карола у Цариград и претпоставкама о циљевима те посете;

- румунско-руским односима; извозу румунског жита у Велику Британију; наоружавању Румуније; циљевима посете румунског краља Карола Великог Британији (русинско питање, извоз жита, кредити за наоружање, писање румунске штампе); румунско-немачким односима, посети краља Карола Немачкој и сусрету са Хитлером и Герингом; румунско-мађарским односима, русинском (рутенском) питању и мађарским и пољским активностима у вези са тим; односима Румуније и Бугарске - гранични догађаји; ситуацији у земљи изазваној деловањем Гвоздене гарде и убиством Кодреана и његових другова; резултатима Братијанове посете Берлину; ситуацији у Румунији крајем 1938. године; румунском зајму у Великој Британији; плановима за поделу Рутеније између Пољске, Мађарске и Румуније;

- економским односима Румуније и Немачке и трговинском споразуму између две земље и немачкој економској делегацији у Румунији; британским и француским гаранцијама Румунији; сусрету Гафенко-Хитлер; програму румунске владе у вези са међународном ситуацијом у Европи (пов. бр. 411 од 24.

IV 1939. године); резултатима посете Гафенка Лондону; закључењу зајма за Румунију у Великој Британији и трговинског аранжмана између две земље;

- посети Гафенка Атине и Анкари; британским гаранцијама балканским државама; одласку краља Карола у Турску; мобилизацији у Румунији; реакције Француске на понашање румунске владе (под утицајем Немачке) према пољској влади; убиству председника владе Калинеска и јачању утицаја Гвоздене гарде под утицајем Немачке; потреби побољшања односа са Русијом; завери против краља Карола; (1940)

- стању у Румунији 1943: опису стања које је дао Михаел Антонеску од уласка у рат до 1943, са намером да ступу у контакт са савезницима; стању у Букурешту и другим градовима; економском стању; ставу Румуније према Тројном пакту; држању краља Михаја и бившег краља Карола; војној и спољно-политичкој ситуацији Румуније; односу према Русији и могућности руске окупације.

**Година:** 1933, 1935-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, изјава.

**Језик:** српски, немачки.

## РУСИЈА

### 31 104 РУСИЈА 1919-1926.

Материјали о:

- признању привремене руске владе у Омску од стране владе КСХС; војним акцијама адмирала Колчака;

преговорима О' Грејдија, посланика из Радничке странке Велике Британије и Литвинова, совјетског делегата, коментарима у штампи и ставу Лојд Џорџа, позадини тог сусрета и др; питању сакупљања српских добровољаца за Дењикинову војску и др. (1919)

- одјеку у Великој Британији вести о организацији Вренгелове војске у КСХС од руских избеглица и демантију од стране југословенске владе; раду Савезничке експертске комисију за утврђивање принципа за аранжман са Совјетском владом;

- питању издржавања руских избеглица код нас од стране британске државе; предаји руских царских инсигнија Британском музеју; визама за руске избеглице; (1922)

- стању у Русији 1923. године (антикомунистичком покрету у Бесарабији, Украјини, положају цркве, судству, политичкој ситуацији др.); наименовању Раковског за совјетског трговинског изасланика у Великој Британији (уместо Красина);- ставу Русије према КСХС, захтевима С. Радића за помоћ, укрштању интереса Русије и Велике Британије у Пољској, Мађарској и Турској (извештаји руских дипломата у Турској, Немачкој и Пољској); одјеку вести о намери југословенске владе да успостави одређене контакте са Русијом (1923);

- формирању Балканског одсека при Комесаријату за спољне послове СССР-а; боравку председника Рикова у Берлину; руским спољнополитичким плановима, посебно на Балкану (представник Русије у Аустрији Левицки); тајном састанку Едуара Ериа са Раковским; стању у Русији половином 1924. године - извештаји из Финске; (1924)

- питању предаје Врангелове флоте Совјетској Русији; извештају делегације Велике Британије на Генералном конгресу Радничких унија у Русији (о стању у Русији - политички заробљеници, ратни комунизам, НЕП, црвена армија, социјалне прилике, просвета и др. - пов. бр. 91 од 9. III 1925.године); регулисању британског потраживања у Русији Декларацијом о признавању потраживања као додатку Англо-руском трговинском споразуму (прилог - споразум из 1921. године); питању имовине наших држављана у Русији (1925);

- изјави Винстона Черчила о руским ратним и приватним дуговима; плановима за болшевичко деловање у КСХС и појачаној болшевичкој делатности у Средњој Европи; економском стању и економском систему у Русији (извештај британских политичара који су били у Русији); унутрашњим политичким превирањима у Русији и руско-пољским односима; потреби успостављања дипломатских и трговинских веза између Русије и Југославије (СССР и КСХС) - писање совјетске штампе - пов. бр. 647 од 20. XII 1926.

**Година:** 1919-1926.

**Врста документа:** извештај, преписка, трговински споразум.

**Језик:** српски, енглески.

### 31 105 РУСИЈА 1927-1938.

Материјали о:

- болшевичкој пропаганди и потреби успостављања дипломатских односа између КЈ и Русије (разговор лорда Чилстона и југословенског посланика у Бечу); потписивању трговинског уговора између Русије и Турске; руском "непријатељском" деловању у Великој Британији и Европи; прекиду дипломатских односа Русије и Велике Британије; покушају Русије да обнови односе и ставу британских политичких странака о томе; (1927-1929)

- утисцима југословенских репатрираца о стању у Русији; економско-политичком деловању Коминтерне, деловању "Сосиет Балканик"; унутрашњој и спољној ситуацији Русије (пов. бр. 724 од 22. VIII 1930. године); одржавању VI конгреса свих совјета; комунистичкој агитацији међу југословенским исељеницима у Канади; 1930-1932

- руско-француским односима и ратификацији Пакта о ненападању; совјетско-немачким односима (састанак Хитлера са руским амбасадором); односу Русије према немачко-пољском споразуму и међународној ситуацији 1934. године; потреби уласка Русије у Друштво народа и признању Русије - извештај југословенског посланика у Паризу; (1934)

- захтеву Русије за зајмом у Великој Британији; појачаној комунистичкој агитацији против КЈ, деловању комунистичких вођа у Аустрији и др; питању руско-румунских односа и преговора о пролазу руске војске преко румунске територије; руско-јапанским односима; односу Русије према санкцијама Италији;

- пролазу руског наоружања за Шпанију кроз мореузе (извештаји обавештајне службе); разговору делегата при Друштву народа И. Субботића са совјетским амбасадором у Риму, Штајном (италијански члан делегације при Друштву народа) - о Хортијевој посети Риму, француско-руским, француско-немачким, немачко-јапанским односима, стању у Италији и италијанско-немачким односима; (1936)

- односу Русије и Румуније према француско-турском спору о санцаку Александрету;

- подржавању легитимистичког покрета у Аустрији од стране Русије; (1937)

- питању руске помоћи Кини против Јапана; одјеку совјетског предлога у Великој Британији о конференцији 4 демократске велике силе и други материјали. (1938)

**Година:** 1927, 1929-1938.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак.

**Језик:** српски, енглески.

### 31 106 РУСИЈА 1939-1943.

Материјали о:

- спољнополитичком положају Русије у односу на немачке немере према Украјини и руско-британским односима; односима Западних сила и Русије у вези са положајем Балтичких држава и намерама Немачке у вези њих; руско-италијанским и југословенско-италијанским односима;

- француско-британско-руским преговорима о склапању политичког и војног споразума о сарадњи и гаранцијама Пољској у случају рата, току и прекиду преговора;

- гледишту Москве о југословенско-бугарским односима;

- неутралности Русије након напада Немачке на Пољску;

- току преговора Русије са Француском и Великом Британијом и обиму руско-немачког пакта о ненападању и питању руске политике према Балкану (разговор Мајског и Субботића) - пов. бр. 1372 од 11. IX 1939. године); руским намерама према Балтичким земљама, Бесарабији; предлогу о турско-руским преговорима о споразуму; ставу Руждија Араса о потреби обнављања дипломатских односа Русије и КЈ; наводном постојању тајног руско-немачког споразума; ставу Литваније према заузећу Пољске и намерама Русије према балтичким земљама и Бесарабији; уласку руских трупа у Пољску и захтеву да се затворе Дарданеле (одговор руског амбасадора на питања француске владе);

- руско-немачким односима и питању померања руско-немачке демаркационе линије у Пољској; намерама Русије према Румунији; руским захтевима од Финске;

- сугестијама Француске Румунији да успостави добре односе са Русијом и по цену Бесарабије;

- току руско-турских преговора и ставу Велике Британије и Француске према томе;

- садржају руско-литванског уговора; потписивању руско-британског трговачког аранжмана; питању намера Русије на Балкану и наводној подели сфера између Немачке и Русије; руско-финским преговорима; сумњи о постојању тајних клаузула у руско-немачком пакту;

- стању у Русији; преговорима Турске и Русије и разматрању политичке ситуације у Русији од стране турских политичара; привредној делегацији Русије у Берлину; руској политици на Балкану; совјетској иницијативи за споразума са Јапаном; руској политици према Финској и Турској и почетку руско-финског сукоба; совјетским намерама на Балкану и утиску руског амбасадора о држању Југославије у сукобу; (1939)

- руском извозу из САД и увозу у Немачку; прекиду дипломатских односа СССР-а са Белгијом, Норвешком и Југославијом;

- писању америчке штампе о руско-немачком сукобу; ставу наше владе о немачко-руском сукобу; питању обнављања дипломатских односа; декларацији југословенске владе поводом немачког напада на СССР; успостављању дипломатских односа између Русије и КЈ; совјетско-југословенском пакту о ненападању (текст); преузимању дужности М. Гавриловића у Москви;(1940)

- југословенско-руским односима, ставу Русије према Југославији и југословенској влади, послератном уређењу и сл. (разговори Мајски-Субботић 8-23. VII и преписка);

- одразу Стаљиновог говора о борби до последње капи крви против фашизма; англо-руског пакта за заједничку акцију против Немачке; руско-чешкој алијанси у британској штампи); (1941)

- руској политици према Румунији и Бугарској; притиску Русије на Турску да уђе у рат; руским претензијама на Балкан; послератним плановима Русије; наоружавању Турске; Средоземној комисији и њеним задацима (чланак Богомолова); извештаји из Посланства у Анкари; предаји акредитива амбасадора Русије при влади КЈ - Николаја Новикова; спремању руске војске за нову офанзиву и др.

**Година:** 1939, 1941, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, штампа, декларација, споразум.

**Језик:** српски, енглески, руски.

**Напомена:** Види I/5- Антидржавна делатност, о комунистичкој делатности против КЈ, о односима Русије и Велике Британије. Види I/4-1 Велика Британија, Немачка AJ-341-30-98-99.

## СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ И ПРЕКОМОРСКЕ ЗЕМЉЕ

### 31 107 САД И ПРЕКОМОРСКЕ ДРЖАВЕ

Материјали о:

- претресу у америчком сенату о уговору о миру са Немачком; промени на месту државног секретара за иностране послове (Бекбриџ Колби); личности Џона Крена (син Ричарда Крена), секретара председника Чехословачке Масарика и бугарофила; атмосфери и кандидатима за избор америчког председника 1924;

- политичкој ситуацији у Централној Америци, положају Панаме у односу на САД, напорима јужноамеричких средњоамеричких држава да се тајним савезом одупру утицају САД, односима САД и Јапана и сл. (1927)

- америчко-британским поморским односима (историјски поглед) и преговорима Велике Британије и САД по питању поморског разоружања - сусрет Хувер-Мекдоналд; (1929)

- америчко-француским односима и посети Лавала САД (1931)

- настојању САД да преко Велике Британије утиче на европску политику по питању Аустрије; (1934)

- став САД према итали-абисинском сукобу (политичког руководства и јавног мњења) и према француско-британском плану за решавање кризе; (1935)

- став САД по питању ембарга на нафту; предлогу америчког председника Рузвелта за одржавање конференције америчких држава у Буенос Аиресу ради одржања мира;

- приближавању САД Великој Британији; Рузвелтовој посети Канади у време предизборне кампање;

- јапанско-немачким односима, могућем савезу и ставу САД о томе; (1936)

- Извештаји и преписка о ситуацији у Јапану 1936: јапанско-кинеском сукобу; операцијама Јапана у Кини; јапанско-немачком споразуму против бољшевизма; јапанско-италијанским односима; јапанском ставу о међународној ситуацији у Европи и свету; (1936)

- питању француских ратних дугова у САД; иницијативи Рузвелта за савивање једне европске конференције ради решавања економских проблема и питања ограничења наоружања; америчко-белгијским односима (посети Ван Зеланда САД-у); иницијативи Рузвелта за решавање сукоба на Далеком Истоку; писању америчке штампе о посети Стојадиновића Лондону;

- току рата у Кини 1937. (саопштење јапанског амбасадора) и савезу Јапана и Италије; (1937)

- гледишту америчких званичних кругова о ситуацији у Европи (пов. бр. 24 од 8. I 1938. године); кандидатури Кордела Хала за Нобелову награду за мир;

- ставу САД према јапанско-кинеском сукобу и признавању Абисиније; говору председника Рузвелта приликом редовног отварања Конгреса почетком 1938. године; гледиштима влада САД-а и Чилеа на Аншлус; америчко-чехословачким односима; одјеку Минхенског споразума у САД; јапанско-италијанско-немачким односима; (1938)

- изјави солидарности америчких држава на конференцији у Лими (против напада неке ванамеричке силе); односима САД са Француском и Великом Британијом у питањима могућег рата у Европи и Далеком Истоку; Рузвелтовом предлогу Хитлеру о сузбијању ратне опасности економским концесијама; разговору посланика Субботића са америчким амбасадором у Лондону, Кенедијем о ситуацији у Европи и ставовима САД о томе; изјавама неутралности према могућем сукобу; америчком отказу трговинског уговора са Јапаном; апелу Рузвелта Хитлеру и пољском председнику Мушчицком са предлозима могућих решења сукоба; реакцији Јапана на немачко-руски пакт о ненападању; реакцији америчке владе на рат у Европи; најави промене спољнополитичког курса Јапана; јапанско-руском примирју; разговору са америчким послаником у Француској; држању САД у европском сукобу, питању Закона о неутралности и сл; америчко-јапанским односима (пов. бр. 1880 од 22. XI 1939. године); измени америчког закона о неутралности; писању америчке штампе у САД о догађајима у Европи; антикомунистичком ставу Јапана;

- агреману за новог перуанског посланика у Београду; (1939)

- америчко-јапанским односима у светлу нових околности на Далеком Истоку (пов. бр. 26 од 8. I 1940. године); држању САД према руско-финском сукобу; ставу Аргентине према европском рату; економском развоју Чилеа; америчко-британским односима у вези са британским мерама економске блокаде; америчким председничким изборима; мисији Самнера Велса у Европи, пре свега у неутралним државама Европе (пов. бр. 295 од 1. III 1940. године); боравку Велса у Риму, Лондону и одговору југословенске владе на Велсове предлоге о састанку Међуамеричког комитета неутралности у Рио де Жанеиру; реакцијама Немачке на мисију Самнера Велса и резултатима његове миси-



је у Европи; америчкој реакцији на напад Немачке на Норвешку и Данску; реакција САД на могућност уласка Италије у рат; изјави неутралности Бразила у сукобу Немачке и Велике Британије; одржавању панамеричке конференције у Хавани; америчкој помоћи Великој Британији; новом избору Рузвелта и најави његове спољне политике; односу САД према Тројном пакту и др; (1940)

- спољној политици Чилеа (1942); смени америчког амбасадора при Двору КЈ (Керк-Бидл); позицији владе Уругваја у вези са изгадњом УН и др. (1944)

**Година:** 1920, 1924, 1927, 1929, 1931, 1934-1940, 1942-1944.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

## ФРАНЦУСКА

31 108

### ФРАНЦУСКА

Материјали о:

- политичком стању у Француској почетком 1926. године, статусу Бријанове владе; финансијском стању у Француској; француско-немачким преговорима - сусрету Штреземан-Бријан и одјеку у британској штампи; писању британске штампе о потписивању уговора о савезу између КСХС и Француске; ставу Остина Чемберлена о овом споразуму и могућностима преговора КСХС и Италије; посредовању Чемберлена у преговорима између Италије и КЈ, одразу француско-југословенског споразума на ток споразума са Италијом, Мусолинијевом ставу и сл; преговорима Француске и њених савезника (Пољске и Румуније) и циљевима које је Француска тиме желела да оствари; британско-француском споразуму - циљеви; (1932)

- држању Француске за време потписивања Римских протокола и значају решавања питања Аустрије за Француску; француско-пољским односима и платформи за разговор Барту-Пилсудски-Бек, току и резултатима преговора; француско-чехословачким односима (разговори Барту-Бенеш); ставу Француске према Аншлусу; француско-британским односима - Барту у Лондону; француском тумачењу одлуке Конференције амбасадора из 1921. године о Албанији; француско-италијанским односима; (1934)

- ставу Француске према Лондонском (поморском) споразуму; погоршавању британско-француских односа услед Лаваловог заузимања за Италију; нацрту француског предлога за решење итало-абисинског сукоба; политичкој ситуацији у Француској крајем 1935. године; француско-немачким разговорима (Понсе-Хитлер) у циљу постизања споразума;

- разговорима у Паризу између земаља потписница Локарнског уговора и резултатима британско-француско-белгијске Локарнске конференције (пов. бр. 937 од 24. VII 1936.године); француско-британско-немачким односима; гледишту Француске на санкције према Италији;

- француско-југословенским односима (став Француске према КЈ и правцима француске спољне политике уопште) - пов. бр. 946 од 29. VII 1936. године; став Француске према реформи Друштва народа; утисцима у Француској након Конференције у Бечу; питању обнове уговора о савзу КЈ и Француске и питању закључења уговора Француске и Мале Атланте; француском гледишту на међународну ситуацију (центлменски споразум, италијанско-немачки односи, Мала Антанта и др.) и изјаве Делбоса о француској спољној политици;

- унутрашњој ситуацији у Француској - штрајкови; припремама за француско-британски дефанзивни савез; продужењу политике Париз-Праг-Москва; држању Русије и Велике Британије у вези санцака Александрете; француско-југословенском пријатељству и посети намесника Павла Карађорђевића Паризу; британско-француским преговорима о платформи за разговор са Немачком; француско-бељгијским односима; доласку Делбоса у Београд;

- француској помоћи републиканској страни у Шпанском грађанском рату и утицају на француско-италијанске преговоре; односима Француске и владе генерала Франка; француско-британским односима у вези са међународном ситуацијом и преговорима; француско-немачким преговорима након Минхена; доласку Рибентропа у Париз ради потписивања немачко-француске декларације; (1938)

- посети министра Бонеа Берлину; француско-италијанским односима у вези са Либијом и Тунисом (војним припремама Италије и Француске у тим земљама); држању Пољске према могућностима италијанско-француског сукоба; совјетско-немачким односима, француско-турским односима; изјавама француског амбасадора (Понсе) у Риму о француско-италијанским односима, пољско-немачким заостравањима, југословенској спољној политици и политици Италије на Балкану;

- почетку преговора на релацији Париз-Лондон-Москва; француском гледишту према Југославији; ставу маршала Петена о будућем сукобу у Европи и ставу Француске према будућем сукобу, ситуацији у предвечерје рата; француском ултиматуму Немачкој након објаве рата; војним плановима и припремама Велике Британије и Француске за напад на Немачку; политичким струјама и јавном мњењу у Француској о даљим ратним плановима и други материјали (1939).

**Година:** 1920, 1926-1927, 1932, 1934-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, француски.

## ТУРСКА

### 32 109 ТУРСКА 1921-1925.

Извештаји и преписка Делегације КСХС у Цариграду:

- отцепљење Хеџаса од Турске 1916. године; акција ангорске и цариградске владе у прикључењу неких крајева који нису припадали Турској пре рата; захтев југословенске владе од Турске за повратом машина из југословенских фабрика које су Немци за време рата дали Турцима; рад Мешовите комисије за спорове странаца; став британске владе према ангорској влади; став Лојд Џорџа по питању грчке окупације Цариграда; (1921-1922)

- питање склапања мира са Турском; став југословенске владе по питању спорног места бугарско-турске границе; руско-турски односи (конференција у Лозани, питање мореуза); писање турске штампе о могућем савезу Грчке и Турске по завршетку рата; реакција наше делегације у Цариграду због напада на васељенског патријарха за време конгреса православних цркава; ситуација у Турској половином 1923. године и Конференција у Лозани; заплена турског наоружаног брода у Мраморном мору; бугарско-турски односи (мисија генерала Маркова, бугарски планови за савез са Турском, македонско питање и сл.);

- одлуке Лозанске конференције; турско-мађарски односи (пре свега привредни); извештај о унутрешњој политичкој сцени у Турској 1923. године

- рад ангорске владе и Парламента (пов. бр. 413 од 19. IX 1923. године); турско-совјетски односи (захлађење односа); успостављање дипломатских односа Турске и Мађарске; британске аспирације у Турској - преузимање анадолске железнице;

- извештај о раду председника Ататурка, новој влади и парламенту; питање опстанка Калифата; турска спољња политика - питање успостављања дипломатских односа са Западном Европом (Лондон, Париз, Рим) и односа са Ираком, заштита Турака у Сирији и др; бољшевичка пропаганда у Турској; (1923)

- Мосул-турско-британски проблем; питање анадолских железница; склапање привремене конзуларне конвенције између Турске и Русије; експозе председника Ататурка о унутрашњој и спољној политици Турске; успостављање дипломатских веза Русије и Турске; питање југословенског представника у контролној комисији за мореузе;

- писање турских листова о Балкану, посебно о бугарско-југословенским односима; успостављање дипломатских односа између Турске и Немачке; притисак на хришћанске наставне заводе да избаце верска обележја; писање турске штампе о КСХС, одуговлачење Турске да успостави дипломатске односе са КСХС, разлосима за то и др; питање укидања Васељенске патријаршије и свих других верских установа; афера са министром унутрашњих послова Ферид-бејом и повратком неких богатих Грка и Јермена; кварење односа између Русије и Турске; закључење уговора о пријатељству између Шведске и Турске; прекид британско-турских преговора о Мосулу, односно конференције о Мосулу, спорне тачке преговора, став Велике Британије, постављањр тог питања пред Друштво народа и др;

- преговори између Бугарске и Турске о склапању споразума о пријатељству (долазак Симона Радева, спорне тачке преговора, застој у преговорима); грчко-турски односи - питање склапања споразума, спорне територије и др. (1924)

- интервенција Велике Британије, на молбу грчке владе, да спречи протеривање васељенског патријарха Константина из Турске; питање плаћања ануитета Отоманског дуга; успостављање дипломатских односа и потписивање споразума између КСХС и Турске (текст споразума).

**Година:** 1921-1925.

**Врста документа:** извештај.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Види Грчку, Балкански споразум и I/4 - Општи материјали.

## 32 110 ТУРСКА 1926-1935.

Материјали о:

- трговинским односима Турске са другим земљама на основу Лозанског уговора и посебних уговора; царинским тарифама; грчко-италијанском споразуму (тумачење Форин офиса) о подели Турске; склапању уговора о "благонаклоној" неутралности између Русије и Турске; турском утврђивању Тракије и Мраморног мора (радови око утврђивања); борба за примат над католицима у Турској између Француске и Ватикана и питање конкордата; мобилизацији у Турској због наводне опасности од грчко-италијанског напада; турском ставу према васељенском патријарху; турско-југословенским односима и могућно-

сти споразума између две земље; намери Турске да уђе у Друштво народа; сусрету руског и турског министра иностраних послова; (1926)

- тумачењу италијанско-албанског (тиранског) пакта у Турској; немачко-турском трговинском уговору; турском буџету за 1927. годину; америчко-турским односима, ратификацији међусобних споразума и јерменском питању; решењу Мосулскг питања, британско-турским односима, питању односа према Друштву народа и др; расправи у турском парламенту о пројекту изградње нових железница и два пристаништа;

- извештај о односима Француске и Турске (пов. бр. 95 од 15. II 1927. године); раду дирекције за пријем турских емиграната из Русије, Југославије, Кипра и Румуније; трговинским односима између Русије и Турске; (1927)

- извештај о турско-италијанским односима и посети министра Ружди беја Мусолинију (пов. бр. 220 од 14. IV 1928. године); питању могућности британско-турског уговора; (1928)

- комбинацији политике министра Руждија у вези са сарадњом Турске са Немачком, Италијом и Русијом; пролазу руских ратних бродова кроз Дарданеле; посети краља Ирака Фејсала Турској; (1929-1931)

- турско-грчким односима и турско-бугарским односима 1933;

- значају мореуза за безбедност Турске и питању турског наоружања у тој зони (демилитаризационој); посети персијског шаха Турској; (1934)

- побољшању турско-бугарских веза; расељавање турског и муслиманског становништва из Југославије; потписивању Трипартитног споразума између Турске, Персије и Ирака у оквиру Друштва народа; завери против Кемала Ататурка и др.

**Година:** 1926-1931, 1933-1935.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски.

## 32 111 ТУРСКА 1936-1944.

Материјали о:

- писању турске штампе о итало-абисинском сукобу, питању наоружања мореуза и турском јавном мњењу о томе; гледишту совјетског амбасадора на политичке догађаје у Турској; циљевима Турске у вези са склапањем средње-азијског пакта; финансијском стању Турске; турско-руским односима; турско-италијанским односима (разговор Ружди Арас-Гранди); продужењу руско-турског пакта о пријатељству; француско-турским преговорима за остварење петогодишњег кредита; набавци авиона у Великог Британији; питању предложене ремилитаризације Дарданела и конференцији за израду новог статута о мореузима; изјави турске владе о средоземним споразумима; боравку бивших британских ратника у Цариграду и Чанак-Калеу; турско-британским односима; турско-египатском уговору о ненападању; повлачењу турског отправника послова из Адис Абебе; разговору Ружди Араса и Метаксаса; турско-ирачким односима - долазак ирачког министра иностраних послова у Цариград;

- посети британског краља Турској - току посете, разговору са Ататурком, пласирању британског капитала у Турској; питању посете председника владе Турске Иненија Великој Британији;

- доласку немачког министра економије (Х. Шахт) у Турску; закључењу Поморског споразума између Велике Британије и Турске; (1936)

- преговори Турске и Египта о закључењу Пакта о пријатељству; немачким резервама у вези Конвенције о мореузима - ширењу Источног пакта (Хецас, Јемен); боравку И. Иненија у Београду, као одговор на посету М. Стојадиновића Турској (чланци Јунус Надија о путу, Југославији и Средоземном мору); ставу Ружди Араса о могућем савезу Мале Антанте са Мађарском и Аустријом;

- боравку Ружди Араса у Букурешту (коментарисање бугарско-југословенског споразума); разговору И. Иненија у Лондону; посети ирачког министра иностраних послова Ангори и Источном пакту (потписивању Пакта 8. VII 1937. године); кварењу односа између Турске и Русије; француско-турском спору због Анталије и Александрете и историјату проблема (реферат); криза владе Иненија (у Турској) и несугласицама Ататурка и Иненија по питању спољне политике (однос према Русији); путу Ружди Араса и Шукри Каја у Москву; новој турској влади Целала Бајара; прослави 20-годишњице октобарске револуције у Турској; (1937)

- споразуму Француске и Турске о Александрети; преговорима о турском зајму у Великој Британији; доласку Ц. Бајара и Ружди Араса у Београд; турско-мађарској сарадњи и посети турских политичара Мађарској; (1938)

- гледишту Ружди Араса (амбасадора у Лондону 1939.) на општу ситуацију у Европи и могућностима рата у Југославији, Балканском споразуму; руско-немачким односима; односима Турске и Немачке (посети фон Папена Турској); руско-турским односима (доласку Потемкина у Анкару); турско-бугарским односима; немачком и италијанском протесту због турског споразума са Великом Британијом; британској војној мисији у Турској; наоуружању Турске британским и француским кредитима; југословенско-турској конвенцији о иселјавању из Јужне Србије; француској војној мисији у Турској;

- држању Турске у преговорима пред рат; преговорима са Русијом и Великом Британијом; односима са Немачком и Румунијом; ставу према руско-немачком пакту о ненападању (пов. бр. 1393 од 12. IX 1939. године); питању мореуза, посебно након избијања рата; отварању турске Амбасаде уместо Посланства у Београду и др. (1939)

- ставу Турске по питању Хитлерове понуде да (Турска) окупира Додеканезе; питању територијалних претензија Турске према Бугарској и граници према Сирији; спремности Турске да учествује са Британцима и Американцима у успостављању реда на Балкану након повлачења Немаца; ставу САД и Велике Британије према Турској; питању учешћа Турске у рату; и др. (1943)

- одлуци турског Парламента о прекиду дипломатских односа са Немачком и други материјали. (1944)

**Година:** 1936-1939, 1943-1944.

**Врста документа:** извештај, преписка, реферат.

**Језик:** српски.

**Напомена:** Види: I/4 - Балкански споразум, Грчка, Општи материјали.

## ЧЕХОСЛОВАЧКА

32 112 ЧЕХОСЛОВАЧКА 1920-1937.

Материјали о:

- плану председника Томаша Масарика у Лондону; изјави Едварда Бенеша о спољнополитичком курсу Чехословачке; конференцији мира, циљевима

споразума између Чехословачке, Југославије и Румуније и стварање Мале Антанте;

- односима Чехословачке са Италијом и Француском, Ватиканом; француско-пољским односима (изјава Е. Бенеша о путу у Италију и Француску 1920-1921.);

- доласку Едварда Бенеша у Лондон, разговору са Лојд Џорџом о репарацијама, Ђеновској конференцији, ставу Француске на конференцији (Поенкаров меморандум) и др. (1922)

- посети Е. Бенеша Лондону, Паризу и Бриселу; британским ставовима о репарацијама; ставу Мале Антанте према Мађарској; кандидатури Бенеша са Савет Друштва народа; ситуацији у Немачкој; посети председника Масарика Лондону - ток и значај посете - пов. бр. 490 од 30. X 1923. године и ставу Велике Британије о француско-пољско-чехословачком савезу; писању британске штампе о посети Е. Бенеша Великој Британији почетком 1924. године; (1924) преговорима Велике Британије, Немачке и Чехословачке о успостављању авионског саобраћаја на релацији Лондон-Лајпциг-Праг; одликовању посланика чехословачке у Лондону орденом Светог Саве; (1925)

- односима Ватикана и Чехословачке поводом инцидента у вези са Хусовом прославом; питању чехословачког признања совјетске Русије; чехословачко-аустријској конвенцији о арбитражи; унутрашњој политичкој ситуацији у Чехословачкој; стварању чехословачко-југословенске лиге у Оломуцу и подизању костурнице за полагање остатака српских заробљеника и умрлих интернираца у Моравској; финансијској ситуацији у Чехословачкој; (1926)

- чехословачкој политичкој сцени 1927. године; ставу Бенеша о југословенско-бугарским односима; руском представништву у Прагу; бугарској пропаганди у Чехословачкој; (1927)

- посети Е. Бенеша Лондону; општој ситуацији у Европи, посебно Средњој Европи; ставу Чехословачке према рестаурацији Хабсбурговаца; (1928-1929)

- чехословачко-пољском уговору о помирењу и арбитражи; (1933)

- гледишту Е. Бенеша по питању итало-абисинског сукоба и санкција; (1935)

- промету робе кроз Братиславу; чехословачком извозу са Мађарском; изјави вође католичке странке Словачке, Хлинке о односима Чешке и Словачке; лиферицији војничких ципела из чешке фабрике "Бата" за Италију; односима Чехословачке и Румуније са Немачком и питању могућности склапања билатералних споразума чланица Мале Антанте са Немачком; чешко-руским односима (руско-чехословачки пакт); (1936)

- положају Чехословачке у односу на Немачку; састанку председника владе Аустрије и Чехословачке, Шушнига и Хоце и др. (1937)

**Година:** 1920-1928, 1930, 1933, 1935-1937.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види Мала Антанта АЈ-341-29-96

- гледишту Велике Британије на Судетско питање почетком 1938. године, ангажовању Ситон-Вотсона на словачком питању, питању судетских Немаца и с тим у вези немачко-чехословачким односима (држању Француске и Велике Британије - саветовање у Лондону), британском кораку у Берлину, боравку Хенлајна, вођи судетских Немаца у Лондону, гледишту Прага - пов. бр. 520 од 26. V 1938. године);

- унутрашњој политичкој ситуацији у Чехословачкој и притиску Немаца; мисији лорда Рансимана у решавању чешко-немачког спора; гледишту Русије на ситуацију у Чехословачкој (пов. бр. 771 од 26. VI 1939. године); заостравању ситуације, наговештавању оружаног сукоба (изјава фон Херена, немачког посланика у Београду); ставовима чехословачких политичких странака о ситуацији; ставовима Великих сила у случају напада на Чехословачку и притиску Велике Британије и Француске на Чехословачку да пристане; француским војним припремама, гледишту Велике Британије; меморандуму чехословачке владе Британцима у вези одговора Немцима (на немачки захтев); држању Италије по овом питању; питању плебисцита Судетских Немаца; мобилизацији у Чехословачкој; британско-француском споразуму о одговору Хитлеру по питању Чехословачке; пољским и мађарским захтевима; британском предлогу о Четворној конференцији; сусрету Чемберлен-Хитлер; немачким предлозима на Конференцији у Минхену (види АЈ-341-30-98);

- чехословачко-мађарским односима; новом спољнополитичком курсу министра Хвалковског; тешкоћама у раду Парламента због држања Словака; чехословачко-италијанским односима; избору за председника Емила Хахе; чешко-пољским односима; питању Прикарпатске Русије (Рутенија) - политици Чехословачке у овом делу државе, политичкој ситуацији у тој области - сукоб русинских и украјинских странака, интересима и држању Пољске, Мађарске, Румуније и Немачке по овом питању; чехословачком зајму у Великој Британији; ставу Румуније по питању анексије Прикарпатске Русије од стране Мађарске и независности Словачке; британском гледишту на распад Чехословачке и последицама у Европи; британском позиву Бенешу да се настани у Лондону; немачкој политици према Словачкој; образовању чехословачке владе у Лондону; сакупљању чешких и пољских добровољаца у Канади; политичкој делатности Бенеша и држању Француске, САД и Русије према чехословачком питању; британском признавању чешко-словачког комитета и др. (1939)

- спољнополитичким ставовима чехословачке емигрантске владе и потреби савеза са Русијом (и став Велике Британије о томе); склапању споразума децембра 1943. године у Москви; (1943)

- обраћању Е. Бенеша у једном лондонском клубу (говор).

**Година:** 1938-1939, 1943-1944.

**Врста документа:** извештај, преписка, говор.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види Немачка АЈ-341-30-98.

## ШПАНИЈА

32 114

## ШПАНИЈА

Материјал о:

- ситауцији у Шпанији 1936. године, борбама између владиних снага и побуњеника; помоћи Италије и Немачке побуњеницима, обраћању владе Савета Друштва народа; резолуцији Савета Друштва народа о немешању, неутрал-

ности у погледу Шпанског грађанског рата и обавези немешања у унутрашње ствари једне државе;

- питању признања владе генерала Франка од стране неких јужноамеричких држава; успостављању поштанских веза између КЈ и националистичке Шпаније; отварању Посланства националистичке Шпаније у Албанији; успостављању британских конзулата на територији националистичке Шпаније (споразум између Велике Британије и Франкове државе и размена трговачких агената); прописима владе генерала Франка за саобраћај са пристаништима под њеном влашћу; размени писама између М. Стојадиновића и представника Франкове Шпаније, а у складу са одлукама Савета Балканског споразума, о начину наименовања југословенских агената у националистичкој Шпанији и њених код нас са правом конзуларних функција;

- бомбардовању градова и бродова у републиканској Шпанији; боравку Негрина, председника републиканске владе у Швајцарској; говору Негрина на XIX заседању Скупштине Друштва народа о повлачењу страних добровољаца из Шпаније и др;

- питању рестаурације монархије у Шпанији и враћању краља Алфонса на престо; статусу националистичких трговачких бродова; (1938)

- стању у Шпанији половином 1939. године (неминовност капитулације републиканаца, став Велике Британије и Француске о томе и услови капитулације); признању Франкове Шпаније од стране КЈ; потписивању антикомунистичког пакта Шпаније, Немачке и Италије; изјави неутралности Шпаније у случају рата; шпанско-немачким односима; проговорима о зајму Шпанији у Холандији; шпанско-немачким трговинским преговорима; шпанско-француским односима; односима са Великом Британијом, Немачком и Италијом - спољнополитичком курсу Шпаније, неуспеху Ђана да придобије Шпанију за "Осовину" (пов. бр. 1057 од 22. VIII 1939); нормализацији односа са Великом Британијом и односима са Француском; шпанској неутралности у случају рата; наоружавању близине Гибралтара; унутрашњој ситуацији у Шпанији након рата; ставу Шпаније у европском сукобу; (1939)

- спољнополитичком ставу Шпаније почетком 1940. године; унутрашњој економској и политичкој ситуацији Шпаније; покушајима реконструкције монархије; односима Шпаније са савезницима (Француска и Велика Британија), као и са Италијом и Немачком и држању у ратном сукобу; писању шпанске штампе поводом шпанско-британског трговинског споразума; немачким захтевима Шпанији у вези Гибралтара и наводном тајном споразуму Шпаније са Великом Британијом; преговорима Шпаније са "Осовином" о уласку у рат и др.

**Година:** 1936-1940.

**Врста документа:** резолуција, извештај, преписка, распис.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** О односима Шпаније са Великом Британијом и Француском види у тим земљама 1936-1940.

## КОМИТЕТ ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ

### 33 115 СЕДНИЦЕ КОМИТЕТА ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ 1936.

Извештаји, записници, закључци и коминикеи са седница Комитета за немешање у Шпански грађански рат (I-XVII седница) и преписка Посланства Краљевине Југославије у Лондону о раду Комитета и питањима о којима се



расправљало на седницама: питање примене споразума о немешању, предузимање прохибитивних мера тј. шпанског ембарга, оптужбе Шпаније и СССР-а по питању прекршаја споразума о немешању од стране Немачке, Италије и Португалије; контра оптужба Немачке и Италије; питање лиферовања гас маски зарађеним странама и њихов третман (да ли се гас маске требају сматрати ратним материјалом); контрола увоза ратног материјала; питање индиректне интервенције са посебним освртом на проблем уласка страних добровољаца на шпанску територију у циљу учешћа у шпанском грађанском рату и др.

**Година:** 1936.

**Врста документа:** записник, извештај, закључак, коминике, преписка.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-34-116 и АЈ-341-35-119.

#### 34 116 ПРОХИБИТИВНЕ МЕРЕ И ПИТАЊЕ ТРАНСПОРТА ОРУЖЈА И РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА

Распис, коминике, преписка, извештај, закључак, меморандум, белешка са седница Под-комитета на којима се расправљало о предузетим мерама у вези са шпанским ембаргом, које су се тицале забране извоза и транзита оружја и ратног материјала у Шпанији и шпанску зону у Мароку; о оружју и ратном материјалу намењеном Шпанији индиректним путем (реч је о оружју које је упућено другим државама, а било је основа да се сматра да је њихово крајње одредиште била Шпанија); о питању третмана товара оружја и ратног материјала који се налазио у пристаништима држава које су приступиле Споразуму о немешању и др.

**Година:** 1936.

**Врста документа:** распис, коминике, преписка, извештај, закључак, меморандум, белешка.

**Језик:** српски, француски, енглески.

#### 34 117 УЧЕШЋЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У РАДУ КОМИТЕТА ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ

Преписка о учешћу Краљевине Југославије у раду Комитета, њеном ставу према Комитету и држању југословенског делегата које је према инструкцијама председника Министарског савета КЈ, Милана Стојадиновића, морало бити резервисано и најближе францусико-британском ставу; спремности југословенске владе да приступи Споразуму о немешању и забрани извоза и транспорта оружја, муниције и ратног материјала за Шпанију, шпанске територије и шпанску зону у Мароку и др.

Извештај о покушајима југословенске владе да одложи предузимање прохибитивних мера.

Извештај Комитета о правним и другим мерама предузетим од стране европских влада, које су приступиле споразуму о немешању, о забрани извоза оружја и ратног материјала из Швајцарске у Шпанију.

Декларација европских влада (међу њима и југословенске), потписница Споразума о немешању о предузетим мерама за примену Споразума и др.

**Година:** 1936.

**Врста документа:** преписка, декларација, извештај, белешка.

**Језик:** српски, француски.

**34 118 ОПТУЖБЕ И КОНТРА ОПТУЖБЕ ПО ПИТАЊУ ПОВРЕДА СПОРАЗУМА О НЕМЕШАЊУ**

Преписка, белешка, меморандум, извештај о оптужбама шпанске и со-вјетске владе по питању прекршаја Споразума о немешању од стране Немачке, Италије и Португалије и контраоптужба Немачке и Италије.

**Година:** 1936.

**Врста документа:** преписка, белешка, меморандум, извештај, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, шпански, италијански, француски, немачки, португалски.

**35 119 СЕДНИЦЕ КОМИТЕТА ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ 1937.**

Извештаји и записници са седница Комитета за немешање у шпански грађански рат о раду Комитета и питањима о којима се расправљало на седницама: плану контроле Шпаније копненим и морским путем (одговори обе ратујуће стране у Шпанији, технички аспекти предлога за успостављање система надзора); финансијским обавезама влада чланица комитета; надгледању уласка авиона на шпанску територију; спровођењу правних и других мера у циљу поштовања Споразума о немешању; индиректној интервенцији са посебним освртом на проблем уласка у Шпанију странаца у циљу њиховог учешћа у Шпанском грађанском рату; запленим трговчаким бродовима у шпанским водама; повлачењу страних добровољаца; страдању контролних чиновника на торпедованим бродовима и др.

Записници Техничког саветодавног пододбора о повлачењу странаца добровољаца из Шпаније и преписка Милана Стојадиновића са Милановићем у вези репатријације југословенских добровољаца и њеног финансијског аспекта.

Извештаји и преписка о пленарној седници Комитета за немешање на којој су разматране препоруке које су поднели представници Велике Британије, Белгије, Чехословачке, Немачке, Шведске и СССР-а које су се односиле на регрутовање у транзит кроз или на поласку из њихових земаља, лица не шпанског поданства која су намеравала да иду у Шпанију или на територију под шпанском влашћу у циљу учествовања у Шпанском грађанском рату и на мере предвиђене планом контроле.

**Година:** 1937.

**Врста документа:** извештај, записник, резолуција, коминике, преписка.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**35 120 РАЗНО О ШПАНСКОМ ГРАЂАНСКОМ РАТУ 1937.**

Материјал о раду Подкомитета и Техничког саветодавног пододбора и питањима о којима се расправљало на њиховим седницама: забрана бродовима свих држава потписница споразума о немешању да из било ког светског пристаништа превозе за Шпанију оружје и ратни материјал или стране добровољце у Шпанију; забрана финансијске помоћи ратујућим странама; проширење споразума о немешању у Шпанији и на ван европске државе; спречавање

злоупотреба шпанске заставе; немачко-шпански сукоб као последица запленивања немачког трговачког брода у шпанским водама и запленивања шпанских трговачких бродова од стране немачких крстарица због сумње да су превозили ратни материјал за шпанску владу.

Преписка Посланства КЈ у Лондону и Министарства иностраних послова КЈ о ставу југословенске владе према забрани финансијске помоћи ратујућим странама у Шпанији и повиновању забрани превоза оружја, ратног материјала и страних добровољаца у Шпанију и др.

Година: 1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, записник.

**Језик:** српски, француски, енглески, немачки.

### 35 121 КОНТРОЛА УВОЗА РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА И ОРУЖЈА

Материјали о спровођењу контроле увоза ратног материјала и оружја на копну и мору; о предлогу модификованог плана контроле увоза ратног материјала, који је подразумевао формирање контролног тела у циљу вршења контроле у главним улазним тачкама на шпанској територији; о резервном плану министра иностраних послова Велике Британије, Ентони Идна, о блокади шпанске обале, без неопходности пристанка обе зараћене стране који је подразумевао контролу сувоземне границе и морске обале Шпаније, од стране агента Комитета, у циљу спречавања увоза ратног материјала и оружја и уласка добровољаца у Шпанију; повлачењу француских и британских навалних патрола из међународне контроле због неповиновања одредбама о контроли бродова појединих држава заступљених у Комитету; ставу Краљевине Југославије према поморској контроли и др.

Година:

**Врста документа:** извештај, преписка, белешка, записник, закључак, меморандум, коминике.

**Језик:** српски, француски, енглески, немачки.

### 36 122 КОНТРОЛА УВОЗА РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА КОПНЕНИМ И МОРСКИМ ПУТЕМ

Материјали о модификовању контролног плана и његовим финансијским аспектима; о повиновању и неповиновању бродова поморској контроли; о контроли увоза авиона ваздушним путем; о контроли извоза авиона за Шпанију ваздушним путем; о контроли увоза оружја и ратног материјала на главним улазним тачкама у шпанску територију, на копну и мору и др.

Година: 1936-1937.

**Врста документа:** извештај, записник, преписка, коминике.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

### 37 123 МЕЂУНАРОДНИ ПЛАН КОНТРОЛЕ ШПАНИЈЕ

Материјал о раду Председничког подкомитета и Техничког саветодавног пододбора и питањима о којима се расправљало на њиховим седницама: забрана бродовима држава учесница у споразуму о немешању да из било ког светског пристаништа превезе за Шпанију оружје и ратни материјал или стра-

не добровољце; забрана финансијске помоћи ратујућим странама; проширење споразума о немешању у Шпанији и на ваневропске земље; немачко-шпански сукоб који је изазвало запленивање немачког трговачког брода у шпанским водама и запленивање шпанских трговачких бродова од стране немачких крстарица; мере предузете у вези са ступањем на снагу плана контроле Шпаније са копна и мора; избор контролних чиновника југословенске народности за вршење надзора извоза оружја и одласка добровољаца; ставови страних влада о новом британском плану међународне контроле Шпаније, који је сачињен под претпоставком да ће га обе ратујуће стране прихватити; дефинисање термина "Шпанија", "шпанска националност", "репатрирање"; финансијски аспект плана повлачења страних добровољаца; неповиновање бродова поморској контроли и др.

Преписка Посланства Краљевине Југославије и Министарства иностраних послова о повиновању КЈ забрани превоза ратног материјала, оружја, добровољаца; ставу југословенске владе према питању финансијске помоћи ратујућим странама; југословенском ставу који је подразумевао немешање у унутрашње ствари Шпаније, у грађански рат и у сукоб великих сила у Комитету; дезертерствима југословенских морнара; неповиновању југословенских бродова поморској контроли и др.

**Година:** 1937.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум, белешка, коминике.

**Језик:** српски, енглески, француски, шпански.

### 38 124 СЕДНИЦЕ ПРЕДСЕДНИКОВОГ ПОДКОМИТЕТА

Материјал са Седница Председничког подкомитета (XVIII/LXX) на којима се расправљало о финансијским и техничким аспектима плана за нову међународну поморску контролу (британско-француски и немачко-италијански план), британском плану о решењу питања Међународне контроле Шпаније, нарочито делу који се односи на повлачење страних добровољаца а стајао је у вези са признавањем права ратујућих страна; француском плану о повлачењу страних добровољаца и др.

**Година:** 1937.

**Врста документа:** коминике, извештај, белешка, стенографска белешка.

**Језик:** енглески, француски.

### 38 125 МЕЂУНАРОДНИ ПЛАН КОНТРОЛЕ ШПАНИЈЕ - СПРЕЧАВАЊЕ ОДЛАСКА СТРАНИХ ДОБРОВОЉАЦА У ШПАНИЈУ

Извештаји Техничког саветодавног подкомитета о проширивању споразума о немешању на питање одласка добровољаца, страних држављана, као и о мерама којима би се постигнути споразум учинио ефективним (као прва мера споменуто је регрутовање, одашиљање и транспорт добровољаца); ставови страних влада о проширивању споразума на поменуто питање и законске и друге мере о забрани врбовања добровољаца, које су владе предузеле и др.

Преписка Посланства Краљевине Југославије у Лондону са министарством иностраних послова о ставу Југославије према питању одласка добровољаца, страних држављана, у Шпанију и његовом узимању у процес, мерама које је југословенска влада предузела по питању забране врбовања, транспорта и слања добровољаца у Шпанију, репатријација добровољаца и др.

Година: 1937.

**Врста документа:** извештај, преписка, белешка, моморандум.**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.**39 126 РАЗНА ПИТАЊА О РАДУ КОМИТЕТА ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ 1937.**

Материјал о раду Председничког подкомитета на решавању питања узнемиравања страних бродова у шпанским водама (бомбардовање, конфискација, и др); и с тим у вези питања поморске контроле Шпаније и сигурности контролних бродова; материјал са Педесете седнице Председничког подкомитета на којој се расправљало о предлогу британске владе да се упути апел двама ратујућим странама у Шпанији у погледу хуманијег вођења грађанског рата убудуће; преписка Посланства Краљевине Југославије у Лондону са МИП-ом КЈ о питању повреде права слободне пловидбе југословенских бродова (претрес и конфискација бродова) и др.

Година: 1937.

**Врста документа:** декларација, преписка, извештај, белешка.**Језик:** српски, енглески, немачки, шпански, француски.**39 127 МЕЂУНАРОДНА КОНТРОЛА ШПАНИЈЕ СА КОПНА И МОРА 1937.**

Одговори страних влада на упитника Комитета за немешање у Шпански грађански рат о финансијском и техничком аспекту модификованог плана контроле увоза оружја и ратног материјала.

Материјали са седница Комитета за немешање у Шпанији, Председничког подкомитета, Међународног одбора за немешање у Шпанији о међународној контроли Шпаније и њеним трошковима; повлачењу добровољаца, британско-француском плану међународне поморске контроле Шпаније и италијанско-немачком плану поменуте контроле и др.

Преписка Посланства КЈ у Лондону и МИП-а КЈ о ставу југословенске владе према проширивању споразума о немешању на забрану врбовања и слања добровољаца; ставу према забрани сваке финансијске помоћи сукобљеним странама у Шпанији; учествовању Југославије у поморској блокади и југословенској котизацији у Комитету за немешање и др.

Инструкције Међународног бироа за немешање које се односе на контролу Шпаније са копна и мора.

Година: 1937.

**Врста документа:** преписка, белешка, резолуција, закључак, коминике.**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.**40 128 ПРИМЕНА МЕРА КОНТРОЛЕ ШПАНИЈЕ СА КОПНА И МОРА**

Преписка у вези пасошких виза за Шпанију; југословенске котизације Комитету за немешање; повиновања југословенских бродова прописима међународне контроле и повреда прописа међународне контроле Шпаније од стране југословенских бродова "Николине Матковић" и "Иво Матковић"; путних трошкова југословенских чиновника; пореза на плате југословенских контролних чиновника; питања бродова који нису поступили сходно прописима о кон-

троли Шпаније; разговора британског отправника послова у Риму са грофом Ђаном о шпанском питању; пропуста југословенског брода "Павла" да се повинује прописима о контроли Шпаније; оставке вице-адмирала ван Дулма; именовања Томе Тијанић, капетана бојног брода за администратора у систему контроле Шпаније, његове смене и постављања Едгара Васића на његово место; рада Међународне војне комисије Савета Друштва народа у Шпанији; контроле приватне трговине бродског особља при доласку у Шпанију; котизације појединих држава чланица Комитета; повреда плана о поморској контроли и др.

**Година:** 1938.

**Врста документа:** белешка, извештај, меморандум, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

#### 40 129 ПОВЛАЧЕЊЕ СТРАНИХ ДОБРОВОЉАЦА ИЗ ШПАНИЈЕ

Материјал Међународног комитета за примену Споразума о немешању у Шпанији, Председничког комитета, Међународног бироа за немешање у Шпанији о британском плану за евакуацију страних добровољаца, држању зараћених страна у Шпанији према плану Комитета, раду Међународне комисије за констатовање повлачења страних бораца из Шпаније; југословенским чиновницима, члановима Комисије за повлачење добровољаца; повлачењу југословенских добровољаца из Шпаније и њиховом задржавању у концентрационим логорима; повратку добровољаца инвалида из Шпаније и питању њихове репатријације и др.

**Година:** 1938.

**Врста документа:** меморандум, преписка, резолуција, коминике, стенографска белешка.

**Језик:** српски, енглески, француски, шпански.

#### 41 130 СЕДНИЦЕ ПРЕДСЕДНИКОВОГ ПОДКОМИТЕТА 1938.

Материјали са седница Председничког подкомитета (71-93 седница).

**Година:** 1938.

**Врста документа:** преписка, белешка, коминике, меморандум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 41 131 РАЗНО О РАДУ КОМИТЕТА ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ

Меморандуми Франсиса Хеминга, секретара Међународног бироа за немешање у Шпанији који се односе на План о повлачењу страних добровољаца из Шпаније, на спровођење уштеда приликом примена плана о повлачењу страних добровољаца из Шпаније и уштеде у примени плана о поморској и копненој контроли Шпаније, ликвидацију контроле у Шпанији, котизације појединих држава заступљених у Комитету, ликвидацију Комитета и разрешавању држава учесница од обавеза примљених у циљу немешања и др.

Стенографске белешке са XXX седнице Комитета за немешање у шпански грађански рат. Преписка Посланства КЈ у Лондону са МИП-ом КЈ о неповиновању југословенских бродова међународној поморској контроли и др.

Година: 1939.

**Врста документа:** преписка, меморандум, белешка, стенографска белешка.**Језик:** српски, енглески, француски.**АНТИДРЖАВНА ДЕЛАТНОСТ****42 132 СУМЊИВА ЛИЦА**

Преписка Министарства иностраних послова Краљевине Југославије и Посланства Краљевине Југославије у Лондону о сузбијању шпијунаже, о лицима, страним поданицима за које се предпостављало да су шпијуни; ускраћивању виза сумњивим лицима; фалсификовању југословенских новчаница и путних исправа; контроли јавних исправа; о моралном и политичком владању југословенских исељеника којима је издата виза за повратак и њиховом држању по повратку у домовину; субверзивној делатности хрватских емиграната, сепаратиста, међу југословенским радницима у иностранству и др.

Година: 1923-1939.

**Врста документа:** извештај, преписка.**Језик:** српски, енглески, француски.**42 133 КОМУНИСТИЧКА АКТИВНОСТ У ИНОСТРАНСТВУ**

Преписка Министарства иностраних послова Краљевине Југославије са Посланством Краљевине Југославије у Лондону о ширењу револуционарне пропаганде од стране комунистичких агитатора; раду большевичких агената; намери југословенских комунистичких агената да изврше атентат на краља Александра Карађорђевића; припреми атентата на кнеза Павла Карађорђевића; комунистичкој агитацији и пропаганди међу југословенским радницима у Аустралији, Канади, Новом Зеланду, Холандији, Белгији; раду југословенских комуниста у Паризу; суђењу Ловри Кухару и др.

Извештај Министарства унутрашњих послова о инструкцијама III интернационале.

Резолуција скупштине хрватских радника у Окланду, упућена Милану Стојадиновићу, председнику Министарског савета и министру иностраних послова.

Година: 1923-1940.

**Врста документа:** преписка, извештај, фотографија, резолуција.**Језик:** српски, енглески.**42 134 АНТИДРЖАВНИ РАД И ПРОПАГАНДА**

Преписка Министарства иностраних послова Краљевине Југославије и Посланства Краљевине Југославије у Лондону о активностима Светозара Прибићевића у иностранству; путовању британског племића Бернарда Бунзена у Јужну Србију; предавањима грофа Апоњија у Канади; мађарском ревизионизму и пропаганди; писању британске штампе о припремама атентата на кнеза Павла; тенденциозном писању бечке штампе о Краљевини Југославији; контроли југословенских радника у иностранству и др.

Година: 1919-1920, 1926, 1929-1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види I/4 - Мађарска, Бугарска.

#### 43 135 ХРВАТСКИ СЕПАРАТИСТИ

Преписка Посланства Краљевине Југославије у Лондону са Министарством иностраних послова Краљевине Југославије о антидржавној делатности хрватских заробљеника, официра и војника, интернираних у логор код Монте Касине; о сепаратистичкој акцији хрватских емиграната, Аугуста Кошутића Јураја Крњевића, Анте Павелића, Густава Перчеца, Ивана Перчевића, Андрије Артуковића; британским парламентарцима и хрватском питању; кретању хрватских емиграната, сепаратиста међу југословенским радницима у Холандији; немраваном атентату на Петра II Карађорђевића и намесника Иву Перовића; сарадњи хрватских сепаратиста и Македонствујушких; питању хрватске емиграције и односу Бенита Мусолинија према овом проблему; преношењу оружја и илегалне литературе из Ријеке; о кретању хрватских емиграната, чланова "Хрватског дома" у Хамилтону (Онтарио), "Хрватског клуба Стјепан Радић" у Јоханезбургу; оснивању Хрватске сељачке странке на Новом Зеланду; акцији хрватских сепаратиста у Јужној Америци; конгресу "Хрватског домобрана"; домобранском сабору у Чикагу; кретању усташких организација у Канади и др.

**Година:** 192-1928, 1930-1940.

**Врста документа:** извештај, исечак из штампе, резолуција, преписка, фотографија.

**Језик:** српски, енглески.

#### 43 136 ЦРНОГОРСКИ СЕПАРАТИСТИ

Преписка Посланства Краљевине Југославије у Лондону са Министарством иностраних послова Краљевине Југославије о антидржавној, сепаратистичкој делатности црногорских емиграната у Италији, Великој Британији, САД-у; о активности Јована Пламенца, Александра Девина и кнеза Мила Петровића; црногорској пропаганди у иностранству; црногорским емигрантима комунистичким агитаторима и др.

**Година:** 1920-1924, 1926-1931, 1933-1934, 1936-1937.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, француски.

#### 43 137 МАКЕДОНСТВУЈУШЧИ

Устав Македонске Федералне Организације.

Преписка Министарства иностраних послова и Посланства Краљевине Југославије у Лондону о раду македонског Комитета; пропаганди македонских емиграната у САД-у и Канади; активности бугарских Македонаца у иностранству; македонској кампањи путем стране штампе и политичких кругова европских сила и САД-а; припреми оружане акције Македонствујушких; злочинима Македонствујушких у Јужној Македонији; гледишту југословенске владе поводом петиције о стању у Јужној Србији упућене Друштву народа; су-



кобу македонских политичких организација у Канади; четничким акцијама ВМРО-а против Краљевине Југославије; везама Ванче Михајлова са хрватским емигрантима и његовим активностима у иностранству; активностима ВМРО-а у САД-у; сарадњи Немачке са Македонствујушчима и Ванчом Михајловим; акцијама Балканског комитета; интервенцији Међународне лиге жена у корист Димитрија Чкатрова, члана ВМРО, политичког осуђеника и др.

**Година:** 1922-1925, 1930-1934, 1936, 1938, 1940.

**Врста документа:** преписка, извештај, декларација, устав.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## **ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ**

### **ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА ПИТАЊА**

#### **44 138 ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА ПИТАЊА 1919-1929.**

Преписка Посланства Краљевине Југославије у Лондону са Министарством иностраних послова Краљевине Југославије о извозу сувих шљива и пекмеца; о извозу пиринча, шећера и кафе из Египта за потребе Србије; о југословенској делегацији на Житној конференцији у Лондону 1931. године; о извозу сирових сточних кожа са југословенске територије; увозу кардифског угља; набавци пушака, муниције и обуће за југословенску војску у Великој Британији; извозу југословенског опијума у Велику Британију; предавању Драгутина Суботића о економским приликама Краљевине Југославије и трговинским односима између КЈ и Велике Британије; цариењу робе из земаља са инфлацијом према ценама у Великој Британији; привредним извештајима о привредним приликама у иностранству и раду југословенских дипломатских представништава на пропаганди југословенског извоза; о административним мерама које је влада КЈ предузела у циљу смањења увоза и појачања извоза; о економском и финансијском стању у Великој Британији; финансијској политици британске владе; Енглеској банци и њеном утицају на европске емисионе банке; успостављању веза између Енглеске банке и Народне банке; о банкарским институцијама у Великој Британији; о индустрији египатских цигарета и њиховом извозу; набавци вуне, памука и житарица у Холандији на рачун Италије; раду југословенске финансијске и трговинске агенције у Лондону; давању концесија А. Савојану за истраживање нафтних извора у Краљевини Југославији и др.

**Година:** 1919-1929.

**Врста документа:** преписка, извештај, мемоар, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### **44 139 ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА ПИТАЊА 1930-1934.**

Преписка Министарства иностраних послова Краљевине Југославије и Посланства КЈ у Лондону о оснивању економско-финансијске секције The Yugoslav Society of Great Britain и успостављању интензивнијих веза са привредним круговима у Великој Британији; британским трговинским агенцијама; трговини опијумом; о политичкој и економској ситуацији у Канади; учењу КЈ на Миланском сајму; избору Краљевине Југославије у управни одбор

Међународног друштва за хипотекарни пољопривредни кредит; трговинском уговору са Италијом; потраживању London and Eastern trade Bank од Босанске трговачке и индустријске банке; избору почасних кореспондената за рад у привредно-обавештајним службама у циљу унапређења југословенске извозне трговине; гледишту Немачке на Гардијев план о споразуму подунавских држава; учешћу југословенске делегације на Лозанској конференцији; ставу британске владе према Конференцији у Стрези; учешћу КЈ на светској привредној конференцији; последицама прохибиције руског извоза у Велику Британију по британску трговину; питању југословенске дрварске привреде на Монетарној и економској конференцији у Лондону; трговинским уговорима између Југославије и европских држава, Турске и САД-а; забрани увоза у Холандију југословенских житарица; ограничењу увоза јаја у Велику Британију; рестриктивним мерама британске владе према југословенским поданицима, сопственицима радњи, занатлијама и радницима.

Извештај трговинског аташеа при британском посланству у Београду; привредно-финансијски извештаји југословенских дипломатских представништава у иностранству о спољно-трговинској политици страних држава, статистици југословенске спољне трговине и др.

Извештај Британске економске мисије у Аргентини, Бразилу и Уругвају; правилник о дописницима Завода за унапређење спољне трговине и др.

**Година:** 1930-1934.

**Врста документа:** преписка, извештај, правилник.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

#### 45 140 ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКА ПИТАЊА 1935-1940.

Преписка Посланства КЈ у Лондону са МИП-ом КЈ о привредно-финансијским извештајима коресподената из иностранства; статистичким подацима о југословенској спољној трговини; економској и трговинској политици британске владе; трговинским везама КЈ и Аустралије; статистици југословенске трговине; повластицама југословенском извозу у Велику Британију; смањењу царина, повећању континента за увоз јаја, живине и сланине из КЈ; дебати о санкционистичкој политици у британском Горњем Дому према Италији, о интерпелацији у Доњем Дому поводом специјалних трговинских повластица које је Велика Британија дала КЈ из земаља са којима Југославија није имала потписан клириншки споразум и одјеку у британској штампи; југословенско-немачком трговинском споразуму и новом регулисању британског увоза; контроли државе над производњом и извозом руда из Трепче, уступању дела производње Немачкој и протест британског посланика у Београду; контроли увоза у Југославију; трговинском споразуму Југославије и Италије; заштити британских извозника услед девалвације; трговинском споразуму са Француском; унапређењу спољне трговине КЈ; оснивању британско-југословенског друштва у Лондону за увоз животних намирница у Велику Британију.

Извештаји трговинског аташеа при британском посланству у Београду о економским и трговинским приликама у Краљевини Југославији.

**Година:** 1935-1940.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

**ПРЕГОВОРИ И СПОРАЗУМИ****45 141 НАОРУЖАЊЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ - ПРЕГОВОРИ И НАБАВКА**

Преписка Посланства Краљевине Југославије и МИП-а КЈ о наоружању Краљевине Југославије у Великој Британији; интензивирању привредне размене и добијања кредита за извесне набавке у Британији: авиона, авионског и ратног материјала, муниције за авионске митраљезе; набавкама за морнарицу, цивилних маски против бојног отрова; транспорту југословенског ратног материјала морем и др.

**Година:** 1939-1940.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум, забелешка.

**Језик:** српски, енглески.

**46 142 ТРГОВИНСКИ УГОВОРИ И СПОРАЗУМИ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ**

Преписка МИП-а КЈ и Посланства Краљевине Југославије у Лондону о трговинским преговорима са Француском, Британијом, Белгијом и Шпанијом; о трговинским преговорима са Великом Британијом (1926), британском предлогу, југословенском предлогу, британској интерпретацији југословенског предлога, нацрту трговинског споразума, ревидираном преводу трговинског уговора, техничким аспектима уговора, питању речне пловидбе у трговинском уговору; уговору о трговини и пловидби између КЈ и Велике Британије (1927), српском тексту новог трговинског уговора са Великом Британијом, листи за увоз производа са територије Велике Британије у територију КСХС/КЈ која је била саставни део трговинског уговора, примењивању клаузуле највећег повлашћења на робу, сировине и прерађевине из Велике Британије; изменама трговинског уговора, ратификацији; југословенско-британском трговинском уговору (1936), преговорима у вези са санкцијама према Италији и последицама по југословенску трговину, британским повластицама југословенском извозу и увозу у време трајања санкција; извештај г. Миливоја Пиље, помоћника министра иностраних послова поводом закључења трговинског уговора са Великом Британијом;

Списак свих конвенција, споразума и уговора закључених између Велике Британије и КСХС/КЈ.

**Година:** 1926-1931, 1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, нота, записник, уговор, исечак из штампе, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**46 143 ЈУГОСЛОВЕНСКО-БРИТАНСКИ ВОЈНО-ЕКОНОМСКИ ПРЕГОВОРИ**

Преписка МИП-а КЈ са Посланством КЈ у Лондону о преговорима између британских и југословенских војних и привредних експерата за набавку сировина (санитетски материјал, челик, калај, бели лим, каблови, вуна, памук); трампи југословенских руда за британске сировине; разговорима са лордом Халифаксом о привредно-политичким питањима (интензивирању трговинских односа са Југославијом и осталим балканским земљама као и постизању равнотеже у трговини балканских земаља са Британијом и Немачком; набавци,

пријему и експедицији санитарског материјала; увозу калаја из Британије; извештај комисије о блокадним и привредним преговорима; записници са седница експерата у Министарству за економски рат (блокаде) југословенских и британских привредних експерата.

**Година:** 1940-1941.

**Врста документа:** забелешка, извештај, преписка, белешка, записник, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** У овој јединици описа постоји неколико досијеа који су задржани из првобитног поретка.

## ЕКОНОМСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ

### 47 144 СВЕТСКА ПРИВРЕДНА КОНФЕРЕНЦИЈА И ДРУГЕ ЕКОНОМСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ 1933.

Синопис Вашингтонске конференције.

Записник са седнице Интерминистеријалне комисије за припремање југословенског учешћа на Светској привредној конференцији на којој се расправљало између осталог и о југословенској пољопривреди, олакшању извоза југословенских пољопривредних производа, царинској политици, ограничењима у међународној трговини, царинском примирју у циљу решавања питања о економском разоружању држава; поправци цена пољопривредних производа, повећању цена смањењем трошкова производње, повећању цена природним и вештачким средствима, повећању цена организацијом производње и продаје пољопривредних производа, повећању цена преференцијалом, пољопривредним кредитима.

Пројекат дневног реда израђеног од Припремне комисије пројектоване економске конференције (успостављање златне валуте, успостављање равнотеже између пијачних цена за поједине производе, укидање забране и ограничења која постоје у међународном промету добара, реприза у кретању капитала једне државе до друге).

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о разговорима Рузвелт - Мекдоналд о могућностима за економску обнову, тарифи, монети и кредиту међународним кооперацијама.

Материјал о Економској и монетарној конференцији у Лондону: преписка Краљевске сталне делегације при Друштву народа и Посланства КЈ у Лондону о приступању царинском примирју; извештај са седница Конференције, меморандум за економску и монетарну конференцију у Лондону, извештај о бугарској делегацији на Конференцији и др.

**Година:** 1932-1933.

**Врста документа:** преписка, записник, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Видосава Ераковић

### 47 145 КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ШЕЋЕР У ЛОНДОНУ 1937.

Преписка Посланства Краљевине Југославије у Лондону и МИП-а КЈ о конференцији за закључење Споразума о шећеру, учешћу КЈ на конференцији,

питању повећања југословенске производње шећера, спречавању скока цена у унутрашњем промету, извозу шећера и др.

Извештај о раду Конференције и учешћу југословенске делегације на њој.

Извештај о састанку Привременог савета.

Конвенција о шећеру.

Табеларни преглед са статистичким подацима који се односе на КЈ, увоз и извоз шећера.

**Година:** 1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, конвенција.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## САВЕТОДАВНИ ОДБОР ЗА ЖИТО

### 47 146 САВЕТОДАВНИ ОДБОР ЗА ЖИТО 1933-1934.

Преписка Посланства КЈ у Лондону и МИП-а КЈ о припреми Светске привредне конференције у Лондону и учешћу Југославије на конференцији; о историјату и садржини споразума о житу (London wheat Agreement) и др.

Записници са састанака Саветодавног одбора за жито (I/V) и закључни акт Конференције за жито (25. VIII 1933); дневни ред V састанка Саветодавног одбора.

Извештај секретара Одбора о светској житној ситуацији у периоду од августа до новембра 1933. године; мађарски ед-мемоар поднет Одбору о житној ситуацији.

Извештај представника КЈ и Румуније на V седници Одбора и др.

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о конституисању Пододбора Саветодавног комитета за пшеницу (Sub-committee on Wheat consumption) и састанку Пододбора који је одржан 15. I 1934. године; учешћу Југославије у раду Пододбора.

Извештај Пододбора о тржишним условима; о захтеву Мађарске да јој се повиси извозна квота; о разним питањима везано за цене жита.

Извештај Пододбора са састанка у Паризу, одржаног 29. IX 1933. о свом раду и о житној ситуацији у току децембра 1933. и јануара 1934.

Преписка Посланства КЈ у Лондону и МИП-а КЈ о захтеву Мађарске да јој се повећа извозна квота за пшеницу.

Извештај о другом, трећем и четвртном заседању Саветодавног одбора за жито (1934) и др.

**Година:** 1933-1934.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из новина, записник.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види Светска привредна конференција АЈ-341-47-144.

### 48 147 САВЕТОДАВНИ ОДБОР ЗА ЖИТО 1935.

Записници са састанака Саветодавног одбора за жито (V/VII) на којима се дискутовало о стању жита у свету, о одлагању мартовске сесије због немогућности постизања договора између Аргентине, Аустралије, Канаде и САД-а по питању утврђивања минималне извозне цене жита; о смањењу производње

жита како би се утрошили вишкови; о раду Одбора; о ограничењу засејаних површина житом; о регулисању финансијских обавеза КЈ према Одбору; захтеву Мађарске за повећањем извозног континента; правним мерама предузетим по питању производње или пласмана жита и др.

Извештаји Саветодавног одбора упућени владама земаља потписница Завршног акта Конференције земаља извозника и увозника жита.

**Година:** 1935.

**Врста документа:** преписка, извештај, записник, меморандум, коминике.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 48 148 САВЕТОДАВНИ ОДБОР ЗА ЖИТО 1936-1938.

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о раду Саветодавног одбора за жито; састанцима Одбора (VIII/X) на којима се дискутовало о производњи, извозу, увозу и залихама жита; житној ситуацији; дуговањима појединих држава Међународном савету за жито; котизација КЈ и њена дуговања и др.

**Година:** 1936-1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, билтен.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 48 149 САВЕТОДАВНИ ОДБОР ЗА ЖИТО 1939.

Записник са X састанка Саветодавног одбора за жито.

Нацрт Међународне конвенције за жито који садржи општи поглед Припремног одбора за Међународну конференцију за жито на остварљив међународни план за жито.

Циркулари Саветодавног одбора за жито о минималној цени жита у Канади, САД-у, Аргентини и Аустралији; о нацрту Међународног споразума о житу, производњи жита и др.

Преписка Посланства КЈ у Лондону и МИП-а КЈ о питању приступања КЈ Међународној конвенцији за жито и др.

**Година:** 1939.

**Врста документа:** преписка, записник, циркулар, табела.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** О X заседању Међународног одбора за жито видети у АЈ-341-48-148.

### РЕПАРАЦИЈЕ

#### 49 150 РЕПАРАЦИЈЕ 1919-1924.

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о учешћу делегације КЈ у Комисији за репарације; фиксирању дугова Немачке према Савезницима; Конференцији у Лондону и учешћу југословенске делегације на тој конференцији; питању мораторијума на дуговања Немачке; питању продужења мораторијума на дуговања Бугарске; бугарској ноти о међусавезничким дуговима; немачкој ноти о репарацијама и одјеку у британској штампи; расподели и југословенском уделу у немачким репарацијама; изјави британског премијера

Стенлија Болдвина о репарацијама у Парламенту; ноти Немачке о обустави репарација у натури.

Извештај о извршењу Версајског уговора од стране Немачке и европској ситуацији.

**Година:** 1919-1924.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-55-167.

#### 49 151 МЕЂУСАВЕЗНИЧКА КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОНДОНУ

Преписка МИП-а КЈ са Посланством КЈ у Лондону о припремама Међусавезничке конференције у Лондону, њеном раду; међусавезничким преговорима по питању репарација; учешћу КЈ на Конференцији; учешћу Немачке на Конференцији; учешћу САД на Конференцији; гледишту румунске владе о Дозовом плану; питањима о којима се расправљало на Конференцији (мере уз помоћ којих је требало спровести Дозов план, евакуација Рурске области, немачке и бугарске репарације и др); учешћу Југославије и Јапана у Комисији за репарације; положају Румуније на Конференцији; државњу Немачке на Конференцији.

Извештај Живоина Балугџића, посланика КЈ у Берлину о надама које је Немачка полагала у Конференцију.

Споразум између Комисије за репарације и немачке владе и др.

**Година:** 1924.

**Врста документа:** преписка, извештај, промеморија, резолуција, меморандум.

**Језик:** српски, француски, енглески.

#### 49 152 РЕПАРАЦИЈЕ 1925-1928.

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о разним питањима везаним за ратни дуг КСХС/КЈ: секвестриране ладје које су припадале Аустријској навигационој компанији; споразум о реституцији (1925); урачунавање отплате на интерес или на капитал; регулисање ратног дуга КСХС/КЈ према Француској; репарационо питање и Комисија експерата; преговори о репарацијама; рад Комисије експерата; питање учешћа Југославије у Комисији експерата; мораторијум за југословенске спољне државне зајмове и др.

**Година:** 1925-1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, мемоар, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 50 153 РЕПАРАЦИЈЕ 1930-1934.

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о раду Специјалног комитета у Базелу (решавање питања репарација и ратних дугова, напуштање Јанговог плана, став југословенске владе према брисању ратних дугова и репарација); ставу британске владе према немачким репарацијама и продужетку мораторијума на пет година, споразумевање британске и француске владе по овом питању и др; репарацијама у натури; Лондонској конференцији; раду Ко-

митета експерата на анализи немачких извештаја о финансијском и економском стању Немачке; конференцији у Лозани и продужетку Хуверовог мораторијума на још шест месеци; члнаку "Тајмса" о Тардијевој декларацији о репарацијама и ратним дуговима, мораторијуму на источне репарације и др.

**Година:** 1930-1934.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Повезати са групом I/8 Међусавезнички дегови и зајмови.

## 50 154 КОМИТЕТ ЕКСПЕРАТА И РЕПАРАЦИОНО ПИТАЊЕ

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о раду Комитета експерата на решавању репарационог питања (питање немачких репарација, утврђивање способности плаћања ануитета од стране Немачке, третирање немачких репарација засебно од аустријских, мађарских и бугарских, финансијско стање Немачке и питање репарација, држање Немачке и њеног делегата у Комитету, држање Велике Британије и Француске у Комитету, утврђивање мађарских, аустријских и бугарских репарација, југословенски проценат у немачким, бугарским и мађарским репарацијама, југословенски ратни дегови и повреда југословенског права и интереса, питање учешћа КЈ у Комисији експерата и др.); организацији Банке за међународна плаћања; припрема Хашке конференције (1929), рад Хашке конференције и др.

Записници са седница Комитета за аустријске репарације.

Извештаји председника Комитета за источне репарације и др.

**Година:** 1929.

**Врста документа:** преписка, извештај, нота, записник, исечак из штампе.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**Напомена:** Повезати са групом I/8

## 50 155 КОМИТЕТ ЕКСПЕРАТА И ХУВЕРОВ МОРАТОРИЈУМ

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о релефним и реконструктивним дуговима; одлагању плаћања релефног дуга КЈ према Великој Британији на годину дана; раду Комитета експерата на примени Хуверовог предлога о решавању питања репарација; последице Хуверовог мораторијума по КЈ; финансијска помоћ Немачкој; питање пристајања КЈ на Хуверов мораторијум и др.

**Година:** 1931.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, нота, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Повезати са групом I/8



**МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ****51 156 МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1921-1923.**

Материјали о:

- предратним дуговима српских трговинских фирми у Великој Британији и састанку представника Београдске трговачке коморе са представницима трговачке коморе у Манчестеру о решавању питања дугова српских фирми;

- преговорима о зајму за изградњу јадранске железнице у Британији код банкарске куће "Болтон"; доласку министра финансија Куманудија тим поводом у Лондон, учешћу Ђ. Ђурића у преговорима, условима кредита, раду Гарантног комитета Друштва народа на одобравању кредита, понудама куће Ротшилд за зајам и сл. (1921)

- чехословачком државном зајму код англо-аустријске банке; ноти америчког посланика о покретању питања ратних дугова у Америци пред Комисијом за ратне дугове; наставку преговора за зајам код Болтон банке у Британији; преговорима за зајам за београдску општину; преговорима и понуди за државни зајам КСХС - група Антоан; понудама разних зајмова за нашу државу у Великој Британији; (1922)

- британском дугу у САД; ратним дуговима Србије/КСХС у Великој Британији, односно дугу за репатрирање српских заробљеника; преговорима о зајму у Француској за 300 милиона франака и закону о зајму, британским ургирањима о обавезама КСХС за ратне дугове.

**Година:** 1921-1923.

**Врста документа:** извештај, преписка, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

**51 157 МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1925.**

Материјали о:

- преговорима за добијање зајма за Београдску општину у Великој Британији; преговорима за добијање зајма у Француској; румунским предратним трговачким дуговима; понуди железничког зајма у Великој Британији за КСХС (од 7.000.000 фунти, фирма Армстронг Витвореп) и преговорима;

- регулисању ратног дуга Србије у Великој Британији - релефни дуг - и преговорима о коначном утврђивању износа дуга (делегација Миливоје Јоксимовић и Михаило Ковачевић); раду Комитета за релефне бонове у Лондону, састављен од представника земаља који имају бонове КСХС; одређивање Ђорђа Ђурића за преговоре са Комитетом за померање датума за регулисање релефног дуга и др.

- понуда зајма фирме Армстронг-Витворт за осигурање Мачве и дограђивању Бање Ковиљаче; (1924)

- изјави Винстона Черчила о ратним дуговима Велике Британије, посебно према САД и с тим у вези нотама лорда Курзона, Балфура о Дозовом плану о репарационим плаћањима (пов. бр. 51 од 11. II 1925. године);

- продаји релефних бонова британском посланству у Београду у вези са ратним дугом КСХС према Британији; дугу Велике Британије КСХС за угаљ и пољске пећи;

- стању црногорског зајма од 5% закљученог код групе Вултон Брос из Лондона која је пала под стечај; плаћање анuitета од 1923; одређивање Лојдс Банке Лимитед да врши исплату купона и откупљује обвезнице зајма;

- регулисању дуга КСХС у Великој Британији за репатрирање српских трупа из Владивостока и споразуму између британске и југословенске владе о регулисању тог дуга (пов. бр. 324 од 18. XII 1925. године);

- регулисању међусавезничких дугова, односно дугова Велике Британије, Белгије, Француске, КСХС и Румуније према САД - пре свега између САД и Британије (везивање за Балфурову ноту у наплати британских потраживања у Европи, везивање за репарациона плаћања Немачке, провизорно решење о дуговањима између Велике Британије и Француске, регулисање дуга између САД и Белгије, гледиште југословенске владе о питању дугова према САД и другим - посебно пример Белгија; резултатима југословенске делегације (Ковачевић, Ђурић) по питању регулисања ратног дуга Великој Британији и Француској).

**Година:** 1924-1925.

**Врста документа:** извештај, преписка, табела, уговор, реферат.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-51-154.

## 51 158 МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1926.

Материјали о:

- регулисању италијанског ратног дуга у Великој Британији; преговорима између француске владе и Морганове групе о плаћању ратних дугова Француске и САД; споразум између југословенских делегата и Француске о регулисању ратног задужења Србије у Француској;

- преговорима са Ротшилдом о зајму за изградњу железница (разговор Стојадиновића са А. Ротшилдом);

- ратном дугу КСХС према САД - споразуму о плаћању ратног дуга Америци са распоредом плаћања на 62 године (Ђорђе Ђурић, Споразум-текст на енглеском) - пов. бр. 248 од 20. маја 1926.

- регулисању дуга за репатрирање наших војника из Владивостока (об-  
рачун трошкова);

- српским предратним трговачким дуговима (појединци, приватна лица) у Великој Британији; ургирању Британаца да се ово што пре реши, пример споразум Румуније и Велике Британије по истом питању (пример - Предратна потраживања фирме Браћа Кауфман у нашој држави);

- преговорима о регулисању ратног релифног дуга КСХС према Великој Британији; условима отплате, покушају југословенских преговора да ублаже услове отплате и др. (пов. бр. 628 од 9. XII 1926. године).

**Година:** 1926.

**Врста документа:** извештај, преписка, споразум, реферат, графикон.

**Језик:** српски, енглески, немачки.

**Напомена:** Види јединицу описа АЈ-341-51-155.

**52 159 МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1927.**

Материјали о:

- питању конверзије предратних државних дугова у Француској;
- питању новог зајма за КЈ у Великој Британији, одласку Војина Ђурчића, управника Државне хипотекарне банке да испита могућности зајма;
- регулисању предратних дугова српских трговаца повериоцима у Великој Британији: питање преговора, коначни обрачуну дугова и односи са свим дуговима КСХС према Великој Британији, пример румунског аранжмана по истом питању, коментари у британској економској штампи везани за ово питање ("Financial times");

Досије: Међусавезнички релифни и ратни дугови о: дуговима КСХС Великој Британији и питању регулисања (укупним дуговима-релифни, ратни и репатрирање), анализи дуговања, условима Велике Британије и ургирањима да се што пре реше (пов. бр. 17 од 8. I 1927. године); ратним дуговима Грчке Великој Британији; наставку преговора, мемоару Ћ. Ђурића о дуговима и вези са репарацијама, способности за плаћање; споразуму о регулисању дуга између Француске и Велике Британије (веза са репарационим плаћањима); питању релифних бонова које је КСХС издала на име релифних набавки 1918-1921; инструкцијама владе Ћ. Ђурића у вези коначног решења дуга Великој Британији; нацрту споразума о регулисању дугова КСХС у Великој Британији; току споразума и састанцима две делегације; мишљењу о финансијском значењу споразума о српском проценту репарација -Брадбуријев аранжман; споразуму КСХС и Велике Британије о регулисању дугова; регулисању релифног дуга Холандији и дуга за трошкове око репатрирања ратних заробљеника и др.

**Година:** 1927.

**Врста документа:** извештај, преписка, штампа, споразум, меморандум, табела.

**Језик:** српски, француски, енглески.

**52 160 МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1928.**

Материјали о:

- преговорима о државном зајму за КСХС у Великој Британији - преговори наших стручњака (Богдан Марковић, Добривоје Стошовић, Ђорђе Ђурић) са Енглеском банком и кућом Ротшилд о државном зајму и општинском зајму за град Београд, програму стабилизације (финансија КСХС), прелиминарном споразуму са кућом Ротшилд и др;

- стању предратних дугова српских трговаца у Великој Британији (меморандум Манчестерске трговачке коморе и одговор наше трговачке коморе) и почетку преговора делегације југословенских трговаца (предратних дужника) са представницима поверилаца за ликвидацију дуга;

- преписка о регулисању ратног и релифног дуга КСХС Великој Британији, САД и Холандији - предаја бонова британском посланству у Београду, грешке у обрачуну дуга Холандији, замена старих обвезница и сл.

- предратним и ратним дуговима Краљевине Србије у Француској - односно преговорима о регулисању дуга Француској; спору југословенске владе са порттерима зајма о монетарној бази којој ови зајмови треба да буду исплаћени и закључењу компромиса по том питању и изношењу "компромиса" пред

Хашки суд; именовану делегације за преговоре са Француском (Ђ. Ђурић, Матијашић Радован).

**Година:** 1928.

**Врста документа:** извештај, преписка, споразум, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види јединису описа АЈ-341-51-157.

### 53 161 МЕЋУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1929-1930.

Материјали о:

- ургенцијама Дунавске хипотекарне банке (Хаг) по питању предратних дуговања у аустроугарским крунама и одлуци Апелационог суда у Новом Саду о стављању ван снаге плаћања у злату (1929);

- регулисању релифног дуга и дуга за репатрирање српских заробљеника преко Холандије, корекцији дуга - обрачуну трошкова репатрирања; (1929)

- регулисању потраживања југословенске државе од Руске банке на основу поравнања из 1920. и спору око наплаћивања преосталог дуга од банчанин дужника, индустријалаца из пољског града Лођа;

- наставку преговора за добијање односно есконтовање зајма (шведске фабрике шибица) са банкарском кућом Ротшилд у Великој Британији 1929-1930, условима (Закон о Народној банци и стабилизацији динара), прекиду преговора и отказивању прелиминарног споразума из 1928. године (пов. бр. 805 од 13. XI 1930. године);

- преговорима за решавање предратних дугова српских трговаца у Великој Британији, пре свега трговинске куће Кауфман у Манчестеру, процедури за решавање тог проблема; пребацивању посредовања око дуговања на Београдску трговачку комору, враћању дугова и др. (1929-1930)

- међусавезничким ратним и релифним дуговима 1929-1930;

- дугу КСХС за репатрирање Југословена са Новог Зеланда и Аустралије, Великој Британији и регулисању тих дугова, уговору о релифном;

- ратификацији уговора између Велике Британије и КЈ о регулисању ратног и релифног дуга, исплати рате за ратни дуг; отплата релифног дуга Великој Британији (за репатрирање); регулисању дуга КЈ Индији;

- регулисању предратних и ратних дугова КЈ Француској; почетку преговора, доласку француских портера у Београд, изношењу спора пред Хашки суд; току преговора и Конвенцији између КЈ и представника француских портера српских зајмова 4% (1895.), 5% (1902.), 41/2% (1908.), 5% (1913) зајмови Управе фондова 41/2% (1910.), 41/2% (1911.) и зајма Српског друштва Црвеног крста (види извештај Ђорђа Ђурића пов. бр. 235 од 12. IV 1930. године).

**Година:** 1929-1930.

**Врста документа:** извештај, преписка, реферат, штампа, нота, конвенција.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види претходне јединице описа и групу Репарације.

**53 162 МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1931-1935.**

Материјали о:

- званичној преписци између Француске и Велике Британије у вези са британским носиоцима француске ренте од 1915-1918. године;
- исплати рате релифног дуга КЈ Великој Британији;
- спорним заостацима по питању трговинских предратних дугова у Великој Британији;
- зајмовима КЈ у Француској; (1931)
- стању бонова спољног (монополског) златног зајма (КЈ) из 1922. на банкарском тржишту 1932. године у САД;
- преговорима у Француској за одобрење кредита за југословенску Народну банку;
- потраживањима британске владе од КЈ у име влада Новог Зеланда, Аустралије и Индије за репатрирање југословенских држављана током рата (пов. бр. 36 од 20. I 1932. године);
- захтеву Југославији од британске владе повраћај рате релифног дуга у смислу Хуверовог мораторијума;
- ноти британске владе у вези британског ратног дуга Сједињеним америчким државама;
- спорним моментима у регулисању предратног дуга српских трговаца; (1932)
- наплати купона југословенских иностраних зајмова; обвезницама за ликвидацију спорних односа у Далмацији; регулисању предратних дугова српских трговаца у Великој Британији (извештај Манчестерске трговинске коморе); враћању рате за релифне дугове Великој Британији по Хуверовом плану; британским преговорима са САД о плаћању ратног дуга; регулисању Црногорског зајма од 5% 1909. и питању исплате интереса због течаја повериоца (Браћа Болтон и ЦО); (1933)
- обвезницама Блеровог зајма и других зајмова (потврде портерима); споразумима, конвенцијама и решењу о закљученим споразумима са иностраним портерима (америчким и француским) - пов. бр. 202 од 6. III 1934. године; плану и уговору од 14. јула 1933. између владе КЈ и ималаца обвезница 40-годишњег 8% државног спољног зајма у злату са роком од 1. маја 1962.

**Година:** 1931-1935.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак, записник, распис, конвенција, решење.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види претходне јединице описа и групу Репарације.

**53 163 МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ 1936-1941.**

Материјали о:

- потраживањима новозеландске, аустралијске и индијске владе од југословенске владе на име дуга за репатрирање југословенских држављана; (1936-1939)
- преносу 2 милиона долара на југословенску владу у избеглиштву (из резервне федералне владе у Баркли банку) у Лондону; преговорима Југослави-

је са британском владом о изради једног привременог буџета за југословенску владу; поништењу акција Југословенске удружене банке;

- осигурању санитарског материјала. (1941)

**Година:** 1936-1939, 1941.

**Врста документа:** извештај, преписка, решење.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ

### ДРУШТВО НАРОДА

#### 54 164 ДРУШТВО НАРОДА 1919-1933.

Материјали о:

- резолуцији Организационог комитета Друштва народа о циљевима Друштва народа (са састанка у Паризу 9. VI 1919. године); меморандуму Организационог комитета о оснивању Друштва народа, основама, органима и њиховим задацима, програму и сл; припремама за први састанак Савета Друштва народа; (1919)

- финансијској конференцији Друштва народа у Бриселу; одлуци Савета Друштва народа да се одржи конференција; делегатима КЈ на тој конференцији (М. Јанковић, Нинчић, Новаковић Драгољуб); извештају Економског комитета Друштва народа о трговинским преговорима Велике Британије и Русије; (1920)

- заседању Савета Друштва народа у Лондону; делегацији наше Краљевине (састав, смештај); расправи о мађарској и бугарској мањини; меморандум Балканског комитета о Југославији упућен Друштву народа и мишљење Ситон-Вотсона; протесту сиријско-палестинске делегације; Савету Друштва народа; позиву за посланика Гавриловића да дође у Женеву на састанак Друштва народа; раду III комисије Скупштине Друштва народа за разоружање; (1922)

- коментару о британском извештају о 3. заседању Скупштине Друштва народа; (1923)

- ставу југословенске владе по питању стављања "македонског питања" на захтев Македонског комитета, пред Друштво народа и одговор Савета по том питању;

- одговору краљевске владе Генералном секретару по питању пројекта уговора о узајамној помоћи;

- питању разоружања бивших непријатељских држава пред Саветом Друштва народа;

- заседању Унија удружења за Друштво народа - програм Уније, представке бугарске, пољске и мађарске делегације; документациони материјал са заседања (статут, обрачун, ревизија статута и др.); (1924)

- презентацији рада Друштва народа у организацији британског друштва Друштва народа; (1925)

- питању одлагања Конференције за разоружање; значају и деловању Друштва народа у социјално-економском домену са списком конвенција из тог домена које би се могле ратификовати; питању повећања чланства Савета

Друштва народа и гледишту Остина Чемберлена о питању уласка Немачке у Друштво народа;

- немачко-совјетском уговору и питању уласка Немачке у Друштво народа; питању новог састава Савета Друштва народа; став британске владе и политичара; ставу југословенске владе о питању уласка Немачке у Друштво народа и др.

- међународној конференцији рада под окриљем Друштва народа у Женеви и питању југословенске емиграције (стање, број, занимања);

- пасошкој конференцији у Женеви; конгресу Међународне федерације удружења Друштва народа у Абериствиту (југословенска делегација, Д. Суботић, Ј. Смодлака); дневном реду VIII заседања скупштине Друштва народа; писању британске штампе о избору нових чланова Савета Друштва народа; решењу о именовану посланика Ђ. Ђурића за заменика делегата на Скупштини Друштва народа; (1926)

- питање заједничке кандидатуре Мале Антанте за Савет Друштва народа; раду британског удружења за Друштво народа; (1929)

- изменама Пакта Друштва народа у вези са његовим довођењем у склад са Келоговим пактом;

- предавању поводом 20-годишњице Друштва народа у Удружењу за Друштво народа у Великој Британији; (1932)

- стварању Комитета тројице Друштва народа за решавање спорних питања између Пољске и Данцинга (Савет Друштва народа).

**Година:** 1919-1933.

**Врста документа:** извештаји, преписка, резолуција, експозе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види допуну у II/10.

## 54 165 ДРУШТВО НАРОДА 1936-1945.

Материјали о:

- Заседању Савета Друштва народа у Лондону (март 1936. године) поводом повреде Локарнског пакта од стране Немачке - преписка о ставовима Британије и Француске, питању економских санкција према Немачкој, ставовима југословенске делегације о томе, као и Велике Британије и Француске, држању Немачке на изложене ставове, заједничком иступању земаља Мале Антанте, ставовима Турске, Пољске и Русије, нацрту резолуције коју је предложио Савет по овом питању, штампању британске Беле књиге о овом заседању (споразум потписница Локарнског споразума о условима и начину преговора са Немачком); неслагањима у ставовима Великих сила, прекиду заседања и др.

- излагању Рибентропа, немачког делегата о ставовима Немачке о Локарнском систему;

- извештају високог комесара за избеглице о статусу избеглица из Немачке и провизорни аранжман у вези Статуса немачких избеглица; раду XVII Скупштине Друштва народа 21.IX-10. X 1936. - питање Абисиније;

- реформама Друштва народа, Конференција Великих сила, Шпанија, ревизионизам, питање расподеле сировина, наоружање, разоружање, ремилитаризација, заштита мањина, економска сарадња, финансијска контрола у Аустрији и др; (1936)

- плаћању котизације за југословенску делегацију у Друштву народа; кандидатури Ирана за Савет Друштва народа; раду XVIII Скупштине Друштва народа у Женеви (извештај);

- конференција о сузбијању тероризма под окриљем Друштва народа; (1937)

- ситуацији у Друштву народа, односно ставовима чланица Савета и Комитета за реформу Пакта Друштва народа, пуноважност 16. члана Пакта и система колективне безбедности; посети генералног секретара Друштва народа Авиола Великој Британији и питањима о којима је расправљао у Лондону, која су на дневном реду наредног састанка Савета Друштва народа (британска иницијатива по питању Етиопије, питању Аустрије и Аншлуса, избеглице из Аустрије и Немачке и др.

- седницама 101 Заседања Савета Друштва народа (записници);

- плану Друштва народа у вези са опијумом; заседању Административног одбора Међународног бироа рада; заседању Управног савета Међународног бироа рада у Лондону и доласку Ивана Субботића, сталног делегата при Друштву народа на седницу;

- извештају Друштва народа о питању међународне помоћи избеглицама; избору новог високог комесара Друштва народа за избеглице (Херберт Емерсон); раду Ненсеновог офиса и избору југословенског делегата у Ненсеновом офису (Коста Петровић); извештају Друштва народа о опијуму; (1938)

- конференцији о гориву за авионски саобраћај у Лондону 1939. године;

- разматрању питања Данцинга, односно Пољске и Данцинга од стране Комитета тројице (Британија, Француска и Шведска) и Високог комесара за Данцинг, држању Пољске; кандидатури Јужноафричке Уније у Савет Друштва народа; декларацији британске владе о Палестини коју је доставила генералном секретару Друштву народа; раду 105. заседања Друштва народа (записник II седнице) од 22. V 1939. године; обнављању рада чехословачке делегације у Женеви (Бенешева група); намери Бенеша да поднесе меморандум Савету Друштва народа о нападу Немачке на Чехословачку; раду и закључцима Сталне мандатске комисије Друштва народа за Палестину (стање у Палестини);

- избору новог Високог комесара за избеглице, престанку са радом Ненсеновог међународног уреда за избеглице, питању немачких и аустријских избеглица, раду канцеларије Високог комесара у Југославији (Београду); чехословачким избеглицама; путу високог комесара Емерсона у Београд, састанку у Лондону Комитета за наставак и усавршавање рада Евијенске конференције за заштиту избеглица (одржане 1938. године у Евијану); заседању Комитета за избеглице у Вашингтону; одлагању састанка Комисије за кризу; путу генералног секретара Друштва народа у Париз; (1939)

- изласку Француске из Друштва народа; раду представника Високог комесара Друштва народа у Београду почетком 1941. године;

- раду Друштва народа 1942. године - разни коминикеи, буџету, раду Специјалне контролне комисије и др. (1942)

- раду Међусавезничког одбора за примирје;

- сугестијама белгијске владе на предлоге са састанака четири велике силе (Кина, САД, СССР и Велика Британија) у Дамбартон Оаксу почетком октобра 1944. године;

- одговорима француске, индијске, аустралијске и чилеанске владе на позив САД на Конференцију УН у Сан Франциску. (1945)



Година: 1936-1943, 1945.

**Врста документа:** извештај, преписка, коминике, записник, дневни ред, декларација.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види I/4-1 1936.

## КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ

### 54 166 КОНФЕРЕНЦИЈА У ХАГУ 1922.

Материјали о раду Хашке конференције (15. VI - 20. VII) 1922:

- преписка Посланства о избору посланика Гавриловића и експерта Богдана Марковића за делегате на Конференцији; разговор Поенкареа и Лојд Џорџа о Хашкој конференцији (став Велике Британије и Француске о Хашкој конференцији);

- преписка Делегације КСХС у Хагу - акредитивна писма за Гавриловића и Богдана Марковића и извештај о раду Конференције по комисијама и седницама;

- материјали (штампани) о раду Конференције, комисије руске и неруске о разним питањима (питању руских дугова, давања зајма Русији, компензацији или реституцији добара одузетих странцима у Русији).

Година: 1922.

**Врста документа:** извештај, преписка, записник.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Види основну класификациону групу 1/7 Репарације.

### 55 167 КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1919-1929.

Материјали о раду разних међународних конференција и конгреса, приступању КСХС/КЈ међународним конвенцијама и сл:

- приступање КСХС Међународној радиотелеграфској конвенцији из 1912. године; рад Организационог комитета Међународне конференције рада; (1919-1921)

- Конференција у Ђенови - програм и циљеви Конференције (Резолуција из Кана); став британске владе о будућој конференцији (пов. бр. 32 и 39 од 27. I 1922. године), састанак техничких делегата Британије, Француске, Белгије, Италије и Јапана пред Ђенову, питање учешћа Мале Антанте и Пољске на предконференцији, прелиминарна конференција стручњака у Лондону; преговори Француске и Велике Британије о питању Русије, односно присутности њеног делегата "de iure" (или признања Русије уопште); одбијање југословенске владе да присуствује припремној конференцији у Лондону, састанак стручњака Мале Антанте у Београду, делегати Велике Британије - Лорд Керзон и Лојд Џорџ, прихватање канске резолуције као платформе за Ђеновску конференцију, закључци рада експерата (пов. бр. 162 од 1. IV 1922. године економске, финансијске и саобраћајне резолуције), одјек резултата Конференције;

- одржавање Конференције о немачким репарационим плаћањима у Бриселу, питању учешћа југословенске владе, заступање наших интереса од стране Велике Британије; (1922)

- конгрес у организацији Женске алијансе за право гласа у Риму мај 1923. и позив југословенском делегату да учествује на истом;
- конференције у организацији Међународног женског савеза у Прагу, Вемблију и Копенхагену и присуство делегата (Ана Христић, Стојанка Гавриловић);
- конференција савезничких министара финансија у Паризу и питање присуства наше делегације; (1924)
- састанак Међународног женског савеза у Паризу и присуство Ане Христић; (1925)
- ратификовање конвенције за регистрацију фабричких марака и конвенције за заштиту индустријске својине;
- конгрес Међународних католичких универзитетских удружења "Пах Романа";
- споразум између Велике Британије и КСХС о издавању криваца;
- уговор општег акта мирења, арбитраже и судског расправљања, потписан у Београду између земаља Мале Антанте (1. IX 1929.);
- одржавање III источно-западне богословске професорске конференције у Новом Саду (приређује их Комисија професора богослова - међународна);
- поштански конгрес у Лондону - јун 1929. и овлашћење посланику Ђурићу да потпише конвенције, аранжмане и уредбе које је донео Поштански конгрес;
- списак међународних уговора и конвенција које је наша Краљевина закључила у току 1928. године.

**Година:** 1919-1929.

**Врста документа:** извештај, преписка, програм, фотографије, пуномоћ.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** О конференцији у Бриселу види и АЈ-341-49-150, види I/4 АЈ-341-13-43.

## 55 168 **КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1930-1934.**

Материјали о:

- склапању уговора и конвенција о арбитражи и концилијацији између КЈ и других земаља (САД, Француска, Пољска, земље Мале Антанте) и ратификацији истих;
- свим ратификованим и озакоњеним уговорима и конвенцијама КЈ 1929. године (списак);
- конгресу Међународног женског савеза у Бечу маја 1930. године и захтеву Ане Христић да присуствује на њему;
- регистар закључених и обнародованих уговора и конвенција 1929. године у КЈ;
- Конгресу по питању укидања трговине белим робљем у Варшави 7. X 1930;
- писању британске штампе о будућој Балканској конференцији и неуцешћу Бугарске на њој;
- ратификацији Поштанске конвенције потписане у Лондону 1929. године;
- уговору о арбитражи и помирењу између Чехословачке и Холандије;

- Поморској конференцији о разоружању у Лондону 1930. године - именоване југословенског делегата В. Маријановића, поморског аташеа; извештаји поморског аташеа о раду конференције; ставовима Француске, Британије и Италије и медитеранског Локарна; захтеву Турске да учествује у медитеранском гарантном пакту; споразуму Британије и САД са Јапаном; државње Велике Британије на конференцији и сл. (види извештаје пов. бр. 43, 70, 90 и 99);

- конгресу Међународног удружења за заштиту индустријске својине у Лондону 21. V 1932. и учешћу југословенских делегата;

- препорукама усвојеним на Међународним конференцијама рада;

- ратификацији уговора о судском расправљању, арбитражи и мирењу између Холандије и КЈ;

- извештају Комитета финансијских експерата у Базелу; (1932)

- приступању КЈ Међународној конвенцији о теретним линијама закључене у Лондону 1930;

- доношењу Конвенције о смањењу часова рада у рудницима (у Женеви 1931. на Међународној конференцији рада), питању примене и усвајања у КЈ;

- уговорима и конвенцијама КЈ 1932. (списак); раду Међународне дунавске комисије на питању уговора између ЦИД-а и КЈ о закупу локомотивне вуче на Сипском каналу;

- ратификацији, односно размени ратификационих инструмената о конвенцији о дефиницији народа између земаља Мале Антанте и СССР-а у Лондону 1933. године; конференцији о заштити индустријске својине; доласку Британаца на Лимнолошки конгрес у Београд; измени текста у Међународној ваздухопловној санитарној конвенцији;

- XV конгресу Фидака у Лондону 1934; конференцији Удружења за међународно право у Будимпешти; одржавању Светске конференције о енергији и др.

**Година:** 1930-1934.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак, уговор, моморандум, штампа.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## 55 169 КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1935-1936.

Материјали о:

- питању немачке делегације у Међународној дунавској комисији; раду XX Конгреса против алкохола 1934. године; међународној ватрогасној конференцији у Великој Британији (Норфолк);

- VI Међународном конгресу за организацију рада у Лондону (програм рада); приступање КЈ Међународној конвенцији о заштити људских живота на мору из 1929. године; Светском конгресу хришћанских савеза у Будимпешти (извештај);

- Конгресу Муслимана у Женеви 1935. године, учешћу југословенске делегације и раду конгреса; XI конгресу Међународне конференције инвалида и бивших ратника (СИАМАК) у Београду 1935. године;

- преговорима и закључењу конвенције о грађанском судском поступку између КЈ и Велике Британије и доношењу саме конвенције (текст конвенције);

- VI Међународном конгресу физикалне медицине у Лондону и именовању делегата КЈ (др. Милош Кичевић);

- XII редовном састанку Међународне комисије Криминалне полиције у Београду (25-31. V 1936) и позив Великој Британији и другим државама;

- VII Међународном конгресу за хладноћу у Хагу (југословенски делегат на конгресу - Душан Томић) јуна 1936. године;

- заступању Југословенског националног комитета СКОЕ (Светска конференција о енергији) на хемијско-техничком конгресу у Лондону (делегат-саветник Посланства Иван Бабић-Ђалски);

- XV међународном конгресу за медицинску хидрологију, медицинску климатологију и медицинску геологију у Београду септембра 1936. године - позиви Великој Британији и другим државама;

- одржавању међународне коњичке утакмице у Лондону 1936. године; Међународној конвенцији о заштити флоре и фауне; конвенцији о регулисању ваздушне навигације (односно протоколу о измени конвенције из 1919. године).

**Година:** 1935-1936.

**Врста документа:** извештај, преписка, конвенција, распис, решење.

**Језик:** српски, француски.

## 56 170 КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1937-1939.

Материјали о:

- питању инвентара ђердапске администрације и меморандуму КЈ о стављању на располагање ђердапској администрацији опреме, зграде и постројења о којима је реч у 288 члану Тријанонског уговора; избору чланства Административног савета Међународног бироа рада; одржавању ВИ конгреса Међународне Монтесори асоцијације;

- ратификацији конвенције о мореузима из 1936. године; међународном конгресу Савеза сестара у Лондону - помоћ Југословенском друштву дипломираних сестара; позиву британског друштва Црвеног крста на XVI Међународну конференцију Црвеног крста у Лондону 1938. године; позиву на Међународну конференцију професора и учитеља у Великој Британији и имоновању Д. Суботића као делегата КЈ; измени Конвенције о заштити индустријске својине и других споразума и ревизији текстова на Међународној конференцији у Лондону;

- Конференцији у Бриселу (позиву белгијске владе свим земљама потписницама Вашингтонског уговора из 1922. о Кини, одговору Немачке на позив, ставу САД, Британије и Француске о Кини - Далеком Истоку и Шпанији, извештају о раду конференције); учествовању КЈ у међународним научним организацијама; (1937)

- позиву на светску конференцију ционистичке организације;

- међународној ваздухопловној изложби у организацији Југословенског краљевског аеро-клуба; II Балканском конгресу за заштиту деце у Београду (6-10. X 1938. године) у организацији Југословенске уније за заштиту деце;

- Међународном конгресу Међународне научне организације - учешће југословенске државе;

- светском конгресу атеиста у Лондону 1938. године; XI Међународном конгресу за историју медицине у Београду 1938. године; састанку Европске дунавске комисије у Синају, синајском споразуму о Дунаву којим се укида специјални режим на приморском Дунаву (Британија, Француска, Румунија, Немачка и Италија); Међународном конгресу радничких синдиката у Цириху;

- Модус вивенди између КЈ и Румуније потписаном у Београду 31. VIII 1939. године и достављању заједничког предлога свим владама у ЦИД-у, британским предлозима и примедбама на модус вивенди и др. (пов. бр. 1953 од 4. XII 1939. године).

**Година:** 1937-1939.

**Врста документа:** преписка, меморандум, извештај.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## 56 171 КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1940-1945.

Материјали о:

- преговорима у Међународној дунавској комисији поводом пројекта румунске владе о заједничким мерама појачања сигурности мирне пловидбе на Дунаву; (1940)

- раду Комитета за проучавање унапређења студија и подучавању кривично-правне знаности; британском предлогу о одржавању Међусавезничке конференције о (привредној) колаборацији на привредној обнови Европе и усвајању декларације Рузвелт-Черчил, југословенским делегатима и одлагању конференције на неодређено, предлогу економске резолуције и сл;

- међународној конференцији рада; (1941)

- раду Конференције министара образовања савезничких земаља; међународном конгресу омладине - изјаве југословенских делегата; делегирању министра Мирошевића на заседању Савета Међународног бироа рада; оснивању Комитета министара спољних послова савезничких земаља и раду Међусавезничког комитета за проучавање примирја (питање евакуације заузетих територија од стране непријатеља, репатрирање ратних заробљеника и других држављана); (1943)

- раду Западноевропског правничког комитета - мере које треба предузети после рата према колаборантима; оснивању Међусавезничког одбора за избеглице и пројекту Правилника о финансијском пословању комитета и извештаја о раду комитета, записници са пленарних седница и сл.

**Година:** 1940-1941, 1943-1945.

**Врста документа:** извештај, записник, статут, преписка, правилник.

**Језик:** српски, енглески.

## МЕЂУНАРОДНИ СУД У ХАГУ

### 56 172 МЕЂУНАРОДНИ СУД У ХАГУ

Материјали о:

- позиву Савета Друштва народа упућеном М. Веснићу да буде део Одбора правника који ће припремати пројекат за Стални међународни суд у Хагу;

- извештај о раду Суда у Хагу 1920. године, члановима југословенске делегације при Суду и примедбе југословенске владе због уношења Црне Горе у државу које имају своје делегате; отварању Академије међународног права у Хагу; плаћању котизације - годишњих трошкова КСХС за Хашки арбитражни суд; именовану делегата КЈ (Нинко Перић и Иван Субботић) на конференцији за Међународно приватно право; обнављању мандата југословенских делегата

КЈ при Сталном арбитражном суду (Михаило Јовановић, Леонид Питаец, Ладислав Полић); извештају Управног одбора Хашког суда;

- избору нових судија Хашког суда и именовање делегата од стране југословенске владе (Милета Новаковића - 1930.); мађарско-југословенској парници пред Хашким судом о имању Беље;

обнављању чланства појединих земаља; пројекту буџета за 1935. годину;

- спору југословенске државе и швајцарске фирме "Лозингер" пред Сталним међународним судом и спору између КЈ и Мађарске о имању Беље, настојању југословенских заступника да одложе парницу "Лозингер против југословенске државе"; (1935-1936)

- извештају Управног одбора о раду Сталног арбитражног суда 1936. године;

- протоколу о признању надлежности Суд међународне правде у Хагу за тумачење Хашких конвенција;

- пројекту буџета за 1937. годину; заседању Административног савета Сталног суда међународне правде 1938. године; финансијским односима између Хашког арбитражног суда и Карнегијеве фондације; буџету Хашког арбитражног суда за 1940. годину; британском отказу неких клаузула Статута Суда услед ратног стања и др.

**Година:** 1920, 1922-1925, 1927-1930, 1934-1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, записник, саопштење.

**Језик:** српски, француски.

## ШТАМПА И ПРОПАГАНДА

### 57 173 ШТАМПА 1919.

Британска, канадска и новозеландска штампа о: југословенској емиграцији, насељавању емиграната, њиховом положају, правима, активностима, односу према Великој Британији; репатријацији југословенских емиграната; југословенском питању; италијанском империјализму; југословенско-италијанском спору око далматинске обале, понашању италијанске делегације на Конференцији мира и условљавању Савезника; црногорској пропаганди у иностранству; хрватским сепаратистичким тежњама, побуни хрватских трупа и наводном проглашењу Хрватске републике; о мобилизацији бугарске војске према Србији; наводној офанзиви Румуније према Србији, оставци Јана Братијанија, председника румунске владе; завери против регента Александра Карађорђевића у Загребу; разговору Николе Пашића и цара Николаја II Романова 1916. године поводом женидбе регента са принцезом Олгом, публикавању њихових фотографија и његовој улози у рату; преносу посмртних остатака Г. Принципа, Н. Чабриновића и Т. Грабежа; завери о повратку краља Николе и др.

**Година:** 1919.

**Врста документа:** преписка, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

### 57 174 ШТАМПА 1920-1925.

Извештај Славка Којића о улози штампе у Великој Британији.

Писање британске штампе: о наводној анексији Црне Горе од стране Србије, агитацији Јована Пламенца у Горњем дому за право Црногораца на самоопредељење; сукобу Срба и Црногораца око Косова, дипломатској борби црногорске владе у емиграцији за независност, наводној окупацији и злочинима српске војске, питању повратка краља Николе, делатности Александра Девина, борца за независност Црне Горе, краљици Милени Петровић; југословенско-италијанским односима и новој граници између Италије и КСХС/КЈ након Рапалског уговора; политичким приликама у КСХС, наводном отцепљењу Хрватске, проглашењу Хрватске Републике под председништвом Стјепана Радића, парламентарним изборима у КСХС 1923. године; преговорима са Стјепаном Радићем, растурању Хрватске сељачке странке и прогону њених вођа (1924); Николи Пашићу; изборима у Бугарској и држању Александра Стамболијева, преврату, његовом свргавању, улози Александра Цанкова у преврату, његовој влади, сарадњи са југословенском и румунском владом на сузбијању большевичких револуционарних покрета; војним припремама држава Мале Антанте због појаве тајних и нерегуларних организација на мађарској и бугарској териотрији; о закључењу бракова краљевских породица на Балкану (грчке принцезе Олге и данског принца Кристијана Фредерика, румунске принцезе Марије и регента Александра, италијанске принцезе Јоланде и бугарског краља Бориса); југословенско-бугарским односима и македонском питању и др.

**Година:** 1920-1925.

**Врста документа:** исечак из штампе, меморандум, извештај.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## 57 175 ПРОПАГАНДА 1919-1925.

Материјали о југословенској пропаганди у Великој Британији (публиковање југословенских књижевних дела, изложба Мештровићевих радова у Холандији, презентација српске и македонске народне музике, рад и програм југословенског одбора на Новом Зеланду, предавање Драгутина Суботића о српско-хрватским односима у Балканском комитету, новинарском раду британских новинара у корист КСХС и др; о бугарској пропаганди у Великој Британији и македонском питању; о пропагандној делатности Александра Девина, борца за независност Црне Горе (публиковање брошуре "Мученичка нација" у којој је Девин описао положај династије Петровић-Његош у емиграцији, анексију Црне Горе од стране Србије, британску политику према овом питању, стање у Црној Гори, француски и француско-српски милитаризам; о чланцима Ситон-Вотсона у којима описује политичку ситуацију у Југославији; полемици Идис Дарам и Ситон-Вотсона у Историјском институту лондонског универзитета о одговорности Србије за Сарајевски атентат; писму Ситона-Вотсона упућеном уреднику "Тимес"-а под насловом "Сарајевски атентат"; напади на Србију као главног кривца за I светски рат; чланку Љубе Јовановића под насловом "Сарајевски атентат"; књизи И. Дарам "Сарајевски злочини"; предавањима Ситон-Вотсона о КСХС у Фабијанском друштву (историји и односима племена и вера, централизацији, Радићу као политичару и др.).

**Година:** 1919-1925.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, брошура.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-58-176 и групу П/5 - 1925, 1926.

**58 176 ШТАМПА 1926-1927.**

Писање британске штампе о балканским државама, њиховим унутрашњим и спољним политикама, балканском пакту; кампањи о одговорности Србије за I светски рат и немачкој пропаганди; полемици Викама Стида са Идис Дарам и Ситон-Вотсоном кроз приказе њихових дела у којима се говори о одговорности Србије за I светски рат; питању одговорности Немачке и Аустро-угарске за рат; о брошури "Исповести Гаврила Принципа" објављеној у Бечу; раду на истраживању ратне одговорности у Бечу и Берлину; нагађањима о формирању једног међународног комитета за ревизију солунског процеса; питању југословенског ратног дуга; о југословенско-албанским и албанско-италијанским односима; питању Скадра у југословенско-албанским односима, покушају свргавања Ахмета Зогуа и умешаности југословенске владе у тај преврат, о Ахмету Зогуу као политичару; италијанско-албанском дефанзивном савезу; француско-југословенским односима; општим приликама у КСХС, њеној спољној политици, односима са суседним државама; субверзивним активностима Македонске Револуционарне Организације и др.

Извештаји Луке Смодлаке на основу писања штампе.

**Година:** 1926-1927.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Више о југословенско-албанским односима видети у групи I/4 АЈ-341-20-62-64, АЈ-341-21-65-67. Види и групу II/5 - Штампа и пропаганда 1925-1926, 1930. (пропаганда 1930-1934).

**58 177 ШТАМПА 1928-1929.**

Новинарски извештаји о писању британске штампе у вези разних питања са европске међународне сцене и о општим приликама у КСХС/КЈ: грчко-италијанским односима и могућем грчко-италијанском савезу, у циљу уплива Италије у балканску политику; југословенско-италијанским односима у вези са продужењем Римског пакта и Нетунским конвенцијама; разговорима Мусолинија са Титулеском и уласку Румуније у сферу италијанске политике; сарадњи Италије и Мађарске у борби за измену граница према државама Мале Антанте и ревизију Тријанонског уговора; склапању Тиранског пакта и ставу КСХС према овом питању; о Келог-Бријановом пакту и европском миру; проглашењу Албаније краљевином и Ахмета Зогуа краљем; мађарско-румунски спор пред Друштвом народа по питању мађарских оптаната; грчко-југословенским преговорима у вези са склапањем уговора о пријатељству; општим приликама у КСХС/КЈ; српско-хрватским односима; политичкој ситуацији у КЈ након проглашења шестојануарске диктатуре; југословенско-италијанским односима и необнављању Римског пакта; југословенско-бугарским односима и питању бугарских мањина у Јужној Србији; конференцији Мале Антанте у Београду (1929); интервјуу министра спољних послова Војислава Маринковића "Југославија и европски мир"; решавању питања источних репарација; економским приликама у КЈ и др.

**Година:** 1928-1929.

**Врста документа:** извештаји.

**Језик:** српски, енглески.



**58 178 ПРОПАГАНДА 1928-1929.**

Материјал о оснивању Југословенског друштва у Великој Британији; утисцима британских публициста и путописаца са путовања по Балкану, нарочито КСХС/КЈ са освртом на прилике у Јужној и Старој Србији; предлогу Драгутина Суботића да се оснује школа Словенских студија на Лондонском универзитету; раду Југословенске путничке агенције у Лондону на пропаганди у корист КСХС; атентату у Скупштини; аграрној реформи у КЈ; писму Викама Стида под називом "Будућност Југославије" упућено краљу Александру; интервју краља Александра у Дејли Телеграфу, под називом "Циљеви краља Александра"; предавањима Драгутина Суботића о југословенској књижевности и др.

**Година:** 1928-1929.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески.

**59 179 ШТАМПА 1930-1933.**

Писање британске штампе о југословенско-бугарским односима, краљу Борису, стварању родбинских веза између бугарског и италијанског краљевског двора; посети бугарског краљевског пара Југославији; италијанској политици према КЈ; приликама у балканским државама (повратак румунског краља Карола II, југословенско-бугарским односима у контексту македонског питања, диктатури у КЈ и њеном одразу на односе Срба, Хрвата и Словенаца); грчко-југословенским односима (посета министра спољних послова КЈ Војислава Маринковића Грчкој и посета Елефтериоса Венизелоса КЈ; југословенској пропаганди у Великој Британији (промовисање југословенске књижевности као одраза националне идеје, концерти југословенске народне музике у Лондону, отварање југословенске уметничке изложбе Ивана Мештровића у Манчестеру); о општим приликама у КЈ након успостављања диктатуре, о наводној завери принца Ђорђа Карађорђевића против краља Александра, о наводној револуцији у КЈ, политичком и финансијском слому КЈ; југословенско-италијанским односима у вези са питањем Далмације; италијанско-албанским односима; Мусолинијевој тајној дипломатији у циљу припрема за евентуални рат против КЈ (обезбеђење неутралности Румуније); питању националних мањина; антијугословенској пропаганди принца Мила Петровића Његоша; кријумчарењу оружја за Мађарску; састанку Мале Антанте; предавањима Аугуста Кошутића; интервју краља Александра Карађорђевића о његовим владарским дужностима, о пост-ратној реконструкцији и очувању светског мира; интервју краљице Марије о одгоју принчева и др.

**Година:** 1929-1933.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, меморандум.

**Језик:** српски, француски.

**59 180 ПРОПАГАНДА 1930-1933.**

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о Југославији у страним прубликацијама (публиковање књига К. Муриел "Далмација", Роберта Макреја "Мала Антанта", "Енглескиње у српском народу", "Узроци рата 1914.", Бернадота Шмита у којој је изнета теза о одговорности Србије за рат, "Студија о југословенској психологији" Јована Цвијића; чланака Ситона-Вот-

сона о југословенској диктатури и српској и хрватској опозицији; књиге Грејс Елиот "Југославија"; о југословенској пропаганди у Великој Британији (презентација), југословенске народне музике у Лондону, изложба југословенске уметности у Медсу, објављивање југословенских књига на енглеском језику, снимање филмова о Југославији у пропагандне сврхе, предавања Драгутина Суботића у Лондону, југословенска туристичка пропаганда у британским новинама и часописима, репродукција Мештровићеве структуре "Стрелци Домогојски", билтени са економско-политичким и културних чланака о КЈ у циљу информисања иностране јавности и др; путовањима британских публициста у КЈ ради проучавања економских и политичких прилика у Југославији; о активностима Војислава Петровића у иностранству, везама за Светозаром Прибићевићем, са црногорском емиграцијом и принцом Милом Петровићем Његошем; антијугословенској пропаганди у иностраној штампи и др.

**Година:** 1930-1934.

**Врста документа:** преписка, извештај, брошура.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 60 181 ШТАМПА 1934-1936.

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о писању британске и дуге стране штампе о Краљевини Југославији, спољној политици (посета краља Александра Карађорђевића Француској и њено одражавање на југословенско-италијанске односе), односима са суседима, међународним односима и унутрашњим приликама у КЈ (стање у држави после Марсејског атентата, српско-хрватски сукоб, однос кнеза Павла Карађорђевића према хрватском питању, захтеву за аутономијом и концесијама и др); изборна кампања у Југославији; питање одговорности за Марсејски атентат; југословенско-италијански односи, италијанске претензије на далматинску обалу, југословенско-румунски односи, посета Милана Стојадиновића Румунији и разговори са краљем Каролом II и М. Антонескуом, министром спољних послова о стварању антибольшевичког фронта према Чехословачкој; склапању нафтног споразума између Југославије и Румуније; румунско-италијанским односима и покушајима одвајања Румуније од Мале Антанте; италијанском империјализму у Средоземљу, немачком економском продору на Балкан, Малој Антанти, француско-италијанском споразуму и Малој Антанти, сарадњи Италије са Малом Антантом у погледу решавања проблема дунавског басена, промени политике Мале Антанте, окретању ка Великој Британији, продору фашизма, покушају да се КЈ одвоји од Мале Антанте и приближи Немачкој, односима Немачке и Мале Антанте, покушајима да се Румунија одвоји од Мале Антанте и приближи Италији; мађарским аспирацијама и питању мањина у државама Мале Антанте, конференцији Мале Антанте у Братислави; краљевској породици Карађорђевић (долазак у Лондон престолонаследника Петра, рођендан престолонаследника Петра, интервју краљице Марије); Југославији у публикацијама ("Рашка", књига официра Малколма Бура о ратним успоменама са солунског фронта и доживљајима међу српским војницима, чланци Смаил аге Ђемаловића о Муслиманима); и разним другим темама (аустријске избеглице у Југославији, посета краља Едварда VIII Дубровнику, некролог Светозару Прибићевићу, вести о смрти Војислава Маринковића, интервју са Миланом Стојадиновићем) и др.

**Година:** 1934-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески.

**60 182 ПРОПАГАНДА 1934.**

Материјали о општинским изборима у Краљевини Југославији 1933. године; о Југославији у страним публикацијама; биографијама југословенских личности за публикацију "Who's who"; посети британских новинара, публициста, предавача, певача, ботаничара Краљевини Југославији; књизи Луја Адамича "The Native's Return"; савременој југословенској уметности, британским туристима у КЈ; италијанској туристичкој пропаганди усмереној против југословенског туризма. Извештај о кретању страних новинара у КЈ.

Извештај Драгутина Суботића о раду на Факултету словенских студија Лондонског универзитета.

**Година:** 1934.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**60 183 ПРОПАГАНДА 1935-1936.**

Материјал о југословенској пропаганди у Великој Британији (учешће група "Морешка" и "Русалија" на Међународном фестивалу народне музике у Лондону, поводом 25-годишњице владавине краља Ђорђа В; предавања Драгутина Суботића о КЈ у Краљевском филозофском друштву у Глазгову; књига Драгутина Суботића "Југословенске народне песме"; пут филмске групе Цонцордија Филмс у КЈ и снимање Далмације; Југославији у страним публикацијама (књига "Црна рука над Европом" од Анри Гоција у којој се Мађарска ослобађа одговорности за Марсејски атентат, а оптужује се "српска диктатура" и "Црна рука"; књига г. Фолика о мањинском питању у КЈ и др; посети британских студената и британских публициста КЈ; о писању британске штампе о учесталим хапшењима, стрељањима и прогањањима осумњичених особа и политичких противника која су се вршила у СССР-у после убиства Сергеја Кирова; о финансијским и привредним санкцијама према Италији због напада на Абисинију, настојањима Велике Британије да врати ауторитет Друштва народа који је нарушен италијанском акцијом; бугарско-британским односима и бугарској пропаганди у Великој Британији; Малој Антанти; ботаничарској мисији британских ботаничара; прослави 100-годишњице Лондонског универзитета; контактима Кошутећа и Ситон-Вотсона и др.

Раду аташеа за штампу КЈ у Лондону; културно-уметничкој размени - наступи југословенског друштва и уметника у Великој Британији; британским публицистима који пишу о Југославији; путовању у КЈ Британаца у циљу научно-просветног деловања или пропаганде; раду Југословенског друштва у Великој Британији; размени и промоцијама књига о Југославији и др.

**Година:** 1935-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, географска карта, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**61 184 ШТАМПА 1937-1943.**

Британска и друга страна штампа о британско-југословенској трговини; британско-југословенским економским и финансијским односима; о прогањању левичара у КЈ и полицијском терору и насиљу; Конкордату, могућој абдикацији бугарског краља Бориса II и односима између југословенске и бугарске

краљевске породице; парламентарним изборима у КЈ (1938); посети румунског краља Карола II Великој Британији и његовом разговору са Чемберленом и Халифаксом о ситуацији у југоисточној Европи, немачком економском продору; о оружаном отпору у окупираној Југославији; о Драгољубу Михаиловићу, његовом покрету отпора, патриотизму, подршци коју је уживао у народу, Јосипу Брозу Титу, супротностима између Драгољуба Михаиловића и Јосипа Броза Тита, герилској борби четника и партизана; сукобима између четника и партизана; вестима о оснивању провизорне "партизанске владе" у Југославији; савезничкој помоћи партизанима и Јосипу Брозу Титу; положају краља Петра II; капитулацији Италије и приближавању савезника територији Југославије; Московској конференцији и њеним одлукама о Балкану и Југославији и др.

**Година:** 1937-1938, 1941, 1943.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

**Напомена:** Види АЈ-341-9-30 и АЈ-341-61-184.

## 61 185 ПРОПАГАНДА 1937-1943.

Преписка МИП-а КЈ и Посланства КЈ у Лондону о разним спољнополитичким питањима (питање права ратујућих страна у Шпанском грађанском рату, мере спречавања стране интервенције у Шпански грађански рат, залагање Јоакима фон Рибентропа и немачка пропаганда, кампања да се Немачкој врате колоније у Африци, разговори Рибентроп-Халифакс; ревизија Тријанонског уговора; Минхенски споразум и Судетска криза и др.); о Југославији у публикацијама (књига Милоша Савковића "La litterature Yougoslave moderne", књига "Мала Антанта" Роберта Макреја, књига Стивена Грехама "Југословенски краљ Александар"); југословенској пропаганди у иностранству (турнеја југословенског академског хора "Младост-Балкан", пропагандно-културна активност југословенских дописника у Лондону, пропаганда о југословенском туризму); посети британских новинара и публициста КЈ; организацији Пресбиороа, састанку Мале Антанте на Бледу (1939. године); ситуацији у окупираној Југославији (зверства која су Немци починили, препорука да се појача пропаганда у корист Драгољуба Михаиловића, зближавање Милана Недића и Драгољуба Михаиловића, однос народа у окупираној Југославији према југословенској влади у емиграцији, далазак виших британских официра у штаб партизанске војске и др.).

Праћење (подаци) о британским новинарима који пишу или путују у КЈ.

**Година:** 1937-1943.

**Врста документа:** преписка, извештај, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, француски, словеначки.

**Напомена:** Упореди АЈ-341-9-30 и АЈ-341-61-185.

## ПРОТОКОЛ

### ДВОР

#### 62 186 ДВОР 1921-1934.

Материјали о разним личностима и догађајима везаним за југословенски, британски, холандски двор и друге династичке личности:

- обавештење о смрти краља Петра I Карађорђевића;
- преписка о разним набавкама за двор - ролс-ројс, коњи и сл;
- преписка и фотографије у вези свадбе краља Александра I Карађорђевића и краљице Марије (долазак високих званица - војвода од Јорка и др.); писање канадске штампе о изјавама југословенског конзула у Монтреалу о Југославији и краљевој свадби; вест о наводном покушају атентата на краља Александра; преписка о боравку краља и министара југословенске владе у Лондону и Паризу (протокол); 1921-1922.

Преписка о:

- веридби кнеза Павла са кнегињом Олгом; венчању војводе од Јорка и доласку кнеза Павла, као представника краљевске куће; приватном путу краља Александра у Париз; рођењу престолонаследника Петра и честиткама истим поводом; венчању кнеза Павла и кнегиње Олге; прослави краљевог рођендана и сл. (1923)

- поклону грчке краљице (руска болница у Пиреју); званичној посети краља Александра Паризу на позив председника Републике; изјавама саучешћа поводом смрти енглеске краљице мајке Александре; (1925)

- рођењу принца Томислава (нотификација); смрти руске царице мајке; болести енглеског краља Џорџа V; посети југословенског краљевског пара румунском краљу у Синаји (1933)

- доласку бугарског царског пара у Београд на позив краља Александра; саучешћу поводом смрти холандске краљице мајке; набавкама за двор (наместај за принца Павла); доласку принца Ћорђа на Блед у посету принцу Павлу; саучешћу холандској краљевској породици поводом смрти принца; говору холандске краљице на отварању Парламента; саучешћу албанској краљевској породици поводом смрти краљице мајке;

- посети кнеза Павла Лондону и самом току званичне посете; званичним царским обележјима Бугарске;

- пријему посланика Ђурића код холандске краљице и др.

**Година:** 1921-1929, 1931, 1933-1934.

**Врста документа:** извештај, преписка, меморандум, штампа, говор.

**Језик:** српски, енглески, холандски.

#### 62 187 ДВОР 1935-1936.

Материјали о разним догађајима и личностима у вези са краљевским двором Карађорђевића, британским и холандским двором и разним другим личностима из династија појединих земаља:

- нотификација краља Петра II Карађорђевића о смрти краља Александра и његовом доласку на престо КЈ;
- изјава саучешћа Петра II поводом смрти холандске краљице мајке;

- разне набавке и поправке за двор (књига, пушка и сл.) у Великој Британији;
- идеја о измени заставе краља Петра II и грба кнеза намесника Павла;
- долазак кнеза Александра Карађорђевића (сина кнеза Павла) у Лондон;
- пријем дипломатског кора код британског краља;
- пут војводе и војвоткиње од Кента у КЈ аутомобилом;
- одржавање помена краљу Александру I (упутства, извештаји); прославе државних празника и сл; обавештења о рођењима (објаве рођења сина војводе од Кента);
- преписка о путу кнеза намесника и кнегиње Олге у Лондон и Париз;
- аудијенција посланика Славка Грујића код британске краљице;
- преписка о доласку кнеза Александра Карађорђевића у Велику Британију на школовање и о путу у Београд;
- вест о смрти сестре енглеског краља Џорџа (Викторија Александра Олга Мери); 1935.
- преписка у вези са болешћу, смрти и сахраном енглеског краља Џорџа V (изјаве саучешћа, објаве, именовање престолонаследника, краљевске породице, кнез Павле, војске, скупштине, владе и цркве КЈ на сахрани краља, објава доласка на престо Едварда VIII);
- преписка у вези са боравком намесничког пара КЈ у Лондону новембра 1936. - писање британске штампе, информације о изборима у КЈ и др.
- набавке за двор - кутије за краљицу Марију;
- долазак кнеза Александра у Лондон из Београда (организација пута);
- пријем дипломатског кора и нашег посланика у Бакинџемској палати; покушају атентата на краља Едварда VIII;
- пут краља Едварда VIII у Југославију (незванични), организација дочека, на граници - возом и др.
- прослава рођендана краља Петра II;
- веридба холандске принцезе Јулијане;
- објава абдикације Едварда VIII (12. VI 1936. године) и ступања на престо Џорџа VI;
- пут и боравак краљице Марије Карађорђевић у Лондон и др.

**Година:** 1935-1936.

**Врста документа:** извештај, пасош, преписка, службене новине, меморандум, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

### 63 188 ДВОР 1937-1943.

Материјали о догађајима и личностима везаним за:

- 1) Холандски и британски двор: присуство посланика Славка Грујића на венчању холандске принцезе; предаје акредитивних писама посланика С. Грујића британском краљу Џорџу VI; позив на пријем посланику и саветнику Посланства у Бакинџемску палату;

- крунисање краља Џорџа VI и краљице Елизабете - организација - позивнице и протокол, долазак кнеза Павла и осталих званица из КЈ и из Посланства; (1937)

- посета краља Џорџа VI Белгији (јул 1939. године); приједи дипломатског кора у Бакинџемској палати и др.

2) Југословенски двор - преписка о доласку и боравку краљице Марије и принца Томислава у Лондону почетком 1937. године, пријему у част краљице Марије у Посланству, прослави поводом предаје дипломе доктора права оксфордског Универзитета кнезу Павлу;

- повратак принца Томислава и кнеза Александра у КЈ; долазак кнеза Павла на крунисање Џорџа VI;

- преписка око долазака и одлазака чланова краљевске куће у Лондон на школовање или приватне посете;

- додела дипломатских пасоша руском кнезу Всеволду;

- набавке за двор - ауто за краљицу Марију из САД (Линколн);

- преписка о путу краљице Марије и принчева у Лондон и Париз; прослава и честитке поводом рођендана краља Петра;

- преписка о доласку и боравку кнеза намесника Павла Карађорђевића и кнегиње Олге код британске краљевске породице (организација пута, пратња и др.);

- дворска жалост поводом смрти румунске краљице Марије;

- жалост поводом смрти кнеза Арсена Карађорђевића; (1938)

- званична посета намесника и председника владе италијанском краљу; долазак кнеза Павла у Лондон; набавке у Лондону за краљицу Марију; честитке за краљев рођендан и славу;

- писање британске штампе (Евенинг Стандард) о кнезу Павлу;

- преписка о путовању кнежевића Александра и Николе у Лисабон; и др. материјали

- прослава краљевог рођендана међу исељеницима у Аустралији и други материјали. (1940)

**Година:** 1937-1940, 1943-1944.

**Врста документа:** извештај, преписка, распис, штампа, службене новине.

**Језик:** српски, енглески.

## ОДЛИКОВАЊА

### 63 189 ОДЛИКОВАЊА 1919-1935.

Материјали о набавци пергамента за израду диплома, ордења и др.

Преписка и извештаји о предлозима (као и ургенцијама за реализацију предлога) и доделама југословенских ордена угледним личностима у Великој Британији, Холандији и доминионима, југословенским почасним конзулима, војним лицима и др. (британски официри, маркиз Кру - британски амбасадор у Француској, Едвард Бојл, Лејди Војтхед, Ситон-Вотсон (вратио одликовање - пов. бр. 57 од 14. II 1925), чланови друштва, Трепча минес Лимитед, Симон Фрејзер Толми (премијер британске Колумбије), чланови јапанске царске породице, Жан Масип, лондонски дописник, Теофил Калдвел Сандеман, Косор Јосип, Тотих Јован - почасни конзул у Окланду и чланови југословенских заједница на Новом Зеланду, Уна Хауерд Бол - брига за децу из КЈ, поручник

Фредерик Абот, сер Чарлс Хојд, британски издавач, Џон Линтон Мајерс, археолог, Милан Павлиновић, министар на Новом Зеланду, Ђорђе Ђурић, посланик, Алек Браун - лектор, др. Ценет Меквил, Хикс, гибралтарски епископ, Филип Мичинер, Маргарет Маркс (британска легија), Џејмс Листон, Флоренс А. Либенрунд, Џозеф Велиш, Петриновић Франо, Едвард Стопор - посета краља Џорџа VI Белгији (јул 1939. године); приједи дипломатског кора у Бакингемској палати и др, Ванистарт и Хендерсон, високи чиновници Форин Офиса, Дипон, почасни конзул КЈ у Херлеену и угледни чланови југословенске колоније у Холандији; Томас Хук, британски народни посланик, Артур Смит, Арсен Газивода, Карл Остерих, професор из Утрехта, Леди Гревил, Драгутин Суботић, Лејди Абердин (Изабел Абердин), председница међународног женског савеза; војвода од Кента, Иван Бабић-Ђалски; Славко Грујић, посланик и други чиновници Посланства у Лондону.

Предлог епископа Иринеја Ђорђевића за одликовање свештеничких великодостојника у Великој Британији (Космо Ланг, Артур Хедлам, Сиднеј Дарк, Кенон Даглас и др.)

**Година:** 1919-1920, 1923, 1925, 1928, 1930-1935.

**Врста документа:** извештај, преписка, потврда, указ.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 64 190 ОДЛИКОВАЊА 1936-1944.

Материјали о предлозима и додели југословенских одликовања као и општој процедури и проблематици везаној за ову тему, следећим лицима: Драгутин Суботић, чиновници Посланства КЈ у Лондону, Филип Мичинер, санитетски пуковник (пов. бр. 535 од 24. IV 1936. године); Томас Мастерсон, Блекнеј Чарлс, Листон Џемс, католички бискуп са Новог Зеланда, Маринковић Радоје, лекар из Манчестера, Норман Кендел (Међународна криминална комисија); др. Милорад Недељковић, Кет Фокс, Остојић Ђорђе, пуковник; Џ. С. Маркс (Југословенско-британска грана британске легије); службеници британског двора (Артур Вудбриц, Џилберт Абот, Џорџ Паквуд и др.); Абердини Изабела, Гринфилд Стенли, Денис Дејли, официр, полицајци Скотланд јарда (Лидер Фредерик, Форнс Ерик, и др.); Вил Мениер (W. Manier); Фостер Фани (Fanny Foster); новинари и књижевници Ребека Вест, Стивен Грахам, Барет Роберт, Џон Њуленд Чарлс, Хуберт Харисон, Питер Браун, Хилдегард Слок (болничарка у Србији 1911-1912); Елизабет Кедбери, Аврил де Сен-Крос; Марија Гордон, Херман ван Еерембеџ, др. Вигер Валк, Чарлс Лундгрен, Ван Грунсвен, Едвард Шомбер, Јулије Баргарт, Јовановић Милан - Браца (виолиниста); сер Херолд Јаров, Вилијем Маринер, Џемс Патерсон, Ђовани Ђиголини, Танкред Борениус (професор); Џ. Л. Винтерботам и други чланови Географског британског краљевског друштва, Камри Џон; холандска краљица; Живота Радивојевић, Гледстон Дејвис, Харли Томас Вилак (почасни конзул КЈ у Ливерпулу); Јан де Врис (официр холандске војске); Виктор Дејви (градоначелник Даблина), Вилијем Ендрју Мекензи, Фредерик Смол, Јулие Ханау, Вилијем Вен, Чарлс Герноу и људи који су учествовали у спашавању брода "Алба" (пов. бр. 1010 од 29. VIII 1939. године).

Досије: Одликовања чланова британске легије, односно српско-британских јединица британске легије, који су били у Србији и са српском војском током I светског рата, одликовани или треба да буду одликовани Албанском споменицом, Крстом милосрђа - спискови учесника и одликованих (углавном болничарке, лекари и др.), додела одликовања и сл.



**Година:** 1936-1939, 1943-1944.

**Врста документа:** извештај, преписка, наредба, распис, формулар, билтен, списак, правилник.

**Језик:** српски, енглески.

## РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ

### 64 191 РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ 1925-1933.

Преписка о:

- акредитовању нових посланика, амбасадора, поморских и војних изасланика у КЈ, Великој Британији и Холандији; позивима на пријеме у Бакин-гемску палату; изјавама саучешћа поводом смрти високих званичника; приватним посетама КЈ и Београду (Махараџа од Карпутале); дипломатским привилегијама;

- организовању прослава поводом пробоја Солунског фронта; немачком тумачењу о постављењу Тајрела за амбасадора у Паризу (пов. бр. 152 од 27. III 1928.);

- званичне листе Форин офиса страних амбасада и посланстава у Лондону (1931-1933);

- питању ранга наших војних изасланика у односу на остале чиновнике Посланства;

- листа дипломатског кора у Београду из јануара 1932;

- листа дипломатског кора у Хагу (1933);

- позиви на прославе, свечане аудијенције (посланика код краља) и др.

**Година:** 1925-1929, 1931-1933.

**Врста документа:** преписка, листа, распис.

**Језик:** српски, енглески, француски.

### 65 192 РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ 1934-1936.

Протоколарна преписка о акредитовању нових посланика у Лондону и Хагу (и посланика Ђ. Ђурића у Хагу):

- листе дипломатског кора у Хагу, Лондону и Београду;

- позиви на пријем у Бакин-гемску палату и разне прославе;

- расписи и упутства за деловање чиновника Посланства у вези протокола, дипломатских пасоша, униформи и др.

- питање опхођења са руским дипломатама у Анкари; и разни други материјали.

**Година:** 1934-1936.

**Врста документа:** преписка, листа, распис.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

### 65 193 РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ 1937-1944.

Преписка и обавештења о:

- акредитовању нових посланика и амбасадора у Лондону и Хагу;

- дипломатским привилегијама; повластицама чланова дипломатског кора у Лондону и Хагу (царинске, за аутомобиле, дипломатски пасоши); протоколу у вези са опхођењем са посланицима и амбасадорима.

- протоколарна преписка о акредитовању посланика Драгомира Касидолца на британском двору; тражењу агремана за новог холандског посланика у Београду;

- листе дипломатског кора у Лондону (1937);

**Година:** 1937-1939, 1943-1944.

**Врста документа:** преписка, листа, распис.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## ВЕРСКА ПИТАЊА

### 65 194 ВЕРСКА ПИТАЊА

Преписка о:

- посети епископа Јеглића Великој Британији и спремности кардинала Буриа да га прими; питању одржавања службе у цркви Петра и Павла у Лондону (Николај Велимировић); додели титуле почасног доктора Универзитета епископу Велимировићу у Глазгову (у одсуству); односу кардинала Буриа са папом и његовом положају у Великој Британији (пов. бр. 345 од 12. V 1927. године);

- обавештење о смрти патријарха Димитрија V и његова биографија; изјаве саучешћа поводом смрти намесника васељенске патријаршије у Лондону Доротеја;

- преписка о постављењу новог Реис-Улеме за Србију;

- продаја инсигнија кнеза Данила и владике Рада;

- опело (које је одржао Николај Велимировић) поводом смрти Чедомиља Мијатовића;

- молитва српског патријарха поводом рођендана престолонаследника Петра II;

- прослава поводом 100-годишњице успостављања католичке цркве на Новом Зеланду (1938) и др.

**Година:** 1919-1924, 1927, 1929-1930, 1932, 1934, 1938.

**Врста документа:** преписка, биографија.

**Језик:** српски, енглески.

## МАРСЕЈСКИ АТЕНТАТ

### 66 195 МАРСЕЈСКИ АТЕНТАТ - САУЧЕШЋА, ДРЖАВНА ЖАЛОСТ, ПОМЕНИ И ДР.

Обавештења и преписка о атентату и смрти краља Александра; одласку Петра II са мајком и послаником Ђурићем у Париз; писању британске штампе о атентату и краљу Александру; сахрани; изјавама саучешћа британске владе, дипломатског кора и југословенских исељеника у Великој Британији и доминионима и Холандији; проглашењу државне жалости, одржавању помена у руској цркви у Лондону, у југословенској колонији и руској цркви у Хагу и материјали (1934-1935).

**Година:** 1934-1935.

**Врста документа:** преписка, штампа.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## 66 196 СУЈЕЊЕ У ЕКСУ, СПОР КЈ СА МАЂАРСКОМ И ДРУГИ МАТЕРИЈАЛИ

Материјали (извештаји и преписка) о истрази у Француској поводом атентата на краља Александра и хапшењу саучесника и њиховом сведочењу, захтеву за екстрадицијом А. Павелића, праћењу вођа хрватских сепаратиста Бранимира Јелића и Милета Будака; држању Италије по питању атентата и однос према хрватским сепаратистима који су побегли у Италију; писању британске штампе о атентату;

- пропагандни материјал (брошура) о терористима из Мађарске; представка владе КЈ о атентату на краља упућена Савету Друштва народа (терористичка акција из Мађарске); писању Ситон-Вотсона о атентату и југословенској спољњој политици; (1934)

- праћењу Еугена Кватерника (преписка са његовим станодавцем у Лондону);

- спору КЈ са Мађарском пред Друштвом народа - став министра иностраних послова Велике Британије - Н. Сајмона о спору и објава публикације југословенске владе у вези са тим спором;

- објави мемоара у вези са суђењем у Ексу у француском листу "Le Travail";

- писању британске штампе о суђењу у Ексу; упутства за А. Газиводу, дописника ЦПБ-а у Лондону и др. (1935)

- пресуда у Ексу - реакције.

**Година:** 1934-1936.

**Врста документа:** извештај, преписка, фотографија, брошура, публикација, новине.

**Језик:** српски, француски, енглески.

## РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

### РАД ПОСЛАНСТВА

#### 67 197 РАД ПОСЛАНСТВА 1919-1925.

Строгоповерљиви извештаји о раду Посланства у Лондону – примопредаја дужности између Ј. Јовановића, бившег посланика и отправника послова, обрачун “Фонда српског посланика”, стање у Великој Британији и доминионима и др. (1919)

Преписка о кретању службеника Посланства, постављењима и премештајима, као и службеника других министарстава који су деловали у оквиру Посланства.

Разна упутства МИП-а за рад Посланства – за шифровање и дешифровање, упутства Политичког одељења и Одељења за штампу МИП-а за публиковање изјава посланика на страни, писање редовних извештаја и др.

Преписка о тражењу агремана за посланика Михаила Гавриловића, службеном путу посланика Гавриловића у Београд, Француску, Хаг на позив холандског краља, и др; предаји акредитива М. Гавриловића британском краљу (пов. бр. 150 од 28. III 1922. године); пуномоћ за посланика за потпис Протокола између влада заступљених у Репарационој комисији.

Материјали о: разрешењима и постављењима војних изасланика при Посланству КЈ у Великој Британији; именовану проф. Војислава Јовановића за пропагандни рад у британској штампи; захтеву за боловање посланика Гавриловића и сл.

Преписка о смрти посланика Гавриловића, организовању преноса посмртних остатака преминулог у Краљевину и изјаве саучешћа.

Извештаји и преписка о положају просветног инспектора Д. Суботића одлуци МИП-а о његовом постављењу за референта за школска питања при Посланству, статусу Д. Суботића на Кингс Колеџу на катедри за српски језик.

Преписка о именовану Ђорђа Ђурића за посланика КЈ у Великој Британији (пов. бр. 161 од 8. V 1925. године), примопредаји дужности, агреману, одласку у Женеву на позив министра и предаји акредитива британском краљу (Протокол).

**Година:** 1919-1925.

**Врста документа:** извештај, преписка, упутство, распис, записник, службенички лист, пуномоћ.

**Језик:** српски.

**Напомена:** Види АЈ-341-1-3 Предаја акредитива посланика Ђурића и разговор у Форин офису.

## 67 198 РАД ПОСЛАНСТВА 1926-1930.

Материјали (преписка и извештаји) о:

- предаји акредитива посланика Ђ. Ђурића холандској краљици у Хагу (пов. бр. 357 од 14. V 1927. године); сталним примопредајама дужности између посланика Ђурића и в.д. због одсуства посланика по разним питањима (делегат на Конференцији у Хагу, преговори о предратним дуговима у Паризу, пријем у Хагу, делегат на заседању Скупштине Друштва народа и сл.); кретању у служби чиновника Посланства, постављењима, унапређењима, премештајима, оцењивању и др; сукобима између чиновника; сатаву и организацији рада Посланства; разним упутствима МИП-а за рад Посланства и примену шифре;

- раду просветног инспектора Д. Суботића; намери владе КЈ да отвори Посланство КЈ у Холандији – Хагу и тражењу агремана за Бошка Христића;

- раду Луке Смодлаке, дописника Одељења за штампу од 1929. дописника ЦПБ-а из Лондона;

- питању укидања војног изасланика при Посланству и именовану М. Јовановића, војног изасланика у Паризу, и за војног изасланика у Лондону; именовану Д. Васиљевића за дописника Завода за унапређење Спољне трговине у Лондону и други материјали.

**Година:** 1926-1930.

**Врста документа:** извештај, преписка, наредба, службенички лист, упутство, распоред, распис.

**Језик:** енглески, француски.

**68 199 РАД ПОСЛАНСТВА 1931-1933.**

Материјали о:

- раду Посланства – кредитима за попуну касе, пријему поште, шифри и сл; кретању чиновника Посланства у служби – унапређењима, постављењима, премештајима, и др;

- унапређењу посланика Ђорђа Ђурића, његовом именовану за министра финансија и предаји дужности у Посланству отправнику послова Божида-ру Пурићу (пов. бр. 331 од 13. VII 1931. године); поновном именовану Ђорђа Ђурића за посланика у Лондону (указ упр. пов. бр. 5689 од 19. XI од 1931. године), преузимању дужности и предаји акредитива британском краљу (пов. бр. 613 од 4. XII 1931. године); осталим активностима Ђ. Ђурића као стручњака – при тражењу кредита за жито у Лондону (члан државне делегације), и др;

- именовану бригадног генерала Михаила Ненадовића за војног, поморског и ваздухопловног изасланика при Посланству КЈ у Лондону; одлуци владе да повуче капетана Владимира Маријашевића из Лондона (до тада поморског изасланика);

- раду дописника ЦПБ-а у Лондону – премештају Душана Стојановића у Београд;

- службеницима посланства британског држављанства;

- преписка о ликвидацији Краљевског посланства у Холандији – Хаг и пренос заступања интереса КЈ у Холандији на Посланство КЈ у Лондону;

- разна упутства МИП-а за рад Посланства, правилници и уредбе везане за чиновнике и рад представништава у иностранству.

**Година:** 1931-1933.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак, решење, службенички лист, распис, правилник.

**Језик:** српски, енглески.

**68 200 РАД ПОСЛАНСТВА 1934-1936.**

Материјали о:

редовном раду Посланства, канцеларијском пословању, персоналним питањима, постављењима, премештајима, унапређењима, именованјима, одмору, боловању и др.

Преписка о одласку посланика Ђорђа Ђурића у Хаг и предаји акредитива холандској краљици.

Обавештење о смрти војног изасланика Михаила Ненадовића, изјавама саучешћа и наименовању Душана Радовића за заступника војног изасланика за Лондон, Париз и Мадрид; наименовање новог војног, поморског и ваздушног изасланика са седиштем у Паризу Марка Михаиловића (1935) и наименовању Ђорђа Глишића (1936).

Преписка и извештаји о предаји дужности посланика Ђорђа Ђурића отправнику послова Војиславу М. Јовановићу; преузимању дужности новог посланика Славка Грујића, предаји акредитива и свечаној аудијенцији посланика Грујића код краља Едварда VIII (пов. бр. 826 од 25. X 1935. године); предаји

акредитива Славка Грујића холандској краљици и опозивних писама за Ђ. Ђурића (1936)

Редовни тромесечни извештаји о раду Посланства - формулар (1934-1936).

Преписка и извештаји о разним проблемима у Посланству, руковођењу актима и односу чиновника према актима (извештај В. Јовановића Марамбоа); ратном распореду чиновника, списковима указног и неуказног особља Посланства и др. материјали о раду Посланства у периоду 1934-1936. као и сменама војних изасланика.

**Година:** 1934-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, листа, наредба, распис, службенички лист.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 69 201 РАД ПОСЛАНСТВА И АМБАСАДЕ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 1937-1945.

Материјали (упутства, решења, уредбе, разна преписка) о раду Посланства и Амбасаде КЈ у Великој Британији, постављењима и сменама чиновника, руковођењу актима, шифри, радном времену, одмору, боловању и др.

Обавештење и преписка о смрти посланика Славка Грујића (изјаве саучешћа, организација помена у Лондону и пренос посмртних остатака за Београд, отварање тестамент посланика, трошковник и др.)

Материјали о: постављењу Драгомира Касидолца (указ упр. пов. бр. 2189 од 4. V 1937. године) за посланика КЈ у Лондону и пријему дужности, агреману за новог посланика и предаји акредитивних писама британском краљу (пов. бр. 1244 од 20. VII 1937. године) и холандској краљици.

Протоколи о стању благајне Посланства у Лондону 10. IX 1937. године састављен од Комисије за примопредају дужности.

Извештаји о раду Посланства (тримесечни) – 1937-1938.

Материјали о раду и постављењима војних изасланика (Д. Савић) и ВД дописника ЦПБ-а у Лондону (Павле Јевтић).

Списак представништава КЈ у иностранству.

Преписка и извештаји о: премештају посланика Д. Касидолца за посланика КЈ у Швајцарској-Берн и постављењу Ивана Субботића за посланика КЈ у Лондону (Указ упр. пов. бр. 2773 од 20. V 1939. године); смрти Д. Касидолца у Лозани и изјаве саучешћа британске и холандске владе; преузимању дужности И. Субботића и предаји акредитива енглеском краљу Џорџу VI;

новим прописима о организацији курирске службе 1939. године, мерама за обезбеђење Посланства, војним обавезама чиновника Посланства и сл; пресељењу просветног инспектора Д. Субботића из Посланства у Оксфорд на факултет словенских и средњеевропских студија; закупу зграде за Посланство ван Лондона (пов. бр. 1475 од 31. X 1940. године);

Решење министра о стављању И. Субботића на расположење и решење о постављењу Владимира Милановића за в.д. Посланика (пов. бр. 1166 од IX 1941. године).

Записници о стању благајне и инвентара приликом примопредаје дужности 30. јуна 1941. године.

Преписка и извештаји о: подизању Посланства на ранг Амбасаде (Указ упр. пов. бр. 1326 од 18. VI 1942. године); стању у Амбасади због непостојања довољног броја чиновника или ангажовања чиновника на раду у МИП-у; проблемима у функционисању амбасаде без амбасадора, са отправником послова (Владимир Милановић председнику владе Слободану Јовановићу – пов. бр. 90 од 10. IV 1943. године); раду Дирекције за информативну службу и претварању у Дописништво за штампу при Амбасади КЈ у Лондону; постављању Богољуба Јевтића за амбасадора КЈ у Лондону (Указ упр. пов. бр. 2496 од 31. VIII 1943. године) – пов. бр. 293 од 30. IX 1943. и примопредаји дужности између В. Милановића и Б. Јевтића (записник); саставу и распореду рада Амбасаде; постављењу В. Милановића за посланика при влади у Лондону.

Указ о наименовању Љубе Леонтића за амбасадора у Лондону и др.

**Година:** 1937-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, распис, решење, службенички лист, наредба, фотографија, списак, записник.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 69 202 РАД ЕМИГРАНТСКЕ ВЛАДЕ КЈ 1942/1943.

Преписка о:

раду МИП-а КЈ у Лондону, владе и државних службеника;

упису чиновника у листе привилегованих чиновника југословенске владе у Лондону, премештајима на нове дужности и организацији њиховог путовања (визе, авион); прописима југословенске и британске владе о условима рада, о службеницима МИП-а који су на непријатељској територији у Италији и Француској; специјалним мисијама у СССР-у и УН, судбини ствари из Посланства КЈ у Риму и др.

**Година:** 1942-1943.

**Врста документа:** преписка, меморандум, распис.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види КЈ I/3 Општи материјали.

#### 70 203 РАД КОНЗУЛАТА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1919-1929.

Материјали о:

- питању промене назива Конзулата Краљевине Србије у Монреалу у складу са променом назива новостворене државе КСХС; (1919)

- постављењу генералног конзула у Њујорку и предлогу за отварање Генералног конзулата у Монреалу и молби конзула А. Сеферовића да остане на положају конзула у Монреалу, раду Конзулата у Монреалу, ситуацији у колонији и сл;

- раду почасног конзула КЈ у Окланду (Нови Зеланд) Леона Сканзија, његовој оставци, предлогу за отварање Генералног конзулата, предлогу о постављењу Марка Симића на место Сканзија; питању постављења Мејман Невила за почасног конзула у Сиднеју; одбијању М. Симића да прихвати место почасног конзула у Сиднеју; одбијању М. Симића да прихвати место почасног конзула у Окланду; предлозима в.д. почасног конзула КЈ у Сиднеју (чехословачки конзул

Хајни) за постављења у Сиднеју и Окланду; постављењу Јована Тотиха за почасног конзула у Даргавилу (Нови Зеланд) и сл.

- постављењу А. Сеферовића за конзула КЈ у Монтреалу (раније је био почасни генерални конзул);

праву визирања пасоша од стране почасних конзулата;

- настојању бившег (разрешен дужности 1927. године) КЈ у Ванкуверу Стефана Рајмера да настави са радом и да се представи као актуелни конзул (фотографије са изложбе у Ванкуверу);

- предлозима конзула Сеферовића за отварање нових почасних конзулата у Канади, ситуацији у колонији (случај Мехмеда Цишића) и након скупштинског атентата;

- питању визирања и издавања пасоша Југословенима у Холандији од стране конзулата КЈ у Дизелдорфу, ситуацији у југословенској рударској колонији у Рајанско-вестфалској области; комунистичкој пропаганди међу исељеницима и др.

**Година:** 1919-1922, 1924-1929.

**Врста документа:** извештај, преписка, фотографија, молба, меморандум, штампа.

**Језик:** српски, енглески, немачки.

## **РАД КОНЗУЛАТА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА**

70 204

### **РАД КОНЗУЛАТА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1930-1943.**

Материјал о раду генералних (каријерних) и почасних конзулата КЈ у Великој Британији, Канади, Новом Зеланду, Аустралији и на Малти:

- жалбе бившег конзула КЈ у Ванкуверу, Стефана Рајмера и одговорима конзула А. Сеферовића на оптужбе, ситуација у југословенској колонији у Канади и др; извештаји о комунистичкој пропаганди у југословенској колонији у Канади и Аустралији; питање могућности трговине КЈ у Јужноафричке уније; преписка о бојкотовану фирме почасног конзула КЈ у Кардифу, Ф. Ц. Муна, од стране италијанских компанија; тужба против Николе Марића, конзула у Фримантлу; питање регулисања припадности за бившег конзула А. Сеферовића у Монтреалу;

Преписка о: наименовању Цона Олдхема за почасног конзула у Мелбурну; потреби поновног отварања почасног конзулата у Ванкуверу; смрти дугогодишњег почасног конзула у Ротердаму (Ван Дам); питању отварања почасног конзулата КЈ на Гибралтару;

- наименовању новог генералног конзула Миливоја Наумовића у Монтреалу и подизању ранга конзулата у Генерални конзулат КЈ у Монтреалу (ступање на дужност, процедура око егзекватуре и сл.); раду Генералног конзулата у Амстердаму (1936); препорукама за постављење Душана Петровића, архитекте из Сингапура, за почасног конзула КЈ у том граду; унапређењу Хуберта Дипона, почасног конзула у Харлему у почасног генералног конзула;

- разрешењу дужности Данила Штрекеља, почасног конзула у Јоханезбургу и постављењу Ђорђа Синовића за југословенског почасног конзула у Херкулесу (Преторији); жалбама југословенске колоније на рад почасних конзула (пре свих Штрекеља); наименовању Јосипа Миличића за генералног кон-



број бр.јед.  
фасцикле описа

зула у Ротердаму 1937; питању оснивања почасног конзулата у Бирмингему; постављењу Иве де Тулија за генералног конзула у новоотвореном Генералном конзулату КЈ у Јерусалиму; предлогу о постављењу почасног конзула у Ларнаки – Кипар; раду Генералног конзулата у Канади 1937. године (годишњи извештај);

- проширењу територијалне надлежности Генералног конзулата у Јерусалиму на Трансјорданију;

- постављењу Т. Д. Лубинског за почасног конзула у Јоханезбургу на захтев југословенске колоније у Јужноафричкој Унији, предвођеном "Словенском зором";

- тужби Генералног конзулата у Амстердаму против почасног конзула у Ротердаму (Пирот);

- југословенским почасним конзулатима у Великој Британији (Манчестер, Кардиф, Бристол, Ливерпул, Њукастл);

- постављењу Владимира Вукумировића за генералног конзула у Монреалу (1939);

- смени генералних конзула у Јерусалиму (З. Драгутиновић, М. Миличић) 1943.

**Година:** 1930-1932, 1934-1939, 1943.

**Врста документа:** извештај, преписка, програм, штампа, патентно писмо, листа, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

## ВИЗНО-ПАСОШКА ПОЛИТИКА КЈ

### 70 205 ВИЗНО-ПАСОШКА ПОЛИТИКА КЈ

Материјали о: издавању виза руским избеглицама за КЈ са Нансеновим пасошима, настањеним у Великој Британији; расписима МИП-а КЈ о издавању виза посебним категоријама или држављана, у зависности од тренутних политичких активности (бугарски држављани, италијански официри и сл.); предлогу о укидању виза британским туристима; издавању пасоша или привремених докумената југословенским држављанима; споразуму КЈ са Чехословачком о визама.

Расписи МИП-а о издавању виза јеврејским избеглицама из Немачке и ограничењима.

Спискови издатих пропусница (лесе-пасер) у Посланству 1936-1939; спискови протераних лица у КЈ и др.

**Година:** 1920, 1925-1939.

**Врста документа:** преписка, извештај, распис.

**Језик:** српски, енглески, руски.

**Напомена:** Види I/5 АЈ-341-42-133 и АЈ-341-140-342 (Јевреји и руске избеглице).

## РАЗНО

### 71 206 РАЗНО 1919-1930.

Преписка у вези молби британских држављанки да дођу у Србију као болничарке, посета британских студената, публициста, економских стручњака, парламентарца у циљу прикупљања информација о политичкој и економ-

ској ситуацији у КСХС/КЈ; учешћа британских произвођача на Загребачком сајму (Sample fair); ангажовања британског епископа Гилфорда Грига на зближавању англиканске и православне цркве; списа Г. А. Џоселина о орденима Краљевине Југославије; предавања пуковника Џајлса, бившег британског војног изасланика у Београду о раду на утврђивању граница између КЈ и Бугарске и Албаније; правног статуса уговора закључених пре Првог светског рата између британских поданика и поданика бивше Аустро-угарске; покретања часописа "Архив за албанску старину, језик и етнологију" и др.

**Година:** 1919-1930.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

**71 207 РАЗНО 1931-1932.**

Преписка о посети Краљевини Југославији чланова "Британско-српских јединица", одељка Британске легије; спуштању брода "Престолонаследник Петар"; назаренима у Југославији; посети британских научних радника Краљевини Југославији; протеривању југословенских радника из европских држава; освећивању и отварању католичке цркве Св. Тирила и Методија на Новом Зеланду; дискусијама о разоружању у британском парламенту; писмима кнеза Михајла, кнегиње Љубице и краља Милана које је Филип М. Христић доставио Српској краљевској академији; побунама посада југословенских бродова у страним лукама; свеисламском конгресу у Јерусалиму; питању немуслиманских мањина у Ираку пред Саветом Друштва народа; спору лондонске фирме Глахо Лабораториес против др. Александра Зубака; о судовима за малолетнике у Краљевини Југославији; конгресу Британског санитарног института у Брајтону; подизању међународног пута Шербург-Цариград; затварању Меморијалне болнице др. Елси Ингелс; муслиманском удружењу "Ahmadija Anitman - Lahore" из Индије.

**Година:** 1931-1932.

**Врста документа:** преписка, извештај, захтев.

**Језик:** српски, енглески.

**71 208 РАЗНО 1933-1936.**

Преписка о врбовању југословенских радника у САД-у за рад у СССР-у; организацији безбедности у парламенту; повраћају народних костима "Кола српских сестара"; путу православног поклоничког удружења у Јерусалим; истицању папске заставе на црквама и парохијским домовима; материјалној помоћи породицама погинулих рудара у несрећи у руднику Какањ; посети британских научних радника, публициста, посланика Југославији; раду југословенских друштава у Великој Британији; трезору бивше царске Русије; протесту Келтрица против поступања југословенске власти према београдским студентима; преводу Дубровачке трилогије на енглески језик у циљу њеног пропагандног коришћења у САД-у и Великој Британији; југословенском угледном исељенику у Чилеу, г. Петриновићу и његовим контактима са Мачеком; доласку чланова Британске легије у Бугарску и Југославију; радовима студентата Ђорђа Костића о Илији Гарашанину и Томи Вучићу Перишићу; утакмици Лондон-Јоханезбург коју је организовао Аеро-клуб и др.

**Година:** 1933-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

**72 209 РАЗНО 1937.**

Преписка о посети британског новинара К. С. Робсона Краљевини Југославији у циљу истраживања политичких услова у Централној и југоисточној Европи; куповини некретнина од стране британских држављана; посети британских научних радника Југославије; раду Југословенског друштва у Великој Британији; тестаменту Славка Грујића; раду Удружења пријатеља Велике Британије и САД-а у Југославији; откупу акција чехословачког друштва за израду челика у Витковцима; понуди авионских бомби "Станковић" британског Министарства ваздухопловства; посета представника Лиге за реформу казних завода казним заводима и поправним домовима за малолетнике у Југославији; посети лабуристичког посланика г. Џорџа Ланзбурија и др.

**Година:** 1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из новина, представка.

**Језик:** српски, француски, немачки.

**Напомена:** О југословенским бродовима види више у II/2 КЈ (АЈ-341-99-271 до АЈ-341-100-274), о Југословенском друштву у Великој Британији види АЈ-341-58-178 и АЈ-341-61-183-184.

**72 210 РАЗНО 1938.**

Преписка у вези учешћа Краљевине Југославије на Међународном конјурипику у Лондону (International horse show); снимања из авиона локалитета у Југославији у научне сврхе; војних припрема Италије у Либији; италијанско-немачког споразума о размени радника; деветог међународног састанка федерације за дрсажу коња; петог европског такмичења у пливању; расцепа у новационистичком покрету; турнеје хора "Младост-Балкан" и концерта у Лондону; субвенције Лондонском универзитету; положаја Јевреја у Аустрији; јеврејским избеглицама из Немачке и Аустрије и њиховом боравку у Краљевини Југославији до решавања питања њиховог одашиљања у Палестину и Јужну Америку и др.

**Година:** 1938.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески.

**72 211 РАЗНО 1939-1943.**

Преписка у вези субвенција Лондонском универзитету; учествовања друштва "Русалија" на Међународном фестивалу у Лондону; старих српских рукописима у Бритисх Мусеуму; годишње скупштине Енглеско-америчко-југословенског клуба; посете британских научних радника Краљевини Југославији; снимку балканског фронта који је направио британски ратни фотограф; оснивања фондова за помоћ југословенској војној сили у Палестини и пострадалима у рату; минским пољима у шведским територијалним водама; "Југословенској недељи" у Кембриџу; шверцу енглеских новчаница; меморандум о валути у окупираној Европи.

Записник са седнице "Фонда српског посланика" у Лондону.

Година: 1939-1943.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, записник.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## ОПШТА АРХИВА

### ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

#### ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ

##### 73 212 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1919-1920.

Преписка у вези иницијативе за обнову Краљевско-српског трговинског института; евакуације српске војске из Солуна; годишње скупштине Удружења трговачких комора у Великој Британији; питања транзита британске робе преко југословенских пруга; отварања представништва британских компанија; трговачко-економских веза између Канаде и балканских земаља; трговине Велике Британије са непријатељским земљама; југословенске речне и поморске заставе; југословенско-британског трговинског уговора; забрани транспорта робе преко КСХС за Румунију; оснивању британских фабрика у КСХС и евентуалним концесијама и олакшицама; сарадње британских и југословенских фирми; пада цена памука и трговинским приликама у Манчестеру; закона, уредби и наређења појединих страних држава који су обухватили интересе и права југословенских грађана; трговинске пропаганде појединих земаља у циљу побољшања њихове националне трговине и др.

Година: 1919-1920.

**Врста документа:** преписка, извештај, брошура, меморандум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

##### 73 213 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1921.

Преписка у вези закључивања уговора између британских и југословенских фирми у циљу побољшања саобраћаја и комуникације у КСХС; резултата рада референта за пољопривредне послове у Паризу са Комитетом за пољопривредну помоћ савезницима; молбе фирме "Џорџ Филип и син" да јој се доставе подаци о царинама и лучким пристојбама које се наплаћују у Котору, Дубровнику, Шибенику, Сплиту и Задру; могућности закључивања зајма у циљу експлоатације бања у врањском округу, нарочито Врањске бање и ради подизања привредних предузећа; Тер Меуленовој шеми односно кредитима за међународну трговину (за земље које су опустошене у рату); повлачењу металног новца из употребе и замене новим; оживљавању британске текстилне индустрије; трговине дрветом и извоза дрвета из КСХС; кредита британске владе за метеријал за послератну реконструкцију Србије; писања британске штампе о секвестрирању британске имовине у КСХС; улагања британског капитала у земље Источне Европе и КСХС; секвестра својине друштва Central European Mines Limited; успостављања пакетског саобраћаја из Северне Аме-

рике за КСХС; забране изношења златног и сребрног новца и стране валуте из КСХС; котирања југословенског новца на страним новчаним тржиштима; статистичким подацима о пољопривредној производњи за 1920/1921. са посебним освртом на узгој, производњу и извоз житарица из КСХС; дуговања српских фирми према Манчестерској комори и др.

**Година:** 1921.

**Врста документа:** преписка, извештај, скица, меморандум, исечак из штампе, табела.

**Језик:** српски, енглески, француски.

### 73 214 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1922-1923.

Преписка у вези питања унапређења трговине између Индије и КСХС; трговинске политике КСХС и појединих европских земаља и развоја домаће и стране индустрије; аванса британске владе датог Комисији за снабдевање српских ратних заробљеника у Паризу; брошуре "информацион" намењене економско-финансијским питањима КСХС; статистичких података у вези кретања пољопривредне производње 1920/1921 и 1921/1922; монополских прихода остварених у Србији; питање плаћања пореза, такси, дажбина југословенских трговачких путника у иностранству; писању стране штампе о економским и финансијским приликама у КСХС; о трговини КСХС са колонијом Тринидад и др.

**Година:** 1922-1923.

**Врста документа:** преписка, извештај, циркулар, исечак из новина, статистички подаци.

**Језик:** српски, енглески, француски.

### 74 215 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1924-1925.

Преписка у вези имовине грофице Орлов Давидов која се налази у Котору; третирања путника који из Велике Британије долазе у КСХС; изградње моста и пруге Београд-Земун; пописа гостионица на југословенском приморју; отварања филијале Royal Exchange Assurance у Београду; понуде британског осигуравајућег друштва за осигурање радника Царева бара у случају пожара, штрајкова, транспорта и др; понуде Фонда за спасавање деце да пошаље вуну на употребу Дому сирочади у Врању; годишње производње нафте у Тринидаду; монополских прихода и расхода за 1924. годину; конкурса за изградњу Генералног плана за уређење Топчидерског парка; трасирања пруге Прилеп-Кочане и исплате дуговања фирми The Railway and works company; експозеа Милана Стојадиновића, министра финансија у Народној скупштини; економско-трговинска сарадња између Велике Британије и КСХС и пласирање британског капитала у југословенска предузећа; стања усева у КСХС; економских и индустријских прилика у КСХС; писања часописа "The Gardner's Chronicle" о босанским сувим шљивама; извозних производа из колоније Тринидад - нафти, кокосу, какау;

- извештаји о билансима монополских производа и др.

**Година:** 1924-1925.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, исечак из новина, табела, експозе, брошура.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**74 216 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1926.**

Преписка у вези царинске тарифе; чланака "Financial Times-a" о економско-трговачким приликама у КСХС и продаји британских индустријских артикала у Краљевини; писању Manchester Guardian-a и Times Financial Supplement-a о успесима КСХС у економском и финансијском погледу током 1925; цена на сарајевском тржишту; примене канадског царинског закона; примене клаузуле највећег повлашћења на робу из британских колонија; заштити индустријске својине у КСХС; улагања британског капитала у југословенске фирме; привредног дневника извештајне редакције "Око" о берзама, финансијама, банкарству, трговини, саобраћају, нептунским конвенцијама; месечних извештаја о монополским приходима и др.

**Година:** 1926.

**Врста документа:** преписка, извештај, циркулар, исечак из новина.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**75 217 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1927.**

Преписка у вези чланка Финанциал Тимес-а о економском и финансијском развоју КСХС у току 1925; повластицама представника и чиновника конзуларних тела акредитованих у КСХС; увоза цигарета; експозеа Милана Стојадиновића, министра финансија КСХС уз предлог буџета за 1927/1928; забрани превоза кромпира са Малте, преко италијанске територије за Немачку; трговинских односа КСХС са балтичким и скандинавским земљама; трговинских односа КСХС и САД-а; репресивних мера владе КСХС према Националној унији дистрибутивних и савезних радника; привилегија за дипломатски кор, царићења ствари које се шаљу из Југославије југословенским конзулатима и плаћања такси на аутомобиле; југословенске дрвне индустрије; изградње станова за раднике и др.

**Година:** 1927.

**Врста документа:** преписка, извештај, експозе, исечак из штампе, табеларни преглед.

**Језик:** српски, словеначки, енглески, француски.

**75 218 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1928.**

Преписка у вези Ројтерове пољопривредне и трговинске статистике о обрадивим површинама у КСХС; оснивања експортне и имопртне централе у Великој Британији (Anglo-Yugoslavian trading company limited); чланка Англо-интернационалне банке о финансијском стању у Централној Европи и економској кризи у КСХС; молби Bolivia Concessions Limited да се одобри долазак у Боливију југословенским емигрантима како би се настанили на земљишту поменуто компаније; изложбе југословенских производа у иностранству; података о производњи житарица и поврћа у КСХС; цена главних животних намирница у иностранству; података о сеоској индустрији у Великој Британији; података о незапослености у рударској и грађевинској индустрији; куповине француских и британских цигарета у оригиналним паковањима за потребу Управе државног монопола; статистичких података о југословенској увозној и извозној трговини кроз Солунску слободну зону у циљу израде информативног чланка за Билтен удружења за међународни споразум као и чланка Билтена о југословенско-италијанским односима; података о организацији југосло-

венске поштанско-телеграфско-телефонске службе у циљу изучавања финансијске и административне политике главних европских земаља у поштанско-телеграфско-телефонској служби; финансијске и економске ситуације у КСХС; британског увоза и извоза; економских услова у КСХС и трговини Велике Британије са КСХС; успостављања ваздушног саобраћаја у КСХС; изградње железнице Требиње-Никшић; статистичких прегледа британске и холандске спољне трговине и могућности развијања трговинских односа између Велике Британије и КСХС и југословенске трговинске пропаганде у Британији; трговинског уговора између КСХС и Аустрије и др.

**Година:** 1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, исечак из штампе, брошура, билтен, циркулар, реферат.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 76 219 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1929.

Преписка о југословенској економској пропаганди у Великој Британији; о југословенској туристичкој пропаганди; економским односима КЈ са иностранством; развоју економских могућности у КЈ; уносу девиза и валута у КЈ; трговини пољопривредним производима у Британији; југословенској дрвној индустрији и британским инвестицијама у њој; румунској привреди и румунској економској пропаганди у иностранству; ликвидацији Југословенске путничке агенције као компаније и њеном претварању у биро; југословенској привредној пропаганди у Дизелдорфу; успостављању југословенског телефонског система тј. изградње, инсталирања, одржавања, експлоатације телефонских централа и телефонске мреже жичаних и бежичних телефона.

Реферат Илије Јукића, писара Посланства КЈ у Лондону о "Економском новчаном и кредитном систему" и реферат о "Проблеми злата, сарадње емисионих банака и стабилизације општег нивоа цена у свету".

**Година:** 1929.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, брошура, распис.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 76 220 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1930.

Преписка у вези писања британске штампе о положају рудника и рудном богатству у КЈ; монополских прихода и расхода за 1929. годину; правне регулативе која се односила на обавезе трговачких путника, на дискриминацију у трговини, царинске тарифе, увоз и извоз; појаве живе у Босни и њене експлоатације, инвестирања британског капитала у југословенске фабрике; производње и продаје дувана и организације индустрије дувана; негативних утицаја на развој и унапређење југословенског туризма; унапређења југословенске дрвне индустрије и раду британских стручњака на том пољу; трговинских и економских односа КЈ и Канаде; уговора закљученог између Команде ваздухопловства војске КЈ и британског друштва за ваздушни саобраћај "Imperial Airways"; британских уредби и прописа по питању означавања порекла важних производа који се увозе из иностранства; монополских прихода и расхода за 1930. годину и др.

**Година:** 1930.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, експозе, меморандум, статистички подаци, уговор.

**Језик:** енглески.

**76 221 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1931.**

Преписка у вези давања рударских концесија у КЈ америчким предузећима; експлоатације минералних уља, земних смола и гасова у битолској области; економског развоја Палестине; организације млекарства и сточарства у КЈ; унапређивања трговине између КЈ и Јужноафричке Уније; цена пољопривредних производа на светском тржишту; грађењу београдског пристаништа; царинског законодавства КЈ; рударства у КЈ; југословенске туристичке пропаганде у Великој Британији; оснивања савеза рударских и топионичарских предузећа и његовог рада на унапређењу рударске и топионичарске струке у КЈ; стања у југословенској привреди и утицаја светске привреде на југословенску привреду; предлога за отварање фабрике за конзервирање рибе и израду бисера на Охридско-преспанском језеру; монополских прихода и расхода за 1931. годину и др.

**Година:** 1931.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, карта, брошура, табела.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки, словеначки.

**77 222 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1932.**

Преписка у вези транспорта робе за продају у иностранству југословенском државном железницом; развоја индустрије у Великој Британији; југословенске туристичке пропаганде; дуговања фабрике T.S. Thandhani and Sons Bombay према фабрици "Копривница"; оснивања фабрике аутомобила у КЈ; производње дувана у Аустралији; оснивања и рада привредне обавештајне службе у правцу југословенске привредне експанзије; предлога о британској инвестицији у отварању фабрике за предење, ткање, бојење и штампање платна и др.

Економски билтени Канцеларије за спољну трговину.

**Година:** 1932.

**Врста документа:** преписка, извештај, брошура, исечак из новина, билтен, табеларни преглед.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**77 223 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1933.**

Преписка у вези економске и финансијске ситуације у Палестини; набавке сребра преко Народне банке КЈ и Државне ковнице у Лондону; трговинских односа КЈ и Палестине; списка извештаја краљевских представништава о економским и финансијским приликама у европским и ваневропским државама, њиховим трговинским и аграрним политикама и трговинским односима са КЈ; података о индустрији стакла у КЈ; производње, потрошње, извоза и увоза дувана у Велику Британију; трговинског уговора између Канаде и Француске; продаје југословенске свиле у Лондону; рада на развијању трговинских



односа између КЈ и Велике Британије; производње гвожђа и челика у КЈ; могућности развоја трговинских веза између КЈ и Ирске; регистрација страних патената у Великој Британији, монополских прихода и расхода за 1932. годину и др.

**Година:** 1933.

**Врста документа:** преписка, извештај, часопис, меморандум, реферат, експозе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 78 224 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1934.

Преписка о монополским приходима и расходима за 1933. годину; изложби британских производа у Лондону (British Trade Review); британско-сојетским трговинским разговорима; привредним извештајима краљевских представништава о међународној трговини (потписивање трговинских уговора, трговински односи, привредне прилике, економско-финансијска политика и др); писању британске штампе о Дунавском споразуму; Конференцији за заштиту индустријске својине; производњи злата у КЈ; инвестирању британског капитала у југословенске рудне објекте; трговини дрветом; француско-британским трговинским односима; гајењу винове лозе и производњи вина у КЈ; југословенској туристичкој пропаганди у Великој Британији и др.

**Година:** 1934.

**Врста документа:** преписка, извештај, представка, чланак, табела, исечак из штампе, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 78 225 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1935.

Преписка у вези монополских прихода и расхода за 1934. годину; привредних спорова правних и физичких лица; статистике југословенске индустрије; прегледа светске трговине пшеницом; југословенске туристичке пропаганде у Великој Британији; инвестиција британског капитала у југословенску рударску индустрију; холандске економске и трговинске политике; рударске концесије британских друштава у КЈ; производњи кокса у Великој Британији и др.

**Година:** 1935.

**Врста документа:** преписка, извештај, табела, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, немачки.

#### 78 226 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1936.

Преписка у вези монополских прихода и расхода за 1935. годину; холандске трговинске политике; продаје дуванских прерађевина; трговинских спорова између британских и југословенских фирми; сточних зараза; уговора о клирингу са Француском из 1933; британских инвестиција у југословенску рударску индустрију; бројног стања оваца у КЈ; југословенско-британских привредних односа; југословенско-британске сарадње у области саобраћаја; законских прописа КЈ о сечи шума за потребе трговине; оснивања филијала страних предузећа у КЈ; трговине пиринчем, заштите индустријске својине и др.

**Година:** 1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, табела, меморандум, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески.

**79 227 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1937-1938.**

Преписка у вези монополских прихода и расхода за 1936. годину; царинског преференцијала у Великој Британији; рудника злата у КЈ; "Туристичког динара у КЈ"; рудника мангана у КЈ; прописа о учешћу страног капитала у КЈ; британског царинског правилника о трговачким путницима; упоредног прегледа промета КЈ и суседних држава са Великом Британијом; билтена Туристичког комитета Мале Антанте; конвенције о правном поступку у грађанским и трговачким стварима између КЈ и Велике Британије; споразума о промету и плаћању између КЈ и Велике Британије; оснивања Бироа за трговачке трансакције на бази компензација у Лондону и његов рад на финансирању трговинских трансакција из КЈ за Британију; инвестиција британског капитала у прекоморске земље тј. британске доминионе и колоније и у иностранство; интересовања британских финансијера за подизање фабрике хартије у КЈ; југословенске туристичке пропаганде у земљи и иностранству; пословања Друштва за развитак рударства на Балкану; именовану и смени делегата Завода за унапређење спољне трговине МТИ КЈ и др.

**Година:** 1937-1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, табела, брошура, билтен, конвенција, споразум, исечак из новина.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**79 228 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1939.**

Преписка у вези монополских прихода и расхода за 1937, 1938, 1939. годину; заражености биљака у страним земљама; југословенској туристичкој пропаганди у Великој Британији; помоћи британске владе производњи сланине у Великој Британији; оснивања филијале А.Д. Удружене банкарске корпорације Велике Британије у Београду у циљу финансирања увоза и извоза, прибављања рударских права и концесија и учешћа британског капитала у оснивању, развоју и финансирању трговачких и индустријских предузећа у КЈ; развоја привреде у КЈ; писања часописа "The Economist" о привредним приликама у КЈ; унапређења трговинске размене са Великом Британијом; лова и риболова у КЈ; отварања Сталне југословенске секције Лондонске трговинске коморе; II Међународне утакмице ваздухопловних модела за прелазни пехар краља Петра II у Лондону и учеше краљевског југословенског аеро-клуба; британско-совјетског трговинског уговора; британске поморске контроле - "нависерт систем"; трговинских односа КЈ са Француском, Италијом и Аустријом.

Извештај британског трговинског делегата у Београду о економским приликама у КЈ.

**Година:** 1939.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, брошура, табела, меморандум, споразум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**79 229 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ 1940-1945.**

Преписка у вези привредних спорова правних и физичких лица; развоја југословенског туризма; југословенске туристичке пропаганде; пословања Југословенске експрес агенције у Лондону; житне конференције у Лондону; проучавања прераде уљаних шкриљаца.

Извештај гувернера Народне банке о развоју народне привреде у Југославији.

Извештај о пословању Поштанске штедионице за 1939. годину.

**Година:** 1940, 1942, 1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из новина.

**Језик:** српски, енглески.

**УВОЗ-ИЗВОЗ****80 230 УВОЗ-ИЗВОЗ 1919-1926.**

Преписка у вези извозничког кредита Министарства трговине Велике Британије; извоза из КСХС у Велику Британију кукуруза, хмеља, дрва и дрвене грађе, челика, стоке, меса, месних прерађевина, сточне хране и семена; извоза хране из КСХС за Аустрију и Мађарску; извоза шљива из КСХС за Холандију; забране извоза пшенице, јечма, ражи, брашна из КСХС; прописа о ограничењу увоза у КСХС; увоза паса, угља, кокса, живине; забране увоза стоке из КСХС у Малту; статистички прегледи спољне трговине за 1919-1924. и 1926. годину.

Билтен "The Official news association" о развоју спољне трговине.

Извештаји са Конгреса привредних комора и организација КСХС.

**Година:** 1919-1926.

**Врста документа:** преписка, чланак из штампе, извештај, статистички преглед, билтен.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**80 231 УВОЗ-ИЗВОЗ 1927-1929.**

Преписка у вези извоза цемента, дрвета, залеђеног меса, хмеља, шљива и пекмеза, зечјег меса, сољене рибе из КЈ у Велику Британију и њене доминионе; увоза медицинске опреме, аутомобила, кафе, железничког материјала у КЈ; увозне царине на вуну, поморанце и хемијске производе у КЈ; увоза и извоза у КЈ и из КЈ сточне хране, семена за пољопривреду, средстава за уништавање усевних инсеката, асфалта, машинског уља, печеног гипса; примена клаузуле највећег повлашћења за британске колоније Цејлон, Нигерија, Камерун, Златна обала; оснивања Југословенског трговачког увозно-извозног друштва у Александрији; вредности југословенског увоза и извоза у 1927. години; југословенској увозној и извозној трговини кроз Југословенску слободну зону у Солуну; унапређивање југословенског извоза у Велику Британију; прегледа увоза у Велику Британију са посебним освртом на увоз из КЈ; трговинских односа КЈ са Аустралијом.

Трговинско-економски извештај Конзулата КСХС/КЈ у Монреалу о вредности канадског увоза и извоза.

Извештај о спољној трговини Велике Британије у 1928. години.

Списак производа чији је увоз у КЈ и извоз из ње забрањен.

**Година:** 1927-1929.

**Врста документа:** преписка, извештај, циркулар, списак, реферат, уредба, решење, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**81 232 УВОЗ-ИЗВОЗ 1930.**

Преписка у вези извоза сланине и свињског меса из КЈ у Велику Британију; извозне статистике и извоза из КЈ у Велику Британију; увоза живине, какао путера, картонских кутија за паковање сладоледа, меда, мармеладе и сл, ручних кофера, налив пера, грамофона и грамофонских плоча, штриканих хаљина, бензина и др; југословенског трговинског биланса за 1929. годину.

Списак југословенских извозних артикала.

Списак предмета чији је увоз у КЈ забрањен.

**Година:** 1930.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески.

**81 233 УВОЗ-ИЗВОЗ 1931.**

Преписка у вези трговинских односа КЈ и Јужноафричке уније и КЈ и Палестине (извоз јаја и живине у Палестину и увоз лубенице из Палестине); извоза цигарета, дрвене вуне, дрвене грађе, целулозе, пољопривредних производа; увоза аклохолног пића у КЈ; трговинског биланса Велике Британије за 1928-1929. године; конференције земаља извозница жита.

Статистички подаци о југословенском увозу и извозу за Издавачку књижуру за информације и Обавештајни биро у Лондону.

**Година:** 1931.

**Врста документа:** преписка, извештај, табела, чланак, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски, словеначки.

**81 234 УВОЗ-ИЗВОЗ 1932.**

Преписка у вези увоза приплодне стоке и строчних производа, кафе, тропског индустријског семена и др. у КЈ; извоза дрвене грађе, опијума, пољопривредних производа, живине, лековитог биља и заклане живине у Велику Британију; увозних дозвола у погледу увоза или транзита кроз КЈ паса, мачака, живине, животиња за циркусе, птица у кавезима и др; британских увозних царинских формалности (Међународне конвенције о упрошћавању царинских формалности и Закона о абнормалном увозу робе у Велику Британију); статистике увоза и извоза Јужноафричке уније у периоду 1926-1931.

**Година:** 1932.

**Врста документа:** преписка, извештај, брошура, плакат.

**Језик:** српски, енглески.

**81 235 УВОЗ-ИЗВОЗ 1933-1934.**

Преписка у вези увоза глицерина, соли, лаковане коже и производа од коже у КЈ; извоза обуће фабричке марке "Пеко", заклане живине, цигарета, минералне воде, сланине, брашна, пшенице у Велику Британију; увоза и извоза сувих шљива (за 1931.); забране увоза у Велику Британију бреста и извесних четинара; забрана увоза свиња у Малту из КЈ; забране увоза кафе из Коста Рике у КЈ; увоза пасуља из КЈ у Слободну државу Ирску; потрошње и производње цигарета у КЈ и увоза и извоза; трговинских односа КЈ и Палестине; трговинског биланса Велике Британије за 1933. годину; статистичких података о југословенској трговини за Финанциал Тимес; рада југословенске економско-информативне службе у иностранству и др.

**Година:** 1933-1934.

**Врста документа:** преписка, извештај, табела, циркулар, уредба, исечак из новина.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**82 236 УВОЗ-ИЗВОЗ 1935.**

Преписка у вези увоза ораха, палмине коштице, кокосовог ораха, сахарина у КЈ; забрани увоза садница воћки, шумског и украсног дрвећа и шибља; извоза заклане живине, јаја, тканине, свињске масти, брестова, четинара из КЈ у Велику Британију; спољне трговине Немачке; спољне трговине Ирске; извоза опанака у Холандију; кретања светске трговине житом и брашном и др.

**Година:** 1935.

**Врста документа:** преписка, извештај, правилник, табела, графикон, плакат.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

**82 237 УВОЗ-ИЗВОЗ 1936-1938.**

Преписка у вези повластица југословенског увозу из Велике Британије; извоза хмеља, јаја, шунке, сланине, кудеље, брашна, сувих шљива, заклане живине, вуне, дрвених сандука, цемента, кукуруза, вина, биљки, пасуља, трешања, дуванских прерађевина, коња, мула и магараца у Велику Британију; трговине житом у Великој Британији могућности за извоз пшенице и кукуруза из КЈ у Велику Британију; увоза чаја и кафе у КЈ из Британије и Бразила; увоза ловачког оружја у КЈ; тешкоћа приликом увоза стоке у Палестину; англо-америчког трговинског уговора; британске спољне трговине и немачке конкуренције и др.

**Година:** 1936-1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, уредба, плакат.

**Језик:** српски, енглески.

**82 238 УВОЗ-ИЗВОЗ 1939-1945.**

Преписка у вези извоза масти, живине, јаја, кудеље, житарица, шљива, сланине, дрвета, дрвене грађе и дрвених прерађевина, дувана, руда, сточне хране, биљака, сирових свињских кожа, коже за ђонове, хмеља, цемента и др. из КЈ у Велику Британију; забране увоза дивљих патака и гусака у Велику Британију; забране увоза стоке на Малту; увоза британског текстила у КЈ; снаб-

девање Немачке животним намирницама и нафтом током ратне 1939. године; писања британске штампе о трговинским односима КЈ и Немачке; спољној трговини у условима блокаде; британско-данског споразума о трговини шунком и сланином; француско-британске привредне сарадње у условима блокаде Немачке; привредних прилика у Британији током 1940. године и др.

**Година:** 1939-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, реферат, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**83 239 УВОЗ-ИЗВОЗ (СПИСКОВИ ФИРМИ) 1920-1928.**

Преписка у вези југословенских фирми, произвођача и извозника гвожђарских артикала, житарица, млечних производа, јаја, маслаца, шећера, коже, шљивовице, шунке, сланине, сувог меса, перли, огрлица, бројаница, хартије за писање, коверти, канцеларијског материјала, дечијих играчака, женских ручних торби, ручних кофера, шрафова, нитни, клинова, електричних сијалица, материјала за купатила, гипса, ацетона, текстила, кинеске чипке, женских ципела, ланаца за псе и др.

**Година:** 1920-1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, спискови, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**83 240 УВОЗ-ИЗВОЗ (СПИСКОВИ ФИРМИ) 1929-1930.**

Преписка у вези југословенских фирми, извозника и произвођача прехранбених и других артикала: маслина и маслиновог уља, лековитог биља, румариновог лишћа, хмеља, волова, свиња, оваца, јагањаца, меда, живе и заклане живине, маргарина, млека у праху, вина, ланаца за псе, играчака, гумене обуће, дрвене грађе, цемента, тепиха, светилки, целулозне вате, коже, аутомобилских гума и ауто-материјала, гушчијег пера, буковине и др.

**Година:** 1929-1930.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, словеначки.

**83 241 УВОЗ-ИЗВОЗ (СПИСКОВИ ФИРМИ) 1931-1939.**

Преписка у вези југословенских фирми, извозника и произвођача прехранбених и других артикала: маслаца, свежег воћа, конзервираног воћа, вина, ракије, лековитог биља, јегуља, хромове руде, дрвене грађе, цемента, лана, јуте, памучног платна, коже, козметичких производа, паркета, женских шешира, вуне од ангорских зечева, гас маски, гранитних споменика и др; дистрибуисања филмова; увоза воћа и сокова у КЈ из САД-а преко британских фирми и др.

**Година:** 1931-1939.

**Врста документа:** преписка.

**Језик:** српски, енглески.

**ТРГОВИНСКЕ КОМОРЕ И АГЕНЦИЈЕ****84 242 БРИТАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВИНСКА КОМОРА  
У ЛОНДОНУ И ПОВЛАШЋЕНЕ ТРГОВИНСКЕ АГЕНЦИЈЕ  
У ЛОНДОНУ И МАНЧЕСТЕРУ**

Преписка у вези оснивања Британско-југословенске трговачке коморе и раду Повлашћених трговинских агенција у Лондону и Манчестеру на унапређивању британско-југословенских трговинских односа.

Преписка Чедде Мијатовића, председника Повлашћене трговинске агенције у Лондону о могућности трговинске сарадње са Руском трговачком мисијом Леонида Красина и неопходности њене трговинске сарадње са Великом Британијом.

**Година:** 1919-1935.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, правилник, представка, циркулар.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види АЈ-341-141-344. (Српска трговинска агенција у Лондону).

**ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ****84 243 ЗАЈМОВИ И ПРЕДРАТНИ ДУГОВИ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ  
1919-1927.**

Преписка у вези задужења и измирења дугова владе КСХС према британској влади за испоруке и услуге (у виду новца и ратног материјала) учињене српској влади у периоду од 1. VIII 1914. до 1. I 1920. године; државног инвестиционог зајма; ликвидације мораторног стања; дуговања српских фирми према британским фирмама; повлачења обвезница предратних негажираних зајмова држава наследница бивше Аустро-угарске монархије; путовања Милана Стојадиновића, министра финансија у Лондон у циљу сређивања питања ратних дугова КСХС према Великој Британији; зајма за Државну хипотекарну банку; општинског зајма за град Београд; зајма за подизање железничких линија у КСХС; купонских листа за зајам Кнежевине Србије из 1881. године; пописа и жигосања обвезница предратних негажираних зајмова бивше Аустро-угарске монархије и др.

**Година:** 1919-1927.

**Врста документа:** преписка, извештај, проспект, плакат, исечак из новина.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**84 244 ЗАЈМОВИ И ПРЕДРАТНИ ДУГОВИ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ  
1928-1929.**

Преписка у вези исплате предратних трговачких дугова и зајмова британским кредиторима (лутријски зајам, 4% зајам из 1898, конвертовани зајам из 1895, 5% зајам из 1902, зајам из 1909. године и др.).

**Година:** 1928-1929.

**Врста документа:** преписка.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види АЈ-341-51-53.

**84 245 ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ 1931-1941.**

Преписка у вези стабилизационог зајма из 1931. године; отплате Блеровог зајма из 1922; отплате зајма Југословенске банке у Великој Британији; наплате купона са обвезницама југословенских државних зајмова; законске уредбе о издавању 4% државних обвезница ратним добровољцима и др.

**Година:** 1931-1941.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

**САЈМОВИ И ИЗЛОЖБЕ****85 246 САЈМОВИ И ИЗЛОЖБЕ 1919-1940.**

Преписка у вези изложби међународних привредних, пољопривредних и индустријских производа у Великој Британији (изложба пољопривредних производа и живе стоке у Кардифу; изложба обуће и коже; индустријска изложба Друштва народа на којој су изложени југословенски ћилими, женски ручни радови, српско платно, производи кућне индустрије и сл; изложба хране у "Олимпији" у Лондону; пекарска и слатичарска изложба у Лондону; Међународна изложба уља, хемикалија и боја у Лондону; Велика међународна изложба фотографије у Вимблдону; Друга међународна изложба хемијских производа, зејтина и боја; Империјална изложба и Међународна изложба авијације; VIII Међународна изложба дувана; Међународна изложба коња; изложба југословенских ручних радова у Аустралији и др.); Љубљанског велесајма узорака (IV-XVIII) одржаног у пеиоду од 1924. до 1938. године; Загребачког збора - сајма узорака, на којем су одржавани Међународни специјални сајам аутомобила, Међународни општи сајам узорака, Земаљска одевна изложба, Изложба расплодне стоке, Изложба народних радова, Специјални сајам пољопривреде, Туристичка изложба, Пролећна изложба, Јесења изложба, Изложба паса, Кулинарско-туристичка изложба и др.

**Година:** 1919-1940.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из новина, плакат, билтен, фотографија, брошура, гласник, проспект.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки, словеначки.

**ЈАВНЕ НАБАВКЕ****85 247 ЈАВНЕ НАБАВКЕ 1920-1937.**

Преписка у вези лицитација за набавку железничког материјала; извршења великих хидротехничких радова; набавке угља и челика; багера и друге опреме за одржавање пловних река и канала; набавке моторних чамаца; жетелица, сејалица и косачица; мазива, нафте, петролеја, бензина; наутичких справа, локомотивског уља; понуде за снимање Скопског поља, набавке мрежарског материјала, чилске шалитре, олеума, сумпорне киселине, алкохола, памука, пароброда за светионичарску службу, угља, дрвета и дрвене грађе; аукције коже од дивљачи; испоруке једне комплетне фабрике за израду олеума и сумпорне киселине и др.

**Година:** 1920-1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, табела, карта.

**Језик:** српски, енглески, француски, руски.



**ЕКОНОМСКА БЛОКАДА****86 248 ТРГОВИНА У УСЛОВИМА БЛОКАДЕ**

Преписка у вези тешкоћа око увоза сировина из прекоокеанских земаља у КЈ (контрола бродова, блокада робе, бродова и банкарских трансакција, саобраћај кроз средоземно море, британска блокада и положај неутралних држава, југословенске фирме на британској црној листи, увоз лешника, ланеног семена, никла, волфрамове руде, памука, челика, калаја, белог лима и гуме, кафе и чаја и др).

**Година:** 1940.

**Врста документа:** преписка, извештај, нацрт споразума, исечак из новина, табела, промеморија.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**РУДНИЦИ****86 249 РУДНИЦИ 1928-1938.**

Материјали у вези давања пуномоћја јавним бележницима у циљу управљања, вршења надзора над пословима у име британских компанија: Novo Brdo Mines Limited, Kopaonik Mines Limited, Zletovo Mines Limited, Trosnyk Mines Limited, Bestina Gold Mines Limited, Allatini Mines Limited, Trepča Mines Limited, The Central European Mines Limited и у вези са тим извештаји о раду и статисти тих компанија.

**Година:** 1928-1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

**87 250 РУДНИЦИ 1939-1941.**

Материјали у вези давања пуномоћја јавним бележницима у циљу управљања, вршења надзора у име британских компанија: Novo Brdo Mines Limited, Kopaonik Mines Limited, Zletovo Mines Limited, Trosnyk Mines Limited, Bestina Gold Mines Limited, Allatini Mines Limited, Trepča Mines Limited, The Central European Mines Limited и у вези са тим извештаји о раду и статисти тих компанија.

**Година:** 1939-1941.

**Врста документа:** преписка, статут, извештај, пуномоћје.

**Језик:** српски, енглески.

**МЕЂУНАРОДНИ ОДБОР ЗА ШЕЋЕР****88 251 УЧЕШЋЕ КРАЉЕВИНЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ У МЕЂУНАРОДНОМ САВЕТУ ЗА ШЕЋЕР**

Материјали са редовних заседања Међународног савета за шећер.

**Година:** 1938-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, билтен, белешка, записник.

**Језик:** српски, енглески.

**ФИРМЕ****89 252 ФИРМЕ**

Преписка у вези давања овлашћења за заступништво британских компанија у циљу вођења правних, административних и трговинских послова у Југославији (H.G. Hawker engineering co. LTD, Marconi's wireless telegraph company limited, International selection trust limited, Orient steam navigation company limited, Mines development limited, Port Said Salt Association, Yugoslavia Express Agency Limited, Edison Bell international limited, Hawker Aircraft Limited, Marconi Ekco instruments limited, Rolls Royce limited, The Black Sea and Danube shipping and trading co. LTD, Podrinje Consolidated Mines limited, International inland Waterways limited, Hellenic-Yugoslav Exploration and Development co. Limited, The Asiatic Petroleum Company limited); овлашћења за преговоре са југословенском владом фирме Salay Holdings Limited, већинског деоничара југословенско-чешке текстилне индустрије А.Д. око учествовања на лицитацији; питања акција и власничких права након ликвидације компаније, информација о задацима и пословању фирме; понуде фирме Адриатиц оверсеас цорпоратион лимитед о могућем пословању без посредника; меморандум споразума између United Artists corporation и Хаса К., о ексклузивним правима за продају и дистрибуцију филмова; меморандума и статута о пословању, акцијама, увећању капитала, генералним састанцима директора и њиховим овлашћењима, пуномоћја о заступништву у Југославији Удружене банкарске корпорације Велике Британије (The Allied Banking Corporation of Great Britain Limited); гарантне кауције за испоруку багера за испирање злата са парним погоном и уговора између фирме Lobnitz and kom. LTD Бродоградитеља и Фердинанда Грамберга из Београда; меморандума споразума између Генерал Филм Дистрибуторс и Монофилма из Загреба и Интербалкан филма из Београда о лиценци за приказивање британских филмова у Југославији; годишњег генералног састанка деоничара, извештаја директора и прегледа финансија Assurance Company Limited; меморандума и статута о организацији и пословању и пуномоћју за представнике United Kingdom Commercial Corporation Limited у Југославији; привредног спора између The Anglo-Saxon Petroleum Company Limited пред Трговинским судом у Загребу и др.

**Година:** 1929-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, уговор, статут, меморандум, пуномоћја, меморандум споразума.

**Језик:** српски, енглески, француски, немачки.

**КРАЉЕВИНА ЈУГОСЛАВИЈА****СНАБДЕВАЊЕ И ОБНОВА СРБИЈЕ****90 253 СНАБДЕВАЊЕ И ОБНОВА СРБИЈЕ**

Материјали о:

- раду "Српске комисије" односно делегата КСХС при Међународној комисији за обнову у Лондону на набавци основних намирница, брашна, семена, лекова, одеће и обуће за народ у Србији и железничког материјала и др. за привредну обнову Србије; споразумима са британском владом и набавкама у Великој Британији; формирању комисије за набавку америчког војног материјала у Француској; набавци војничких болничких кревета за Србију од британ-

ских војних власти у Цариграду; путевима допреме тих набавки у КСХС преко Солуна и ставу Италије о доставама преко Ријеке;

- доласку британске економске комисије у Србију ради проучавања економске ситуације;

- упутству југословенске владе за рад делегата у Лондону (Лозанић и Јоксимовић) на ликвидирању дуга Краљевине Србије у Великој Британији за снабдевање војске 1916-1918. године и сл.

**Година:** 1919-1920.

**Врста документа:** преписка, статут.

**Језик:** српски, енглески, француски, руски.

## ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О КЈ

### 90 254 КЈ И ДРУГЕ ЗЕМЉЕ 1919-1921.

Материјали о:

- саопштењима регента Александра народима КСХС о ослобођењу и уједињењу; формирању нове владе Стојана Протића и оставци Николе Пашића и др; одбијању југословенске владе да прими акредитиве италијанског посланика, кнеза Боргезеа; савезничком признању наших делегата на Конференцији мира у Паризу као делегата КСХС; признању владе адмирала Колчака у Омску;

успостављању радиотелеграфског саобраћаја у Краљевини и приступању Међународној конвенцији (радиотелеграфској); повратку неких важних југословенских личности из Лондона у КСХС на захтев владе или сопствену иницијативу (Михаило Путник, Манојловић Коста, Јосиф Смодлака, Богдан Поповић);

почетку рада телеграфске агенције "Авала";

- доласку министра Драшковића у Лондон; захвали Јована Цвијића посланику Гавриловићу што га је заступао у Краљевском географском друштву у Лондону; постављењу Шарла Јунга, посланика В. Британије у Београду за генералног конзула у Београду; учешћу Ђорђа Ђурића на Конференцији мира и Репарационој комисији; ставу великих сила о Јадранском питању, Турској и др; штрајку у Тимочкој крајини; формирању владе Миленка Веснића; јадранском питању; питању признања капитулација југословенским држављанима у Турској; црногорској емиграцији и црногорском питању (писање британске штампе); питању ратне одштете; раду делегације КСХС при Репарационој комисији; југословенско-албанским односима; ратификацији мировног уговора са Бугарском; инцидентима у Пули и Трсту, Ријечи и др;

- избору патријарха Димитрија; питање насељавања наших емиграната у Краљевини; стању у Црној Гори и Албанији (преписка Друштва народа); рад југословенског делегата у Поморској секцији Репарационе комисије (подела бродова Аустро-угарске); производња оружја у Мађарској; антисрпској и антијугословенској пропаганди у Канади; бугарским заробљеницима у Србији; атентату на министра Драшковића; обавештењу о смрти краља Петра, сахрани, изјавама саучешћа и сл;

- други материјали о унутрашњој и спољној политици КЈ, као и ситуацији у другим земљама; преписка о репатрирању;

- примери и спискови повратника у земљу; захтеви за држављанство КСХС и циркулари МИП-а и других министарстава КСХС 1919;

Година: 1919-1921.

**Врста документа:** преписка, списак, говор, штампа.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**91 255 КЈ И ДРУГЕ ЗЕМЉЕ 1922-1924.**

Материјал о:

- набавкама на рачун репарација; раду делегата КСХС Волфа Вуковића при Поморској секцији Репарационе комисије у Лондону (1920-1922); сумњивим лицима, антијугословенској пропаганди;

- извештаји југословенског конзула Сеферовића у Монтреалу - досије (писање канадске штампе о догађајима у КЈ и другим земљама, догађајима у Канади, антијугословенској пропаганди бугарских и црногорских елемената у Канади, југословенској колонији, Српској народној одбрани у Канади, деловању Јована Пламенца, давању помена краљу Петру I и др.); 1922-1923.

- разни статистички подаци о КЈ, Нишкој декларацији и др. (1923), престанку са радом Црногорског конзулата у Аргентини; питању држављанства ријечких грађана;

- разна обавештења о КЈ и другим земљама, политичким прописима и сл.

Година: 1922-1924.

**Врста документа:** преписка, штампа, експозе извештај.

**Језик:** српски, енглески.

**91 256 КЈ И ДРУГЕ ЗЕМЉЕ 1925-1927.**

Материјали о:

- разним политичким догађајима у КЈ и другим земљама као нпр. - изборима 1925, променама влада 1926, југословенско-бугарским пограничним инцидентима, одразу смрти Николе Пашића у Великој Британији, бугарским избеглицама, оснивању новинске агенције "Београдио" (и издањима, билтени март 1926), комунистичким и социјалистичким странкама у КЈ, раду Антикомунистичке уније у Великој Британији, часописима којима је забрањен улаз у КЈ и др;

- рад "Балкан-радија" у Паризу (билтени - мај-јун 1926. године) о ситуацији у Европи.

Преписка о закону о регулисању питања црквених зграда између гркокатоличке и православне цркве, продаји зграде британског посланства на Цетињу и др.

Година: 1925-1927.

**Врста документа:** извештај, преписка, штампа, билтен, распис.

**Језик:** српски, француски, немачки.

**92 257 КЈ И ДРУГЕ ЗЕМЉЕ 1928-1941.**

Преписка о разним догађајима у КЈ - увођење диктауре, информацијама о репатрирањима југословенских грађана, сумњивим лицима; раду Југословенског бироа у Сплиту; писању о утисцима британских писаца о Југославији, раду Друштва "The Yugoslav society of Great Britain"; стању ваздухопловства

број бр.јед.  
фасцикле описа

КЈ; споразуму А.Д. Радио Београд са међународним бироом у Женеви о приређивању југословенских вечери;

- преписка о изненадној смрти сликара Франца Стерлеа; позиви за Фардејеву прославу; услови за снимање филмова у Југославији; статистички подаци о етнографској подели становништва КЈ по бановинама; подаци о туристичкој размени КЈ и Велике Британије; ваздухопловном законодавству; рад Српског потпорног фонда у Нишу (Serbian Relief Fund);

- Материјали о: оснивању музичке академије у Београду; првој ваздухопловној изложби у Београду, набавка комада за Народно позориште у Великој Британији; отварању Посланства у Лисабону 1941. године и друге информације настале као одговор на питања о административним, друштвеним и политичким појавама у КЈ.

**Година:** 1928-1941.

**Врста документа:** извештај, преписка, правилник, прокламација, брошура, штампа, распис, позивница.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## РУСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ

### 92 258 РУСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ

Материјали о:

доласку руских избеглица у Југославију 1920. године; бројном стању 1920. и касније, начину издржавања и смештаја; расписи о дозволама или забранама за улазак руских избеглица у Краљевину; давању уверења о идентитету;

Примери издавања виза за привремени боравак или пролазак кроз КЈ руских избеглица из Велике Британије и других земаља и визно-пасошка политика према руским избеглицама све до 1940. године.

**Година:** 1920-1939.

**Врста документа:** распис, преписка, захтев.

**Језик:** српски.

**Напомена:** Види пасошка и визна политика КЈ.

## ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ

### 93 259 ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ 1942-1943.

Материјали о:

функционисању владе у избеглиштву - набавке, излазне дозволе, визе, снабдевање боновима за бензин и одевање (преписка о набавци бонова и одева 1941-1942, 1943. примери), интернирцима у Италији и др.

**Година:** 1942.

**Врста документа:** преписка, распис.

**Језик:** српски, енглески.

### 93 260 ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ - 1944.

Материјали о: раду југословенске владе у емиграцији, комуникацији са Форин офисом у погледу давања уверења о регистрацији и изузећу од радних обавеза за службенике југословенске владе и њихове породице; животу избе-

глица (помоћи, снабдевању и сл.), визама за путовања, преузимању архиве југословенске владе из Каира; Уредби са законском снагом о устројству Генералне дирекције бродарства; југословенској изложби у Глазгову; вестима из Југославије и ослобођењу Београда (служба у православној капели Српске православне општине); стању Јевреја у Југославији и сл.

**Година:** 1944.

**Врста документа:** преписка, уверење, уредба.

**Језик:** српски, енглески.

### 93 261 ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ И ПОВРАТАК У ЗЕМЉУ

Материјали о: упућивању службеника владе из Лондона у земљу на нове дужности; путовању службеника на друге дестинације (САД, Канада, Лисабон и сл.); стању у Југославији; југословенским избеглицама у Египту; ослобађању Југославије; подршци југословенске емиграције новој влади у Југославији; изборима; променама у руководству Српске православне епархије за САД и Канаду; згради у којој је била смештена влада, а касније Поморски уред ДФЈ у Лондону; адресама југословенских политичара који су остали у Лондону; разним набавкама у Лондону за Југославију;

- упутства за рад делегата у Комисији за ратне злочине; писању јужноафричке штампе о стању у Југославији; заседању Генералне скупштине; папиној изјави о Југославији; доласку Кордела у Лондон; југословенско-италијанским односима; оснивању Комисије за ратну штету и пријави ратне штете;

- преписка о путовањима државних службеника, чланова делегације; разним међународним комисијама (Међународна комисија за ратне злочине, УНРА, Репарациона комисија и друге);

- преписка и спискови о репатрирању избеглица и чиновника у земљу и др.

**Година:** 1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, списак, пуномоћ, реферат.

**Језик:** српски, енглески.

### ВОЈНА ПИТАЊА

#### 94 262 ВОЈНА ПИТАЊА 1919-1945.

Материјали о разним војним питањима која су била у надлежности војног изасланства након I светског рата па све до 1945: војничка гробља, евиденцији о умрлим војницима у британским болницама у Србији; спремности југословенске владе да пошаље један добровољачки одред у Русију; доношењу Указа о коначној демобилизацији; обавезном попису резервних официра; потрази за гробљима војника умрлих у I светском рату; захтеву Шкота, бившег добровољца у српској војсци да добије земљу у Србији;

организацији војног ваздухопловства КЈ; раду Војног изасланства и укидању Војног изасланства у Лондону и пребацивање в.д. изасланика у Лондону за војног изасланика у Паризу;

пријавама за регрутацију; крстарењу војног школског брода по Средоземљу; специјализацији југословенских официра у британским ваздухопловним школама или војним фабрикама; регрутацији југословенских грађана у Холандији; питању учешћа војних скијаша на Олимпијади у Берлину; конкурсима за подофицирске школе; исплати кредита за ваздухопловне војне официре за

специјализацију у британским фабрикама авиона (“Бристол”) - 1937; упућивању официра југословенске морнарице на усавршавање у неку британску земљу као и у Холандију и Велику Британију; добровољачким уверењима, војним бегунцима и регулисању војне обавезе југословенских држављана у Великој Британији (списак 1940);

Спискови југословенских војних лица (војних мисија) који треба да се врате у КЈ (1941); архиви ваздухопловног официра Радовановића; разрешењу дужности Де Маја, официра за везу са британским ваздухопловством; упутству за примену закона о одузимању држављанства официрима бивше ЈА;

демобилизацији добровољаца, пензијама добровољаца из I светског рата; давању земљишта војним добровољцима из I светског рата и др.

**Година:** 1919-1923, 1925-1942, 1944-1945.

**Врста документа:** преписка, наређење, молба, распис, штампа, записник, списак, добровољачко уверење.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 95 263 РАТНИ ЗАРОБЉЕНИЦИ, ИНТЕРНИРЦИ И РЕПАТРИРЦИ ИЗ I СВЕТСКОГ РАТА

Материјали о:

немачким ратним заробљеницима у српским логорима поред Солуна; репатрирању аустралијских држављана који су учествовали у савезничким снагама (и српским); репатрирању југословенских држављана – војника који се враћају за Аустралију преко Солуна; репатрирању Југословена који су учествовали у канадским војним снагама; југословенским интернирцима (поданици Аустроугарске) у Великој Британији и њиховим молбама за ослобођење; српским војним заробљеницима умрлим у Турској; захтеву за екстрадицијом бугарских војника заробљених у британском логору код Солуна због злочина учињених у Србији (1915-1918); југословенским интернирцима и ратним заробљеницима на Малти; немачким заробљеницима из Шлезвига (Данска) који се налази у српским логорима (захтеву данског посланика за њихово репатрирање); захтеву југословенске владе за два реквирирана немачка брода за пребацивање југословенских заробљеника и избеглица из Марсеја у земљу; питању репатрирања југословенских заробљеника аустроугарских поданика и интернираних цивила који се налазе на територији Велике Британије, Индије, Египта и Малте; листи југословенских држављана интернираних у Јужноафричкој унији;

- питању плаћања трошкова репатрирања ослобођених ратних заробљеника; питању репатрирања југословенских држављана из Новог Зеланда;

- Југословенима заробљеним у Индији, у логору Ахмедагар и захтеву југословенске владе за побољшање услова;

- извештаји шведског посланика у Лондону о умрлим заробљеницима из Аустралије и Новог Зеланда; репатрирању југословенских заробљеника у Канади; упитнику Друштва народа (др. Нансен) о стању са заробљеницима у Србији;

Преписка о репатрирању југословенских заробљеника (око 5000) из Сибира преко Владивостока, у сарадњи са другим савезничким државама (Британија, Чехословачка) и Међународним бироом за репатрирање ратних заробљеника и Друштвом народа.

Преписка са др. Ненсеном о броју бугарских заробљеника у Србији и њиховом репатрирању, преписка о репатрирању југословенских заробљеника из логора у Ахмеднагору у Индији; репатрирању чехословачких заробљеника у Индији и на Малти; питању репатрирања пуковника Улинца из Персије; појединачним захтевима за репатрирање заробљеника, писма војника и заробљеника и сл.

**Година:** 1919-1922.

**Врста документа:** преписка, списак, писмо.

**Језик:** српски, енглески.

## 95 264 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЗАРОБЉЕНИЦИ У II СВЕТСКОМ РАТУ

Информација о југословенским ратним заробљеницима – официрима у немачким логорима; слању пакета заробљеницима; информације о њиховом статусу и да ли су ослобођени; слању помоћи и репатрирању; Југословенима интернираним у Италији и Аустралији.

**Година:** 1942, 1945.

**Врста документа:** преписка, списак, изјава.

**Језик:** српски.

## ПРОСВЕТНА ПИТАЊА

### 96 265 ПРОСВЕТНА ПИТАЊА 1919-1928.

Материјали о:

репатрирању студената и ђака у земљу; отпуштању из војске због наставаљања школовања; захтевима за стипендије; захтеву Д. Матковића за проучавање локалне самоуправе у Великој Британији; исплати школарина у Великој Британији за питомце (министарство рударства, трговине и индустрије, народног здравља, пољопривреде); предлозима добротворног Друштва за обуку српских жена о смештају и обуци српских девојака на школовању у Великој Британији; примопредаји дужности просветних инспектора у Лондону, стању српске деце у Фавершаму; смртним случајевима студената; југословенским студентима на Пољопривредном факултету у Глазгову; плановима за издржавање будућих српских студената теологије у Оксфорду (Serbian Church aid fund); одласку Д. Суботића у Београд службено (1921);

доласку југословенских стручњака на усавршавање (бродоградња и сл.); могућностима одласка југословенских официра у британске војне школе; признању Д. Суботића од Сената Лондонског универзитета; финансирању српске катедре на Кингс Колецу и свих југословенских установа и друштава везаних за образовање; свим питомцима Министарства просвете КСХС у Великој Британији (списак -1922); понашању студената; размени студената (Школа словенских студија у Лондону); питомцима Министарства просвете и фонда српског посланика – списак 1923.; британском фонду за Југословене; предавању о српској музици, професорима Кингс Колеца који желе да проведу студијски боравак у КЈ (Еванс, Џонсон); конгресу универзитетских удружења Друштва народа у Оксфорду; југословенском друштву за енглески језик у Љубљани (извештај) и словеначким студентима у Великој Британији; просветном систему у Ирској и КСХС (статистика); студијском путовању Д. Суботића у Сарагосу; препорукама за југословенске студенте и докторанте у Великој Британији.



ји (Михаило Стојановић) и др. материјали о школовању у Великој Британији, стању у просвети и раду просветног инспектора КЈ у Великој Британији.

**Година:** 1919-1928.

**Врста документа:** преписка, уверење, молба, реферат, списак, штампа, извештај, упитник.

**Језик:** српски, енглески, словеначки.

**Напомена:** Види јединицу описа "Фонд српског посланика".

## 96 266 ПРОСВЕТНА ПИТАЊА 1929-1945.

Материјали о:

раду Школе словенских и источноевропских студија на Универзитету у Лондону и изградњи посебне зграде за школу; библиотечкој размени између КЈ и Велике Британије и доминиона за библиотеку Министарства просвете; захтевима за издавање Уверења о завршеним студијама или школи у Великој Британији; учешћу југословенских делегата на Конференцији за народно просвећивање у Кембриџу; одржавању реситала на Видовдан на аустралијском универзитету у организацији југословенске колоније; посети археолог М. Васића Бристолу; позиву образовним институцијама у КЈ да се придруже прослави Фарадејевог открића у Лондону 1931. године; овери диплома српских и југословенских дипломаца са универзитета у Великој Британији (пример дипломе са шумарства);

- добитницима награде коју је донирао почасни конзул КЈ у Порт оф Спеину, на такмичењу југословенских школа из историје; дозволама Министарства просвете за школовање у иностранству;

- студијским боравцима југословенских професора за проучавање прилика у Великој Британији; доласку припадника Удружења бивших југословенских ученика у Велику Британију; пољопривредним и медицинским факултетима у Великој Британији; (1937)

- летовању Међународне летње школе из Велике Британије на Крку;

продужењу школовања за 1939/1940 за југословенске држављане који се налазе на школовању у иностранству; посети југословенских студената Великој Британији; стипендије за стране студенте (холандске) у КЈ; репатрирању студената – стипендиста Британског савета 1940/1941;

- стипендистима Министарства просвете 1945;

- Конференцији савезничких министара просвете и делегатима при Одбору за науку;

- захтеву британског професора Реџиналда де Бреја да предаје на Лондонском универзитету.

**Година:** 1929-1942, 1944-1945.

**Врста документа:** уверење, преписка, извештај, распис, диплома, брошура.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 97 267 ФОНД СРПСКОГ ПОСЛАНИКА У ЛОНДОНУ И ОСТАЛИ ФОНДОВИ ЗА ПОМОЋ ЈУГОСЛОВЕНИМА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

Материјали о:

“Фонду српског посланика у Лондону” (Serbian minister fund) и осталим фондовима за стипендирање студената из КЈ и помоћ Југословенима у Великој Британији – Британски фонд за Југословене (British scholarship trust for Yugoslavia) и Друштво српског црвеног крста у Великој Британији (сви фондови су основани током I светског рата), односно о: усвајању плана за школовање југословенских студента на рачун Фонда српског посланика од стране Комесара британских добротворних фондова (1922); историјату и функционисању тих фондова, пре свега о “Фонду српског посланика”, избору стипендиста “Посланиковог фонда” и свим стипендистима од 1923-1939 (списак); заседањима Одбора Фонда српског посланика; избору руководства фонда; финансијском стању фонда српског посланика; улагању капитала фонда у британске државне бонове; билансима, стању рачуна фонда, репатрирању студената, питомца фонда у КЈ; питомцима фонда Британског савета (British Council);

раду Просветног инспектора/референта на координацији свих послова који се тичу фонда и осталих послова из свог ресора.

- "Elsi Inglis Memorijal fond" из Лондона даје предлог ректору универзитета Слободану Јовановићу да се оснује катедра посвећана Елси Инглис на Београдском универзитету (урађено 1929. када се отвара катедра за енглески језик);

- предлог британског професора да се оснује фонд Нил Фрејзер (умрла 1915 у Србији) за школовање дјака/ питомца из Србије и Велике Британије;

- предлог Ситон-Вотсона да се зграда у којој је деловао “Српски потпорни фонд” претвори у дом за југословенске студенте у Великој Британији.

**Година:** 1922, 1924, 1927, 1939-1943, 1945.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак, записник.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Сви фондови су били створени од добротворних прилога Британаца под окриљем британске државе. Фондовима је координирало Посланство КС, односно касније КЈ.

Види Министарство просвете КЈ - (66) - 548- 832.

Види подгрупу Црвени крст.

## ЦРВЕНИ КРСТ

97 268

### РАД ДРУШТВА СРПСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДРУГИ ФОНДОВИ ЗА ПОМОЋ КЈ

Материјали о раду Српског друштва Црвеног крста у Великој Британији:

- доласку делегата владе КСХС Ђорђевића у Лондон; руковођењу Српским друштвом Црвеног крста и примопредаји дужности између посланика на челу Српског друштва Црвеног крста; мисији госпођице Стоборт у Србији; раду и организацији Друштва; збрињавању сирочади из Србије у Великој Британији; одликовању покојне добротворке Хаверфилд Евелин и оснивању Фонда за помоћ деци и инвалидима у Србији; раду Друштва 1919- 1920; предлозима за одликовање заслужних орденима Црвеног крста и разни други материјали о деловању Црвеног крста на прикупљању помоћи за Србију и Црну Гору;

- финансијском пословању Српског друштва Црвеног крста; прилозима за ратну сирочад у Ужицу; вредности бонова лутрије Српског друштва Црвеног крста и др.

- рад Фонда за спас деце (Save the children fund);

број бр.јед.  
фасцикле описа

- разни штампани материјали Црвеног крста - брошуре, адресари и др.
- питање подизања сиротишта у Нишу од прилога из Српског помоћног фонда;
- прилози фонда сер Артура Маркама за помоћ рањеним српским војницима (Sir Arthur Markam's Camp fund for wounded Serbian soldiers) и издржавања одељења Опште болнице у Београду (1923-1928).

**Година:** 1919-1925, 1927-1934, 1940.

**Врста документа:** извештај, преписка, списак, листа, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

## 98 269 ДОБРОВОЉНИ ПРИЛОЗИ ЗА ПОМОЋ СРБИЈИ И ЦРНОЈ ГОРИ

Материјали о:

новом закону о добровољним прилозима у КСХС; прилозима у новцу, одећи и књигама за помоћ КСХС од појединаца и добротворних друштава из Велике Британије, Канаде, Аустралије;

раду конзулата КЈ у Монреалу на прикупљању помоћи за земљу; британској мисији за помоћ Црној Гори (Александар Девин); прилозима за сиромашне војнике на Солунском фронту; списак добротворних друштава у Београду; оснивању организације Добротворне организације за помоћ деци у Југославији (Joint Committee for Relief of children in Yugoslavia); сакупљању добровољних прилога у Великој Британији за сирочад свештеника убијених у време рата у бугарској окупационој зони; раду Друштва шкотских болничарки (Schottish women hospitals for home and foreign service) у Србији; допремању санитетског материјала, сакупљању помоћи за децу у Србији; намери Друштва шкотских жена да изграде болницу у Србији која би се звала Елзи Инглис; регистровању добротворних организација из Велике Британије за помоћ деци у Југославији; и рад других добровољних организација на прикупљању помоћи; учешћу југословенских делегата на Конгресу за помоћ деци у Женеви и др.

- апел за фондове за британско-српску дечију болницу у Београду.

**Година:** 1919-1921.

**Врста документа:** преписка, списак, уверење, уговор, брошура, летак.

**Језик:** српски, енглески.

## 98 270 ЈУГОСЛОВЕНСКО ПОТПОРНО ДРУШТВО, ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА И ДРУГА ДРУШТВА

Материјали о:

организовању слања помоћи за угрожене у земљи и заробљеницима у Немачкој преко Југословенског потпорног друштва у Великој Британији и Југословенског друштва Црвеног крста (извршни одбор у Великој Британији); раду и организацији ових друштава; премештају централе Југословенског крста у Југославију крајем 1944. године; слању делегације Југословенског црвеног крста у Лондон; деловању друштва Југословенско удружење Св. Андрије; слању помоћи за заробљенике и Југославију од стране исељеничких потпорних друштава у Јужноафричкој унији, Аустралији, Новом Зеланду, Родезији, Бразилу и др; потрази за несталим лицима на територији Југославије преко Међународног црвеног крста;

именовању делегата Друштва црвеног крста Југославије код Међународног комитета црвеног крста у Лондону; раду југословенског делегата при Америчком црвеном крсту и УНРИ; раду УНРЕЕ на отпремању помоћи за Југославију у виду обуће и одеће, хране, техничког материјала за школе и др; стању југословенских радника у Ирану.

Досије: Потрага за несталим лицима (1942, 1944-1945).

Година: 1941-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески.

## ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА

### 99 271 ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА 1919-1931.

Материјали о:

- одлукама Репарационе комисије и Поморског сервиса Репарационе комисије о подели непријатељских бродова и питању захтева за повлашћеним власништвом над непријатељским бродовима; куповини брода југословенског трговца П. Митровића у Великој Британији (Југословен I); уградњи телеграфа на југословенски трговачки брод у Великој Британији; одбеглим морнарима;

- побуни посаде југословенског брода у британској луци против заповедништва брода (Војислав); захтевима југословенских бродова за издавање путних листова; регистрању бродова који су купљени у Великој Британији; путничком реду бродова на Јадрану; развоју саобраћаја између јадранских лука и Велике Британије и оснивању привилеговане Југословенске експрес агенције за превоз британске робе; свечаним тест пробама југословенских бродова у Великој Британији; процедури за преглед страних бродова у Великој Британији;

Месечни извештаји (на захтев КПО-а МИП-а) о кретању југословенских бродова у лукама (Ротердам, Бристол, Малта, Ла Валета, Глазгов и др.);

- организацији поморско-бродарске и речно-бродарске управе у Великој Британији; државним субвенцијама у бродарству у Великој Британији, Шведској и Холандији; прописима у Великој Британији који се тичу поморског снитета; Конвенцији о сигурности живота на мору и њеној примени; питању оснивања посебног представништва Лојдовога регистра за нашу трговачку морнарицу; несрећи борда "Дрина" у Гибралтару (1931); поринућу лукеузног брода "Престолонаследник Петар"; осигурању за потопљене бродове и др.

- дуплирати власничких листова - купопродајни акт за југословенске бродове купљене у Великој Британији (поднети приликом регистрације) и др.

Година: 1919-1931.

**Врста документа:** преписка, власнички лист, штампа, распис, брошура, са слушање, записник.

**Језик:** српски, енглески.

### 99 272 ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА 1932-1935.

Материјали о:

- питању признања сведочанства о баждарењу брода страних бродова у Великој Британији;

- повредама морнара, одштетама, потрагама за несталим морнарима приликом потапања бродова, дезертерству, репатрирању и сл.

- репатрирању југословенских бродова у Посланству (са приложеним купопродајним уговором и осталим документима); доласку Ј. Спасића у Лондон да као представник "Јадранске пловидбе" тражи заступство код британских паробродних друштава;

- концесионим бродарских друштвима у КЈ (списак); овери бродарских књига у конзулату КЈ у Ротердаму; организовању нових бродарских линија; питању приступања конвенцијама о избегавању судара на мору; путовању школског брода "Јадран"; укидању здравствених листова и виза на здравственим листовима; условима за набавку малих моторних бродова и др.

**Година:** 1932-1935.

**Врста документа:** преписка, записник, распис, споразум, изјава, списак, купопродајни акт.

**Језик:** српски, енглески.

#### 100 273 ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА МОРНАРИЦА 1936-1939.

Материјали о бродовима југословенске морнарице и морнарима:

- пријавама разних незгода са бродовима (изводи из бродског дневника), поднетих по доласку брода у Лондон; несталим морнарима; регистравању бродова купљених у Великој Британији (са купопродајним уговорима и свим осталим документима и издавању Путног листа за даље путовање брода);

- раду друштва "Лојдов регистар морнарице"; закључењу споразума са Холандијом о важењу поморских књижица као путних исправа и разни други материјал

- упутства МИП-а и Дирекције поморског саобраћаја за бродове;

- прописи о баждарењу бродова, уједначавању прописа британских и југословенских, категоријама пловидбе у иностранству, правилницима о приступу ратних бродова у стране луке.

**Година:** 1936-1939.

**Врста документа:** преписка, купопродајни акт, списак, брошура, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

#### 100 274 ЈУГОСЛОВЕНСКИ БРОДОВИ У РАТУ

Материјали о:

- бродовима југословенске трговачке морнарице у условима рата, британске блокаде и утицају блокаде на југословенско бродарство и трговину;

- заплени робе са наших бродова; учешћу југословенских бродова у британском конвоју и сл. (бр. 1515 од 7. XII 1939. године); упутствима МИП-а КЈ за кретање бродова у новим околностима; упутствима британског адмиралитета за пловидбу и упозорења на минска поља; изводи из бродског дневника југословенских бродова; штрајковима морнара; репатрирању; прописима за заштиту помораца и контролу бродова;

- извештаји конзулата о кретању бродова; дезертирању морнара, платама; давању југословенских бродова под најам Великој Британији; потопљеним трговачким бродовима (списак по државама); мерама британске владе према

трговачкој морнарици, реквирирању британских трговачких бродова, финансијском аранжману између владе Велике Британије и британских бродовласника; споровима и нередима на југословенским бродовима у иностраним лукама (расписи); репатрирању преживелих морнара са потопљеног панамског брода; југословенским поморским друштвима и поморских линија; нестанку југословенског брода "Дурмитор" у водама Сомалије; интервенцијама Посланства због задржавања робе и бродовима југословенских извозника; именовању команданта подморнице "Небојша", доласку у Велику Британију капетана југословенске морнарице побеглих из немачког заробљеништва; југословенском капетану Бабаревићу, интернираном у концентрационом логору у Јужној Африци; страним морнарима на југословенским бродовима; репатрирању југословенских морнара из Аустралије 1945. године.

**Година:** 1939-1945.

**Врста документа:** извештај, реферат, преписка, распис, записник, списак, меморандум, споразум, власнички лист, уредба.

**Језик:** српски, енглески.

## КОНЗУЛАТИ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

### ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О КОНЗУЛАТИМА

#### 101 275 ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТИ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 1919-1924.

Материјали о:

- раду почасних конзулата КЈ у Великој Британији (општи материјали); предлозима за наименовање нових почасних конзула; отварању нових почасних конзулата КЈ на територији Велике Британије; раду почасних конзулата на Малти, Тринидаду, конзуларних агенција у Египту и др; упутствима КПО МИП-а за рад конзулата и питању проширења делокруга рада конзулата; постављењима југословенских конзула у свету, британским и др. конзулима код нас и конзуларној служби уопште;

- отварању почасних конзулата Велике Британије у КЈ.

**Година:** 1919-1924.

**Врста документа:** преписка, брошура, фотографија, списак, молба, распис.

**Језик:** српски, енглески.

#### 101 276 ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТИ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 1925-1929.

Материјали о:

- раду почасних конзулата КЈ у Великој Британији, Малти, Тринидаду, Јужноафричкој унији; предлозима за наименовање нових почасних конзула; прописима о конзуларној служби у Великој Британији и реорганизацији југословенске конзуларне службе; инструкцијама КПО МИП-а почасним конзулатима за слање извештаја о промету робе и бродова, визирања пасоша; давању овлашћења почасним конзулатима за визирање пасоша, убирање такси и сл; измени процедуре за издавање егзекватура за почасне конзуле у британским доминионима, текстилној индустрији у Великој Британији, положају радника;

број бр.јед.  
фасцикле описа

- предлогу исељеничког друштва "Славенска зора" за отварање почасног конзулата у Јужноафричкој унији, именовану конзула Робертсона, почетку рада конзулата у Јоханесбургу и др;

- списак конзулата КЈ у свету.

**Година:** 1925-1929.

**Врста документа:** преписка, распис, формулар, реферат, штампа, фотографија.

**Језик:** српски, енглески.

## 102 277 КОНЗУЛАТИ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ХОЛАНДИЈА 1930-1934.

Материјали о:

- раду почасних конзулата у Великој Британији (Бристол, Хал, Глазгов, Бадфорд, Кардиф, Ливерпул, Њу Кастл, Манчестер), Тринидаду (Port of Spain), Јужноафричкој унији (Johannesburg, Herkules), Малти (La Valeta), Палестини (Tel Aviv);

- оставкама и постављењима почасних конзула; почетку рада почасних конзула у Њу Кастлу; предлог за отварање Генералног конзулата у Кејптауну; оставци почасног конзула у Јоханесбургу и избору новог (Данило Штрекељ); питању отварања британског конзулата на Сушаку; упутствима за конзуларну службу; организовању југословенске и британске конзуларне службе; предлогу за отварање почасних конзулата у Родезији, Кипру, Гибралтару, Цејлону и Калкути и др.

**Година:** 1930-1934.

**Врста документа:** преписка, патентно писмо, распис, статут.

**Језик:** српски, енглески.

## 102 278 КОНЗУЛАТИ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ХОЛАНДИЈИ 1935-1938.

Рад почасних конзулата КЈ у Великој Британији (Бристол, Бадфорд, Кардиф, Глазгов, Ливерпул, Њу Кастл, Манчестер), Тринидаду (Порт оф Спeин), Јужноафричкој унији (Јоханесбург, Херкулес), Малти (Ла Валета), Ирској (Даблин) и Холандији (Амстердам, Ротердам, Херлеен и Хаг), Канарским острвима (Лас Палмас);

Преписка о: питању права појединих почасних конзулата на продужавање и визирање пасоша, убирање такси од легализације докумената и сл; питању рада почасног конзула Јована Јовановића у Лондону; предлозима о отварању почасних конзулата КЈ на Цејлону, Јерусалиму и др, као и предлозима о подизању конзулата на виши ниво; постављењима и сменама почасних конзула; територијалној надлежности конзулата у Холандији; постављењу Јосипа Миличића за каријерног конзула у Ротердаму; раду почасног конзула Ђорђа Синовића у Херкулусу и разрешењу дужности почасног конзула у Лас Палмасу (Иван Кружић Турина); привилегијама почасних конзула при извозу и увозу.

Основни подаци о почасним конзулатима - као одговор на упитник Посланства - Велика Британија, Холандија, Канада, Аустралија.

Отварање конзулата у Бомбају (Махомед).

**Година:** 1935-1938.

**Врста документа:** преписка, листа, извештај, распис, патентно писмо, упитник.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Од 1938. године Јосип Миличић је постављен за каријерног конзула у Ротердаму.

**103 279 КОНЗУЛАТИ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ХОЛАНДИЈИ 1939-1945.**

Материјали о почасним конзулатима КЈ у Великој Британији и доминионима и Холандији и раду генералног конзулата КЈ у Кејптауну, отварању почасног конзулата у Сингапуру, предлозима за отварање почасних конзулата и сменама и сл.

**Година:** 1939-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, списак, патентно писмо.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**103 280 ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ КОНЗУЛАТА И ДОСИЈЕИ ПОЧАСНИХ КОНЗУЛА**

Територијална надлежност конзулата КЈ у Великој Британији и Холандији (1928, 1930, 1936-1937).

Материјали о основним подацима о почасним конзулатима, адресама, постављењима, сменама, надлежности:

Амстердам (1926-1936), Брадфорд (1927), Бристол (1927, 1932-1933, 1936, 1941), Даргавил (1928), Даблин (1928-1932), Глазгов (1927), Кардиф (1930), Ла Валета (1927), Ливерпул (1930-1932, 1936-1940), Лондон (1920-1921), Манчестер (1928), Мелбурн (1930, 1935), Њу Кастл (1930), Порт оф Спеин (1927), Ротердам (1927, 1929, 1935), Тел Авив - Хаифа (1930-1935), Фримантл (1928), Хаг (1927, 1929), Хал (1927).

**Година:**

**Врста документа:** преписка, формулар, патентно писмо, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Ова јединица описа је допуна општим материјалима о конзулатима. Постојао је као посебан досије у регистратури.

**КАНАДА**

**104 281 КОНЗУЛАТ КЈ У МОНТРЕАЛУ**

Материјали о раду Конзулата Краљевине Србије, а затим и КСХС у Монреалу, раду почасног, а од 1922. године каријерног конзулата и конзула А. Сеферовића; југословенским исељеницима; раду црногорског конзулата у Квебеку, антијугословенској пропаганди црногорске емиграције и комунистичкој пропаганди; исељеничким приликама у Канади и раду југословенских исељеничког комесаријата, потреби реорганизације исељеничке службе; економским и политичким приликама у Канади (1927-1928, 1930-1931, 1940), саобраћају, туризму, трговинским везама КЈ и Канаде и др.

**Година:** 1919-1922, 1924, 1926-1932, 1940, 1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, штампа.

**Језик:** српски, енглески, француски.



**104 282 ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ВАНКУВЕРУ**

Материјали о:

- постављењу С. Рајмера за почасног конзула КЈ у Ванкуверу; реакцијама југословенских колонија и повлачењу указа о постављењу;

- преписка о спору генералног конзула у Монтреалу и Стевана Рајмера око нелегалног вршења дужности почасног конзула;

- писању канадске штампе о антијугословенској пропаганди, ситуацији у Британској Колумбији и др.

**Година:** 1922, 1926-1928, 1936.

**Врста документа:** преписка, штампа, извештај, фотографија.

**Језик:** српски, енглески.

**АУСТРАЛИЈА И НОВИ ЗЕЛАНД****105 283 ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТИ КЈ У АУСТРАЛИЈИ - СИДНЕЈ, МЕЛБУРН И ФРИМАНТЛ**

Материјали о раду почасних конзулата КЈ (конзула) у Сиднеју, Мелбурну и Фримантлу, односно избору, постављењима, сменама почасних конзула; заступању интереса југословенских држављана од стране чехословачког конзула у Сиднеју и недостатку југословенског почасног конзула; молбама исељеника да се отворе конзулати у Аустралији; надлежности почасних конзула; конзуларној служби уопште; југословенским исељеницима и исељеничким друштвима у Аустралији; комунистичкој пропаганди међу исељеницима, писању аустралијске штампе и др.

**Година:** 1919, 1921, 1924, 1928-1931, 1935-1940, 1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, молба, летак, списак, штампа, патентно писмо.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Углавном је грађа везана за рад Конзулата у Сиднеју.

**105 284 ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТИ КЈ НА НОВОМ ЗЕЛАНДУ - ОКЛАНД И ДАРГАВИЛ**

Материјали о:

- именовању почасног конзула КЈ у Окланду, Џона Сканзија; праву визирања пасоша; раду почасног конзулата у Окланду (тримесечни извештаји о приходима); изненадној смрти Џ. Сканзија; именовању Ј. Тотића за почасног конзула КЈ у Даргавилу и преузимању послова и архиве почасног конзулата у Окланду; питању премештаја конзулата из Даргавила у Окланд; раду исељеничког комесара (Милан Павлиновић) и југословенским исељеницима на Новом Зеланду; предлозима за постављење нових конзула на Новом Зеланду и др. материјали.

**Година:** 1919, 1921-1922, 1924-1931, 1935, 1937-1940, 1945.

**Врста документа:** фотографија, преписка, извештај, брошура.

**Језик:** српски, енглески.

## ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

### ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О ЈУГОСЛОВЕНИМА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

#### 106 285 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1919-1924.

Материјали о:

- питању заштите југословенских исељеника у Канади; азилу за словеначке исељенике у Александрији и Каиру; процедури у вези са репатрирањем посмртних остатака југословенских грађана у иностранству;

- разним захтевима исељеника у вези са одштетом, репатрирањем, држављанством, реституцијом и сл;

- стању југословенских држављана у Аустралији и Новом Зеланду: статусу у рату, питању држављанства, деловању Сканзија у току рата и добротворним друштвима; питању отварања конзулата у Окланду;

- канадским емиграционим прописима;

- мерама новозеландске владе у циљу ослобађања од секвестра имовине бивших држављана Аустроугарске, новозеландској имиграционој политици почетком 20-тих година и другим пријавама Југословена за пријем у југословенско држављанство;

- економским, културним и политичким приликама међу југословенима у Канади;

- натурализацији у Канади бивших поданика Аустроугарске; процедури слања новчаних пошиљака;

- захтевима југословенских исељеника за пријем у југословенско држављанство у Јужноафричкој унији, Индији и др;

- југословенским грађанима страдалим на бродовима;

- остваривању права на пензију, инвалидску пензију и други материјали.

**Година:** 1919-1924.

**Врста документа:** преписка, извештај, молба, уредба, формулар, објава, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види II/2 Војна питања: о пензијама добровољаца (исељеника) у I светском рату.

#### 106 286 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1925-1928.

Материјали о:

- стању и броју југословенских радника у Великој Британији, Канади, Аустралији и Новом Зеланду, као и стању исељеништва и њиховим удружењима (Канада);

- условима за уселавање на Нови Зеланд и Аустралију;

- одликовању добровољаца у канадској војсци;

број бр.јед.  
фасцикле описа

- усељавању југословенских држављана у Аустралију у време посебних мера аустралијске владе против усељавања;
  - бројном стању југословенских исељеника у Великој Британији;
  - економским приликама у Аустралији и Новом Зеланду и условима за усељавање; статусу југословенских исељеника на Новом Зеланду;
  - спречавању кријумчарења наших људи у Америку и другим разним захтевима и молбама исељеника по приватно-правним питањима - развод, венчање, држављанство, пензија, екстрадиција и др.
- Статистика прилива исељеничког новца у КСХС.

**Година:** 1925-1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, штампа, распис, саслушање.

**Језик:** српски, енглески.

**107 287 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1929-1933.**

Материјали о:

- репатрирању југословенских држављана из Аустралије, Новог Зеланда (процедура и примери), судским случајевима, поступку у вези са репатрирањем, заоставштинама, осигурањем и сл; исељеничкој конференцији и ограничењу запошљавања и незапослености у Аустралији, Новом Зеланду и Јужноафричкој унији;
- југословенским исељеницима на Новом Зеланду;
- питању поштанско-упутничке службе са Аустралијом и Новим Зеландом; питању усељавања девојака за удају из КЈ на Нови Зеланд (преписка конзулата у Даргавилу и новозеландских власти);
- процедури развода Британке и југословенског држављанина; питању потписивања конвенције између Канаде и КЈ о држављанству, наследном праву и конзуларне конвенције;
- бројном стању југословенских исељеника у Канади; југословенским исељеницима у Јужноафричкој унији и Јужној Родезији и репатрирању услед економске кризе;
- потрази за изгубљеним исељеницима;
- стању југословенских радника у иностранству;
- незапослености у Канади, Аустралији, Новом Зеланду и другим доминионима и мерама за сузбијање незапослености;
- достављању судских докумената; питању издржавања католичког мисионара на Новом Зеланду Милана Павлиновића; условима усељавања у Северну и Јужну Родезију;
- оснивању Југословенског потпорног и просветног клуба "Стјепан Радић" у Јоханезбургу (1929);
- исељеничким квотама за Аустралију и Јужноафричку унију;
- пресељењу југословенских исељеника из прекоморских држава у Русију.

**Година:** 1929-1933.

**Врста документа:** преписка, распис, списак, штампа, проглас, летак.

**Језик:** српски, енглески.

**108 288 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1934-1935.**

Материјали о:

- репатрирању исељеника (квота за 1934. годину); заштити југословенских радника (рудара) у Холандији, односно исплати осигурања након отпуштања и депортовања исељеника; репатрирању умоболних и тешко болесних, њиховом повратку у земљу; молбама за помоћ; пријему и отпусту у југословенско држављанство;

- југословенским радницима у Холандији - по професији;

- исељеничким улозима код Прве српске земљорадничке банке; ситуацији у југословенској колонији у Јужноафричкој унији и антидржавним елементима;

- захтевима за исељење у Јужну Родезију;

- протеривању југословенских грађана из Холандије под оптужбама да су фашисти;

- захтеви, молбе исељеника по питању држављанства, репатрирања, одштете, развода, потраге за блиским рођацима и статистика репатрирања (квоте); извештаји конзула, расписи министарства.

**Година:** 1934-1935.

**Врста документа:** преписка, распис, молба, штампа, записник, правилник, извештај, уверење, списак.

**Језик:** српски, енглески, холандски, словеначки.

**108 289 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1936-1937.**

Материјали о:

- решавању захтева исељеника за репатрирањем, добијању држављанства и отпусту из држављанства, потрагом блиских рођака у иностранству; захтевима исељеника за материјалну помоћ или запослење; решавању разних административно-правних проблема и др;

- статистика репатрирања (извештаји почасних конзулата); квотама за репатрирање одобреним за дату годину;

- заштити југословенских исељеника; протеривању југословенских грађана из Холандије под оптужбом да су фашисти; броју југословенских исељеника на територији почасног конзулата у Хагу и Амстердаму;

- захтеву певача/глумца Јосипа Батистића да Посланство подржи његов ангажман на радију у Хагу; запошљавању југословенских слушкиња (Југословенке као слушкиње/послуга; питању одштете за пострадале југословенске исељенике/рударе у западној Аустралији; југословенским исељеницима у Родезији; одласку Милана Павлиновића са Новог Зеланда;

- ограничењу усељавања у Јужноафричку унију (посебно Јевреја, комуниста и Хрвата из КЈ).

**Година:** 1936-1937.

**Врста документа:** преписка, распис, молба, записник, правилник, списак, извештај, штампа.

**Језик:** српски, енглески, холандски, словеначки.

**109 290 ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 1938-1945.**

Материјали о:

- југословенској колонији у Холандији, друштвима и организацијама и економским приликама (бр. 63 од 19. I 1938. године);
- молбе исељеника у вези отштете због смрти члана породице; репатрирању исељеника – појединачни примери и извештаји конзула о броју репатрираних, као и општа питања о репатрирању; бројном стању југословенских исељеника у Хагу – по занимањима (месечни извештаји);
- захтевима за отпуст из држављанства; враћању југословенских рудара из Русије, који су тамо отишли из Холандије 1932. године;
- захтевима породица исељеника у КЈ за издржавањем;
- протеривању исељеника (пример из Британског Хондураса);
- југословенској колонији на Новом Зеланду (извештај исељеничког изасланика);
- постављењу Ђорђа Бијелића за исељеничког дописника у Аустралији;
- упрошћењу поступка при ослобађању од царине исељеничких пошиљака; запошљавању служавки из КЈ у Великој Британији; забрани усељавања југословенских грађана на Тринидад;
- југословенској колонији у Јужноафричкој унији и доласку свештаника Анте Перића на њихов захтев;
- исплати исељеничких улога; репатрирању из болнице;
- истрази поводом смрти југословенских морнара у Британији;
- италијанским морнарима југословенског порекла интернираним у британски логор у Ливерпулу; питању дозволе уласка учитеља Анте Новака у Канаду;
- захтевима исељеника за подизање секвестра над њиховом имовином одузетом за време интернације у II светском рату; разним захтевима исељеника или њихових рођака у земљи (промена презимена, алиментација);
- инциденту међу југословенским исељеницима у Фримантлу 1942. године и др. материјали;
- организацији и раду Југословенске народне одбране у Сантјаго де Чилеу;
- организацији исељеничке службе 1945. године; слању новца исељеника за Југославију;
- раду Славка Гајера, исељеничког учитеља у Буенос Ајресу;
- молбе за репатрирање исељеника 1945. године.

**Година:** 1938-1942, 1944-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, молба, уверење, распис, домовински лист, записник, фотографија, забелешка, извод.

**Језик:** српски, енглески, словеначки.

**Напомена:** Види АЈ-341-95-264 Југословенски заробљеници у II св. рату.

**109 291 МИГРАЦИОНА СТАТИСТИКА**

Статистички извештаји о миграционим кретањима југословенских исељеника Исељеничког комесаријата у Загребу за 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1932, 1934. годину. Извештаји су месечни, тромесечни или годишњи (нису потпуни).

“Наша миграциона статистика” - годишњи извештаји за 1928.

**Година:** 1925-1935.

**Врста документа:** извештај, табела.

**Језик:** српски.

**ЗАОСТАВШТИНЕ****110 292 ЗАОСТАВШТИНЕ 1919-1928.**

Материјали о:

заоставштинама југословенских исељеника у Великој Британији и доминионима (примери), односно процедури око заоставштина, преписка са домаћим властима, нашим судовима и сл;

- компензацијама поводом смрти члана породице најчешће страдалим у рудницама у Аустралији; остварењу права на удовичку пензију;

- решавање незавршених предмета аустроугарских конзулата и сл. материјали;

- решавање заоставштина чији су наследници на територији Посланства КЈ у Великој Британији.

**Година:** 1919-1928.

**Врста документа:** преписка, тестамент, изјава, распис, записник, одлука, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Заоставштине ратних заробљеника без обзира на народност решавале су се преко шведског посланства.

**110 293 ЗАОСТАВШТИНЕ 1929-1931.**

Материјали о:

заоставштинама југословенских исељеника у Великој Британији и доминионима (примери), односно процедури око заоставштина, преписка са домаћим властима, нашим судовима и сл;

- компензацијама поводом смрти члана породице најчешће страдалим у рудницама; остварењу права на удовичку пензију;

- решавање незавршених предмета аустроугарских конзулата и сл. материјали;

- решавање заоставштина чији су наследници на територији Посланства КЈ у Великој Британији.

**Година:** 1929-1931.

**Врста документа:** преписка, извод, уверење, саслушање.

**Језик:** српски, енглески.

**111 294 ЗАОСТАВШТИНЕ 1932-1936.**

Материјали о:

заоставштинама југословенских исељеника у Великој Британији и доминионима (примери), односно процедури око заоставштина, преписка са домаћим властима, нашим судовима и сл;

- компензације поводом смрти члана породице, најчешће страдалим у рудницима; остварењу права на удовичку пензију;

- решавање незавршених предмета аустроугарских конзулата и сл. материјали;

- решавање заоставштина чији су наследници на територији Посланства КЈ у Великој Британији;

- молба Почасног конзулата КЈ у Сиднеју упућена регенту Павлу да се убрза исплата заоставштина и да се оформи анкетна комисија која би решавала проблеме заоставштина.

**Година:** 1932-1936.

**Врста документа:** извештај, преписка, записник, молба, изјава, смртворница.

**Језик:** српски, енглески, холандски, словеначки.

**111 295 ЗАОСТАВШТИНЕ 1937-1939.**

Материјали о:

заоставштинама југословенских исељеника у Великој Британији и доминионима (примери), односно процедури око заоставштина, преписка са домаћим властима, нашим судовима и сл;

- компензација поводом смрти члана породице најчешће страдалим у рудницима; остварењу права на удовичку пензију;

- решавање незавршених предмета аустроугарских конзулата и сл. материјали;

- решавање заоставштина чији су наследници на територији Посланства КЈ у Великој Британији.

**Година:** 1937-1939.

**Врста документа:** извештај, преписка, молба, уверење, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

**112 296 ЗАОСТАВШТИНЕ 1940-1941.**

Материјали о:

заоставштинама југословенских исељеника у Великој Британији и доминионима (примери), односно процедури око заоставштина, преписка са домаћим властима, нашим судовима и сл;

- компензацијама поводом смрти члана породице најчешће страдалим у рудницима; остварењу права на удовичку пензију;

- решавање незавршених предмета аустроугарских конзулата и сл. материјали;

- решавање заоставштина чији су наследници на територији Посланства КЈ у Великој Британији.

Година: 1940-1941.

**Врста документа:** преписка, тестамент, уверење, формулар.

**Језик:** српски, енглески.

## РЕСТИТУЦИЈЕ

### 112 297 РЕСТИТУЦИЈЕ

Преписка о захтевима за поврат новца и имовине југословенских грађана (бивших аустроугарских држављана) који су били интернирани за време I светског рата или чија је имовина (фирма) била секвестрирана јер се налазила на територији Велике Британије и доминиона и протектората.

Упутства Одељења (Велика Британија) за администрацију аустријске имовине у Лондону Посланству у вези са имовином бивших аустроугарских држављана који су примили држављанство КСХС, а у вези чл. 249 Сенжерменског уговора.

Секвестри правних лица (фирми) и банака - списак фирми и банака које потражују поврат имовине и новца.

Година: 1921-1927, 1929-1930, 1936, 1941.

**Врста документа:** преписка, списак, уверење, формулар, извештај, распис.

**Језик:** српски, енглески.

## ШТАМПА И ПРОПАГАНДА

### ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ

#### 113 298 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О ШТАМПИ И ПРОПАГАНДИ 1919-1926.

- Преписка о претплати Посланства на британску штампу и набавку књига из Велике Британије за библиотеке у КЈ.

- Упутства МИП-а за пропагандну делатност Посланства и аташеа за штампу и презентовање разних материјала о догађајима у Југославији (нпр. Јадранско питање, рад југословенске делегације на Конференцији мира, плебисцит у Корушкој, стање евангелистичке цркве у Босни и сл, коментари у британском парламенту о уговорима о миру између КСХС и Бугарске и Аустрије и др.); пропаганда у Великој Британији у корист помоћи Србији.

Материјали о:

карактеру британске штампе у односу на Југославију (Nir Ist – Near East); критици МИП-а КЈ на пропагандни рад Посланства и аташеа (за штампу) Одељења за штампу МИП-а; препорукама одређених новина и публициста (британских и америчких) за презентовање југословенских интереса у новинама Велике Британије; писању Шкотланђанина (Scotsman) Централној Европи, Малој Антанти и др;

организацији Одељења за штампу Форин Офиса;

- извештаји о раду аташеа за штампу (Одељења за штампу МИП-а) при Посланству у Лондону и писању британске штампе о КСХС (Хербет Вивиан и други) о проблему Хрватске, економској ситуацији у КСХС, уређивачкој политици Нир Еста, утицају бугарске емиграције на писање британске штампе и др. (види бр. 989 од 16. IX 1924. године); критици МИП-а на рачун Луке Смо-



длаке и пропагандног рада Посланства и аташеа за штампу; раду публицисте Дадлија Хиткота и публиковању његових чланака према уговору који је направио са МИП-ом КЈ; чланцима С.Ф. Мелвила о економском развоју КСХС, бродоградњи, изградњи железнице и сл; доласку глостерског епископа Хедлема у КСХС у циљу зближавања са православном црквом; писању Морнинг поста о КСХС; раду кореспондента Карнегијевог фонда за међународни мир за југоисточну Европу (Митрани Дејвид); конференцији баптиста у Будимпешти (новине “Баптист тајмс”);

писању “Финансијских новости” (Financial News) о ситуацији у Југославији и Југоисточној Европи (бр. 9-11, 15, 17/26);

- путовању аутомобилског Радио-друштва Велике Британије са радијом кроз Европу и КСХС; специјалном издању Тајмса о КЈ и др.

Пропагандни материјал о Литванији литванске “Елто” агенције; билтен август 1925 – новембар 1926. и др.

**Година:** 1919-1926.

**Врста документа:** преписка, извештај, штампа, распис, новине, билтен.

**Језик:** српски, енглески.

### 113 299 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О ШТАМПИ И ПРОПАГАНДИ 1927-1930.

Материјали о:

- писању британске штампе о КЈ и исечцима Прес клипинг међународног бироа; набавци књиге Флоре Сандс “Аутобиографија жене војника”; путовању новинара Хенрија Баерлена у КЈ; вестима из КЈ које се дистрибуирају агенцији Ројтер; писању Нир Иста о ситуацији у Јужној Европи;

- преписка са Ројтером о плаћању рачуна за телеграфску извештајну службу;

- писању штампе на Тринидаду о актуелним догађајима у КЈ (скупштински атентат, антијугословенска пропаганда и др.); објави снимака са прославе пробоја Солунског фронта у британској штампи;

преписци о претплати Посланства на разне британске, европске и југословенске новине;

- покушају презентовања опере “Зулумћар” у британској јавности и штампи; емитовању “Југословенског националног програма” на британском радију (Лондонска радиокорпорација) у организацији публицисте С.Ф. Мелвила; предавању Ситон-Вотсона на радију о Југославији; дистрибуцији књиге Рут Александер о импресијама са пута кроз Југославију (Stones, Hillspots and sea); дистрибуцији књиге “Југословенски споменици” Михајла Пупина (преписка Луке Смодлаке и Николаја Велимировића); објављивању разних података о КСХС у Central European Review; питању могућности фотографисања разних предела у КЈ од стране страних фотографских агенција и илустрованих ревија; дистрибуцији књиге А. Рајса “Комитско питање у Јужној Србији” у време Конгреса македонске политичке организације “Правда у Торонту”; бугарској и македонској пропаганди у Канади, њиховим друштвима, новинама и др; југословенском војном и цивилном ваздухопловству у годишњем Алманаху “All the world Aircraft”; сарадњи са Кејптауном у циљу југословенске пропаганде у Јужноафричкој унији; конвенцији о ауторским правима; сарадњи са СОК-ом (Sud off Korrespondent) и др.

**Година:** 1927-1930.

**Врста документа:** преписка, штампа, формулар, списак, распис, брошура, новине.

**Језик:** српски, енглески, немачки.

#### 114 300 ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ О ШТАМПИ И ПРОПАГАНДИ 1931-1941.

Материјали о:

- предавањима у Великој Британији о КЈ; промоцији југословенског туризма у британским часописима, као и југословенској економији и трговини (Бристолски водич);

- издавању новина “South Slow Herald”, јединих југословенских новина на енглеском језику; достављању података о Југославији за разне информативне сервисе и новине (Europa Year book) и података о туризму (Путник); деловању Владимира Павлаковића на југословенској пропаганди у Холандији (Хаг);

- претплати на британске листове;

- молби британских илустрованих листова за дозволу за летове њиховог фотографског коресподента;

- предлогу британског публицисте Кокина за промоцију југословенске економије у британским листовима; писању у холандским новинама о Југославији; раду кореспондената југословенских новина “Време” и “Политика” (Барбара Самсонова и Предраг Милојевић).

**Година:** 1931-1933, 1935-1937, 1939-1941.

**Врста документа:** преписка, меморандум.

**Језик:** српски, енглески, холандски.

#### 114 301 КАНАДСКА ШТАМПА У ИЗВЕШТАЈИМА СТЕФАНА РАЈМЕРА

Исечци из штампе и извештаји почасног конзула КЈ у Ванкуверу Стефана Рајмера о Канади (финансијско-економској ситуацији, друштву, југословенским исељеницима у Канади, положају радништва посебно рудара, здравственој ситуацији, међународној ситуацији у 1926. години, ситуацији у Британској Колумбији и самом граду Ванкуверу, спољној трговини Британске Колумбије, Канађанима и новинама које су подржале југословенску идеју у I светском рату, јавном дугу и финансијском билансу Британске Колумбије и др).

**Година:** 1926.

**Врста документа:** извештај, штампа, списак, новине.

**Језик:** српски, енглески.

#### МАТЕРИЈАЛИ АТАШЕА ЗА ШТАМПУ

#### 115 302 ПРЕПИСКА И ИЗВЕШТАЈИ ЛУКЕ СМОДЛАКЕ, АТАШЕА ЗА ШТАМПУ ПРЕСБИРОА МИП-А

Преписка Луке Смодлаке, аташеа за штампу са Пресбиroom, уредницима британских листова, институција, удружења и сл.

Извештаји за штампу и извештаји о писању штампе о разним актуелним питањима из политичког, економског и друштвеног живота Велике Британије, Европе и др., извештаји о заседању Парламента.

Теме месечних и годишњих извештаја аташеа за штампу: Версајски уговор-извршење (1920-1923); Тријанонски уговор, секвестирање британске имовине у КСХС; односи Албаније и КСХС (расправа у Парламенту и писање штампе); писање француске штампе о наступима Мишела (Михаило Ковачевић 1891-1961); југословенска финансијска ситуација (1923); југословенско-италијански споразум 1924. године (исечци из штампе); чланци о Југославији објављени 1924. у британској штампи (списак); упутства за рад које је Одељење за штампу МИП-а; преписка са С.Ф. Мелвиллом; предавање Ханбури Сесил "Шта сам видела у Совјетској Русији"; апел за руско свештенство и фонд за помоћ цркви под покровитељством кентберијског свештеника; представљање југословенске музике и фолклора у Великој Британији 1930. године (програм, преписка Смодлаке и реситал и чланак Џулије Чатертон) и др. материјали.

**Година:** 1919-1930.

**Врста документа:** преписка, писмо, извештај, билтен, штампа, памфлет, летак.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Многи извештаји Луке Смодлаке који су овде су копије, рукописи или концепти оних који се налазе у Поверљивој архиви Посланства.

#### 116 303 ПРЕПИСКА ЛУКЕ СМОДЛАКЕ, ДОПИСНИКА ЦПБ-А

Незаведена преписка упућена Луки Смодлаки, аташеу за штампу при Посланству КСХС у Лондону или Српском прес бироу у Лондону (од стране разних уредника, публициста и др.) - 1919.

Незаведена преписка дописника ЦПБ-а у Лондону, Луке Смодлаке: упутства и расписи ЦПБ-а о раду Дописништва ЦПБ-а у Лондону, објављивање, пласирање пропагандних материјала о КЈ у британској штампи и сл; одговори дописника ЦПБ-у о објављивању разних података у британској штампи и преписци са уредницима тих листова; материјали ЦПБ-а за пласирање у британској штампи;

- списак британских новина са карактеристикама;

- преписка о подизању споменика захвалности Француској у Београду, однос Друштва народа и Југославије, италијанско-југословенским односима, економској ситуацији у КЈ.

**Година:** 1930-1931.

**Врста документа:** преписка, штампа, распис, фотографија, летак, програм.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Ова подгрупа садржи искључиво материјале (незаведене у Посланству) аташеа односно дописника за штампу са ознаком на фасциклама - Аташе за штампу.

#### 116 304 ПРЕПИСКА ДОПИСНИКА ЦПБ-а ДУШАНА СТОЈАНОВИЋА

Расписи, наредбе, решења, упутства ЦПБ-а за рад Дописништва ЦПБ-а у Лондону (при Посланству) и пропагандно деловање на терену (В. Британије), пласирање пропагандног материјала у британске новине, информисање о британским новинарима и публицистима који пишу о КЈ, упутства како да Дописништво реагује на конкретне догађаје везане за догађаје у КЈ и Европи (положај југословенске мањине у Италији, однос КЈ и Ватикана, Македонско пита-

ње и деловање ВМРО-а, став Аустрије према политичким азилантима из КЈ, хрватски и црногорски сепаратисти, економско стање у КЈ, о Чехословачкој, британско-југословенски односи и др.). Оцена ЦПБ-а о писању британских листова о КЈ.

**Година:** 1929-1932.

**Врста документа:** преписка, распис, наредба, решење, експозе, меморандум, елаборат.

**Језик:** српски, француски.

**Напомена:** Незаведена грађа у Посланству.

**116 305 ПРЕПИСКА О ШТАМПАЊУ И ИЗДАВАЊУ КЊИГЕ РУЂЕРА БОШКОВИЋА "THEORIA PHILOSOPHIAE NATURALIS"**

Преписка Луке Смодлаке и Посланства о штампању новог издања књиге Руђера Бошковића "Theoria philosophiae naturalis" у Великој Британији и њеној дистрибуцији, оснивању одбора за дистрибуцију књиге (Милутин Миланковић, Бранислав Петронијевић, Светомир Лазаревић, Николај Велимировић).

**Година:** 1920-1931.

**Врста документа:** преписка, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Спојена поверљива и административна архива о овој теми.

**117 306 ПРЕПИСКА ПАВЛА ЈЕВТИЋА, ДОПИСНИКА ЦПБ-а КЈ**

Материјали о:

цензури у Великој Британији; раду Дописништва ЦПБ-а у Лондону - извештаји; писању британске штампе о Југославији и гледишту британске владе о Југославији; писању дописника о Југославији и догађајима везаним за Југославију за британску штампу; предавањима у Великој Британији о Југославији (Џефри Прендегаст); дописницима британске штампе у Југославији (Рид Даглас, Дејвид Скот, Ј. Хершковић и др.); путовањима британских новинара у Југославију (Кенет Џонстон, Ентони Вин, Колин Холингворт и др.); агенцијама Асошијетед Прес, Ројтерс и др; дозволама за снимање у КЈ; књигама Ситон-Вотсона "Минхен и диктатори", Хатона Грахама "Данубиан Дестину"; одликовању британских новинара; писању британске штампе и југословенских дописника о догађајима у Великој Британији и Европи 1939. године; билтен агенције "Авала" 37/39; сузбијању неповољног писања стране штампе о КЈ; дописницима југословенских листова у Лондону – Време, Правда; бугарској пропаганди у Великој Британији; радио емисијама на српско-хрватском језику;

- годишњи извештај дописника за 1939; исечци из британске штампе (посебно који се односе на ваздушне нападе 1940. године), радио говори и извештаји о писању штампе 1940. године;

- извештаји о писању штампе 1941. године (IV-VIII) у виду билтена (наступи и говори П. Јевтића на радију); - извештај референта за штампу Ј. Дефранческа о колонији у Аргентини;

- билтени "Overseas news agency"; вести из Југославије, пре свега Србије – делови из новина "Ново време"- радио емисија и програм Недићеве владе;

Материјали о: вестима из Југославије преко Буенос Ајреса; изјавама и деловању чланова југословенске владе у Лондону; писању британске штампе

број бр.јед.  
фасцикле описа

о Балкану, злочинима у НДХ, немачким злочинима у Србији, деловању генерала Михаиловића; савезничким владама у Лондону; српским заробљеницима у Норвешкој; италијанским злочинима у Далмацији; пропагандном механизму у Великој Британији (министарство за информације, Форин офис, British Council – Британски савет) и сл;

- билтен Стивена Грахама о православним црквама у рату; исечци из штампе, изводи из радио емисија из Русије, Мађарске и других држава Европе и Америке;

- билтен Дирекције за информативну службу из 1942. године; европски новински билтен; исечци из британске штампе о Југославији; изводи из радио емисија (Balkan news talk).

**Година:** 1938-1942.

**Врста документа:** преписка, извештај, билтен, фотографија, формулар, штампана, распис, реферат, коминике.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 118 307 ТЕЛЕГРАМИ ПРЕСБИРОА ОДЕЉЕЊА ЗА ШТАМПУ МИП-а КЈ 1919.

Телеграми из Солуна почетком 1919. године Пресбиоро Одељења за штампу МИП-а КСХС (на француском) о догађајима у КСХС, спољној политици и догађајима у Европи (бугарским злочинима, ситуацији у Далмацији, разграничењу са Румунијом; реакцији у Италији на Вилсонову декларацију, југословенско-италијанским односима, Париској мировној конференцији, раду Репарационе комисије, ситуацији у Албанији, операцијама српске војске (Клагенфурт); успостављању југословенско-чехословачких односа доласком премијера ЧСР у Београд и др.

Недатирани телеграми Пресбиороа и чланци на основу тих информација (1919).

**Година:** 1919.

**Врста документа:** телеграм.

**Језик:** српски, енглески.

#### 119 308 ТЕЛЕГРАМИ ПРЕСБИРОА ОДЕЉЕЊА ЗА ШТАМПУ МИП-а КЈ 1920.

Телеграми Пресбиороа Одељења за штампу МИП-а КСХС аташеу за штампу у Лондону на француском и српском, од априла до децембра 1920. године о Јадранском питању; мировним уговорима; раду југословенске владе и парламента; ситуацији у Корушкој; приликама у Црној Гори и акцијама присталица краља Николе против уједињења; мађарској антијугословенској пропаганди; ситуацији у Северној Албанији, посебно акцијама Италије; руским избеглицама; студентским демонстрацијама у Београду; доласку новог папског нунција у Београд; решавању проблема Јужних железница и других питања у вези саобраћаја; италијанским акцијама у Истри (питање Ријеке); међународној конференцији у Сан Рему; посети регента Александра Загребу и Сарајеву; обнављању Српске патријаршије; мировном уговору са Бугарском у Неију; деловању црногорских сепаратиста у иностранству (Секула Дрљевић); раду Плебисцитне комисије у Корушкој; југословенско-аустријским односима; повлачењу аустроугарске круне и замени за динар; разграничењу између Албаније и КЈ; бугарским заробљеницима у Србији; изборима за конституанту и

избору Пашића за председника владе; акцијама бугарских комита у Јужној Србији; генералном штрајку у Београду.

Копије телеграма Пресбиороа на енглеском језику од I-XII 1920.

Година: 1920.

**Врста документа:** телеграм.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**120 309 ТЕЛЕГРАМИ ПРЕСБИРОА ОДЕЉЕЊА ЗА ШТАМПУ МИП-а КЈ 1921-1922.**

Телеграми Пресбиороа Одељења за штампу МИП-а КСХС упућени аташеу за штампу у Лондону на француском и српском за јануар, фебруар, јули, септембар-децембар 1921. године о унутрашњој и спољној политици КСХС: саставу нове владе; забрани рада КПЈ, забрани комунистичких зборова, штајкова и публикација; раду комунистичке партије (Вуковарски конгрес); писању штампе о грчко-југословенском савезу; бугарско-румунским односима; рапалском уговору и југословенско-италијанским односима; раду Уставотворне скупштине; Антибољшевичкој лиги; Јадранском питању; југословенско-бугарским односима; посети генерала Франша де Переа КСХС; припреми конвенције о одбрамбеном савезу између Румуније и КСХС; ситуацији у Албанији; покрету за рестаурацију Хабзбурговаца; полагању заклетве у скупштини краља Александра; југословенској спољној политици; руским избеглицама; југословенским заробљеницима у Србији; трговинским преговорима између КСХС и Велике Британије и др.

Копије телеграма Пресбиороа на енглеском (сви месеци али непотпуни 1921).

Телеграми Пресбиороа Одељења за штампу МИП-а за 1922. годину на француском о женидби краља Александра и самој свадби; италијанским акцијама у Далмацији и албанским у Северној Албанији преко Демаркационе линије; парламентарном животу у КЈ; стварању Мале Антанте; ставу Мале Антанте према догађајима у Риједи; конференцији у Ђенови – делегацији; састанку Мале Антанте и Пољске; југословенско-чехословачким односима и др.

Копије телеграма Пресбиороа на енглеском.

Година: 1921-1922.

**Врста документа:** телеграм.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Ова грађа је конзервирана.

**121 310 ИЗВЕШТАЈИ О ПИСАЊУ БРИТАНСКЕ ШТАМПЕ 1920-1926.**

Извештаји аташеа за штампу (Одељења при МИП-у КЈ) Луке Смодлаке о писању британске штампе, односно њених најважнијих листова (Тјамс, Дејли телеграф, Нир Ист, Манчестер Гардијан, Морнин Пост, Дејли Хроника и др.) о питањима везаним за унутрашњу и спољну политику КЈ; односе на Балкану и нека актуелна питања европске политике и погледима британских политичара на њих.

Теме које су заступљене у овим извештајима су:

Јадранско питање и италијанско-југословенски односи, преговори у св. Маргарити и Рапалски уговор; Д'Анунцијева акција у Риједи; смрт војводе

Мишића; црногорски сепаратизам; бугарски ратни заробљеници у Србији; Мала Антанта; југословенско-чехословачки и југословенско-румунски односи; југословенско-холандски односи; смрт краља Николе Петровића; ревизионистички покрет у Мађарској; турско-грчки сукоб; уговор у Севру – источно питање; Тријанонски уговор; унутрашњи политички живот у КЈ; разоружање Мађарске; репарације; рад Савезничке комисије за Бугарску; југословенско-бугарски и бугарско-грчки односи; регулисање питања Бургленда; финансијска реконструкција Европе; конференција у Порто Розеу и Ђенови, Лондону; однос европских држава према Русији и питање финансијске помоћи Русији; аустријска спољна политика; питање укидања британског протектората у Египту; став великих сила према Немачкој; окупација Рура; бугарске репарације; активности ИРЕ; убиство А. Стамболијског и догађаји у Бугарској; дугови КСХС према Великој Британији; бугарске избеглице; међусавезнички дугови; деловање ВМРО и многе друге теме.

Положај руске цркве, абдикација грчког краља Константина.

1920. IX-XII; 1921; 1922. I-X; 1923. II, V-XII; 1924. I-XII; 1925–непотпуно, 1926–непотпуно.

**Година:** 1920-1926.

**Врста документа:** извештај, телеграм.

**Језик:** српски.

## 122 311 ИЗВЕШТАЈИ О ПИСАЊУ БРИТАНСКЕ ШТАМПЕ 1927-1931.

Извештаји аташеа за штампу о писању британске штампе односно њених највећих листова и провинцијских листова из Енглеске, Шкотске и Ирске (Тајмс, Дејли Телеграф, Дејли Мејл, Морнинг Пост, Вест Газет, Нир Ист, Манчестер Гардијен, Ливерпул Пост, Ивнинг Стандард, Њу Стејтсмен, Финаншал Тајмс и многи други) као и дописника и повереника Посланства (британски публицисти) о унутрашњој и спољној политици Југославије и економском стању; догађајима у Великој Британији; актуелним питањима европске политике; гледиштима британских политичара на догађаје на Балкану, посебно Бугарској и Албанији и др.

Неке од тема које су заступљене у овим извештајима су:

- унутрашње прилике у Албанији; италијанско-албански савез (Римски пакт); однос Југославије и Италије према Албанији; југословенско-француски савез; положај мањина у Југославији, пре свега Мађара; питању репарација (аустријске, мађарске, немачке, бугарске); стање у Бугарској; деловање ВМРО-а у пограничном делу са Југославијом; бугарски зајам; однос Италије са Грчком, Румунијом и Бугарском; југословенско-италијански односи; писање италијанских фашистичких листова у Великој Британији; разоружање Мађарске и тајно наоружавање; покрет за рестаурацију Хабзбурговаца у Мађарској; атентат у Скупштини КЈ, увођење шестојануарске диктатуре и политичке последице у земљи; југословенско-бугарски односи; југословенско-грчки пакт; смрт Степе Степановића; британска изложба у Београду; конференције Мале Атанте; унутрашњи политички живот Велике Британије; откривање спомен-плоче Гаврилу Принципу у Сарајеву (текст Ситон-Вотсон); југословенска уметничка изложба у Тејт галерији (И. Мештровић и др.), смрт патријарха Димитрија и многе друге теме.

**Година:** 1927-1931.

**Врста документа:** извештај, извод.

**Језик:** српски.

**Напомена:** Део извештаја у овој јединици описа највероватније су концепти или копије истих извештаја у Поверљивој архиви.

**122 312 БРИТАНСКА ШТАМПА О БУГАРСКОЈ**

Исечци из британске штампе о Бугарској (1923-1926) о ситуацији у Бугарској након пада Стамболијског; влади Цанкова; односима са суседима, пре свега КЈ и др.

**Година:** 1923-1926.

**Врста документа:** исечци из штампе.

**Језик:** енглески.

**123 313 БРИТАНСКА ШТАМПА О ЈУГОСЛАВИЈИ - ИСЕЧЦИ**

Исечци из британске штампе (Нир Ист, Обзервер, Дејли Херолд, Манчестер Гардијен, Хришћанин, Тајмс, Правда, Дејли Телеграф, Католик Тајмс, Чрч Тајмс и др.) о:

1) општим питањима о Југославији;

верским питањима у Југославији - питање конкордата са Ватиканом и др.

2) Књига исечака (Newspaper cutting) о Југославији 1929. године (1. I - 16. V 1929) из новина Дејли Експрес, Тајмс, Обзервер, Дејли Мејл, Дејли Телеграф, Дејли Хералд, Манчестер Гардијен, Јоркшире Пост, Ивнинг Њуз, Гардијан и др.) о југословенским суседима - Албанији, Бугарској и неким опште-политичким питањима у Европи;

3) Исечци из штампе о Југославији - економска питања 1922-1926.

**Година:** 1922-1926, 1929.

**Врста документа:** исечци из штампе, књига.

**Језик:** енглески.

**Напомена:** Конзервирана књига исечака.

**ДИРЕКЦИЈА ЗА ИНФОРМАТИВНУ СЛУЖБУ**

**124 314 ДИРЕКЦИЈА ЗА ИНФОРМАТИВНУ СЛУЖБУ**

Материјали о:

раду Одељења за пропаганду при Министарском савету КЈ; програму рада Одбора за пропаганду од 16. I 1942. године са нацртом Уредбе о Дирекцији за информативну службу при Председништву министарског савета, приредбе и др; раду Дирекције за информативну службу; писању страних, мађарских публициста о Југославији (у Тајмсу); разни пропагандни материјали о влади КЈ – изјаве, објаве, споразум са Грачком и сл.

Преписка Дирекције са штампаријом Лејтон и са Министарством информисања Велике Британије за одобравање папира за штампање пропагандних материјала, књига, службених листова.

Прегледи штампе везани за Југославију и рат на Балкану (португалска, канадска и америчка) и други материјали везани за рад Дирекције за информативну службу.



Разни материјали (пропагандни) – наступ Љубе Леонтића у Савету министара спољних послова у Лондону; посета британских парламентарца Југославији – 1945; записници са састанака Информативне организације УН и др.

**Година:** 1941-1946.

**Врста документа:** преписка, извештај, коминике, штампа, платни списак, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Дирекција је основана по Уредби о оснивању Дирекције за информативну службу од 23. 11. 1942. године. Пресбиро је претходио Дирекцији.

## 124 315 **БИЛТЕНИ ДИРЕКЦИЈЕ ЗА ИНФОРМАТИВНУ СЛУЖБУ И ДРУГИ ШТАМПАНИ МАТЕРИЈАЛИ**

Билтени Дирекције за информативну службу (бр. 397-453) од 20. X до 30. XII 1944. године; Извештаји за штампу Међусавезничког истраживачког одбора (Interallied research committee); изводи из преноса емисија радија “Слободна Југославија”; Вијесник – Савеза помораца Југославије; исечци из штампе 1944.

Билтени Дирекције за информативну службу (бр. 454-509) од 2. I до 7. III 1945. године.

Југословенски биро за информације

- Дневни преглед радио преноса нрп. Слободна Југославија и Југословенски телеграфски сервис;

- Југословенски биро за информације – билтени;

Исечци из штампе из британских листова – Дејли Телеграф, Стар и др.

**Година:** 1944-1945.

**Врста документа:** билтен, штампа, исечци из штампе.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види преписку Павла Јевтића - билтени Дирекције из 1942. године.

## **РАЗНО**

### 125 316 **МЕЂУНАРОДНА ФЕДЕРАЦИЈА НОВИНАРА, ББЦ-и, ФИЛМ**

Материјали о раду Међународног удружења новинара (1941-1945).

Преписка и записници са састанака ББЦ-а и југословенских представника о редовној сарадњи (1941-1942).

Филм: потреба филмске пропаганде о Југославији (М. Сабо) и пропагандних филмова савезничких земаља; синопсис за филм “Слобода или смрт” из продукције “Глас Европе” (The Voice of Europe); совјетски филм “Сто на једног” и други материјали.

**Година:** 1941-1945.

**Врста документа:** преписка, говор, записник.

**Језик:** српски, енглески.

**125 317 УДРУЖЕЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ НОВИНАРА У ЛОНДОНУ**

Материјали о оснивању и раду Удружења југословенских новинара у Лондону, формирању Управног и Надзорног одбора Удружења, Правилнику, сарадњи са другим новинарским удружењима (чехословачким) и удружењима савезничких земаља у Лондону, организовању свечаног ручка у част Југославије (Пен клуб – Ребека Вест); годишњој скупштини Удружења 1943. године – извештај.

Прегледи рада Удружења од 1942. до 1945. године и др. материјали.

**Година:** 1942-1946.

**Врста документа:** преписка, правилник, молба, извештај.

**Језик:** српски, енглески.

**126 318 РАТНИ БИЛТЕНИ I**

Билтени (вести) Европске новинске службе (European news service) на српско-хрватском језику о догађајима у јуну и јулу 1941. године у вези са ратом у Европи, Блиском Истоку и Северној Африци, посебно на Балкану.

Европска новинска служба британског Министарства за информације је преносила званичне извештаје о догађајима у Европи на разним језицима преко ББЦ-а од маја 1941. године.

**Година:** 1941.

**Врста документа:** билтен.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** На почетку сваког броја пише "Without final alterations or corrections".

**127 319 РАТНИ БИЛТЕНИ II**

Билтени (вести) Европске новинске службе (European news service) на српско-хрватском језику о догађајима у августу и септембру 1941. године у Европи, Блиском Истоку и Северној Африци, посебно у Русији и на Балкану, политици великих сила и др.

**Година:** 1941.

**Врста документа:** билтен.

**Језик:** српски, енглески.

**ПРОТОКОЛ****ДВОР****128 320 ДВОР 1919-1925.**

Материјали о:

- деманту веридбе принцезе Мери Виндзор;

- доласку царице Марије Федоровне Романов у Лондон;

- прослави рођендана британског краља;

- додељивању титуле почасног доктора правних наука Универзитета у Крагујевцу престолонаследнику Александру Карађорђевићу;

број бр.јед.  
фасцикле описа

- набавци аутомобила за кнеза Павла;
- набавкама за двор;
- народној жалости поводом смрти краља Петра I Карађорђевића;
- честитикама поводом венчања краља Александра и краљице Марије (1922);
- нотификацији поводом венчања краља Александра и краљице Марије (1923);
- рођењу престолонаследника Петра;
- обележавању рођендана краља Александра.

**Година:** 1919-1925.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 128 321 ДВОР 1926-1928.

Преписка у вези обележавања рођендана краља Александра; саучешћа краља Александра упућеног британском краљу Џорџу V поводом смрти краљице мајке Александре; рођења принцезе Елизабете; смрти грчке краљице Олге Константиновне Романов; набавке за двор; молбе Југословенске експрес агенције у Лондону да јој се подари дворска титула; смрти јапанског цара; смрти румунског краља Фердинанда; рођења принца Томислава; потраживања права на титулу и имовину династије Обреновић Теодора Максимилијана Стреу Обреновића, прауника Милоша Обреновића; поруцбине Картиеровог накита за кнеза Павла; предаје акредитива страних посланика на британском двору и др.

**Година:** 1926-1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, циркулар, исечак из новина, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** У штампи је грешком пренета вест да је 19. I 1928. године рођен принц Андреј. У питању је вест о рођењу принца Томислава.

#### 128 322 ДВОР 1929.

Преписка у вези набавки за двор (Хавана цигарете за кнеза Павла, штоф, намештај, мебл, аутомобили, пумпе за воду, мотори за аутомобиле, и др); смрти шпанске краљице Марије Крестине; композиције "Свадебни марш" посвећене краљу Александру и краљици Марији; рођења принца Андреја Карађорђевића; уређења виле на Дедињу и др.

**Година:** 1929.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 129 323 ДВОР 1930.

Преписка у вези свечаности коју је Анте Сеферовић, посланик у Монреалу, приредио поводом прославе рођендана краља Александра; набавке за

двор (вино, ликери, маслине, штоф, одела, клопке за птице и животиње, материјал за покривање кровова, пушке за краљицу); честитки Југословенске колоније у Лондону поводом рођендана престолонаследника Петра; нотификација о рођењу принца Андреја; прославе Дана уједињења у Монреалу и др.

**Година:** 1930.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 129 324 ДВОР 1931-1935.

Преписка у вези прославе рођендана краља Александра у Јоханезбургу; поздравне депеше коју је Југословенски клуб у Сиднеју упутио краљу Александру; претплате за часописе *The Graphic*, *The Sketch*, *The Field*; помен у Сиднеју поводом смрти краља Александра (1934); комеморације у Сиднеју поводом смрти краља Александра (1935); набавки за двор (пуловери, кардигани, мустре за мебл, ауто делови куће Роллс Роуце за аутомобиле краља Александра и кнеза Павла, мармелада од поморанце, машна за израду свиле, свилена и вунена пододећа и др); поруџбина за принца Ђорђа (папуче, хозентрегери, кишобран, кожне и свилене рукавице, огрлице, корпе и чиније за храну за псе и др); поруџбина за кнеза Павла (вино, уметничке слике, златне ташне и др); поклона Удружења фабриканата бицикла за краљицу Марију; фотографије престолонаследника Петра, принчева Томислава и Андреја и Петра Живковића са неидентификованом особом.

**Година:** 1931-1935.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, рачуни, рекламни материјал, фотографије.

**Језик:** српски, енглески.

#### 129 325 ДВОР 1936-1945.

Преписка у вези набавки за двор разних потрепштина; прославе имендана краљице Марије; честитки поводом рођендана краља Петра II; изјава саучешћа поводом смрти кнеза Арсена Карађорђевића; набавки за двор (из Благаничке архиве); исечака из британске штампе о краљици Марији, школским данима краља Петра, мартовским догађајима у Југославији, улози краља Петра као владара, априлским догађајима у Југославији, напада немачке авијације на авион краља Петра II док је напуштао Југославију, боравку краљевске породице у Великој Британији, смрти краљице Наталије Обреновић, прослави 18-тог рођендана краља Петра II; превоза аутомобила краља Петра из Каира у Лондон; купона за набавку потребних ствари за краља Петра, краљицу Александру и краљицу Марију; операције краљице Марије.

**Година:** 1936-1942, 1944-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, фотографије.

**Језик:** српски, енглески.

### ОДЛИКОВАЊА

**130 326 ОДЛИКОВАЊА 1919-1920.**

Преписка у вези предлога одликовања истакнутих појединаца, британских држављана, чланова лекарских мисија које су биле на раду у Србији пре повлачења у зиму 1915. године, војних лица и лица која су од куће, у Великој Британији, помагали Србима за време рата орденом Светог Саве, орденом Белог орла, орденом Српског црвеног крста, Медаљом за храброст, Албанском споменицом, Српском ратном медаљом и др.

**Година:** 1919-1920.

**Врста документа:** преписка.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**130 327 ОДЛИКОВАЊА 1921-1923.**

Преписка у вези одликовања британских поданика, цивилних и војних лица (војних свештеника, бивших посланика, ратних дописника, публициста, чланова канадског Црвеног крста, војних изасланика, британских чиновника Ц.И.Р. и war office-а и др) за заслуге које су имали у снабдевању српске војске Крстом милосрђа, Орденом Светог Саве, орденом Српског Црвеног крста, Златном медаљом за ревносну службу, Сребрном медаљом за ревносну службу, Орденом Белог орла, Ратном медаљом српског Црвеног крста у Великој Британији, Карађорђевој звездом.

**Година:** 1921-1923.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из новина.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**131 328 ОДЛИКОВАЊА 1924-1925.**

Преписка у вези одликовања британских поданика, цивилних и војних лица (кантерберијски надбискуп Роналд Дејвидсон, војни лекари, дипломате, свештеници, представници Британског музеја и др.) Орденом Белог орла, Златном медаљом за ревносну службу, Карађорђевој звездом, Крстом милосрђа, Орденом Светог Саве, Медаљом Црвеног крста, Албанском споменицом за заслуге учињене српској војсци и Друштву Црвеног крста КСХС у Лондону.

**Година:** 1924-1925.

**Врста документа:** извештај, преписка, упутство, указ.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**131 329 ОДЛИКОВАЊА 1926.**

Преписка у вези одликовања британских поданика, војних и цивилних лица, за заслуге учињене српској војсци током I светског рата Орденом Светог Саве, Белог орла, Златном медаљом за ревносну службу, Орденом Милош Обилић за храброст.

**Година:** 1926.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, указ, исечак из новина, повеља.

**Језик:** српски.

**132 330 ОДЛИКОВАЊА 1927-1928.**

Преписка у вези одликовања британских поданика, цивилних и војних лица (дипломате, војни свештеници, чланови мисија, болничарке и др.) за заслуге учињене српској војсци током I светског рата Орденом Светог Саве, Белог орла, Карађорђевог звездом, Златном медаљом, Сребрном медаљом, Крстом милосрђа, Медаљом Српског Црвеног крста.

**Година:** 1927-1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, повеља.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**132 331 ОДЛИКОВАЊА 1929-1945.**

Преписка у вези одликовања британских поданика, цивилних и војних лица (болничари, чланови мисија, дипломате и др.) за заслуге учињене српској војсци током балканских и I светског рата Орденом Светог Саве, Белог орла, Карађорђевог звезде, Албанском споменицом, Златном медаљом I реда са круном за услуге краљевом дому.

**Година:** 1929-1937, 1939, 1942, 1945.

**Врста документа:**

**Језик:** српски, енглески, француски.

**РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ****133 332 РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ 1919-1936.**

Преписка у вези упућене честитке југословенске колоније у Канади поводом дана независности САД; честитке Драгутина Којића, отправника послова у Посланству КСХС у Лондону упућене лорду Курзону Кадлестону поводом потписивања мировног уговора са Немачком; примопредаје акредитива посланика и амбасадора страних држава на југословенском двору и југословенских посланика на страним дворovima; честитки британских званичника поводом југословенских државних празника; издавања дипломатских пасоша и виза; поклона за престолонаследника Петра Карађорђевића (збирка лептира у раму); уступања једног примерка албума слика Пешадијског пука бесмртног војводе Карађорђа са Солунског фронта Ратном музеју у Лондону; питања дипломатског имунитета акредитованих шефова мисија; прописа о егзекватури конзула; аудијенције код кнеза Павла; смрти краља Џорџа V и крунисања краља Едварда VIII; аудијенције страних амбасадора и посланика код британског краља и др.

**Година:** 1919-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, меморандум.

**Језик:** енглески, француски.

**133 333 РАЗНИ МАТЕРИЈАЛИ О ПРОТОКОЛУ 1937-1945.**

Преписка у вези позива за разне манифестације упућених посланику Грујићу; аудијенције Касидолца код британског краља; израде стандарта и круне за виндзорску капелу по узору на грб и стандарт кнеза намесника Павла; прославе Дана уједињења; постављања југословенског амбасадора у Лондону Богољуба Јевтића; комеморације поводом смрти Николе Тесле; обележа-

вања крсне славе Краљевског дома; информативних разговора о Југославији, у Југословенској кући у Лондону (страдању КЈ, здрављу и хигијени, економским условима, образовању); извођења композиције "Чувајте ми Југославију" пољског композитора Ц. Р. Халског; честитки поводом венчања краља Петра II; комеморације погинулим југословенским Јеврејима; послератне реконструкције Југославије; честитки поводом ослобађања Београда; пријема у Дорчестер хотелу за министра трговине КЈ; прославе Дана државности 29. XI 1945. године и др.

**Година:** 1937-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски, чехословачки.

## РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

### РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

134 334

#### РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 1919-1926.

- Преписка Посланства са МИП-ом КЈ и другим министарствима о разним персоналним питањима, као што су постављења, унапређења, премештаји, оцењивање службеника и кретања у служби уопште, боловања, законски одмори, одсуства особља по разним основама, молбе и жалбе, и друга разна питања у вези указног и неуказног особља Посланства.

- Материјали о: примопредаји дужности између отправника послова Драгутина Којића и посланика Јована Јовановића (записник); набавци хране за Посланство (рационализација намирница у Великој Британији); питању давања помоћи бившем посланику Чедомиљу Мијатовићу; раду делегата Министарства финансија КСХС у Лондону, аташеа Одељења за штампу Министарства иностраних послова при Посланству у Лондону; војног изасланика КСХС, инспектора министарства просвете КСХС (питање закупа зграде за делегате који су деловали у оквиру Посланства, опозивање војног изасланика М. Јоксимовића из Лондона и сл);

- Преписка о наименовању Михаила Гавриловића за посланика КСХС у Великој Британији, примопредаји дужности између Светозара Ђорића, отправника послова и посланика Гавриловића (записник и други материјали бр. 371/1920);

- враћању архиве Краљевине Србије коју су Аустријанци за време окупације однели у Беч; раду Поморске секције Репарационе комисије у Лондону;

- Расписи, решења, наредбе, правилници и упутства Министарства иностраних послова КЈ упућена Посланству о раду, персоналним питањима, у вези руковођења актима, шифре, наплате такси, униформи, сменама у МИП-у и др.

- Упутства Посланству о одређивању делегата Министарства пошта и телеграфа КЈ за израду поштанских маркица у Лондону;

- Преписка о смрти посланика Михаила Гавриловића – записници, изјаве саучешћа британских власти и угледних личности, дипломатског кора, исечци из штампе (британске и југословенске), сахрани посланика у Београду и пензији за удовицу (1924/1925);

- Протокол о предаји и пријему новчаних докумената између Ђорђа Тодоровића и Ђорђа Ђурића;

- Циркулари Форин Офиса – упутства за сва дипломатска представништва у Великој Британији и др.

**Година:** 1919-1926.

**Врста документа:** преписка, записник, распис, извештај, правилник, наредба, списак, штампа, умрлица, протокол.

**Језик:** српски, енглески.

### 135 335 РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 1927-1939.

- Преписка Посланства са МИП-ом КЈ и другим министарствима о разним персоналним питањима, као што су постављења, унапређења, премештаји, оцењивање службеника и кретања у служби уопште, боловања, законски одмори, одсуства особља по разним основама, молбе и жалбе, и друга разна питања у вези указног и неуказног особља Посланства;

- Преписка о наименовању војног изасланика КЈ у Паризу и за војног изасланика у Лондону и одласку Ђорђа Остојића, дотадашњег изасланика, попис инвентара војног изасланства и др;

- Списак службеника МИП-а КЈ по представништвима у иностранству; списак југословенских конзула у Великој Британији и доминионима;

- Преписка о укидању дописништва ЦПБ-а у Лондону и одласку Душана Стојановића у Београд (1932); раду поморског и ваздухопловног изасланика КЈ у при Посланству КЈ у Лондону;

- Преписка о смрти и сахрани Чедомиља Мијатовића и преносу урне у Београд; преписка о промени тестамент посланика Славка Грујића; односима исељеничког изасланика за Аустралију и почасног конзула КЈ у Сиднеју;

- Расписи, решења и упутства МИП-а о раду посланства у вези персоналних питања, руковођења актима и др.

- Преписка са британским властима о разним прописима у вези функционисања дипломатских представништава, царинских услова, рационализације горива у Великој Британији пред рат и други материјали у вези рада Посланства.

**Година:** 1927-1939.

**Врста документа:** преписка, распис, списак, молба, изјава, пуномоћ.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Види Благајничку архиву П/8.

### 135 336 РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ У РАТУ

- Преписка о деловању Посланства КЈ, односно Амбасаде КЈ од 1940. до 1945: ПТТ комуникацијама са иностранством; смештају архиве Посланства у посебну зграду у Горингу; персоналним питањима и сл.

- Преписка о повратку дела чиновника Амбасаде након ослобођења;

- Преписка о раду Делегације Министарства финансија ДФЈ; упутства МИП-а за рад Посланства (Амбасаде);

- Преписка Предрага Милосављевића са Амбасадом по питању слика које су у његовом власништву, а налазе се у британским галеријама и други материјали о раду Посланства (Амбасаде).



- Досије: Аутомобил – 1935-1941 – набавка аутомобила Пакард за Посланство, осигурање и набавка бонова за аутомобил у време рационализације бензина у Великој Британији.

**Година:** 1940-1945.

**Врста документа:** преписка, пуномоћ, белешка, решење, диплома, распис.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види Благајничку архиву II/8.

## **ВИЗНО-ПАСОШКА ПОЛИТИКА КЈ**

### **136 337 ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА КЈ 1919-1921.**

- Расписи МИП-а о издавању и продужавању пасоша југословенским држављанима, исељеницима и Југословенима на привременом раду и ђацима и студентима у Великој Британији.

- Материјали о: захтевима исељеника за репатрирање у домовину због сиромаштва, репатрирању српских студената и избеглица који су провели део рата у Великој Британији; захтевима југословенских исељеничких друштава у британским доминионима за регулисање питања око отварања југословенских конзулата у тим колонијама; појединачни примери захтева; расписима МИП-а за издавање виза британским и другим странцима за путовање у Југославију по разним основама, као и примери формулара за визе и пасоше; издавању дипломатских виза; расписима МИП-а о забрани издавања виза за грађане неких држава и неких категорија грађана; прописима Велике Британије, Канаде, Јужноафричке Уније и других држава у вези са издавањем разних дозвола, пропусница и виза за странце, ставу према доласку у земљу припадника непријатељских држава и сл; наплати таксе за визе.

**Година:** 1919-1921.

**Врста документа:** распис, преписка, списак, пасош, изјава, формулар, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, француски.

### **136 338 ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА КЈ 1922-1925.**

- Расписи МИП-а о издавању и продужавању пасоша југословенским држављанима, исељеницима и Југословенима на привременом раду у Великој Британији и доминионима.

- Материјали о: депортовању југословенских грађана из Велике Британије или страних држављана из КЈ, визном режиму Краљевине, односно упутствима МИП-а КЈ о издавању виза страним држављанима, транзитним визама, привилегованим категоријама, забрани издавања виза за одређене категорије људи, као и за одређена неподобна лица; расписима Форин офиса за издавање бесплатних виза сиромашним Југословенима и студентима и прописима по питању кретања странаца;

- појединачни примери пасошких захтева и захтева за визу.

**Година:** 1922-1925.

**Врста документа:** преписка, распис, формулар, пасош.

**Језик:** српски, енглески.

**137 339 ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА КЈ 1926-1928.**

- Расписи МИП-а о издавању и продужавању пасоша југословенским држављанима, исељеницима и Југословенима на привременом раду у Великој Британији и доминионима;

- Материјали о: депортовању југословенских грађана из Велике Британије или страних држављана из КЈ, визном режиму Краљевине, односно упутствима МИП-а КЈ о издавању виза страним држављанима, транзитним визама, привилегованим категоријама, забрани издавања виза за одређене категорије људи, као и за одређена неподобна лица; прописима по питању кретања странаца; појединачни примери пасошких захтева и захтева за визу;

- Преписка о давању бесплатних виза за чланове страних мисија и угледне странце који долазе у Југославију, као што су чланови хуманитарних мисија из Велике Британије за помоћ југословенским избеглицама из Албаније, Македоније и Турске; распису Дирекције поморског саобраћаја КЈ о важењу поморских књижица као путних исправа; афери у вези са монашким пасошима које је издавао почасни конзулат у Канади; распису МИП-а о давању виза за пољске Јевреје; визама за руске избеглице; југословенским прописима о таксама на визе; табела о конзуларним тарифама, односно таксама на визе према постигнутим споразумима са појединим земљама; давању колективне визе америчким студентима, британским туристима за путовање бродом; дозволама за прелете британских авиона преко југословенске територије; споразумима о реципрочном укидању виза са разним земљама.

- Преписка Посланства и Југословенске туристичке организације у Лондону о повластицама за туристе приликом посете Југославији и други материјали о пасошком и визном режиму.

**Година:** 1926-1928.

**Врста документа:** преписка, захтев, пријава, пасош, табела, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

**138 340 ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА КЈ 1929-1931.**

Расписи МИП-а о издавању и продужавању пасоша југословенским држављанима, исељеницима и Југословенима на привременом раду у Великој Британији и доминионима.

Материјали о: депортовању југословенских грађана из Велике Британије или страних држављана из КЈ, визном режиму Краљевине, односно упутствима МИП-а КЈ о издавању виза страним држављанима, транзитним визама, привилегованим категоријама, забрани издавања виза за одређене категорије људи, као и за одређена неподобна лица; расписима Форин офиса за издавање бесплатних виза сиромашним Југословенима и студентима, као и учесницима сајмова и других сличних догађаја; прописима по питању кретања странаца; појединачни примери пасошких захтева и захтева за визу. Правилник о издавању и визирању путних исправа; преписка у вези регулисања уноса страних аутомобила и других возила у КЈ и преписка о дозволи Југословенском туристичком клубу да издаје међународне триптике, примедбе Међународне аутомобилске алијансе (Париз) на рачун југословенских правила;

- Споразум КЈ и Велике Британије о реципрочној наплати виза;

- Преписка о дозволама за прелете преко југословенске територије; олакшицама за групна путовања бродом, организована путовања енглеских

туриста, чланова планинарских друштава Велике Британије, студената или новинара по Југославији; давању дипломатских виза; повластица за странце при вожњи југословенским железницама; визним олакшицама страним туристима ради унапређења туризма.

- Извештаји о издатим визама конзулата на територији Посланства КЈ у Великој Британији и прописима у вези права на визирање пасоша одређеним почасним конзулатима.

- Расписи о забрани издавања виза за одређена сумњива лица, као и о протеривању разних сумњивих лица из КЈ и слични материјали.

**Година:** 1929-1931.

**Врста документа:** преписка, распис, штампа, решење, пријава, пасош, правилник.

**Језик:** српски, енглески.

### 139 341 ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА КЈ 1932-1937.

- Расписи МИП-а о издавању и продужавању пасоша југословенским држављанима, исељеницима и Југословенима на привременом раду у Великој Британији и доминионима и Холандији.

- Материјали о: депортовању југословенских грађана из Велике Британије или страних држављана из КЈ, визном режиму Краљевине, односно упутствима МИП-а КЈ о издавању виза страним држављанима, транзитним визама, привилегованим категоријама, забрани издавања виза за одређене категорије људи, као и за одређена неподобна лица; расписима Форин офиса за издавање бесплатних виза сиромашним Југословенима и студентима и прописи по питању кретања странаца; појединачни примери пасошких захтева и захтева за визе;

- Упутства МИП-а у вези са наплатом такса за визе и разна уверења грађана, закон о изменама и допунама Закона о таксама; преписка у вези са давањем дозвола за прелете страних авиона преко наше територије; британски прописи у вези царинења робе дипломатским чиновницима; правилима за издавање Поморских књижица југословенским морнарима; правила у вези издавања дозвола британским туристима који путују кроз Југославију на бициклима или аутомобилом; пројекат споразума у вези укидања виза са Холандијом; расписи Мипа-а КЈ о забрани уласка на територију КЈ одређеним лицима, као и протервању и други и материјали.

**Година:** 1932-1937.

**Врста документа:** преписка, меморандум, пасош, формулар, пријава, закон, листа, дозвола, правилник, изјава.

**Језик:** српски, енглески, холандски.

### 140 342 ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА КЈ 1938-1941.

- Расписи МИП-а о издавању и продужавању пасоша југословенским држављанима, исељеницима и Југословенима на привременом раду у Великој Британији и доминионима.

- Материјали о: депортовању југословенских грађана из Велике Британије или страних држављана из КЈ, визном режиму Краљевине, односно упутствима МИП-а КЈ о издавању виза страним држављанима, транзитним визама, привилегованим категоријама, забрани издавања виза за одређене категорије

људи, као и за одређена неподобна лица, колективне визе за британске грађане (колективна путовања крузером, спортски тимови, студенти), ослобађању од плаћања такси на визе и пасоше, друге услуге југословенским и страним грађанима (разна уверења), ослобађању од плаћања виза за учеснике разних догађаја, као што су сајмови, конгреси и конференције и сл.

- Упутства Мип-а КЈ са појединачним примерима за издавање виза британским и грађанима других држава јеврејског порекла; давање уверења јеврејским избеглицама које немају никаква документа, а која су била на територији КЈ или њених представништава у иностранству; расписи МИП-а о југословенским држављанима руског порекла и руским избеглицама са Нансеновим пасошем.

- Појединачни примери захтева за визе и пасоше; разни расписи МИП-а о држављанству, протеривању и забрани издавања виза; право неких југословенских почасних конзулата за издавање виза и пасоша.

**Година:** 1938-1941.

**Врста документа:** преписка, извештај, распис, уверење, формулар, пасош.

**Језик:** српски, енглески.

#### 140 343 ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА КЈ 1942-1946.

- Захтеви југословенских грађана који се налазе на територији Велике Британије или доминиона или Холандије, за издавање нових или продужавање пасоша, као и привремених пасоша (6 месеци) углавном морнара југословенске трговачке морнарице који су остали без икаквих докумената; захтеви југословенских грађана за добијање виза за друге државе (САД, Канада, Португалија, Египат и др.).

- Захтеви југословенских грађана за продужавање пасоша или издавање нових пасоша.

- Упутства МИП-а за издавање виза за улазак у Југославију нашим и страним држављанима, као за одобрења југословенским грађанима који путују у иностранство; издавање дипломатских виза британским и службеницима других држава који путују у Југославију; као и члановима разних међународних мисија (нпр УННРА-е); визе Јевреја југословенских држављана који путују у Палестину;

- Захтеви за репатрирање /види и групу П-2, Југославија/

- Путници – чланови владе који путују авионом 1944. у Италију, Француску и Египат.

**Година:** 1942-1946.

**Врста документа:** преписка, распис, захтев, пријава.

**Језик:** српски.

#### БЛАГАЈНИЧКА АРХИВА ПОСЛАНСТВА

#### 141 344 БЛАГАЈНИЧКА АРХИВА ПОСЛАНСТВА 1919-1929.

- Упутства Благајничког одељења МИП-а КЈ за исплату принадлежности службеницима Посланства, члановима специјалних мисија Краљевине у Великој Британији (Финансијска делегација, Поморска секција Репарационе комисије, Просветни инспектор и други), студентима, државним службеницима који се лече у Великој Британији и др; подаци о финансијском пословању

Српске Трговинске агенције у Лондону, финансијском стању Фонда српског посланика у Лондону;

- Преписка о координацији Посланства у вези исплата по разним основама; Протоколи о стању касе Посланства при примопредајама дужности између посланика или отправника послова; правилник о додацима на репрезентације посланика; преписка о заоставштинама Радована (Рафаила) Пашковића, златара из Београда и бившег посланика Краљевине Србије у Великој Британији Милићевић Ђ. Михаила; преписка о болничким трошковима српског поручника Павла Алексића за лечење у Великој Британији; преписка о попуни касе Посланства због буџетских прекорачења; преписка о трошковима југословенске делегације на Хашкој конференцији; изводи о прикупљеним приходима на име такси у Посланству и подручним конзулатима; преписка о штампању књига у британским штампаријама (Арчибалд Рајс „О бугарским комитама у Јужној Србији); питање пензије бивших посланика (Чедомиљ Мијатовић); дописи МИП-а у вези ограничавања трошкова Посланства;

- преписка о трошковима одржавања зграде Посланства; упутства МИП-а о исплатама пензија на подручју Посланства; преписка о набавкама за Министарство војске и морнарице КЈ у Великој Британији; упутства југословенским грађанима о пријавама сопственика обвезница зајмова; материјали о исплати трошкова капетану Михаилу Ковачевићу, делегату Дирекције државних дугова КЈ и предаји архиве Делегације Посланству (списак ствари); извештаји о трошковима живота у Лондону; материјали о исплатама на име југословенског удела у трошковима Међународног суда у Хагу;

- досије Видосава Анђелковића, рачунопологача у Посланству, члана Финансијске делегације у Лондону; предаја неискоришћених прилога Српско-црногорског потпорног фонда из Глостера; материјали о набавци канцеларијског материјала, путних и селидбених трошкова Посланства и сл.

**Година:** 1919-1929.

**Врста документа:** преписка, протокол, распис, правилник, реферат, списак.

**Језик:** српски, енглески.

#### 142 345 БЛАГАЈНИЧКА АРХИВА ПОСЛАНСТВА 1930-1940.

- Расписи МИП-а (Управно одељење, Рачуноводствени одсек, Правно одељење, КПО ) у вези са исплатом свих неизмирених дугова државних представништава, односно Посланства КЈ у Лондону, према службеницима, приватним лицима или предузећима из Монополског зајма; изводи са стањем касе, одобрених кредита, буџетских прекорачења, расписи у вези пореза на плате, штедње, наплате такси.

- Материјали о: набавкама разних предмета и опреме за Народно пазориште; исплати пензије за бившег посланика Краљевине Србије у Великој Британији, Чедомиља Мијатовића; исељеничким улозима у Поштанској штедионици и исплати исељеничких улога код Прве српске земљорадничке банке; буџету исељеничке службе за 1930-1931; набавци печата за Посланство и подручне конзулате; попуни касе Посланства за утрошена средства са правдајућим документима; поштанско-путничкој служби Југославије са Аустралијом;

- Извештаји о приходима посланстава КЈ у Великој Британији и Холандији и подручних конзулата о наплаћеним таксама; трошковима одржавања зграде Посланства, трошковима набавке разних публикација и новина за По-

сланство, наплатама за чланство у Савезу набављачких задруга; набавци колекције таксених марака у Великој Британији и доминионима;

- Преписка о трошковима обучавања кројача - гардисте из гарде краља Петра, у фирми Роџерс и компани, специјализованих за војна одела; протоколи о предаји дужности са стањем касе и списковима књига Посланства; принадлежности дописника за штампу у Лондону и дуговања ЦПБ-а;

- Досије посланика Ђорђа Ђурића, са преписком о путним и селидбеним трошковима; преписка о сређивању завршних рачуна; записник о стању благајничке архиве 1940; финансијске околности Посланства у ратним околностима; трошкови репатрирања југословенских држављана из Велике Британије (1920-1940) и други материјали.

**Година:** 1930-1940.

**Врста документа:** преписка, списак, распис, штампа, извештај, правилник, признаница, протокол, записник.

**Језик:** српски, енглески.

#### 143 346 БЛАГАЈНИЧКА АРХИВА ПОСЛАНСТВА 1941-1945.

Материјали о финансијском стању Посланства, правдајућим документима за разне исплате, трошковима при прослави пунолетства краља Петра II, оснивању Економата Министарства финансија КЈ, исплати субвенција Универзитету у Лондону због одржавања катедре за српско-хрватски језик; месечним прегледима касе и др (1942); одлукама и упутствима Финансијског одбора о достављању аката о новчаним питањима; поштанским трошковима Посланства; ликвидацији специјалних кредита примљених од МИП-а КЈ; извештаји о приходима од такси 1941-1943; односима између Посланства (Амбасаде) и Министарства финансија; исплати принадлежности просветном инспектору Драгутину Суботићу; извештаји о стању касе - 1941-1943; оснивање и надлежности Делегације Министарства финансија и Министарства трговине и индустрије у Лондону;

- Досије: Дописништво за штампу Амбасаде КЈ у Великој Британији – исплате принадлежности, платни спискови, и др; преписка о понудама агенција за некретнине за нову кућу краља Петра и краљице Марије; „Специјални владин рачун“, формирање рачуна из кредита намењеног за набавку санитарског материјала, утрошак средстава са специјалног рачуна за редовне исплате у Посланству, обрачуни и буџет Посланства, утрошак и правдање кредита из „Специјалног рачуна“, као и руковање и ликвидација рачуна за набавку војно-санитарског материјала; записници и изводи из стања касе Посланства при примопредајама дужности између рачунополагача; преписка о исплатама принадлежности особљу Посланства, односно Амбасаде, као и војном изасланику и особљу Дописништва за штампу; деловање Делегације Министарства финансијаДФЈ; преписка о трошковима југословенске делегације у Лондону на мировној конференцији са Италијом; рад Комисије Министарства финансија КЈ за ликвидацију инвентара Амбасаде у Лондону и предаји архиве Амбасаде Комисији; пописи инвентара у зградама Амбасаде Комисије за попис државне имовине у ЛондонуДФЈ; расходи Амбасаде у Лондону и свих делегација које су деловале у оквиру Амбасаде 1945; пројекти буџета Амбасаде 1943-1945.

**Година:** 1941-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, распис, списак, реферат, записник, решење.

**Језик:** српски, енглески.

#### 144 347 ЗАКУП ЗГРАДА ПОСЛАНСТВА КЈ У ЛОНДОНУ

Материјали о: плаћању закупнине за зграду Посланства КЈ у Великој Британији, раније Посланства Краљевине Србије, Queens Gate 195, Јужни Кенсингтон у Лондону (од 1914), уговору из 1914, трошковима одржавања зграде према обавезама какве постоје у уговору, покушајима да се смањи закупнина, продужавању уговора за закуп зграде, закупљивању нове зграде за стан посланика и пријеме у Upper Grosvenor street 41, као и продужавању закупнине за ову зграду, плаћању локалних и државних пореза за зграде Посланства, раду комисије за припремне радове на зградама Посланства за случај бомбардовања и евакуације и изградњи склоништа у обе зграде; изнајмљивању помоћне зграде ("The Orchards", Surrey) Посланства за смештај војног изасланика КЈ у Лондону;

- закупу резервне зграде Посланства у Горингу на Темзи 1940. године, пресељењу дела архиве у ту зграду, напуштању зграде у Горингу и друго;

- поправкама и адаптацијама зграде Посланства у Queens Gate 195 (планови и скице);

- закупу зграде за Амбасаду ДФЈ у Harrington Gardens, Kensington.

**Година:** 1925-1945.

**Врста документа:** уговор, преписка, распис, меморандум, архитектонски план.

**Језик:** српски, енглески.

#### МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ

#### 145 348 МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1919-1924.

Преписка у вези рада Међународног бироа, циљева и метода; информација о радничком законодавству у КСХС; учешћа КСХС на Међународној конференцији морнара; Конференције о Југославији у Бриселу; Међународне конференције против туберкулозе у организацији националног удружења за превенцију туберкулозе (National Association for the prevention of tuberculosis); Међународне монетарне конференције; ратификације Конвенције и статута о слободи транзита и Конвенције и статута о режиму пловних путева међународног значаја од стране Италије; XIII Међународног конгреса пловидбе; учешћа КСХС на Конгресу федерације међусавезничких ратника; учешћа КСХС на Конференцији светских сила; учешћа КСХС на Међународној конференцији о погонским снагама у Лондону; финансијске конференције у Бриселу; Међународне дунавске комисије и др.

Позив делегацији КЈ на VIII Међународни савез суфрагенткиња у Женеви 1920.

**Година:** 1919-1924.

**Врста документа:** преписка, извештај, циркулар.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**145 349 МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1925-1929.**

Преписка у вези IV Међународног конгреса за хладноћу; Конгреса међународних студентских удружења, одржаног у Сремским Карловцима; И Међународног живинарског конгреса у Отави (Канада); Националне млечне конференције; Конвенције о правној помоћи закључене између КСХС и Велике Британије; Међународног конгреса за заштиту ауторског права у Београду; Конвенције усвојене на Конференцији удружења за међународно право у Варшави (International convention for the unification of certain rules relating to bills of lading); Међународног географског конгреса у Кембриџу; Међународног конгреса за штедњу у Лондону; Годишњег скупа удружења солунских ратника; Међународне конвенције за пловидбу ваздухом (о ваздушном саобраћају) и дозволе за прелетање југословенске територије и др.

**Година:** 1925-1929.

**Врста документа:** преписка, извештај, билтен, нацрт конвенције, плакат.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**145 350 МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1930-1933.**

Преписка у вези Светског конгреса за ситну живину у Лондону; Међународне парламентарне конференције; XIII Урбанистичког конгреса у Берлину; Међународне угљарске конференције у Лондону; Конвенције о правној помоћи са Великом Британијом (накнада болничких трошкова за лечење страних поданика у Великој Британији); Конгреса међународног удружења за заштиту индустријске својине; Конференције о оптерећењу бродова у Лондону и др.

**Година:** 1930-1933.

**Врста документа:** преписка, извештај, конвенција, меморандум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**145 351 МЕЂУНАРОДНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ 1934-1945.**

Преписка у вези Конференције паробродских друштава у Лондону; VII Међународног конгреса за лимнологију у Београду; Стучне припремне бродарске конференције; Конференције о путу Лондон-Истамбул; Конференције Друштва народа (The I.L.O and world planning) о индустријским и другим проблемима; Светске конференције о енергији, раду Југословенског егзекутивног одбора СКОЕ; седници Интернационалног егзекутивног већа СКОЕ, уставу Југословенског националног комитета СКОЕ; XI Међународног конгреса за историју медицине у Краљевини Југославији; Међународне федерације еугеничких организација; II Балканског конгреса за заштиту деце у Београду; III Међународног славистичког конгреса у Београду; VI Међународног конгреса Кристуса Краља у Љубљани; Конгреса библиске школе у Новом Саду; Међународне ватрогасне конференције у Лондону; V Међународног конгреса за кривично право у Београду; споразума за формално оснивање Европске организације угља; учешћа југословенске делегације на Међународном конгресу младих у Британији (International Youth Council in Britain); међународне женске групе у Великој Британији (International Women's service groups in Great Britain); Конференције Савета међународних организација рада у Лондону;



Конференције синдиката у Лондону; споразума о формалном оснивању Европске организације угља; Конференције за телефонске комуникације и др.

Публикација међународне комисије за ваздухопловну навигацију.

**Година:** 1934-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, статут.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 146 352 ДРУШТВО НАРОДА 1920-1928.

Преписка у вези резолуције са митинга у Софији; седнице Скупштине Друштва народа; брошуре мајора Дејвида Дејвиса о Истамбулу као потенцијалном седишту Друштва народа; избора југословенских делегата за Међународну финансијску конференцију у Бриселу; извештаја шпанског представника у Друштву народа о финансијама Друштва народа, становништву, трговини, државним приходима и расходима, итд; писма Друштва народа о сузбијању тифуса у Пољској; премештању Секретаријата Друштва народа у Женеву; протокола са VIII састанка Друштва народа; меморандума генералног секретара Друштва народа о свом раду, финансијским аспектима; представника КСХС у Међународном суду при Друштву народа; рада подкомитета Друштва народа; трошкова КСХС према Друштву народа; извештаја Остина Чемберлена о састанку савета Друштва народа; конвенције против трговине белим робљем, која је припремљена од стране Друштва народа и којој је приступила и КСХС.

**Година:** 1920-1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, резолуција, брошура, меморандум, споразум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Више о Међународној конференцији у Бриселу видети у АЈ-341-54-164.

#### 146 353 ОРГАНИЗАЦИЈА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА

Материјали у вези са избором југословенског делегата на конференцији УН у Сан Франциску (Бићанић Рудолф), документима усвојеним на конференцији УН у Сан Франциску, избором југословенских делегата за Припремну комисију (Preparatory commission) Уједињених нација; Конференцијом за културну и просветну организацију УН-а (новембар 1945), избором и наступом југословенске делегације (Леонтић Љуба), формирањем и радом Припремне комисије за културно-просветну и научну организацију УН-а, радом југословенског делегата у тој комисији (Д. Протић), Конференцијом министара просвете савезничких земаља у циљу брзе рехабилитације просветног система и сарадње са УНРРА-ом у том циљу; радом УНРРА-е и други материјали о почетку рада Уједињених нација, посебно комисија и комитета са центром у Лондону.

**Година:** 1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, брошура, штампа, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

**146 354 МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА УНУТРАШЊИ САОБРАЋАЈ 1945.**

Преписка у вези обавештења Foreign Office-а о организацији унутрашњег европског транспорта; нацрта Споразума о европском унутрашњем саобраћају; састанка Конференције за организацију унутрашњег европског саобраћаја; Споразума о контроли саобраћаја на пловним рекама у циљу успостављања трговине у Европи; прегледа рада Међународне конференције за унутрашњи европски саобраћај; нацрта споразума за обнову европског унутрашњег саобраћаја; рада Техничког саветодавног комитета за унутрашњи саобраћај; споразума који се односи на провизорну организацију унутрашњег европског саобраћаја; провизорног списка делегата Конференције; амандмана на нацрт споразума за обнову унутрашњег саобраћаја у Европи; коментара на амандмане и др.

**Година:** 1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, нацрт, записник, споразум, белешка, амандман.

**Језик:** српски, енглески.

**РАЗНО**

**147 355 РАЗНО 1919-1921.**

Преписка у вези иницијативе техничког делегата Министарства војног, пуковника Васе Божидаревића за формирање Војног музеја и библиотеке у Србији; положаја чиновника у дипломатским представништвима бивше Аустроугарске монархије; изложбе X-гау и електро-медицинских апарата и учешћа лекара из Србије са својом медицинском опремом на тој изложби; дистрибуције хирушких инструмената, помоћи упућене преко Српско-руског комитета у Београду руским избеглицама у КСХС; турнеје Златка Балоковића, композитора и диригента Петра Коњевића по Западној Европи и САД; одржавања матинеа за Кућу слепих беба (Blind babies home) и Кућу сунца (Sunshine house); пуштања у оптицај нових таксених маркица у Банату, Бачкој, Барањи, БиХ, Далмацији и Словенији; превода на енглески и дистрибуције у САД Антологије југословенске поезије; годишњег извештаја др. Барнадо'с хомес о помоћи сиромашној деци и бескућницима и њиховом укључивању у друштвени живот; учешћа југословенских скаута на International Jamboree; публикације The Saxton history of the Great war; транскрипције српских имена у британским енциклопедијама; апела Јерменског судбинског друштва на положај Јермена, њихову борбу за независност, биолошки опстанак, територијалне претензије, однос Савезника према ревизији Мировног уговора из Севра и Турској; састанка британске секције Међународне женске лиге за мир и слободу; молби британских држављанки за место болничарки у некој од југословенских болница; слике "Зора Југославије" коју је за краља Петра насликао Емили Форд; сарадње са библиотекама у Великој Британији и др.

**Година:** 1919-1921.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, брошура, фотографија.

**Језик:** српски, енглески, француски, словеначки, руски.

## 147 356 РАЗНО 1922-1924.

Преписка у вези молбе југословенског академског музичког друштва "Младост" из Загреба упућене Посланству за помоћ у реализацији турнеје у Великој Британији као културно-националне акције; концерата руске верске музике и апела за помоћ Руској цркви у Лондону; поклона Народном музеју у виду две египатске мумије; апела за финансијску помоћ лондонским болницама; новчаних пошиљки српским филијалама у Србији у време окупације и судбине тог новца; поклона југословенском Ратном музеју у виду 40 слика француског и белгијског бојишта; прикупљања књига за универзитетску библиотеку у Београду; информација у вези постојања смртне казне у Великој Британији; британске спецификације за метил етил кетон; улагања британског капитала у изградњу кланице у Врњачкој Бањи; конверзије аустроугарског новца; књиге Чарлса Сарлоа "Утисци Совјетске Русије"; фалсификованих британских новчаница пронађених код лица која су притворена у Београду; ликвидације међународног сеизмолошког удружења; листе Међународних конвенција и уговора које је КСХС потписала 1923. године за потребе Британског института за међународне послове и његове публикације Британска годишња књига међународног права и др.

**Година:** 1922-1924.

**Врста документа:** преписка, извештај, брошура, исечак из штампе, статут, резолуција.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## 148 357 РАЗНО 1925-1926.

Преписка у вези смрти Џејмса Вида, учитеља школе Џорџ Хериот и добротвора српских дечака-избеглица у Шкотској; посете британских учитеља, чланова просветног покрета КСХС у циљу проучавања економских, политичких и просветних услова; правилника за Међународни ваздушни саобраћај и одређивања правца кретања и забрањених зона аеронефима који прелазе преко територије КСХС; Евелин Хаверфилд фонда за српске војнике Британско-српској дечијој болници у Београду и Дечијој болници у Скопљу; светковине вароши Кестлефорд посвећене Друштву народа и учествовање КСХС кроз презентацију женских народних костима; чланка Чарлса Вида о Југославији; удружења Англо-источне цркве поводом страдања за веру грчких и руских епископа; књиге Х. Берлена "Рођење Југославије"; података о политичком, друштвеном и индустријском животу КСХС за публикацију "Годишњак Европе"; помоћи пострадалима у бродолому "Empress of Ireland"; помоћи југословенских емиграната из САД упућене КСХС поводом поплава; дуговања фирмама Ототип компанија из Лондона и Американ експрес компанија из Париза за неизвршене уговорене обавезе које су се тичале издавања албума фотографија, на којима су представљене разне епизоде из ратовања српске војске током 1912. и 1914/1918; годишњег састанка Британско-српског огранка Британске легије (British Serbian Units Branch of the British legion) и др.

**Година:** 1925-1926.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, резолуција, брошура, циркулар, меморандум.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**148 358 РАЗНО 1927.**

Преписка у вези информација о специјалним школама за поморско рибарство у Великој Британији; непријатности које страни путници доживљавају на југословенским пограничним станицама; фестивала који је организовала Лондонска федерација Друштва народа како би проширила рад на лондонско подручје; информација о концесијама које се у КСХС дају слепим људима; рада Националног савета за књиге на промовисању читања и дистрибуције књига; композиције британског музичара Дениса Врајта настале на бази циклуса народних песама о Марку Краљевићу посвећене престолонаследнику Петру; прославе Дана хероја нација; адресара КСХС за индустрију, трговину и пољопривреду за 1928. годину; апела Царрс Лане Цхурцх да југословенска влада узме у разматрање питање изузимања од војних обавеза верских мањина које њих нису желеле да испуне и др.

**Година:** 1927.

**Врста документа:** преписка, записник, извештај, меморандум, резолуција.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**149 359 РАЗНО 1928.**

Преписка у вези продаје бугарских грамофонских плоча; учешћа југословенских музичара на Оснивачком концерту (Foundation concert); прегледа секција географских карата КСХС послатих Краљевском географском друштву у Лондону; лутрије јадранске страже, намењене набавци лађе за југословенску ратну морнарицу; демонстрација нових авиона Automatic Slot, фирме Handley Page Ltd. Cricklewood у КСХС; прославе Међународног позоришног друштва (International theatre society); апела за делегате Припремне комисије за разоружање (Preparatory Disarmament Commission War Resister's international); вечери руске музике и наступа Валентине Аксарове; иконе Св. Саве коју је Св. Арх. Синод послао Капели уједињења Св. Луке у Лондону; годишњој вечери Британско-српског огранка; каталога 750.000 књига из економских и политичких наука школе економије (British Library of Political and economic science at the School of Economics); питања правописа географских имена градова у КСХС у британским књигама и др.

**Година:** 1928.

**Врста документа:** преписка, извештај, плакат, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

**149 360 РАЗНО 1929-1930.**

Преписка у вези путовања једне групе британских наставника у КЈ; партитура југословенске државне химне за потребе британске радио-корпорације; путовања британског публицисте Ј.Е. Pryde Houghes-a у КЈ у циљу прикупљања материјала за своја предавања у Британији; годишње прославе дана рођења Шекспира; добротворне лутрије за изградњу Дома Коло српских сестара у Сарајеву; обележавања Дана добре воље (Goodwill day) и поруке коју су деца британских школа упутила деци осталих земаља; ратне заставе за југословенске ратне бродове; XIV издања енциклопедије Британика; фотографија Југословенске скаутске забаве; апела британског држављанина, који је живео у КЈ, упућен Друштву за заштиту животиња да утиче да се хуманије поступа са коњима и другом стоком; годишње књиге издавачке књижаре Statesman's Year у

којој се помињу финансије КЈ; прикупљања података о богумилима у циљу одржавања предавања на ту тему на King's College-у професора руског језика Јанка Лаврина; Закона о осигуравајућим друштвима у КЈ и одредби које су се тичале страних осигуравајућих друштава; шуме престолонаследника Петра II у Лондону; помоћи за британску болничарку рањену током бомбардовања Београда; књиге Ј. Хоџи Васиљевића “Драгош и Константин Дејановић и њихова држава” за госпођу Комптесу Капнист која се бавила изучавањем српске историје и др.

**Година:** 1929-1930.

**Врста документа:** преписка, извештај, партитура, брошура, проспект, фотографија.

**Језик:**

#### 150 361 РАЗНО 1931-1932.

Преписка у вези британских закона и уредби у погледу права Јевреја на рад суботом ради евентуалне примене на југословенске Јевреје; Закона о устројству индустријског савета у Великој Британији; концерта Јулије Четертон у Лондону; молбе Етичке цркве у Лондону да јој се дарује застава КЈ како би је изложила на свом главном олтару заједно са заставама осталих држава; IX фестивала Међународног друштва за модерну музику; годишњег извештаја Друштва пријатеља Велике Британије и САД у Југославији; писања британске штампе о енглеском животном еликсиру “Вит Алехин” који лечи шећерну болест и могућности одласка болесника из Југославије на бесплатно лечење у Лондон; припрема прославе поводом Шекспировог дана рођења; проналаска серума против туберкулозе швајцарског научника др. Шпалингера; молбе фирме The Grant Educational Co London која је припремила модеран школски уџбеник за географију да јој достави неколико фотографија појединих предела КЈ; срећке лутрије за подизање храма Св. Саве; ваздухопловне приредбе Британског ваздухопловства; реципроцитета у погледу лекарске праксе Велике Британије и КЈ и др.

**Година:** 1931-1932.

**Врста документа:** преписка, извештај, пројекат закона, проспект, памфлет, исечак из новина, брошура.

**Језик:** српски, енглески, немачки.

#### 150 362 РАЗНО 1933-1934.

Преписка у вези народних костима које је Централни пресбиро (ЦПБ) позајмио од Кола српских сестара за концерт Јулије Чатертон; посете Академског музичког друштва Лондону у оквиру велике турнеје; предавања госпођице Маирет о културном и политичком значају КЈ у Европи; смрти професора Џејмса Морисона, еминентног бирмингемског хирурга, познатом по раду у Британској болничкој јединици (British Hospital Unit) у Србији 1914. године; излету британских ђака по далматинској обали; предавања Јулије Чатертон о народној музици; поруке британских ђака поводом прославе “Дана добре воље”; посете Енглеског певачког друштва далматинској обали; прикупљања књига на енглеском језику посвећених КЈ за библиотеку Удружења пријатеља Велике Британије и САД у Југославији; школа и друштва за људе оштећеног слуха у КЈ; антиалкохолне пропаганде Југословенске велике ложе трезвено-

сти; информације о реновирању историјских здања од националног значаја у европским државама; доставе докумената за наплату полисе о осигурању епископа вршачког Гаврила Змејановића; посете Гвендолин Хоџес, наставнице социјалних наука Југославији, у циљу упознавања са животом и обичајима у Југославији и држања предавања о томе.

**Година:** 1933-1934.

**Врста документа:** преписка, извештај, брошура, проспект, спискови, плакат, исечак из новина, партитуре.

**Језик:** српски, енглески, немачки, француски.

### 151 363 РАЗНО 1935-1936.

Преписка у вези учешћа југословенских тенисера на Међународном стоно-тениском конгресу (International Table Tennis Congress); података о радиослужби у КЈ за Администрацију европског сервиса у Лондону; осигурања у случају аутомобилских несрећа (The Road Traffic Act); података о музичким фестивалима, међународним изложбама и другим културним и спортским манифестацијама у КЈ током 1935. године; доласка британских ентомолога у КЈ; лутрији Јадранске страже за подизање Дома на Јадрану; ауторских права за превод на енглески језик приче Лазе Лазаревића “Први пут са оцем на јутрење”; балнео-климатологије и хигијенског уређења у југословенским лечилиштима; пружања зубне неге осигураним радницима и члановима њихових породица према Закону о осигурању радника из 1922. године; доласка секретарице Енглеског друштва за народне игре у Југославију ради упознавања са југословенских народним играма; снимања туристичких крајева КЈ за потребе филмова који су приказивани у Великој Британији у сврху југословенске пропаганде; интересовања зоолошког врта у Лондону за Зоолошку башту у Београду; концерта загребачког квартета у просторијама Посланства; информација о пројекту Закона о заштити животиња у КЈ и др.

**Година:** 1935-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, записник, исечак из штампе.

**Језик:** српски, енглески, француски.

### 151 364 РАЗНО 1937-1938.

Преписка у вези снимања британског филма по роману “Сагусто” у Дубровнику и околини; информација о приказивању страних филмова у Великој Британији, британској филмској продукцији и пласирања југословенских културних филмова на инострано тржиште; података о социјалној и здравственој служби у Великој Британији; партитуре југословенске државне химне; путовања британског научног студентског друштва “Le play society” у КЈ; позива др. Милану Матићу, адвокату из Новог Сада, да као званични делегат Ватрогасног савеза КЈ присуствује крунисању британског краља Едварда VIII; информација о нормативним актима о домаћим и страним осигуравајућим друштвима у КЈ; услова за склапање цивилног брака странаца у Великој Британији; спискова југословенских предузећа за увоз биоскопских филмова; међународних летњих школа у Британији и посете британских ђака КЈ; позива југословенским тенисерима да посете Аустралију; снимања филмова British Pictorial Production о животу и обичајима у КЈ и њиховог приказивања у Великој Британији и САД; учешћа југословенских играча на Међународном фестивалу у

Лондону (Фестивал of Folk Dance) које је организовало Друштво за народне игре и песме и др.

**Година:** 1937-1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, партитура, исечак из штампе, билтен.

**Језик:** српски, енглески.

**152 365 РАЗНО 1939-1945.**

Преписка у вези приступања Канаде Конвенцији о грађанско-судском поступку; података о југословенским званичним публикацијама за британску библиотеку политичких и економских наука; сумњивих лица, страних држављана у КЈ; предлога за оснивање друштва за израду домаћих биоскопских филмова; породичних додатака државних и општинских службеника у КЈ; доставе југословенских званичних публикација из домена статистике, социологије, административних наука, демографије британској библиотеци политичких и економских наука у Лондону; часописа на енглеском језику "The Anglo-Yugoslav Review" који је издавало Друштво за упознавање англосаксонске културе и енглеског језика у КЈ, у циљу стварања бољих културних и привредних веза између Британије, САД и Краљевине Југославије; мапе града и острва Раба за лондонски Географски институт; енциклопедије "International who's who"; побољшања економског и социјалног положаја ратних војних инвалида у КЈ; података о попису у КЈ за енциклопедију Британику; протеста совјетске владе против британске блокаде Немачке; трансфера потраживања од Циту Филма за филмове лифероване од лондонске фирме Рерцу Рапхаел; накнаде трошкова за пружање судске помоћи у Британији; информација о Удружењу Југословена у Великој Британији – Коло; посредничке мисије за цивилне послове при савезничким војним властима у ослобођеним земљама; прославе Међународног дана жена у марту 1945. године; укидања излазне визе за посетиоце, британске држављане, који не живе у Британији; размене публикација између Универзитетске библиотеке у Београду, Британског музеја и осталих већих научних библиотека у Великој Британији; епидемиолошких информација о куги, колери, жутој грозници, тифусу у Великој Британији; списка балканских националних и религиозних фестивала; резолуције Међународне федерације пословних жена (International Federation of business and professional women).

**Година:** 1939-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, исечак из штампе, брошура, фотографија, резолуција.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**152 366 ИЗЛОЖБЕ 1920-1943.**

Преписка у вези Међународне индустријске изложбе у Кристал Паласу у Лондону; XVI изложбе медицинских инструмената; изложбе античких и уметничких радова; изложбе Хришћанске заједнице младих жена у Челзију и учешћа југословенске колоније; изложбе Подмлатка Црвеног крста у Сиднеју; туристичке изложбе "Идеалан одмор"; изложбе "Лутке кроз векове и колекција лутака у народним ношњама" које је послало Коло српских сестара; Међународне изложбе уметничких плаката у Великој Британији; изложбе Британ-

ске империје у Шкотској; Међународне изложбе коња у Лондону; Међународне трговачке изложбе; учешћа југословенских инжињера на изложби инжињерских алата; изложбе аероплана; изложбе уметничких и ручних радова; изложбе Мештровићевих скулптура у Fine Arts Society; међународне изложбе “Савезници у рату” и др.

**Година:** 1920-1922, 1924-1926, 1928-1932, 1934-1935, 1937, 1939, 1941-1943.

**Врста документа:** преписка, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР КЈ У ЛОНДОНУ

### ОПШТИ МАТЕРИЈАЛИ

#### 153 367 РАД ПРОСВЕТНИХ ИНСПЕКТОРА И РЕПАТРАТИРАЊЕ СРПСКИХ ЂАКА ИЗ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 1918-1919. ГОДИНЕ

РАД ПРОСВЕТНИХ ИНСПЕКТОРА И РЕПАТРАТИРАЊЕ СРПСКИХ ЂАКА ИЗ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 1918/1919.

- Предлози за одликовања Британаца који су помогли збрињавање српских ђака и помогли њиховом даљем школовању.

- Материјали (преписка, извештаји, наређења, спискови, уверења и сл) о боравку, школовању и репатрирању српских ђака и студената у Великој Британији, распоређених у много британских градова у ђачке колоније где су о њима бринули српски наставници:

- инструкције Министарства просвете и црквених питања по питању репатрирања српских ђака и богослова, као и наставног особља, организовању репатрирања од стране Српског потпорног фонда (Serbian Relief Fund), самог Инспектората просвете при Посланству и Посланства КЈ у Великој Британији, са списковима репатрираца по групама и појединаца, појединачним примерима; распис министра војног о ослобађању од војне службе за студенте;

извештаји о успесима ђака по школским центрима где су боравили (Њупорт, Лондон, Манчестер, Бирмингем, Лифорд, Кардиф, Ремсгејт и други);

- извештаји наставника Милорада Ванлића о српским ђацима у Аберисвиту, затим Михаила Ђорђевића у Абердину, Д. Суботића у Оксфорду, Милана Луковића, Добривоја Стошовића, управника ђачког дома у Лондону и другим центрима; примању нових студената у Српски потпорни фонд и организовању њиховог даљег школовања; студентима Факултета у Единбургу; појединачним примерима преписке са студентима (Владета Вукићевић – студент књижевности у Кембриџу и др); организовању прослава Св. Саве и сл.

посебне инструкције Министарства просвете о школовању српских богослова у Великој Британији (Богословски течај у Оксфорду и њиховом репатрирању КЈ, жалбама на рачун богослова у Оксфорду); наређењу српског митрополита Димитрија о повратку српских свештеника у Великој Британији на своје дужности у КЈ; молбе и уверења о боравку и завршеној школи у Великој Британији.

Предлози за одликовања Британаца који су помогли збрињавање српских ђака и помогли њиховом даљем школовању.

**Година:** 1918-1919.

**Врста документа:** преписка, извештај, распис, списак, уверење, молба.



**Језик:** српски, енглески.

**153 368 РАД ПРОСВЕТНИХ ИНСПЕКТОРА И РЕПАТРИРАЊЕ СРПСКИХ  
БАКА ИЗ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ ЈУН-ДЕЦЕМБАР 1919. ГОДИНЕ**

Материјали о боравку, школовању и репатрирању српских ђака, бого-  
слова и наставног особља у Великој Британији:

- организовање репатрирања српских ђака и студената по групама и по-  
једнинаца од стране и Српског потпорног фонда и других надлежних устано-  
ва; инструкције Министарства просвете по том питању, као и о репатрирању  
универзитетских професора који су боравили у Британији; спискови ђака у  
Ђачком дому у Лондону којом је управљао Добривоје Стошовић у вези њихо-  
вог репатрирања;

- преписка о даљем школовању српских ђака о трошку Српског потпор-  
ног фонда;

разређењу Павла Поповића са дужности просветног инспектора, њего-  
вом опроштајном писму и постављању Михаила Поповића на његово место;  
проблемима српских студената у Шкотској на факултету Свети Андреј; мол-  
бама ђака и студената и уверња о завршеној школи и положеним испитима и  
други материјали.

**Година:** 1919.

**Врста документа:** преписка, извештај, распис, списак.

**Језик:** енглески, српски.

**154 369 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА И РЕПАТРИРАЊЕ СРПСКИХ  
БАКА ИЗ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 1920. ГОДИНЕ**

Материјали о: набавци књига за децу у Фавершаму; раду и успеху ђака  
по разним центрима у Великој Британији (извештаји наставника Милорада  
Ванлића – Абериствит, Милана Луковића – Кембриџ, Рединг и др); полагању  
пријемног испита, молбама за наставак студија; мишљењу Министарства про-  
свете о матури у Великој Британији, у поређењу са југословенском; смрти ђа-  
ка (Калић Васа);

- мишљењу просветног инспектора о школовању српске деце у Великој  
Британији тренутној ситуацији, захтеву за доделом свештеника из Србију за  
рад са децом (извештај, бр. 858 од 13.4.1920); питању могућности одласка бри-  
танских наставника у Србију; дистрибуцији књига за српске ђаке у Великој  
Британији; стању деце у Фавершаму; обавештењима за наставнике о новој  
служби у Србији; преписка са организацијом "Bible Land's mission" који су во-  
дили бригу о девојчицама из Србије и Македоније, и њиховом школовању;  
преписка са Српским потпорним фондом о репатрирању ђака и наставника,  
трошковима, динамици спровођења репатрирања, списковима и сл;

- преписка Српског потпорног фонда, односно гране за образовање  
(Educational branch) и просветног инспектора о успеху студената, стипендиста  
СПФ, здравственим проблемима, полагању матуре, упису у школе, одлагању  
војне службе и др.

- преписка о: могућностима културне и просветне сарадње између Вели-  
ке Британије и КСХС, између бившег посланика Јована Јовановића и Френка  
Хестингса, секретара Српског црвеног крста у Великој Британији, као и са

Универзитетским бироом Британске империје (University bureau of British Empire); функционисању Фонда кентеберијског бискупа; чехословачко-британској сарадњи, питању увођења енглеског језика у школе и отварању енглеских школа у КСХС, олакшицама за југословенске студенте у Великој Британији и други материјали;

- Уверења издата српским ђацима и студентима о похађању школе у Великој Британији и наставницима о служби.

**Година:** 1920.

**Врста документа:** преписка, извештаји, уверење, молба, распис.

**Језик:** српски, енглески.

**155 370 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА И РЕПАТРИРАЊЕ СРПСКИХ  
ЂАКА ИЗ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 1921.**

Материјали о школовању ђака из Србије, преписка о студентима, репатрирању ђака и студената који су досли у Велику Британију у току рата и раду просветног инспектора, сарадњи са британским институцијама:

- репатрирању деце и наставника из Фавершама, као и осталих центара за смештај деце и студената (преписка са координатором подкомитета Српског потпорног фонда за наставу);

- преписка о наставку школовања на британским школама и на универзитетима, разним проблемима око финансирања студија, могућностима добијања стипендија од Српског потпорног фонда или друге институције, британском високошколском систему; распис о одузимању стипендије студентима који су комунисти; преписка о регрутацији и одлагању војне обавезе, стању и успеху студената, смрти (Душан Трифуновић), молбама студената по разним питањима и сл.

- извештаји о раду Српског Потпорног фонда, одржавању седница и дозвола министарства финансија Велике Британије о могућностима стипендирања студената из Србије од новца из добротворних фондова за помоћ Србији у току Првог светског рата; могућностима одласка британских наставника на рад у Србију (КЈ), као и питању размене британских и југословенских професора;

- преписка о раду просветног инспектора (Д. Суботића) и наставног особља, повратку дела наставника у Србију, за којима више није постојала потреба; избору Драгутина Суботића за лектора српско-хрватског језика и југословенске књижевности на Кингс Колеџу;

- преписка са Библијским друштвом (Bible lands missions aid society) под чијом заштитом је била ратна сирочад из Македоније српске и грчке националности, смештају и школовању;

- преписка са угледним Британцима који путују у КЈ, штампању књиге Руђера Бошковића *Theoriae philosophiae naturalles -..*", дистрибуцији разних књига за српску децу у Великој Британији и за библиотеке у КЈ и други слични материјали.

- Уверења и сведочанства о завршеном школовању или о статусу студената и сл, на захтев ученика, студената и њихових рођака.

Досије о одликовањима угледних личности и институција Велике Британије (СПФ и других) који су свесрдно помагали издржавање српске деце и избеглица у Великој Британији (са извештајем које су институције и са којим износима помогле у издржавњу и образовању ђака).

Година: 1921.

**Врста документа:** преписка, извештај, распис, молба, сведочанство, списак, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

**155 371 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1922-1924.**

Преписка о: успеху студената, стипендиста Фонда српског посланика у Единбургу и студентима који су се школовали самостално или су били стипендисти неких других фондова;

- преписка са администраторима и професорима на Оксфорду, Кембриџу, Кингс колеџу, у Единбургу о студентима из КЈ - курсу енглеског језика, студентима економије, медицине, права и др; питању сређивања фонда Елси Инглис односно решења у вези предлога Медицинског факултета у Београду, у вези са енглеско-српском дечијом болницом; питању постављења Британца Данијела Волша у службу Министарства просвете КЈ као натавника енглеског језика;

- захтеви студената за стипендијом Фонда српског посланика и други материјали.

Година: 1922-1924.

**Врста документа:** преписка, извештај, правилник, распис, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**156 372 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1925-1927.**

Материјали о:

сарадњи са разним културним институцијама у Великој Британији у вези са презентацијом југословенске културе у тој земљи – наступи наших уметника, слајдови са мотивима из КЈ и др, размене информација са британским угледним личностима из културе и науке, професорима универзитета; британском школском систему и поређењу са југословенским; именовану просветног инспектора Драгутина Суботића од стране Професорског друштва у Београду, за делегата на Конференцији Светског удружења васпитних друштава у Единбургу, 1925. године (предавања Д. Суботића о поезији и извештај о раду); путовањима британских професора словенских студија у Лондон у Југославију (Н.Б.Цонсон и други) и препорукама просветног инспектора; преводу Оманове "Кратке историје Енглеске" (преписка са Милан Ћурчином, уредником "Нове Европе"); одлуци Министарства просвете КЈ о повећању стипендија студентима у иностранству; деловању Драгутина Суботића као делегата Министарства просвете КЈ на седницама одбора Светског друштва за народно просвећивање у Данској; путовању енглеског епископа Глостера у Србију у циљу зближавања англиканске и православне цркве;

- реакцијама британске јавности и Ситон-Вотсона на чланак Љубе Стојановића о Сарајевском атентату; оснивању српског одељења друштва "Save the children fund"; писању сликара Саве Поповића за британске часописе о српској црквеној уметности; препорукама просветног инспектора за студенте српско-хрватског језика који путују у Југославију; предавањима Д. Суботића и другим материјали о раду просветног инспектора и функционисању инспектората.

Година: 1925-1927.

**Врста документа:** извештај, преписка, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

### 156 373 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1928-1930. ГОДИНЕ

Материјали о: отварању катедре за бугарски језик на Факултету словенских студија (Лондон); информацијама о општим условима за школовање у Великој Британији, условима за добијање стипендије Фонда српског посланика; предавњима Драгутима Суботића на Факултету словенских студија и широм Велике Британије; провери географских имена у Југославији у циљу прављења нових географских карти (преписка са Краљевским географским друштвом у Лондону); одржавању II Међународне конференције за наставни филм у Хагу, маја 1928. године и присуствовању Д. Суботића као југословенског делегата (извештај бр. 135 од 8.5.1928); одржавању Међународног географског конгреса у Лондону и Кембриџу и учествовању генерала С. Бошковића, начелника Војно-географског института као делегата;

трибини на Факултету за словенске студије у част доласка Отона Жупанчића у Лондон; одласку Д. Суботића у САД, на позив Колумбија универзитета да одржи предавање о српско-хрватској књижевности; предавањима Ситон-Вотсона о Југославији; преводу "Историје Срба" К. Јиречека на енглески језика (Ф.Е. Брајтман) и потреби давање државне субвенције у ту сврху; питању превода неких британских књига на српски (захтев Михаила Илића да преведе Брајсову књигу "Модерне демократије" и посредовању просветног инспектора у томе); Конференцији Светског удружења за народно просвећивање 1929. и именовању Владете Поповића као делегата Министарства просвете КЈ; одлуци Министарства просвете да просветни инспектор дође у Београд и учествује у избору нових питомаца Фонда српског посланика; решењима Министарства просвете о школовању у иностранству; српским студентима и ђацима у Великој Британији, смртном случају Михаила Папића;

- издавању уверења ђацима и студентима о завршеној школи у Великој Британији, присуству у кадетском корпусу за време рата, завршеним курсевима и сл.

Година: 1928-1930.

**Врста документа:** извештај, преписка, програм, одлука, летак, брошура.

**Језик:** српски, енглески.

### 157 374 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1931-1932. ГОДИНЕ

Преписка, извештаји и други материјали о раду просветног инспектора у Лондону 1931/1932:

- предавање о књизи "Told in Serbia" са избором неколико народних прича из Србије, по избору професора Лаврина из Нотингема и захтеву просветног инспектора да се од издавача откупи изврстан број књига;

информације о српским ђацима који су завршили школу у Великој Британији, умрлим ђацима (Бождар Чолић) и др.

- Донација филмског пројектора за женску гимназију у Београде у сећање на госпођу Сандеман, која је била у Србији у Првом светском рату;

Преписка о слању слајдова са мотивима из Југославије заинтересованим друштвима и појединцима;

предавања Драгутина Суботића по британским градовима и универзитетским центрима; препоруке просветног инспектора за путовање у Југославију угледним Британцима; уверења бившим ђацима о похађању универзитетског корпуса у току 1917/1918; активности Друштва пријатеља Велике Британије у КЈ (извештај); захтеви енглеских наставника да добију службу у Југославији; намера Одбора на челу са леди Бери, да финансира једну студенткињу из Србије; Захтеви за стипендијама Фонда српског посланика и условима под којим се може студирати у Великој Британији; подаци о британској школској политици и могућностима школовања југословенских ђака уопште;

- материјали са конференција Светског удружења за народно просвећивање у Бечу 1931. године и сарадњи са сличним удружењима у КЈ (Друштво Просвета); издавање библиографије о КЈ (National Book s Council); позив Драгутину Суботићу да одржи предавање у Англо-америчком југословенском клубу у Београду и други материјали који говоре о британско-југословенској сарадњи и школовању.

**Година:** 1931-1932.

**Врста документа:** преписка, извештај, памфлет, проспект, упитник.

**Језик:** српски, енглески.

## 157 375 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1934. ГОДИНЕ

Материјали о раду просветног инспектора у вези са просветном и културном сарадњом са институцијама у Великој Британији и универзитетским и школским центрима, школовању ђака из Југославије и сл:

- позив југословенским студентима из КЈ да посете Међународни пријатељски центар у Ипсвичу; преписка просветног инспектора са професорима и културним радницима из КЈ по питању писања чланака за "Словенски гласник", дистрибуција књиге "Српска граматика" и "Југословенске народне песме. Њихово порекло и развитак", Драгутина Суботића, по одобрењу Министарства просвете КЈ;

- информације о могућностима школовања југословенских студената у Великој Британији, упису на Оксфорд, као и о стипендистима Фонда српског посланика и сл; позив југословенским етнологима (Тихомир Ђорђевић и Јован Ердељановић) на Међународни конгрес антрополога и етнолога у Лондону; захтев просветног инспектора, у име Факултета словенских студија" у Лондону, да Министарство просвете КЈ обнови и другу стипендију за британске студенте у КЈ; преписка о предавањима Драгутина Суботића о Балкану и КЈ (у организацији Друштва за Средњи и Блиски исток, Удружења Лиге народа и др.);

- рад (записник са састанка, план рада, предлози) Одбора за школовање српских жена медицинске струке (The Serbian (Yugoslav) scholarship committee for medical women); одобрење Министарства просвете КЈ о коришћењу књига за југословенски семинар на лондонском универзитету; позив православним теолозима из КЈ да се школују на Оксфорду; оснивање Међународног књижевног одбора у организацији пољског огранка Светске асоцијације за народно просвећивање; издавање српско-хрватског-енглеског речника у Београду (И. Геридо);

- уверења о завршеној школи или студијама у Великој Британији; изјаве саучешћа поводом смрти краља Александра, рад просветног инспектора и други материјали.

**Година:** 1934.

**Врста документа:** извештај, преписка.

**Језик:** српски, енглески.

#### 157 376 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1935-1936. ГОДИНЕ

Материјали о раду просветног инспектора у Лондону у вези са просветном и културном сарадњом, популарисањем српске (југословенске) културе у Великој Британији:

позиви и предавања просветног инспектора о КЈ и Балкану;

- дистрибуција издања Балканског института о Међународном прегледу балканских студија међу заинтересованим британским професорима; препоруке за упис на студије у Великој Британији; молбе Британаца за посао наставника енглеског језика у КЈ (пошто је енглески уведен као обавезан предмет);

именовање Драгутина Суботића за делегата на конгресима у Великој Британији (XVII Међународни конгрес професора средњих школа, Конгрес интернационалног савеза учитељских удружења и Конгрес федерације удружења за васпитање); рад Светске асоцијације за народно просвећивање (месечни извештаји, састанак финансијског одбора и др);

- предлог да се одликује Др Филип Мичинер, због заслуга за српски народ у Првом светском рату (1916-1919), а поводом Међународног конгреса удружења ратника у Београду, где су позвани и учесници из Велике Британије; набавка фотографија за Збирку фотографија коју праве британски наставници за предавања у школи; предлог за одликовање људи који популаришу КЈ у Великој Британији (Фани Фостер);

препоруче за студенте Словенских студија у Лондону за пут у Југославију;

претплате за разне часописе (Словенски преглед и др);

- план Удружења бивших ђака у Великој Британији да посете Велику Британију и направе свечаност и став просветног инспектора о томе (бр. 86 од 8.6. 1936); организовање Англо – амерички дан у организацији Удружења пријатеља Велике Британије у Шапцу (гл. Учесник Владета Поповић) и други материјали.

**Година:** 1935-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, записник, уверење, плакат.

**Језик:** српски, енглески.

#### 158 377 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1937. ГОДИНЕ

Материјали о раду просветног инспектора у Великој Британији 1937:

-преписка о избору дела југословенске књижевности у сврху превода на енглески и штампања (Кембриџ);

- питање могућности школовања православних теолога у Великој Британији; давању стипендија и однос англиканске и српске цркве; молбе Брита-

наца за стипендије Министарства просвете КЈ за школовање у Југославији; препоруке просветног инспектора за Британце који путују у Југославију:

- предавање Фани Фостер о Југославији; преписка просветног инспектора и издавача Геце Кона о књизи Карла Сфорце “Никола Пашић”; позив на предавање Д. Суботићу на скупу у организацији “Балканског комитета”; молба југословенског тенора Јосипа Бастистића да му се помогне да наступи на ББЦ-ију; предлог британске компаније за васпитне филмове да изради један васпитни филм о нашој земљи “Живот у Југославији”; извештаји Одбора за школовање српских жена медицинске струке о стипендирању две студенткиње из КЈ и др; рад народних универзитета у Југославији (одговор на упитник Светске асоцијације за народно просвећивање); именовање Драгутина Суботића као делегата Министарства просвете на будућој Међународној конференцији професора и учитеља у Лондону 1938; информације у вези школовања југословенских студената у Великој Британији, условима и сл.

**Година:** 1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, списак, молба, објава, меморандум, упитника, правилник.

**Језик:** српски, енглески.

## 158 378 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1938. ГОДИНЕ

Материјали о раду просветног инспектора 1938:

- информације о могућностима школовања југословенских студената у Великој Британији, британском школском систему и факултетима, питању признавања југословенске матуре, условима за добијање стипендије Фонда српског посланика и сл.

- Став англиканске цркве о казни за Назарене који одбијају служење војног рока; питање издавања уверења за бивше српске ђаке у Фавершаму; издавање уверења за свршене студенте; препоруке за часопис “Енглеско-југословенски преглед” (Anglo-Yugoslav Review) које издаје Друштво за промоцију англо-саксонске културе“ (Београд); статус девојака из КЈ које долазе у Велику Британију да раде као послуга и уче енглески језик; пријаве за стипендије Одбора за школовање српских жена медицинске струке и раду самог одбора; молба Косте Манојловића, ректора новостворене Музичке академије у Београду, британским универзитетским библиотекама да помогну у стварању фонда књига за библиотеку Академије;

- објава конкурса Министарства просвете КЈ за две стипендије установљене за британске студенте; идеја почасног конзула у Даблину да се успостави размена студената између две земље; препоруке за угледне Британце који путују у КЈ; проблеми Југословенске експрес агенције да остваре све захтеве Британаца који иду у КЈ; понуда Д. Суботићу од Радио Београда да напише предавање о васпитању енглеске омладине; увођење енглеског језика као факултативног у свим трговачким школама у КЈ (предлог Друштва за промоцију англо-саксонске културе у Београду);

- преписка о раду Одбора за организовање Међународне летње школе и организацији летње школе у Југославији лета 1939;

Досије: Турнеја југословенског академског хора из Загреба Младост-Балкан по Великој Британији (Кембриџ, Оксфорд, Лондон) и други материјали.

**Година:** 1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, списак, објава.

**Језик:** енглески, српски.

**158 379 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1939. ГОДИНЕ**

Материјали о раду просветног инспектора 1939:

- обнова претплате за “Словенски гласник”; информације о британским школама, факултетима, пријемним испитима, условима студирања (види бр. 151 од 6.10.1939); предавање Д. Суботића о КЈ у организацији Удружења за Друштво народа (League of Nations Union); препис и опис српског рукописа из 14. века који се налази у Британском музеју (British museum); размена књига Српске краљевске академије и Факултета за словенске студије; одобрење Министарства просвете за специјализације у В. Британији; спискови студената који су стипендисти Фонда српског посланика у школској 1939-1940. години; свих југословенских студената (који су се пријавили просветном инспектору) 1939. године, стипендисти разних фондова или о свом трошку; препорука Мејбл Грујић и Америчког дома за југословенску децу за студенте који желе да студирају у Великој Британији (Бора Дедијер и др);

- учешће југословенских пилота под руководством генерала М. Радовића на аеронаутичком такмичењу за Куп краља Петра II; промене у раду просветног инспектора у новоствореним ратним околностима; пресељење Факултета словенских студија у Оксфорд;

Досије: ђаци на школовању у Великој Британији из Југославије.

**Година:** 1939.

**Врста документа:** преписка, извештај, одобрење, програм.

**Језик:** српски, енглески, словеначки.

**159 380 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1941-1943. ГОДИНЕ**

Материјали о:

питању могућности примања нових стипендиста Фонда српског посланика и Британског савета 1941; избеглим југословенским студентима из Италије у Лисабону; позивима разних културних друштава и одбора да се прикључе акцијама (The Yugoslav Relief Fund и др); 1941.

- организовању “Југословенске недеље” у циљу сакупљања прилога; молби просветног инспектора Министарству просвете да се помогне Др Радоју Маринковићу; оснивању Друштва уиверзитетских професора и предавача савезничких држава у Великој Британији, на иницијативу пољских професора; захтевима за помоћ студената који нису стипендисти Фонда српског посланика; позиву на учешће Worthing Youth Council – слет омладине савезничких држава – програм, брошура и др; закључцима међусавезничке конференције “Дечија повеља 1942” у Лондону (извештај бр. 90 од 18.10.1942); сарадњи са Британским саветом (British Council);

- преписка о летњем курсу Факултета словенских студија и питање стипендирања енглеских студената који желе да студирају српско-хрватски; позив за учешће југословенске деце на ББЦ-ију на Дан савезника; извештај о одговору Драгутина Суботића на жалбе родитеља против решења Комисије Министарства просвете о избору питомаца Фонда српског посланика (бр. 74



од 10.9.1942); извештаји Душана Павловића о предавањима на Летњем курсу српског језика у Оксфорду; 1942.

- Материјали о: оснивању “Југословенског дома” (програм, извршни одбор, циљеви и др.); специјалним курсевима на Факултету словенских стурдија за чиновнике југословенске владе; декларацији Међународног студентског савета поводом Међународног дана студената; условима за добијање британских стипендија; помоћи родитељима који имају децу на школовању; питању изузимања од војне службе студената; издавању антологије југословенске поезије на енглеском (Елтон Оливер); сакупљању прилога за “Save the children fund”; организацији курсева Британског савета о социјалној помоћи; планови ББЦ-а, на основу одлука Међусавезничке конференције министара просвете, о програму намењеном школској деци, након ослобођења Југославије; предлогу секретара организације “Save the children fund” да се од државне зграде у Харпендену направи сиротиште за југословенску децу; захтеву југословенског министарства просвете да се сви студенти изузму од националне службе у Великој Британији и одговор Форин офиса на то;

- преписка о буџету министарства просвете за 1944, односно трошковима свих који су на том буџету (Д. Суботић, В. Перендија, Ј. Тошић, Леон Коен) и југословенских студената, као и други материјали. (1943)

**Година:** 1941-1943.

**Врста документа:** преписка, извештај, говор, списак, записник, распис, декларација.

**Језик:** српски, енглески.

## 159 381 РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 1944-1945. ГОДИНЕ

Материјали о: предлогу за одликовања британских генерала (Sholto Douglas, Frederick File, Mitchiner Phillip); молбама југословенских студената за наставак школовања у Великој Британији преко Британског савета (Бајлони Љиљана); студентима који примају стипендије или помоћ почетком 1944.; питању увођења веронауке у наставу за српске ђаке (преписка са протојерејем Ристановићем); подацима о службеницима министарства просвете (Д. Суботић, Јездимир Тошић, Перендија Василије, Павловић Душан - бр. 38 од 6.3.1944); трошковима просветног инспектора одбреним од министарства просвете за стипендије и друге потребе;

- извештај о успеху и раду југословенских студената почетком 1944. године (бр. 42 од 7.3.1944); обележавању Дана стрељања ђака у Крагујевцу (говори на ББЦ-ију- Викам Стид, Петар II, министар просвете, беседа проте Ристановића и др);

- преписка о студентима, стипендистима Британског савета, ђацима, школаринама и свршеним студентима завршних година у Великој Британији, студентима који су примили награде и др; захтеву просветног инспектора Драгутина Суботића да се због болести буде повучен са места делегата на Конференцији министара просвете у Лондону; дужностима просветног инспектора у време боравка владе у Каиру; свим стипендистима и службеницима који су на списку министарства просвете (списак); предлогу француског капетана и археолога С. Ф. А. Schaeffer да се у име савезница Великој Британији изда једна споменица захвалности, у облику финансијске помоћи и научних радова; плаћању субвенције Факултету словенских студија на лондонском универзитету

за одржавање катедре за српско-хрватски језик и књижевност, функционисању факултета, предавачима и др; буџету министарства просвете за 1945. годину.

- Материјали о: слању дела архиве Министарства просвете настале након премештаја у Београд; студентима који уживају државне стипендије или неку врсту државне помоћи – бр.33 од 11.3.1945), реферати Министарства просвете у вези несметаног школовања деце после одласка њихових родитеља у Југославију, питању школарина за ђаке и студенте и сл. ( бр. 29 од 24.3 1945).

- затевима југословенских студената у Великој Британији по разним питањима и други материјали.

**Година:** 1944-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, указ, говор, формулар, табела, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Види АЈ-341-167-403 до АЈ-341-169-407.

## СРПСКИ ЂАЦИ И СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

159 382

### СРПСКИ ЂАЦИ И СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ ОД 1916. ГОДИНЕ

Књига Српског потпорног фонда (The Serbian Relief Fund) са списком свих ђака (који су делом касније били студенти) и студената (по абecedном реду), од априла 1916. године до маја 1918. године.

Досијеа (на основу уверења које је издавао просветни инспектор на њихов захтев) српских студената или оних који су положили пријемни: Балић Крста, Беговић Драгутин, Браиловић Стојан, Гајић Милисав, Гавриловић Димитрије, Вукосављевић Живојин, Дојчиновић Урош, Јовановић Милан, Маринковић Радоје, Милинковић Владимир, Молеровић Божидар, Осмокровић Душан, Петковић Благоје, Симић Живојин, Симоновић Милисав, Соколовић Милан и Тодоровић Милисав.

\*Један део ђака и студената који се налази у горе наведеној књизи, налази се и у подгрупи Рад просветног инспектора 1918-1945, у уверењима које је просветни инспектор издавао на захтев. Највише их има 1920-1921, а делимично и касније.

**Година:** 1920-1930.

**Врста документа:** преписка, молба, књига, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Делимично реконструисано. Уверења о школовању ових ђака постоје и у АЈ-341-153-367 до АЈ-341-1159-381. иако Књига пружа најцеловитији списак.

## СТИПЕНДИСТИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ КСХС У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

160 383

### СТИПЕНДИСТИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ КСХС У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

Преписка о условима, износу стипендија, броју стипендиста и њиховом раду; расписи и наређења Министарства просвете КСХС о даљем току студирања у Великој Британији; извештаји о успесима студената и друго;

Досија студената, углавном бивших стипендиста Serbian Relief Fund-a, а касније Министарства просвете КЈ са разном преписком у вези студија, успеху, проблемима и сл:

Васиљевић Данило (1921-1922), бродоградња, Глазгов, одузета стипендија због слабог успеха.

Вујатовић Десанка (1922-1923), енглески, "King s college" Лондон.

Вукичевић Милутин (1921-1922), електротехника, студент од 1919, Глазгов, одузета стипендија због лошег успеха.

Глишић Драгиша (1921-1923), трговина, Бирмингем, завршио.

Димитријевић Ђурђе (1921-1923), медицина, Оксфорд, Sent Medical School London, (студент од 1918/19), завршио;

Матић Миленко (1921-1923), електротехника, Единбург (од 1916. у Великој Британији, стипендиста СРФ), завршио:

Милетић Добросав (1922), Оксфорд;

Николић Велимир (1921-1922), Единбург, електротехника, одузета стипендија, вратио се касније у Глазгов да настави са студијама о свом трошку.

Орлић Владимир (1921-1923), бродоградња, Њу Касл, .

Оровић Владимир (1921-1923), електротехника. Единбург (у Великој Британији од 1916, стипендиста СРФ), завршио.

Прица Светислав (1921-1923), Њукасл, Дарам универзитет, техника.

Ристић Петар (1921-1922), Манчестер, Технолошки факултет, завршио.

Симоновић Душан ((1921-1923), King s college London, електротехника (дошао 1916 СРФ), наставио студије у Београду.

**Година:** 1920-1926.

**Врста документа:** преписка, списак, извештај.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Стипендисти су већином били стипендисти Српског потпорног фонда, па их је преузело Министарство просвете.

## ФОНД СРПСКОГ ПОСЛАНИКА

160 384

### ФОНД СРПСКОГ ПОСЛАНИКА

Преписка о раду Фонда српског посланика (The Serbian Minister's Fund)

- односно престанку са радом фондова (The Serbian Relief fund, Serbian Red Cross Society, The Serbian Minister s Fund) који су основани у Првом светском рату за помоћ Србима (War charities act 1916), решавању администрације око тих фондова и сума које су претворене у ратне бонове 5% 1928. (преписка између комесеара за добротворне фондове Велике Британије, секретара "Фонда српског посланика" Милана Ђурчина, посланика Јована Јовановића, касније Михаила Гавриловића, Министарства просвете КСХС, просветног инспектора, Лондонске општине, британских банака, повереника фондова Френка Хејстингса и Павла Митровића), предлогу Министарства просвете да се Фонд региструје и остане у Великој Британији за школовање сиромашних ђака из Србије, регистровању фондова као А/Британски фонд за стипендије за Југословене (Сербиан фонд но.1 и Сербиан фонд Но. 2) и Б/Фонд Српског посланика, члановима Одбора ФСП и састанцима; усвајању плана (шеме) за школовање југословенских студента на рачун Фонда српског посланика од стране Комесара британских добротворних фондова; избору стипендиста од стране

Министарства просвете Посланиковог фонда” и свим стипендистима од 1923 (бр. 353 од 20.11.1928 – списак свих питомаца од 1923-1928)); заседањима Одбора Фонда српског посланика; избору руководства фонда; финансијском стању фонда српског посланика; улагању капитала фонда у британске државне бонове; билансима, стању рачуна фонда, репатрирању студената, питомаца Фонда у КЈ; предлогу просветног инспектора да Министарство просвете финансира једног стипендисту из Велике Британије у Београду (10.8.1922), биланси стања рачуна у вези примања и издавања новца из Фондова од 1919 (касније Фонд бр. 1 Британски фонд за Југословене и Фонд бр. 2 Фонд српског министра), успеху и раду неких студената и постдипломаца (Владета Поповић, Јосип Торбарина, Борисав Стевановић и други); расписивању конкурса за питомце Фонда; правилима за стипендирање из Српског фонда бр. 1 (за 1930. и списак питомаца тог фонда); расписи Министарства просвете, односно просветног инспектора упућени свим стипендистима у Великој Британији;

- рад Просветног инспектора/референта на координацији свих послова који се тичу фонда и осталих послова из свог ресора.

**Година:** 1919-1938, 1943.

**Врста документа:** преписка, извештај, статут, меморандум, списак, записник, мишљење, распис, уредба, обрачун, табела.

**Језик:** српски, енглески.

#### 161 385 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1923/24.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Антуновић Милован, рударства, Бирмингем, одузета стипендија;
2. Атанасијевић Ружица (1923-1924), хемија, Лондонски универзитет.
3. Велимировић Станислав ((1923-1924), Енглески, Лондон, Единбург;
4. Гавриловић Катарина (1923-1924), Енглески (студент енглеског језика и књижевности у Београду), стручно усавршавање, Лондон, Оксфорд.
5. Јанковић Даница (1923-1924), Енглески, постдипломске студије (завршила југословенску књижевност у Београду), Оксфорд;
6. Милуновић Ружица (1923-1924), Енглески (само пријава);
7. Поповић Владета (1922-1924, 1927-1928); докторске студије (препоруча Павла Поповића)– Енглески и књижевност, Кинг' с колеџ Лондон, (пре тога је студирао у Београду немачки и књижевност и у Великој Британији, као питамац СРФ-а, Енглески); докторска теза “Шекспир у Србији” .
8. Поповић Властимир (1923-1924), Енглески, Единбург (1 година).
9. Стевановић П. Борислав (1924-1926), дипломирани филозоф, докторске студије из експерименталне психологије, Кинг' с колеџ (само пријава).
10. Годоровић Радмила (1923-1924), Енглески, Лондон, Единбург (дипломирала француски у Београду).

11. Торбарина Јосип (1923-1936, са прекидима); Модерни језици и Енглески, Queens колеџ у Кембриџу. Један од најбољих студената са препорукама за докторске студије. Поново изабран за питомца Фонда српског посланика 1927. на Лондонски универзитет. Докторска теза “Утицај италијанске књижевности на дубровачку лирику у 16. веку”. О трошку фонда се штампала у Великој Британији и његова докторска теза.

**Година:** 1923-1926.

**Врста документа:**

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

161 386

### СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1924/1925 и 1925/1926.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др:

1. Васовић Живојин (1924-1925), дипломирани правник, докторске студије (одустао), Енглески, Единбург.

2. Ђукић Аница (1924-1925), докторске студије (само пријава);

3. Илић Милана (1925-1926), завршила Енглески у Београду, стручно усавршавање, Кинг 'с колеџ, Лондон.

4. Јевтић Павле (1924, 1927), докторске студије: Индијска филозофија и санскрит (само пријава, и о штампању докторске тезе).

5. Ковачевић Предраг (1924-1927), Факултет економско-комерцијалних наука, Единбург, а 1939 долази у Велику Британију као питомец British Council-а.

6. Миличевић Радмила (1924-1929), економско-политичке студије, Лондон (London's school of Economic), завршила (опширна преписка);

7. Поповић Озрен (1924-1926), Филозофски факултет у Београду, Енглески-Саутхемптон (само пријава);

8. Ристић Димитрије (1924-1925), Енглески, Единбург (тајно је студирао медицину);

9. Секулац Милисав (1924-1925), Енглески, Единбург (био студент медицине у Београду и Прагу).

10. Стојановић Јован (1925-1926), постдипломске студије, теологија, Кинг'с колеџ, Лондон.

**Година:** 1924-1930.

**Врста документа:** преписка, уверење, сведочанство.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

**161 387 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1926-1927.**

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

- Бркић Петар (1926-1929), дипломирани правник, комерцијалан академија-економија, Единбург (завршио).

- Љотић Боривоје (1926- 1931, 1934-1935), шумарство, Единбург (завршио), похвале просветног инспектора за успех, иако је постојао и сукоб због арогантног понашања Љотића.

- Милошевић Лепосава (1926-1927), студент француског језика у Београду; енглески, Оксфорд.

- Михаиловић Јосиф (1926-1927), енглески (архитекта, добровољац у рату);

- Стојановић Михаило (1926-1933, 1937), правник, докторске студије – 1926-1930. на Факултету словенских студија у Лондону; штампање докторске тезе - “Балкан и Велике силе”(универзитетска књижара у Кембрицу).

- Томић Олга (1926-1927), енглески (студент у Београду).

**Година:** 1926-1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

**162 388 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1927/1928 и 1928/1929.**

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Боторић С. Милош (1927-1929), започео студије у Београду, наставак студија права или економије на Правном факултету у Единбургу, затим у Лондону ради докторску тезу у вези Европске дунавске комисије, али му је Одбор Фонда одузео стипендију.

2. Марковић Живан (1927-1929). правник (завршио права у Алжиру), докторске студије у Единбургу, али је одустао.

3. Марковић Јован (1927-1929), правник, стручно усавршавање у школи за адвокате у Лондону.

4. Илић Стеван (1928-1929), стручно усавршавање из хемије, Кинг'с колеџ, Лондон.

**Година:** 1927-1929.

**Врста документа:** преписка, извештај, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд. Види у АЈ-341-159-382 податке о Радоју Маринковићу.

## 162 389 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1929-1930.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Делић Вукашин (1929-1931), шумарство, Единбург, напустио студије 1931.

2. Јуркић Мирослава (1929-1933, 1935-1936), Енглески, Оксфорд, Бирмингем (пре тога била студент права у Загребу). Успешно завршила и добила посао у Британском конзулату у Загребу.

3. Марковић Лепосава (1929-1932), Енглески, Кембриџ. Вратила се кући због болести и наставила студије у Београду.

4. Мићовић Вукић (1929-1930), органска хемија, стручно усавршавање у лабораторији Лондонског универзитета.

5. Радојевић Богдан (1929-1930), економске и политичке науке – постдипломске студије (London 's school of Economic). Одузета му је стипендија због недисциплине.

6. Спасић Миливој (1929-1938), питомац Фонда од 1930. (до тада приватно учи енглески), London 's school of Economic, Бирмингем, економско-финансијске студије., добре препоруке, по оцени просветног инспектора Д. Суботића, један је од најбољих стипендиста.

7. Томић Драган (1929-1930), завршио машинство у Београду, стручно усавршавање у металургији, Бирмингем.

**Година:** 1929-1938.

**Врста документа:** преписка, извештај, уверење, диплома, решење.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

## 163 390 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1930-1931

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Видовић Милан (1930-1931), постдипломске студије из педагогије, Бирмингем, Кембриџ.

2. Вукајловић Данило (1930-1931), стручно усавршавање (апсолвент у Београду) из психологије и педагогије – Хамствејт, Бирмингем. Летњи курс за странце у Кембриџу.

3. Лучић Стево (1930-1935), шумарство, Единбург, завршио.

4. Радовановић Миодрад (1930-1934), шумарство, Единбург. Пре тога завршио енглески у Екситеру (курс за стране студенте), завршио.

5. Томековић Томо (1930-1934, 1936), Филозофски факултет, Единбург. Пре тога завршио енглески у Екситеру (курс за стране студенте), завршио.

**Година:** 1930-1936.

**Врста документа:** преписка, извештај, проспект.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

### 163 391 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1932/33 и 1933/34.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Ђукић Радован (1932-1934), рударство, Бирмингем. По савету лекара вратио се у земљу (туберкулоза).

2. Миликић Александар (1932-1936/37), студент права у Београду, економско-политичке науке (London 's school of Economic), 1932-33, Оксфорд – 1933-1936; оперисао слепо црево. Завршио са одличним успехом (II класа).

3. Прелог Драго (1932/33-1935), Економија- Лондон, Манчестер. Југословен из Трста; питомац Британског фонда за Југословене (Фонд бр.1), али у Великој Британији у надлежности Фонда српског посланика.

4. Цветановић Ратимир (1932-1936), шумарство, Единбург. Завршио је. Оцењен је као један од најталентованијих и одликован је.

**Година:** 1932-1937.

**Врста документа:** преписка, сведочанство, уверење, молба, решење.

**Језик:** српски, енглески.

### 164 392 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1934-1935.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Ђуђевић Ратибор (1934-1938), шумарство, Единбург, завршио 1938. Оперисао слепо црево у Великој Британији.



2. Костић Ђорђе (1934-1935), Енглески, Бирмингем, дошао је по препоруци Владете Поповића; проучавао је фонетику српског и енглеског језика, радио на српско-хрватско – енглеском речнику 1936; године 1939 поново борави у Великој Британији. Драгутин Суботић га оцењује као једног од најбољих студената.

3. Миљковић Иван (1934-1935), шумарство, Единбург, није завршио, вратио се у Загреб, где је завршио студије.

4. Пејовић Момчило (1934-1935), студент права у Београду, Економско-политичке студије у Кембрицу, због лошег знања енглеског премештен у Бристол.

5. Пертот Владимир (1934-1935), правник, Економија, Кембриц. Сукоб са просветним инспектором око трошкова. Одузета му је стипендија.

6. Стојковић Јанко (1934-1936), правник, Економија- постипломске студије Манчестер. Вераћен је 1936. јер Министарство просвете КЈ да остави само оне питомце који нису завршили основне студије. Велике примедбе просветног инспектора на рачун хигијене.

**Година:** 1934-1936.

**Врста документа:** преписка, уверење, извештај, сведочанство, потврда, фотографија.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

## 164 393

### СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1936-1937.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Бугарски-Златић Глигорије (1936-1937), правник, постипломске студије из економије на London 's school of Economic, прикупљање података за докторску тезу у Београду.

2. Буњевац Мирјана (1936-1937), студент енглеског у Београду, стручно усавршавање (енглески) у Бирмингему.

3. Додић Ратољуб (1936-1937), правник, постдипломске студије из економјике у Кембрицу, прикупљање података за докторску тезу у Београду; остао је још једну годину уз одобрење Министарства просвете.

4. Глишић Јелена (1936-1937), завршила енглески у Београду, стручно усавршавање – енглески, Единбург.

5. Ковачевић Павле (1936-1937), рударство, Лидс. Није завршио, одузета му је стипендија због лошег успеха.

6. Маринков Чедомир (1936-1940), рударство, Лидс, завршио.

7. Николић Мирјана (1936-1937), студент енглеског у Загребу, стручно усавршавање на Оксфорду.

8. Протић Ђорђе (1936-1939), рударство, Бирмингем. Укинута му је стипендије због лошег учења и понашања.

**Година:** 1936-1940.

**Врста документа:** преписка, уверење, сведочанство, распис.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

#### 165 394 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1937-1938.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Еремић Анастасија (1937-1938), студент енглеског у Загребу, стручно усавршавање-енглески, Бирмингем.

2. Кујунџић Небојша (1937-1940), рударство, Лидс (досије се прекида 1940).

3. Поповић Љиљана (1937-1938), студент енглеског у Београду, стручно усавршавање-енглески, Единбург (ћерка Васиља Поповића).

4. Селешковић Зоран (1937-1940), рударство Бирмингем. (досије се прекида 1940).

5. Тошић Јездимир (1938), Технолошки факултет Манчестер.

**Година:** 1937-1940.

**Врста документа:** преписка, жалба, сведочанство, фотографија, пријава.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.

#### 165 395 СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1938-1939.

Досијеа стипендиста Фонда српског посланика, односно преписка о достављању личних података, пријава да пратећом документацијом, упису на одређени факултет; преписка просветног инспектора са администраторима и менторима, смештају студената и другима проблемима; преписка просветног инспектора са студентима о слању стипендија и признаница, успеху у раду, смештају, проблемима у комуникацији, прилагођавању средини, излетима за време празника, понашању према домаћинима, правилима кореспонденције и др.

1. Богуновић Десанка (1938-1939), студент енглеског у Загребу, стручно усавршавање -енглески, Единбург. (оперисала слепо цребо у Великој Британији);

2. Ђукић Надежда (1938-1939), апсолвент енглеског у Београду, препорука Владете Поповића, енглески, Единбург (оперисала слепо цребо у Великој Британији).

3. Павловић Мирослава (1938-1939), завршила енглески у Београду, стручно усавршавање, Единбург. Препорука Владете Поповића.

Година: 1938-1939.

**Врста документа:** преписка, извештај, уверење.**Језик:** српски, енглески.**Напомена:** Године у наслову јединице описа односе се на године пријема на конкурс Министарства просвете за овај Фонд.**БРИТАНСКИ ПИТОМЦИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ КЈ**

165 396

**БРИТАНСКИ ПИТОМЦИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ КЈ**

Преписка о: предлогу посланика КЈ у Лондону да се уведе у праксу стипендирање Британаца који желе да студирају или се усавшавају у Југославији, одговору Министарства просвете, односно решењу овог Министарства о стипендирању британских држављана, пре свега студената српског језика са Словенских студија у Лондону.

Досијеа студената или постдипломаца из Велике Британији, који су били питомци Министарства просвете КЈ:

- Гордон А. Алберт, именован је за стипендисту 1923, завршио је Оксфорд. Предложили су га професори са Факултета словенских студија у Лондону, имао је намеру да докторира на Београдском универзитету. Био је до 1925.

- Кемп Филис (1924-1927), завршила је српски језик на Факултету словенских студија у Лондону, на предлог просветног инспектора изабрана је за питомца. Радила је у Првој женској гимназији у Београду и сакупљала податке за докторску тезу "Словенски утицаји у Албанији".

- Фостер Фани, изабрана је 1926. године, као студент славистике на Београдском универзитету. Због болести се вратила, па је 1928. обновљена стипендија. У КЈ долази тек 1931, када учествује у ископавањима професора Милоја Васића у Винчи, путује кроз Југославију, преводи чланке Јована Цвијића и Милоја Васића, одржава предавања у Великој Британији о Југославији и др.

- Морисон А.В., основне студије завршио у Лондону, докторирао у Прагу, изабран за стипендисту југословеског министарства просвете 1926 до 1928. године на Београдском универзитету (извештај А. Морисона о раду у Београду).

- Лоц Олив, изабрана је за период 1929-1931, али јој је стипендија продужена до 1932. Бавила се проучавањем српског села.

- Едвардс Ловет, изабран 1932, био до 1934.

- Батлер Хуберт, изабран 1935 до 1937. године.

- Рециналд де Бреј и Вестерби Викторија 1937. године.

Година: 1922-1937.

**Врста документа:** преписка, извештај, одлука, решење.**Језик:** српски, енглески.**ОСТАЛИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ**

**166 397 ОСТАЛИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ ДО 1935. ГОДИНЕ**

- Разна преписка или информације о студентима из КЈ у форми досијеа, који су били стипендисти разних институција из КЈ или су се школовали из приватних извора:

Симић Светозар (1921-1922), електротехника, Единбург. Питомац Министарства поште и телеграфа КЈ.

Стојановић Велибор (1922-1927), хемија, Лидс. Питомац Министарства војске КЈ.

Костић Стојан (1929-1934), Технички колеџ, Халифакс. Стипендиста британске приватне фирме из Халифакса.

Матејић Михаило (1931-1934), Кибл колеџ, Оксфорд. Приватни извор студрања. Велика преписка у вези дугова које је правио и понашања.

- Остали: Момировић Јелисавета (1926-1927), енглески, Лондон; Вељковић Стојан, 1927, Кембриџ; Томашевић Олга (1927-1928), енглески; Жупанчић Арнолд, 1929, Екситер, енглески; Драшкоци Ратибор, 1934, металургија Бирмингем; Рендић Д, трговина, Бирмингем; Тежак Божо, Лондон; Фишер Ернест, економија (London s School of Economic).

**Година:** 1922-1935.

**Врста документа:** преписка, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Студенти питомци других министарстава или из приватних изворе.

**166 398 ОСТАЛИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ ОД 1935. ГОДИНЕ**

Материјали о:

-- Студентима (постипломцима) на лондонској школи економије – London's school of Economic: Миловановић Милорад, Влајчић Атанасије (1938-1940), Нинчић Ђура, Радонићи Карло.

- Студентима у Кембриџу: Ивановић Р. Владимир (1936-1937); Штегер Милан, природне науке; Јовец-Терешченко Никола, психологија, 1937; Фишер Милан (1936-1939), Бабић Бранко.

- Студентима у Оксфорду: Пламенац Јово (1935); Пашић Никола (1939), Рабиновић Петар (1939), медицина.

- Студентима енглеског језика: Фабијановић Нада, Бирмингем; Богићевић Анка (1938/39), Андрец Маријана, Белина Агнес (питомице Британског савета, остале и у току рата); Прљиновић Надежда (1938/1939), Бирмингем; Мак Мелинда (1938), Лондон; Раух Елизабета (1938), Лондон; Превић Федор (1938), Лондон; Флајшер Јован, Питманова школа,; Драговић Василије, енглески, питомац Светог Синода; Зорић Анте, Нотингем; Ивановић Бора, Бангор; Сршкић Стијепо; Ристић Радивој; Салом Ела, Лондон; Едита Шварц; Салтер-Марић Хенријета, Лондон; Поповић Стана, Лондон;

- Студентима енглеског језика: Фабијановић Нада, Бирмингем; Богићевић Анка (1938/39), Андрец Маријана, Белина Агнес (питомице Британског савета, остале и у току рата); Прљиновић Надежда (1938/1939), Бирмингем; Мак Мелинда (1938), Лондон; Раух Елизабета (1938), Лондон; Превић Федор (1938), Лондон; Флајшер Јован, Питманова школа; Драговић Василије, енгле-

број бр.јед.  
фасцикле описа

ски, питомац Светог Синода; Зорић Анте, Нотингем; Ивановић Бора, Бангор; Сршкић Стијепо; Ристић Радивој; Салом Ела, Лондон; Едита Шварц; Салтер-Марић Хенријета, Лондон; Поповић Стана, Лондон;

Осталим студентима: Куњашић Анте, права, Лондон (1939); студентима пољопривреде Розенберг Никола, 1939, Единбург и Сметана Дезидер (1939/1940) у Брајтону; Ерих Милер (1939), хемија, Лондон; Фаркаш Иван, 1936-1939, Лаугбороугх колеџ; Суђић Миливој, правник, докторске студије у Единбург (1938); Абинун Елиезер, Јеврејски колеџ, Лондон; Пантелић Петар, медицина (1936), School of medicine of the Royal college, Edinburg; Месић Драгутин, 1936, електротехника; Крас Е. Фран и Рихард Георг Шалго (1937-1938), Лаугбороугх колеџ, техника; Јовановић Слободан, лектор Народног позоришта у Београду, стручно усавршавање (проучавање позоришта у Великој Британији; Јаворек (Тиг) Вера, српско-хрватски језик и књижевност у Лондону.

**Година:** 1935-1940.

**Врста документа:** преписка, уверење.

**Језик:** српски, енглески.

#### 166 399 СТУДЕНТИ РУДАРСТВА И ТЕКСТИЛНЕ ИНДУСТРИЈЕ НАКОН 1936.

Преписка са подацима о:

- Студентима технологије текстила у Манчестеру и Лидсу: Стремац Борис и Клајн Саша (Лидс), Кланшек Иван (1936), Торок Ернест (1938), Петровић Драгослав (1938-1940), Израел Лико Мојсије (1939) у Манчестеру:

- Студентима рударства у Бирмингему: Стипендисти “Југословенског челика” (Чикара Миленко, Мешковић Мехмед, Петровић Синиша )1938-1940; Богуновић Бранислав, Лидс, 1936-1940.

**Година:** 1936-1940.

**Врста документа:** преписка.

**Језик:** српски, енглески.

**Напомена:** Односи се на студенте који нису били стипендисти Фонда српског посланика.

#### РАЗНА УДРУЖЕЊА, ФОНДОВИ И УГЛЕДНЕ ЛИЧНОСТИ

#### 167 400 САКУПЉАЊЕ КЊИГА ЗА СРБИЈУ - SOUTH SLAV ENTENTE COMMITTEE

Преписка о оснивању, раду, регистрацији као добротворног фонда, Комитета за југословенску антанту – првобитно подкомитета Ентенте цоммитте које је основало Британско краљевско литерарно друштво (The Royal Society of Literature) 1916. за јачање и унапређење културних везе између савезничких и пријатељских земаља; наставку рада Подкомитета под именом The South Slav Entente committe под руководством Сер Чарлса Омана, састанцима Комитета (записници), преписка са Лондонском општином о регистрацији Комитета и стању рачуна, исечцима из штампе о раду комитета на сакупљању књига за Београдски универзитет и библиотеке по Србији, сакупљању новчаних прилога за паковање и слање књига, телеграми захвалности Комитету и Британцима од стране југословенске владе, односно министра просвете и ректора универзита и други материјали.

**Година:** 1919-1923.

**Врста документа:** преписка, извештај, бележница, новински исечак, обрачун, записник.

**Језик:** енглески.

## 167 401 РАЗНА УДРУЖЕЊА, ФОНДОВИ И УГЛЕДНЕ ЛИЧНОСТИ

Досијеи:

- Друштво пријатеља Велике Британије у Југославији (Загреб): извештаји о раду друштва – април 1931-фебруар 1932, брошура о Југословенској уметничкој изложби Бритањи 1931. години. Извештај Друштва пријатеља Велике Британије и Америке у Београду, 1930-1931.

- Фонд Нил Фрејзер – 1922-1923: оснивање фонда, на предлог директора британске школе Краљица Марија, којим би се финансијало школовање једног Британца на Београдском универзитету и избор првог питомца Н.Д. Харисона.

- Преписка професора Темперлија (професора Новије историје на универзитету у Кембриџу) са просветним инспектором и Василијем Поповићу, професору новије историје на београдском универзитету у вези са просветном и културном сарадњом, размени књига, примању професора Темперлија у чланство Историјског друштва у Београду, састанку Мешународног одбора за историјске студије и др.

- Рад Друштва за обуку српских жена (Society for training Serbian women, под руководством Евелин Хаверфилд, сновано 1917, као добротворно друштво, са циљем да обучава жене из Србије; спискови девојчица доведених у разне школске центре и англиканске манастире 1918 под патронатом овог друштва; питање надлежности овог друштва над децом – извор сукоба просветног инспектора са секретаром друштва; записници са састанака друштва, стању девојака, смештају, школовању, напретку и сл.

**Година:** 1919-1924, 1931-1932, 1937-1938.

**Врста документа:** преписка.

**Језик:** енглески.

## КОНФЕРЕНЦИЈА МИНИСТРА ПРОСВЕТЕ САВЕЗНИЧКИХ ДРЖАВА У ЛОНДОНУ

### 167 402 КОНФЕРЕНЦИЈА МИНИСТРА ПРОСВЕТЕ У ЛОНДОНУ – ИЗВЕШТАЈИ И ПРЕПИСКА

- Преписка просветног инспектора са Министарством просвете КЈ о Конференцији савезничких министара просвете у Лондону 1943-1945 о раду Конференције од 1942. седницама, образовању комисија за израду културне конвенције и образовању комисије у ту сврху, оснивању и раду многих комисија и одбора Конференције, субвенцијама Међусавезничком бироу, плановима за образивање мешународних бироа за образовање и реконструкцију образовних система у ослобођеним земљама, оснивању ратног музеја у Лондону и друге теме.

- Преписка Просветног инспектора са Британским саветом (British Council) у вези са организовањем Конференције и њеном раду, достављању материјала о раду комисија, разним активностима које организује Бритисх Цоунсил у вези са конференцијом- курсеви за наставнике за учење модерних јетика,

број бр.јед.  
фасцикле описа

условима образовања у Југославији, југословенској изложби у Великој Британији 15. јанура 1944. године и др.

- Разна преписка о раду Конференције (1943-1945) о: основама за културне споразуме (конвенције) између савезница, курсевима Уједињених нација на Лондонском универзитету, летњим курсевима енглеског језика у Екситеру у организацији Британског савета са списком југословенских студената; семинарима из државне администрације на Лондонском универзитету (1943), доласку америчке делегације на Коференцију, ставовима председника Рузвелта о културној сарадњи између савезничких држава, извештају Уједињеног комитета јужнословенских Американаца о стању деце-југословенских избеглица у Италији и Египту, Предлогу привременог пројекта устава организације Уједињених нација за образовну и културну реконструкцију и приступању разних земаља тој организацији; раду организације Унифед статес цоммиттее он едуцатионал рецонструцтион 1943-1944, приприеми реконструкције образовних и културних институција земаља уништених у рау; именовању делегата за разне комисије нпр. Јездимира Тошића у Школској и научној комисији, стању југословенских делегата у разним комисијама, одборима и пододборима Конференције и њихови извештаји – Драгутин Суботић, Крајичић Богољуб, Милосављевић Предраг, Тошић Јездимир, пре свега о раду Комисије за испитивање васпитних проблема у ослобођеним земљама и др.

**Година:** 1943-1945.

**Врста документа:** преписка, извештај, меморандум, штампа.

**Језик:** српски, енглески.

**168 403 МАТЕРИЈАЛИ СА САСТАНАКА КОНФЕРЕНЦИЈЕ САВЕЗНИЧКИХ ДРЖАВА, НА НИВОУ МИНИСТАРА ПРОСВЕТЕ**

Материјали са седница Конференције, на нивоу министара просвете савезничких земаља и Француског националног комитета: записници са седницама са прилозима, говори министара (Милош Трифуновић и други), елаборати о стању проветних и културних институција у ратом захваћеним земљама, пројекти планова за реконструкцију институција након ослобођења, оснивању разних комисија и одбора Конференције за рад на конкретним проблемима, рад на изради културне конвенције и други материјали.

**Година:** 1942-1945.

**Врста документа:** меморандум, записник, план рада, извештај.

**Језик:** енглески.

**Напомена:** Види и: АЈ-341-167-401.

**168 404 ЗАСЕДАЊА ИЗВРШНОГ ОДБОРА КОНФЕРЕНЦИЈЕ**

Записници (окт. 1943-1945) са седница Извршног бироа Конференције (Ехецутиве буреау), са следећим садржајем:

- спровођење конкретних мера у смислу одлука са заседања министара просвете и комисија; спровођење административних мера и финансија у вези са радома Конференције раду разних комисија конференције, нпр. Вошерове комисије за заштиту и реституцију културних добара, специјалним образовним проблемима у ослобођеним земљама; разматрање о Међународном би-

роу за образовање 1925 и поређење са новонасталом организацијом УН сличног типа и други материјали.

**Година:** 1943-1945.

**Врста документа:** записник, агенда, табела, меморандум.

**Језик:** енглески.

#### 168 405 РАЗНИ ОДБОРИ И КОМИСИЈЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ - I ДЕО

- Рад одбора за доношење нацрта устава (Drafting committee) за конституисање Организације УН за образовну и културну реконструкцију, на основу нацрта Међународног комитета рада (нацрт устава).

- Рад Историјског одбора (History committee) 1943-1945: материјали са седница Одбора за припрему плана рада на Историји рата., под руководством Ернеста Баркера; анализа памфлета из Оксфорда "Uphill war", припремае за отварање Музеја рата и библиотеке и др.

- Рад Комисије за филм и друга визуелна средства (Commission on films and other visual aids), да би 1945. променила назив у Комисију за помоћна визуелна средства у настави, под председништвом Оливера Бела: материјали о раду Комисије, извештајима југословенског делегата Крајичика, развоју филма у СССР-у (Ајзенштајн), Канади и другима зе

**Година:** 1943-1945.

**Врста документа:** записник, устав, памфлет, брошура.

**Језик:** енглески.

#### 169 406 РАЗНИ ОДБОРИ И КОМИСИЈЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ - II ДЕО

Материјали о раду разних комисија Коференције министара просвете у Лондону: Комисије за испитивање специјалних просветних проблема у ослобођеним земљама, Комисије за проучавање проблема рехабилитације деце и омладине; Комисије за заштиту и реституцију културних добара (Вошорова комисија), Научне комисије и Комисије за основна наставна средства.

**Година:** 1944-1945.

**Врста документа:** преписка, записник, елаборат, памфлет, меморандум.

**Језик:** енглески.

#### 169 407 КОМИСИЈА ЗА КЊИГЕ И ПЕРИОДИКУ

Материјали о раду Комисије за књиге и периодику по седницама, са прилозима, списковима књига и периодике за различите сврхе, циљевима Комисије – сакупљање књига и периодике за земље захваћене ратом, преписка југословенских делегата и други материјали.

**Година:** 1943-1945.

**Врста документа:** записник, извештај, преписка, агенда.

**Језик:** енглески, српски.

### СРПСКА ДЕЛЕГАЦИЈА ПРИ МЕЂУНАРОДНОЈ КОМИСИЈИ ЗА СНАБДЕВАЊЕ У ЛОНДОНУ



**ОПШТА ПИТАЊА СНАБДЕВАЊА СРБИЈЕ**

170 408

**ОПШТА ПИТАЊА СНАБДЕВАЊА СРБИЈЕ - I ДЕО**

Материјали о раду Српске делегације при Међународној комисији за снабдевање (Ц.И.Р) у Лондону:

- Први спискови набавке за снабдевање основним намирницама и потребама за реконструкцију Србије, које је послала влада на Крфу, упутства владе делегату у Лондну за организацију посла око набавки и координацију са Ц.И.Р.- ом и другим институцијама (у регистратури означен као I Реконструкција);

- Решавање кредитног питања за набавку намирница, сировина и осталог: упутства југословенским делегатима у Паризу да се обрате Врховном економском савету у Паризу (Supreme Economic Council), коме је Ц.И.Р проследио све набавке Србије на разматрање и организација свих питања помоћи и реконструкције Србије - види извештај ове Делегације бр.5949 од 20. априла 1919;

- Стање саобраћаја и наређења за упућивање транспорта и питања осигурања транспорта: питања коришћења луке у Солуну и или јадранских лука за допрему робе, ставу Италијана да бродови у Јадрану плове под српском заставом и др. (Досије III и IV);

- Преглед свих наших тражења за Србију и Црну Гору, коначни спискови, по врстама робе и захтевима наших министарстава.

- Потребе у храни због оскудице и глади и ван Србије (на досијеу је писало "Храна за Хрватску", иако се у документима само помиње "Greater Serbia") на основу извештаја са терена генерала Фортескјуа и мајора Хануа;

- Снабдевање Црне Горе, односно питање ургентне набавке хране за Црну Гору;

- Питање набавке робе преко америчког кредита од 15 милиона долара;

- Преписка са српском комисијом у Паризу, оформљеном да одкупи део америчког ликвидираниог материјала у Паризу.

**Година:** 1918-1919.

**Врста документа:** преписка, списак, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** Ова класификациона група, углавном је задржала поредак какав је био у регистратури, тако да се неки подаци понављају.

170 409

**ОПШТА ПИТАЊА СНАБДЕВАЊА СРБИЈЕ - II ДЕО**

Материјали о раду Српске делегације при Међународној комисији за снабдевање у Лондону (Ц.И.Р):

- Преписка Делегације, односно делегата М. Лозанића са Министарством привреде КСХС о главним питањима у вези набавке разних потреба за помоћ и реконструкцију Србије - спискови, наредбе, упутства, решење и сл (септембар 1918. септембар 1919);

- Преписка са пуковником Васом Божидаревићем, техничким војним делегатом у Посланству Србије у Паризу, око поруџбина за помоћ Србији;

- Питање узимања кредита од 10 милиона фунти у Великој Британији за откуп ратног материјала;

- Разна питања у вези превоза робе поморским путем и уступање бродова британског адмиралитета за превоз робе за Србију преко јадранских и грчких лука.

**Година:** 1918-1919.

**Врста документа:** преписка, наредба, решење, списак, извештај.

**Језик:** српски, енглески, француски.

## ТРАНСПОРТ РОБЕ У СРБИЈУ

### 170 410 ТРАНСПОРТ РОБЕ У СРБИЈУ

Материјали о раду Српске делегације при Ц.И.Р.-у:

- Спискови требовања за набавку материјала за помоћ народу у Србији са обрачунима дуговања;

- Задужења код Британске владе за материјалну помоћ народу у Србији, дуговања британским министарствима војске, муниције и бродарством, изводи са рачуна за помоћ Србији и д:

- Преписка у вези товара на бродовима "Св. Патрик", "Абарис", "Сеа Серпент", "Ливорно" и други, са списковима робе и обрачуном, спорним испорукама (1918-1920) итд.

**Година:** 1918-1920.

**Врста документа:** преписка, списак, извештај, обрачун, извод.

**Језик:** српски, енглески.

## НАБАВКЕ

### 171 411 НАБАВКЕ ХРАНЕ И СЕМЕНА ЗА СРБИЈУ

Материјали о набавци хране, семена, стоке неопходних за становништво Србије, а делимично и остале угрожене делове КСХС:

- преписка са Ц.И.Р.-ом, Међусавезничким саветом за храну, британским институцијама и осталим релевантним чиниоцима, о набавци најзначајних потреба за снабдевање Србије; извештаји (Игњата Бајолонија и других) о стању исхране у Србији (посебно глади у Јужној Србији и Македонији) и понашању савезника према снабдевању храном српског становништва; захтеви И. Бајлонија о набавци хране од генерала Фортескјуа; извештаји генерала Фортескјуа о стању у Србији и другим деловима КСХС где прети општа глад; конкретни захтеви и организација дистрибуције робе, ургенције министарства привреде, исхране и иностраних дела-а КСХС; испоруке хране бродовима Св. Патрик и др; испоруке брашна из САД-а бродом "Dunclutha".

- Набавка семена за озиму сетву;

- Набавка семена за пролетњу сетву - поруџбине (спискови), ургенције, питања транспорта, кредитирања, допремање дела поруџбина бродом "War Redcar" и "Dunclutha" у Ријеку, одлагању дела испоруке и др.

- Набавка стоке и меса за Србију: могућностима набавке стоке у земљама Британског комонвелта, стању на сточном тржишта у Канади;

- могућностима набавке јокширских свиња; питање набавке пилетине у Великој Британији (преговори српских делегата у британском министарству исхране);

- питање испоруке и транспорта поклона (бикови, јунице, свиње) Краљевског пољопривредног друштва Енглеске Србији.

**Година:** 1918-1919.

**Врста документа:** преписка, извештај, захтев, списак.

**Језик:** српски, енглески, француски.

**Напомена:** О овим набавкама, у општим цртама, је било речи и у претходним јединицама описа, у Општим питањима о снабдевању, и др.

#### 171 412 НАБАВКА ОДЕЛА, МАТЕРИЈАЛА И СИРОВИНА

Материјали о раду Делегације на набавци одела, материјала за одећу, сировина за Србију преко Ц.И.Р.-а:

- понуде готових грађанских одела;

- поручбине и испоруке готових одела за Србију и транспорт бродовима "Св. Патрик" и "Алесиа";

- поручбине министарства привреде КСХС памука, вуне, платна, коже за опанке, обуће и обућарског прибора и испоруке готове обуће и обућарског прибора Србији;

- поручбине српске владе од Ц.И.Р.-а: памука за ткање, вуне, платна за кошуље и веш (испоручено), дугмад, копче, игле, конци (испоручено), ћебади (испоручено). набавке готове обуће (испоручено), набавка готовог одела (20.000) по Бајлонијевом требовању.

**Година:** 1918-1920.

**Врста документа:** преписка, рачун, захтев.

**Језик:** српски, енглески, француски.

#### 171 413 НАБАВКЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ АЛАТА

Материјали о набавци пољопривредних машина, трактора и других пољопривредних потрештина:

- набавка пољопривредних алата, справа, трактора, стоке и других пољопривредних потрештина, спискови, достављање фонда за набавку машина на британском тржишту Посланству КСХС у Лондону, понуде британских произвођача пољопривредним справама, одлука да набавка иде преко агрикултурних друштава у Великој Британији и Србији и др; набавке делова за казане, 50 трактора,

- преписка о поклону (пољопривредних алата) канадског министарства пољопривреде земљорадцима у Србији и транспорт од Канаде до Ријеке.

**Година:** 1918-1920.

**Врста документа:** преписка, списак, летак.

**Језик:** српски, енглески.

#### 172 414 НАБАВКА МОНОПОЛСКИХ ПРОИЗВОДА

Материјали о набавкама монополских производа (захтеви Управе државних монопола КСХС) преко Међународне комисије за снабдевање:

- Набавка цакова од јуте, понуда ровоских цакова, набавка милион цакова за министарство исхране КСХС, и др;
- Набавка Виргиниа дувана, односно питање набавке и квалитета овог дувана;
- Набавка фосфора, односно потражњи црвеног фосфора и фосфорског сулфида за производњу шибица и понудама британских произвођаца;
- Захтеви Државне управе монопола КСХС за поврат нафте (40000 галона) које су наше власти уступиле британским војним снагама на Малти 1916. (1916-1921);
- набавка бензина и керозина из Сједињених америчких држава (УС Стандард Оил) на рачун Државне управе монопола КСХС;
- Транспорт набављене нафте и деривата у САД до Србије, преко Ријеке;
- набавка бензина за тракторе преко Ц.И.Р.-а и питање кредитирања.
- Набавке соли у Великој Британији на рачун Државне управе монопола КСХС и транспорт товара соли (три товара- "Tugia", "Duogo", "Sea Serpent" до Ријеке и Солуна, обрачуни и плаћање преко Отоман империал банке и Посланства КЈ у Лондону;
- Питање транспорта соли из Рас Димаса у Тунису.

Година: 1916-1921.

**Врста документа:** преписка, списак, меморандум.

**Језик:** српски, енглески.

## 172 415 НАБАВКА МАТЕРИЈАЛА ЗА РЕКОНСТРУКЦИЈУ ТРГОВИНЕ И ИНДУСТРИЈЕ

Материјали о раду Делегације на набавкама материјала и машина неопходних за обнову трговине и индустрије у Србији:

- Образложење и захтеви за многим производима потребним за реконструкцију трговине и индустрије - гвожђе, челик, кокс, кајишеви, мазиво, карбид, свеће, сапун и сл;
- поруцбине гвожђа и челика, односно лима, жица, челика са спецификацијама и одговорима ЦИР-а;
- набавка трансмисионих каишева, машинског уља, конопца и канапа, препоруке ЦИР-а да се набавке те врсте траже на слободном тржишту;
- набавка кокса у Великој Британији и транспорт бродом Св. Патрик до Ријеке;
- набавка карбида од британског министарства муниције;
- набавка и транспорт сапуна за Србију, из британских ратних залиха;
- захтев за набавку свећа од британског министарства рата;
- захтев за набавку прозорског стакла;
- набавка угља преко адмирала Трубрица; питање набавке угља из Кардифа;
- набавка семена свилене бубе у Француској;
- питање набавке теретних аутомобила у Великој Британији и препоруке за зајам од генерала Фортескјуа;
- набавка сировог памука за предиво;

број бр.јед.  
фасцикле описа

- Набавке мареријала у вези обнављања млинова за брашно (овај досије није конкретно у вези обнављања индустрије него у вези снабдевања и исхране становништва).

- набавка вагонских мушема;

- набавке сировина за сапун, односно захтев и питање кредитирања; набавка млинова за кукуруз, 300 мотора на нафту и бензин, машина за предење конопца, разних алата (ковачког, столарског, зидарског):

- набавке покретних стругара.

- Набавке мареријала у вези обнављања млинова за брашно (овај досије није конкретно у вези обнављања индустрије него у вези снабдевања и исхране становништва).

**Година:** 1918-1919.

**Врста документа:** преписка, списак, захтев.

**Језик:** српски, енглески.

#### 172 416 НАБАВКЕ ЗА ДРЖАВНУ ЖЕЛЕЗНИЦУ

Материјали о набавкама за реконструкцију српске државне железнице:

- Набавке Дирекције српских државних железница - бакарне цеви, лим, ложишта;

- Преписка о набавци и понудама лимова за ложишта са скицама (плавни принт);

- Набавке лонаца за топљење метала, I и II;

- Набавке бакарних шипки;

- Набавка калаја;

- Набавка геодетских инструмената код "Cooke and Sons";

- Питање набавке гвоздених мостова и уговора са Вицкерс-ом у Лондону, стање поруџбина за Дирекцију српских железница, набавке авио-бензина у Великој Британији;

- Набавка вентила од каучука;

- Набавка креозота за импрегнацију железничких прагова.

**Година:** 1919-1920.

**Врста документа:** преписка, списак.

**Језик:** српски, енглески.

#### 173 417 РАЗНЕ НАБАВКЕ

Разне набавке:

- Материјали о поруџбинама српске владе и набавкама санитетског материјала од краја рата до 1920;

- Набавка ветеринарског материјала за сузбијање заразних болести стоке након рата и др;

- Набавке преко Војске спаса, која је куповала робу у Великој Британији, а продавала у Србији повољно;

- Набавка половних болничких шатора преко британске војне мисије у Цариграду и друге разне набавке преко Међународне комисије за снабдевање.

Година: 1918-1921.

**Врста документа:** преписка, списак, извештај.

**Језик:** српски, енглески.

## УСЛОВИ ТРГОВИНЕ НАКОН РАТА И ИЗВОЗ У СРБИЈУ

### 173 418 УСЛОВИ ТРГОВИНЕ НАКОН РАТА И ИЗВОЗ У СРБИЈУ

- Споразуми и наређења око извоза из Велике Британије у Србију: могућности снабдевања Србије путем извоза, односно путем слободне трговине; издавање посебних дозвола за извоз трговцима од стране Ц.И.Р.-а и захтеву делегата Лозанића да Комисија издаје посебне извозне дозволе за извоз из Египта; листе артикала чији је узвоз робе у Србију забрањен; мере за спречавање реекспорта у робе у непријатељске земље; процедура око добијања извозних дозвола од ЦИР-а; сарадња Српске делегације са Повлашћеном српском трговинском агенцијом (Чедо Мијатовић), Ђ.Ђурићем у циљу добијања извозних дозвола за српске трговинске фирме ("протоколисане"); давање посебних дозвола за извоз неких производа; могућности транспорта робе преко Ријеке; царинске тарифе и др.

- Преписка око извоза са делегатом министарства трговине у Паризу о увозној и извозној политици уопште, подизању забране извоза из Велике Британије у Србију, условима трговине у Француској, питању могућности учешћа српских трговаца у Француској у трговини са британским фирмама који би извозили у Србији и др;

- Питање обнављања поштанског саобраћаја између Велике Британије и КСХС;

- Спискови поузданих српских трговинских фирми (и југословенских), послатих на захтев ЦИР-а;

- ЦИР тражи референце о српским фирмама - преписка о поузданости и солидности српских фирми које би пословале са Великом Британијом;

- Обавештења ЦИР-у о штети на српским фирмама (одговори на формуларе);

- Списак британских фирми добијених од ЦИР-а, односно произвођача разних производа за које могу бити заинтересоване фирме из КСХС.

Година: 1918-1919.

**Врста документа:** преписка, списак.

**Језик:** српски, енглески.

**ПОПИС  
КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈА**





број  
књиге

## ПОПИС КЊИГА ЕВИДЕНЦИЈЕ

- 1 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1918. И ОПШТИ ЗА 1920. ГОДИНУ  
година: 1918, 1920.  
број: 1918/661-1302; 1920/161-730.
- 2 ПОВЕРЉИВИ И АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1919. ГОДИНУ  
година: 1919.  
број: 1919 / 1 - 1840  
напомена: БРОЈЕВИ 1 - 183 СУ ПОВЕРЉИВИ, А КАСНИЈЕ ИМА САМО ОЗНАКА ДОСИЈЕА. БРОЈЕВИ ЗА ПОЧЕТАК 1920. ПРЕПИСАНИ СУ У ДРУГУ КЊИГУ
- 3 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1921. И 1922. ГОДИНУ  
година: 1921, 1922.  
број: 1921/ 134 - 329; 1922/ 1 - 352
- 4 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1922. ГОДИНУ  
година: 1922.  
број: 1922/ 353 - 487
- 5 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1923. ГОДИНУ  
година: 1923.  
број: 1923/ 1 - 464
- 6 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1923. И 1924. ГОДИНУ  
година: 1923, 1924  
број: 1923/ 465 - 596, 1924/ 1-330
- 7 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1924. ГОДИНУ  
година: 1924.  
број: 1924/ 331 - 791
- 8 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1924. И 1925. ГОДИНУ  
година: 1924, 1925.  
број: 1924 / 792 - 1151, 1925/ 1 - 90.
- 9 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1925. И 1926. ГОДИНУ  
година: 1925,1926  
број: 1925/ 91 - 368; 1926/ 1 -184;
- 10 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1926. ГОДИНУ  
година: 1926.  
број: 1926/ 185 - 666
- 11 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1927. ГОДИНУ

- година:** 1927.  
**број:** 1927/ 1 - 463
- 12** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1927. ГОДИНУ (ИИ)  
**година:** 1927.  
**број:** 1927/ 464 - 769
- 13** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1928. ГОДИНУ  
**година:** 1928.  
**број:** 1928/ 1-175
- 14** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1930. ГОДИНУ  
**година:** 1930.  
**број:** 1930/1-992
- 15** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1931.ГОДИНУ  
**година:** 1931.  
**број:** 1931/1-120
- 16** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1932.ГОДИНУ  
**година:** 1932.  
**број:** 1932/1-638
- 17** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1933. ГОДИНУ  
**година:** 1933.  
**број:** 1933/1-1040
- 18** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1934. И 1935. ГОДИНУ  
**година:** 1934, 1935  
**број:** 1934/1-1069, 1935/1-1202
- 19** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1936. ГОДИНУ  
**година:** 1936.  
**број:** 1936/1-1828
- 20** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1937.ГОДИНУ  
**година:** 1937  
**број:** 1937/1-2010
- 21** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1938. И 1939. ГОДИНУ  
**година:** 1938, 1939.  
**број:** 1938/1-1330,1939/1-1170
- 22** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1939. И 1940. ГОДИНУ  
**година:** 1939, 1940.  
**број:** 1939/1171-2100, 1940/1-1070
- 23** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1940. И 1941. ГОДИНУ  
**година:** 1940, 1941.  
**број:** 1940/1071-1680, 1941/1-1325

број  
књиге

- 24 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1942. ГОДИНУ  
година: 1942.  
број: 1942/1-1430
- 25 ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1944. ГОДИНУ  
година: 1944.  
број: 1944/1-1497
- 26 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1920. ГОДИНУ (И)  
година: 1920.  
број: 1920/1-1940
- 27 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1920. ГОДИНУ (ИИ)  
година: 1920.  
број: 1920/1941-3887
- 28 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1920. И 1921. ГОДИНУ  
година: 1920, 1921  
број: 1920/3890-4059, 1921/1-1480
- 29 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1921. ГОДИНУ (ИИ)  
година: 1921.  
број: 1921/1481 - 3348
- 30 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1922. И 1923. ГОДИНУ  
година: 1922, 1923.  
број: 1922/1-1411, 1923/1-560
- 31 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1923. И 1924. ГОДИНУ  
година: 1923, 1924.  
број: 1923/561-1185, 1924/3-1312
- 32 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1924, 1925. И 1926. ГОДИНУ  
година: 1924, 1925, 1926.  
број: 1924/1313-1446, 1925/1-1696, 1926/1-110.
- 33 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1926. И 1927. ГОДИНУ  
година: 1926, 1927.  
број: 1926/111-1569, 1927/1-570
- 34 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1927. И 1928. ГОДИНУ  
година: 1927, 1928.  
број: 1927/571-1410, 1928/1 - 1170
- 35 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1928. И 1929. ГОДИНУ  
година: 1928, 1929.  
број: 1928/1171-1300, 1929/1-1700
- 36 АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1930. И 1931. ГОДИНУ  
година: 1930, 1931.

- број:** 1930/1-1726, 1931/1-280.
- 37** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1931. И 1932. ГОДИНУ  
**година:** 1931, 1932.  
**број:** 1931/281-1360, 1932/1-930
- 38** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1932, 1933. И 1934. ГОДИНУ  
**година:** 1932, 1933, 1934.  
**број:** 1932/931-1010, 1933/1-969, 1934/1-960
- 39** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1934. И 1935. ГОДИНУ  
**година:** 1934, 1935.  
**број:** 1934/961-1692, 1935/1-1270
- 40** ПОВЕРЉИВИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1935. И 1936. ГОДИНУ  
**година:** 1935, 1936.  
**број:** 1935/1271-1560, 1936/1-1560
- 41** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1936. И 1937. ГОДИНУ  
**година:** 1936, 1937.  
**број:** 1936/1561-1602, 1937/1-1700
- 42** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1938. ГОДИНУ  
**година:** 1938.  
**број:** 1938/1-1447
- 43** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1939. ГОДИНУ  
**година:** 1939.  
**број:** 1939/1-1652
- 44** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1940. ГОДИНУ  
**година:** 1940.  
**број:** 1940/1-2066
- 45** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1941, 1942. И 1943. ГОДИНУ  
**година:** 1941, 1942, 1943.  
**број:** 1941/1-1017, 1942/1-488, 1943/1-439
- 46** АДМИНИСТРАТИВНИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1944. И 1945. ГОДИНУ  
**година:** 1944, 1945.  
**број:** 1944/1-617, 1945/1-2240
- 47** БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1918. И 1919. ГОДИНУ  
**година:** 1918, 1919.  
**број:** 1918/202-593, 1919/1-201
- 48** БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1922. И 1923. ГОДИНУ  
**година:** 1922, 1923.  
**број:** 1922/1-1362, 1923/1-140

број  
књиге

- 49 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1923. И 1924. ГОДИНУ  
година: 1923, 1924.  
број: 1923/141-1099, 1924/1-760
- 50 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1925. ГОДИНУ  
година: 1925.  
број: 1925/1-1088
- 51 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1927, 1928. И 1929. ГОДИНУ  
година: 1927, 1928, 1929.  
број: 1927/561-1035, 1928/1-887; 1929/1-620
- 52 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1929, 1930, 1931. И 1932. ГОДИНУ  
година: 1929, 1930, 1931, 1932.  
број: 1929/621-815, 1930/1-668, 1931/1-632, 1932/1-480
- 53 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1932, 1933, 1934, 1935. И 1936.  
ГОДИНУ  
година: 1932, 1933, 1934, 1935, 1936.  
број: 1932/481-560, 1933/1-374, 1934/1-377, 1935/1-450, 1936/1-480
- 54 БЛАГАЈНИЧКИ ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1936, 1937, 1938, 1939. И 1940.  
година: 1936, 1937, 1938, 1939, 1940.  
број: 1936/481-572, 1937/1-602, 1938/1-474, 1939/1-484, 1940/1-329
- 55 РЕГИСТАР ПОВЕРЉИВИХ ПРЕДМЕТА ЗА 1942. ГОДИНУ  
година: 1942.
- 56 РЕГИСТАР ОТВОРЕНИХ ПРЕДМЕТА ЗА 1940. ГОДИНУ  
година: 1940.
- 57 ПОВЕРЉИВИ ДЕПОЗИТНИ ДНЕВНИК ЗА 1935 - 1942. ГОДИНУ  
година: 1935 - 1942.

#### ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР КЈ У ЛОНДОНУ

- 58 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1918-1920.  
година: 1918-1920.  
број: 1918/1253-1690, 1919-1920./1-1099.

#### ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР КЈ У ЛОНДОНУ

- 59 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1920-1921.  
година: 1920-1921.  
број: 1920/1100-2321, 1921/1-871.

#### ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР КЈ У ЛОНДОНУ

- 60 ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1921-1923.

**година:** 1921-1923.

**број:** 1921/872-1224; 1922/1-740; 1923/1-400.

#### **ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР КЈ У ЛОНДОНУ**

**61** ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1923-1926.

**година:** 1923-1926.

**број:** 1923/401-636; 1924/1-530; 1925/1-470; 1926/1-270.

#### **ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОР КЈ У ЛОНДОНУ**

**62** ДЕЛОВОДНИ ПРОТОКОЛ ЗА 1926-1930.

**година:** 1926-1930.

**број:** 1926/271-375; 1927/1-400; 1928/1-376; 1929-1930/ 1-680.

**ИНДЕКСИ  
АРХИВСКЕ ГРАЂЕ ФОНДА**





**ИМЕНСКИ ИНДЕКС**

- А**
- АБДУЛ АЗИЛ  
191
- АБДУЛАХ, ЕМИР ОД ТРАНСЈОРДАНИЈЕ  
12, 15
- АБЕРДИН ИЗABEL (ABERDEEN ISABELLE)  
168, 189-190
- АВЕРНОН, LORD  
164
- АВЕРЕСКУ АЛЕКСАНДРУ  
86
- АВРАМОВ АСЕН  
76, 299
- АВРАМОВИЋ  
413
- АГИУС АЛФРЕД  
275, 277, 280
- АДАМИЧ ЛУЈ  
30, 182
- АДНАН БЕЈ  
109
- АЖМАН МАРИЈА  
40
- АЗАБАГИЋ ФУАД  
201, 346
- АЗАЊА МАНУЕЛ  
120
- АЗРИЕЛ ЛЕОН  
39, 288
- АЈЗЕНХАУЕР ДВАЈТ (EISENHOWER DWIGHT)  
32, 90
- АЛБЕРТ ТОМА  
66
- АЛВАРЕЗ ДЕЛ ВАХО ХУЛИО (JULIO ALVAREZ DEL VAJO), МИНИСТАР ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА ШПАНИЈЕ  
115, 118, 124
- АЛЕКСАНДЕР РУТ  
299
- АЛЕКСАНДРОВ ПАША  
71
- АЛЕКСАНДРОВ ТОДОР  
63, 69, 310
- АЛЕКСИЈЕВ  
308
- АЛЕКСИЋ ПАВЛЕ  
303, 344
- АЛИ МАХЕР ПАША  
84
- АЛЛЕН Ј.А.  
32
- АЛМУЛИ ЈОСИФ  
160
- АЛФОНСО XIII (БУРБОН), КРАЉ ШПАНИЈЕ  
114
- АНДРАШИ ЂУЛА  
92
- АНДРИЋ ИВО  
302
- АНДРУС АРТУР, АДМИРАЛ  
108, 374
- АНЂЕЛИНОВИЋ БЕРИСЛАВ  
29-30
- АНЂЕЛИНОВИЋ ГРГА БУДИСЛАВ  
29
- АНЂЕЛКОВИЋ ВИДОСАВ  
197-198, 334, 344, 367
- АНТИЋ МИЛАН  
186, 188
- АНТОНЕСКУ ВИКТОР  
96, 127
- АНТОНЕСКУ ЈОН  
80, 111
- АНТОНЕСКУ МИХАЕЛ  
103
- АНТОНИЈЕВИЋ  
85
- АПОЊИ АЛБЕРТ  
3, 91, 134
- АРАНДА, ГЕНЕРАЛ  
114
- АРАНИЏКИ ФЕДОР  
291
- АРГИСУС ЏОН Г.  
276
- АРЂЕТОЈАН КОНСТАНТИН  
103

- АРНОЛД А. Ч, ШЕФ ОБАВЕШТАЈНОГ ОДСЕКА  
ЗА ИТАЛИЈУ И БАЛКАН  
10
- АРТУКОВИЋ АНДРИЈА  
135
- АСБОРН ЧАРЛС  
13
- АСКАРАТА, ШПАНСКИ АМБАСАДОР У  
ЛОНДОНУ  
114
- АСКВИТ (ASQUITH HERBERT HENRY)  
1, 298
- АТАНАСОВ  
71
- АТЕРТОН РЕЈ  
78
- АТЕРТОН ТЕРЕНС (ATHERTON TERENCE)  
300, 304
- АТЛИ  
17
- АХМЕД БЕГ  
62
- Б**
- БАБИЋ-ЂАЛСКИ ИВАН  
189-190, 200, 335
- БАБУРИЦА ПАШКО  
23
- БАДАЧИ ЂОВАНИ  
86
- БАДОЉО ПЈЕТРО (BADOGLIO PIETRO)  
89-90
- БАЕРЛЕН ХЕНРИ  
299
- БАЖДАРОВ ГЕОРГ  
76
- БАЈАР ЏЕЛАЛ  
111, 306
- БАЈКИЋ ВЕЛИМИР  
307
- БАЈЛОНИ ИГЃАТ  
408, 411, 414
- БАЈРА ИБРАХИМ  
63
- БАКС ХЕНРИ АЈОНСАЈД  
102
- БАКСТОН АЛЕКСАНДАР  
10
- БАКСТОН НОЕЛ  
25, 72-74, 78, 306
- БАКСТОН ЧАРЛС  
22
- БАЛАБАНОВ МАРКО  
69
- БАЛОКОВИЋ ЗЛАТКО  
85, 355
- БАЛТАЗАР  
93
- БАЛУГЦИЋ ЖИВОЈИН  
44
- БАЛФУР АРТУР ЏЕЈМС (BALFOUR JAMES  
ARTHUR)  
1, 3-4, 12, 85, 150, 157, 166, 310
- БАМБЕРИ  
92
- БАЊАНИН ЈОВАН  
29, 261
- БАРКЕР ЕРНЕСТ  
405-407
- БАРЛЕЈН ХАРОЛД  
280
- БАРЛЕЈН ХЕРОЛД  
275
- БАРТА АБЕЛ  
23
- БАРТУ ЛУЈ  
88, 94, 105, 108, 181, 310
- БАСТАИЋ ПАВЛЕ  
24
- БАСТИАНИ АНГЕЛО  
90
- БАТИСТИЋ ЕДВАРД  
377
- БАТИСТИЋ ЈОСИП  
289
- БАТЛЕР НУБЕРТ  
396
- БАТЛЕР Р.А.  
402-403
- БАУЕР ОТО  
68
- БАШЕВ ЉУБО  
77
- БЕК ЈОЗЕФ  
8-9, 45-46, 100-101, 103, 105, 108, 113, 165
- БЕК ЛУДВИГ  
98-99
- БЕКБРИЦ КОЛБИ  
107

- БЕКИР БЕЈ  
310
- БЕКИР САЛИМ-БЕЈ  
43
- БЕКИР СИДКИ  
45
- БЕЛ ОЛИВЕР  
405
- БЕЛА КУН  
91
- БЕЛИН ИВО  
143
- БЕЛОВС (BELLOWS J.E.)  
368-370
- БЕН ГУРИОН  
15
- БЕНЕТ  
4
- БЕНЕШ ЕДВАРД  
3, 8-9, 11, 13, 21, 31, 43-45, 48-49, 68, 76, 86, 88-89, 91-93, 96-97, 100, 103, 108, 112, 156, 164-165, 167-168, 181, 254, 263, 308-310
- БЕНТИНИК АНРИ  
6
- БЕРГЕР ВАЛДЕНЕГ ЕГОН  
68
- БЕРГМАН АНДРЕАС  
105
- БЕРИ  
316
- БЕРЛЕЈН ХЕНРИ  
304
- БЕРНАРД ШОУ  
257
- БЕРТХОЛД ЛЕОПОЛД  
177
- БЕСЕДЊАК  
86-87
- БЕСЕДОВСКИ  
22
- БЕТЛЕН ИШТВАН  
4, 6, 8, 44, 48, 86, 91-96, 164, 310-311
- БИЗМАРК ОТО  
115
- БИЈЕЛИЋ ЂОРЂЕ  
290, 335
- БИЛАНТ (BYLANDT)  
20
- БИЛИЋ АЛЕКСАНДАР  
197, 334
- БИЛОВ ФОН  
5, 99
- БИТИ ЧЕСТЕР  
161, 306
- БИЋАНИЋ РУДОЛФ  
353
- БЛАГОЈЕВИЋ МИОДРАГ  
36-37
- БЛЕКИ  
279
- БЛУМ ЛЕОН  
108, 113
- БОБОШЕВСКИ  
74
- БОВА СКАПА  
90
- БОГДАНОВИЋ ВЛАДЕТА  
31
- БОДИ АЛЕКСАНДАР  
39
- БОДРЕРО ЕМИЛИО  
86
- БОЕРЕСКО НИКОЛА  
311
- БОЖИДАРЕВИЋ ВАСА  
409
- БОЖИЋ ВОЈИСЛАВ  
201
- БОЈЛ ЕДВАРД  
2-3, 48, 66, 70-73, 79-80, 180, 189, 206, 303, 306, 309-310, 326, 334, 373, 375, 377
- БОЛДВИН СТЕНЛИ (BALDWIN STANLEY)  
1-4, 6, 9-10, 44, 49, 91, 98, 150
- БОМАРШЕ  
67
- БОНАР ЛО (ANDREW BONAR LAW)  
1-2, 157, 174, 298, 310
- БОНЕ ЖОРЖ  
13, 108
- БОНКУР ПОЛ  
93-94, 113, 165
- БОРГЕЗЕ ЛИВИО (BORGHESI)  
85, 254
- БОРДЕНАРО  
65, 87
- БОРИС III САКС КОБУРГ И ГОТА, БУГАРСКИ ЦАР  
11, 71-72, 74, 77-79, 179, 183-184, 186, 310
- БОТЕВ АЛЕКСАНДАР  
74

- БОШКОВИЋ БОРИСЛАВ  
30
- БОШКОВИЋ МАТЕЈА  
62, 73, 91, 152, 154, 254, 347
- БОШКОВИЋ МАТИЈА  
198
- БОШКОВИЋ РУЂЕР  
305
- БОШКОВИЋ С.  
373
- БОШЊАК КОНСТАНТИН  
63
- БРАИЛИ ПОЛ  
275
- БРАЈОВИЋ ЈАНКО  
282
- БРАЈС РОНАЛД (BRYCE RONALD)  
21, 24
- БРАЈТМОН Ф.Е.  
373
- БРАЛОВИЋ СТОЈАН  
335
- БРАТИАНУ ВИНТИЛА  
102
- БРАТИАНУ ГХЕОРГХЕ, ВОЂА ЛИБЕРАЛНЕ  
ПАРТИЈЕ  
103, 105
- БРАТИАНУ ЈОН И.Ц.  
102, 173
- БРАУН АЛЕК  
317
- БРАУН ЕДГАР  
302
- БРИГС ЧАРЛС  
191
- БРИЈАН АРИСТИД  
3-4, 44, 48, 66-67, 72-73, 76, 86-87, 93, 97, 102,  
108, 152, 154, 160, 168, 302, 311
- БРИНИНГ ХЕНРИХ (BRUNING HENRICH)  
4-5
- БРУМ Ј. В.  
8
- БУДАК МИЛЕ  
196
- БУДИМИР МИЛАН  
376
- БУДИСАВЉЕВИЋ СРЂАН  
316-317
- БУКЕ, ГЕНЕРАЛ  
109
- БУНЕВА МАРА  
177
- БУНЗЕН БЕРНАРД  
134
- БУРГО (DANIEL VIKTOR DEL)  
275
- БУРК АРТУР (BURKE ARTHUR)  
275
- БУРК КЕТЛИН  
269
- БУРН (BARN), KARDINAL  
194
- БУРОВ АТАНАС  
71-77, 83, 86, 311
- В**
- WYLDBORE SMITH  
418
- WEIZMAN CHAIM  
12
- WOODE JAMES  
357
- ВАЈДА-ВОЕВОД АЛЕКСАНДРУ  
103
- ВАЈДНЕР ЕДВАРД (WEIDNER E.)  
280
- ВАЈСМАН  
165
- ВАЛЕРА ЕАМОН ДЕ  
5, 15, 17
- ВАН АЗБЕР МЕЛИИНА  
48
- ВАН ГИФЕН (VAN GIFFEN)  
42
- ВАН ДАМ ХЕНДРИКУС ХЕРБЕРТ  
204, 280
- ВАН ЗЕЛАН ПОЛ (PAUL GUILLAUME VAN  
ZEELAND)  
81, 107
- ВАН ОМЕН БАСТИЈАН  
280
- ВАН ХОРН Л.Г, АМБАСАДОР ХОЛАНДИЈЕ У КЈ  
193
- ВАНАДИЈАН СОФИЈА  
336
- ВАНЛИЋ МИЛОРАД  
367-370
- ВАНСИТАРТ РОБЕРТ  
6, 10, 26

ВАРГАС ГЕТУЛИО 107	ВИЛСОН ФРНЧЕСКА 303
ВАРНАВА, ПАТРИЈАРХ 25	ВИЛСОН, МАРШАЛ 1
ВАСИЉЕВ 70	ВИЛФАН 86
ВАСКОНЧЕЛОС 94	ВИЛХАР 306
ВАТЕРЛУ С. (WATERLOO S.), БРИТАНСКИ АМБАСАДОР У ГРЧКОЈ 77, 83	ВИЛХЕМИНА (PAULINA MARI) ОРАЊЕ-НАСАУ, ХОЛАНДСКА КРАЉИЦА 20, 200
ВАУГОИН КАРЛ 68	ВИНДЗОР АЛЕКСАНДРА 186, 321
ВЕГАН, ГЕНЕРАЛ 108	ВИНДЗОР ЕДВАРД VIII 9-10, 35, 95, 137, 181, 187, 192, 200, 332, 364
ВЕИДНЕР ЕДУАРД (WEIDNER) 277	ВИНДЗОР ЕЛИЗАБЕТА 321
ВЕЛЕБИТ ВЛАДИМИР 32, 261, 402	ВИНДЗОР ЕЛИЗАБЕТА II 188
ВЕЛИМИРОВИЋ НИКОЛАЈ 134, 194, 254, 298-299, 302, 305	ВИНДЗОР МЕРИ 320
ВЕЛС САМНЕР 107	ВИНДЗОР ЏОРџ V 1-2, 4, 9, 186-187, 191, 332
ВЕНИЗЕЛОС ЕЛЕФТЕРИОС 43, 62, 80, 82-83, 87, 155, 177, 179, 310-311	ВИНДЗОР ЏОРџ VI 9-10, 188, 193, 201
ВЕСНИЋ МИЛЕНКО 172, 254, 308	ВИНЦЕНТ СИБИЛ 304
ВЕСТ РЕБЕКА 317	ВИТИ АЛДЕРМАН (WITTY A.F.) 278
ВЕСТЕРБИ ВИКТОРИЈА 396	ВИТКОВИЋ ВЛАДИМИР 159-161
ВЕЏВУД БЕН 17	ВИШАЦКИ ЉУБИША 29
ВИВИАН ХЕРБЕРТ 1	ВЛАСОВ 30
ВИГРАМ КЛАЈВ 192	ВЛКОВ 76
ВИЗНЕР ФОН 10	ВЛОРИ ЕКРЕМ 66
ВИЛДБОР СМИТ 411	ВЉИНАЦ 413
ВИЛИЈАМ РОУЗ 380	ВОЕГЕЛИ РУДОЛФ 41
ВИЛИНГДОН 5	ВОЈВОДА ОД ВИНДЗОРА 17
ВИЛКЕНС ТЕОДОР 280	ВОЈВОДА ОД КЕНТА 187
ВИЛСОН ВУДРО 21, 43, 62, 85, 107, 173, 301, 307, 310	ВОЛДЕ МАРИАМ (WOLDE MARIAM) 89

ВОЛПИ ДИ МИСУРАТА ЂУЗЕПЕ 90	ГАЗИВОДА АРСЕН, ДОПИСНИК 201
ВОЛПИ, ГРОФ 87	ГАЈЕР СЛАВКО 290
ВОЛТАТ 13	ГАМЛЕН МОРИС (MAURICE GUSTAVE GAMELIN) 17, 26
ВОЛТЕР ЏОН, ВЛАСНИК ТАЈМСА 205	ГАНДИ МАХАТМА 4-5, 84, 310
ВОШЕР ПОЛ (VAUCHER PAUL), ФРАНЦУСКИ ИСТОРИЧАР 402, 404- 406	ГАСПАРИ, КАРДИНАЛ 21
ВРАНГЕЛ ПЕТАР НИКОЛАЈЕВИЧ 1, 104, 309	ГАУЕР РОБЕРТ, СЕР 95
ВРИОНИ (КАНРЕМАН PASHA VRIONI II) 66	ГАФЕНКО ГРИГОРИ 80, 101, 103, 306
ВРЛАЦИ ШЕФКЕТ 63	ГЕБЕЛС ЈОЗЕФ 8, 83-84
ВУД Х. 275	ГЕМБЕШ ЂУЛА 8-9, 25, 45, 88-89, 91-95
ВУДХАУС 22	ГЕОРГИЈЕВ КИМОН 78
ВУКМИРОВИЋ ВЛАДИМИР 200, 204, 265, 281, 335, 367	ГЕР 20
ВУКОВИЋ ВОЛФ 197, 254-255, 334, 344	ГЕРБА ВЛАДИМИР 260
ВУКОТИЋ, ГЕНЕРАЛ 21	ГЕРИНГ ХЕРМАН 9, 13, 26, 45, 68, 88, 97-99, 103, 105, 108
ВУЛОВИЋ НИКОЛА 197, 334	ГЕРМАН, МИТРОПОЛИТ СРПСКИ ЗА ЗАПАДНУ И СРЕДЊУ ЕВРОПУ 194
<b>Г</b>	ГЕРМАНИОС, АРХИЕПИСКОП 66
ГАВЕЛА ИВО 205	ГЕРМАНОВИЋ МИЛОШ 193
ГАВРИЛОВИЋ МИЛИВОЈ 197	ГЛИКСБУРГ КОНСТАНТИН I, КРАЉ ГРЧКЕ 82
ГАВРИЛОВИЋ МИЛИВОЈЕ 265	ГЛИН РАЛФ (GLYN RALPH) 3
ГАВРИЛОВИЋ МИХАИЛО 166, 197, 268, 271, 298, 334-335, 344, 384, 400	ГЛИШИЋ ЂОРЂЕ 201, 262
ГАВРИЛОВИЋ МИХАЈЛО 112	ГЛИШИЋ С. ЂОРЂЕ, ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК 35-36, 188, 200, 335
ГАВРИЛОВИЋ ПАНТА 254	ГОГА ОКТАВИАН 103
ГАВРИЛОВИЋ СТОЈАН 30, 143, 261, 303, 353	ГОДДЕС ЕРИЦ 1
ГАВРИЛОВИЋ СТОЈАНКА 167	ГОДЕР ЖИСТЕН 72
ГАЗИВОДА АРСЕН 183, 196	ГОЂЕВАЦ ВЕЛИЗАР 24

- ГОЛДМАН  
15
- ГОЛУБИЋ МУСТАФА  
24, 133
- ГОРДОН  
20
- ГОРДОН АЛБЕРТ  
396
- ГОРТАН ВЛАДИМИР  
87
- ГРАБЕЖ ТРИФКО  
173
- ГРАНД ЈУЛИЈАН  
25
- ГРАНДИ ДИНО  
4-5, 11, 44, 66, 68, 86-87, 90, 98, 100, 111, 115, 119,  
165, 190, 306
- ГРАХАМ РОНАЛД  
1
- ГРАХАМ СТИВЕН  
26, 259
- ГРАХАМ СТИВЕН (СТЕФАН)  
306
- ГРАЦИАНИ РОДОЛФО, ГЕНЕРАЛ  
89
- ГРЕЈ ЕДВАРД, ЛОРД  
1, 48
- ГРЕЈ ЛИЛИЈАН  
306
- ГРЕЧВИЛ ЕМЕТ  
192
- ГРИГ ГИЛФОРД  
206
- ГРИЗОГОНО НЕНАД  
31
- ГРИНБЕРГЕР  
67
- ГРИНВАЛД КУРТ  
277, 280
- ГРИНВУД АРТУР  
26
- ГРИФИТ ХУБЕРТ, ПОЗОРИШНИ КРИТИЧАР  
311
- ГРОЛ МИЛАН  
28, 30, 267, 306, 380
- ГРУЈИЋ МЕЈБЛ  
201, 335, 339, 379
- ГРУЈИЋ СЛАВКО  
10, 183, 187-188, 192, 200-201, 203, 209, 328, 332-  
333, 335, 347
- ГУД ВИЛИЈАМ  
92
- Д
- ДАВИДОВИЋ ЉУБА  
308
- ДАВИДОВИЋ НАТАЛИЈА  
269
- ДАКОВИЋ МАРКО  
28
- ДАЛАДЈЕ ЕДУАР (DALADIER EDOUARD)  
7, 11, 13, 17, 81, 90, 99, 106, 108, 113-114
- ДАЛМАЋИМОВИЋ БОГОМИР  
314
- ДАЛТОН ХЈУ (HUGH DALTON)  
17
- ДАНИЋ  
159
- ДАНЛОП ТОМАС  
275, 280
- Д'АНУНЦИО ГАБРИЕЛЕ  
85, 132, 307, 310
- ДАРАМ ИДИТ (DURHAM EDIT)  
22, 92, 298-299
- ДАРАЊИ КАЛМАН (DARANYI), ПРЕДСЕДНИК  
ВЛАДЕ  
95
- ДАСКАЛОВ РАЈКО  
43, 69-70
- ДЕ ГОЛ ШАРЛ  
32, 37, 171
- ДЕ МАЈО ВИЛ  
262
- ДЕВИН АЛЕКСАНДАР (DEVINE ALEXANDER)  
3, 21, 174, 269
- ДЕДИЈЕР-КИЧЕВАЦ МИЛИЦА  
406
- ДЕЋУЛИ ИВО  
168, 204
- ДЕЖЕН (DEJEAN)  
30
- ДЕЈВИ ВИКТОР (DAVEY VICTOR)  
191, 278, 280
- ДЕЈВИДСОН РАНДАЛ (DAVIDSON RANDALL),  
КАНТЕРБЕРИЈСКИ НАДБИСКУП  
328
- ДЕЈВИС ДЕЈВИД (DAVIES DAVID), МАЈОР  
352
- ДЕЈВИС РАЈС (DAVIES J. RHYS)  
25

ДЕЛБОС ИВОН  
11, 45, 88, 98, 100, 108, 111, 121, 165, 170

ДЕМЕРЦИС КОНСТАНТИН (KONSTANTINOS DEMERTZIS)  
83

ДЕНИСОН РОС  
306

ДЕНИЋ БРАНИСЛАВ  
304

ДЕЊИКИН АНТОН  
104, 258

Д'ЕПЕРЕ ФРАНШЕ (D'ESPEREU FRANCHET)  
21, 62, 309-310

ДИК ПЕЛИ  
412, 414-415

ДИМИТРИЈЕ, СРПСКИ ПАТРИЈАРХ  
194, 197, 257

ДИМИТРИЈЕВИЋ М.  
31

ДИМИТРОВ  
137, 310

ДИМИТРОВ ЂОРЂЕ  
72

ДИМОВИЋ НЕБОЈША  
336

ДИМОВИЋ НИКОЛА  
31, 36

ДИОНИСИЈЕ, ВЛАДИКА  
31

ДИОНИСИЈЕ, ЕПИСКОП КАНАДСКИ И АМЕРИЧКИ  
30

ДИПОН ХУБЕРТ ЈОЗЕФ (J.H. DUPONT)  
189, 204, 278

ДОБНИКАР ЈАНКО  
36

ДОЖИЋ ГАВРИЛО, ПАТРИЈАРХ  
28

ДОЗ ЧАРЛС (DAWES CHARLES)  
150-151

ДОЛФУС ЕНГЕЛБЕРТ  
6-7, 68, 88, 105, 181

ДОНОВАН ВИЉЕМ  
107

ДОСИТЕЈ, ЕПИСКОП НИШКИ  
371

ДРАЈТОН ВИЛИЈАМ (DRAYTON WILL)  
298

ДРАМОНД ЕРИК (DRUMMOND ERIC)  
44, 73, 93, 164, 172, 344

ДРАШКОВИЋ МИЛОРАД  
254

ДРЉЕВИЋ СЕКУЛА  
21, 308

ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА ЈУГОСЛАВИЈЕ  
381

ДУКА  
102

ДУЛМ МАРТЕН  
122, 128

ДУЧИЋ ЈОВАН  
30, 84

ДУШМАНИЋ ВЛАДИМИР  
344

## Ђ

ЂОЂЕВИЋ МИХАИЛО  
368

ЂОЛИТИ ЂОВАНИ (GIOLLITTI)  
62, 85, 310

ЂОНОВИЋ  
29

ЂОРЂЕ II  
82

ЂОРЂЕВИЋ  
268

ЂОРЂЕВИЋ АЛЕКСАНДАР  
367, 378

ЂОРЂЕВИЋ ДРАГОСЛАВ  
369

ЂОРЂЕВИЋ ЂОРЂЕ  
37

ЂОРЂЕВИЋ ИРИНЕЈ, ЕПИСКОП  
25, 76, 200, 401

ЂОРЂЕВИЋ КРИСТА  
270

ЂОРЂЕВИЋ МИХАИЛО  
370

ЂОРЂЕВИЋ ПАВЛЕ  
198

ЂОРЂЕВИЋ РАДОСЛАВ  
34

ЂОРЂЕВИЋ ТИХОМИР  
375, 377

ЂОРИЋ СВЕТОЗАР  
334

ЂУРАШКОВИЋ ЈОВАН  
347

ЂУРЂЕВИЋ ТЕОДОР  
201



ЋУРИЋ ЂОРЂЕ  
21, 152, 154, 156-158, 160-161, 189-190, 195, 197-  
200, 253, 334-335, 345, 368, 408-409, 411, 414, 418

ЋУРИЋ МАРКО  
286

ЋУРИЧИЋ ЂОРЂЕ  
198

ЋУРОВИЋ ТЕОФИЛО  
201

## Е

ЕАМОН ДЕ ВАЛЕРА  
1, 6, 11

ЕВАНС АЈВОР  
265

ЕВАНС АРТУР  
75, 178-179

ЕВЛОГИЈЕ, ВЛАДИКА РУСКИ  
91

ЕКХАРТ ТИБОР  
48, 95

ЕЛ ХУСЕИНИ  
12

ЕЛЕЗ ЈУСУФ  
63

ЕЛИС Ц.Д.  
400

ЕЛМАЗ ВРИОНИ  
63

ЕЛМАС ВРИОНИ  
65

ЕЛТОН ОЛИВЕР  
380

ЕРДЕЉАНОВИЋ ЈОВАН  
375

ЕРИО ЕДУАР (HERIOT EDOUARD)  
5, 104, 108, 165

ЕРЛИХ ЛАМБЕРТ  
285

ЕСАД ПАША  
308

ЕСТЕРХАЗИ МОРИЦ  
94

ЕУГЕН ДЕ ВАЛЕРА  
310

## Ж

ЖАБОТИНСКИ ВЛАДИМИР  
74, 170, 205

ЖАСПАР АНРИ (HENRI JASPAR), ПРЕДСЕДНИК  
ВЛАДЕ БЕЛГИЈЕ 1926-1931.  
81

ЖИВКОВИЋ ПЕТАР  
24-25, 37, 304

ЖИВКОВИЋ СТАНИМИР  
31

ЖИВКОВИЋ ТРАЈАН, ДЕЛЕГАТ  
109

ЖИВОТИЋ ВУКАШИН  
198

ЖУПАНИЋ НИКО  
305

ЖУПАНЧИЋ ОТОН  
372

## З

ЗАИМИС  
82

ЗАПЕЛ ИГНАЦ (SEIPEL IGNAZ)  
67-68

ЗАЈЦ (SAJС)  
67

ЗАЛЕСКИ АВГУСТ  
5, 13, 93, 100-101

ЗАЛУЛ ПАША  
2

ЗАНЕЛА РИКАРДО (ZANELLA RICCARDO),  
ГРАДОНАЧЕЛНИК РИЈЕКЕ  
85

ЗЕБИЋ ДОБРА  
227, 276

ЗЕБИЋ МИЛОЈЕ  
414

ЗЕБИЋ МИЛОРАД  
418

ЗЕРЕМСКИ ИЛАРИОН  
21

ЗЕРНОВ НИКОЛА  
375, 377

ЗИЛАНД ВАН ПОЛ  
171

ЗИНОВЈЕВ ГРИГОРИЈ  
104

ЗИЧИ ЈАНОШ  
94

ЗИЧИ ЈАНОШ, БАРОН  
92

ЗЛАТАРОВ ЈОВАН  
63, 65

- ЗЛАТЕВ, ГЕНЕРАЛ  
78
- ЗЛАТОПЕР ГРГА  
317
- ЗМЕЈАНОВИЋ ГАВРИЛО  
362
- ЗОБЕНИЦА ДАНИЛО  
336
- ЗОГУ I (АНМЕТ ZOGU), КРАЉ  
16, 25, 63, 65-67, 87-88, 90, 176, 310-311
- ЗОГУ СЕНИЈА  
66
- ЗОЛТЕР ИВАН  
172
- ЗОРИЧИЋ МИЛОВАН  
172
- И**
- ИВЕНС АРТУР (EVANS ARTHUR)  
25
- ИДН ЕНТОНИ (EDEN ANTHONY)  
8-11, 13, 16, 19, 25-28, 30-31, 35-37, 45, 47, 49, 66,  
68, 78, 84, 88, 90, 95, 98, 100, 108, 111, 114, 117,  
121, 123, 127, 142, 165, 170-171, 185, 187, 192,  
201, 306
- ИЗЕТ ПАША  
109
- ИЛИЋ АЛЕКСАНДАР  
367
- ИЛИЋ ДРАГОМИР  
334
- ИМРЕДИ БЕЛА, ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ  
95
- ИНГЛИС ЕЛЗИ  
269, 326-327
- ИНГЛИС ЕЛСИ  
207, 265
- ИНЕНЕНИ ИСМЕТ МУСТАФА ПАША,  
ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ ТУСКЕ  
10, 45, 83, 109, 111
- ИРИНЕЈ, ЕПИСКОП БАЧКИ  
187, 256
- ИСМЕЈ, БРИТАНСКИ ГЕНЕРАЛ (ISMAU)  
37
- Ј**
- ЈАКОВЉЕВИЋ  
418
- ЈАНГ А. (YOUNG A.), ПОСЛАНИК ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ У БЕОГРАДУ  
1
- ЈАНГ АЛБАН (YOUNG ALBAN)  
24
- ЈАНИЋ ВЕЛИБОР  
368
- ЈАНКОВИЋ ВЕЛИЗАР  
164, 307, 309, 352
- ЈАНКОВИЋ ДРАГОМИР  
186
- ЈАНОШЕВИЋ МИЛЕНКО  
367
- ЈАХЈА ПАША  
306
- ЈЕВТИЋ БОГОЉУБ  
7, 26, 30, 45, 76, 144, 146, 181, 201, 333-334
- ЈЕВТИЋ ПАВЛЕ  
201, 314, 317, 367, 378, 380
- ЈЕГЛИЋ, ЕПИСКОП (ANTON VONAVENTURA)  
194
- ЈЕЛАВИЋ ИВО  
281
- ЈЕЛИЋ БРАНИМИР  
196
- ЈЕРЕМИЋ ДУШАН  
165
- ЈЕРИЋ АНТЕ  
31
- ЈЕФТИЋ ПАВЛЕ  
261
- ЈОВАНОВИЋ ВОЈИСЛАВ  
197, 373, 375-376
- ЈОВАНОВИЋ ЂОРЂЕ  
371
- ЈОВАНОВИЋ ЈОВАН  
197, 253, 265, 267-268, 280, 302, 334, 344, 411, 418
- ЈОВАНОВИЋ ЈОВАН ПИЖОН  
370, 384
- ЈОВАНОВИЋ ЉУБОМИР  
175, 302
- ЈОВАНОВИЋ М. ВОЈИСЛАВ  
199-200
- ЈОВАНОВИЋ МИЛАН - БРАЦА  
190
- ЈОВАНОВИЋ МИЛАН БРАЦА  
372
- ЈОВАНОВИЋ МИЛУТИН  
164
- ЈОВАНОВИЋ МИХАИЛО  
34, 63-64, 172, 198, 335, 352
- ЈОВАНОВИЋ РАДОСЛАВ  
300

- ЈОВАНОВИЋ СЛОБОДАН  
 32, 184, 197, 261, 306, 380, 387
- ЈОВАНОВИЋ СЛОБОДАН  
 29
- ЈОВИЋЕВИЋ ИВАН  
 109
- ЈОВИЧИЋ МИЛАН, ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК  
 197
- ЈОКСИМОВИЋ МИЛИВОЈ  
 334
- ЈОКСИМОВИЋ, ПОТПУКОВНИК  
 414
- ЈОКСИМОВИЋ, ПУКОВНИК  
 253
- ЈОНЕСКУ ТАКЕ  
 85, 96, 102, 254, 309-310
- ЈОНИЋ ВЕЛИБОР  
 361, 369
- ЈУКИЋ ИЛИЈА  
 198, 335
- ЈУНГ ШАРЛ  
 254
- К**
- КАБАЉЕРО ФРАНЦИСКО ЛАРГО, ПРЕДСЕДНИК  
 ВЛАДЕ  
 120
- КАЈА ШУКРИ  
 111
- КАКЛАМАНОС, ПОСЛАНИК У ЛОНДОНУ  
 82
- КАКУЛИДИС  
 82
- КАЛАЈ ТИБОТИ  
 91-92
- КАЛИНЕСКУ АРМАНД  
 45, 103
- КАЛФОВ ХРИСТО  
 70, 78
- КАМБОН ПОЛ, ФРАНЦУСКИ ПОСЛАНИК У  
 ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ (CAMBON PAUL)  
 43, 85
- КАМБОН ФОХЕР  
 190
- КАМПАЛАТОДИ ВИОЛА  
 89
- КАНАДА  
 411
- КАНЛАЈФ-ЛИСТЕР ФИЛИП  
 23
- КАЊА КОЛОМАН  
 94-95
- КАПЧЕВ ЂОРЂЕ  
 76
- КАРАЂОРЂЕВИЋ АЛЕКСАНДАР I, КРАЉ  
 5, 23-25, 43, 105, 133, 135, 173-174, 176-177, 179,  
 181, 186-188, 195-196, 204, 206, 254, 269, 303-304,  
 307, 309, 311, 320, 355
- КАРАЂОРЂЕВИЋ АЛЕКСАНДРА  
 325
- КАРАЂОРЂЕВИЋ АНДРЕЈ  
 323, 325
- КАРАЂОРЂЕВИЋ АРСЕН  
 325
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ЂОРЂЕ  
 179, 186, 324-325
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ЈЕЛЕНА  
 325
- КАРАЂОРЂЕВИЋ МАРИЈА, КРАЉИЦА  
 10, 23, 179, 181, 187-190, 195, 270, 309, 320-322,  
 325, 333
- КАРАЂОРЂЕВИЋ НИКОЛА  
 188
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ОЛГА  
 34, 186-188
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ПАВЛЕ  
 8, 9, 11, 16, 25-28, 34, 88-90, 96-97, 103, 133-135,  
 181, 184-188, 190, 192, 195, 204, 294, 306, 320-321,  
 323-325, 332-333
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ПЕТАР I  
 21, 32, 186, 254-255, 320, 325, 355
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ПЕТАР II, КРАЉ  
 27, 29-30, 135, 181, 184, 186-188, 193, 195, 200,  
 211, 259-260, 306, 317, 332-333, 346, 380-381
- КАРАЂОРЂЕВИЋ ТОМИСЛАВ  
 10, 186, 188, 321, 325, 333
- КАРАПАНОС, МИНИСТАР ИНОСТРАНИХ  
 ПОСЛОВА ГРЧКЕ  
 82
- КАРАЏУЛОВ  
 69
- КАРДАЛ ХУБЕРТ (CAMDALE)  
 34
- КАРДИНАЛ ГАСПАРИ  
 44
- КАРОВИЋ ПАВЛЕ  
 197-200, 203, 334, 377
- КАРОЉИ ЈУЛИУС  
 93
- КАРОЉИ МИХАИЛО  
 92

- КАСИДОЛАЦ ДРАГОМИР  
201, 333, 335, 378
- КАСИН РЕНЕ (CASSIN RENE)  
403
- КАСТОДИ  
62
- КАШАНИН  
201
- КВАТЕРНИК ЕУГЕН  
89, 196
- КВАТЕРНИК СЛАВКО  
137
- КЕЖМАН ЉУДЕВИТ  
105
- КЕЛЕР ХЕНРИ  
254
- КЕЛОГ ФРЕНК  
3, 44
- КЕМАЛ МУСТАФА ПАША АТАТУРК  
10, 45, 69, 109
- КЕМБЕЛ РОЛАНД  
9, 36
- КЕМСЛИ (KEMSLEY)  
306
- КЕНАРД, БРИТАНСКИ ПОСЛАНИК У КЈ  
191
- КЕНДАЛ НОРМАН  
190
- КЕНЕР (KENNARD HOWARD WILLIAM)  
3
- КЕР МАРК, АДМИРАЛ  
82
- КЕРВИН МЕИ  
371
- КИНГ ВИЛИЈАМ (WILLIAM LYON MACKENZIE KING)  
98
- КИНГ КЕЛСО  
283, 285
- КИРОВ СЕРГЕЈ  
79, 183
- КЈОСЕИВАНОВ ГЕОРГИ  
16, 26, 45, 74, 77-80, 90, 106, 111, 306
- КЛЕЈТОН М.Д.  
406
- КЛЕМАНСО ЖОРЖ  
85, 307
- КЛЕРЕНС ВАН  
20
- КНЕЖЕВИЋ ЖИВАН  
37
- КНЕЖЕВИЋ РАДОЈЕ  
259
- КОВАЧЕВИЋ МИХАИЛО  
74, 157-158, 302, 344, 381
- КОВАЧИЋ МАТИЈА  
30
- КОЕН ЛЕОН  
259
- КОЗМА МИКЛОШ  
95
- КОЈИЋ ДРАГУТИН  
334
- КОЈИЋ СЛАВКО  
198, 334
- КОКИН МОРИС (СОСКIN MAURICE)  
300
- КОКИЋ ПАВЛЕ  
284
- КОКЛАМАКОС, ГРЧКИ ПОСЛАНИК  
43
- КОКС (СОХ)  
12
- КОЛАРОВ ВАСИЛ  
72
- КОЛАРОВ НИКОЛА  
77
- КОЛЕЈН ХЕНДРИКС (COLIJN HENDRIKS)  
20
- КОЛСЕЛСКИ ЕУГЕН  
87
- КОЛЧАК АЛЕКСАНДАР  
104, 254
- КОМАРНИЦКИ  
165
- КОМИН ЕДУАРДО ГАРСИЈА  
114
- КОМНЕН ПЕТРЕСКУ НИКОЛАЕ  
185
- КОН ГЕЦА  
376-377
- КОНДИЛИС ГЕОРГИОС, ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ ГРЧКЕ  
82-83
- КОНРАД ФИЛИПС  
306
- КОНСТАТИНОВИЋ ЈЕЛЕНА, КНЕГИЊА  
186

- КОНСТАТИНОВИЋ ЊЕГОШ НАТАЛИЈА  
187
- КОНТАРИНИ  
85-86
- КОЊЕВИЋ ПЕТАР  
355
- КОРДЕЛ ХАЛ (CORDELL HULL)  
19, 32, 47, 90, 101, 107
- КОРОШЕЦ АНТОН  
24, 27, 133, 311
- КОСАНОВИЋ САВА  
28, 260, 402
- КОСОР ЈОСИП  
372
- КОСТИЋ БОРА  
310
- КОЦЕ ЈУРЕ  
30
- КОЧА КОТА  
66
- КОШУТИЋ АУГУСТ  
24, 135, 179, 183, 311
- КРАЈИЧИК БОГОЉУБ  
381
- КРАМРИШ Х.  
275, 277
- КРАСИН ЛЕОНИД  
1-3, 104, 164, 166, 242
- КРЕГИ РОБЕРТ (CRAIGE ROBERT)  
26
- КРЕЛИЧИК  
405
- КРЕЛИЧИК БОГОЉУБ  
402, 406
- КРЕК МИРОСЛАВ  
28
- КРЕК МИХА  
31, 259
- КРЕН ЏОН  
107
- КРЕСВЕЛ (CRESSWELL)  
188
- КРИСТИЋ АЛЕКСАНДАР  
91
- КРЊЕВИЋ ЈУРАЈ  
24, 26, 28, 30, 90, 135, 306, 311
- КРОСФИЛД ЏОРџ  
16
- КРОФОРД, ЛОРД (CRAWFORD)  
1
- КРОФТА КАМИЛ  
96, 113
- КРУЖИЋ ИВАН - ТУРИНА  
278
- КРФ  
414
- КУЕН-ХЕДЕРВАРИ  
95
- КУЛИЏ КАЛВИН (CULIDGE CALVIN)  
107
- КУЛМАН ГУСТАВ, ВИСОКИ КОМЕСАР ЗА  
ИЗБЕГЛИЦЕ  
165
- КУМАНУДИ КОСТА  
150, 156, 161, 174, 198
- КУН БЕЛА  
118
- КУН ЏОРџ  
21
- КУПЕР ДАФ (COOPER DUFF)  
18-19
- КУРАЖ РУДОЛФ  
283
- КУРЗОН ЏОРџ (KURZON GEORGE OD  
CADLESTON)  
1-2, 44, 85, 112, 102, 157, 191, 213, 369
- КУРЦИЈУС ЈУЛИУС (CURTIUS IULIUS)  
4, 44, 97
- КУХАР АЛОЈЗИЈ  
31, 316
- КУХАР ЛОВРО, ПСЕУДОНИМ ПРЕЖИХОВ  
ВОРАНЦ  
133
- Л**
- ЛАВАЛ ПЈЕР (LAVAL PIERRE)  
8, 88, 96, 100, 108, 116, 153
- ЛАВАС САЛВАДОР  
107
- ЛАВРИН ЈАНКО  
380
- ЛАДУ ПАГЕТ  
355
- ЛАЗИЋ ДРАГОСЛАВ  
188
- ЛАЈОЛА АРЧИБАЛД  
376
- ЛАМСОН  
3
- ЛАНСИНГ РОБЕРТ  
21

- ЛАРНИНГТОН  
1
- ЛАФАН (LAFFAN R.G.)  
24, 257, 267
- ЛЕБ ПАУЛ  
24
- ЛЕБРЕН  
113
- ЛЕВИЦКИ  
67
- ЛЕК КУРТИ  
66
- ЛЕМПСОН МАЈЛС (LAMPSON MILES), ВИСОКИ  
КОМЕСАР  
84
- ЛЕНСБЕРИ ЏОРЏ  
11, 68
- ЛЕЊИН ИЉИЧ ВЛАДИМИР  
96
- ЛЕОНИЋ АНЂЕЛКА  
270
- ЛЕОНТИЋ ЉУБА  
201, 314, 333, 336, 347, 353
- ЛЕОПОЛД III, КРАЉ БЕЛГИЈЕ (SAKS COBURG I  
ГОТНА)  
9, 81
- ЛЕОПОЛД ФОН ХЕШ  
190
- ЛИБОХОВ ЕКРЕМ  
16
- ЛИЛИЋ ЛАЗА  
336
- ЛИНДЕР БЕЛА  
92-93
- ЛИНДСЕЈ  
191
- ЛИНЦЕЈ РОНАЛД  
44
- ЛИОН АЛБЕРТ (LYON ALBERT)  
276, 278, 280
- ЛИПТОН ТОМАС  
191
- ЛИТ РОС  
16
- ЛИТВИНОВ МАКСИМ  
3, 6, 8, 44-45, 47, 96-97, 104-105, 113, 165-166
- ЛОВЕТ ЕДВАРДС  
396
- ЛОЗАНИЋ МИЛИВОЈЕ  
253, 268, 344, 408, 416-417
- ЛОЗАНИЋ МИЛОРАД  
409-414
- ЛОЗОРЈАТИС СТАСИС  
100
- ЛОЈД ЏОРЏ ДЕЈВИД (LLOYD GEORGE DAVID)  
1-5, 7-8, 11, 13, 43-44, 46, 48, 62, 67, 84-85, 95, 97,  
100, 102, 104-105, 109, 112, 150, 166-167, 230, 300,  
302, 310
- ЛОКАРТ БРУС  
4
- ЛОРАЈЗ (LAUWERYS J.A.)  
406
- ЛОРЕНС СУЗАН (LOWRENCE SUSAN)  
3
- ЛОРЕНС ХЕРБЕРТ  
311
- ЛОЏ ОЛИВ  
396
- ЛУБИНСКИ ТАНКРЕД ДРАГУТИН  
204
- ЛУКОВИЋ МИЛАН  
367-369
- ЛУПИС-ВУКИЋ ИВАН  
257
- Љ**
- ЉАПЧЕВ АНДРЕЈ  
71, 77, 311
- М**
- МАВРУДИ  
165
- МАВРУДИС НИКОЛАОС  
45, 66, 79, 83
- МАГЛАЈИЋ ХАФИС  
303
- МАЈЕР ЈОСЕФ  
288
- МАЈСКИ ИВАН  
8, 14, 17, 19, 96, 106, 115, 118-119, 121, 168
- МАКЛЕН  
30
- МАКСИМОС ДИМИТРИОС (DIMITRIOS  
МАХИМОС)  
80, 83
- МАЛЕР ЈАКОВ  
205
- МАЛЕТИЋ АНА  
20

- МАЛИНОВ АЛЕКСАНДАР  
72, 77
- МАНЕВ БЛАГОЈЕ  
77
- МАНЛИ О. ХАДСОН  
27
- МАНОЈЛОВИЋ КОСТА  
254, 368, 370, 376, 378
- МАНЦОНИ, ГРОФ  
85
- МАРЕСКОТИ АЛЕКСАНДАР  
87
- МАРИЈА, КРАЉИЦА РУМУНИЈЕ  
192
- МАРИЈАШЕВИЋ ВЛАДИМИР  
34, 168, 199, 262, 335
- МАРИНКОВИЋ ВОЈИСЛАВ  
25, 153, 177, 179, 198
- МАРИЋ НИКОЛА  
204, 280, 283
- МАРЈАНОВИЋ МИЛАН, ШЕФ ЦПБ-а  
304
- МАРКОВ, ГЕНЕРАЛ  
109
- МАРКОВИЋ БОГДАН  
156, 159, 166
- МАРКОВИЋ БОЖА  
29
- МАРКОВИЋ ДУШАН  
367
- МАРКОВИЋ МИЛАН  
336
- МАРКОВИЋ СЛОБОДАН  
369
- МАРКОНИ  
88
- МАРОДИЋ СВЕТИСЛАВ  
160
- МАРПИКАТИ  
88
- МАРТЕН  
95
- МАРТИН Ф.Д.  
278
- МАРТИНЕС ДИЈЕГО БАРИО  
120
- МАРУШИЋ ДРАГО  
402
- МАСАРИК ЈАН  
6, 76, 91, 96, 100, 107, 112-113, 144, 165, 168, 170,  
198, 200, 298
- МАСАРИК ТОМАШ  
112
- МАСИГЛИ РЕНЕ (MASSIGLI RENE)  
64
- МАСТНИ ВОЈТЕХ  
112
- МАТЕОТИ БАКОМО  
86
- МАТЕС ЛЕО  
261
- МАТИЈАШИЋ РАДОВАН  
158-161
- МАТИЋ МИЛАН  
380
- МАХЕР АХМЕД, ЕГИПАТСКИ ПОЛИТИЧАР  
84
- МАХОМЕД Г.С.  
278
- МАЦМАХОН ХЕНРУ  
15
- МАЧЕК ВЛАТКО  
24-26, 28, 30, 32, 77, 183-184, 208, 311
- МАЏАРОВ МИХАИЛО  
72
- МАШАРЕВ МИХАИЛО  
77
- МЕЂУНАРОДНА КОМИСИЈА ЗА СНАБДЕВАЊЕ  
(COMMISSION INTERNATIONALE DE  
REVITALLIMENT - C.I.R.)  
418
- МЕЈМАН НЕВИЛ (MAYMAN NEVILE)  
203, 283
- МЕЈНАРД КЕЈНС  
6
- МЕЈНЛЕС А.С.  
271
- МЕКАЛИСТЕР ДОНАЛД (MACALISTER DONALD)  
369
- МЕКДОНАЛД МАЛКОМ (MACDONALD  
MALCOM)  
12
- МЕКДОНАЛД РЕМЗИ (MACDONALD RAMSAY)  
2, 4-5, 7, 44-45, 48-49, 67, 84, 92, 102, 107, 144,  
151, 153-154, 157, 164, 168, 176, 311
- МЕКДОНАЛД ЦЕМС  
165

- МЕКЕНЗИ КИНГ (MACKENZIE KING), ПРЕМИЈЕР  
КАНАДЕ  
15, 19, 77, 281, 301
- МЕКЛИН ФИЦРОЈ (MAC LEAN FITZROY)  
31
- МЕКМИЧЕЛ ХЕРОЛД (MACMICHEL HAROLD)  
12
- МЕКНИЛ РОНАЛД (MACNELL RONALD)  
2, 70
- МЕКНИЛ СЕСИЛ  
72
- МЕКФЕИЛ КЕТРИН (MACFUAIL KATRINE)  
270
- МЕКФЕЈЛ  
374
- МЕКФЕУЛ К.С. (MACRHAIL K.S.)  
269
- МЕЛВИЛ СЕСИЛ  
23, 183, 188, 191, 196, 298-299, 302, 311
- МЕЛЕТИЈЕ, ПАТРИЈАРХ  
22
- МЕЛОН ВИЛИЈАМ  
158, 191
- МЕНЕМЕНЦОГЛУ НУМАН  
111
- МЕРЕНС КОРНЕЛИС ДИРК  
280
- МЕТАКСАС ЈОАНИС  
80, 82-83
- МЕТРИНИ  
71
- МЕХДИ ФРАШЕРИ  
66
- МЕШТРОВИЋ ИВАН  
25, 179, 311, 401
- МИДЛТОН Ц. ЕДГАР  
298
- МИЈАТОВИЋ ЧЕДОМИЉ  
21, 39, 194, 207, 215, 242, 257, 310, 334-335, 345,  
418
- МИЛОВИЋ ВАСА  
156
- МИКАЛАКОПУЛОС АНДРЕАС, МИНИСТАР  
СПОЉНИХ ПОСЛОВА ГРЧКЕ  
177, 311
- МИКУЛИЧИЋ ЈОСИП  
283
- МИКУЛИЧИЋ РОД  
204, 335
- МИЛАНКОВИЋ МИЛУТИН  
305
- МИЛАНОВИЋ ВЛАДИМИР  
193, 197, 201, 334, 336
- МИЛЕВ НИКОЛА  
72
- МИЛЕНКОВИЋ ВЕЉКО  
201
- МИЛЕРАН АЛЕКСАНДАР  
91, 150, 310
- МИЛИВОЈЕВИЋ ПЕТАР  
378
- МИЛИЋ МИЛИВОЈЕ  
204
- МИЛИЋЕВИЋ МИХАИЛО  
344
- МИЛИЧИЋ ЈОСИП  
172, 198-199, 204, 278
- МИЛОВАНОВИЋ РОДОЉУБ  
31
- МИЛОЈЕВИЋ ПРЕДРАГ  
300
- МИЛОСАВЉЕВИЋ ПРЕДРАГ  
336
- МИЛУТИНОВИЋ МИЛАН, СВЕШТЕНИК И  
НАСТАВНИК  
367
- МИРОНЕСКУ ГЕОРГЕ  
103
- МИРОШЕВИЋ-СОРГО НИКО  
31, 41, 260
- МИТИЛИНЕУ ЖАН М.  
96
- МИТРАНИ ДЕЈВИД  
23, 298
- МИТРИНОВИЋ ДИМИТРИЈЕ  
257
- МИТРОВИЋ МИТРА  
353
- МИТРОВИЋ ПАВЛЕ  
267, 384
- МИТРОВИЦА РЕЏЕП  
63
- МИТРОПОЛИТ СТЕВАН  
76
- МИХАИЛОВИЋ ДРАГОЉУБ  
19, 29-32, 184-185, 306, 351
- МИХАИЛОВИЋ МАРКО, ВОЈНИ АТАШЕ  
200
- МИХАЈЛОВ ИВАН (ВАНЧА)  
71, 75, 137



- МИХАЛОКОПУЛОС  
82-83
- МИЦЕСКУ ИСТРАТ (MICESCU ISTRATE)  
103
- МИЧИНЕР ФИЛИП (MITCHNER PHILIP)  
375, 380
- МИШЕ АЛБЕРТ  
292
- МИШИЋ ВОЈИСЛАВ  
357
- МИШИЋ ЖИВОЈИН  
307, 411
- МЈУР, ЛЕЈДИ  
3, 75, 80
- МОАЧАНИН СВЕТОЗАР  
41, 259
- МОБАЈ ЕНТОНИ (MAWBY ANTHONY)  
283
- МОБИ НОЕЛ АНТОНИ  
294
- МОЗЛЕ ОСВАЛД  
4
- МОЛЕВ  
74
- МОЛОТОВ ВЈЕЧЕСЛАВ  
13, 47, 99, 105, 113
- МОМЧИЛОВ НИКОЛА  
78
- МОН-МЕЈСОН (MONK MASON)  
23
- МОНТЕГИ БЕЛ (MONTAGUE BELL)  
24
- МОНТЕИРО АРМИНДО, МИНИСТАР СПОЉНИХ  
ПОСЛОВА ПОРТУГАЛИЈЕ  
118
- МОРГАН ЏОНС  
8
- МОРИСОН Б.А.  
396
- МОРИСОН В.С.  
115, 117
- МОРИСОН ЏЕЈМС  
362
- МОСКАТЕЛ  
26
- МОСКАТЕЛО НИКОЛА  
41
- МОСКОВИТА ИВАН  
203
- МОФРИЕС  
415
- МОХАМЕД МАХМУД ПАША  
84
- МОШАНОВ СТОЈЧЕ  
79
- МОШЋИЦКИ ИГНАС (MOSCICKI IGNACY)  
100, 107
- МУН Ф. Ц, ПОЧАСНИ КОНЗУЛ  
204
- МУРАТОВ ПОЛ  
373
- МУСОЛИНИ БЕНИТО  
2-4, 6-7, 9-11, 13, 17, 20, 23, 25, 44, 46, 49, 64-68,  
74, 83-97, 99-101, 105-108, 110-111, 113, 135, 176-  
177, 179, 181, 185, 196, 210, 303, 309-311
- МУШАНОВ НИКОЛА  
78
- Н**
- НАДИ ЈУНУС  
111
- НАЗОР ВЛАДИМИР  
32
- НАНСЕН ФРИДХОФ  
33, 161, 263, 310
- НАСИМ ПАША  
84
- НАСТАСИЈЕВИЋ  
66
- НАСХАСХИБИ РАГИБ БЕГ (RAGHIB AL-  
NASHASHIBI)  
12
- НАУМОВИЋ МИЛИВОЈЕ  
204
- НАХАС ПАША МУСТАФА  
4, 84
- НЕГРИН ХУАН  
114, 128, 130
- НЕГУС, ПРЕДСТАВНИК АБИСИНИЈЕ У ДН  
89-90
- НЕДЕЉКОВИЋ МИЛОРАД  
157
- НЕДИЋ МИЛАН  
27, 30-31, 103, 184, 306
- НЕМЕШ АЛБЕРТ  
21, 63
- НЕМОН ОСКАР  
260
- НЕНАДОВИЋ МИХАИЛО  
199-200

- НЕНСКИ МИХАИЛО  
105
- НЕСБИТ, ГЕНЕРАЛ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
16
- НЕШИЋ ЉУБОМИР  
76
- НЕШОВИЋ М. ЈЕЗДИМИР  
261
- НИКОЛАЈ, ЕПИСКОП ОХРИДСКИ  
83
- НИКОЛАЈ, ЕПИСКОП РУСКИ У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
288
- НИКОЛАЈЧИК СТАНИСЛАВ  
32, 101
- НИКОЛИЋ ДАНИЦА  
368-369
- НИКОЛСОН РЕНДЕЛ  
79
- НИКОЛСОН ХАРОЛД  
11, 16, 78
- НИЛ М. (NEILL M.)  
1
- НИМАЈЕР ОТО  
159
- НИНЧИЋ МОМЧИЛО  
22-23, 28-29, 86, 164, 171, 259, 261, 298, 308, 352
- НИТ Х.С.Б.(NEAT)  
373
- НИТИ ФРАНЧЕСКО САВЕРИО  
85, 308
- НОВАК АНТЕ  
290
- НОВАКОВИЋ ДРАГОЉУБ  
159, 164, 352
- НОВИКОВ НИКОЛАЈ  
30, 106
- НОЈМАЈЕР  
68
- НОЈРАТ КОНСТАНТИН  
9, 26, 49, 97-98
- НОКС ЏЕФРЕ  
94, 98
- НОЛИ, ВЛАДИКА  
310
- НОРМАН ДЕЈВИС  
170
- НУМАН ПАША  
80
- НУРИ ПАША ЕЛ САД  
111
- О**
- ОБРЕНОВИЋ МИЛОШ  
321
- ОБРЕНОВИЋ НАТАЛИЈА  
325
- ОБРЕНОВИЋ СТРЕУ МАКСИМИЛИЈАН ТЕОДОР  
321
- ОБУЉЕН НИКОЛА  
34
- ОКСЛИ (OXLEY), ВОЈНИ АТАШЕ В.БРИТАНИЈЕ  
У БЕОГРАДУ  
189
- ОЛГА, ГРЧКА КРАЉИЦА  
186
- ОЛДАМ АРТУР (OLDHAM ARTHUR)  
283
- ОЛДАМ ТРЕВОР ДОНАЛД (OLDHAM T.D.)  
280
- ОЛДАМ ЏОН (OLDHAM JOHN)  
204, 280
- ОЛДАМ ЏОН МЛАЂИ (OLDHAM JOHN JUNIOR)  
280
- ОМАН ЧАРЛС  
370, 400
- ОРЛАНДО ВИТОРИО  
307
- ОСТОЈИЋ ЂОРЂЕ  
33, 35, 37, 197, 262-263, 334-335, 337, 344, 368
- ОТОНЕОС АЛЕКСАНДРОС  
83
- ОЦОКОЉИЋ ФИРМИЛИЈАН  
261
- П**
- ПАВЕЛИЋ АНТЕ  
24-25, 30, 76, 89, 105, 135, 137, 185, 196, 257, 261,  
304, 311
- ПАВЛАКОВИЋ ВЛАДИМИР  
300
- ПАВЛИНОВИЋ МИЛАН  
284, 287-289
- ПАВЛОВИЋ ДУШАН  
381
- ПАВЛОВИЋ КОСТА  
270
- ПАВЛОВИЋ КОСТА СТ.  
201

- ПАВЛУ БОГДАН  
8, 74
- ПАЛАВИЧИНИ, МАРКИЗ ДИ ДУРАЦО,  
ИТАЛИЈАНСКИ ПОСЛАНИК У ТИРАНИ  
63
- ПАЛМЕР ЕДВАРД, БРИТАНСКИ КОНЗУЛ У  
САРАЈЕВУ  
294
- ПАНГАЛОС ТЕОДОРΟΣ, ГЕНЕРАЛ  
82-83
- ПАНДЕЛИ ВАНЂЕЛИ  
66
- ПАПАНДРЕЈ  
32
- ПАПЕН ФРАНЦ  
7, 45, 68, 89, 99
- ПАРЕС БЕРНАРД  
378, 388
- ПАРКИНСОН Н.  
381, 403-404
- ПАХЛАВИ РЕЗА, ШАХ  
192
- ПАШИЋ НИКОЛА  
21, 23, 41, 85-86, 91, 96, 104, 135, 138, 173-174,  
176, 254-256, 298, 302, 308-310
- ПАШИЋ РАДОМИР  
249, 257
- ПАШТРОВИЋ МАНФРЕДО, ИНЖЕЊЕР  
29
- ПЕЕЧЕЦ ГУСТАВ  
311
- ПЕЈАЧЕВИЋ ТЕОДОР, ГРОФ  
337
- ПЕЈОВИЋ ЈОВАН  
262, 276
- ПЕЛИ ДИК  
410, 417
- ПЕПИЋ  
316
- ПЕРЕНДИЈА ВАСИЛИЈЕ  
380-381
- ПЕРИЋ АНТЕ  
290
- ПЕРИЋ НИНКО  
158, 172
- ПЕРНАР ИВАН  
24
- ПЕРОВИЋ ИВО  
135
- ПЕРС БЕРНАРД (PARES BERNARD), ФИЛОЛОГ  
396
- ПЕРСИ, ЕНГЛЕСКИ ГЕНЕРАЛ  
66
- ПЕРЧЕВИЋ ИВАН  
24, 135
- ПЕРЧЕЦ ГУСТАВ  
135, 304
- ПЕТЕН ФИЛИП (PETAÏN PHILIPPE)  
108, 114, 131
- ПЕТЕРСОН  
78
- ПЕТКОВ ПЕТКО  
71
- ПЕТРЕСКУ-КОМНЕН НИКОЛАЕ  
96, 103
- ПЕТРИНИ  
72
- ПЕТРИНОВИЋ ФРАНО  
23, 189
- ПЕТРИНОВИЋ ФРАНЦ  
270
- ПЕТРОВИЋ ВОЈИСЛАВ  
23, 180
- ПЕТРОВИЋ ДАНИЛО, КНЕЗ  
188
- ПЕТРОВИЋ ДУШАН  
377, 380
- ПЕТРОВИЋ КОСТА  
165
- ПЕТРОВИЋ МИЛО, КНЕЗ  
136
- ПЕТРОВИЋ МИХАИЛО, КНЕЗ  
187, 317
- ПЕТРОВИЋ НИКОЛА I, КРАЉ  
21, 23, 85, 136, 173, 175, 256, 279, 281, 308, 310
- ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ ДАНИЛО,  
ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИК  
175
- ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ МИЛЕНА, КРАЉИЦА  
174
- ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ МИЛО  
179
- ПЕТРОВИЋ ПАВЛЕ  
271
- ПЕТРОВИЋ ПЕТАР, ПРИНЦ  
23
- ПЕТРОНИЈЕВИЋ БРАНИСЛАВ  
305
- ПЕШИЋ МИЛОРАД  
336

- ПИЕРЛО ХУБЕРТ (PIERLOT HUBERT),  
ПРЕДСЕДНИК ВЛАДЕ  
81
- ПИЈАЧЕТИНИ РЕНАТО  
72
- ПИЈЕ XII, ПАПА  
90
- ПИЈЕРО ФЕЛИКС (PIEROT FELIX)  
278, 280
- ПИЛСУДСКИ ЈОЗЕФ  
44-45, 97, 100, 104, 108
- ПИЉА МИЛИВОЈЕ  
141-142, 147, 233, 236
- ПИПИНЕЛИС  
83
- ПЛАМЕНАЦ ЈОВАН  
21, 136, 174, 185, 254-255, 288, 314
- ПЛАСТИРАС НИКОЛАУС  
82-83
- ПЛИМУТ, ГРОФ (PLYMOUTH)  
115, 118-119, 121, 123-124, 126, 129-131
- ПЛОЈ МИРОСЛАВ  
152, 154
- ПОЕНКАРЕ РЕЈМОН  
1, 63-64, 85-86, 91, 112, 150, 154, 166, 310
- ПОЛИТИС  
49, 62, 109
- ПОЛИЋ ЛАДИСЛАВ  
172
- ПОМОРИШАЦ САВА  
265
- ПОНСЕ ЕУГЕН (PENANCIER)  
108
- ПОНСЕ ФРАНСОА  
90
- ПОПОВИЋ  
172
- ПОПОВИЋ АНДРА  
298
- ПОПОВИЋ БОГДАН  
254, 268, 334, 367, 369-370
- ПОПОВИЋ ВАСИЉ  
401
- ПОПОВИЋ ВЛАДЕТА  
370, 373, 401
- ПОПОВИЋ ВОЈИН  
201
- ПОПОВИЋ ЖАРКО  
30
- ПОПОВИЋ ЈОВАН  
378
- ПОПОВИЋ МИХАИЛО  
337, 367-368
- ПОПОВИЋ ПАВЛЕ  
265, 334, 371, 374, 379
- ПОПОВИЋ САВА  
24, 367, 372
- ПОП-ХРИСТОВ ЂОРЂЕ  
75
- ПОТЕКИН ВЛАДИМИР  
258
- ПОТЕМКИН ГРИГОРИ  
111
- PRYDE HOUGHES J.E.  
360
- ПРАЈС КРАФОРД  
344
- ПРЕДАВЕШ ВЛАДИМИР  
30
- ПРЕДИЋ ДИМИТРИЈЕ, ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК  
34, 191
- ПРЕЛИЋ ВЕЛИМИР  
177
- ПРИБИЋЕВИЋ СВЕТОЗАР  
24, 134, 180-181
- ПРИБИЋЕВИЋ СТОЈАН  
259, 261
- ПРИНЦИП ГАВРИЛО  
173, 176, 179
- ПРИЦА ДРАГОМИР, АДМИРАЛ  
22
- ПРИШТИНА ХАСАН  
62, 66
- ПРОТИЋ ДРАГОСЛАВ  
199
- ПРОТИЋ ДУШАН  
353
- ПРОТИЋ МИЛАН  
28
- ПРОТИЋ СТОЈАН  
21, 150, 254, 307-308
- ПРОТОГЕРОВ АЛЕКСАНДАР  
69-72, 74, 311
- ПУПИН МИХАИЛО  
254, 257, 299
- ПУРИЋ БОЖИДАР  
30, 45, 89, 165, 185, 198-199
- ПУРСЕЛ ЏОН  
66

ПУТНИК ВЛАДИМИР  
367

## Р

РАДЕВ СИМОН  
78, 109

РАДИЋ МАРИЈА  
24

РАДИЋ ПАВЛЕ  
24, 135

РАДИЋ СТЕПАН  
21, 23-24, 91, 174-175, 177-178, 256, 309, 311

РАДОВАНОВИЋ ВОЈИСЛАВ  
199-201

РАДОВАНОВИЋ МИЛОРАД  
303

РАДОВИЋ АНДРЕЈА  
21, 62, 143

РАДОВИЋ АНДРИЈА  
85, 281

РАДОВИЋ ДУШАН  
35, 200

РАДОВИЋ МИЛОРАД  
36-37

РАДОЈИЧИЋ ЖИВОЈИН  
37

РАДОЊИЋ Е.  
272

РАДОСЛАВЉЕВ  
70

РАЈАН (RYAN)  
66

РАЈАН АНДРУ  
16

РАЈКОВИЋ БОГОМИР  
373

РАЈЛИ БЕН (RILEY BEN)  
25

РАЈМЕР СТЕФАН  
203-204, 208, 255, 281-282, 285, 327

РАЈС АРЧИБАЛД  
71, 164, 298-299

РАЈХЕНАУ  
8

РАКИЋ МИЛАН  
86-87, 108, 197, 311

РАКИЋ МИОДРАГ  
37

РАКОВСКИ ХРИСТИЈАН (КРСТО)  
3, 102, 104

РАКОСИ ДЕ ЕУГЕН  
311

РАКОШИ ГЕНЕ  
93

РАМЕК РУДОЛФ  
67, 97

РАНОШЕВИЋ ВЕЛИМИР  
37

РАНСИМАН, ЛОРД  
5, 8, 11, 113

РАПАИЋ  
95

РАУХ БАРОН ПАВЛЕ  
292

РАЧИЋ ПУНИША  
24, 178

РАШИНСКИ  
9

РАШИЋ МИХАИЛО, ГЕНЕРАЛ  
21

РАШИЋ СВЕТОЗАР  
402

РЕМЗЕЈ РОБЕРТ, ПОМОРСКИ ИЗАСЛАНИК В.  
БРИТАНИЈЕ У КЈ  
191

РЕМИЋ ЏОН  
298

РЕНДЕЛ  
16, 78

РЕНДЕЛ РЕЦИНАЛД  
11

РЕНДЕЛ ЏОРџ  
19

РЕНЕР КАРЛ  
9

РЕУФ БЕЈ  
109

РЕЦИНАЛД БРЕЈ  
396

РЕЦИНАЛД ФОРД  
13

РЕШЕТАР ДУШАН  
334

РИБАР ВЛАДИМИР  
336

РИБАР ИВАН  
30

РИБЕНТРОП ЈОАКИМ  
8-9, 11, 13, 26, 28, 30, 68, 81, 90, 95, 97-99, 101,  
106-107, 112, 114, 119, 165, 184, 188

- РИБНИКАР ВЛАДИСЛАВ  
353
- РИД ДАГЛАС  
306
- РИЈАВЕЦ ЈОСИП  
37
- РИКОВ АЛЕКСЕЈ ИВАНОВИЋ  
104
- РИСТАНОВИЋ ЖИВОЛИН  
30, 381
- РИСТИЋ МИЛАН  
260
- РИФЕР МИЛКО  
378
- РОБЕВ ЈОСИФ  
16
- РОБЕРТСОН ДОНАЛД  
276-277
- РОБЕРТСОН ЏЕЈМС  
413
- РОБИНЗОН ВАНДЕЛЕР  
10
- РОЖАНСКИ АРНОН  
278
- РОЗЕНБЕРГ АЛФРЕД  
7, 48
- РОЈАНСКИ АРНОН  
280
- РОМАНОВ ДИМИТРИЈЕ, КНЕЗ  
205
- РОМАНОВ НИКОЛАЈ II, ЦАР  
173
- РОМАНОВ ФЕДОРОВНА МАРИЈА  
320
- РОМАНОВСКА-ПАВЛОВСКА, ПРИНЦЕЗА  
270
- РОС ЛИТ  
159
- РОТ ИМПРЕ  
336
- РОТЕМИР  
311
- РОТШИЛД ЕНТОНИ (ROTHSCHILD ANTHONY)  
158, 160-161
- РОТШТАЈН (ROTHSTEIN)  
306
- РУБЧИЋ ДРАГУТИН  
36
- РУЗВЕЛТ ФРЕНКЛИН ДЕЛАНО  
6-7, 11, 13, 17, 19-20, 30, 32, 88-89, 98-99, 107,  
144, 165, 171, 402
- РУХИБЕГ АБДУЛ ХАДИ  
12
- С**
- САБАТИНИ ГАСТОН РОСИ  
34
- САБЛИН ЕВГЕНИЈЕ  
205
- САВЕРИО  
308
- САВИЋ ВЛАДИСЛАВ  
203
- САВИЋ ДРАГУТИН  
36, 201, 262
- САВКОВИЋ МИЛОШ, КЊИЖЕВНИК  
185
- САВОЈАН А.  
138
- САЈДЕНХАЈМ, ЛОРД (SYDENHEIM)  
21
- САЈМОН ЦОН  
4-8, 16-17, 25, 48-49, 68, 80, 88, 98, 191, 196
- САЛАЗАР  
47
- САМСОНОВА БАРБАРА  
300
- САНДЕМАН ТЕОФИЛ  
374
- САНДЛЕР, ШВЕДСКИ МИНИСТАР  
ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА  
10
- САНДС ФЛОРА (SANDES FLORA)  
299
- САРАЏОГЛУ МЕХМЕТ ШУКРУ  
16, 28, 66, 79-80, 99, 106, 111
- САРЏЕНТ ОРМ  
17
- САСЕНБАХ ЈОХАН  
23
- СВЕТЛИК Г.Р.  
283
- СЕЛАСИЈЕ ХАИЛЕ  
17, 89-90, 191
- СЕРЕОАТ ПАША  
3
- СЕСИЛ РОБЕРТ  
1-2, 62, 164, 311, 408

- СЕТКИ ПАША  
84
- СЕФЕРОВИЋ АНТЕ  
204, 255, 275, 281-282, 285, 323
- СИД ВИЛИЈАМ, БРИТАНСКИ АМБАСАДОР У  
МОСКВИ (SEED WILLIAM)  
17
- СИКОРСКИ ВЛАДИСЛАВ  
13, 101
- СИМИЋ МАРКО  
203, 284
- СИМОВИЋ ДУШАН  
28, 31-32, 36-37, 184, 211, 261
- СИМОВИЋ НИКОЛА  
306
- СИМОНОВ НЕСТОР  
307
- СИНГЕР СЛАВКО  
290
- СИНГЕР ФЕЛИКС  
30
- СИНОВИЋ ЂОРЂЕ  
204, 278-279
- СИТОН-ВОТСОН (SEATON-WATSON ROBERT  
WILLIAM)  
3-5, 9, 11, 21, 23-25, 30, 32, 40, 43-44, 48, 65, 75,  
86, 97, 112, 135, 164, 175, 178-180, 183 189, 196-  
197, 206, 265, 268, 299, 302, 304, 310, 316, 334,  
372-374, 376, 378-379, 388, 396, 400-401
- СИТТЕРС ПЕРЦУ  
30
- СКАНЗИ ЦОН (SCANSIE G.L.)  
203, 284, 337
- СКОТ ДАВИД  
306
- СЛАВИК ЈУРАЈ  
403-404
- СЛАДКОВСКИ  
103
- СМАТС ЈАН (SMUTS JAN)  
2, 15, 18
- СМИЉАНИЋ БОГДАН  
353
- СМИТ РЕНИ  
76
- СМОДЛАКА ЈОСИП  
31, 164, 254
- СМОДЛАКА ЛУКА  
197-199, 298-299, 302-305, 334, 374, 377
- СНОДЕН, МИНИСТАР ФИНАНСИЈА  
4
- СНОЈ ФРАНЦ  
28, 261
- СОКОЛНИКОВ ГРЕГОРИ  
4
- СОЛУН  
409
- СОМЕРФЕЛТ АЛФ  
404, 406
- СОРГО  
31
- СПАК ПОЛ ХЕНРИ, ПРЕДСЕДНИК БЕЛГИЈСКЕ  
ВЛАДЕ  
81
- СПАЛАЈКОВИЋ МИРОСЛАВ  
48, 64, 151, 154
- СПАСИЋ ЈОРДАН  
272
- СПАСОЈЕВИЋ  
161
- СПАХО МЕХМЕД  
242
- СПЕНДЕР ХАРОЛД  
22,
- СПЕРЛИНГ РОНАЛД  
191
- СПИРИДОВИЧ ЧЕРЕП АРТЕМИЈЕ  
173
- СТАЉИН ВИСАРИОНОВИЧ ЈОСИФ  
13, 19, 30, 90, 105, 107, 111, 115
- СТАМБОЛИЈСКИ АЛЕКСАНДАР  
3, 43, 69-71, 174, 254, 309, 312
- СТАНИШЕВ  
76
- СТАНЛИ ОЛИВЕР  
17
- СТАНЧЕВ ДИМИТРИЈЕ  
3, 74, 80
- СТЕБИНГ (E.P. STEVBING)  
390
- СТЕВАНОВИЋ МИЛАН  
23, 334
- СТЕЛА ЦОРЦ  
283
- СТЕНЛИ ОЛИВЕР, МИНИСТАР ПРОСВЕТЕ  
ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
170
- СТЕПАНОВИЋ СТЕПА  
257, 311
- СТЕПИНАЦ АЛОЈЗИЈЕ  
31

- СТЕРЛЕ ФРАНЦ  
257
- СТЕРЛИНГ  
86
- СТЕФАН, МИТРОПОЛИТ  
71
- СТЕФАНОВ СТОЈИЛ  
78
- СТЕФАНОВИЋ АНТЕ  
203
- СТЕФАНОВИЋ РИСТА  
336
- СТЕФАНОВИЋ СВЕТИСЛАВ  
302
- СТИД ВИКАМ (STEED WICKHAM)  
3, 17, 23, 25, 48, 75, 88, 135, 176, 178, 317, 381
- СТОБАРТ КЛЕР  
268
- СТОЈАДИНОВИЋ МИЛАН  
11, 25-26, 66, 80, 89, 103, 117, 133, 138, 157-158,  
181, 184-185, 215, 217, 243, 255, 302, 306
- СТОЈАКОВИЋ КОСТА  
253
- СТОЈАН ДЕМЕ (ГЕНЕРАЛ СТОЈАКОВИЋ),  
МАЂАРСКИ АМБАСАДОР У БЕРЛИНУ  
95
- СТОЈАНОВИЋ БОЖИДАР  
270
- СТОЈАНОВИЋ ДУШАН  
199, 304, 335
- СТОЈАНОВИЋ ЈОВАН  
334
- СТОЈАНОВИЋ КОСТА  
408
- СТОЈАНОВИЋ ЉУБА  
309
- СТОЈКОВИЋ СЛАВКО  
27, 172
- СТОШОВИЋ ДОБРИВОЈЕ  
139, 160, 162, 367, 384
- СТРАЖНИЦКИ МИЛОРАД  
199
- СУББОТИЋ ИВАН  
89, 164-165, 172, 198, 201, 267-268, 306, 334, 345
- СУБОТИЋ ДРАГУТИН  
22, 30, 40, 62, 75, 138, 164, 171, 175, 178, 180, 183,  
190, 197, 199, 201, 259-260, 265, 267, 298-299,  
334-336, 344, 346, 367-368, 370, 374-375, 381, 383-  
384, 400, 402, 406-407
- СУВИЧ  
89, 196
- СУЋИЋ МИЛИВОЈ  
306, 317
- СУЉЦБЕРГЕР САЈРУГ  
306
- СФОРЦА КАРЛО  
85
- СФОРЦА, ГРОФ  
310
- Т**
- ТАДИЋ ЈЕВРЕМ  
197
- ТАЈРЕЛ  
191
- ТАКАЧ ТОЛВАЈ  
95
- ТАКСИМ БЕЈ  
109
- ТАЛВИ  
304
- ТАНАНИ (ТАНАНУ) Т.П.  
299
- ТАНАСКОВИЋ ДУШАН  
198, 200, 334, 345-346
- ТАРДИЈЕ АНДРЕ (TARDIEU ANDRE)  
97, 139, 153, 162, 168
- ТАТАРЕСКУ ГЕОРГЕ  
16, 96, 103
- ТВИДСМИР (TWEEDSMUIR OF ELSFIELD, LORD)  
18
- ТЕЈЛОР (TAYLOR A.H.E)  
24
- ТЕЛЕКИ  
91
- ТЕМПЕРЛЕ ХАРОЛД (TEMPERLEY HAROLD)  
21, 24, 209, 371, 373, 377, 401
- ТЕМПІМОР  
16
- ТЕРИН  
7
- ТЕСЛА НИКОЛА  
30, 257, 333
- ТЕФИК БЕГ (TEWFIK BEG ABUEL HUDA)  
12
- ТЕФИК РУЖДИ БЕЈ АРАС (TEVFIK RUSTU ARAS)  
23, 26, 44, 66, 68, 75, 79-80, 83-84, 86, 88, 96, 101,  
103, 106, 109-111, 165, 169
- ТЕШИЋ ЈЕЗДИМИР  
402



ТИРЕЛ ВИЉЕМ  
3, 8

ТИТО ЈОСИП БРОЗ  
19, 30-32, 185, 261, 315

ТИТУЛЕСКУ НИКОЛАЕ  
6-7, 44, 87-88, 96, 102-103, 105, 108, 112, 142, 144,  
154, 165, 177, 191, 310-311

ТОДОРОВ КОСТА  
69-70

ТОДОРОВИЋ ЂОРЂЕ  
334

ТОЈНБИ АРНОЛД (TOYNBEE ARNOLD)  
23, 48, 95, 370

ТОМИЋ АЛЕКСА  
204

ТОМИЋ ЗДРАВКО  
314

ТОНИНГЕН РОСТ ФОН  
68

ТОПАЛОВИЋ ЖИВКО  
30

ТОПТАНИ ЕСАД ПАША  
173

ТОРТОН ФИЛИП  
306

ТОТИЋ ЈОВАН  
189, 203

ТОТИЋ ЈОВАН - ЏОН  
284

ТОШЕВ  
78

ТОШИЋ ЈЕЗДИМИР  
266, 380-381

ТРЕСИЋ ПАВИЧИЋ АНТЕ  
308-309

ТРЕСИЋ-ПАВИЧИЋ АНТЕ  
158

ТРИФУНОВИЋ МИЛИВОЈ  
201

ТРИФУНОВИЋ МИЛОШ  
28-30, 267, 380, 402-403

ТРОЦКИ ЛАВ  
102, 104

ТРУБРИЦ  
415

ТРУМБИЋ АНТЕ  
21, 24, 85, 174, 176, 254, 268, 307-308, 310-311

ТУРАТИ  
87

ТУРКАН ПАША  
62

## Ћ

ЋАНО ГАЛЕАЦО, ГРОФ (CIANO GALEAZZO)  
11, 20, 26, 45, 48, 66, 68, 89-90, 95, 98-99, 101, 108,  
114, 128, 185

ЋЕМАЛОВИЋ СМАИЛ АГА  
181

ЋУРЧИН МИЛАН  
334, 374-375, 378, 401

ЋУРЧИЋ ВОЈИН  
159

## У

УГРЕНОВИЋ АЛЕКСАНДАР  
378

УЗНЕЛ РАФАЕЛ  
260

УЗУНОВИЋ НИКОЛА  
23, 159, 256

## Ф

ФАЗБЕНДЕР ВАЛЕРИЈА  
380

ФАКТА ЛУИЋИ (ФАСТА LUIGI)  
85

ФАН НОЛИ  
65-66

ФАРУК, КРАЉ  
84

ФЕДЕРСТОН ВИТИ  
275

ФЕЈСАЛ, ИРАЧКИ КРАЉ  
110

ФЕЛИКС ХАБЗБУРШКИ  
48

ФЕРДИНАНД САКС КОБУРГ И ГОТА  
74, 78

ФИЛИС КЕМП  
396

ФИПС ЕРИК  
10

ФЛАНДЕН  
165

ФОКС ФРЕНК  
192

ФОН ХЕРЕН  
113

ФОРБЕ НЕВИЛ 311	ХАЈНИ Е. (HAJNY E.) 203, 283
ФОРБС НЕВИЛ 299, 373	ХАЈС Е. 4
ФОРТЕСКЈУ 418	ХАЛИЛ БЕГ ДЕРАЛЕ 66
ФОРТЕСКЈУ ЧАРЛС ГРЕНВИЛ (CHARLES GRANVILLE FORTESCUE) 408, 411, 413-415	ХАЛИФАКС ЛОРД (EDVARD WOOD ERL OF HALIFAKS) 9, 11, 13, 16-17, 27, 45-46, 66, 79, 90, 108, 113-114, 141, 143, 165, 201, 274
ФОСТЕР ЕМИЛИ 376	ХАМОНД ОБРИ 306
ФОСТЕР ФАНИ 377, 396	ХАНБУРИ СЕСИЛ (HUNBURY CECIL) 302
ФОТИЋ КОНСТАНТИН 32, 41, 75, 197, 199, 334, 378	ХАРДИНГ, ЛОРД 43, 67, 310
ФРАЈТАГ 109	ХАРИСОН Х. 306
ФРАНГЕШ ИВАН 201, 347	ХАРЛИ Т. (HARLEY T.W.) 278
ФРАНКО ФРАНЦИСКО 11, 13, 21, 80-81, 89-90, 98, 108, 114-115, 120-121, 124, 126, 128-129, 131, 185	ХАРМСВОРТ СЕСИЛ (HARMSWORTH) 1
ФРЕЈЗЕР НИЛ 265, 401	ХАСЕЛ 88
ФРИДРИХ ХАБЗБУРШКИ, НАДВОЈВОДА 172	ХАТОН ГРАХАМ 306
ФУАД АСЛАНИ 66	ХАТОН ЕМИЛИ (HUTTON EMILIE) 376, 378
ФУАД, КРАЉ ЕГИПТА 4, 84	ХАХА ЕМИЛ (НАСНА EMIL) 113
ФУЛБРАЈТ ВИЛИЈАМ (FULBRIGHT W.) 402	ХАЦИУС Р.А. 41
ФУРЛАН БОРИС 30	ХАЏИ МИШЕВ МАНЧО 73, 78
<b>Х</b>	ХЕДЕРВАРИ КУЕН 91-92
ХАБЗБУРГ ЈОСИФ, НАДВОЈВОДА 91-92	ХЕДЛАМ, ЕПИСКОП ГЛОСТЕРА 298, 372
ХАБЗБУРГ КАРЛО 309-310	ХЕЈСТИНГС ФРЕНК (HASTINGS F.) 267-269, 302, 337
ХАБЗБУРГ КАРЛО, КРАЉ 91	ХЕМИНГ ФРАНСИС (HEMMING FRANCIS) 117, 122-124, 129, 131
ХАБЗБУРГ ОТО 4, 48, 68, 92, 94-95, 135, 311	ХЕНДЕРСОН АРТУР 4, 16, 26, 68, 161
ХАВЕРФИЛД ЕВЕЛИН 268, 401	ХЕНДЕРСОН НЕВИЛ 3, 5, 8, 10-11, 13, 26, 49, 77, 99, 162, 191-192
ХАИГТОН КОНРАД 280	ХЕНИНГ, ГЕНЕРАЛ 12
ХАЈАРД СМИТ 191	ХЕНЛАЈН КОНРАД 113

- ХЕРБЕРТ СЕМЈУЕЛ  
5
- ХЕРМАН ЕХЛЕРТ  
261
- ХЕРМАС МЕЈЕР  
278
- ХЕРЦОГ ЏЕМС БЕРИ (HERTZOG J.V.M.)  
15, 18
- ХЕРШКОВИЋ ЈОСИП  
306
- ХЕСТИНГС ФРЕНК  
384, 400
- ХЕШ ФОН  
8
- ХИКС ЏОЈСОН (HICKS JONSON WILLIAM)  
3
- ХИКС ЏОРџ  
311
- ХИЛФЕРДИНГ РУДОЛФ  
97
- ХИНДЕНБУРГ ПОЛ ФОН  
3, 97
- ХИНДЛЕ ВИЛФРИД  
299
- ХИТКОТ ДАДЛИ (HEATHCOTE)  
298
- ХИТЛЕР АДОЛФ  
4-6, 8-10, 13, 17, 26, 28, 46, 48-49, 67-68, 88-90, 95,  
97-101, 103, 105-108, 111, 113, 165, 184-185, 210,  
306
- ХЛИНКА АНДРЕЈ  
112
- ХОГ ДАНИЈЕЛ (HOGG DANIEL)  
30
- ХОЕНЦОЛЕРН КАРОЛ I  
11, 102
- ХОЕНЦОЛЕРН-СИГМАРИНГЕН КАРОЛ II  
26, 96, 100, 103, 113, 116, 179, 181, 184, 306
- ХОЕНЦОЛЕРН-СИГМАРИНГЕН МИХАИЛО  
(MIHAJ)  
103
- ХОЕНЦОЛЕРН-СИГМАРИНГЕН ФЕРДИНАНД  
102, 321
- ХОЕР СЕМЈУЕЛ (HOARE SAMUEL)  
8
- ХОЛГЕР АНДЕРСЕН  
27
- ХОР БЕЛИШЕ  
13, 17, 81
- ХОР СЕМЈУЕЛ (HOARE SAMUEL)  
10-11, 13, 46, 84, 88, 192, 254
- ХОРМУРЗ РАСАМ АНТОНИ  
48
- ХОРН РОБЕРТ  
2
- ХОРТИ МИКЛОШ  
8, 25, 48, 67-68, 88, 91, 93, 95-96, 105, 309-310
- ХОСТЕ (HOSTE JULES)  
403-404
- ХОФМАЈЕР  
279
- ХОЏА МИЛАН  
96, 98
- ХОЏСОН РОБЕРТ (R.M. HODGSON)  
66
- ХРИСТИЋ АНА  
22-23, 72, 167-168, 196, 270, 299, 303, 334, 378
- ХРИСТИЋ БОШКО  
198
- ХРИСТИЋ ЂОРЂЕ  
22
- ХРИСТИЋ НИКОЛА  
188, 335
- ХРИСТИЋ ФИЛИП  
200
- ХУВЕР ХЕРБЕРТ  
5-6, 107, 155
- ХУТАЛАРОВИЋ ШПИРО  
281
- Ц**
- ЦАЛДАРИС ПАНАЈИС  
83
- САМБЕЛЛ RONALD IAN  
16
- ЦАНКАР ИЗИДОР  
37, 261, 336, 381
- ЦАНКОВ АЛЕКСАНДАР  
70-75, 77-78, 174, 310, 312
- ЦВЕТКОВИЋ ДРАГИША  
26, 28, 165, 306
- ЦВЕТКОВИЋ ТОДОР  
376
- ЦВИЈИЋ ЈОВАН  
374
- ЦВИЛОВИЋ ЈОСИФ  
367
- ЦЕРОВИЋ МИЛОРАД  
353
- ЦИНЦАР-МАРКОВИЋ АЛЕКСАНДАР  
26, 201

ЦИХЛАР СЛАВКО  
24

ЦРКВЕНАЦ МИРОСЛАВ  
290

ЦРЊАНСКИ МИЛОШ  
31, 201, 261, 314

ЦУКИЋ КОСТА  
31

ЦУКИЋ МИХАИЛО  
265, 344

ЦУР БАЈРАМ  
62-63

## Ч

ЧАБРИНОВИЋ НЕДЕЉКО  
173

ЧАЈЛДС Л. СТИВЕН  
306

ЧАКИ ИШТВАН (ISTVÁN, GRÓF CSÁKY)  
26, 48, 90, 95, 101, 106

ЧАТЕРТОН ЈУЛИЈА  
361-362

ЧЕИДЗЕ ЈЕЛИСАВЕТА  
296

ЧЕКРЕСИ  
62

ЧЕМБЕРЛЕН НЕВИЛ  
4-6, 10-13, 16, 18, 48, 66, 80-81, 89-90, 96, 98-99,  
101, 103, 106-108, 112-113, 153-154, 179, 185, 306

ЧЕМБЕРЛЕН ОСТИН  
1-4, 6-9, 23-24, 44, 48, 62, 65, 68, 72-73, 75-76, 78-  
80, 86-88, 92, 97, 104, 108, 110, 142, 157-158, 164,  
176, 186, 191, 197, 301-302, 310-311, 352, 359

ЧЕРУБИНИ, НУНЦИЈЕ  
308

ЧЕРЧИЛ ВИНСТОН  
1, 4-6, 8, 11, 13-14, 16-17, 19, 26, 28, 30-32, 46, 48,  
65-66, 80-81, 90, 104, 106, 111, 141, 157-158, 161,  
171, 175, 274, 302, 306, 310, 317

ЧЕТФИЛД ЕРИК  
9

ЧИЧЕРИН ГЕОРГИЈ ВАСИЉЕВИЧ  
3, 97, 104, 310

ЧКАТРОВ ДИМИТРИЈЕ  
137

ЧКАТРОВ ЈОРДАН  
75, 137

ЧОЛАК-АНТИЋ БОШКО  
187

ЧОЛАКОВИЋ РОДОЉУБ  
30, 315

ЧРЕШНИК РУДОЛФ  
300

ЧУБРИЛОВИЋ БРАНКО  
185, 260

## Џ

ЏАФЕР ВИЛА, АЛБАНСКИ МИНИСТАР  
ИНОСТРАНИХ ПОСЛОВА  
108

ЏАФЕР ИПИ  
63

ЏЕЈМС БЕРИ  
376

ЏЕРАМ ЕЛЕН МЈУРИЈЕЛ  
343

ЏОНС ДАНИЕЛ (JONES DANIEL)  
392

ЏОПСОН Н.Б., БРИТАНСКИ ФИЛОЛОГ  
372

ЏОРДАНС  
18

ЏОУНС ДАНИЕЛ  
371

## Ш

ШАИН ЋИЋИН ИВО  
30

ШАЛЕВИЋ ДИМИТРИЈЕ  
77

ШАЛОЈА ВИТОРИО (SCIALOJA VITTORIO)  
4, 85

ШАЉА РЕЦЕП  
63

ШАМБРЕН, ФРАНЦУСКИ АМБАСАДОР У РИМУ  
108

ШАНДАНОВ ПЕТАР  
75

ШАНЦЕР КАРЛО (SCHANZER CARLO)  
1, 85, 310

ШАРИЋ СЛАВКО  
25

ШАХТ ХЈАЛМАР  
111

ШАХТ ХУАЛМАР  
99

ШВЕГЕЛ ИВАН  
24, 203

ШВЕРЉУГА МИЛАН  
161, 275

ШВЕХЛА АНТОНИН, ПРЕДСЕДНИК  
ЧЕХОСЛОВАЧКЕ ВЛАДЕ

112

ШЕРТОК МОШЕ (SHERTOCK MOSHE)

12

ШИНТИЋ ЗЛАТКО

36

ШКРИВАНИЋ ГАВРИЛО

37

ШЛАЈХЕР ФОН

5

ШЛЕЗВИГ ХОЛШТАЈН НИКОЛА, ПРИНЦ ГРЧКЕ

82

ШОБЕР ЈОХАН

67-68, 91

ШОЋ

172

ШТАРЕМБЕРГ ЕРНСТ (ERNST RÜDIGER  
STARHEMBERG), АУСТРИЈСКИ ВИЦЕ  
КАНЦЕЛАР

9

ШТАРЕМБЕРГЕР Е.Р. (STARHEMBERGER ERNST  
RUDIGER)

68

ШТАРЕНБЕРГ

88

ШТРАСЕР ОТО (STRASSER ОТТО)

20

ШТРЕЗЕМАН ГУСТАВ

44, 86, 97, 108, 151, 154

ШТРЕКЕЉ ДАНИЛО

204, 277

ШУБАШИЋ ИВАН

27-28, 32, 90, 402

ШУВАКОВИЋ ЛАЗАР

367

ШУЛЕНТА П.М.

284

ШУМЕНКОВИЋ ИЛИЈА

28

ШУТЕЈ ЈУРАЈ

185

ШУШНИГ КУРТ (SCHUSCHNIG KURT)

26, 68, 88-89, 94, 97-98, 113, 196

## ГЕОГРАФСКИ ИНДЕКС

### А

- АБЕРДИН  
367, 370
- АБЕРИСТВИТ  
164, 367, 369, 382
- АБИСИНИЈА (ЕТИОПИЈА)  
8-9, 11, 17, 20, 45, 80, 88, 183
- АДЕЛАИДА  
283
- АДЕН  
10
- АДИС АБЕБА  
89
- АЛБАНИЈА  
1, 8, 10, 16-17, 23, 25-26, 30, 33, 44, 48, 54-62, 64,  
70, 74-75, 82, 85-90, 94, 96, 99, 105, 108, 114, 116,  
121-122, 125, 127, 131, 136-137, 165, 173-174,  
176-177, 179, 192, 205-206, 224, 254-255, 302,  
306-309, 311, 313, 326
- АЛЕКСАНДРЕТА  
108, 111
- АЛЕКСАНДРИЈА  
37, 84, 285, 337
- АМАН  
12
- АМСТЕРДАМ  
39, 42, 114, 199-200, 203-204, 278-280, 288-289,  
294, 300
- АНВЕРС  
20, 275
- АНГОРА  
1, 44
- АНКАРА  
16, 28, 31, 201
- АНТИОХИЈА  
111
- АНХИЈАЛ  
69
- АРГЕНТИНА  
6, 26, 41, 89, 107, 139-140, 144, 146-149, 223-224,  
231, 238, 248, 262, 271, 273, 294, 306
- АРХАНГЕЛСК  
263
- АТИНА  
3, 19, 28, 62, 72, 80

### АУСТРАЛИЈА

- 8, 15, 18, 39, 49, 140, 144, 146-149, 160-162, 171,  
195, 203-204, 222, 231, 236, 261-262, 264, 266,  
270-271, 274, 279, 283, 285-288, 290, 292-296,  
333, 335, 338, 343, 411

### АУСТРИЈА

- 1, 4, 6, 8-10, 21-23, 25-26, 43, 45, 50, 54-58, 86,  
88-89, 92-98, 100, 104-105, 108, 110-112, 116,  
120-121, 125, 127, 131, 135, 138-139, 144, 154-  
155, 165, 179, 181, 192, 219, 223-224, 228, 230,  
254, 304, 307, 311, 340

### АФГАНИСТАН

- 2, 17, 111, 191, 193

### АХМЕДНАГАР

- 263

### Б

- БАЗЕЛ  
17, 199
- БАЈА  
91
- БАЛЕАРИ  
114
- БАЛЕАРСКА ОСТРВА  
9
- БАЛКАН  
318
- БАЛТИК  
11
- БАНГОР  
368
- БАНКОК  
297
- БАРАЊА  
91
- БАРИ  
31-32
- БАРСЕЛОНА  
9, 13, 115, 118, 309
- БАХАМИ  
279
- БАХРЕИН  
10
- БЕЈРУТ  
11, 261

## БЕЛГИЈА

2, 8-10, 13, 17, 20, 44, 50, 54-56, 58-61, 90, 98, 106-108, 112, 115, 119, 121-122, 125, 131, 135, 142, 144-145, 150-152, 154-155, 157, 164, 167, 170, 187, 198, 201, 212, 219, 223-224, 276, 288-289, 402-403, 406, 415

## БЕЛФАСТ

11, 275

## БЕНГОР

382

## БЕОГРАД

1, 23, 31-32, 96, 193, 269, 303, 375, 377, 387, 396, 401

## БЕРЛИН

5, 8-10, 17, 24, 26, 79, 95, 99, 118, 297, 306, 308, 377

## БЕРН

32, 41, 164, 201, 336

## БЕРХТЕСГАДЕН

101

## БЕЧ

9, 21, 24, 43, 62-63, 67-68, 71, 74, 91, 96, 105, 168-169, 307-308

## БИМИНГЕМ

398

## БИРМИНГЕМ

13, 34-35, 204, 367-369, 372, 375, 377, 382-383, 389, 391, 393-395, 397, 399

## БИТОЉ

408

## БЛЕД

22

## БОКА КОТОРСКА

22, 85

## БОЛИВИЈА

218

## БОМБАЈ

28, 275, 277-279

## БОСНА

32

## БРАЗИЛ

28, 30, 88, 107, 139, 144, 147-148, 270, 339

## БРАТИСЛАВА

93, 96

## БРЕДФОРД

268, 275, 277-278, 287, 369

## БРИСЕЛ

13, 20, 278, 288, 294

## БРИСТОЛ

39, 271, 275-276, 278, 280, 378, 392

## БУГАРСКА

1, 3, 11, 13, 16-17, 19, 21, 23-24, 26-28, 31-32, 43, 46, 48, 54-61, 63, 65, 80, 82-83, 86-88, 90, 92, 95-96, 99, 102, 106, 109, 111, 116, 121, 125, 127, 131, 136-137, 140, 144, 149-150, 154, 164, 168, 173-175, 177, 179, 184, 191, 205-206, 208, 224, 254-256, 307-312, 337, 373

## БУДИМПЕШТА

9-10, 28, 68

## БУЕНОС АИРЕС

107

## БУЕНОС АЙРЕС

306

## БУКУРЕШТ

16-17, 95, 111, 307

## БУРГЕНЛАНД

91

## БУРМА

4-5, 8, 18

**В**

## ВАЈМАР

11

## ВАЛОНА

8, 10, 62, 85

## ВАНКУВЕР

203, 281-282

## ВАРНА

8

## ВАРШАВА

168, 194, 375

## ВАТИКАН

21, 31, 44-45, 65, 90, 93, 95, 112, 298, 336

## ВАШИНГТОН

5, 30-31, 37, 76, 144, 202, 260, 270, 306, 336

## ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

1-5, 7, 14, 21-22, 24, 26, 32-33, 39-40, 44-47, 49-50, 54-57, 59-61, 64-66, 68, 70, 73, 75, 77, 79-87, 90-94, 97-102, 104, 108-111, 113-119, 121-123, 125, 127-129, 131, 134-136, 138-144, 146-160, 162-163, 165, 167-168, 170-171, 173, 175-176, 178, 181-185, 187, 189-191, 194-195, 197-201, 204-205, 207, 210-213, 215-238, 242-243, 246, 248, 251-252, 254, 256, 259-265, 267, 269, 273-274, 278-279, 286-287, 292, 296-297, 304-306, 309-311, 314, 318-326, 328-333, 335, 337-343, 345, 348-361, 363-366, 384, 403, 406-407

## ВЕНЕЦИЈА

26, 91

## ВЕНЕЦУЕЛА

280

## ВИДО

82

- ВИЛАХ  
307
- ВИТЛЕЈЕМ (БЕТЛЕХЕМ)  
15
- ВИШИ  
28, 374
- ВЛАДИВОСТОК  
33
- ВРМОШ  
64
- Г**
- ГВАТЕМАЛА  
107
- ГДАНСК  
13
- ГЕТЕБОРГ  
46
- ГИБРАЛТАР  
114
- ГЛАЗГОВ  
34-35, 265, 270, 275-276, 280, 367, 369, 382-383
- ГОСПИЋ  
25, 30
- ГРАЦ  
21, 91
- ГРОНИНГЕН  
42
- ГРУЖ  
23
- ГРЧКА  
1, 4, 8, 13, 16-17, 19, 27-28, 31-32, 41, 43-46, 48,  
50, 54-61, 63, 65, 68-69, 72-75, 77-80, 86-87, 90,  
96, 106, 109-110, 115-116, 120, 123, 125, 127, 131,  
141, 144, 149, 151-152, 155, 159, 166, 173-174,  
185, 191, 212, 223-224, 238, 261, 272, 310-311,  
315, 403
- Д**
- ДАБЛИН  
11, 190, 195, 276-278, 280, 292, 295, 375, 378
- ДАЛМАЦИЈА  
293-294
- ДАНДИ  
382
- ДАНСКА  
17, 27, 98-99, 107, 116, 120, 125, 129, 131, 164,  
170, 238, 263
- ДАНЦИГ  
13, 26, 46, 90, 99, 101, 165
- ДАРГАВИЛ  
203, 284, 288-289
- ДАРДАНЕЛЕ  
9
- ДЕЛХИ  
18
- ДИЗЕЛДОРФ  
98, 377
- ДОДЕКАНЕЗИ  
111
- ДОРЈАНСКО ЈЕЗЕРО  
11
- ДРАЧ  
16, 62, 88
- ДУБАИ  
294
- ДУБРОВНИК  
22, 253, 262, 271, 307, 408
- Ђ**
- ЂЕНОВА  
11, 167
- Е**
- ЕГИПАТ  
1-2, 4, 9-10, 12, 15, 19, 32, 45-46, 54, 58-61, 90,  
104, 108, 131, 138, 169, 185, 191-193, 201, 223-  
224, 260, 263, 275, 285, 290, 297, 302, 314, 418
- ЕДИНБУРГ  
265, 298, 369, 371-372, 382, 385-386, 388-390,  
392-395, 397-398
- ЕКВАДОР  
144, 193
- ЕКСЕТЕР  
374
- ЕКСИТЕР  
390
- ЕРИТРЕЈА  
89
- ЕСКО  
20
- ЕСТОНИЈА  
23, 54, 106, 116, 120-121, 131, 223
- ЕТИОПИЈА  
17, 20, 165, 191
- Ж**
- ЖЕНЕВА  
4-5, 8-9, 23-25, 32, 34, 43-45, 48-49, 66, 74, 80,  
111, 164-165, 168, 196, 268-269, 304, 311



- З**
- ЗАГРЕБ  
24-25, 27, 30, 307-308, 375, 377, 401
- ЗАДАР  
85, 87, 196, 254, 261, 308
- И**
- ИНДИЈА  
4-6, 8, 15, 17-18, 33, 49, 84, 161-162, 164-165,  
262-263, 277, 285, 290, 294, 310
- ИРАК  
3, 11-13, 15, 17, 35, 45, 47, 54, 109-111, 193, 205,  
223
- ИРАН (ПЕРСИЈА)  
10-11, 17, 46, 99, 110-111, 129, 165, 191-193, 260,  
262, 270
- ИРСКА  
1-2, 5-6, 10-11, 13, 15, 17, 35, 41, 49, 121, 146,  
149, 190-191, 195, 223, 236, 265, 277, 292, 302,  
310
- ИСТОЧНА АФРИКА  
13, 18
- ИТАЛИЈА  
2-11, 13-14, 20, 24-28, 30-32, 41, 43-46, 49, 54-63,  
65-67, 69-71, 73-80, 82-83, 91-102, 105-116, 118-  
123, 125, 127-128, 130-131, 135-140, 142, 144-  
145, 150-152, 154, 158, 167-168, 173, 176-177,  
179-181, 183-185, 196, 205-206, 210, 219, 223-  
224, 228, 237, 254-255, 264, 304, 306-308, 310-  
311, 313, 333
- Ј**
- ЈАПАН  
4-6, 10-11, 13, 20, 26, 32, 45, 87, 89, 97, 101, 105,  
107, 110, 150-152, 154, 167, 170
- ЈАФА  
12, 262, 277
- ЈЕМЕН  
45
- ЈЕРМЕНИЈА  
43
- ЈЕРУСАЛИМ  
12, 28, 278, 280, 287
- ЈОАКИМОВО  
96
- ЈОХАНЕЗБУРГ  
204, 287
- ЈОХАНЕСБУРГ  
276, 278, 292-294, 296, 340
- ЈУГОСЛАВИЈА  
7, 9-12, 16-17, 19, 23, 29, 45, 48, 69, 73, 99, 106,  
112, 117, 120, 123, 125, 127, 131, 133-135, 137,  
139-146, 148, 153, 155, 173-177, 179-185, 206-  
208, 211-212, 215, 219-229, 232-238, 242-243,  
246, 248, 251-252, 269, 311, 313, 315, 319-326,  
328-333, 339-340, 342, 348-361, 363-366, 384,  
402-403, 405-406
- ЈУЖНА АМЕРИКА  
135, 179
- ЈУЖНА РОДЕЗИЈА  
18, 285-287
- ЈУЖНОАРИЧКА УНИЈА  
411
- ЈУЖНОАФРИЧКА УНИЈА  
2, 15, 18-19, 28, 35, 37, 41, 49, 135, 171, 204, 221,  
233-234, 263, 270, 274-276, 278-279, 285-287,  
289-290, 292, 340
- К**
- КАДЕЗТАН  
367
- КАИРО  
10, 28-32, 37, 41, 201, 259, 285, 336, 381
- КАЛКУТА  
275, 278, 285
- КАМЕРУН  
231
- КАН  
167
- КАНАДА  
3-4, 6, 15, 18-19, 28, 31, 37, 43, 48-49, 70-71, 75-  
77, 98, 105, 133-135, 137-140, 142, 144, 146, 149,  
171, 173-174, 189, 195, 203-204, 219-220, 223,  
231, 253, 255, 261-263, 269, 273, 275, 282, 285-  
290, 294, 301, 314, 332, 337, 341, 405, 413
- КАНБЕРА  
283
- КАРАЧИ  
277
- КАРДИФ  
204, 275-277, 292, 415
- КВЕБЕК  
281
- КЕЛПТАУН  
18, 41, 270, 277-279, 285, 336
- КЕМБРИЦ  
265-266, 367-371, 374, 385, 387, 389, 392-393,  
397-398
- КЕМРИЦ  
378
- КЕНИЈА  
37, 290
- КИКИНДА  
307

- КИНА  
3, 13, 16, 44, 47, 107, 164, 170, 172, 192, 290
- КИПАР  
4-5, 83, 104, 204, 276-277
- КЛАГЕНФУРТ  
21, 307-308
- КОЛУМБИЈА  
107
- КОЛУМБО  
278
- КОНГО  
223
- КОПЕНХАГЕН  
167
- КОРЧА  
63-64
- КОРЧУЛА  
293
- КОСТА РИКА  
107, 235
- КОТОР  
262
- КРАЉЕВИНА СРБА, ХРВАТА И СЛОВЕНАЦА  
(КСХС)  
3
- КРИМ  
1
- КРФ  
17, 66, 82, 85-86, 275, 307, 418
- КСХС  
71, 213, 216, 230
- КСХС (ЈУГОСЛАВИЈА)  
72
- КСХС/КЈ  
231
- КУБА  
107, 193, 290
- КУИБИШЕВ  
259
- Л**
- ЛА ВАЛЕТА  
204-205, 275, 277, 280
- ЛЕМИОС  
104
- ЛЕЊИНГРАД  
99
- ЛЕТОНИЈА  
23, 47, 54, 106, 116, 120-121, 125, 129, 131, 193,  
223
- ЛИБАН  
238
- ЛИБИЈА  
19, 84, 88, 90, 108, 210
- ЛИВЕРПУЛ  
274, 277-279
- ЛИДС  
267, 277, 367, 379, 393-394, 397-399
- ЛИЈЕЖ  
199-200
- ЛИКА  
25
- ЛИМБУРГ  
288-289
- ЛИОН  
295
- ЛИСАБОН  
28, 37, 115, 163, 202, 259-261
- ЛИТВАНИЈА  
23, 43, 46-47, 54, 100-101, 104, 116, 120, 122, 125,  
131, 192, 298
- ЛОЗАНА  
5, 43, 45, 83, 164, 201
- ЛОНДОН  
6, 24, 29, 35-36, 43, 68, 71, 76, 79, 96, 164, 168,  
202, 205, 253, 265, 267-268, 275, 280, 292-293,  
317, 336, 368, 371-374, 376, 378, 382-383, 385-  
393, 398, 401
- ЛУКСЕМБУРГ  
81, 115, 120-121, 125, 131
- ЛУЦЕРН  
85
- Љ**
- ЉЕШ  
63
- ЉУБЉАНА  
307, 377
- М**
- МАДРИД  
30, 48, 115, 118, 309
- МАЂАРСКА  
2-3, 5, 8-9, 14, 25, 28, 44, 46, 48, 54-55, 57-61, 67,  
70, 74, 76, 78, 80, 86, 88-89, 96, 102, 104, 106,  
108, 111-112, 115-116, 121-122, 125, 127, 131,  
134-135, 144-146, 149, 154-155, 174, 177, 181,  
183, 190, 192, 196, 223-224, 230, 254, 262, 307-  
311

## МАЈТА

4, 6, 8-9, 17, 34-35, 44, 87-88, 204-205, 225, 235,  
237, 248, 261-263, 271, 275, 277-280, 287-289,  
340, 414

## МАНЧЕСТЕР

39, 160-161, 195, 204, 271, 275-277, 280, 288, 367,  
374, 381, 391, 399, 412

## МАРОКО

116-118

## МАРСЕЈ

196

## МЕДИНА

12

## МЕКА

12

## МЕКСИКО

107, 115, 192, 276

## МЕЛБУРН

39, 195, 203-204, 280, 283, 288, 298

## МЕМЕЛ

98, 101

## МИНХЕН

13

## МОНТРЕ

84, 111

## МОНТРЕАЛ

15, 203-204, 255, 269, 275, 281-282, 285-286, 337,  
341

## МОСКВА

8, 11, 19, 27-28, 30-33, 37, 47, 90, 103, 118, 202,  
260, 308

## МОСУЛ

13, 109-110

**Н**

## НАЈРОБИ

297

## НАНСИ

76

## НЕМАЧКА

1, 3-11, 14, 16-18, 20-21, 23, 25-26, 28, 31-32, 36,  
41, 43-46, 48-49, 54-61, 66-67, 69, 71, 79, 81, 87,  
90, 92-96, 100-101, 103-104, 106-109, 111-116,  
118-123, 125, 127-128, 131, 133, 135, 137-141,  
143-146, 149-151, 153-155, 164-165, 169, 174,  
181, 184-185, 190-192, 210, 219, 223-224, 231,  
236-238, 264, 300, 306, 308, 310, 332, 377

## НЕПАЛ

192

## НИГЕРИЈА

231

## НИКАРАГВА

107, 192

## НИШ

26, 66, 371

## НОВИ ЗЕЛАНД

15, 18, 39, 49, 135, 147-148, 161-162, 171, 173,  
175, 189, 191, 195, 203, 236, 261-263, 270-271,  
274, 285-290, 292-297, 337-338

## НОРВЕШКА

17, 41, 46-47, 99, 105-107, 116, 120, 123, 125, 127,  
129, 131, 149, 171, 402, 405-406

**Њ**

## ЊУЈОРК

163, 203, 264, 270, 285, 306, 373, 414

## ЊУКАСЛ

34, 275, 277, 279-280, 383

## ЊУПОРТ

370, 382

**О**

## ОКЛАНД

203, 262, 284-285, 288-290, 292, 337

## ОКСФОРД

265, 267, 367-368, 370, 376, 382-383, 387, 389,  
391, 397

## ОМСК

104

## ОСЛО

47

## ОТАВА

203, 255, 281, 290

## ОХРИД

10, 71

**П**

## ПАЛЕРМО

90

## ПАЛЕСТИНА

3, 9-10, 15, 18-19, 45, 89, 163, 165, 169, 221, 223,  
233, 235, 237, 261, 272, 280, 287-289

## ПАНАМА

107, 192-193

## ПАРИЗ

5, 8, 13, 21, 23, 43, 68, 71-72, 79, 109, 195, 253,  
263, 265, 335-336, 408, 415

## ПАТРАС

409

## ПЕЉЕШАЦ

25

- ПЕРСИЈА  
332
- ПЕРТ  
270, 283
- ПЕЧУЈ  
8, 91
- ПИРЕЈ  
272, 409
- ПИРОТ  
76-77
- ПЛИМУТ  
275
- ПОДГОРИЦА  
64
- ПОДКАРПАТСКА РУСИЈА  
95
- ПОЉСКА  
6-9, 11, 13, 16, 23, 26, 32, 44-46, 48, 50, 54-61, 86,  
89-90, 93, 95, 97-99, 102, 104-105, 107-108, 110,  
112-114, 116, 120-121, 123, 125, 127, 131, 139,  
144, 157, 164-165, 168, 171, 192, 194, 219, 223-  
224, 230, 309, 403
- ПОРТ ОФ СПЕИН  
255, 266, 275-276, 278
- ПОРТЛАНД  
276
- ПОРТО РОСЕ  
85
- ПОРТУГАЛИЈА  
9-10, 16, 47, 114-115, 118-122, 125, 127, 131, 151,  
154, 159, 172, 219, 259, 261, 314
- ПОТКАРПАТСКА РУСИЈА  
256
- ПРАГ  
9-10, 70, 304, 369, 396
- ПРЕТОРИЈА  
204, 276, 340
- ПРИЗРЕН  
65
- Р**
- РАБ  
365
- РАПАЛ  
85
- РИГА  
105
- РИДИНГ  
369
- РИЈЕКА  
24-25, 28, 85, 88, 96, 253-255, 271, 307-310, 412,  
418
- РИМ  
6, 8, 11, 13, 22-23, 25, 45, 62, 66, 68, 76, 85, 108-  
109, 159, 202
- РИО ДЕ ЖАНЕИРО  
107
- РОДЕЗИЈА  
270, 276, 295
- РОТЕРДАМ  
20, 36, 190, 200, 203-204, 277-280, 288, 300
- РУМУНИЈА  
2-3, 11, 13, 16, 21, 23, 26, 28, 44-46, 48, 54, 56-61,  
65-67, 70-71, 79-80, 82, 86-88, 91-93, 95-97, 101,  
105-106, 108, 111-113, 116, 121-122, 127, 131,  
139-141, 144-146, 149-152, 154, 157, 166-168,  
170, 173-174, 177, 179, 185, 193, 212, 219, 223-  
224, 230, 306-307, 309, 311
- РУР  
2, 310
- РУСИЈА  
9, 171, 290
- С**
- СААР  
8
- САД  
411
- САЛЦБУРГ  
28
- САМОА  
292
- САНТЈАГО  
290
- САРАЈЕВО  
22, 308
- САУТХЕМПТОН  
371
- СЕВЕРНА АМЕРИКА  
135, 179, 319
- СЕВЕРНА ИРСКА  
141
- СЕВЕРНА РОДЕЗИЈА  
287
- СИБИР  
263
- СИДНЕЈ  
195, 203, 271, 274, 283, 285, 289, 292, 324
- СИЈАМ  
46, 297

- СИНАЈА  
96, 103
- СИНГАПУР  
19, 279
- СИРИЈА  
12-13, 15, 19, 35, 43, 109
- СИЦИЛИЈА  
95
- СЈЕДИЊЕНЕ АМЕРИЧКЕ ДРЖАВЕ (САД)  
2-7, 9-11, 13, 18-21, 26-28, 31-33, 37, 41, 47-48,  
50, 54-58, 66, 70-71, 75, 77, 84, 87, 99, 102, 105,  
114, 133, 137-140, 144-146, 148-149, 153-159,  
168, 173, 185, 191-192, 219, 223-224, 254, 259-  
262, 266, 273-274, 281, 285, 301, 304, 310, 314,  
318-319, 339, 373-374, 407, 414
- СКАДАР  
21, 62-64, 308-309
- СКОПЉЕ  
307
- СЛОБОДНА ДРЖАВА ИРСКА  
115-116, 121-123, 125, 147-148, 224, 232, 235
- СЛОВАЧКА  
26
- СМИРНА  
43
- СОЛУН  
19, 21, 33, 82, 253-254, 263, 269, 297, 307, 310,  
408, 411-412, 414-418
- СОМАЛИЈА  
17, 89
- СОФИЈА  
6, 11, 16-17, 27, 43, 69, 71-72, 74, 83, 304
- СПЛИТ  
85, 87, 271, 273, 307-308
- СРБИЈА  
32, 71, 253, 408-409
- СРЕМСКИ КАРЛОВЦИ  
308
- СССР (РУСИЈА)  
2-4, 6, 8-9, 13-14, 16-17, 19-20, 22, 26-27, 31-33,  
37, 43-46, 50, 54-57, 63, 65, 67, 69, 71, 74, 78, 80-  
84, 86, 88-89, 91-92, 94, 96-98, 100-102, 107-108,  
111-112, 114-116, 118-123, 125, 139, 145, 149,  
166-167, 169, 175, 185, 192, 224, 232, 262-263,  
287, 302, 306-309, 318, 340
- СТОКХОЛМ  
28, 46, 202, 270
- СТРЕЗА  
8, 88
- СТРУМИЦА  
71, 77, 187
- СУБОТИЦА  
21, 91, 308
- СУДАН  
84
- СУШАК  
14, 24, 28, 271, 277
- Т**
- ТАНГИР  
2
- ТЕЛ АВИВ  
15, 262, 266, 272, 277, 280, 287, 340
- ТЕМИШВАР  
307
- ТЕХЕРАН  
30, 336
- ТИРАНА  
16, 62-63, 114, 308
- ТОКИО  
13, 107
- ТОРИНО  
85
- ТОРОНТО  
48, 281
- ТРАНСЈОРДАНИЈА  
15
- ТРИНИДАД  
195, 236-237, 256, 266, 270, 274-276, 278, 280,  
286-287, 290, 292-293, 300, 339
- ТРНОВО  
71
- ТРОГИР  
88
- ТРСТ  
14, 21, 87, 254, 261, 304, 310, 314, 391
- ТУНИС  
84, 90, 108, 223
- ТУРСКА  
1, 3, 9-10, 16-17, 21, 26-28, 31, 37, 41, 43-46, 48,  
50, 54-61, 70-71, 73, 75, 78-80, 82-83, 86, 90, 92,  
103, 105, 108, 116, 120-122, 131, 139-141, 144,  
149, 168-169, 173, 176-177, 185, 193, 223-224,  
254, 263, 306, 310
- У**
- УЖИЦЕ  
268
- УКРАЈИНА  
101, 104
- УРУГВАЈ  
107, 139, 147-148, 190, 270, 294

**Ф**

ФАВЕРШАМ  
367, 378

ФИНСКА  
17, 19, 43-44, 46, 54, 99, 105-106, 116, 120-121,  
123, 131, 139, 190, 192, 217, 306

ФИРЕНЦА  
87-88

ФРАНЦУСКА  
1-3, 5-11, 13-14, 16-17, 20-21, 25-26, 30, 32, 36,  
43-45, 47, 49, 56-64, 66, 68, 70, 73, 76-83, 85, 87-  
93, 95-98, 101-102, 104-105, 109-110, 112-113,  
115-116, 119-123, 127-129, 131, 138-140, 142,  
144-145, 148-157, 159, 161, 164-165, 167-168,  
170, 174-175, 181, 185, 190, 195-196, 200, 219,  
223-224, 228, 254, 261-262, 303-304, 306, 309, 418

ФРИМАНТЛ  
204, 280, 283, 288, 290

**Х**

ХАВАНА  
290

ХАГ  
13, 20, 24, 36, 39-40, 64, 76, 161, 166, 168, 190,  
197-199, 204, 278, 280, 288, 290, 295, 300, 373,  
418

ХАИФА  
12, 15, 278, 280, 289

ХАЛ (HULL)  
275, 277, 280

ХАЛИФАКС  
397

ХАМБУРГ  
308

ХАРПЕНДЕН  
381

ХВАР  
293

ХЕРКУЛЕС  
278-279

ХЕРЛЕЕН  
190, 204, 278, 288-289

ХЕЦАС  
45, 109

ХЕЦАС-САУДИЈСКА АРАБИЈА  
191

ХИЛАНДАР  
83

ХИРТЕНБЕРГ  
68

**ХОЛАНДИЈА**

10, 13, 17, 20-21, 24, 36, 39-40, 54, 68, 81, 90, 98-  
99, 108, 114, 116-117, 120-121, 125, 131, 133, 135,  
138-140, 159-161, 172, 187, 189-194, 197-198,  
200-201, 205, 217, 219, 223, 225-226, 228, 230-  
231, 236-237, 262, 266, 271, 273-274, 276-279,  
288, 300, 310, 335, 340-341, 343, 345, 376, 402

ХОЛАНДСКА ИНДИЈА  
295

ХОНДУРАС  
290

ХРВАТСКА  
21

**Ц**

ЦАРИБРОД  
77

ЦАРИГРАД  
9, 17, 22, 43, 70-71, 103, 253, 417

ЦЕЛЈОН  
18, 231, 278

ЦЕТИЊЕ  
2, 23, 256, 275

ЦИРИХ  
41, 114, 336

ЦРНА ГОРА  
1-2, 21-23, 157, 268, 294, 408

**Ч**

ЧЕХОСЛОВАЧКА  
10-11, 13, 22, 31, 44-48, 50, 54-60, 65, 68, 70, 74,  
76, 81, 83, 88, 90-92, 94, 96-98, 100, 102, 104, 107-  
108, 115-116, 119-122, 125, 127, 131, 139, 144-  
146, 156, 164-166, 168, 174, 177, 179, 198, 200,  
206, 219, 223-224, 254, 266, 283, 304, 306-307,  
309-310, 333, 340, 402, 405

ЧЕШКО-СЛОВАЧКА (ЧЕШКО-МОРАВСКИ  
ПРОТЕКТОРАТ)  
61

ЧИКАГО  
107, 200, 294

ЧИЛЕ  
99, 107, 114, 165, 223, 290

**Џ**

ЏУМАЈА  
71

ШАНГАЈ  
290

**Ш****ШВАЈЦАРСКА**

17, 28, 32, 41, 44, 54, 90, 106, 114-115, 117, 144,  
159, 196, 223, 339

**ШВЕДСКА**

13, 47, 105, 115, 119, 121, 125, 127, 129, 131, 139,  
159, 172, 223, 261, 271

**ШЕВЕНИНГЕН**

275

**ШЕФИЛД**

275, 277

**ШИБЕНИК**

4, 85, 308

**ШПАНИЈА**

10-11, 13, 19, 21, 25, 45, 54, 57-61, 80, 82, 89-90, 98,  
105, 107, 115-119, 121-122, 124-125, 127, 129-131,  
142, 144, 185, 200, 219, 223, 265

## ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ИНДЕКС

### А

- АГЕНЦИЈА "АВАЛА"  
304
- АЕРО-КЛУБ БЕОГРАД  
379
- АКАДЕМСКО МУЗИЧКО ДРУШТВО  
362
- АМЕРИКАНСКИ ДОМ ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКУ ДЕЦУ  
379
- АМЕРИЧКА ПОТПОРНА АДМИНИСТРАЦИЈА ЗА ПОМОЋ ЕВРОПСКОЈ ДЕЦИ (AMERICAN RELIEF ADMINISTRATION EUROPEAN CHILDREN'S FUND)  
268-269
- АМЕРИЧКИ ОДБОР ЗА ПРОСВЕТНУ РЕКОНСТРУКЦИЈУ (UNITED STATES COMMITTEE ON EDUCATIONAL RECONSTRUCTION)  
402
- АМЕРИЧКИ ЦРВЕНИ КРСТ  
41
- АНГЛО-АМЕРИЧКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ, БЕОГРАД  
374
- АНГЛО-БАЛКАНСКА ТРГОВАЧКА КОМПАНИЈА  
230
- АНГЛО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ, БЕОГРАД  
257, 372
- АНГЛО-ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО (ANGLO-YUGOSLAVIAN TRADING COMPANY LIMITED)  
218
- АНКЕТНА КОМИСИЈА ДРУШТВА НАРОДА У АЛБАНИЈИ  
62
- АНТИКОМУНИСТИЧКА И АНТИСОЦИЈАЛИСТИЧКА УНИЈА (БРИТАНИЈА)  
302
- АСОЦИЈАЦИЈА СТРАНЕ ШТАМПЕ У ЛОНДОНУ (THE FOREIGN PRESS ASSOCIATION IN LONDON)  
302
- АСОЦИЈАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ПРОФЕСОРА ИЗ САВЕЗНИЧКИХ ЗЕМАЉА (ASSOCIATION OF UNIVERSITIES PROFESSORS FROM ALLIED COUNTRIES)  
380

- АСОШИЈЕТЕД ПРЕС  
306
- АТАШЕ ЗА ШТАМПУ МИП-А КЈ ПРИ ПОСЛАНСТВУ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
298
- АТАШЕ ЗА ШТАМПУ МИП-а КЈ ПРИ ПОСЛАНСТВУ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
303, 334
- АТЛАНСКА ПЛОВИДБА  
273
- АУСТРАЛИЈСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ФОНД (СИДНЕЈ)  
270
- АУСТРИЈСКА ДЕМОКРАТСКА УНИЈА (ЛОНДОН)  
68
- АУСТРИЈСКА НАВИГАЦИОНА КОМПАНИЈА  
152
- АУСТРИЈСКА СЕКЦИЈА КОМИСИЈЕ ЗА РЕПАРАЦИЈЕ  
154
- АУТОМОБИЛСКА АСОЦИЈАЦИЈА - ЛОНДОН  
340

### Б

- БАЛКАНСКА АГЕНЦИЈА  
242
- БАЛКАНСКИ КОМИТЕТ  
25, 48, 66, 71-74, 78, 83, 137, 164, 175, 306, 310, 334, 373
- БАЛКАНСКИ СПОРАЗУМ  
25, 79-80, 88, 96, 111, 122, 127
- БЕОГРАДСКА ТРГОВАЧКА КОМОРА  
156, 160-161
- БИБЛИЈСКО ПОТПОРНО ДРУШТВО (BIBLE LAND'S MISSIONS AID SOCIETY)  
369, 372
- BOARD OF TRADE - МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
271
- БОЛНИЦА ШКОТСКИХ ЖЕНА У ЕДИНБУРГУ  
327, 331
- БОСАНСКА ТРГОВАЧКА И ИНДУСТРИЈСКА БАНКА  
139



- БРИТАНСКА БИБЛИОТЕКА ПОЛИТИЧКИХ И  
ЕКОНОМСКИХ НАУКА У ЛОНДОНУ  
365
- БРИТАНСКА ЕКОНОМСКА МИСИЈА У  
БЕОГРАДУ  
417
- БРИТАНСКА ТРГОВИНСКА КОМОРА  
8
- БРИТАНСКИ ИНСТИТУТ ЗА ФИЛМ  
405
- БРИТАНСКИ ОДБОР РУСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА У  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
258
- БРИТАНСКИ ПОЉОПРИВРЕДНИ ФОНД ЗА  
ПОМОЋ САВЕЗНИЦАМА (BRITISH  
AGRICULTURAL RELIEF OF THE ALLIES FUND)  
413
- БРИТАНСКИ САВЕТ (BRITISH COUNCIL)  
185, 266-267, 378, 380-381, 402, 407
- БРИТАНСКИ ФОНД ЗА ЈУГОСЛОВЕНЕ  
267, 391
- БРИТАНСКИ ФОНД ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ  
СТУДЕНТЕ  
265
- БРИТАНСКО БИБЛИЈСКО ДРУШТВО  
180
- БРИТАНСКО КРАЉЕВСКО ГЕОГРАФСКО  
ДРУШТВО  
190
- БРИТАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКА ТРГОВАЧКА  
КОМОРА У ЛОНДОНУ  
242
- БРИТАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО  
4, 24
- БРИТАНСКО-СРПСКИ ОГРАНАК БРИТАНСКЕ  
ЛЕГИЈЕ  
189, 357, 359
- BRITISH MUSEUM  
328
- В**
- ВАФД (НАЦИОНАЛИСТИЧКА СТРАНКА  
ЕГИПТА)  
84
- ВИСОКИ КОМЕСАР ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ У  
ЕГИПТУ  
84
- ВИСОКИ КОМЕСАР ДРУШТВА НАРОДА ЗА  
ИЗБЕГЛИЦЕ  
270
- ВИЦЕКОНЗУЛАТ У ХАГУ  
278
- ВИШИ ЕКОНОМСКИ САВЕТ  
164
- ВМРО - УНУТРАШЊА МАКЕДОНСКА  
РЕВОЛУЦИОНАРНА ОРГАНИЗАЦИЈА  
(МАКЕДОНСТВУЈУШЧИ)  
63, 70-71, 74-76, 78, 137, 310-311
- ВОЈНА ЗАДРУГА У ЛОНДОНУ  
212
- "ВОЈНА ЛИГА" (ВОЈНИ САВЕЗ)  
70
- ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
33, 37, 198, 262, 337, 368
- ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ,  
ФРАНЦУСКОЈ, ШПАНИЈИ И БЕЛГИЈИ  
36
- ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК КЈ У ФРАНЦУСКОЈ  
33, 262
- ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК КЈ У ФРАНЦУСКОЈ И  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
34, 335
- ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК ПРИ ПОСЛАНСТВУ КЈ У  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
197
- ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК У ЕНГЛЕСКОЈ,  
ФРАНЦУСКОЈ И ШПАНИЈИ  
200
- ВОЈНИ, ПОМОРСКИ И ВАЗДУХОПЛОВНИ  
ДОПИСНИК ЦПБ КЈ  
201
- ВОЈНИ, ПОМОРСКИ И ВАЗДУХОПЛОВНИ  
ИЗАСЛАНИК ИЗ КЈ  
143
- ВОЈНИ, ПОМОРСКИ И ВАЗДУХОПЛОВНИ  
ИЗАСЛАНИК КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
274
- ВОЈНИ, ПОМОРСКИ И ВАЗДУХОПЛОВНИ  
ИЗАСЛАНИК КЈ У ЛОНДОНУ  
262
- ВОЈНО ИЗАСЛАНСТВО КЈ У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
263
- ВОЈНО-ТЕХНИЧКА ДЕЛЕГАЦИЈА КРАЉЕВИНЕ  
СРБИЈЕ У ПАРИЗУ  
409
- ВОЈСКА СПАСА  
269
- ВОЈСКА СПАСА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
417
- WORLD'S STUDENTS CHRISTIAN FEDERATION  
367
- ВРХОВНИ ЕКОНОМСКИ САВЕЗ (SUPREEME  
ECONOMIC COUNCIL)  
253, 408, 411, 414-415, 417-418

ВРХОВНИ РАТНИ САВЕЗ  
17

ВРХОВНИ САВЕТ ЗА ПОМОЋ И СНАБДЕВАЊЕ  
(SUPREEME COUNCIL FOR RELIEF AND SUPPLY)  
408

## Г

ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЈА БРОДАРСТВА  
ЈУГОСЛАВИЈЕ  
343

ГЕНЕРАЛНА ДИРЕКЦИЈА ДРЖАВНИХ ДУГОВА  
КЈ  
158-160

ГЕНЕРАЛНА РУДАРСКА ДИРЕКЦИЈА  
МИНИСТАРСТВА ШУМА И РУДНИКА КЈ  
221

ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ ДФЈ У КЕЈПТАУНУ  
336

ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ КЈ У КЕЈПТАУНУ  
278-279

ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ КЈ У МОНТРЕАЛУ  
18, 204

ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ КЈ У РОТЕРДАМУ  
20, 204

ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ЧИКАГУ  
294

ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ ЧЕХОСЛОВАЧКЕ  
РЕПУБЛИКЕ У СИДНЕЈУ  
203

GERMANY EMERGENCY COMMITTEE  
262

## Д

ДЕЛЕГАТ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ВЛАДЕ У Н.Р.Р.А.  
(UN RELIEF AND REHABILITATION  
ADMINISTRATION)  
270

ДЕЛЕГАТ МИНИСТАРСТВА ПРИВРЕДЕ КСХС У  
СОЛУНУ  
418

ДЕЛЕГАТ МИНИСТАРСТВА ТРГОВИНЕ,  
ИНДУСТРИЈЕ И ПОЉОПРИВРЕДЕ КСХС У  
ПАРИЗУ  
414, 418

ДЕЛЕГАТ МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА КСХС  
У ЛОНДОНУ  
334

ДЕЛЕГАЦИЈА КСХС НА КОНФЕРЕНЦИЈИ МИРА  
У ПАРИЗУ  
21, 43, 91

ДЕЛЕГАЦИЈА МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА  
ДФЈ У ЛОНДОНУ  
270, 336, 381

ДЕМОКРАТСКИ ЗГОВОР  
71, 77-78

DEPARTMENT FOR OVERSEAS TRADE  
271

DEUTSCHE PASCHRICHTEN BUREAU -  
ПАЛЕСТИНА  
15

ДИПЛОМАТСКА АГЕНЦИЈА СРБИЈЕ У ЕГИПТУ  
285

ДИРЕКЦИЈА ЗА ИНФОРМАТИВНУ СЛУЖБУ  
32, 315

ДИРЕКЦИЈА ЗА ИНФОРМАТИВНУ СЛУЖБУ ПРИ  
АМБАСАДИ  
201

ДИРЕКЦИЈА ЗА ПРИВРЕДНУ ОБНОВУ И  
СНАБДЕВАЊЕ ЗЕМЉЕ  
417

ДИРЕКЦИЈА ПОМОРСКОГ САОБРАЋАЈА-СПЛИТ  
271, 274

ДИРЕКЦИЈА СРПСКИХ ДРЖАВНИХ  
ЖЕЛЕЗНИЦА  
416

ДОПИСНИШТВО ЦЕНТРАЛНОГ ПРЕС БИРОА КЈ  
У ЛОНДОНУ  
185, 198, 303-304, 306, 314, 335

ДОПИСНИШТВО ЦПБ-а КЈ ПРИ ПОСЛАНСТВУ У  
ЖЕНЕВИ  
304

ДРЖАВНИ ОДБОР ЗА ОБНОВУ ЗЕМЉЕ  
30

ДРУШТВО БРИТАНСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА  
41

ДРУШТВО ЗА БЛИСКИ И СРЕДЊИ ИСТОК  
71

ДРУШТВО ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТИЊА  
360

ДРУШТВО ЗА ЗАШТИТУ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ  
ДЕЦЕ  
269

ДРУШТВО ЗА КАНАЛ КРАЉ ПЕТАР I  
6

ДРУШТВО ЗА ОБУКУ СРПСКИХ ЖЕНА (SOCIETY  
FOR TRAINING SERBIAN WOMEN)  
265, 321, 368, 401

ДРУШТВО ЗА ОДБРАНУ ИНТЕГРИТЕТА  
УГАРСКЕ  
91

ДРУШТВО ЗА ПРОМОЦИЈУ АНГЛОСАКСОНСКЕ  
КУЛТУРЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ (SOCIETY FOR  
PROMOTING ANGLO-SAXON CULTURE) IN  
YUGOSLAVIA)  
378

ДРУШТВО ЗА ПРОМОЦИЈУ ХРИШЋАНСКОГ  
ЗНАЊА (SOCIETY FOR PROMOTING CHRISTIAN  
KNOWLEDGE)  
265

ДРУШТВО ЗА СПАС ДЕЦЕ (SAVE THE CHILDREN  
FUND) ПОД ПАТРОНАТОМ МЕЂУНАРОДНОГ  
ЦРВЕНОГ КРСТА (ЖЕНЕВА)  
269

ДРУШТВО ЗА УПОЗНАВАЊЕ  
АНГЛОСАКСОНСКЕ КУЛТУРЕ И ЕНГЛЕСКОГ  
ЈЕЗИКА У КЈ  
365

ДРУШТВО ИРСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА  
41

ДРУШТВО НАРОДА  
2-4, 6-13, 17, 20-22, 24, 26, 43-45, 48-50, 53-58, 62-  
67, 69, 71-80, 82-100, 102-112, 114-115, 121, 129,  
131, 137, 139-140, 142, 167-168, 172, 174-175, 177,  
179, 183, 196, 198, 246, 254, 263, 299, 301-304,  
306, 310, 344

ДРУШТВО ПОЉОПРИВРЕДНИХ ИНЖИЊЕРА  
(SOCIETY OF THE AGRICULTURAL  
ASSOCIATION)  
413

ДРУШТВО ПРИЈАТЕЉА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И  
САД  
361

ДРУШТВО ПРИЈАТЕЉА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ У  
ЈУГОСЛАВИЈИ (THE BRITISH SOCIETY OF  
YUGOSLAVIA), ЗАГРЕБ  
374, 401

ДРУШТВО РУСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА  
268

ДРУШТВО СРПСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА (THE  
SERBIAN RED CROSS SOCIETY IN GREAT  
BRITAIN)  
384

ДРУШТВО СРПСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА У  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ (THE SERBIAN RED  
CROSS SOCIETY IN GREAT BRITAIN)  
41, 267, 337

ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА КСХС У ЛОНДОНУ  
328

ДРУШТВО ШКОТСКИХ БОЛНИЧАРКИ (SCOTISH  
WOMEN HOSPITAL'S FOR HOME AND FOREIGN  
SERVICE)  
269

ДУБРОВАЧКА ПАРОВРОДСКА ПЛОВИДБА  
271

ДУНАВСКА НАВИГАЦИОНА КОМПАНИЈА  
152

ДУНАВСКА ХИПОТЕКАРНА БАНКА ИЗ ХАГА  
138

ДУНАВСКА ЦАРИНСКА УНИЈА  
179

## Е

ЕВРОПСКА ДУНАВСКА КОМИСИЈА  
23, 167, 170

ЕГИПАТСКО УДРУЖЕЊЕ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И  
ИРСКЕ  
2

ЕМИГРАНТСКА ВЛАДА  
201

ЕНГЛЕСКА НАРОДНА БАНКА  
140

ЕНГЛЕСКО-АМЕРИЧКИ-ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ  
16

ENTENTE COMMITTEE OF ROYAL SOCIETY OF  
LITERATURE  
400

ЕТИЧКА ЦРКВА У ЛОНДОНУ  
361

## З

ЗАВОД ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СПОЉНЕ ТРГОВИНЕ  
198, 227-228, 232, 234-235

ЗЕМЉОРАДНИЧКИ САВЕЗ  
71-72

## И

ИЗВРШНИ БИРО КОНФЕРЕНЦИЈЕ МИНИСТРА  
(EXECUTIVE BUREAU)  
404

III ИНТЕРНАЦИОНАЛА  
133

ИМПЕРИЈАЛНА КОМИСИЈА ЗА РАТНА ГРОБЉА  
262

ИНСПЕКТОРАТ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ  
КС/КЈ У ЛОНДОНУ  
337, 344

ИНСТИТУТ ЗА МЕЂУНАРОДНУ ПОЛИТИКУ  
180

INTERNATIONAL WOMEN'S SERVICE GROUPS IN  
GREAT BRITAIN  
381

INTERNATIONAL CONFEDERATION OF  
STUDENTS  
340

ИНФОРМАТИВНА ОРГАНИЗАЦИЈА  
УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА  
314

ИРСКА РЕПУБЛИКАНСКА АРМИЈА (ИРА)  
13, 310

ИСЕЉЕНИЧКИ ИЗАСЛАНИК ЗА АУСТРАЛИЈУ  
290

- ИСЕЉЕНИЧКИ КОМЕСАРИЈАТ КЈ У ЗАГРЕБУ  
277, 288-289, 291, 293-294
- ИСЕЉЕНИЧКО ИЗАСЛАНСТВО КЈ У КАНАДИ  
281
- ИСЕЉЕНИЧКО ИЗАСЛАНСТВО НА НОВОМ  
ЗЕЛАНДУ  
288-290
- ИСТОРИЈСКО ДРУШТВО, БЕОГРАД  
401
- Ј**
- ЈАДРАНСКА ПЛОВИДБА СУШАК  
271-272
- ЈАДРАНСКА САВЕСТИ  
87
- ЈАДРАНСКА СТРАЖА  
257, 363
- ЈЕВРЕЈСКА АГЕНЦИЈА ЗА ПАЛЕСТИНУ (JEWISH  
AGENCY)  
12, 15
- ЈЕДИНИЦЕ БРИТАНСКО-СРПСКЕ ГРАНЕ  
БРИТАНСКЕ ЛЕГИЈЕ  
373
- YUGOSLAV SOCIETY OF GREAT BRITAIN  
333
- YUGOSLAVIA EMERGENCY COMMITTEE  
270
- "ЈУГОСЛАВИЈА", ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО У  
ЛОНДОНУ  
337
- ЈУГОСЛОВЕНСКА БАНКА  
245
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ВЕЛИКА ЛОЖА  
ТРЕЗВЕНОСТИ  
362
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ВЛАДА У ИЗБЕГЛИШТВУ  
19
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ВОЈНА МИСИЈА НА  
СРЕДЊЕМ ИСТОКУ  
262
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ВОЈНА МИСИЈА У ЛОНДОНУ  
402
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ДЕЛЕГАЦИЈА ПРИ  
МЕЂУНАРОДНОМ ЦРВЕНОМ КРСТУ  
264
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ЕКСПРЕС АГЕНЦИЈА (THE  
YUGOSLAV EXPRESS AGENCY)  
224, 229, 303, 305, 378
- ЈУГОСЛОВЕНСКА МАТИЦА - ЈАДРАНСКА  
СТРАЖА  
287
- ЈУГОСЛОВЕНСКА НАРОДНА ОДБРАНА -  
ВАЛПАРАИЗО  
23
- ЈУГОСЛОВЕНСКА НАРОДНА ОДБРАНА,  
САНТЈАГО ДЕ ЧИЛЕ  
290
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ПУТНИЧКА АГЕНЦИЈА У  
ЛОНДОНУ  
219
- ЈУГОСЛОВЕНСКА СЛОБОДНА ЗОНА У СОЛУНУ  
231
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ТУРИСТИЧКА  
ОРГАНИЗАЦИЈА ЛОНДОН (THE YUGOSLAV  
TRAVEL BUREAU)  
339
- ЈУГОСЛОВЕНСКА УДРУЖЕНА БАНКА  
163
- ЈУГОСЛОВЕНСКА ФИНАНСИЈСКА И  
ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА  
138
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ БИРО ЗА ИНФОРМАЦИЈЕ  
315
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ БИРО ЗА ИНФОРМАЦИЈУ  
ИНОСТРАНСТВА-СПЛИТ  
257, 286
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ (THE YUGOSLAV HOUSE)  
317, 380
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ ДОМ ИСЕЉЕНИЧКИ  
КОМЕСАР У ОКЛАНДУ  
284
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ - ПЕРТ  
283
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ - СИДНЕЈ  
277, 283, 290
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЛУБ У ЈОХАНЕЗБУРГУ  
204
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ КРАЉЕВСКИ АЕРО-КЛУБ  
170
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ НАПРЕДНИ КЛУБ  
ЈОХАНЕСБУРГ  
289
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ НАЦИОНАЛНИ КОМИТЕТ  
СКОЕ  
351
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДБОР - НОВИ ЗЕЛАНД  
344
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПОМОРСКИ КОМИТЕТ  
ЊУЈОРК  
274
- ЈУГОСЛОВЕНСКИ ПОМОРСКИ УРЕД У  
ЛОНДОНУ  
261

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ТУРИНГ КЛУБ  
341

ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЦРВЕНИ КРСТ - YUGOSLAV  
RED CROSS  
270

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ (THE YUGOSLAV SOCIETY OF GREAT  
BRITAIN)  
373

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО ЗА ЧУВАЊЕ  
ЈАВНОГ ЗДРАВЉА  
257

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО СВ. АНДРИЈЕ / 1944  
270

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО СВ. БАРБАРЕ,  
ХОЛАНДИЈА  
288-289

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ (THE YUGOSLAV SOCIETY OF  
GREAT BRITAIN)  
178, 183, 185, 206, 208-209, 267, 306, 311

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА -  
ЛОНДОН ИЗВРШНИ ОДБОР (YUGOSLAV RED  
CROSS SOCIETY - LONDON EXECUTIVE  
COMMITTEE)  
270

ЈУГОСЛОВЕНСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА У  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
41

ЈУГОСЛОВЕНСКО ИСЕЉЕНИЧКО УДРУЖЕЊЕ  
(ОРГАНИЗАЦИЈА ИСЕЉЕНИКА ПОВРАТНИКА) -  
СПЛИТ  
288, 292-293

ЈУГОСЛОВЕНСКО ПОТПОРНО ДРУШТВО (THE  
JUGOSLAV RELIEF SOCIETY)  
270, 380

ЈУГОСЛОВЕНСКО ПРОСВЕТНО ДРУШТВО -  
СИДНЕЈ  
283

ЈУГОСЛОВЕНСКО РАДНИЧКО УДРУЖЕЊЕ -  
ЛОНДОН  
285, 337

ЈУГОСЛОВЕНСКО ТРГОВАЧКО УВОЗНО  
ИЗВОЗНО ДРУШТВО У АЛЕКСАНДРИЈИ  
231

ЈУГОСЛОВЕНСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА ДРУШТВО  
НАРОДА  
48

ЈУГОСЛОВЕНСКО-ПАЛЕСТИНСКА ТРГОВАЧКА  
КОМОРА  
242

ЈУЖНО СЛОВЕНСКИ КОМИТЕТ АНТАТНТЕ  
(SOUTH SLAV ENTETNTE COMMITTEE OF RLS)  
400

## К

КАНАДСКА ДЕЛЕГАЦИЈА НА КОНФЕРЕНЦИЈИ  
МИРА У ПАРИЗУ  
413

КАНЦЕЛАРИЈА ЊЕНОГ ВЕЛИЧАНСТВА  
КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ  
188

КОЛО СРПСКИХ СЕСТАРА  
257, 268, 359

КОМЕСАР ДОБРОТВОРНИХ ФОНДОВА ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
267

КОМЕСАРИ ДОБРОТВОРНИХ ФОНДОВА  
(CHARITY COMMISSIONERS)  
384

КОМИСИЈА ЗА ЗАШТИТУ И РЕСТИТУЦИЈУ  
КУЛТУРНИХ ДОБАРА  
406

КОМИСИЈА ЗА ИСПИТИВАЊЕ СПЕЦИЈАЛНИХ  
ПРОСВЕТНИХ ПРОБЛЕМА У ОСЛОБОЂЕНИМ  
ДРЖАВАМА  
406

КОМИСИЈА ЗА ИСТРАЖИВАЊЕ РАТНИХ  
ЗЛОЧИНА  
260

КОМИСИЈА ЗА КЊИГЕ И ПЕРИОДИКУ (BOOK  
AND PERIODICAL COMMISSION)  
407

КОМИСИЈА ЗА ОСНОВНА НАСТАВНА  
СРЕДСТВА  
406

КОМИСИЈА ЗА ПРОУЧАВАЊЕ ПРОБЛЕМА  
РЕХАБИЛИТАЦИЈЕ ДЕЦЕ И ОМЛАДИНЕ  
406

КОМИСИЈА ЗА РЕПАРАЦИЈЕ У ПАРИЗУ  
(COMMISSION DES REPARATIONS)  
69, 72-73, 91, 150-152, 154, 159, 254, 261, 334

КОМИСИЈА ЗА СНАБДЕВАЊЕ СРПСКИХ  
РАТНИХ ЗАРОБЉЕНИКА У ПАРИЗУ  
214

КОМИСИЈА КОНФЕРЕНЦИЈЕ АМБАСАДОРА ЗА  
РАЗГРАНИЧЕЊЕ  
62

КОМИТЕТ ДРУШТВА НАРОДА ЗА  
КООРДИНАЦИЈУ САНКЦИЈА ПРЕМА ИТАЛИЈИ  
88

КОМИТЕТ ЕКСПЕРАТА  
154-155

КОМИТЕТ ЗА ДАЛМАТИНСКУ АКЦИЈУ  
87

КОМИТЕТ ЗА КООРДИНАЦИЈУ САНКЦИЈА  
9

КОМИТЕТ ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНСКИ  
ГРАЂАНСКИ РАТ  
20, 114

КОМИТЕТ ЗА ПОЉОПРИВРЕДНУ ПОМОЋ  
САВЕЗНИЦИМА (AGRICULTURAL RELIEF OF  
ALLIES COMMITTEE)  
213

КОМИТЕТ ЗА ПРИВРЕДНУ СВЕТСКУ  
КОНФЕРЕНЦИЈУ  
144

КОМИТЕТ ЗА ПРИМИРЈЕ  
47

КОМИТЕТ МИНИСТАРА СПОЉНИХ ПОСЛОВА  
САВЕЗНИЧКИХ ЗЕМАЉА  
171

КОНЗУЛАТ КЈ У ВАНКУВЕРУ  
203

КОНЗУЛАТ КЈ У ЈУЖНОАФРИЧКОЈ УНИЈИ  
204

КОНЗУЛАТ КЈ У КАРДИФУ  
204

КОНЗУЛАТ КЈ У МОНТРЕАЛУ  
203, 255, 257

КОНЗУЛАТ КРАЉЕВИНЕ СРБИЈЕ НА МАЛТИ  
414

КОНТРОЛНА КОМИСИЈА ЗА МАЂАРСКУ  
92

КОНТРОЛНА КОМИСИЈА ЗА МОРЕУЗЕ  
109

КОНТРОЛНА КОМИСИЈА У СОФИЈИ  
69

КОНФЕРЕНЦИЈА АМБАСАДОРА  
62

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА РАЗОРУЖАЊЕ  
55

КОСОВСКИ КОМИТЕТ  
63, 66

КРАЉЕВСКА КОМИСИЈА ЗА СНАБДЕВАЊЕ  
ЖИТОМ  
230, 411

КРАЉЕВСКИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ АЕРО КЛУБ  
257

КРАЉЕВСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО -  
ЛОНДОН (ROYAL GEOGRAPHICAL SOCIETY  
LONDON)  
206, 370, 373-374

КРАЉЕВСКО ЛИТЕРАРНО ДРУШТВО (THE  
ROYAL SOCIETY OF LITERATURE)  
400

КРУГ НАДЕ (CIRCLE OF HOPE)  
269

## Л

ЛЕВИШАЈМ ЦЕНТРАЛНА ГРАНА УДРУЖЕЊА  
ДРУШТВА НАРОДА  
303

ЛОНДОНСКА ОПШТИНА (LONDON COUNTY  
COUNCIL)  
384

ЛОНДОНСКА ТРГОВИНСКА КОМОРА (LONDON  
CHAMBER OF COMMERCE)  
357

## М

МАЂАРСКА СЕКЦИЈА КОМИСИЈЕ ЗА  
РЕПАРАЦИЈЕ  
154

МАКЕДОНСКА РЕВОЛУЦИОНАРНА  
ОРГАНИЗАЦИЈА  
176

МАКЕДОНСКА СТУДЕНТСКА АСОЦИЈАЦИЈА У  
ИНОСТРАНСТВУ  
75

МАКЕДОНСКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ КОМИТЕТ  
164, 177

МАЛА АНТАНТА  
3, 6-8, 20, 23, 25, 44, 48, 68, 70, 78, 83, 86, 88-89,  
91-97, 100, 103-104, 108, 110-112, 122-123, 127,  
139, 144, 150-151, 164-165, 167-168, 174, 176-179,  
181, 183, 185, 196, 298, 309-311

МАРКОНИЈЕВА БЕЖИЧНА ТЕЛЕГРАФСКА  
КОМПАНИЈА У ЛОНДОНУ  
219

МАРШАЛАТ ДВОРА  
187, 190

МЕЂУАМЕРИЧКИ КОМИТЕТ НЕУТРАЛНОСТИ  
107

МЕЂУНАРОДНА ВОЈНА КОМИСИЈА САВЕТА  
ДРУШТВА НАРОДА  
128

МЕЂУНАРОДНА ДОБРОВОЉАЧКА ПОЛИЦИЈА  
10

МЕЂУНАРОДНА ДУНАВСКА КОМИСИЈА (ЦИД)  
23, 46, 102, 168, 348

МЕЂУНАРОДНА ЖЕЛЕЗНИЧКА КОМИСИЈА  
253

МЕЂУНАРОДНА ИНТЕРПАРЛАМЕНТАРНА  
УНИЈА  
24

МЕЂУНАРОДНА КОМИСИЈА ЗА  
КОНСТАТОВАЊЕ ПОВЛАЧЕЊА СТРАНИХ  
БОРАЦА ИЗ ШПАНИЈЕ  
129

МЕЂУНАРОДНА КОМИСИЈА ЗА ПОМОЋ СРБИЈИ У СОЈУНУ (INTERALLIED COMMISSION ON SERBIAN RELIEF) 418	МЕЂУНАРОДНИ БИРО РАДА (INTERNATIONAL LABOUR BUREAU) 165, 405
МЕЂУНАРОДНА КОМИСИЈА ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ 261	МЕЂУНАРОДНИ БИРО СТАЛНОГ АРБИТРАЖНОГ СУДА У ХАГУ 168, 172
МЕЂУНАРОДНА КОМИСИЈА ЗА СНАБДЕВАЊЕ (COMMISSION INTERNATIONALE DE REVITAILLEMENT) 253, 337, 344, 408-416	МЕЂУНАРОДНИ ЖЕНСКИ САВЕЗ 167-168
МЕЂУНАРОДНА КОМИСИЈА КРИМИНАЛНЕ ПОЛИЦИЈЕ 190	МЕЂУНАРОДНИ ЖЕНСКИ САВЕЗ ЗА ПРАВО ГЛАСА (INTERNATIONAL WOMAN SUFFRAGE ALLIANCE) 355
МЕЂУНАРОДНА КОНФЕРЕНЦИЈА ИНВАЛИДА И БИВШИХ РАТНИКА 169	МЕЂУНАРОДНИ КОМИТЕТ ЗА ИСТОРИЈСКЕ НАУКЕ (INTERNATIONAL COMMITTEE OF HISTORICAL SCIENCES) 200, 374
МЕЂУНАРОДНА ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА 167	МЕЂУНАРОДНИ КОМИТЕТ ЗА ПРИМЕНУ СПОРАЗУМА О НЕМЕШАЊУ У ШПАНИЈИ (INTERNATIONAL COMMITTEE FOR THE AGREEMENT REGARDING NON-INTERVENTION IN SPAIN) 10, 115-127, 129-131
МЕЂУНАРОДНА ПАРЛАМЕНТАРНА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ТРГОВИНУ 168	МЕЂУНАРОДНИ КОМИТЕТ ЗА ПРОУЧАВЊЕ ПРИМИРЈА (COMITE INTERALLIC POUR L'ETUDE DE L'ARMISTICE) 171
МЕЂУНАРОДНА САВЕЗНИЧКА КОМИСИЈА У СОФИЈИ 71	МЕЂУНАРОДНИ КОМИТЕТ ЗА РЕЛИФНЕ БОНОВЕ 157
МЕЂУНАРОДНА УНИЈА УДРУЖЕЊА ЗА ДРУШТВО НАРОДА 164	МЕЂУНАРОДНИ КОМИТЕТ ЗА РЕЛИФНЕ ДУГОВЕ 159
МЕЂУНАРОДНА ФЕДЕРАЦИЈА НОВИНАРА САВЕЗНИЧКИХ ИЛИ СЛОБОДНИХ ЗЕМАЉА (INTERNATIONAL FEDERATION OF JOURNALISTS OF ALLIED OR FREE COUNTRIES) 316	МЕЂУНАРОДНИ КОМИТЕТ ЦРВЕНОГ КРСТА У ЖЕНЕВИ 41
МЕЂУНАРОДНА ФЕДЕРАЦИЈА ПОСЛОВНИХ ЖЕНА (INTERNATIONAL FEDERATION OF BUSINESS AND PROFESSIONAL WOMEN) 365	МЕЂУНАРОДНИ КОМИТЕТ ЦРВЕНОГ КРСТА У ЛОНДОНУ 270
МЕЂУНАРОДНА ФЕДЕРАЦИЈА УНИВЕРЗИТЕТСКИХ ЖЕНА (INTERNATIONAL FEDERATION OF UNIVERSITY WOMEN) 369	МЕЂУНАРОДНИ ЛИКВИДАЦИОНИ ВОЈНИ ОРГАН У СОФИЈИ 74
МЕЂУНАРОДНИ БИРО ЗА НЕМЕШАЊЕ У ШПАНИЈИ (INTERNATIONAL BOARD FOR NON-INTERVENTION IN SPAIN) 127, 129, 131	МЕЂУНАРОДНИ ОМЛАДИНСКИ САВЕЗ (INTERNATIONAL YOUTH COUNCIL) 380
МЕЂУНАРОДНИ БИРО ЗА СУЗБИЈАЊЕ ТРГОВИНЕ БЕЛИМ РОЂЕМ 372	МЕЂУНАРОДНИ ПОМОРСКИ САВЕЗ 272
МЕЂУНАРОДНИ БИРО ЗА УКИДАЊЕ ТРГОВИНЕ БЕЛИМ РОЂЕМ 168	МЕЂУНАРОДНИ САВЕЗ ЖЕНА СУФРАЖЕНТКИЊА (INTERNATIONAL WOMEN SUFFRAGE ALLIANCE) 348
МЕЂУНАРОДНИ БИРО ОБРАЗОВАЊА, ЖЕНЕВА (INTERNATIONAL BUREAU OF EDUCATION - GENEVE) 404	МЕЂУНАРОДНИ САВЕТ ЖЕНА 269
	МЕЂУНАРОДНИ САВЕТ ЗА ШЕЋЕР 145, 251

- МЕЂУНАРОДНИ СТУДЕНТСКИ БИРО  
(INTERNATIONAL STUDENT'S BUREAU)  
370
- МЕЂУНАРОДНИ СУД У ХАГУ  
161
- МЕЂУНАРОДНИ ЦРВЕНИ КРСТ  
259, 263, 269-270
- МЕЂУНАРОДНО ДРУШТВО ЗА МОДЕРНУ  
МУЗИКУ  
361
- МЕЂУНАРОДНО ПОЗОРИШНО ДРУШТВО  
(INTERANTIONAL PLAY SOCIETY)  
372
- МЕЂУСАВЕЗНИЧКА КОМИСИЈА ЗА БУГАРСКУ  
310-311
- МЕЂУСАВЕЗНИЧКА КОМИСИЈА ЗА МАЂАРСКУ  
91
- МЕЂУСАВЕЗНИЧКА КОНТРОЛНА КОМИСИЈА  
ЗА БУГАРСКУ  
70
- МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ КОМИТЕТ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ  
(INTERGOVERNMENTAL COMMITTEE ON  
REFUGEES)  
171
- МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ КОМИТЕТ ЗА  
ПРОУЧАВАЊЕ ПРИМИРЈА  
165
- МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ САВЕТ ЗА ИСХРАНУ  
(INTERALLIED FOOD COUNCIL)  
408
- МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ САВЕТ ЗА  
ХРАНУ (INTERALLIED FOOD COUNCIL)  
409, 411
- МЕШОВИТИ НЕМАЧКО-ЕНГЛЕСКИ  
АРБИТРАЖНИ СУД  
4
- МИНИСТАРСТВО БЛОКАДЕ  
143
- МИНИСТАРСТВО БРОДАРСТВА ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
410
- МИНИСТАРСТВО ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ ЗА  
ПРЕКОМОРСКУ ТРГОВИНУ  
414
- МИНИСТАРСТВО ЗА ВОЂЕЊЕ ЕКОНОМСКОГ  
РАТА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ (MINISTRY OF  
ECONOMIC WARFARE)  
14, 19, 143, 248, 274
- МИНИСТАРСТВО ЗДРАВЉА ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
19
- МИНИСТАРСТВО ИСХРАНЕ ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
410
- МИНИСТАРСТВО ИСХРАНЕ И ОБНОВЕ ЗЕМЉЕ  
КСХС  
408-409
- МИНИСТАРСТВО МУНИЦИЈЕ ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
410
- МИНИСТАРСТВО НАОРУЖАЊА (MINISTRY OF  
MUNITIONS OF WAR GREAT BRITAIN)  
417
- МИНИСТАРСТВО НАРОДНЕ ПРИВРЕДЕ КСХС  
409, 415
- МИНИСТАРСТВО ПОСТЕ И ТЕЛЕГРАФА КСХС  
397
- МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
403
- МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ КЈ  
383, 396
- МИНИСТАРСТВО РАТА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
410
- МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ И ИНДУСТРИЈЕ КЈ  
31
- МУСЛИМАНСКА ЦЕНТРАЛНА БАНКА У  
САРАЈЕВУ  
212
- Н**
- НАРОДНА БАНКА КЈ  
138, 143
- НАРОДНИ ЖЕНСКИ САВЕЗ КСХС  
167, 355
- НАРОДНИ ЗГОВОР  
74
- НАРОДНО ВЕЋЕ ЈЕВРЕЈА У ПАЛЕСТИНИ (VAAD  
LEOMI)  
15
- NATIONAL UNION OF JOURNALIST  
317
- NATIONAL CHILDREN'S HOME AND  
ORPHANAGE (FAVERSHAM BRANCH FOR  
SERBIAN CHILDREN)  
368-369
- НАУЧНА КОМИСИЈА  
406
- НАЦИОНАЛНА УНИЈА СТУДЕНАТА (NATIONAL  
UNION OF STUDENTS)  
376
- НАЦИОНАЛНА УНИЈА СТУДЕНАТА У  
ЕНГЛЕСКОЈ И ВЕЛСУ  
266
- NEAR AND MIDDLE EAST ASSOCIATION  
302



NORTHERN RHODESIA MINE WORKERS UNION  
270

## О

ОДБОР ЗА КЊИГЕ И ЧАСОПИСЕ  
КОНФЕРЕНЦИЈЕ МИНИСТАРА ПРОСВЕТЕ  
402

ОДБОР ЗА ПОЉОПРИВРЕДНУ ПОМОЋ  
САВЕЗНИЦИМА - ВЕЛИКА БРИТАНИЈА  
(AGRICULTURAL RELIEF OF ALLIES COMMITTEE)  
269

ОДБОР ЗА ПРОПАГАНДУ МИНИСТАРСКОГ  
САВЕТА  
314

ОДБОР ФАКУЛТЕТА СЛОВЕНСКИХ СТУДИЈА  
НА ЛОНДОНСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ  
396

ОДБОР ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА У  
ЛОНДОНУ  
265, 267, 384

ОДЕЉЕЊЕ ЗА ПРОПАГАНДУ МИНИСТАРСКОГ  
САВЕТА КЈ  
314

ОКСФОРДСКА ЛИГА ЗА МАЂАРСКО  
САМООПРЕДЕЉЕЊЕ  
91

ОРГАНИЗАЦИЈА ПОЛИТИЧКИХ ЕМИГРАНАТА  
МАЂАРСКЕ ИЗ БАРАЊЕ  
92

ОРГАНИЗАЦИЈА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА (ОУН)  
165, 353

ОРГАНИЗАЦИЈА УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА ЗА  
ПРОСВЕТНУ И КУЛТУРНУ РЕКОНСТРУКЦИЈУ  
405

ОРЈУНА  
311

## П

П.Е.Н.  
317

ПЕШАДИЈСКИ ПУК БЕСМРТНОГ ВОЖДА  
КАРАЂОРЂА  
332

ПОВЛАШЋЕНА ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА  
240

ПОВЛАШЋЕНА ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА КЈ У  
МАНЧЕСТЕРУ  
159-161

ПОВЛАШЋЕНА ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА  
КСХС/КЈ  
242

ПОВЛАШЋЕНА ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА У  
ЛОНДОНУ  
138

ПОДОДБОР САВЕТОДАВНОГ КОМИТЕТА ЗА  
ПШЕНИЦУ (SUB-COMMITTEE ON WHEAT  
CONSUMPTION)  
146

ПОЉОПРИВРЕДНИ ПОТПОРНИ САВЕЗНИЧКИ  
КОМИТЕТ (AGRICULTURAL RELIEF OF ALLIES  
COMMITTEE)  
369-370

ПОЉОПРИВРЕДНО КООПЕРАТИВНО ДРУШТВО  
413

ПОМОРСКА ОБЛАСТ КЈ - БАКАР  
271

ПОМОРСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА БЛИСКИ  
ИСТОК (THE NEAR EAST RELIEF)  
339

ПОМОРСКА СЕКЦИЈА РЕПАРАЦИОНЕ  
КОМИСИЈЕ У ЛОНДОНУ  
334, 344

ПОМОРСКИ И ВАЗДУХОПЛОВНИ ВОЈНИ  
ИЗАСЛАНИК  
34

ПОМОРСКИ И ВАЗДУХОПЛОВНИ ИЗАСЛАНИК  
335

ПОМОРСКИ И ВОЈНИ ИЗАСЛАНИК У ЛОНДОНУ  
199

ПОМОРСКИ СЕРВИС РЕПАРАЦИОНЕ  
КОМИСИЈЕ У ЛОНДОНУ  
255, 271

ПОМОЋНИ ФОНД ЗА СРПСКЕ ЖРТВЕ РАТА  
(ВЕЛИКА БРИТАНИЈА)  
269

ПОСЛАНСТВО КЈ У БЕЛГИЈИ - БРИСЕЛ  
278, 288-289

ПОСЛАНСТВО КЈ У КАНАДИ - ОТАВА  
281

ПОСЛАНСТВО КЈ У СССР-У  
259

ПОСЛАНСТВО ШВЕДСКЕ У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
292

ПОТПОРНИ ФОНД ЗА СРПСКЕ БОГОСЛОВЕ  
/THE SERBIAN CHURCH STUDENTS AID  
COUNCIL/  
367

ПОТПОРНИ ФОНД (SERBIAN RELIEF)  
206

ПОТПОРНО ДРУШТВО ЗА РУСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ  
(RELIEF FOR THE RUSSIAN REFUGEES)  
370

ПОЧАСНИ ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ КЈ У  
АМСТЕРДАМУ  
203, 278

ПОЧАСНИ ГЕНЕРАЛНИ КОНЗУЛАТ КЈ У  
РОТЕРДАМУ  
278

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ХЕРКУЛЕСУ  
(ПРЕТОРИЈА)  
278

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ДАБЛИНУ  
278

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ЈОХАНЕСБУРГУ  
276, 288

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У  
ОКЛАНДУ/ДАРГАВИЛУ  
203, 289

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ПОРТ ОФ СПЕИНУ  
255

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У СИДНЕЈУ  
203, 288

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У СИНГАПУРУ  
279

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ТЕЛАВИВУ  
278

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ФРИМАНТЛУ  
288

ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ХЕРЛЕЕНУ  
278

ПОШТАНСКА ШТЕДИОНИЦА  
229

ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА СВ. САВЕ У ЛОНДОНУ  
381

ПРЕДСЕДНИКОВ ПОДКОМИТЕТ (CHAIRMAN'S  
SUB-COMMITTEE)  
119-120, 123, 129

ПРЕДСЕДНИШТВО НОВЕ ЦИОНИСТИЧКЕ  
ОРГАНИЗАЦИЈЕ  
170

ПРИВИЛЕГОВАНА АГРАРНА БАНКА  
144

ПРИВИЛЕГОВАНО ДРУШТВО ЗА ИЗВОЗ  
ЗЕМАЉСКИХ ПРОИЗВОДА  
235

ПРИВРЕДНА ДЕЛЕГАЦИЈА КСХС У ПАРИЗУ  
415

ПРИПРЕМНА КОМИСИЈА ЗА РАЗОРУЖАЊЕ  
359

ПРИПРЕМНИ ОДБОР (PREPARATORY  
COMMITTEE)  
149

ПРОСВЕТНИ ИНСПЕКТОРАТ КЈ У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
201, 265, 267, 335

ПРОФЕСОРСКО ДРУШТВО, БЕОГРАД  
372

ПУТНИК  
299-300

## Р

РАДИО ДРУШТВО ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
298

РАТНА ОРГАНИЗАЦИЈА БРИТАНСКОГ  
ДРУШТВА ЦРВЕНОГ КРСТА  
264

РАТНА ОРГАНИЗАЦИЈА БРИТАНСКОГ  
ДРУШТВА ЦРВЕНОГ КРСТА I РЕДА СВ. ЈОВАНА  
ЈЕРУСАЛИМСКОГ (WAR ORGANIZATION  
BRITISH RED CROSS SOCIETY END ORDER OF  
ST. JOHAN JERUSALIM)  
270

РАТНИ КАБИНЕТ (WAR OFFICE)  
138

РАТНИ МУЗЕЈ У ЛОНДОНУ  
332

РЕВИЗИОНИСТИЧКА ЛИГА  
134

RED CROSS AGRICULTURE FUND  
270

РИМСКИ СПОРАЗУМ  
25

РОЈТЕРС  
306

РОТАРИ КЛУБ У БЕОГРАДУ  
207

РУДАРСКИ БОЛЕСНИЧКИ ФОНД -  
ЈОХАНЕСБУРГ  
286

РУСКА ОРГАНИЗАЦИЈА ЗА ПОМОЋ  
ИЗБЕГЛИЦАМА  
205

РУСКА ПАТРИОТСКА АСОЦИЈАЦИЈА  
307

РУСКА ТРГОВАЧКА МИСИЈА (RUSSIAN TRADE  
DELEGATION)  
242

РУСКИ ФОНД ЗА ПОМОЋ И РЕКОНСТРУКЦИЈУ  
У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
268

## С

САВЕЗ ПОМОРСКИХ БРОДОВЛАСНИКА КЈ  
272

- САВЕЗ РАТНИХ ДОБРОВОЉАЦА КЈ  
288
- САВЕЗ РУДАРСКИХ И ТОПИОНИЧАРСКИХ  
ПРЕДУЗЕЋА КЈ  
221
- САВЕТ ДРУШТВА НАРОДА  
144, 164, 172
- САВЕТОДАВНА КОМИСИЈА ЗА ИТАЛИЈУ  
90
- САВЕТОДАВНИ ОДБОР ЗА ЖИТО (WHEAT  
ADVISORY COMMITTEE)  
146-149
- СВЕТСКА ЈЕВРЕЈСКА ОРГАНИЗАЦИЈА  
15
- СВЕТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА О ЕНЕРГИЈИ (СКОЕ)  
169
- СВЕТСКА ФЕДЕРАЦИЈА ОБРАЗОВНИХ  
АСОЦИЈАЦИЈА  
372
- СВЕТСКА ФЕДЕРАЦИЈА ОБРАЗОВНИХ  
АСОЦИЈАЦИЈА (WORLD FEDERATION OF  
EDUCATION ASSOCIATIONS)  
375
- СВЕТСКИ ЈЕВРЕЈСКИ КОНГРЕС  
41
- СВЕТСКО УДРУЖЕЊЕ ЗА НАРОДНО  
ПРОСВЕЂИВАЊЕ (THE WORLD ASSOCIATION  
FOR ADULT EDUCATION)  
372-378
- СКОТЛАНД ЈАРД  
135
- СЛАВЕНСКА ЗОРА - ЈОХАНЕСБУРГ  
276, 285
- СЛАВЕНСКА СЛОГА - ЈОХАНЕСБУРГ  
337
- СОКОЛСКО ДРУШТВО "МАТИЦА"  
257
- SOCIETY FOR YUGOSLAV JEWRY  
260
- СРПСКА ВОЈНА МИСИЈА У ИСТОЧНОЈ РУСИЈИ  
262
- СРПСКА ДЕЛЕГАЦИЈА ПРИ КОМИСИЈИ ЗА  
СНАБДЕВАЊЕ/ОБНОВУ  
253
- СРПСКА КРАЉЕВСКА АКАДЕМИЈА  
190, 257, 265
- СРПСКА КРАЉЕВСКА ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА  
ЗА ВЕЛИКУ БРИТАНИЈУ  
418
- СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА  
255
- СРПСКА НАРОДНА ОДБРАНА - КАНАДА  
281
- СРПСКА ПОВЛАШЋЕНА ТРГОВИНСКА  
АГЕНЦИЈА, МАРСЕЈ  
418
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЕПАРХИЈА ЗА САД И  
КАНАДУ  
261
- СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА СВ. САВЕ -  
ЛОНДОН  
381
- СРПСКА ТРГОВИНСКА АГЕНЦИЈА  
344
- СРПСКИ ДОБРОТВОРНИ ФОНД (SERBIAN  
RELIEF FUND) - EDUCATION BRANCH  
265
- СРПСКИ ПОТПОРНИ ФОНД - ОКЛАНД (MAYOR  
OF AUCKLAND'S SERBIAN RELIEF FUND)  
285
- СРПСКИ ПОТПОРНИ ФОНД (THE SERBIAN  
RELIEF FUND), ЛОНДОН  
189, 257, 263, 268-269, 302, 367-370, 382-383
- СРПСКИ ПРЕС БИРО У ЛОНДОНУ  
303
- СРПСКИ РАТНИ ПОТПОРНИ ФОНД (SERBIAN  
WAR RELIEF FUND), ОКЛАНД  
337
- СРПСКИ САВЕЗ ЗА ТРАНСПОРТ И ТРГОВИНУ  
253
- СРПСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА (БЕОГРАД)  
269
- СРПСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА (ЖЕНЕВА)  
367
- СРПСКО ДРУШТВО ЦРВЕНОГ КРСТА У  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ (THE SERBIAN RED  
CROSS SOCIETY IN GREAT BRITAIN)  
253, 302, 327, 369-370, 400
- СРПСКО-РУСКИ КОМИТЕТ У БЕОГРАДУ  
355
- СТАЛНА ДЕЛЕГАЦИЈА КРАЉЕВИНЕ  
ЈУГОСЛАВИЈЕ ПРИ ДРУШТВУ НАРОДА  
48, 144
- СТАЛНА ЈУГОСЛОВЕНСКА СЕКЦИЈА  
ЛОНДОНСКЕ ТРГОВИНСКЕ КОМОРЕ  
228
- СТАЛНА КОМИСИЈА ДРУШТВА НАРОДА ЗА  
МАНДАТЕ  
12
- СТАЛНА ХОЛАНДСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКА  
КОМИСИЈА ЗА КОНЦИЛИЈАЦИЈУ  
169
- СТАЛНИ СУД МЕЂУНАРОДНЕ ПРАВДЕ У ХАГУ  
64, 160

SHEAKESPEARE MUSEUM  
302

## T

ТААС  
306

ТАНЈУГ  
336

ТЕХНИЧКИ САВЕТОДАВНИ ПОДОДБОР  
(TEHNICAL ADVISORY SUB-COMMITTEE)  
115-121, 123, 125

ТРГОВАЧКА КОМОРА У ЗАГРЕБУ  
142

ТРГОВАЧКО-ОБРТНИЧКА КОМОРА У ЗАГРЕБУ  
138, 217

ТРГОВИНСКА КОМОРА У МАНЧЕСТЕРУ  
156, 159-162

ТРГОВИНСКО-ОБРАЗОВНИ ОДБОР  
(COMMERCIAL EDUCATION COMMITTEE)  
357

THE YUGOSLAV SOCIETY OF GREAT BRITAIN  
257

THE BRITISH BROADCASTING CORPORATION  
(BBC)  
316

THE ROYAL INSTITUTE OF INTERNATIONAL  
AFFAIRS  
257

THE SERBIAN MEDICAL WOMEN SHOOLARSHIP  
378

## У

УДРУЖЕНА БАНКАРСКА КОРПОРАЦИЈА  
ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
228

УДРУЖЕЊЕ АНГЛИКАНСКИХ И ИСТОЧНИХ  
ЦРКАВА  
2

УДРУЖЕЊЕ БИВШИХ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЂАКА  
У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
266

УДРУЖЕЊЕ БОЛНИЦА ШКОТСКИХ ЖЕНА  
(SCOTISH WOMEN'S HOSPITALS' ASSOCIATION)  
372

УДРУЖЕЊЕ БРИТАНСКО-СРПСКИХ ЈЕДИНИЦА  
БРИТАНСКЕ ЛЕГИЈЕ  
190

УДРУЖЕЊЕ ДРУШТВА НАРОДА (LEAGE OF  
NATIONS UNION)  
2, 300, 302, 306, 371, 375, 377

УДРУЖЕЊЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ ОСОБЉА ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ И ИРСКЕ  
25

УДРУЖЕЊЕ ЗА БЛИСКИ И СРЕДЊИ ИСТОК  
2-3, 10, 23, 64

УДРУЖЕЊЕ ЗА СРЕДЊИ И БЛИСКИ ИСТОК  
(NEAR AND MIDDLE EAST SOCIETY)  
375

УДРУЖЕЊЕ ЈУГОСЛОВЕНА У КИНИ, ШАНГАЈ  
290

УДРУЖЕЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ НОВИНАРА У  
ЛОНДОНУ (THE ASSOTIATION OF JUGOSLAV  
JOURNALISTS IN LONDON)  
317

УДРУЖЕЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТУДЕНАТА У  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
376

УДРУЖЕЊЕ ПОРТЕРА ФРАНЦУСКЕ  
161

УДРУЖЕЊЕ ПРИЈАТЕЉА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И  
САД У КЈ  
362

УДРУЖЕЊЕ РАТНИХ ИНВАЛИДА  
262

УДРУЖЕЊЕ РЕЗЕРВНИХ ОФИЦИРА И РАТНИКА  
262

УДРУЖЕЊЕ СТУДЕНАТА ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА И  
КЊИЖЕВНОСТИ, БЕОГРАД  
379

УДРУЖЕЊЕ УНИВЕРЗИТЕТСКИХ НАСТАВНИКА  
У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ (ASOCIATION OF  
UNIVERSITY TEACHERS)  
376

УЈЕДИЊЕНЕ НАЦИЈЕ  
403, 407

УНИВЕРЗИТЕТСКИ БИРО БРИТАНСКЕ  
ИМПЕРИЈЕ (UNIVERSITIES BUREAU OF THE  
GREAT BRITAIN)  
369-370

УНИЈА ПОЉСКИХ НОВИНАРА ЛОНДОН  
317

UNITED NATIONS RELIEF AND  
REHABILITATION ADMINISTRATION (UNRRA)  
41, 260-261, 343, 353, 402

УПРАВА ДРЖАВНИХ МОНОПОЛА КСХС  
414

УПРАВА ЗА ЗАШТИТУ ИНДУСТРИЈСКЕ  
СВОЈИНЕ  
226

УСАОЈ  
261

УСТАНОВА ИНЖИЊЕРА ЗА ЈАВНЕ ДРУМОВЕ ИЗ  
КЕМБРИЏА  
361

## Ф

FABIAN SOCIETY  
380

ФАКУЛТЕТ СЛОВЕНСКИХ И ИСТОЧНО-  
ЕВРОПСКИХ СТУДИЈА У ЛОНДОНУ (SCHOOL  
OF SLAVONIC AND EAST EUROPEAN STUDIES)  
375, 379, 381

ФИНАНСИЈСКИ ДЕЛЕГАТ КЈ У ЛОНДОНУ  
344

ФИНАНСИЈСКИ КОМИТЕТ ДРУШТВА НАРОДА  
73, 82

ФИНАНСИЈСКИ ПОДОДБОР (FINANCE SUB-  
COMMITTEE)  
147-149

ФОНД ЗА ПОМОЋ ДЕЦИ (SAVE THE CHILDREN  
FUND)  
254, 268, 372, 380

ФОНД СРПСКОГ ПОСЛАНИКА (THE SERBIAN  
MINISTER FUND)  
40, 344, 372, 377, 380, 385-395

FOREIGN OFFICE - МИНИСТАРСТВО СПОЉНИХ  
ПОСЛОВА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
138, 142

ФРАНЦУСКИ КОМИТЕТ НАЦИОНАЛНОГ  
ОСЛОБОЂЕЊА (COMITE FRANCAIS DE LA  
LIBERATION NATIONALE)  
47, 108, 201, 402-403

ФРАНЦУСКО-ЕНГЛЕСКИ КОМИТЕТ ЗА  
КООРДИНАЦИЈУ  
13

## Х

ХИГИЈЕНСКА СЕКЦИЈА СЕКРЕТАРИЈАТА  
ДРУШТВА НАРОДА  
146

ХРВАТСКА СЕЉАЧКА СТРАНКА  
311

ХРВАТСКИ ДОМ  
135

ХРВАТСКИ ДОМОБРАН  
135

ХРВАТСКИ КЛУБ СТЕПАН РАДИЋ  
135

ХРВАТСКИ ЦРВЕНИ КРИЖ  
270

ХРИШЋАНСКА ЗАЈЕДНИЦА МЛАДИХ ЉУДИ  
370, 372, 377

## Ц

CENTRAL MEDICAL WAR COMMITTEE  
259

ЦЕНТРАЛА ИНДУСТРИЈСКИХ КОРПОРАЦИЈА У  
БЕОГРАДУ  
138

ЦЕНТРАЛНИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДБОР -  
ОКЛАНД  
285

ЦЕНТРАЛНИ ПРЕСБИРО ПРЕДСЕДНИШТВА  
МИНИСТАРСКОГ САВЕТА КЈ  
198-199, 300, 303, 306

ЦРВЕНИ КРСТ КЈ  
68, 72

## Ч

ЧЕХОСЛОВАЧКИ КОМИТЕТ У ЛОНДОНУ  
11

## Ш

ШКОЛА СЛОВЕНСКИХ И ИСТОЧНО-  
ЕВРОПСКИХ СТУДИЈА  
266

## ТЕМАТСКИ ИНДЕКС

### А

АБДИКАЦИЈА КРАЉА ЕДВАРДА VIII  
9

АДРЕСАР КСХС ЗА ИНДУСТРИЈУ, ТРГОВИНУ И ПОЉОПРИВРЕДУ  
357- 358

АЛБАНИЈА-УНУТРАШЊА СИТУАЦИЈА  
63

АЛБАНСКА КРИЗА 1939.  
66

АЛБАНСКО ПИТАЊЕ НА КОНФЕРЕНЦИЈИ МИРА  
62

АЛБАНСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
66

АЛБАНСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ  
66

АМЕРИЧКА ПОЛИТИКА САД  
107

АМЕРИЧКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
3, 13

АНГЛО-АМЕРИЧКИ ТРГОВИНСКИ УГОВОР  
237

АНЕКСИЈА ЧЕШКЕ  
46

АНТИАЛКОХОЛНА ПРОПАГАНДА  
ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ВЕЛИКЕ ЛОЖЕ ТРЕЗВЕНОСТИ  
362

АНТИДРЖАВНА ДЕЛАТНОСТ  
135-136

АНТИДРЖАВНА ДЕЛАТНОСТ И ШТАМПА  
304

АНТИДРЖАВНА ДЕЛАТНОСТ ХРВАТСКИХ  
СЕПАРАТИСТА  
24, 132

АНТИЈУГОСЛОВЕНСКА ПРОПАГАНДА  
87, 254

АНШЛУС  
11, 26, 68, 97, 165

АРХИВА ЦРНОГОРСКОГ КОНЗУЛАТА У  
КВЕБЕКУ  
281

АТЕНТАТ У СКУПШТИНИ  
24

АУДИЈЕНЦИЈЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ  
АМБАСАДОРА НА БРИТАНСКОМ ДВОРУ  
333

АУДИЈЕНЦИЈЕ ПОСЛАНИКА И АМБАСАДОРА  
НА ЈУГОСЛОВЕНСКОМ И БРИТАНСКОМ ДВОРУ  
332

АУСТРИЈА-УНУТРАШЊА СИТУАЦИЈА  
67-68

АУСТРИЈСКЕ, БУГАРСКЕ И МАЂАРСКЕ  
РЕПАРАЦИЈЕ  
154

АУСТРИЈСКО ПИТАЊЕ  
8, 68

АУСТРИЈСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ  
67-68

АУСТРИЈСКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ  
67-68

АУСТРИЈСКО-ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ  
67

АУТОРСКА ПРАВА ЗА ПРЕВОД  
ЈУГОСЛОВЕНСКИХ КЊИЖЕВНИХ ДЕЛА НА  
ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК  
363

### Б

БАЛКАНСКА ПРОПАГАНДА  
306

БАЛКАНСКИ КОМИТЕТ  
2

БАЛКАНСКИ ПАКТ  
44, 80, 83, 176, 302

БАЛТИЧКЕ ЗЕМЉЕ  
47

БАЛФУРОВА ДЕКЛАРАЦИЈА  
12, 15

БЕЛГИЈСКО-ХОЛАНДСКИ ОДНОСИ  
81

БЕЛГИЈСКО-ШПАНСКИ ОДНОСИ  
81

БЕОГРАДСКИ САЈАМ  
246

БЛЕРОВ ЗАЈАМ  
245

БЛОКАДА РОБЕ И БРОДОВА НЕУТРАЛНИХ  
ЗЕМАЉА  
248

БОЛТОНОВ ЗАЈАМ/ПРЕГОВОРИ 156	БРИТАНСКИ СИСТЕМ БЛОКАДЕ ПРЕМА НЕМАЧКОЈ 17
БОЉШЕВИЧКА ПРОПАГАНДА У ИНОСТРАНСТВУ 104	БРИТАНСКИ СТАВОВИ О ПОЛОЖАЈУ АЛБАНИЈЕ 1
БОЉШЕВИЧКИ АГЕНТИ 133	БРИТАНСКИ СТИПЕНДИСТИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ КЈ 396
БОМБАРДОВАЊЕ БЕРЛИНА 99	БРИТАНСКО-АМЕРИЧКИ ОДНОСИ 4, 11
БОМБАРДОВАЊЕ БИТОЉА 27	БРИТАНСКО-БУГАРСКИ ОДНОСИ 16
БОМБАРДОВАЊЕ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 99	БРИТАНСКО-БУГАРСКИ ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ 8
БОРБЕ У СЕВЕРНОЈ АФРИЦИ 19	БРИТАНСКО-ГРЧКИ ОДНОСИ 2
БРИСЕЛСКА КОНФЕРЕНЦИЈА 1937. 170	БРИТАНСКО-ДАНСКИ СПОРАЗУМ О ТРГОВИНИ ШУНКОМ И СЛАНИНОМ 238
БРИТАНКО-ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ 2	БРИТАНСКО-ЕГИПАТСКИ ОДНОСИ 2, 4
БРИТАНСКА ВОЈСКА 11	БРИТАНСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ 2, 8-11, 13, 17
БРИТАНСКА ПОЛИТИКА НА БАЛКАНУ 79, 103	БРИТАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ 242
БРИТАНСКА ПОЛИТИКА ПРЕМА ЈУГОСЛАВИЈИ 19	БРИТАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ 184
БРИТАНСКА ПОЛИТИКА У ПАЛЕСТИНИ 12	БРИТАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ 2, 4, 9, 26
БРИТАНСКА СПОЉНА ТРГОВИНА 218	БРИТАНСКО-МАЂАРСКИ ОДНОСИ 8
БРИТАНСКА УНИВЕРЗИТЕТСКА ЕНЦИКЛОПЕДИЈА 364	БРИТАНСКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ 5, 8, 10-11
БРИТАНСКА ШТАМПА О БАЛКАНУ 306	БРИТАНСКО-ПОЉСКИ СПОРАЗУМ 13
БРИТАНСКА ШТАМПА О ЈУГОСЛАВИЈИ 298, 304, 306	БРИТАНСКО-РУМУНСКИ ОДНОСИ 16
БРИТАНСКА ШТАМПА О КРАЉУ ПЕТРУ II 325	БРИТАНСКО-РУСКИ ОДНОСИ 1-2, 4, 8, 13, 17
БРИТАНСКЕ ИНВЕСТИЦИЈЕ У КЈ 213, 215, 220	БРИТАНСКО-РУСКИ ПРИВРЕДНИ ПРЕГОВОРИ 17
БРИТАНСКИ ДВОР 186	БРИТАНСКО-РУСКИ ТРГОВИНСКИ ПРЕГОВОР 6
БРИТАНСКИ ДОМИНИОНИ У РАТУ 15	БРИТАНСКО-ТУРСКИ ОДНОСИ 9-10, 13, 16
БРИТАНСКИ КОНЗУЛАТИ У КЈ 275	БРИТАНСКО-ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ 5, 13
БРИТАНСКИ КРЕДИТИ ЗА НАОРУЖАЊЕ САВЕЗНИКА 16	

- БРИТАНСКО-ФРАНЦУСКО-РУСКИ ПРЕГОВОРИ  
106
- БРОДОВИ МОРНАРИЦЕ КЈ  
35
- БУГАРСКА - УНУТРАШЊЕ ПРИЛИКЕ  
3, 311
- БУГАРСКА ЕМИГРАЦИЈА  
72
- БУГАРСКА ПРОПАГАНДА  
178, 299, 304
- БУГАРСКА СПОЉНА ПОЛИТИКА  
11, 79, 311
- БУГАРСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ  
72
- БУГАРСКЕ КОМИТЕ  
63, 69, 71-72, 75, 77, 82
- БУГАРСКЕ РЕПАРАЦИЈЕ  
71, 74, 152
- БУГАРСКИ ДУГОВИ И ЗАЈМОВИ  
78
- БУГАРСКИ ЗАЈАМ  
75, 79
- БУГАРСКИ ЗАЈАМ ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ  
73
- БУГАРСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
183
- БУГАРСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ  
70, 174, 302
- БУГАРСКО-МАКЕДОНСКА ПРОПАГАНДА  
175
- БУГАРСКО-РУСКИ ОДНОСИ  
79
- БУГАРСКО-ТУРСКИ ОДНОСИ  
79
- БУЏЕТ - ФИНАНСИЈСКА ПОЛИТИКА  
5
- В**
- ВАЗДУХОПЛОВНЕ ИЗЛОЖБЕ  
36
- ВАЗДУХОПЛОВНО НАОРУЖАВАЊЕ КЈ У  
ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
36
- ВАНКУВЕР  
301
- ВАСЕЉЕНСКА ПАТРИЈАРШИЈА  
109
- ВАТИКАН  
45
- ВАШИНГТОНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА  
144
- ВЕЛИКА БРИТАНИЈА - СИТУАЦИЈА 1939. И  
СПОЉНА ПОЛИТИКА  
306
- ВЕЛИКА БРИТАНИЈА - УНУТРАШЊА  
ПОЛИТИКА  
1, 6, 8, 10, 311
- ВЕЛИКА БРИТАНИЈА 1929-1932.  
304
- ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И МИРОВНИ УГОВОРИ  
302
- ВЕЛИКА БРИТАНИЈА У ДРУШТВУ НАРОДА  
9
- ВЕНЧАЊЕ КРАЉА АЛЕКСАНДРА И КРАЉИЦЕ  
МАРИЈЕ  
320
- ВЕНЧАЊЕ КРАЉА ПЕТРА II  
333
- ВЕРСАЈСКИ МИРОВНИ УГОВОР  
150
- ВЛАДА БОНАРА ЛОА  
2
- ВЛАДА КЈ У ИЗБЕГЛИШТВУ  
30
- ВЛАДА СТЕНЛИЈА БОЛДВИНА  
2
- ВМРО-АКЦИЈЕ  
71
- ВОЈНЕ ПРИПРЕМЕ  
72
- ВОЈНИ БЕГУНЦИ  
132
- ВОЈНИЧКА ГРОБЉА  
262
- ВОЈНО-ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
17
- Г**
- ГОДИШЊИЦА  
192
- ГРАЂАНСКИ РАТ У РУСИЈИ  
104
- ГРАЂАНСКИ РАТ У ШПАНИЈИ  
9
- ГРЧКО-АЛБАНСКИ ОДНОСИ  
82
- ГРЧКО-БУГАРСКИ ОДНОСИ  
72, 77, 82-83



ГРЧКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ 177	ЕВРОПА ИЗМЕЂУ ДВА РАТА 51-55
ГРЧКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ 83, 177, 179, 309	ЕВРОПСКА ФЕДЕРАЛНА УНИЈА 44
ГРЧКО-ТУРСКИ ОДНОСИ 83	ЕГИПАТ-САВЕЗ 9
<b>Д</b>	ЕКОНОМСКА БЛОКАДА НЕМАЧКЕ 13-14
ДАН ДОБРЕ ВОЉЕ 360	ЕКОНОМСКА И ТРГОВИНСКА ПОЛИТИКА БРИТАНСКЕ ВЛАДЕ 140
ДЕЛОВАЊЕ ВМРО-а 78	ЕКОНОМСКА И ТРГОВИНСКА ПОЛИТИКА ХОЛАНДИЈЕ 225
ДЕЛОВАЊЕ ЈЕВРЕЈСКЕ АГЕНЦИЈЕ ЗА ПАЛЕСТИНУ 12	ЕКОНОМСКА И ФИНАНСИЈСКА СИТУАЦИЈА У КСХС 218
ДИПЛОМАТСКИ КОР 192	ЕКОНОМСКА КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОНДОНУ 6
ДИПЛОМАТСКИ КОР ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 191, 193	ЕКОНОМСКА КРИЗА 4
ДИПЛОМАТСКИ КОР У КЈ 191	ЕКОНОМСКА ПЕНЕТРАЦИЈА НЕМАЧКЕ НА БАЛКАН 181
ДИПЛОМАТСКИ КОР ХОЛАНДИЈЕ 193	ЕКОНОМСКА ПОЛИТИКА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ НА БАЛКАНУ 16
ДОБРОВОЉНИ ПРИЛОЗИ ЗА ПОМОЋ СРБИЈИ И ЦРНОЈ ГОРИ 269	ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА 6
ДОБРОВОЉЦИ 115, 120, 127	ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 10
ДОЗОВ ПЛАН 150-152, 154-155	ЕКОНОМСКЕ И ИНДУСТРИЈСКЕ ПРИЛИКЕ У КСХС 215
ДРЖАВЉАНСТВО 285	ЕКОНОМСКЕ ПРИЛИКЕ У КАНАДИ 281
ДРЖАВНИ ИНВЕСТИЦИОНИ ЗАЈАМ 243	ЕКОНОМСКЕ САНКЦИЈЕ ПРОТИВ ИТАЛИЈЕ 142
ДУНАВСКИ БЛОК 45, 139	ЕКОНОМСКИ И ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КЈ И КАНАДЕ 220, 281
ДУНАВСКИ ПАКТ 181	ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ КЈ СА ИНОСТРАНИМ ЗЕМЉАМА 219
ДУНАВСКИ СПОРАЗУМ 224	ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ НЕМАЧКЕ И РУМУНИЈЕ 103
<b>Е</b>	ЕКОНОМСКИ ОДНОСИ РУСИЈЕ И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 104
ЕВАКУАЦИЈА И РЕПАТРИЈАЦИЈА ДОБРОВОЉАЦА 129	ЕКОНОМСКО СТАЊЕ АУСТРИЈЕ 68
ЕВАКУАЦИЈА ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ВЛАДЕ ИЗ ЗЕМЉЕ 28	
ЕВАКУАЦИЈА СТРАНИХ ДОБРОВОЉАЦА 131	

- ЕКОНОМСКО СТАЊЕ У ИТАЛИЈИ  
89
- ЕКОНОМСКО СТАЊЕ У МАЂАРСКОЈ  
91
- ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКЕ ПРИЛИКЕ У КСХС  
216
- ЕКОНОМСКО-ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ ИЗМЕЂУ  
ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И КСХС  
215
- ЕКОНОМСКО-ФИНАНСИЈСКЕ ПРИЛИКЕ У КЈ  
179
- ЕМБАРГО НА ИЗВОЗ ОРУЖЈА И РАТНОГ  
МАТЕРИЈАЛА ЗА ШПАНИЈУ  
118
- ЕМБАРГО НА РАТНИ МАТЕРИЈАЛ ЗА ШПАНИЈУ  
117
- ЕМБАРГО-ПРОХИБИТИВНЕ МЕРЕ  
115
- ЕМИГРАНТСКА ВЛАДА  
29, 32, 260, 306
- ЕНГЛЕСКИ ЕЛИКСИР ЗА ЛЕЧЕЊЕ ШЕЋЕРНЕ  
БОЛЕСТИ  
361
- ЕНЦИКЛОПЕДИЈА "INTERNATIONAL WHO'S  
WHO"  
365
- ЕНЦИКЛОПЕДИЈА "БРИТАНИКА"  
360, 365
- Ж**
- ЖЕЛЕЗНИЧКИ ЗАЈАМ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
157
- ЖИТНА КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОНДОНУ  
229
- З**
- ЗАБРАНА ПРЕВОЗА РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА И  
СТРАНИХ ДОБРОВОЉАЦА У ШПАНИЈУ  
120
- ЗАГРЕБАЧКИ ЗБОР (САЈАМ УЗОРАКА)  
246
- ЗАЈАМ ЗА БУГАРСКУ  
74
- ЗАЈАМ КНЕЖЕВИНЕ СРБИЈЕ ИЗ 1881.  
243
- ЗАКОН О АБНОРМАЛНОМ УВОЗУ РОБЕ У  
ВЕЛИКУ БРИТАНИЈУ  
234
- ЗАКОН О ОСИГУРАВАЈУЋИМ ДРУШТВИМА У  
КЈ  
360
- ЗАКОН О ОСИГУРАЊУ РАДНИКА ИЗ 1922.  
(ВЕЛИКА БРИТАНИЈА)  
363
- ЗАКУП ЗГРАДА ПОСЛАНСТВА У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
347
- ЗАКУП ЗГРАДЕ ПОСЛАНСТВА  
201
- ЗАОСТАВШТИНЕ  
294-295
- ЗАОСТАВШТИНЕ ИСЕЉЕНИКА  
292-293
- ЗАОСТАВШТИНЕ РАТНИХ ЗАРОБЉЕНИКА  
292
- ЗАПЛЕЊИВАЊЕ ТОВАРА ТРГОВАЧКИХ  
БРОДОВА  
120
- ЗАСЕДАЊЕ САВЕТА ДРУШТВА НАРОДА (МАРТ  
1936. ЛОНДОН)  
165
- ЗАСТУПАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ИНТЕРЕСА У  
НЕМАЧКОЈ И ИТАЛИЈИ  
28
- ЗЛОУПОТРЕБЕ ШПАНСКЕ ЗАСТАВЕ  
120
- И**
- IX ФЕСТИВАЛ МЕЂУНАРОДНОГ ДРУШТВА ЗА  
МОДЕРНУ МУЗИКУ  
361
- ИЗБЕГЛИЦЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
30
- ИЗБОРИ ЗА УСТАВОТВОРНУ СКУПШТИНУ  
308
- ИЗВЕШТАЈИ СА РАТИШТА  
47
- ИЗВОЗ ЖИТА  
147
- ИЗВОЗ ОРУЖЈА  
67
- ИЗВОЗ ПШЕНИЦЕ ИЗ ЈУГОСЛАВИЈЕ  
146
- ИЗВОЗНИЧКИ КРЕДИТ БРИТАНСКОГ  
МИНИСТАРСТВА ТРГОВИНЕ  
230
- ИЗЛОЖБЕ ПОЉОПРИВРЕДНИХ, ПРИВРЕДНИХ И  
ИНДУСТРИЈСКИХ ПРОИЗВОДА  
246
- II СВЕТСКИ РАТ  
13, 17, 19, 27, 90
- ИМЕНДАН КРАЉИЦЕ МАРИЈЕ  
325

ИМПЕРИЈАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА 3	ИТАЛИЈАНСКО-АБИСИНСКИ СУКОБ (СТАВ ФРАНЦУСКЕ) 108
ИМПЕРИЈАЛНА КОНФЕРЕНЦИЈА У ДЕЛХИЈУ 18	ИТАЛИЈАНСКО-АЛБАНСКИ ОДНОСИ 65, 88, 177
ИНВАЗИЈА НОРВЕШКЕ 46	ИТАЛИЈАНСКО-АМЕРИЧКИ ОДНОСИ 87
ИНДИРЕКТНА И ДИРЕКТНА ИНТЕРВЕНЦИЈА - ОДЛАЗАК ДОБРОВОЉАЦА У ШПАНИЈУ 125	ИТАЛИЈАНСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ 66, 86, 89-90
ИНДИРЕКТНА ИНТЕРВЕНЦИЈА 124	ИТАЛИЈАНСКО-ГРЧКИ ОДНОСИ 43, 85, 90, 177
ИРСКА КРИЗА 2	ИТАЛИЈАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ 65, 86, 88-89, 173
ИРСКА НЕЗАВИСНОСТ 310	ИТАЛИЈАНСКО-МАЂАРСКИ ОДНОСИ 89
ИРСКА-СТАЊЕ И ОДНОСИ СА ВЕЛИКОМ БРИТАНИЈОМ 5-6	ИТАЛИЈАНСКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ 88-90
ИРСКА-СТАТУС 1	ИТАЛИЈАНСКО-РУСКИ ОДНОСИ 88
ИСПОРУКА РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА 120	ИТАЛИЈАНСКО-ТУРСКИ ОДНОСИ 86, 88
ИСПОРУКЕ РОБЕ ЗА СНАБДЕВАЊЕ СРБИЈЕ 410	ИТАЛИЈАНСКО-ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ 4, 86, 90
ИСТОРИЈАТ И РАД ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 384	<b>Ј</b>
ИСТОЧНЕ РЕПАРАЦИЈЕ 177	ЈАДРАНСКО ПИТАЊЕ 1, 85, 254, 307-310
ИСТОЧНИ ПАКТ 45, 97	ЈАНГОВ ПЛАН 153-155
ИСТОЧНО ПИТАЊЕ 310	ЈЕВРЕЈИ У НЕМАЧКИМ ЛОГОРИМА 41
ИСТРАГА ПОВОДОМ АТЕНТАТА 196	ЈЕВРЕЈСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ 205, 342
ИТАЛИЈА И ДРУШТВО НАРОДА 89	ЈЕВРЕЈСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ АУСТРИЈЕ И НЕМАЧКЕ 210
ИТАЛИЈАНСКА АКЦИЈА У ДАЛМАЦИЈИ 87	ЈЕВРЕЈСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ ИЗ НЕМАЧКЕ 6
ИТАЛИЈАНСКА ПОЛИТИКА НА БАЛКАНУ 311	ЈЕВРЕЈСКО ПИТАЊЕ У КЈ 185
ИТАЛИЈАНСКА ПОЛИТИКА ПРЕМА АЛБАНИЈИ 86-87	ЈЕРМЕНСКО ПИТАЊЕ 43, 355
ИТАЛИЈАНСКА ПРОПАГАНДА 87	ЈУГОСЛАВИЈА - СПОЉНА И УНУТРАШЊА ПОЛИТИКА 255-257, 302-304, 306, 309-311, 313
ИТАЛИЈАНСКИ НАПАД НА ГРЧКУ 19	ЈУГОСЛАВИЈА - СТАЊЕ У ЗЕМЉИ 22--31
ИТАЛИЈАНСКО-АБИСИНСКИ СУКОБ 8, 88-89, 96-97	ЈУГОСЛАВИЈА У РАТУ 259

ЈУГОСЛАВИЈА У СИСТЕМУ МЕРА КОНТРОЛЕ ШПАНИЈЕ 128	ЈУГОСЛОВЕНСКИ БРОДОВИ У БЛОКАДИ 14
ЈУГОСЛОВЕНИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ХОЛАНДИЈИ 39	ЈУГОСЛОВЕНСКИ БРОДОВИ У РАТУ 274
ЈУГОСЛОВЕНИ У МАЂАРСКОЈ 92	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ДВОР 186
ЈУГОСЛОВЕНСКА ВЛАДА У ИЗБЕГЛИШТВУ 28, 259, 261	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ДРЖАВЉАНИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 290
ЈУГОСЛОВЕНСКА ЕКОНОМСКА И ТУРИСТИЧКА ПРОПАГАНДА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 219	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ЗАРОБЉЕНИЦИ У ИТАЛИЈИ 135
ЈУГОСЛОВЕНСКА ЕМИГРАЦИЈА 173	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ НА НОВОМ ЗЕЛАНДУ 189, 284-289
ЈУГОСЛОВЕНСКА И БРИТАНСКА ФИЛМСКА ПРОДУКЦИЈА 364	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У АУСТРАЛИЈИ 8, 283, 286-287
ЈУГОСЛОВЕНСКА КОЛОНИЈА НА НОВОМ ЗЕЛАНДУ 290	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 286
ЈУГОСЛОВЕНСКА КОЛОНИЈА У АУСТРАЛИЈИ 290	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ЈУЖНОАФРИЧКОЈ УНИЈИ 288-289
ЈУГОСЛОВЕНСКА КОЛОНИЈА У ЈУЖНОАФРИЧКОЈ УНИЈИ 290	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ЈУЖНОАФРИЧКОЈ УНИЈИ, ЈУЖНОЈ И СЕВЕРНОЈ РОДЕЗИЈИ 287, 289
ЈУГОСЛОВЕНСКА КОЛОНИЈА У КАНАДИ 255	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У КАНАДИ 281, 285, 287, 301
ЈУГОСЛОВЕНСКА КОЛОНИЈА У ХОЛАНДИЈИ 290	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ИСЕЉЕНИЦИ У ХОЛАНДИЈИ 288-289
ЈУГОСЛОВЕНСКА КУЛТУРНА, НАУЧНА И ПРОСВЕТНА ПРОПАГАНДА 173, 175-176, 178, 180, 182, 183, 206	ЈУГОСЛОВЕНСКИ КОМУНИСТИ 133
ЈУГОСЛОВЕНСКА МАЊИНА У ИТАЛИЈИ 87, 304	ЈУГОСЛОВЕНСКИ КОНЗУЛАТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 279
ЈУГОСЛОВЕНСКА ПОЉОПРИВРЕДА 144	ЈУГОСЛОВЕНСКИ КОНТРОЛНИ ЧИНОВНИЦИ 131
ЈУГОСЛОВЕНСКА ПРИВРЕДНА ЕКСПАНЗИЈА 222	ЈУГОСЛОВЕНСКИ РАТНИ ДУГОВИ 154
ЈУГОСЛОВЕНСКА СКАУТСКА ЗАБАВА 360	ЈУГОСЛОВЕНСКИ РЕЛИФНИ ДУГОВИ 153
ЈУГОСЛОВЕНСКА ТУРИСТИЧКА ПРОПАГАНДА 185, 222, 227, 229	ЈУГОСЛОВЕНСКИ РЕПАРАЦИОНИ АНУИТЕТ 152
ЈУГОСЛОВЕНСКА ТУРИСТИЧКА ПРОПАГАНДА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 221, 224, 228	ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТУДЕНТИ РУДАРСТВА И ТЕКСТИЛНЕ ИНДУСТРИЈЕ 399
ЈУГОСЛОВЕНСКА УМЕТНИЧКА ИЗЛОЖБА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 401	ЈУГОСЛОВЕНСКИ СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 371, 397-398
ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ У ЛОНДОНУ 29, 261	ЈУГОСЛОВЕНСКИ ТУРИЗАМ 220

- ЈУГОСЛОВЕНСКО ВАЗДУХОПЛОВСТВО  
35
- ЈУГОСЛОВЕНСКО ПРАВО У НЕМАЧКИМ РЕПАРАЦИЈАМА  
154
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-АЛБАНСКИ ОДНОСИ  
63, 65, 176
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-АЛБАНСКИ ОДНОСИ (РАЗГРАНИЧЕЊЕ)  
310
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-БРИТАНСКА КУЛТУРНА И ПРОСВЕТНА САРАДЊА  
373- 375, 378
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-БРИТАНСКИ ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ  
181, 212, 218, 238-241
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-БУГАРСКИ ОДНОСИ  
69, 71-72, 74-75, 78-79, 179, 256, 309-311
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ГРЧКИ ОДНОСИ  
82, 174
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ДАНСКИ ОДНОСИ  
27
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ  
25-26, 87, 89, 108, 140, 174, 176-177, 181, 302, 310-311
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-МАЂАРСКИ ОДНОСИ  
91, 93, 254
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ  
26-28
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-НЕМАЧКИ ПРИВРЕДНИ ОДНОСИ  
140, 181
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-РУСКИ ОДНОСИ  
26
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ТУРСКИ ОДНОСИ  
109
- ЈУГОСЛОВЕНСКО-ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ  
108, 140
- К**
- КАНАДА  
15, 255, 301
- КАЧАЦИ-АКЦИЈЕ  
63
- КЕЛОГОВ ПАКТ (БРИЈАН-КЕЛОГОВ ПАКТ 1928)  
4-5, 44, 177
- КИНА-ИНТЕРЕСИ СВЕТСКИХ СИЛА  
3
- КЛАУЗУЛА НАЈВЕЋЕГ ПОВЛАШЋЕЊА  
142
- КОМУНИСТИЧКА АКЦИЈА У БУГАРСКОЈ  
72
- КОМУНИСТИЧКА ПРОПАГАНДА  
105, 133
- КОМУНИСТИЧКА ПРОПАГАНДА У КАНАДИ  
281
- КОНВЕНЦИЈА О ПРАВНОЈ ПОМОЋИ (СА ВЕЛИКОМ БРИТАНИЈОМ)  
349-350
- КОНВЕНЦИЈЕ, КОНГРЕСИ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ  
170
- КОНГРЕС МУСЛИМАНА У ЖЕНЕВИ  
169
- КОНЗУЛАРНА ПОЛИТИКА КЈ  
275
- КОНЗУЛАРНА СЛУЖБА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И КЈ  
278
- КОНКОРДАТ  
26
- КОНТРОЛА УВОЗА ОРУЖЈА И РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА  
115, 121- 122, 127
- КОНТРОЛА ШПАНИЈЕ СА КОПНА И МОРА  
124, 130
- КОНТРОЛНИ ПЛАН  
123, 126, 131
- КОНТРОЛНИ ЧИНОВНИЦИ  
121-123
- КОНФЕРЕНЦИЈА ЕКСПЕРАТА  
152
- КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ЗАКЉУЧЕЊЕ СПОРАЗУМА О ШЕЋЕРУ  
145
- КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА КУЛТУРНУ И ПРОСВЕТНУ ОРГАНИЗАЦИЈУ УН  
353
- КОНФЕРЕНЦИЈА ЗЕМАЉА ИЗВОЗНИЦА ЖИТА  
233
- КОНФЕРЕНЦИЈА МИРА У ПАРИЗУ  
21
- КОНФЕРЕНЦИЈА О БУРМИ  
5
- КОНФЕРЕНЦИЈА О ЈУГОСЛАВИЈИ У БРИСЕЛУ  
348
- КОНФЕРЕНЦИЈА О РАЗОРУЖАЊУ  
49
- КОНФЕРЕНЦИЈА У БАЊИ СПА  
150
- КОНФЕРЕНЦИЈА У БРИСЕЛУ  
150, 167

- КОНФЕРЕНЦИЈА У ЂЕНОВИ  
85, 167, 309-310  
 КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОЗАНИ  
43, 109, 138-139, 153  
 КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОКАРНУ  
3  
 КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОНДОНУ  
43, 150, 153  
 КОНФЕРЕНЦИЈА У МОСКВИ  
47  
 КОНФЕРЕНЦИЈА У ОТАВИ  
5  
 КОНФЕРЕНЦИЈА У СТРЕЗИ  
8, 88, 139  
 КОНФЕРЕНЦИЈА У ХАГУ  
166  
 КОНЦЕРТ ЗАГРЕБАЧКОГ КВАРТЕТА У ЗГРАДИ  
ПОСЛАНСТВА  
363  
 КОНЦЕРТ ЈУЛИЈЕ ЧАТЕРТОН У ЛОНДОНУ  
361-362  
 КОРУШКО ПИТАЊЕ  
307-308  
 КПЈ - РАД И ЗАБРАНА  
309  
 КРЕДИТИ И ЗАЈМОВИ  
213  
 КРИЗА ВЛАДЕ И ИЗБОРИ 1931.  
4  
 КРУНИСАЊЕ ЦОРЦА VI ВИНДЗОРА  
188  
 КРШЕЊЕ МИРОВНИХ УГОВОРА  
9
- Л**
- ЛИКВИДАЦИЈА ПОСЛАНСТВА КЈ У  
ХОЛАНДИЈИ-ХАГ  
199  
 ЛИСТА МЕЂУНАРОДНИХ КОНВЕНЦИЈА И  
УГОВОРА КОЈЕ ЈЕ КСХС ПОТПИСАЛА ТОКОМ  
1923.  
356  
 ЛОВ И РИБОЛОВ У КЈ  
228  
 ЛОКАРНО ПАКТ  
97, 108  
 ЛОНДОНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА  
155  
 ЛОНДОНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА О  
ПАЛЕСТИНСКОМ ПИТАЊУ  
15
- ЛОНДОНСКА ПОМОРСКА КОНФЕРЕНЦИЈА  
4  
 ЛОНДОНСКИ ПРОТОКОЛ  
26  
 ЛОНДОНСКИ УГОВОР  
135  
 ЛУТРИЈА ЈАДРАНСКЕ СТРАЖЕ  
359
- Љ**
- ЉУБЉАНСКИ ВЕЛЕСАЈАМ УЗОРАКА  
246
- М**
- МАЂАРСКА МАЊИНА У КЈ  
304  
 МАЂАРСКА ПРОПАГАНДА У ИНОСТРАНСТВУ  
91  
 МАЂАРСКИ ЗАЈАМ  
91-92  
 МАЂАРСКИ ОПТАНТИ  
177  
 МАЂАРСКИ РЕВИЗИОНИЗАМ  
48, 95, 134  
 МАЂАРСКО-АУСТРИЈСКИ ОДНОСИ  
93-94  
 МАЂАРСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
185  
 МАЂАРСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ  
93-95  
 МАЂАРСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ  
92, 94-95  
 МАЂАРСКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ  
94-95  
 МАЂАРСКО-РУМУНСКИ ОДНОСИ  
93  
 МАЂАРСКО-РУСКИ ОДНОСИ  
92  
 МАЂАРСКО-ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ  
93  
 МАКЕДОНСКА ПРОПАГАНДА  
137  
 МАКЕДОНСКА ПРОПАГАНДА У КАНАДИ  
299  
 МАКЕДОНСКЕ ПОЛИТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ  
137  
 МАКЕДОНСКО ПИТАЊЕ  
48, 69-70, 75-77, 174, 177-178, 304, 307, 310  
 МАЊИНЕ  
311

МАЊИНЕ У КЈ 48	МИРОВНИ УГОВОРИ 308, 310
МАРСЕЈСКИ АТЕНТАТ 183, 195	МИХАИЛОВИСТИ 137
МЕЂУНАРОДНА ИНТЕРПАРЛАМЕНТАРНА УНИЈА 24	МОНЕТАРНА И ЕКОНОМСКА КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОНДОНУ 144
МЕЂУНАРОДНА КОНВЕНЦИЈА ЗА ЖИТО 149	МОСКОВСКА КОНФЕРЕНЦИЈА 19
МЕЂУНАРОДНА КОНВЕНЦИЈА О УПРОШЋЕЊУ ЦАРИНСКИХ ФОРМАЛНОСТИ 234	МОСУЛСКО ПИТАЊЕ 3, 44, 109
МЕЂУНАРОДНА ПОМОРСКА КОНТРОЛА 123-124	<b>Н</b>
МЕЂУНАРОДНА СИТУАЦИЈА 1926. 301	НАБАВКА ВОЈНЕ ОПРЕМЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 34, 35
МЕЂУНАРОДНА ТРГОВИНА 144, 224	НАБАВКА МАТЕРИЈАЛА ЗА ОБНОВУ ТРГОВИНЕ И ИНДУСТРИЈЕ У СРБИЈИ 415
МЕЂУНАРОДНЕ ИЗЛОЖБЕ У ЛОНДОНУ И ПИТАЊЕ УЧЕШЋА ЈУГОСЛАВИЈЕ 366	НАБАВКА МОНОПОЛСКИХ ПРОИЗВОДА ЗА СРБИЈУ 414
МЕЂУНАРОДНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КОНГРЕСИ ОДРЖАНИ У КЈ 351	НАБАВКА ОДЕДЕЋЕ, ОБУЋЕ И МАТЕРИЈАЛА 412
МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ 44-45	НАБАВКА ПОДМОРНИЦА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 33
МЕЂУНАРОДНИ ОДНОСИ 1931-1939 51-61	НАБАВКА ПОЉОПРИВРЕДНИХ СПРАВА ЗА СРБИЈУ 413
МЕЂУНАРОДНИ ПЛАН ЗА ЖИТО 149	НАБАВКА САНИТЕТСКОГ МАТЕРИЈАЛА 143
МЕЂУНАРОДНИ СПОРАЗУМ О ПРОИЗВОДЊИ И ПРОДАЈИ ШЕЋЕРА 251	НАБАВКА ХРАНЕ И МАТЕРИЈАЛА ЗА СРБИЈУ 253
МЕЂУНАРОДНИ ФЕСТИВАЛ НАРОДНЕ ИГРЕ И ПЕСМЕ 364	НАБАВКЕ ЗА ДВОР 320, 322, 324-325
МЕЂУНАРОДНО УДРУЖЕЊЕ НОВИНАРА 316	НАБАВКЕ ЗА ДРЖАВНЕ ЖЕЛЕЗНИЦЕ 416
МЕЂУСАВЕЗНИЧКА КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОНДОНУ 151	НАБАВКЕ, ПОНУДЕ И ЛИЦИТАЦИЈЕ 247
МЕЂУСАВЕЗНИЧКИ ДУГОВИ 1, 150, 156, 158, 310	НАОРУЖАВАЊЕ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 13
МЕМОРАНДУМ СИТОН-ВОТСОНА О КЈ 164	НАОРУЖАВАЊЕ ВОЈСКЕ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 36
МИНХЕНСКИ СПОРАЗУМ 185	НАОРУЖАВАЊЕ НЕМАЧКЕ 8
МИП КЈ 38	НАОРУЖАЊЕ 97
МИРОВНА КОНФЕРЕНЦИЈА У ПАРИЗУ 43	НАОРУЖАЊЕ БУГАРСКЕ 71

НАОРУЖАЊЕ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 10	НЕУТРАЛНЕ ЗЕМЉЕ У БЛОКАДИ 14
НАРОДНА ОДБРАНА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 9	НИОНСКИ СПОРАЗУМ 11, 45
НДХ 29	НИШКИ СПОРАЗУМ 70
НЕЗАПОСЛЕНОСТ-ЕКОНОМСКА КРИЗА 287	<b>О</b>
НЕЈСКИ УГОВОР 69, 78, 308	ОБВЕЗНИЦЕ ЗАЈМОВА 162
НЕМАЧКА И ДРУШТВО НАРОДА 164	ОБЕЛЕЖАВАЊЕ ШЕКСПИРОВОГ ДАНА РОЂЕЊА 360
НЕМАЧКА ПОЛИТИКА 13	ОБНАВЉАЊЕ МЛИНОВА ЗА БРАШНО У СРБИЈИ 415
НЕМАЧКА-КОНГРЕС У НИНБЕРГУ 9	ОБНОВА МОНАРХИЈЕ 83
НЕМАЧКА-СТАЊЕ 6	ОБРАЗОВАЊЕ СТУДЕНАТА 266
НЕМАЧКА-УНУТРАШЊА И СПОЉНА ПОЛИТИКА 9	ОБУКА ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ОФИЦИРА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 33
НЕМАЧКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ 165	ОВЛАШЋЕЊА ЗА ЗАСТУПНИШТВО БРИТАНСКИХ ФИРМИ У КЈ У ЦИЉУ ВОЂЕЊА ПРАВНИХ И ТРГОВИНСКИХ ПОСЛОВА 252
НЕМАЧКЕ РЕПАРАЦИЈЕ И АНУИТЕТИ 154	ОГРАНИЧЕЊЕ ПОМОРСКОГ НАОРУЖАЊА 10
НЕМАЧКИ НАПАД НА ЈУГОСЛАВИЈУ 28	ОДЛИКОВАЊА 189-190, 367-368, 376, 381
НЕМАЧКИ НАПАД НА ХОЛАНДИЈУ 20	ОДЛИКОВАЊА БРИТАНСКИХ ПОДАНИКА ЗА ЗАСЛУГЕ УЧИЊЕНЕ СРПСКОЈ ВОЈСЦИ ТОКОМ I СВЕТСКОГ РАТА 326-331
НЕМАЧКО-АУСТРИЈСКИ ОДНОСИ 8	ОДЛИКОВАЊА ПОЧАСНИХ КОНЗУЛА 280
НЕМАЧКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ 98-99	ОДНОС ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И ВАТИКАНА 4
НЕМАЧКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ 97-98	ОДНОСИ СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ И АНГЛИКАНСКЕ ЦРКВЕ 377
НЕМАЧКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ 98	ОДШТЕТЕ ИСЕЉЕНИЦИМА 292-293
НЕМАЧКО-ПОЉСКИ ОДНОСИ 13, 99, 101	ОПТУЖБЕ И КОНТРАОПТУЖБЕ ПО ПИТАЊУ ПРЕКРШАЈА СПОРАЗУМА О НЕМЕШАЊУ 118
НЕМАЧКО-РУСКИ ОДНОСИ 97	ОРГАНИЗАЦИЈА ДРУШТВА НАРОДА 164
НЕМАЧКО-СОВЈЕТСКИ ПАКТ О НЕНАПАДАЊУ 13	ОРГАНИЗАЦИЈА КОНЗУЛАРНЕ СЛУЖБЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И КЈ 276
НЕМАЧКО-ЧЕХОСЛОВАЧКИ ОДНОСИ 98, 112	
НЕРЕДИ У ЕГИПТУ 4	
НЕТУНСКЕ КОНВЕНЦИЈЕ 177	



ОСЛОБОЂЕЊЕ БЕОГРАДА 333	ПИТАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ СРБИЈЕ ЗА РАТ 304
ОСНИВАЊЕ ЕВРОПСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ УГЉА 349	ПИТАЊЕ ОПСТАНКА МАЛЕ АНТАНТЕ У СУДАРУ СА ФАШИЗМОМ 181
ОСНИВАЊЕ УЈЕДИЊЕНИХ НАЦИЈА 165	ПИТАЊЕ ПОРЕЗА 110
ОТКУП ПШЕНИЦЕ 146	ПИТАЊЕ ПРИКАРПАТСКЕ РУСИЈЕ 113
ОТОМАНСКИ ДУГ 109	ПИТАЊЕ РУРА 97
<b>П</b>	ПИТАЊЕ СУДАНА (НАХАС-ХЕНДЕРСЕНОВ ПРОЈЕКАТ 1930.) 84
ПАКТ СИГУРНОСТИ 3	ПИТАЊЕ УЛАСКА ТУРСКЕ У РАТ 31
ПАЛЕСТИНА 11	ПИТАЊЕ УСТУПАЊА КОЛОНИЈА НЕМАЧКОЈ 10
ПАЛЕСТИНА-НЕМИРИ 9	ПИТОМЦИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 371, 379-380
ПАЛЕСТИНСКО ПИТАЊЕ 10, 12, 15	ПЛАН КОНТРОЛЕ ШПАНИЈЕ КОПНЕНИМ И МОРСКИМ ПУТЕМ 119
ПАНАМЕРИЧКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ 107	ПЛАН МЕЂУНАРОДНЕ КОНТРОЛЕ ШПАНИЈЕ 127
ПАРЛАМЕНТ КСХС 308	ПЛЕБИСЦИТ У КОРУШКОЈ 21
ПАСОШКА И ВИЗНА ПОЛИТИКА 337-343	ПОВЕЋАЊЕ БУГАРСКЕ ВОЈСКЕ 72
ПИРОТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА 76	ПОКЛОН КАНАДСКЕ ДРЖАВЕ У ПОЉОПРИВРЕДНИМ МАШИНАМА 413
ПИРОТСКИ ПРОТОКОЛИ 76	ПОЛИТИКА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ НА БАЛКАНУ 16
ПИСАЊЕ БРИТАНСКЕ ШТАМPE 302	ПОЛИТИКА И ПРИВРЕДНО СТАЊЕ ПАЛЕСТИНЕ 12
ПИТАЊЕ БЕСАРАБИЈЕ 2, 102	ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА У АУСТРИЈИ 68
ПИТАЊЕ БУГАРСКИХ МАЊИНА 48	ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА У МАЂАРСКОЈ 93
ПИТАЊЕ ДАНЦИНГА 99	ПОЛИТИЧКЕ ПРИЛИКЕ У БУГАРСКОЈ 75
ПИТАЊЕ ДУНАВА 25	ПОЛИТИЧКЕ ПРИЛИКЕ У КАНАДИ 281
ПИТАЊЕ ИЗУЗИМАЊА ОД ВОЈНИХ ОБАВЕЗА ВЕРСКИХ МАЊИНА КОЈЕ НЕ ЖЕЛЕ ДА ИХ ИСПУНЕ 358	ПОЛИТИЧКЕ СТРАНКЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ (ИСТОРИЈАТ) 3
ПИТАЊЕ МАЂАРСКИХ МАЊИНА 48	ПОЛИТИЧКИ ЕМИГРАНТИ ИЗ МАКЕДОНИЈЕ 137
ПИТАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА 48, 164, 179	
ПИТАЊЕ ОДГОВОРНОСТИ ЗА I СВЕТСКИ РАТ 183	

ПОЛОЖАЈ СРБА У БУГАРСКОЈ ОКУПАЦИОНОЈ ЗОНИ 21	ПОСЛЕРАТНА РЕКОНСТРУКЦИЈА ЈУГОСЛАВИЈЕ 333
ПОЉОПРИВРЕДНА ПРОИЗВОДЊА У КСХС И ИЗВОЗ ЖИТАРИЦА 213	ПОСЛОВАЊЕ БРИТАНСКИХ ФИРМИ У ЈУГОСЛАВИЈИ 252
ПОЉСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ 101	ПОСРЕДНИЧКА МИСИЈА ЗА ЦИВИЛНЕ ПОСЛОВЕ 365
ПОЉСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ 100	ПОСТАВЉЕЊА ПОЧАСНИХ КОНЗУЛА 280
ПОЉСКО-ЛИТВАНСКИ ОДНОСИ 100	ПОТПИСИВАЊЕ ТРОЈНОГ ПАКТА 17, 28
ПОЉСКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ 100	ПОТРАГА 285
ПОЉСКО-РУМУНСКИ ОДНОСИ 101	ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТ КЈ У ВАНКУВЕРУ 282
ПОЉСКО-РУСКИ ОДНОСИ 100	ПОЧАСНИ КОНЗУЛАТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 276
ПОМЕН И КОМЕМОРАЦИЈА У СИДНЕЈУ ПОВОДОМ СМРТИ КРАЉА АЛЕКСАНДРА 324	ПРЕГОВОРИ И СПОРАЗУМ О ДУГОВИМА ИЗМЕЂУ КСХС И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 159
ПОМОРСКА КОНТРОЛА 129	ПРЕГОВОРИ О ЗАЈМУ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 160-161
ПОМОРСКА КОНТРОЛА ШПАНИЈЕ 126, 131	ПРЕГОВОРИ О РЕПАРАЦИЈАМА 152
ПОМОРСКА КОНФЕРЕНЦИЈА У ЛОНДОНУ 9, 168	ПРЕДАВАЊА ЈУЛИЈЕ ЧАТЕРТОН О НАРОДНОЈ МУЗИЦИ 362
ПОМОРСКО РАЗОРУЖАЊЕ 87	ПРЕДАВАЊА О ЈУГОСЛАВИЈИ 373
ПОМОЋ ЗАРОБЉЕНИЦИМА И ИНТЕРНИРЦИМА У ИТАЛИЈИ 41	ПРЕДРАТНИ ДУГОВИ СРПСКИХ ТРГОВАЦА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 161
ПОМОЋ ЗАРОБЉЕНИЦИМА И ИНТЕРНИРЦИМА У НЕМАЧКОЈ 41	ПРЕДРАТНИ И РАТНИ ДУГОВИ ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 162
ПОМОЋ ЗАРОБЉЕНИЦИМА И ИНТЕРНИРЦИМА У НОРВЕШКОЈ 41	ПРЕДРАТНИ И РАТНИ ДУГОВИ КЈ У ФРАНЦУСКОЈ 161
ПОМОЋ ЦИВИЛНОМ СТАНОВНИШТВУ У ЗЕМЉИ 41	ПРЕДРАТНИ НЕГАЖИРАНИ ЗАЈМОВИ 243
ПОРТУГАЛИЈА-СТАЊЕ 47	ПРЕДРАТНИ ТРГОВАЧКИ ДУГОВИ 158, 244
ПОСЕТА ЦАНКОВА БЕОГРАДУ 72	ПРЕДРАТНИ ТРГОВАЧКИ ДУГОВИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 156, 159-160
ПОСЕТЕ БРИТАНСКИХ УМЕТНИКА И ПРОСВЕТНИХ РАДНИКА КРАЉЕВИНИ ЈУГОСЛАВИЈИ 362	ПРИВАТНО-ПРАВНИ ПРОБЛЕМИ ИСЕЉЕНИКА 287

ПРИВРЕДНА РАЗМЕНА И НАБАВКЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

141

ПРИВРЕДНЕ ПРИЛИКЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ ТОКОМ 1940. ГОДИНЕ

238

ПРИВРЕДНЕ ПРИЛИКЕ У КЈ

228

ПРИВРЕДНИ СПОРОВИ

225

ПРИВРЕДНИ СПОРОВИ ПРАВНИХ И ФИЗИЧКИХ ЛИЦА

229

ПРИВРЕДНО-ПОЛИТИЧКА ПИТАЊА

143

ПРИВРЕДНО-ПОЛИТИЧКИ РАТ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

14

ПРИЗНАЊЕ АНЕКСИЈЕ АБИСИНИЈЕ

90

ПРИМОПРЕДАЈА АКРЕДИТИВА ПОСЛАНИКА И АМБАСАДОРА

332

ПРОБУГАРСКА ПРОПАГАНДА У ЈУЖНОЈ СРБИЈИ

134

ПРОЈЕКАТ ЗАКОНА О ЗАШТИТИ ЖИВОТИЊА У КЈ

363

ПРОСВЕТНА ПИТАЊА

40

ПРОСВЕТНА САРАДЊА ИЗМЕЂУ КСХС И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ

369, 372

ПРОСВЕТНА САРАДЊА САВЕЗНИЧКИХ ЗЕМАЉА

380

ПРОСЛАВА ПРОБОЈА СОЛУНСКОГ ФРОНТА

191

ПРОСЛАВА РОЂЕНДАНА КРАЉА АЛЕКСАНДРА У ЈОХАНЕСБУРГУ

324

ПРОСЛАВЕ

192

ПРОСЛАВЕ ДАНА УЈЕДИЊЕЊА И ДАНА ДРЖАВНОСТИ

333

ПРОСЛАВЕ РОЂЕНДАНА КРАЉА АЛЕКСАНДРА И ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКА ПЕТРА У ЈУГОСЛОВЕНСКИМ КОЛОНИЈАМА

323

ПРОХИБИТИВНЕ МЕРЕ

116-117

ПУТОВАЊА БРИТАНСКИХ НАУЧНИХ И ПРОСВЕТНИХ ДЕЛЕГАЦИЈА У КЈ

364

ПУТОВАЊА БРИТАНСКИХ ПУБЛИЦИСТА И НАУЧНИКА ПО КЈ

360

## Р

РАД АНГЛО-АМЕРИЧКИХ ДРУШТАВА У ЈУГОСЛАВИЈИ

401

РАД АНКЕТНЕ КОМИСИЈЕ ДРУШТВА НАРОДА

62

РАД АТАШЕА ЗА ШТАМПУ

298

РАД БАЛКАНСКОГ КОМИТЕТА

377

РАД ВИСОКОГ КОМЕСАРА ЗА ПАЛЕСТИНУ

12

РАД ВЛАДЕ И МИП-а

202

РАД ВОЈНОГ ИЗАСЛАНИКА

34-35, 200, 262

РАД ГЕНЕРАЛНОГ КОНЗУЛАТА У ЈЕРУСАЛИМУ

204

РАД ДЕЛЕГАЦИЈЕ МИНИСТАРСТВА ФИНАНСИЈА ДФЈ У ЛОНДОНУ

336

РАД ДИПЛОМАТСКИХ ПРЕДСТАВНИШТАВА КЈ

38

РАД ДОПИСНИКА ЦПБ КЈ

185, 198-199, 201, 303-304

РАД ДРУШТВА НАРОДА И ЊЕГОВИХ ТЕЛА

165, 352

РАД ДРУШТВА СРПСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

41

РАД ЕМИГРАНТСКЕ ВЛАДЕ

31, 314

РАД ЕНГЛЕСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ДРУШТВА

185

РАД ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ДЕЛЕГАТА НА КОНФЕРЕНЦИЈИ МИНИСТАРА ПРОСВЕТЕ У ЛОНДОНУ

402

РАД ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПОСЛАНИШТАВА (АМБАСАДЕ) У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ

336

РАД КАТЕДРЕ ЗА СЛОВЕНСКЕ СТУДИЈЕ НА ЛОНДОНСКОМ УНИВЕРЗИТЕТУ

376

РАД КОМИТЕТА ЗА НЕМЕШАЊЕ 115	РАД ПОЧАСНОГ КОНЗУЛАТА КЈ У ЈОХАНЕСБУРГУ 276
РАД КОНЗУЛАТА КЈ У АУСТРАЛИЈИ И НОВОМ ЗЕЛАНДУ 203	РАД ПРЕДСЕДНИКОВОГ ПОДКОМИТЕТА 130
РАД КОНЗУЛАТА КЈ У ЈУЖНОАФРИЧКОЈ УНИЈИ 204	РАД ПРЕСБИРОА КЈ 185
РАД КОНЗУЛАТА КЈ У КАНАДИ 204	РАД ПРОСВЕТНИХ ИНСПЕКТОРА У ЛОНДОНУ 197, 367-368
РАД КОНЗУЛАТА КЈ У МОНТРЕАЛУ 203	РАД ПРОСВЕТНОГ ИНСПЕКТОРА 265-266, 369-376, 378, 381
РАД КОНЗУЛАТА КЈ У ХОЛАНДИЈИ 203-204	РАД РАЗНИХ ОДБОРА И КОМИСИЈА КОНФЕРЕНЦИЈЕ 405-406
РАД КОНФЕРЕНЦИЈЕ САВЕЗНИЧКИХ МИНИСТАРА ПРОСВЕТЕ У ЛОНДОНУ 402-403	РАД РЕПАРАЦИОНЕ КОМИСИЈЕ 307
РАД КОНФЕРЕНЦИЈЕ У ПАРИЗУ 307	РАД САВЕТОДАВНОГ ОДБОРА ЗА ЖИТО 148
РАД МАКЕДОНСКОГ КОМИТЕТА 71	РАД СЕЉАЧКО-ДЕМОКРАТСКЕ КОАЛИЦИЈЕ 24
РАД МАКЕДОНСКОГ КОМИТЕТА (ВМРО) 76	РАД СЛУЖБЕНИКА МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ У ЛОНДОНУ 381
РАД МЕЂУНАРОДНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ ЗА УНУТРАШЊИ САОБРАЋАЈ 354	РАД СРПСКЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПРИ Ц.И.Р-у 408-409
РАД МЕЂУНАРОДНОГ КОМИТЕТА ЗА ИЗБЕГЛИЦЕ 171	РАД СРПСКЕ КОМИСИЈЕ ПРИ МЕЂУНАРОДНОЈ КОМИСИЈИ ЗА ОБНОВУ 253
РАД МЕШОВИТЕ ЈУГОСЛОВЕНСКО-БУГАРСKE КОМИСИЈЕ 77	РАД СРПСКИХ ФОНДОВА БР.1 И БР.2 384
РАД НАРОДНИХ УНИВЕРЗИТЕТА У ЈУГОСЛАВИЈИ 377	РАД СРПСКОГ ЦРВЕНОГ КРСТА У ЛОНДОНУ 268
РАД ПОДОДБОРА 121	РАД СТАЛНОГ САВЕТА МАЛЕ АНТАНТЕ 96
РАД ПОСЛАНСТВА И АМБАСАДЕ КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 201	РАД ТЕХНИЧКЕ КОМИСИЈЕ (ВУДХЕДОВА КОМИСИЈА) 12
РАД ПОСЛАНСТВА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 197-200, 334-335	РАД УДРУЖЕЊА ПРИЈАТЕЉА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И САД 362
РАД ПОТПОРНИХ ИНСТИТУЦИЈА 380	РАД ФАКУЛТЕТА СЛОВЕНСКИХ И ИСТОЧНО- ЕВРОПСКИХ СТУДИЈА 380
РАД ПОЧАСНИХ КОНЗУЛАТА КЈ У АУСТРАЛИЈИ 283	РАД ЦИД-А 170
РАД ПОЧАСНИХ КОНЗУЛАТА КЈ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 204, 275, 278	РАДИО 299, 316
РАД ПОЧАСНИХ КОНЗУЛАТА У ОКЛАНДУ И ДАРГАВИЛУ 284- 285	РАЗВОЈ ИНДУСТРИЈЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 222
	РАЗВОЈ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ИНДУСТРИЈЕ И ПРИВРЕДЕ 221

- РАЗГОВОР РИБЕНТРОП-ХАЛИФАКС  
185
- РАЗГРАНИЧЕЊЕ АЛБАНИЈЕ И КСХС  
62, 64
- РАЗГРАНИЧЕЊЕ СА РУМУНИЈОМ  
307
- РАЗНА АКТУЕЛНА СПОЉНОПОЛИТИЧКА  
ПИТАЊА  
3
- РАЗНЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ, КОНВЕНЦИЈЕ И  
КОНГРЕСИ  
167-168
- РАЗНО О КЈ  
42
- РАЗОРУЖАЊЕ  
2, 4, 6, 8, 44, 49, 97, 311
- РАЗОРУЖАЊЕ - ЖЕНЕВСКА КОНФЕРЕНЦИЈА,  
ЛОЗАНА  
5
- РАПАЛСКИ УГОВОР  
1, 85
- РАТ НА МОРУ  
13
- РАТ У ЕВРОПИ  
319
- РАТ У ЕВРОПИ, БЛИСКОМ ИСТОКУ И СЕВЕРНОЈ  
АФРИЦИ  
318
- РАТ У КИНИ  
107
- РАТ У ФИНСКОЈ  
17
- РАТНА ДЕЈСТВА  
13
- РАТНЕ ПРИЛИКЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
13
- РАТНИ ДУГ КЈ ПРЕМА ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
155, 158
- РАТНИ ДУГ КСХС ПРЕМА САД  
158
- РАТНИ ДУГ КСХС/КЈ ПРЕМА ФРАНЦУСКОЈ  
152, 158, 160
- РАТНИ ДУГОВИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ АМЕРИЦИ  
5-6
- РАТНИ ДУГОВИ КСХС ПРЕМА ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
243
- РАТНИ ДУГОВИ САВЕЗНИКА  
157
- РАТНИ ДУГОВИ СРБИЈЕ У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
157
- РАТНИ ЗАРОБЉЕНИЦИ И ИНТЕРНИРЦИ ИЗ I  
СВЕТСКОГ РАТА  
263
- РАТНИ ЗАРОБЉЕНИЦИ ИЗ II СВЕТСКОГ РАТА  
264
- РАТНИ И РЕЛИФНИ ДУГОВИ КСХС БРИТАНИЈИ  
И ХОЛАНДИЈИ  
160-161
- РАТНИ ЦИЉЕВИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И  
САВЕЗНИКА  
13
- РЕВИЗИЈА ТРИЈАНОНСКОГ УГОВОРА  
177, 185
- РЕВИЗИЈЕ МИРОВНИХ УГОВОРА  
48
- РЕВОЛУЦИЈА У АЛБАНИЈИ  
63
- РЕВОЛУЦИЈА У БУГАРСКОЈ  
70
- РЕГРУТОВАЊЕ  
262
- РЕГУЛИСАЊЕ МЕЂУСАВЕЗНИЧКИХ РАТНИХ И  
РЕЛИФНИХ ДУГОВА  
159
- РЕЛИФНИ ДУГОВИ  
155
- РЕЛИФНИ ДУГОВИ КЈ ПРЕМА ИНДИЈИ, НОВОМ  
ЗЕЛАНДУ И АУСТРАЛИЈИ  
161-163
- РЕМИЛИТАРИЗАЦИЈА РАЈНСКЕ ЗОНЕ  
98
- РЕПАРАЦИЈЕ  
1-2, 4-5, 91, 112, 150-151, 153, 159, 254-255, 310-  
311
- РЕПАТРИЈАЦИЈА ДОБРОВОЉАЦА  
125
- РЕПАТРИРАЊЕ  
254, 261, 287-289
- РЕПАТРИРАЊЕ - ТРОШКОВИ  
345
- РЕПАТРИРАЊЕ ВОЈНИКА  
263
- РЕПАТРИРАЊЕ ЗАРОБЉЕНИКА  
263
- РЕПАТРИРАЊЕ ЗАРОБЉЕНИКА ИЗ РУСИЈЕ 1920.  
33
- РЕПАТРИРАЊЕ СРПСКИХ ЂАКА ИЗ ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
367-370

- РЕСТАУРАЦИЈА ХАБЗБУРГОВАЦА  
48, 91, 96
- РЕСТИТУЦИЈА УМЕТНИЧКИХ ДЕЛА, КЊИГА И  
АРХИВА  
404
- РЕФОРМА ДРУШТВА НАРОДА  
9
- РЕЧНА ПЛОВИДБА  
142
- РИЈЕКА  
310
- РИЈЕЧКИ ПУЧ  
85
- РИМСКИ ПАКТ  
8, 177, 311
- РИМСКИ ПРОТОКОЛИ  
88
- РИМСКИ СПОРАЗУМ  
68
- РОЂЕНДАН КРАЉА ПЕТРА II  
325
- РОЂЕЊЕ ПРЕСТОЛОНАСЛЕДНИКА ПЕТРА  
320
- РОЂЕЊЕ ПРИНЦА АНДРЕЈА КАРАЂОРЂЕВИЋА  
322
- РУДАРСКА КРИЗА  
3
- РУДНИЦИ - БРИТАНСКЕ КОМПАНИЈЕ  
249-250
- РУМУНИЈА У II СВЕТСКОМ РАТУ  
103
- РУМУНСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
103
- РУМУНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ  
309
- РУМУНСКО-МАЂАРСКИ ОДНОСИ  
26, 103
- РУМУНСКО-ПОЉСКИ СПОРАЗУМ  
102-103
- РУМУНСКО-ТУРСКИ ОДНОСИ  
103
- РУСИЈА  
310
- РУСИНСКО ПИТАЊЕ  
95, 103
- РУСКА БАЛКАНСКА ПОЛИТИКА  
106
- РУСКА БАЛТИЧКА ПОЛИТИКА  
106
- РУСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ  
104, 205, 342
- РУСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ НА КРИМУ  
1
- РУСКЕ ИЗБЕГЛИЦЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ  
258
- РУСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
105
- РУСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ  
104, 106
- РУСКО-НЕМАЧКИ ПАКТ О НЕНАПАДАЊУ  
106
- РУСКО-ФИНСКИ СУКОБ  
46, 106
- С**
- СААРСКИ ПЛЕБИСЦИТ  
8
- САД И РАТ НА ДАЛЕКОМ ИСТОКУ  
107
- САД И РАТ У ЕВРОПИ  
107
- САКУПЉАЊЕ КЊИГА ЗА БИБЛИОТЕКЕ У  
СРБИЈИ  
400
- САНКЦИЈЕ ДРУШТВА НАРОДА ПРЕМА  
ИТАЛИЈИ  
9, 88
- САНКЦИЈЕ ПРЕМА ИТАЛИЈИ - СТАВ  
МАЂАРСКЕ  
94
- САРАДЊА КЈ И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ У  
ОБЛАСТИ СПОРТА, НАУКЕ И КУЛТУРЕ  
210-211
- САРАЈЕВСКИ АТЕНТАТ  
3, 176
- САРАЈЕВСКИ АТЕНТАТ - ОДГОВОРНОСТ  
СРБИЈЕ ЗА I СВЕТСКИ РАТ  
175
- САТ У СЕВЕРНОЈ АФРИЦИ  
17
- САУЧЕШЋА И ПОМЕНИ  
195
- СВЕТСКА КОНФЕРЕНЦИЈА О ЕНЕРГИЈИ (СКОЕ)  
351
- СВЕТСКА ПОЉОПРИВРЕДА  
144
- СВЕТСКА ПРИВРЕДНА КОНФЕРЕНЦИЈА  
139, 146
- СЕДНИЦЕ МЕЂУНАРОДНОГ САВЕТА ЗА ШЕЋЕР  
251

СЕКВЕСТРИРАЊЕ БРИТАНСКЕ ИМОВИНЕ У КСХС 213	СПЕЦИЈАЛНИ КОМИТЕТ У БАЗЕЛУ 153
СЕРУМ ПРОТИВ ТУБЕРКУЛОЗЕ 361	СПОЉНА ПОЛИТИКА БУГАРСКЕ 78
СИНАЈСКИ СПОРАЗУМ О ДУНАВУ 170	СПОЉНА ПОЛИТИКА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 1-3, 6, 8-11, 13, 19
СИТУАЦИЈА НА БАЛКАНУ 43, 65	СПОЉНА ПОЛИТИКА ГРЧКЕ 82
СИТУАЦИЈА НА МАЛТИ 9	СПОЉНА ПОЛИТИКА ЗЕМАЉА ЈУЖНЕ АМЕРИКЕ 107
СИТУАЦИЈА У АЛБАНИЈИ 309	СПОЉНА ПОЛИТИКА ИТАЛИЈЕ 88-89
СИТУАЦИЈА У БУГАРСКОЈ 71, 78	СПОЉНА ПОЛИТИКА ЈАПАНА 107
СИТУАЦИЈА У ЕВРОПИ 302	СПОЉНА ПОЛИТИКА ЈУГОСЛАВИЈЕ 1931-1939 51-61
СИТУАЦИЈА У ИРАКУ 45	СПОЉНА ПОЛИТИКА КЈ 22, 26, 181
СИТУАЦИЈА У ЈУГОИСТОЧНОЈ ЕВРОПИ 17	СПОЉНА ПОЛИТИКА КЈ - АУСТРИЈА 25
СИТУАЦИЈА У КЈ 184-185, 306-308	СПОЉНА ПОЛИТИКА КЈ - ИТАЛИЈА 25
СИТУАЦИЈА У МАЂАРСКОЈ 307	СПОЉНА ПОЛИТИКА КЈ - ФРАНЦУСКА 25
СИТУАЦИЈА У НЕМАЧКОЈ 4	СПОЉНА ПОЛИТИКА КЈ - ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ 25
СИТУАЦИЈА У СЕВЕРНОЈ АЛБАНИЈИ 307-308	СПОЉНА ПОЛИТИКА НЕМАЧКЕ 98
СИТУАЦИЈА У ШВАЈЦАРСКОЈ 45	СПОЉНА ПОЛИТИКА РУСИЈЕ 104
СЛОБОДНА ЗОНА У СОЛУНУ 8, 311	СПОЉНА ПОЛИТИКА ТУРСКЕ 109, 111
СЛОВЕНСКА МАЂИНА У ИТАЛИЈИ 86	СПОЉНА ПОЛИТИКА ФРАНКОВЕ ШПАНИЈЕ 114
СМРТ КНЕЗА АРСЕНА КАРАЂОРЂЕВИЋА 325	СПОЉНА ПОЛИТИКА ХОЛАНДИЈЕ 20
СМРТ КРАЉА ПЕТРА I КАРАЂОРЂЕВИЋА 21, 320	СПОЉНА ПОЛИТИКА ЧЕХОСЛОВАЧКЕ 112
СМРТ НИКОЛЕ ПАШИЋА 23	СПОЉНА ТРГОВИНА 138-139, 142, 212-213, 220-221, 223, 230-232, 237, 242
СМРТ ПОСЛАНИКА МИХАИЛА ГАВРИЛОВИЋА 197, 334	СПОЉНА ТРГОВИНА КЈ 140, 181
СНАБДЕВАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКЕ ВОЈСКЕ 1919. 33	СПОЉНОПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА 83, 85, 93-94, 97
СНАБДЕВАЊЕ СРБИЈЕ 408-409, 411	СПОЉНОПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА БЕЛГИЈЕ 81
СОЛУНСКИ ПРОЦЕС 176	

СПОЉНО-ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА НА БАЛКАНУ 79	СТАБИЛИЗАЦИОНИ ЗАЈАМ (1931) 245
СПОР КЈ СА МАЂАРСКОМ ПРЕД ДРУШТВОМ НАРОДА 196	СТАВОВИ САВЕЗНИЧКИХ ВЛАДА ПРЕМА ЈУГОСЛАВИЈИ 32
СПОРАЗУМ ЗА ОБНОВУ УНУТРАШЊЕГ САОБРАЋАЈА У ЕВРОПИ 354	СТАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЗАРОБЉЕНИКА 41
СПОРАЗУМ ИЗМЕЂУ МИНИСТАРСТВА ЗА ЕКОНОМСКО ВОЂЕЊЕ РАТА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И ИТАЛИЈАНСКИХ БРОДОВЛАСНИКА 248	СТАЊЕ НА БАЛКАНУ 19
СПОРАЗУМ О ЖИТУ (LONDON WHEAT AGREEMENT) 146-148	СТАЊЕ ПОЧАСНИХ КОНЗУЛАТА КЈ У БРИТАНИЈИ И ДОМИНИОНИМА 279
СПОРАЗУМ О НЕМЕШАЊУ У ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ 115-120, 123, 185	СТАЊЕ У АЛБАНИЈИ 62, 65-66
СПОРАЗУМ О РАТНОМ ДУГУ ГРЧКЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 159	СТАЊЕ У БУГАРСКОЈ 76
СПОРАЗУМ О РАТНОМ ДУГУ ФРАНЦУСКЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 159	СТАЊЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 19, 45
СПОРАЗУМ О РЕСТИТУЦИЈИ 152	СТАЊЕ У ГРЧКОЈ МАКЕДОНИЈИ 82
СПОРАЗУМ О РУДАМА 143	СТАЊЕ У ЕВРОПИ ПРЕД II СВЕТСКИ РАТ 46
СПОРАЗУМ О ШЕЋЕРУ 145	СТАЊЕ У ИНДИЈИ 4, 6
СПОРАЗУМ ТИТО-ШУБАШИЋ 32	СТАЊЕ У ЈУГОСЛАВИЈИ 21, 32, 41, 260, 314
СПОРАЗУМ У БАЊИ СПА 154	СТАЊЕ У ЈУЖНОАФРИЧКОЈ УНИЈИ 19
СПРОВОЂЕЊЕ ОДЛУКА КОНФЕРЕНЦИЈЕ И КООРДИНАЦИЈА РАДОМ 404	СТАЊЕ У КАНАДИ 18
СРЕДЊЕ-АЗИЈСКИ ПАКТ (ИСТОЧНИ ПАКТ) 110-111	СТАЊЕ У ЛУКСЕМБУРГУ 81
СРПСКА ДЕЦА У ФАВЕРШАМУ 265	СТАЊЕ У МАЂАРСКОЈ 91-92
СРПСКА ЦРКВА У ЛОНДОНУ 30	СТАЊЕ У ОКУПИРАНОЈ ЈУГОСЛАВИЈИ 28, 253, 411
СРПСКИ ЂАЦИ И СТУДЕНТИ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ ОД 1916. 382	СТАЊЕ У ПАЛЕСТИНИ 18
СРПСКО-ХРВАТСКИ ОДНОСИ 24, 311	СТАЊЕ У РУМУНИЈИ 102
СССР-СПОЉНА И УНУТРАШЊА ПОЛИТИКА 9	СТАЊЕ У РУСИЈИ 104, 106
	СТАЊЕ У САД 107
	СТАЊЕ У ТУРСКОЈ 110
	СТАЊЕ У ЦРНОЈ ГОРИ 21
	СТАЊЕ У ЧЕХОСЛОВАЧКОЈ 304



СТАТИСТИКА РЕПАТРИРАЊА 287	ТРГОВИНСКА ПОЛИТИКА ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 6
СТЕФАН РАЈМЕР 282	ТРГОВИНСКИ БИЛАНС ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 235
СТИПЕНДИСТИ БРИТАНСКИХ ФОНДОВА ЗА ЈУГОСЛОВЕНЕ 384	ТРГОВИНСКИ БИЛАНСИ КЈ ЗА 1927, 1929. и 1930. 231-233
СТИПЕНДИСТИ МИНИСТАРСТВА ПРОСВЕТЕ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ 383	ТРГОВИНСКИ БИЛАНС КСХС/КЈ КРОЗ ЈУГОСЛОВЕНСКУ СЛОБОДНУ ЗОНУ У СОЛУНУ 231
СТИПЕНДИСТИ ФОНДА СРПСКОГ ПОСЛАНИКА 1923-1939. 384-395	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КЈ И АУСТРАЛИЈЕ 231
СТРАНИ ДОБРОВОЉЦИ 123	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КЈ И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 223, 227, 237, 304
СТРАНИ ДОБРОВОЉЦИ (ДИРЕКТНА И ИНДИРЕКТНА ИНТЕРВЕНЦИЈА) 119	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КЈ И ЈУЖНОАФРИЧКЕ УНИЈЕ 233-234
СУДБИНА НОВЧАНИХ ПОШИЉКИ СРПСКИМ ФИЛИЈАЛАМА У ВРЕМЕ ОКУПАЦИЈЕ 356	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КЈ И ПАЛЕСТИНЕ 223, 233, 235
СУДЕТСКА КРИЗА 185	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КЈ И ХОЛАНДИЈЕ 225
СУЂЕЊЕ У ЕКСУ 196	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КЈ СА ФРАНЦУСКОМ, АУСТРИЈОМ И ИТАЛИЈОМ 228
СУЗБИЈАЊЕ ШПИЈУНАЖЕ 132	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ КСХС И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 160
<b>Т</b>	ТРГОВИНСКИ ОДНОСИ ТУРСКЕ 110
ТАРДИЈЕВА ДЕКЛАРАЦИЈА О РЕПАРАЦИЈАМА И РАТНИМ ДУГОВИМА 153	ТРГОВИНСКИ ПРЕГОВОРИ 143
ТАРДИЈЕОВ ПЛАН 139	ТРГОВИНСКИ ПРЕГОВОРИ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ 6
ТЕНДЕРИ И НАБАВКЕ 213	ТРГОВИНСКИ УГОВОР ИЗМЕЂУ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ И КСХС 216
ТЕР МЕУЛЕНОВА ШЕМА 213	ТРГОВИНСКИ УГОВОР ИЗМЕЂУ КАНАДЕ И ФРАНЦУСКЕ 223
ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ КОНЗУЛАТА 280	ТРГОВИНСКИ УГОВОР ИЗМЕЂУ КСХС И АУСТРИЈЕ 218
ТЕРИТОРИЈАЛНИ ЗАХТЕВИ БУГАРСКЕ 79	ТРГОВИНСКИ УГОВОРИ 142
ТЕРОРИЗАМ 12	ТРИЈАНОНСКИ УГОВОР 91, 134
ТЕРОРИСТИЧКЕ АКЦИЈЕ ВМРО-а 74	ТУРНЕЈА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ АКАДЕМСКОГ ХОРА "МЛАДОСТ" ИЗ ЗАГРЕБА 378
ТИРАНСКИ ПАКТ 82, 86, 176, 311	ТУРСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ 111
ТРАНСПОРТ ОРУЖЈА И РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА 116	

- ТУРСКО-ГРЧКИ ОДНОСИ  
110
- ТУРСКО-ГРЧКИ СПОР  
43
- ТУРСКО-ЕНГЛЕСКО-ФРАНЦУСКИ ПАКТ  
80
- ТУРСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ  
110-111
- ТУРСКО-РУСКИ ОДНОСИ  
110-111
- THE ANGLO-YUGOSLAV REVIEW  
365
- У**
- УБИСТВО ВОЈНОГ ИЗАСЛАНИКА КСХС  
70
- УВОЗ И ИЗВОЗ ЖИТА  
148
- УВОЗ ИЗ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ У КЈ  
248
- УВОЗ ОРУЖЈА И РАТНОГ МАТЕРИЈАЛА  
125
- УВОЗ ОРУЖЈА У КЈ (НАБАВКА)  
138
- УВОЗ ПШЕНИЦЕ У ЈУГОСЛАВИЈУ  
146
- УЗНЕМИРАВАЊЕ СТРАНИХ БРОДОВА У  
ШПАНСКИМ ВОДАМА  
126
- УЈЕДИЊЕЊЕ КСХС И ЊЕНО ПРИЗНАЊЕ  
21
- УЛАГАЊЕ БРИТАНСКОГ КАПИТАЛА У  
ЈУГОСЛОВЕНСКУ ИНДУСТРИЈУ  
216
- УНАПРЕЂИВАЊЕ ТРГОВИНСКЕ РАЗМЕНЕ  
ИЗМЕЂУ КЈ И ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ  
228
- УНУТРАШЊА И СПОЉНА ПОЛИТИКА  
МАЂАРСКЕ  
95
- УНУТРАШЊА И СПОЉНА ПОЛИТИКА РУСИЈЕ  
105
- УНУТРАШЊА И СПОЉНА СИТУАЦИЈА ВЕЛИКЕ  
БРИТАНИЈЕ  
5
- УНУТРАШЊА ПОЛИТИКА БЕЛГИЈЕ  
81
- УНУТРАШЊА ПОЛИТИКА КЈ  
184
- УНУТРАШЊА ПОЛИТИКА НЕМАЧКЕ  
98
- УНУТРАШЊА ПОЛИТИЧКА СИТУАЦИЈА У  
ЧЕХОСЛОВАЧКОЈ  
112
- УНУТРАШЊА СИТУАЦИЈА У ИТАЛИЈИ  
85
- УНУТРАШЊА СИТУАЦИЈА У ШПАНИЈИ  
114
- УНУТРАШЊА ТРГОВИНА  
242
- УНУТРАШЊЕ ПОЛИТИЧКЕ ПРИЛИКЕ У ЕГИПТУ  
84
- УНУТРАШЊЕ ПРИЛИКЕ У ГРЧКОЈ  
82-83
- УНУТРАШЊЕ ПРИЛИКЕ У КРАЉЕВИНИ  
ЈУГОСЛАВИЈИ  
181
- УНУТРАШЊЕ ПРИЛИКЕ У ХОЛАНДИЈИ  
20
- УНУТРАШЊЕ СТАЊЕ У БУГАРСКОЈ  
77
- УНУТРАШЊЕ СТАЊЕ У НЕМАЧКОЈ  
97
- УНУТРАШЊЕ СТАЊЕ У РУСИЈИ  
104
- УНУТРАШЊЕ СТАЊЕ У ТУРСКОЈ  
109
- УРЕЂЕЊЕ ВИЛЕ НА ДЕДИЊУ  
322
- УСЛОВИ ТРГОВИНЕ И СНАБДЕВАЊА СРБИЈЕ  
418
- УСТАНЦИ У АЛБАНИЈИ  
62
- УЧЕШЋЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ НА МЕЂУНАРОДНИМ  
КОНФЕРЕНЦИЈАМА И КОНГРЕСИМА  
348-351
- УЧЕШЋЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ТЕНИСЕРА НА  
МЕЂУНАРОДНОМ СТОНО-ТЕНИСКОМ  
КОНГРЕСУ  
363
- УЧЕШЋЕ СТРАНОГ КАПИТАЛА У КЈ  
227
- Ф**
- ФАБИЈАНСКИ ПОКРЕТ У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
2
- ФАЛСИФИКОВАЊЕ НОВЦА И ПУТНИХ  
ИСПРАВА  
132
- ФАШИСТИЧКА ПРОПАГАНДА  
87

- ФИЛМ  
316
- ФИНАНСИЈСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ДРУШТВА  
НАРОДА У БРИСЕЛУ  
164, 348
- ФИНАНСИЈСКА СИТУАЦИЈА У АМЕРИЦИ  
301
- ФИНАНСИЈСКА СИТУАЦИЈА У БУГАРСКОЈ  
74
- ФИНАНСИЈСКА СИТУАЦИЈА У КЈ  
304
- ФОНД ЕЛСИ ИНГЛИС  
371
- ФОНД СРПСКОГ ПОСЛАНИКА У ЛОНДОНУ  
40, 336
- ФРАНЦУСКИ ЗАЈАМ  
157
- ФРАНЦУСКИ ЗАЈАМ/ПРЕГОВОРИ  
156
- ФРАНЦУСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
3, 108
- ФРАНЦУСКО-ИТАЛИЈАНСКИ ОДНОСИ  
108
- ФРАНЦУСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ  
176
- ФРАНЦУСКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ  
108
- ФРАНЦУСКО-РУСКИ ОДНОСИ  
105
- Х**
- ХАБЗБУРШКО ПИТАЊЕ  
68, 93-94
- ХАШКА КОНФЕРЕНЦИЈА (1929)  
154
- ХОЛАНДИЈА У II СВЕТСКОМ РАТУ  
20
- ХОЛАНДСКИ ДВОР  
186
- ХРВАТСКА ЕМИГРАЦИЈА  
135
- ХРВАТСКИ СЕПАРАТИЗАМ  
173-174, 196, 303, 311
- ХРВАТСКО ПИТАЊЕ  
310
- ХУВЕРОВ МОРАТОРИЈУМ  
153, 155, 162
- Ц**
- ЦАРИНСКО ПРИМИРЈЕ  
144
- ЦРВЕНИ КРСТ КЈ  
344
- "ЦРНА РУКА"  
176
- ЦРНОГОРСКА ПРОПАГАНДА  
136, 173-175, 281
- ЦРНОГОРСКИ ЕМИГРАНТИ  
136
- ЦРНОГОРСКИ ЗАЈАМ 5%  
157
- ЦРНОГОРСКИ СЕПАРАТИЗАМ  
308
- ЦРНОГОРСКО ПИТАЊЕ  
1, 21-23, 254, 304, 308
- ЦРНОМОРСКИ ПАКТ  
46
- Ч**
- ЧЕТВОРНИ ПАКТ  
6-7
- ЧЕХОСЛОВАЧКО ПИТАЊЕ  
11, 95, 113
- ЧЕХОСЛОВАЧКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
112
- ЧЕХОСЛОВАЧКО-НЕМАЧКИ ОДНОСИ  
11
- ЧИНОВНИЦИ МИП-а КЈ 1942/1943  
202
- ЧЛАНЦИ И КЊИГЕ СТРАНИХ АУТОРА О  
ЈУГОСЛАВИЈИ  
357
- Ц**
- ЦЕНТЛМЕНСКИ СПОРАЗУМ  
9, 26, 120
- Ш**
- ШЕСТОЈАНУАРСКА ДИКТАТУРА  
311
- ШКОЛОВАЊЕ (ОБУКА) ЈУГОСЛОВЕНСКИХ  
ОФИЦИРА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
34-35
- ШКОЛОВАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ ЂАКА И  
СТУДЕНАТА У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
372

ШКОЛОВАЊЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ СТУДЕНАТА  
У ВЕЛИКОЈ БРИТАНИЈИ  
375-376, 380-381

ШКОЛОВАЊЕ СРПСКИХ ЂАКА У ВЕЛИКОЈ  
БРИТАНИЈИ  
368-370

ШПАНИЈА ПОСЛЕ ГРАЂАНСКОГ РАТА  
114

ШПАНСКА НЕУТРАЛНОСТ У РАТУ  
114

ШПАНСКИ ГРАЂАНСКИ РАТ  
10-11, 13, 114, 185

ШПАНСКО-БРИТАНСКИ ОДНОСИ  
114

ШПАНСКО-ЈУГОСЛОВЕНСКИ ОДНОСИ  
114

ШПАНСКО-ФРАНЦУСКИ ОДНОСИ  
114

ШТАМПА И ПРОПАГАНДА  
299

## **Посланство Краљевине Југославије у Великој Британији - Лондон**

*штампа*

Архив Југославије

*припрема за штампу*

Одељење за сређивање и обраду архивске грађе

*унос текста*

Весна Арсеновић

*прелом текста*

Ленка Чуровић

*софтвер*

Microsoft Windows XP Professional

Microsoft Word 2003

*писмо*

Times\_New\_Roman

*хардвер*

персонални рачунар Intel(R) Pentium(R) Dual CPU

ласерски штампач HP Laser Jet M1120 MFP

*штампање завршено*

јул 2017. године



БЕОГРАД, Васе Пелагића 33

Телефони: Централа 3690-252, 3690-253, 3690-261, 3690-262

Директор 3691-007

Факс 3066-635